EUROPOS KOMISIJA
MOKESČIŲ IR MUITŲ SĄJUNGOS
GENERALINIS DIREKTORATAS
Muitai
Muitų politika

Briuselis, 2021 m. balandžio 19 d.

TAXUD/A1/TRA/005/2020-1-LT

TRANZITO VADOVAS

Commission européenne/Europese Commissie, 1049 Bruxelles/Brussel, BELGIQUE/BELGIË
TAXUD-UNIT-A1@ec.europa.eu.

Preambulė

Europos tranzito veiksmų plane[1] raginama parengti vadovą, kuriame būtų išsamiai apibūdinta bendroji ir Sąjungos tranzito procedūros ir išaiškintas administracijų bei verslininkų vaidmuo. Šio vadovo paskirtis – paaiškinti šių tranzito procedūrų taikymą ir įvairių jos dalyvių funkcijas. Tikslas – užtikrinti suderintą tranzito taisyklių taikymą ir vienodas sąlygas visiems veiklos vykdytojams.

Į šią suvestinę vadovo redakciją įtraukti įvairūs pakeitimai, padaryti nuo pirmosios vadovo redakcijos paskelbimo 2004 m. gegužės mėn., jis suderintas su Sąjungos muitinės kodeksu, taikomu nuo 2016 m. gegužės 1 d. Vadovas bus atnaujinamas kaskart, kai to prireiks dėl naujų bendrojo ir Sąjungos tranzito sistemų pokyčių.

Vadove pateikiamas standartinis aiškinimas, kaip visos pagal administracinį susitarimą bendrąją ir Sąjungos tranzito procedūras taikančios muitinės turėtų vykdyti tranzito taisykles.

Tačiau vadovas nėra teisiškai privalomas aktas, dėl oficialaus aiškinimo reikėtų visada vadovautis tranzito teisinėmis nuostatomis ir kitais muitų teisės aktais, viršesniais už šį vadovą. Autentiški konvencijų ir ES teisės aktų tekstai skelbiami Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. Autentiški Bendrojo Teismo ir Teisingumo Teismo sprendimų tekstai yra pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo bylų rinkiniuose.

Galima naudotis ne tik šiuo vadovu, bet ir nacionaliniais nurodymais arba aiškinamosiomis pastabomis. Jie gali būti įtraukti į atitinkamos šalies skelbiamo šio vadovo kiekvieno skyriaus atitinkamą skirsnį arba skelbiami atskirai. Dėl papildomos informacijos prašome kreiptis į nacionalinę muitinės administraciją.

Briuselis, 2021 m. balandžio 19 d.

1 COM(97) 188 galutinis, 1997 4 30.

Bendrasis turinys

Preambulė

Bendrasis turinys

I dalis	Bendrasis įvadas
II dalis	Prekių statusas
III dalis	Garantijos
IV dalis	Standartinė tranzito procedūra
V dalis	Veiklos tęstinumo procedūra
VI dalis	Supaprastinimai
VII dalis	Tranzito operacijos pripažinimas įvykdyta ir tyrimo procedūra
VIII dalis	Skola ir jos išieškojimas
IX dalis	TIR procedūra

Dažniausiai vartojamų santrumpų sąrašas

Sąvokų apibrėžtys

Bendrieji informacijos šaltiniai

TRANZITO VADOVAS 1

I DALIS. BENDRASIS ĮVADAS 33

I.1. Kaip veikia tranzitas 34

I.2. Prekių statusas 37

I.3. Bendrasis tranzitas 37
I.3.1. Teisės aktai 37
I.3.2. Procedūros apibūdinimas 38

I.4. Tranzitas Sąjungoje 40
I.4.1. Sąjungos tranzitas 40
I.4.1.1. Teisės aktai 40
I.4.1.2. Procedūros apibūdinimas 40
I.4.1.2.1. Išorinio Sąjungos tranzito procedūra 42
I.4.1.2.2. Vidinio Sąjungos tranzito procedūra 43
I.4.1.3. Naujoji kompiuterizuota tranzito sistema (NCTS) 43
I.4.1.3.1. Pagrindiniai dokumentai arba pranešimai, siunčiami naudojantis NCTS 44
I.4.1.3.2. Išvykimo muitinės įstaiga 45
I.4.1.3.3. Paskirties muitinės įstaiga 46
I.4.1.3.4. Tranzito muitinės įstaiga 46
I.4.1.3.5. Tranzito arba paskirties muitinės įstaigos pasikeitimas 47
I.4.1.3.6. Supaprastintos procedūros: įgaliotasis siuntėjas ir įgaliotasis gavėjas 47
I.4.2. Kitos Europos Sąjungoje naudojamos tranzito sistemos 48
I.4.2.1. Įvadas 48
I.4.2.2. TIR (*Transport Internationaux Routiers*) procedūra 49
I.4.2.3. ATA (laikinasis įvežimas) 50
I.4.2.3.1. Pagrindinė informacija ir teisės aktai 50
I.4.2.3.2. Procedūros apibūdinimas 51
I.4.2.4. Reino manifestas 52
I.4.2.4.1. Pagrindinė informacija ir teisės aktai 52
I.4.2.4.2. Procedūros apibūdinimas 52
I.4.2.5. NATO reikmėms skirtų prekių gabenimas 53
I.4.2.5.1. Pagrindinė informacija ir teisės aktai 53
I.4.2.5.2. Procedūros apibūdinimas 53
I.4.2.6. Pašto siuntos 55
I.4.2.6.1. Pagrindinė informacija ir teisės aktai 55
I.4.2.6.2. Procedūros apibūdinimas 56

I.5. Išimtys (*pro memoria*) 57

I.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti) 57

I.7. Tik muitinei skirta dalis 57

I.8. Priedai 57
I.8.1. Sąjungos tranzito teisės aktų priėmimą reglamentuojančios taisyklės ir principai 58

I.8.2. Bendrojo tranzito teisės aktų priėmimą reglamentuojančios taisyklės ir principai 67
II DALIS. PREKIŲ STATUSAS 72

II.1. Įvadas 72

II.2. Bendroji informacija ir teisės aktai 73
II.2.1. Prekių muitinis statusas 73
II.2.1.1. Sąjungos prekės 73
II.2.1.2. Ne Sąjungos prekės 73
II.2.1.3. Kurią tranzito procedūrą taikyti? 73
II.2.2. Sąjungos prekių gabenimas 74
II.2.2.1. Įforminama muitinės procedūra 74
II.2.2.2. Netaikoma muitinės procedūra, bet įrodytas Sąjungos prekių statusas 75
II.2.2.3. Netaikoma muitinės procedūra ir nepateikiamas Sąjungos prekių statuso įrodymas 75
II.2.3. Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymas 76
II.2.3.1. Prielaida, kad prekės turi Sąjungos prekių muitinį statusą 76
II.2.3.2. Reikalavimas įrodyti Sąjungos prekių muitinį statusą 76
II.2.3.3. Atleidimas nuo reikalavimo įrodyti Sąjungos prekių muitinį statusą 77
II.2.3.4. Sąjungos statuso įrodymai 77
II.2.3.4.1. Bendrieji įrodymai 77
II.2.3.4.2. Konkrečios situacijos 77
II.2.4. Laikino Sąjungos prekių išvežimo iš jos muitų teritorijos apžvalga 82

II.3. Sąjungos prekių gabenimas pateikiant Sąjungos statuso įrodymą 85
II.3.1. Sąjungos statuso įrodymų naudojimas 86
II.3.2. Bendrieji Sąjungos statuso įrodymai . Smulkesnė informacija 86
II.3.2.1. T2L arba T2LF dokumentai 86
II.3.2.2. Muitinis prekių manifestas 89
II.3.2.3. Laivybos bendrovės manifestas (tik vežant prekes jūrų transportu, pereinamojo laikotarpio nuostata) 89
II.3.2.4. Sąskaita faktūra arba transporto dokumentas 91
II.3.2.5. TIR knygelė, ATA knygelė arba 302-oji forma 92
II.3.3. Įgaliotasis išdavėjas 93
II.3.3. Bendrosios nuostatos 93
II.3.3.2. Įgaliotojo išdavėjo išduodamas T2L arba T2LF dokumentas, sąskaita faktūra arba transporto dokumentas *(pereinamojo laikotarpio nuostata)* 94
II.3.3.2.1. Leidimas 94
II.3.3.2.2. Įgaliotojo išdavėjo išduotų T2L arba T2LF dokumentų, sąskaitų faktūrų arba transporto dokumentų naudojimas 96
II.3.3.3. Įgaliotojo išdavėjo išduodamas muitinis prekių manifestas 99
II.2.3.4. Įgaliotojo išdavėjo išduodamas laivybos bendrovės manifestas 99
II.3.3.4.1. Leidimas 99
II.3.3.4.2. Įrodymo surašymas 100
II.3.3.4.3. Procedūra išvykimo uoste 101
II.3.3.4.4. Procedūra paskirties uoste 102
II.3.3.4.5. Neatitiktys (pažeidimai) 102
II.3.3.4.6. Laivybos bendrovės pareigos 102

II.3.4. Bendrojo tranzito šalis 103

II.4. Sąjungos prekių gabenimas be Sąjungos statuso įrodymo 105
II.4.1. Oro transportu vežamos prekės 105
II.4.2. Reguliarioji laivybos linija 105
II.4.2.1. Apibrėžtis 105
II.4.2.2. Reguliariosios laivybos linijos leidimo suteikimo tvarka 106
II.4.2.3. Dalinio frachtavimo susitarimai 108
II.4.2.4. Reguliariosioms laivybos linijoms taikomų sąlygų patikrinimas 108
II.4.2.5. Reguliarioji arba nereguliarioji laivybos linija 109
II.4.3. T2 koridorius 112

II.5. Specialiosios nuostatos dėl jūrų žvejybos produktų ir iš jų gautų prekių 113

II.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti) 115

II.7. Tik muitinei skirta dalis 115
II.7.1. T2L (T2LF) dokumentas, kurio autentiškumas patvirtinamas elektroninėmis priemonėmis 115

II.8. Priedai 116
II.8.1. Frachtavimo sutarties, apimančios subrangos ir dalinio frachtavimo susitarimus, pavyzdys 116
II.8.2. Laivybos bendrovės manifestas. TC12 leidimas 121
II.8.2.B. B priedas. Kompetentingų institucijų, su kuriomis konsultuojamasi, sąrašas 122
II.8.3. Sąjungos motorinių kelių transporto priemonių muitinio statuso įrodymas 123
II.8.4. Už reguliariąsias laivybos linijas atsakingų institucijų sąrašas 146
II.8.5. Nemanipuliavimo jūrų žvejybos produktais ir iš jų gautomis prekėmis patvirtinimas 147
II.8.6. Singapūro išduodamas nemanipuliavimo patvirtinimas 148

III DALIS. GARANTIJOS 149

III.1. Įvadas 149
III.1.1. Garantijos paskirtis 150
III.1.2. Garantijos formos 150
III.1.3. Atleidimas nuo pareigos pateikti garantiją 150
III.1.4. Galiojimo teritorija 151
III.1.5. Garantijų lentelė 152
III.2. Bendrosios nuostatos 153
III.2.1. Garantijos būtinumas 153
III.2.1.1. Įvadas 153
III.2.1.2. Reikalavimų nesilaikymas 153
III.2.2. Garantijos dydžio apskaičiavimas 154
III.2.2.1. Įvadas 154
III.2.2.2. Apskaičiavimas 154
III.2.3. Garantas 154
III.2.3.1. Įvadas 154
III.2.3.2. Įsisteigimas ir patvirtinimas 155

III.2.3.3. Atsakomybė 156
III.2.3.4. Garanto pripažinimo arba jo įsipareigojimo patvirtinimo atšaukimas arba garanto įsipareigojimo panaikinimas 156

III.3. Vienkartinė garantija 157
III.3.1. Piniginis užstatas 157
III.3.1.1. Įvadas 157
III.3.1.2. Grąžinimas 158
III.3.2. Garanto įsipareigojimo formos vienkartinė garantija 158
III.3.3. Vienkartinė lakštų formos garantija (TC32) 159
III.3.3.1. Atsakomybė ir patvirtinimas 159
III.3.3.2. Informavimas 159
III.3.3.3. Lakštai (TC32) 159

III.4. Bendroji garantija ir atleidimas nuo pareigos pateikti garantiją 161
III.4.1. Bendrosios nuostatos 161
III.4.1.1. Įvadas 161
III.4.1.2. Bendrieji kriterijai 161
III.4.1.3. Referencinio dydžio apskaičiavimas 161
III.4.1.4. Garantijos dydis 162
III.4.1.5. Garantijos sertifikatas 162
III.4.1.6. Procedūros vykdytojo pareigos ir referencinio dydžio peržiūra 163
III.4.1.7. Bendrosios garantijos naudojimas 164
III.4.1.8. Laikinas draudimas naudoti bendrąją garantiją 164
III.4.1.8.1. Vienkartinė garantija, naudojama kelis kartus (tik bendrojo tranzito šalyse) 165
III.4.1.8.2. Nukrypti nuo sprendimo laikinai uždrausti taikyti bendrąją garantiją arba sumažinto dydžio bendrąją garantiją (įskaitant atleidimą nuo pareigos pateikti garantiją) leidžianti nuostata 166
III.4.1.9. Leidimo panaikinimas ir atšaukimas 166
III.4.2. Garantijos dydžio sumažinimas ir atleidimas nuo pareigos pateikti garantiją 167
III.4.2.1. Įvadas 167
III.4.2.2. Sumažinimo kriterijai 167

III.5. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti) 167

III.6. Tik muitinei skirta dalis 167

III.7. Priedai 167
III.7.1. Garantų, turinčių leidimą išduoti vienkartinės garantijos lakštus TC32, sąrašas 168
III.7.2. Vandens kelių sąrašas 168

IV DALIS. STANDARTINĖ TRANZITO PROCEDŪRA NCTS (NAUJOJI KOMPIUTERIZUOTA TRANZITO SISTEMA) 170

1 SKYRIUS. STANDARTINĖ TRANZITO DEKLARACIJA 171

IV.1.1. Įvadas 171

IV.1.2. Bendroji informacija ir teisės aktai 171

IV.1.3. NCTS 171
IV.1.3.1. NCTS sandara 171
IV.1.3.2. NCTS taikymo sritis 173
IV.1.3.3. Veiklos vykdytojų galimybės naudotis NCTS 173

IV.1.4. Deklaravimo procedūra 173
IV.1.4.2. Pakrovimas 173
IV.1.4.2. Tranzito deklaracija (IE015) 175
IV.1.4.2.1. Tranzito deklaracijos forma ir pildymas 175
IV.1.4.2.2. Mišrios siuntos 176
IV.1.4.2.3. Tranzito deklaracijos pateikimas 176
IV.1.4.2.4. Tranzito / saugumo deklaracija 177

IV.1.5. Konkrečios situacijos 179
IV.1.5.1. Sąjungos ir kitų šalių susitarimai dėl saugos ir saugumo duomenų 179
IV.1.5.2. Supakuotoms prekėms taikomos taisyklės 180
IV.1.5.3. Keleivio bagaže esančios prekės 183
IV.1.5.4. Sąjungos prekių vežimas į bendrojo tranzito šalį, iš jos arba per ją 184

IV.1.6. Išimtys (*pro memoria*) 187

IV.1.7. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti) 187

IV.1.8. Tik muitinei skirta dalis 187

IV.1.9. Priedai 187

2 SKYRIUS. FORMALUMAI, ATLIEKAMI IŠVYKIMO MUITINĖS ĮSTAIGOJE 188

IV.2.1. Įvadas 188

IV.2.2. Bendroji informacija ir teisės aktai 188

IV.2.3. Procedūros išvykimo muitinės įstaigoje apibūdinimas 188
IV.2.3.1. Tranzito deklaracijos priėmimas ir įregistravimas 189
IV.2.3.2. Tranzito deklaracijos taisymas 190
IV.2.3.3. Tranzito deklaracijos pripažinimas negaliojančia 190
IV.2.3.4. Tranzito deklaracijos ir prekių tikrinimas 191
IV.2.3.5. Prekių gabenimo maršrutas 193
IV.2.3.6. Prekių pateikimo terminas 193
IV.2.3.7. Identifikavimo priemonės 194
IV.2.3.7.1. Įvadas 194
IV.2.3.7.2. Plombavimo būdai 196
IV.2.3.7.3. Plombų charakteristikos 197
IV.2.3.7.4. Specialių plombų naudojimas 198
IV.2.3.8. Prekių išleidimas 198
IV.2.3.8.1. Dokumentai išleidžiant prekes 199

IV.2.3.9. Tranzito procedūros pripažinimas įvykdyta 199

IV.2.4. Konkrečios situacijos 199

IV.2.5. Išimtys (*pro memoria*) 200

IV.2.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti) 200

IV.2.7. Tik muitinei skirta dalis 200
IV.2.7.1. ATIS 200
IV.2.7.2. SMS 200

IV.2.8. Priedai 200

3 SKYRIUS. FORMALUMAI IR INCIDENTAI GABENANT PREKES, KURIOMS ĮFORMINTA BENDROJI ARBA SĄJUNGOS TRANZITO PROCEDŪRA 201

IV.3.1. Įvadas 201

IV.3.2. Bendroji informacija ir teisės aktai 201

IV.3.3. Formalumai, atliekami įvykus incidentų ir tranzito muitinės įstaigoje 201
IV.3.3.1. Formalumai, atliekami įvykus incidentų 202
IV.3.3.2. Formalumai, atliekami tranzito muitinės įstaigoje 203
IV.3.3.2.1. Tranzito muitinės įstaiga 204
IV.3.3.2.2. Formalumai, atliekami tranzito muitinės įstaigoje 208
IV.3.3.2.3. Tranzito muitinės įstaigos pasikeitimas 208
IV.3.3.2.4. Veiksmai, kurių imamasi nustačius reikšmingų pažeidimų 209

IV.3.4. Konkrečios situacijos (*pro memoria*) 210

IV.3.5. Išimtys (*pro memoria*) 210

IV.3.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti) 210

IV.3.7. Tik muitinei skirta dalis 210

IV.3.8. Priedai 210

4 SKYRIUS. FORMALUMAI, ATLIEKAMI PASKIRTIES MUITINĖS ĮSTAIGOJE 211

IV.4.1. Įvadas 211

IV.4.2. Bendroji informacija ir teisės aktai 211

IV.4.3. Formalumai, atliekami paskirties muitinės įstaigoje 212
IV.4.3.1. Prekių pateikimas 212
IV.4.3.2. Tikrinimas užbaigiant tranzito procedūrą 213

IV.4.4. Konkrečios situacijos 218
IV.4.4.1. Kvito išdavimas 219
IV.4.4.2. Alternatyviojo įrodymo išdavimas 220
IV.4.4.3. Prekių ir dokumentų pateikimas ne nurodytu darbo laiku ir ne paskirties muitinės įstaigoje 221
IV.4.4.4. Pažeidimai 221
IV.4.4.4.1. Su plombomis susiję pažeidimai 221
IV.4.4.4.2. Kiti pažeidimai 221
IV.4.4.5. Paskirties muitinės įstaigos pasikeitimas (nukreipimas kitu maršrutu) 222

IV.4.5. Prekių ir TLD pateikimas pasibaigus terminui 224

IV.4.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti) 224

IV.4.7. Tik muitinei skirta dalis 224

IV.4.8. Priedai 224
IV.4.8.1. Struktūrizuoti duomenų mainų pranešimai ir duomenų turinys 224
IV.4.8.2. Šalių kodai 224
IV.4.8.3. Pakuočių kodai 224

5 SKYRIUS. ANDORA, SAN MARINAS IR NEFISKALINĖS TERITORIJOS 225

IV.5.1. Įvadas 225

IV.5.2. Andora 225
IV.5.2.1. Pagrindinė informacija ir teisės aktai 225
IV.5.2.2. Formalumai 226
IV.5.2.2.1. Prekės, priskiriamos SS 1–24 skirsniams 226
IV.5.2.2.2. Prekės, priskiriamos SS 25–97 skirsniams 228

IV.5.3.1. San Marinas 232
IV.5.3.1. Pagrindinė informacija ir teisės aktai 232
IV.5.3.2. Formalumai 233

IV.5.4. Specialiosios fiskalinės teritorijos 234
IV.5.4.1. Pagrindinė informacija ir teisės aktai 234
IV.5.4.2. Vidinio Sąjungos tranzito procedūra 236

IV.5.5. Išimtys (*pro memoria*) 236

IV.5.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti) 236

IV.5.7. Tik muitinei skirta dalis 236

IV.5.8. Priedai (*pro memoria*) 236

V DALIS. BENDROJO ARBA SĄJUNGOS TRANZITO VEIKLOS TĘSTINUMO PROCEDŪRA 237

1 SKYRIUS. ĮVADAS 237

V.1.1. Bendroji informacija ir teisės aktai 237

V.1.2. Taikant veiklos tęstinumo procedūrą naudojama tranzito deklaracija 237

V.1.3. Veiklos tęstinumo procedūros spaudas 238

V.1.4. Laikinas išvykimo muitinės įstaigos NCTS veikimo sutrikimas 238

V.1.5. Laikinas procedūros vykdytojo naudojamos kompiuterizuotos sistemos veikimo sutrikimas 238

V.1.6. Procedūros 239
V.1.6.1. Išvykimas. Standartinė procedūra 239
V.1.6.2. Išvykimas. Įgaliotasis siuntėjas 240
V.1.6.3. Paskirties vieta. Standartinė procedūra 240
V.1.6.4. Paskirties vieta. Įgaliotasis gavėjas 240

V.1.7. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti) 240

V.1.8. Tik muitinei skirta dalis 240

V.1.9. Priedai 240
V.1.9.1. Veiklos tęstinumo procedūros spaudas 241

2 SKYRIUS. BENDRIEJI NURODYMAI DĖL BENDROJO ADMINISTRACINIO DOKUMENTO IR TRANZITO LYDIMOJO DOKUMENTO 249

3 SKYRIUS. STANDARTINĖ TRANZITO DEKLARACIJA 250

V.3.1. Įvadas 250

V.3.2. Bendroji informacija ir teisės aktai 251

V.3.3. Deklaravimo procedūra 251
V.3.3.1. Popieriuje surašyta tranzito deklaracija 252
V.3.3.1.1. Kaip popieriuje surašyta tranzito deklaracija naudojamo BAD formos ir pildymas 252
V.3.3.1.2. Krovinio aprašai, jų blankai ir pildymas 254
V.3.3.1.3. Kaip popieriuje surašyta tranzito deklaracija naudojamo TLD blankai ir pildymas 255
V.3.3.1.4. Mišrios siuntos 256
V.3.3.1.5. Tranzito deklaracijos pasirašymas 257

V.3.4. Konkrečios situacijos (*pro memoria*) 258
V.3.4.1. Supakuotoms prekėms taikomos taisyklės 258
V.3.4.2. Keleivio bagaže esančios prekės 258
V.3.4.3. Sąjungos prekių vežimas į bendrojo tranzito šalį, iš jos arba per ją 258
V.3.4.4. Dublikatai 258

V.3.5. Išimtys (*pro memoria*) 258

V.3.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti) 258

V.3.7. Tik muitinei skirta dalis 258

V.3.8. Priedai 258

4 SKYRIUS. FORMALUMAI, ATLIEKAMI IŠVYKIMO MUITINĖS ĮSTAIGOJE 259

V.4.1. Įvadas 259

V.4.2. Bendroji informacija ir teisės aktai 259

V.4.3. Procedūros išvykimo muitinės įstaigoje apibūdinimas 259
V.4.3.1. Popieriuje surašytos tranzito deklaracijos pateikimas 260
V.4.3.2. Garantijos pateikimas 260
V.4.3.3. Tranzito deklaracijos priėmimas ir įregistravimas 261
V.4.3.4. Tranzito deklaracijos taisymas 262
V.4.3.5. Tranzito deklaracijos pripažinimas negaliojančia 262
V.4.3.6. Tranzito deklaracijos ir prekių tikrinimas 263
V.4.3.7. Prekių gabenimo maršrutas 264
V.4.3.8. Prekių pateikimo terminas 265
V.4.3.9. Identifikavimo priemonės 266
V.4.3.9.1. Įvadas 266
V.4.3.9.2. Plombavimo būdai 268
V.4.3.9.3. Plombų charakteristikos 268
V.4.3.9.4. Specialių plombų naudojimas 269
V.4.3.10. Prekių išleidimas 270

V.4.4. Konkrečios situacijos (*pro memoria*) 271
V.4.5. Išimtys (*pro memoria*) 271
V.4.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti) 271
V.4.7. Tik muitinei skirta dalis 271
V.4.8. Priedai 271
V.4.8.1. Įrašas „Leista neplombuoti“ 272
V.4.8.2. Įrašas „Atitinka“ 272

5 SKYRIUS. FORMALUMAI IR INCIDENTAI GABENANT PREKES, KURIOMS ĮFORMINTA BENDROJI ARBA SĄJUNGOS) TRANZITO PROCEDŪRA 273

V.5.1. Įvadas 273
V.5.2. Bendroji informacija ir teisės aktai 273
V.5.3. Formalumai, atliekami įvykus incidentų ir tranzito muitinės įstaigoje 273
V.5.3.1. Formalumai, atliekami įvykus incidentų gabenant prekes 274
V.5.3.2. Formalumai, atliekami tranzito muitinės įstaigoje 275
V.5.3.2.1. Tranzito muitinės įstaiga 275
V.5.3.2.2. Formalumai, atliekami tranzito muitinės įstaigoje 276

V.5.3.2.3. Veiksmai, kurių imamasi nustačius reikšmingų pažeidimų 277
V.5.4. Konkrečios situacijos (*pro memoria*) 277
V.5.5. Išimtys (*pro memoria*) 277
V.5.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti) 277
V.5.7. Tik muitinei skirta dalis 277
V.5.8. Priedai 277
6 SKYRIUS. FORMALUMAI, ATLIEKAMI PASKIRTIES MUITINĖS ĮSTAIGOJE 278
V.6.1. Įvadas 278
V.6.2. Bendroji informacija ir teisės aktai 278
V.6.3. Formalumai, atliekami paskirties muitinės įstaigoje 279
V.6.3.1. Prekių ir dokumentų pateikimas 279
V.6.3.2. Tikrinimas užbaigiant procedūrą 280
V.6.4. Konkrečios situacijos 284
V.6.4.1. Kvito išdavimas 284
V.6.4.2. Alternatyviojo įrodymo išdavimas 285
V.6.4.3. Prekių ir dokumentų pateikimas ne nurodytu darbo laiku ir ne paskirties muitinės įstaigoje 287
V.6.4.4. Pažeidimai 288
V.6.4.4.1. Su plombomis susiję pažeidimai 288
V.6.4.4.2. Kiti pažeidimai 288
V.6.4.5. Paskirties muitinės įstaigos pasikeitimas 289
V.6.5. Prekių ir tranzito deklaracijos pateikimas pasibaigus terminui 291
V.6.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti) 291
V.6.7. Tik muitinei skirta dalis 291
V.6.8. Priedai 291
V.6.8.1. Įrašas „Atitinka“ 292
V.6.8.2. Įrašas „Alternatyvusis įrodymas“ 292
V.6.8.3. Centrinių įstaigų, kurioms grąžinamas BAD 5 egzempliorius arba TAD antrasis egzempliorius, sąrašas 293
V.6.8.4. Įrašas „Neatitiktys“ 294
V.6.8.5. Įrašas „Neatitikimas“ 297
V.6.8.6. Įrašas „Atliekami tyrimai“ 297
V.6.8.7. Įrašas „Mokesčiai išieškoti“ 297
V.6.8.8. Įrašas „Skirtumai: įstaiga, kuriai pateiktos prekės … (pavadinimas ir valstybė)“ 298
V.6.8.9. Įrašas „Išvežimui iš … taikomi apribojimai arba mokesčiai, nustatyti Reglamentu / Direktyva / Sprendimu Nr. …“ 299
VI DALIS. SUPAPRASTINIMAI 301
VI.1. Įvadas 301
VI.2. Bendroji informacija ir teisės aktai 301
VI.2.1. Tranzito supaprastinimo rūšys ir sąlygos 302
VI.2.2. Leidimų suteikimo tvarka 308
VI.2.3. Leidimo naudojimo stebėsena 312
VI.2.4. Leidimo pripažinimas negaliojančiu, atšaukimas ir dalinis keitimas 313

VI.2.5. Leidimo galiojimo sustabdymas 314
VI.2.6. Leidimo peržiūrėjimas 315

VI.3. Supaprastinimų apibūdinimas 316
VI.3.1. Bendroji garantija ir atleidimas nuo pareigos pateikti garantiją 318
VI.3.2. Specialių plombų naudojimas 318
VI.3.3. Įgaliotasis siuntėjas 319
VI.3.3.1. Įvadas 319
VI.3.3.2. Leidimas 320
VI.3.3.3. Procedūros 321
VI.3.3.3.1. Standartinė tranzito procedūra. Įgaliotojo siuntėjo pareigos 321
VI.3.3.3.2. Veiklos tęstinumo procedūra. Įgaliotojo siuntėjo pareigos 323
VI.3.4. Įgaliotasis gavėjas 326
VI.3.4.1. Įvadas 326
VI.3.4.2. Leidimas 327
VI.3.4.3. Laikinasis saugojimas 328
VI.3.4.4. Procedūros 328
VI.3.4.4.1. Standartinė tranzito procedūra 328
VI.3.4.4.2. Veiklos tęstinumo procedūra 329
VI.3.5. Geležinkelių transportu vežamos prekės 331
VI.3.5.1. Geležinkelių transportu vežamų prekių tranzito procedūrų supaprastinimai 331
VI.3.5.2. Geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikoma standartinė procedūra ir jos ypatumai 331
VI.3.5.3. Geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta tranzito procedūra (pereinamojo laikotarpio nuostata) 334
VI.3.5.3.1. Įvadas 334
VI.3.5.3.2. Popieriuje surašyto CIM važtaraščio naudojimo kaip tranzito deklaracijos sąlygos 334
VI.3.5.3.3. Leidimą turinčios geležinkelio įmonės 336
VI.3.5.3.4. Popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos tranzito procedūros taikymas 338
VI.3.5.3.5. Prekių vežimo geležinkelių transportu taikant popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą tranzito procedūrą priežiūra 349
VI.3.5.3.6. Garantija, pateikiama geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikant supaprastintą tranzito procedūrą 352
VI.3.5.3.7. Atvejų scenarijai 355
VI.3.5.4. Kitos geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikomos popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos tranzito procedūros (pereinamojo laikotarpio nuostata) 360
VI.3.5.5. T2 koridorius 360
VI.3.6. Popieriuje surašytų manifestų naudojimas bendrajai arba Sąjungos tranzito procedūrai oro transportu vežamoms prekėms įforminti 361
VI.3.6.1. Įvadas 361
VI.3.6.2. Oro transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra 362

VI.3.6.2.1. Leidimas oro transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą 363
VI.3.6.2.2. Oro transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra 364
VI.3.6.2.3. Oro transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra 366
VI.3.6.3. Oro transportu vežamoms prekėms taikoma elektroninio manifesto naudojimu pagrįsta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra 368
VI.3.6.4. Konkretūs popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos bendrosios arba Sąjungos tranzito procedūros taikymo oro transportu vežamoms prekėms atvejai 368
VI.3.6.4.1. Skubių siuntų vežėjų paslaugos 372
VI.3.7. Jūrų transportu vežamos prekės 373
VI.3.7.1. Įvadas 373
VI.3.7.2. Jūrų transportu vežamoms prekėms taikomos popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos Sąjungos tranzito procedūros 374
VI.3.7.2.1. Leidimas jūrų transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstas Sąjungos tranzito procedūras 375
VI.3.7.2.2. Jūrų transportu vežamoms prekėms taikomos popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos Sąjungos tranzito procedūros 376
VI.3.7.2.3. Pavyzdžiai 379
VI.3.7.4. Konkretūs popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos Sąjungos tranzito procedūros taikymo jūrų transportu vežamoms prekėms atvejai 380
VI.3.7.4.1. Grupinės siuntos 380
VI.3.7.4.2. Prekių vežimas jūrų transportu ne reguliariąja laivybos linija 384
VI.3.8. Supaprastintos procedūros pagal Konvencijos 6 straipsnį 384
VI.3.9. Elektroninio transporto dokumento naudojimas kaip tranzito deklaracijos bendrajai arba Sąjungos tranzito procedūrai oro transportu vežamoms prekėms įforminti 385
VI.3.9.1. Įvadas 385
VI.3.9.2. Bendroji informacija 386
VI.3.9.3. Leidimas naudoti ETD 386
VI.3.9.4. ETD naudojimo procedūrinės taisyklės 390
VI.3.9.4.1. Privalomi ETD duomenys 390
VI.3.9.4.2. Procedūra išvykimo muitinės įstaigoje 396
VI.3.9.4.3. Procedūra paskirties muitinės įstaigoje 399
VI.3.10. Elektroninio transporto dokumento naudojimas kaip tranzito deklaracijos Sąjungos tranzito procedūrai jūrų transportu vežamoms prekėms įforminti 402
VI.3.10.1. Įvadas 402
VI.3.10.2. Bendroji informacija 402
VI.3.10.3. Leidimas naudoti ETD 403
VI.3.10.4. ETD naudojimo procedūrinės taisyklės 407
VI.3.10.4.1. Privalomi ETD duomenys 407
VI.3.10.4.2. Procedūra išvykimo muitinės įstaigoje 412

VI.3.10.4.3. Procedūra paskirties muitinės įstaigoje 415

VI.4. Konkrečios situacijos (*pro memoria*) 418

VI.5. Išimtys (*pro memoria*) 418

VI.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti) 418

VI.7. Tik muitinei skirta dalis 418

VI.8. Priedai 418
VI.8.1. Įgaliotojo siuntėjo naudojamo specialaus spaudo pavyzdys 419
VI.8.2. Leidžiančios nukrypti nuostatos dėl specialaus spaudo (IT) 419
VI.8.3. Oro uostų ir prižiūrinčiųjų muitinės įstaigų sąrašas 419
VI.8.4. Leidimo oro transportu vežamoms prekėms taikyti elektroninio manifesto naudojimu pagrįstą bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą pavyzdys 420
VI.8.5. Grupinių siuntų vežimo oro transportu struktūrinė schema 420
VI.8.6. Leidimo jūrų transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstas Sąjungos tranzito procedūras pavyzdys 421
VI.8.7. Grupinių siuntų vežimo jūrų transportu struktūrinė schema 425
VI.8.8. Pranešimai dėl supaprastintų procedūrų 426
VI.8.9. Už konsultavimosi dėl ETD naudojimo kaip oro transportu vežamų prekių tranzito deklaracijos procedūrą atsakingų institucijų sąrašas 427
VI.8.10. Konsultavimosi dėl ETD rašto pavyzdys 428
VI.8.11. Už konsultavimosi dėl ETD naudojimo kaip jūrų transportu vežamų prekių tranzito deklaracijos procedūrą atsakingų institucijų sąrašas 430
VI.8.12. Atitikties lentelė CIM – CIM / SMGS 431
VI.8.13. Geležinkelio įmonių deklaracijos 432

VII DALIS. TRANZITO PROCEDŪROS PRIPAŽINIMAS ĮVYKDYTA IR TYRIMO PROCEDŪRA 433

VII.1. Įvadas, teisės aktai ir bendroji informacija 434
VII.1.1. Įvadas 434
VII.1.2. Teisės aktai ir bendroji informacija 434
VII.1.2.1. Teisės šaltiniai 434
VII.1.2.2. Bendroji informacija 434
VII.1.2.2.1. Tranzito procedūros užbaigimas ir pripažinimas įvykdyta 435
VII.1.2.2.2. Tyrimo procedūra tranzito procedūros užbaigimui patikrinti 435
VII.1.2.2.3. Keitimasis informacija 436

VII.2. Tranzito procedūros pripažinimas įvykdyta ir prašymas informuoti apie statusą 437
VII.2.1. Įvadas 437
VII.2.2. Procedūros pripažinimo įvykdyta sąlygos 437
VII.2.3. Tranzito procedūros pripažinimo įvykdyta padariniai 438
VII.2.4. Tranzito procedūros pripažinimo įvykdyta forma 438
VII.2.5. Prašymas informuoti apie statusą ir atsakymas 438

VII.3. Tyrimo procedūra 440

VII.3.1. Įvadas 440
VII.3.2. Tyrimas, pradedamas nuo procedūros vykdytojo 441
VII.3.2.1. Prašymo pateikti informaciją tikslai 441
VII.3.2.2. Bendroji prašymo pateikti informaciją teikimo procedūros vykdytojui tvarka 442
VII.3.2.3. Prašymo pateikti informaciją tvarka, kai prekių vežimui tam tikrų rūšių transportu taikomos supaprastintos procedūros 443
VII.3.3. Alternatyvusis procedūros užbaigimo įrodymas 444
VII.3.3.1. Alternatyvusis įrodymas, kad prekės buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai arba pristatytos įgaliotajam gavėjui 445
VII.3.3.2. Alternatyvusis įrodymas, kad atitinkamoms prekėms muitinės procedūra buvo įforminta trečiojoje šalyje 447
VII.3.4. Tyrimas, kuriame dalyvauja paskirties muitinės įstaiga 448
VII.3.4.1. Kompetentinga institucija ir prašymo atlikti tyrimą pateikimo terminas 449
VII.3.4.2. Prašymo atlikti tyrimą (IE142) siuntimas 449
VII.3.4.2.1. Keitimosi informacija pranešimai 450
VII.3.4.3. Prašymo atlikti tyrimą (IE142) atšaukimas 450
VII.3.4.4. Paskirties šalies atsakymas 451
VII.3.4.4.1. Paieška registruose 451
VII.3.4.4.2. Paieškos registruose rezultatas 451
VII.3.4.4.3. Atsakymo pateikimo terminas, kai pradėta tyrimo procedūra, kurioje dalyvauja paskirties muitinės įstaiga 453
VII.3.4.4.4. Atsakymo į prašymą atlikti tyrimą kodai 453
VII.3.4.5. Prašymas procedūros vykdytojui, pradėjus tyrimą, kuriame dalyvauja paskirties muitinės įstaiga 454
VII.3.4.6. Tyrimo procedūros rezultatų svarba 454

VII.4. Veiklos tęstinumo procedūra 456
VII.4.1. Pranešimas apie tyrimą, kai taikoma veiklos tęstinumo procedūra arba prekių vežimui tam tikrų rūšių transportu taikoma supaprastinta procedūra 456
VII.4.1.1. Įvadas 457
VII.4.1.2. Tyrimas, pradedamas nuo procedūros vykdytojo 458
VII.4.1.3. Kompetentinga institucija ir pranešimo apie pradedamą tyrimą pateikimo terminas 458
VII.4.1.4. TC20 pranešimas apie tyrimą 459
VII.4.1.5. Paskirties šalies atsakymas į pranešimą apie tyrimą 459
VII.4.1.6. Tranzito muitinės įstaigos atsakymas į pranešimą apie tyrimą 462
VII.4.1.7. Tyrimo procedūros svarba 463

VII.5. Tikrinimo po muitinio įforminimo procedūra 464
VII.5.1. Tikrinimo po muitinio įforminimo tikslai ir metodai 464
VII.5.2. Tikrintini dokumentai 465
VII.5.2.1. Tranzito deklaracijos (veiklos tęstinumo procedūra) 465
VII.5.2.2. Kaip tranzito deklaracija naudojamas elektroninis transporto dokumentas 465
VII.5.2.3. Alternatyvusis įrodymas 466
VII.5.2.4. T2L dokumentai 466
VII.5.2.5. T2L dokumentui lygiaverčiai komerciniai dokumentai 466
VII.5.3. Tikrinimo padariniai 467

VII.6. Išimtys (*pro memoria*) 467

VII.7. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti) 467

VII.8. Priedai 467
VII.8.1. Kompetentingų institucijų sąrašas 467
VII.8.2. Procedūros vykdytojui siunčiamo informacinio rašto pavyzdys 468
VII.8.3. TC20 pranešimo apie tyrimą pavyzdys ir aiškinamosios pastabos 470
VII.8.4. Informacijai pateikti skirto TC20A pavyzdys 475
VII.8.5. TC21 prašymo atlikti tikrinimą po muitinio įforminimo pavyzdys 476
VII.8.6. TC21A prašymo atlikti tikrinimą po muitinio įforminimo pavyzdys 478
VII.8.7. Tyrimo procedūros taikymo atvejų pavyzdžiai 480

VIII DALIS. SKOLA MUITINEI IR JOS IŠIEŠKOJIMAS 482

VIII.1. Nuostatų taikymo sritis 482
VIII.1.1. Apibrėžtys 482
VIII.1.2. Finansinių ir baudžiamųjų nuostatų atskyrimas 483

VIII.2. Skolos atsiradimas arba neatsiradimas, reikalavimų nesilaikymas, skolininkų ir garantų nustatymas 483
VIII.2.1. Skolos atsiradimas arba neatsiradimas 483
VIII.2.1.1. Kada atsiranda skola 483
VIII.2.1.1.1. Neteisėtas prekių paėmimas nebaigus procedūros 483
VIII.2.1.1.2. Sąlygų nesilaikymas 484
VIII.2.2. Procedūros reikalavimų nesilaikymas 484
VIII.2.2.1. Neteisėto prekių paėmimo atvejai 484
VIII.2.2.2. Neteisėtam prekių paėmimui nepriskiriami atvejai 485
VIII.2.2.3. Padėtis, kai neįvykdoma viena arba kelios procedūros įforminimo prekėms sąlygos 485
VIII.2.2.4. Skola, atsiradusi vykdant tranzito procedūrą 486
VIII.2.3. Skolos išnykimas 487
VIII.2.4. Skolininkų ir garantų nustatymas 487
VIII.2.4.1. Kas yra skolininkai 487
VIII.2.4.2. Reikalavimai skolininkams 488
VIII.2.4.3. Skirtingi skolininkai ir jų solidarioji atsakomybė 488
VIII.2.4.4. Skolininko informavimas 489
VIII.2.4.5. Reikalavimai garantui 489
VIII.2.4.5.1. Garanto atsakomybė ir atleidimas nuo jos 489
VIII.2.4.5.2. Garanto atsakomybės apribojimas 490
VIII.2.4.5.3. Garanto informavimas 491
VIII.2.4.6. Skolos sumos apskaičiavimas 492

VIII.3. Skolos išieškojimas 495
VIII.3.1. Bendroji analizė 495
VIII.3.2. Už skolos išieškojimą atsakingos institucijos nustatymas 495
VIII.3.2.1. Už išieškojimą atsakinga institucija 495
VIII.3.2.2. Skolos atsiradimo vieta 495
VIII.3.2.2.1. Vieta, kurioje įvykdomi skolos atsiradimą lemiantys veiksmai 496

VIII.3.2.2.2. Vieta, kurioje kompetentinga institucija pripažįsta, kad dėl situacijos, kurioje yra atitinkamos prekės, atsirado skola muitinei 496
VIII.3.2.2.3. Vieta, nustatoma pagal išankstinį susitarimą 496
VIII.3.3. Išieškojimo procedūra 499
VIII.3.3.1. Keitimosi informacija pranešimai 499
VIII.3.3.2. Keitimasis informacija ir bendradarbiavimas išieškant skolą 500
VIII.3.3.3. Išvykimo šalies kompetentingos institucijos prašymas išieškoti skolą 501
VIII.3.3.4. Kitos kompetentingos institucijos prašymas išieškoti skolą 501
VIII.3.3.5. Institucijos, į kurią kreipiamasi, sutikimas išieškoti skolą 502
VIII.3.3.6. Pranešimas apie skolos išieškojimo procedūros pradžią 504
VIII.3.4. Vėlesnis skolos atsiradimo vietos nustatymas 505
VIII.3.4.1. Nauji įrodymai, gauti pradėjus skolos išieškojimo procedūrą 505
VIII.3.4.2. Naujoji kompetentinga institucija ir naujos skolos išieškojimo priemonės 506
VIII.3.4.3. Poveikis pirminiam išieškojimui 507
VIII.3.4.4. Poveikis skolos išieškojimui 507
VIII.3.4.4.1. Išvykimo muitinės įstaigos ir garantijos įstaigos informavimas apie skolos išieškojimą arba procedūros pripažinimą įvykdyta 507
VIII.3.4.4.2. Garanto informavimas apie skolos išieškojimą arba procedūros pripažinimą įvykdyta 508

VIII.4. Konkrečios situacijos (*pro memoria*) 508

VIII.5. Išimtys (*pro memoria*) 508

VIII.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti) 508

VIII.7. Tik muitinei skirta dalis 508

VIII.8. Priedai 508
VIII.8.1. Institucijų, atsakingų už skolos išieškojimą, kai taikoma veiklos tęstinumo procedūra, sąrašas 508
VIII.8.2. TC24 informacinis pranešimas ir TC25 pranešimas apie skolos išieškojimą 509
VIII.8.3. TC30 prašymas nurodyti adresą (-us) 514

IX DALIS. TIR PROCEDŪRA (TAIKOMA SĄJUNGOJE) 515

IX.1. TIR (*Transport Internationaux Routiers*) procedūra 515
IX.1.1. Pagrindinė informacija ir teisės aktai 515
IX.1.2. TIR sistemos principai 516

IX.2. Leidimai 517
IX.2.1. Leidimų garantuojančiosioms asociacijoms suteikimas 517
IX.2.1.1. Leidimo suteikimo tvarka 517
IX.2.1.2. Leidimo suteikimo kriterijai 518
IX.2.1.3. Rašytinis susitarimas 518
IX.2.1.4. Leidimo naudojimo stebėsena 518
IX.2.2. Leidimų TIR knygelės turėtojams suteikimas 518
IX.2.2.1. Leidimo suteikimo tvarka 519
IX.2.2.2. Bendras leidimo suteikimo tvarkos įgyvendinimas 519

IX.2.2.2.1. Muitinės patikros 519
IX.2.2.2.2. Leidimo naudojimo stebėsena 520
IX.2.2.3. Leidimo atėmimas 520
IX.2.2.3.1. 38 straipsnio arba 6 straipsnio 4 dalies taikymas 521
IX.2.2.3.2. TIR konvencijos 38 straipsnio taikymas 521
IX.2.2.3.3. TIR konvencijos 6 straipsnio 4 dalies taikymas 522
IX.2.2.3.4. Pranešimas Europos Komisijai ir valstybėms narėms 522
IX.2.2.4. Pranešimas apie sprendimus vėl leisti naudotis TIR sistema 522

IX.3. Garantijos 522
IX.3.1. Įvadas 523
IX.3.2. Garantijos dydis 523
IX.3.2.1. Didžiausia garantijos suma 523
IX.3.2.2. Taisyklės dėl valiutos kurso 523
IX.3.3. Garantijos taikymo sritis 524
IX.3.4. Sąjungos garantuojančiųjų asociacijų atsakomybė 524

IX.4. Formalumai išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigoje 525
IX.4.1. Įvadas 525
IX.4.2. TIR knygelės duomenų priėmimas 526
IX.4.3. Transporto priemonės ir konteinerio saugumas 528
IX.4.3.1. Rekomendacija naudoti gedimo kodų, įrašomų tinkamumo liudijime, sistemą 528
IX.4.4. Veiksmai, atliekami išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigoje 528
IX.4.4.1. Tinkamas TIR knygelės naudojimas 529
IX.4.4.2. Rekomendacija naudoti SS kodą 529
IX.4.4.3. Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymas 530
IX.4.4.4. Garantijos pateikimas 530
IX.4.4.5. Transporto priemonių ir konteinerių plombavimas 530
IX.4.4.6. Terminas 531
IX.4.4.7. Prekių gabenimo atliekant TIR operaciją maršrutas 531
IX.4.4.8. Prekių išleidimas TIR operacijai atlikti 532
IX.4.5. Tarpinis pakrovimas 533
IX.4.5.1. Laikinas TIR procedūros taikymo sustabdymas 533
IX.4.6. Neatitiktys 534
IX.4.6.1. Neatitikčių vertinimas 534
IX.4.6.2. Išvykimo muitinės įstaigos nustatyti neatitiktys 534
IX.4.6.3. Įvežimo muitinės įstaigos nustatyti neatitiktys 534

IX.5. Formalumai paskirties arba išvežimo muitinės įstaigoje 535
IX.5.1. Įvadas 536
IX.5.2. TIR operacijos pripažinimas įvykdyta išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigoje 536
IX.5.3. Paskirties arba išvežimo muitinės įstaigos atliekami veiksmai 536
IX.5.4. Paskirties arba išvežimo muitinės įstaigos pasikeitimas 538
IX.5.5. Incidentai gabenant prekes ir protokolo naudojimas 539
IX.5.6. Paskirties arba išvežimo muitinės įstaigoje nustatyti pažeidimai 540
IX.5.6.1. Su prekėmis susiję pažeidimai 540
IX.5.6.2. Su plombomis susiję pažeidimai 541
IX.5.6.3. Kiti pažeidimai 541

IX.5.7. TIR knygelių kontrolės sistema 541
IX.5.8. Tarpinis iškrovimas 542
IX.5.9. Nepriimamiems TIR kroviniams taikoma tvarka 542

IX.6. Tyrimo procedūra 543
IX.6.1. Veiksmai, atliekami prieš pradedant tyrimą 543
IX.6.2. Tyrimo procedūra 544
IX.6.3. Alternatyvusis operacijos užbaigimo įrodymas 545
IX.6.4. Skola ir jos išieškojimas 546
IX.6.4.1. Tiesiogiai atsakingo asmens (-ų) nustatymas 546
IX.6.4.2. Skolos ir (arba) kitų privalomųjų mokėjimų išieškojimas 547
IX.6.5. Reikalavimas garantuojančiajai asociacijai 547
IX.6.6. ĮA 163 ir 164 straipsnių taikymas 548
IX.6.6.1. Atsakomybės už skolos išieškojimą perdavimas 548

IX.7. Įgaliotasis gavėjas 549
IX.7.1. Įvadas 549
IX.7.2. Įgaliojimas pažeisti ir nuimti muitinės plombas 549
IX.7.3. Prekių atvežimas 550
IX.7.4. TIR knygelės pateikimas 550
IX.7.5. TIR knygelės patvirtinimas ir grąžinimas jos turėtojui 550

IX.8. IX dalies priedai 551
IX.8.1. Pagrindiniai centrai Sąjungoje 551
IX.8.2. Atitikties lentelė 552
IX.8.3. TIR knygelės pildymas 554
IX.8.4TIR operacijos ypatingomis aplinkybėmis (grįžtamoji (veiklos tęstinumo procedūra)) 561
IX.8.5. Rašytinis pranešimas 564
IX.8.6. Pranešimo apie tyrimą pavyzdys 566
IX.8.7. ES susitarimo (įsipareigojimo) pavyzdys 568
IX.8.8. Grįžtamosios procedūros (veiklos tęstinumo procedūros) spaudas 570
IX.8.9. Elektroninių TIR knygelės duomenų teikimo atvejų pavyzdžiai 570

Dažniausiai vartojamų santrumpų sąrašas

eAD	elektroninis administracinis dokumentas
AT	Austrija
ATA	ATA knygelė (laikinasis įvežimas)
BE	Belgija
BG	Bulgarija
BŽŪP	bendra žemės ūkio politika
BMT	Bendrasis muitų tarifas (EB)
CH	Šveicarija
CIM	*Contrat de transport International ferroviaire des Marchandises* (Tarptautinis krovinių vežimo geležinkeliu važtaraštis)
CMR	*Contrat de transport international de Marchandises par Route* (Tarptautinis krovinių vežimo keliais važtaraštis)
KOMISIJA	Europos Komisija
Konvencija	1987 m. gegužės 20 d. Konvencija dėl bendrosios tranzito procedūros
CS	čekų
CY	Kipras
CZ	Čekija
DA	danų
DA	2015 m. liepos 28 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2446, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013 papildomas išsamiomis taisyklėmis, kuriomis patikslinamos kai kurios Sąjungos muitinės kodekso nuostatos
DE	Vokietija
DK	Danija
ELD	eksporto lydimasis dokumentas
ECS	eksporto kontrolės sistema
EDI	elektroninių duomenų mainai
EE	Estija
ELPA	Europos laisvosios prekybos asociacija

EL	graikų
EN	anglų
ĮBD	įvežimo bendroji deklaracija
ES	Ispanija
FI	Suomija
FR	Prancūzija
GB	Didžioji Britanija
GR	Graikija
SS	Suderinta prekių aprašymo ir klasifikavimo sistema
HR	Kroatija
HU	Vengrija
IE	Airija
ĮA	2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės
IRU	Tarptautinė kelių transporto sąjunga
IS	Islandija
IT	Italija
LT	Lietuva
PS	prekių sąrašas
LU	Liuksemburgas
LV	Latvija
MK	Šiaurės Makedonijos Respublika
MT	Malta
NCTS	Naujoji kompiuterizuota tranzito sistema
NL	Nyderlandai
NO	Norvegija
OL	Oficialusis leidinys
PL	Lenkija
PT	Portugalija

RO	Rumunija
RS	Serbija
RLL	reguliarioji laivybos linija
BAD	bendrasis administracinis dokumentas
BAD konvencija	1987 m. gegužės 20 d. Konvencija dėl prekybos prekėmis formalumų supaprastinimo
SE	Švedija
SI	Slovėnija
SK	Slovakija
SL	slovėnų
SV	švedų
PDA	2015 m. gruodžio 17 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2016/341, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013 papildomas tam tikrų Sąjungos muitinės kodekso nuostatų taikymo pereinamuoju laikotarpiu, kol bus įdiegtos tam tikros elektroninės sistemos, taisyklėmis ir iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2446 (OL L 69, 2016 3 15, p. 1)
TR	Turkija
TLD	tranzito lydimasis dokumentas
TIR	TIR knygelė (*Transport Internationaux Routiers*) (tarptautinis kelių transportas)
TSLD	tranzito / saugumo lydimasis dokumentas
TSPS	tranzito / saugumo prekių sąrašas
SMK	2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013 10 10)
UK	Jungtinė Karalystė

Sąvokų apibrėžtys

Elektroninis administracinis dokumentas (eAD)	Tik vykdant Sąjungos tranzitą: kontrolės dokumentas, naudojamas į laisvą apyvartą išleistas akcizais apmokestinamas prekes gabenant iš vienos ES vietos į kitą.
ATA knygelė	Muitinės dokumentas, naudojamas laikinai eksportuojant, vežant tranzitu ir laikinai įvežant prekes specialiais tikslais, pvz., profesionalų įrangą ir komercinius pavyzdžius, skirtus demonstruoti, naudoti parodose ir mugėse.
Įgaliotasis siuntėjas	Asmuo, įgaliotas atlikti tranzito operacijas nepateikiant prekių išvykimo muitinės įstaigai.
Įgaliotasis gavėjas	Asmuo, įgaliotas (savo patalpose arba bet kurioje kitoje nustatytoje vietoje) priimti tranzitu atvežtas prekes nepateikiant jų paskirties muitinės įstaigai. Šios prekės turi turėti atitinkamai tranzito operacijai suteiktą pagrindinį registracijos numerį (MRN).
Bendrasis tranzitas	Muitinės procedūra, taikoma vežant prekes tarp ES ir bendrojo tranzito šalių ir tarp atskirų bendrojo tranzito šalių (žr. toliau pateiktas apibrėžtis).
Sąjungos prekės	Prekės, priskiriamos kuriai nors iš šių kategorijų: – tik Sąjungos muitų teritorijoje gautos prekės, kurių sudėtyje nėra iš šiai teritorijai nepriklausančių šalių ar teritorijų importuotų prekių; – iš Sąjungos muitų teritorijai nepriklausančių šalių ar teritorijų į šią teritoriją įvežtos ir į laisvą apyvartą išleistos prekės; – prekės, gautos arba pagamintos Sąjungos muitų teritorijoje vien tik iš antroje įtraukoje nurodytų prekių arba iš pirmoje ir antroje įtraukose nurodytų prekių.
Sąjungos tranzito procedūra	Muitinės procedūra, kurią taikant prekes galima gabenti iš vienos ES vietos į kitą.
Kompetentinga institucija	Muitinė arba bet kuri kita institucija, atsakinga už muitinės taisyklių taikymą.

Susitariančioji šalis	1987 m. gegužės 20 d. Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros ir 1987 m. gegužės 20 d. Konvencijos dėl prekybos prekėmis formalumų supaprastinimo šalis. Susitariančiosios šalys yra aštuonios: Europos Sąjunga, Islandija, Jungtinė Karalystė, Norvegija, Serbija, Šveicarija, Šiaurės Makedonijos Respublika ir Turkija.
Muitinis statusas	Sąjungos prekių arba ne Sąjungos prekių statusas.
Sąjungos muitų teritorija	Sąjungos muitų teritoriją sudaro toliau išvardytos teritorijos, įskaitant jų teritorinius vandenis, vidaus vandenis ir oro erdvę: • Belgijos Karalystės teritorija, • Bulgarijos Respublikos teritorija, • Čekijos Respublikos teritorija, • Danijos Karalystės teritorija, išskyrus Farerų salas ir Grenlandiją, • Vokietijos Federacinės Respublikos teritorija, išskyrus Helgolando salą ir Biuzingeno teritoriją (1964 m. lapkričio 23 d. Vokietijos Federacinės Respublikos ir Šveicarijos Konfederacijos sutartis), • Estijos Respublikos teritorija, • Airijos teritorija, • Graikijos Respublikos teritorija, • Ispanijos Karalystės teritorija, išskyrus Seutą ir Meliją, • Prancūzijos Respublikos teritorija ir Monako teritorija, apibrėžta 1963 m. gegužės 18 d. Paryžiuje pasirašytoje Muitinės konvencijoje, išskyrus užjūrio teritorijas ir Sen Pjerą ir Mikeloną, • Italijos Respublikos teritorija, išskyrus Livinjo savivaldybę, • Kipro Respublikos teritorija pagal 2003 m. Stojimo akto nuostatas, • Latvijos Respublikos teritorija, • Lietuvos Respublikos teritorija, • Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės teritorija, • Vengrijos teritorija, • Maltos teritorija, • Nyderlandų Karalystės teritorija Europoje, • Austrijos Respublikos teritorija, • Lenkijos Respublikos teritorija, • Portugalijos Respublikos teritorija,

- Rumunijos teritorija
- Slovėnijos Respublikos teritorija,
- Slovakijos Respublikos teritorija,
- Suomijos Respublikos teritorija,
- Švedijos Karalystės teritorija,
- Kroatijos Respublikos teritorija.

Sąjungos muitų teritorijos dalimi taip pat laikomos toliau išvardytos teritorijos, įskaitant jų teritorinius vandenis, vidaus vandenis ir oro erdvę, **esančios už valstybių narių teritorijos ribų**, atsižvelgiant į joms taikomas konvencijas ir sutartis:

a) PRANCŪZIJA

Monako teritorija, apibrėžta 1963 m. gegužės 18 d. Paryžiuje pasirašytoje Muitinės konvencijoje (1963 m. rugsėjo 27 d. *Journal officiel de la République française* (Prancūzijos Respublikos oficialusis leidinys), p. 8679);

b) KIPRAS

Jungtinės Karalystės Akrotirio ir Dekelijos suverenių bazių teritorijų teritorija, apibrėžta 1960 m. rugpjūčio 16 d. Nikosijoje pasirašytoje Sutartyje dėl Kipro Respublikos sukūrimo (*United Kingdom Treaty Series* Nr. 4 (1961) *Cmnd*. 1252).

Eksporto lydimasis dokumentas (ELD)

(*tik ES*) Dokumentas, vežamas su prekėmis, kai eksporto deklaracija eksporto muitinės įstaigoje tvarkoma naudojant eksporto kontrolės sistemą.

ELD turi atitikti PDA 9 priedo H1 ir H2 priedėliuose pateiktus pavyzdžius ir pastabas.

Europos Sąjunga (ES)

Valstybės narės yra Airija, Austrija, Belgija, Bulgarija, Čekija, Estija, Danija, Graikija, Ispanija, Italija, Kipras, Kroatija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Liuksemburgas, Malta, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Suomija, Švedija, Vengrija ir Vokietija.

Europos laisvosios prekybos asociacija (ELPA)

Dėl laisvosios prekybos susitarusių šalių grupė, kurią sudaro Islandija, Norvegija, Šveicarija ir Lichtenšteinas.

Bendrojo tranzito šalis	1987 m. Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros susitariančioji šalis, kuri nėra ES valstybė narė.
Garantija	Muitų ir kitų privalomųjų mokėjimų, kuriuos renka muitinė, surinkimui užtikrinti skirta pinigų suma, kurią pateikia bendrąją tranzito procedūrą vykdantis veiklos vykdytojas.
Krovinio aprašas	Dokumentas, kurį, taikant veiklos tęstinumo procedūrą, galima naudoti vietoj BAD BIS blankų, kai tranzitu vežamos daugiau nei vienos rūšies prekės. Krovinio aprašas turi atitikti Konvencijos III priedėlio B4 priede (ĮA 72-04 priede) pateiktą pavyzdį ir pastabas.
Prekių sąrašas (PS)	PS pridedamas prie TLD (tranzito lydimojo dokumento) ir vežamas su prekėmis, kai tranzito deklaracija, kurioje nurodytos daugiau kaip vienos rūšies prekės, išvykimo muitinės įstaigoje tvarkoma NCTS (Naujojoje kompiuterizuotoje tranzito sistemoje). PS turi atitikti Konvencijos III priedėlio A5 ir A6 prieduose (PDA 9 priedo F2 priedėlyje) pateiktus pavyzdžius ir pastabas.
Manifestas	Vežant prekes jūrų arba oro transportu – dokumentas, kuriame nurodomas vežamas krovinys. Gavus išankstinį leidimą, šį dokumentą galima naudoti muitinės tikslams, jei jame yra pateikti būtini duomenys, visų pirma susiję su prekių muitiniu statusu ir identifikavimo informacija.
Ne Sąjungos prekės	Prekės, kurios nėra Sąjungos prekės.
Išvykimo muitinės įstaiga	Muitinės įstaiga, kurioje priimamos deklaracijos, kuriomis prekėms įforminama tranzito procedūra.
Paskirties muitinės įstaiga	Muitinės įstaiga, kuriai, norint užbaigti tranzito procedūrą, turi būti pateikiamos prekės, kurioms ta procedūra įforminta.
Garantijos muitinės įstaiga	Įstaiga, kurioje kiekvienos šalies muitinės sprendimu garantai turi pateikti savo garantijas.
Tranzito muitinės įstaiga	Muitinės įstaiga, esanti įvežimo arba išvežimo, priklausomai nuo taikomos tranzito procedūros, vietoje. Išsamiau žr. lentelę.

	Bendrasis tranzitas	**Sąjungos tranzitas**
Įvežimo vieta	Į bendrojo tranzito šalį (Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros susitariančiąją šalį)	Į Sąjungos muitų teritoriją, kai atliekant tranzito operaciją prekės buvo vežamos per šiai teritorijai nepriklausančią teritoriją
Išvežimo vieta	Iš bendrojo tranzito šalies, kai atliekant tranzito operaciją prekės iš tos šalies muitų teritorijos išvežamos per jos ir trečiosios šalies, kuri nėra bendrojo tranzito šalis, sieną	Iš Sąjungos muitų teritorijos, kai atliekant tranzito operaciją prekės iš tos teritorijos išvežamos per jos ir teritorijos, kuri nėra bendrojo tranzito šalis, sieną

Susitariančiojoje šalyje įsisteigęs asmuo	• asmuo, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra susitariančiojoje šalyje (bendrojo tranzito šalyje); • organizacija (juridinis asmuo ar asmenų susivienijimas, kurios registruota buveinė, centrinė būstinė arba nuolatinis verslo padalinys yra susitariančiojoje šalyje (bendrojo tranzito šalyje).
Tranzito procedūros vykdytojas	Tranzito deklaraciją pateikiantis asmuo arba asmuo, kurio interesais ta deklaracija pateikiama.
Atstovavimas muitinėje	Asmuo, kito asmens įgaliotas atlikti muitų teisės aktais nustatytus veiksmus ir formalumus, privalomus tvarkant reikalus su muitine.
Bendrasis administracinis dokumentas (BAD)	Blankas iš kelių egzempliorių, naudojamas visoje ES ir bendrojo tranzito šalyse norint prekėms įforminti tranzito procedūrą, kai taikoma veiklos tęstinumo procedūra (žr. V dalį).
BAD BIS	Blankas, taikant veiklos tęstinumo procedūrą naudojamas kaip BAD egzempliorių priedas, kai deklaruojamos daugiau nei vienos rūšies prekės.

Specialiosios fiskalinės teritorijos	Sąjungos muitų teritorijos dalis, kurioje netaikomos šios abi direktyvos: – 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos; – 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyva 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos. Tai šios teritorijos: Alandų Salos, Kanarų salos, Atonas ir Prancūzijos teritorijos (Gvadelupa, Prancūzijos Gviana, Martinika, Reunjonas, Majotas ir Sen Martenas). Naujausią informaciją apie šias specialiąsias teritorijas galima rasti adresu: https://ec.europa.eu/taxation_customs/territorial-status-eu-countries-and-certain-territories_en
Tranzito lydimasis dokumentas (TLD)	Iš NCTS atspausdintas dokumentas, vežamas su prekėmis ir grindžiamas tranzito deklaracijos duomenimis. TLD turi atitikti Konvencijos III priedėlio A3 ir A4 prieduose (PDA 9 priedo F1 priedėlyje) pateiktus pavyzdžius ir pastabas.
Tranzito / saugumo lydimasis dokumentas (TSLD)	***Tik vykdant Sąjungos tranzitą*** TSLD vežamas su prekėmis, kai tranzito deklaracija išvykimo muitinės įstaigoje tvarkoma NCTS ir joje pateikiami tiek tranzito, tiek saugumo ir saugos duomenys. TSLD turi atitikti PDA 9 priedo F3 priedėlyje pateiktą pavyzdį ir pastabas. Jis taip pat gali būti išspausdintas bendrojo tranzito šalyse, jeigu tranzito ir (arba) paskirties muitinės įstaigos yra ES.
Tranzito / saugumo prekių sąrašas (TSPS)	***Tik vykdant Sąjungos tranzitą*** TSPS pridedamas prie TSLD ir vežamas su prekėmis, kai:

	– tranzito deklaracija išvykimo muitinės įstaigoje tvarkoma NCTS, – deklaracijoje nurodomos daugiau nei vienos rūšies prekės ir – deklaracijoje pateikiami tiek tranzito, tiek saugumo ir saugos duomenys. TSPS turi atitikti PDA 9 priedo F4 priedėlyje pateiktą pavyzdį ir pastabas. Jis taip pat gali būti išspausdintas bendrojo tranzito šalyse, jeigu tranzito ir (arba) paskirties muitinės įstaigos yra ES.
Trečioji šalis	Šalis, kuri nėra ES valstybė narė arba Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros susitariančioji šalis.
Tranzito deklaracija	Nustatytu būdu atliekamas nustatytos formos veiksmas, kuriuo asmuo pareiškia pageidavimą, kad prekėms būtų įforminta tranzito procedūra.

Bendrieji informacijos šaltiniai

Europos Sąjunga
http://eur-lex.europa.eu/homepage.html

Muitų teisės aktai
http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/procedural_aspects/transit/index_en.htm

– Tranzito vadovas
– Tranzito muitinės įstaigų sąrašas
– Tranzito tinklo adresų knyga
– Naujosios Europai skirtos muitinės tranzito sistemos (brošiūra)
– Teisės aktai
– Verslininkų konsultavimas
– Nacionalinių muitinių svetainės

http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/links/customs/index_en.htm

Kiti

Pasaulio muitinių organizacija	Pasaulio muitinių organizacija
JT TIR konvencija	http://www.unece.org/trans/bcf/welcome.html

I DALIS. BENDRASIS ĮVADAS

I dalyje pateikiami tranzito sistemų istorijos duomenys ir apžvalga.

I.1 punkte apibūdinamas tranzito pobūdis, paskirtis ir glaustai apžvelgiama jo istorija.

I.2 punkte kalbama apie prekių muitinį statusą.

I.3 punkte pateikiama bendrosios tranzito procedūros santrauka.

I.4 punkte pateikiama Sąjungos tranzito procedūros ir kitų Europos Sąjungoje taikomų tranzito procedūrų santrauka.

I.5 punkte aptariamos išimtys.

I.6 punktas skirtas specialiems nacionaliniams nurodymams.

I.7 punktas skirtas muitinės administracijoms.

I.8 punkte pateikti priedai.

I.1. Kaip veikia tranzitas

Prekių gabenimas

Kai prekės įvežamos į valstybę ar teritoriją, muitinė reikalauja sumokėti importo muitus bei kitus privalomuosius mokėjimus ir prireikus taiko prekybos politikos priemones (pavyzdžiui, antidempingo muitus).

Tai daroma net ir tuo atveju, kai prekės per tokią valstybę ar teritoriją tik pervežamos (vežamos tranzitu) į kitą valstybę ar teritoriją. Sumokėti muitai ir privalomieji mokėjimai tam tikromis sąlygomis gali būti grąžinami, kai prekės išvežamos iš tos valstybės ar teritorijos.

Kitoje valstybėje ar teritorijoje šią procedūrą gali tekti pakartoti. Per sieną vežamoms prekėms, kol jos pasiekia galutinę paskirties vietą, gali būti taikomos įvairios administracinės procedūros.

Kaip veikia tranzitas

Tranzitas sumažina veiklos vykdytojams tenkančią administracinę naštą ir su ja susijusias išlaidas. Šia muitinės procedūra jie gali naudotis gabenti prekėms per sienas arba teritorijas, nemokėdami mokėjimų, kuriuos paprastai reikėtų mokėti įvežant prekes į teritoriją (arba iš jos išvežant). Užtenka atlikti vieną muitinės formalumą – išvežant prekes iš teritorijos, kurioje taikoma procedūra.

Tranzitas yra ypač svarbus ES, kurioje bendra muitų teritorija apima daug įvairių fiskalinių teritorijų: prekės gali būti gabenamos tranzitu iš jų įvežimo į ES vietos į galutinę paskirties vietą.

Ten, užbaigus tranzitą, įvykdomos muitų ir kitos vietinės mokestinės prievolės ir prekės išleidžiamos į laisvą apyvartą arba joms įforminama kita sąlyginio neapmokestinimo procedūra.

Sąlyginio neapmokestinimo procedūra taip pat gali būti užbaigta įforminant ne Sąjungos prekėms tranzito procedūrą, pavyzdžiui, reeksportuojant jas iš Sąjungos muitų teritorijos.

Tranzito sistemos sukūrimas

Po Antrojo pasaulinio karo Europoje sparčiai išsiplėtė prekyba prekėmis. Netrukus paaiškėjo, kad kaskart per sieną vežamoms prekėms taikomos ilgos ir sudėtingos muitinės procedūros labai suvaržo ir apsunkina prekybą. Stiprėjant tautų bendradarbiavimui, Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijoje, siekiant sudaryti

geresnes prekių gabenimo Europoje sąlygas, prasidėjo derybos dėl tarptautinio susitarimo.

TIR susitarimas

1949 m. buvo parengtas pirmasis TIR susitarimas. Pagal jį daugelyje Europos šalių buvo įvesta garantijų sistema. Šiomis garantijomis užtikrinama, kad bus sumokėti muitai ir kiti privalomieji mokėjimai, taikomi Europoje vykdant tarptautinę prekybą gabenamomis prekėmis.

Sėkmingas 1949 m. susitarimo įgyvendinimas paskatino parengti 1959 m. TIR konvenciją[2]. 1975 m. ši konvencija buvo persvarstyta, o dabar prie jos yra prisijungusios 76 susitariančiosios šalys (2019 m. birželio mėn. duomenimis).

Europos bendrija

Pasauliniu mastu plėtojantis tarptautinei prekybai buvo nuspręsta, kad besikuriančiai ir besiplečiančiai Europos bendrijai reikalinga speciali tranzito sistema, palengvinsianti prekių gabenimą ir muitinės formalumų tarp jos valstybių narių atlikimą.

Europos bendrija / Europos Sąjunga

Europos bendrijos steigimo sutartis buvo sudaryta 1957 m. ir įsigaliojo 1958 m. sausio 1 d.

Steigėjos – Belgija, Italija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Prancūzija ir Vokietija.

1973 m. prisijungė Airija, Danija ir Jungtinė Karalystė, 1981 m. jų pavyzdžiu pasekė Graikija, 1986 m. – Ispanija ir Portugalija, 1995 m. – Austrija, Suomija ir Švedija, 2004 m. – Čekija, Estija, Kipras, Latvija, Lenkija, Lietuva, Malta, Slovakija, Slovėnija ir Vengrija, 2007 m. – Bulgarija ir Rumunija, o 2013 m. – Kroatija. 2020 m. Europos Sąjungą paliko Jungtinė Karalystė.

Bendrijos tranzito sistema

Poreikis sukurti Europos bendrijai skirtą specialią tranzito sistemą dar labiau sustiprėjo 1968 m., kai buvo įvestas Bendrasis muitų tarifas.

Bendrijos tranzito sistema įvesta 1968 m. Taip buvo sudarytos geresnės sąlygos Europos bendrijoje gabenti Bendrijos ir ne Bendrijos prekes. Pirmą kartą buvo panaudotas simbolis T1 ne Bendrijos prekėms, o simbolis T2 – Bendrijos prekėms

2 Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis (1975 m. TIR konvencija)

identifikuoti.

Prekių gabenimas Bendrijoje per ELPA šalis

Padidėjus prekybos apimčiai, siekiant palengvinti prekių gabenimą Europoje, 1972 m. Bendrijos tranzito sistema buvo papildyta dviem susitarimais, skirtais prekybai su Austrija ir Šveicarija. Šios dvi šalys, Europoje užimančios svarbią geografinę padėtį, buvo Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) narės.

Europos laisvosios prekybos asociacija (ELPA)

1959 m. sudarytas ELPA susitarimas įsigaliojo 1960 m. Pirmosios jos narės buvo Austrija, Danija, Jungtinė Karalystė, Norvegija, Portugalija, Švedija ir Šveicarija. Islandija ir Suomija asociacijos narėmis tapo vėliau.

Austrija, Danija, Jungtinė Karalystė, Portugalija, Suomija ir Švedija šiai asociacijai nebepriklauso.

Bendrasis tranzitas

Susitarimai, 1972 m. sudaryti su ELPA šalimis Šveicarija ir (tuo metu) Austrija, 1987 m. buvo pakeisti dviem Europos bendrijos ir visų ELPA šalių konvencijomis.

Šiomis konvencijomis buvo siekiama sudaryti sąlygas importuoti prekes į Europos bendriją ir ELPA šalis, eksportuoti iš jų ir gabenti tarp Europos bendrijos ir ELPA šalių, taip pat ir tarp atskirų ELPA šalių.

Vienoje konvencijoje (**Konvencija** dėl bendrosios tranzito procedūros) buvo nustatyta bendroji tranzito procedūra[3],

o kitoje (**Konvencija dėl prekybos prekėmis formalumų supaprastinimo**) – importo, eksporto ir tranzito formalumų supaprastinimas naudojant Bendrąjį administracinį dokumentą (BAD)[4].

Višegrado šalys

1996 m. liepos 1 d. prie šių konvencijų prisijungė keturios Višegrado šalys (Čekija, Lenkija, Slovakija ir Vengrija), vėliau tapusios ES narėmis.

Kitos bendrojo tranzito šalys

Prie Konvencijos prisijungė ir kitos šalys:

– 2012 m. liepos 1 d. – Kroatija (iki įstojimo į ES),

3 1987 m. gegužės 20 d. EB ir ELPA konvencija dėl bendrosios tranzito procedūros, OL L 226, 1987 8 13, su pakeitimais.

4 EB ir ELPA konvencija dėl prekybos prekėmis formalumų supaprastinimo (įskaitant Bendrąjį administracinį dokumentą, skirtą naudoti tokiai prekybai), OL L 134, 1987 5 22, su pakeitimais.

– 2012 m. gruodžio 1 d. – Turkija,
– 2015 m. liepos 1 d. – Šiaurės Makedonijos Respublika,
– 2016 m. vasario 1 d. – Serbija,
– o 2021 m. sausio 1 d. – Jungtinė Karalystė.

Šalys kandidatės

Visos būsimos konvencijos susitariančiosios šalys laikomos šalimis kandidatėmis.

Norą prisijungti prie bendrojo tranzito sistemos yra pareiškusios daug valstybių (daugiausia Vakarų Balkanų šalys ir Rytų partnerystės šalys, kaip antai Albanija, Armėnija, Azerbaidžanas, Bosnija ir Hercegovina, Moldovos Respublika, Sakartvelas ir Ukraina).

Tranzito reforma

1993 m. sukūrus bendrąją rinką ir pasikeitus politinėms sąlygoms Vidurio ir Rytų Europoje, atsirado naujų problemų, dėl kurių prireikė peržiūrėti tranzito sistemas.

I.2. Prekių statusas

Nuo 1968 m., kai įvestas Bendrijos tranzitas, prekių muitinis statusas yra pagrindinis veiksnys, kuris lemia, ar prekės tranzitu turi būti gabenamos su **T1**, ar su **T2** tranzito deklaracija.

Tam tikrais atvejais reikia pateikti Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymą.

Daugiau informacijos apie Sąjungos prekių muitinį statusą pateikiama II dalyje.

I.3. Bendrasis tranzitas

I.3.1. Teisės aktai

Bendrosios tranzito procedūros teisinis pagrindas yra 1987 m. gegužės 20 d. Konvencija dėl bendrosios tranzito procedūros (žr. 3 išnašą).

Bendrojo tranzito šalys (*visos konvencijos susitariančiosios šalys, išskyrus Lichtenšteiną, kuris yra sudaręs muitų sąjungą su Šveicarija*) yra:

- **ES valstybės narės,**
- **Islandija**, **Norvegija** ir **Šveicarija** (trys ELPA šalys),

- **Turkija,**
- **Šiaurės Makedonijos Respublika,**
- **Serbija,**
- **Jungtinė Karalystė.**

Prekybos prekėmis tarp ES ir bendrojo tranzito šalių bei tarp atskirų bendrojo tranzito šalių formalumų supaprastinimo teisinis pagrindas yra 1987 m. gegužės mėn. BAD konvencija (žr. 4 išnašą).

Bendrąjį tranzitą reglamentuojančių teisės aktų priėmimo taisyklės ir procedūros aiškinamos I.8.2 priede.

I.3.2. Procedūros apibūdinimas

Taikant bendrąją tranzito procedūrą, muitų ir akcizų, PVM bei kitų mokesčių už prekes mokėjimas sustabdomas, kol prekės gabenamos iš išvykimo muitinės įstaigos į paskirties muitinės įstaigą.

Šią procedūrą ekonominės veiklos vykdytojai gali taikyti, kad gabenti prekes iš vienos susitariančiosios šalies į kitą būtų lengviau. Tačiau ji nėra privaloma.

Procedūrą administruoja įvairių susitariančiųjų šalių muitinių administracijos per muitinės įstaigų tinklą, apimantį:

- išvykimo muitinės įstaigas,
- tranzito muitinės įstaigas,
- paskirties muitinės įstaigas,
- garantijos muitinės įstaigas.

Bendroji tranzito procedūra pradedama išvykimo muitinės įstaigoje ir baigiama, kai prekės ir TLD pagal bendrojo tranzito taisykles yra pateikiamos paskirties muitinės įstaigai.

Paskirties muitinės įstaiga ir išvykimo muitinės įstaiga, vykdydamos procedūrą, keičiasi pranešimais, naudodamosi specialia kompiuterine sistema NCTS (žr. I.4.1.3 punktą).

Jei taikoma veiklos tęstinumo procedūra (žr. V dalį), vieną popieriuje surašytos tranzito deklaracijos (BAD arba TLD) egzempliorių paskirties muitinės įstaiga grąžina išvykimo muitinės įstaigai (arba išvykimo šalies centrinei muitinės įstaigai).

Gavusi patvirtinimą per NCTS arba popieriuje surašytos tranzito deklaracijos egzempliorių, išvykimo muitinės įstaiga pripažįsta

tranzito procedūrą įvykdyta ir, jeigu nenustatoma didelių neatitikčių, atleidžia tranzito procedūros vykdytoją nuo atsakomybės.

Bendrosios tranzito procedūros vykdytojas

Bendroji tranzito procedūra pradedama, kai procedūros vykdytojas pateikia tranzito deklaraciją išvykimo muitinės įstaigai, prašydamas prekėms įforminti tranzito procedūrą.

Šis asmuo tampa bendrosios tranzito procedūros vykdytoju.

Išleidus prekes vežti tranzitu, šis asmuo atsako už tai, kad nepakeisto pavidalo prekės (jei taikoma – su nepažeistomis plombomis) kartu su tranzito deklaracija per nustatytą terminą būtų pateiktos paskirties muitinės įstaigai.

Ta muitinės įstaiga taiko muitinės taisykles, susijusias su bendrąja tranzito procedūra ir skolos (muitinei), mokėtinos, jeigu būtų padaryta pažeidimų, sumokėjimu.

Procedūros vykdytojas turėtų pateikti garantiją, kuria būtų užtikrinamas galinčios atsirasti skolos sumos sumokėjimas (jei nuo pareigos pateikti garantiją nebuvo atleista pagal įstatymą arba leidimą). Tai gali būti piniginis užstatas arba garanto funkciją vykdančios finansų įstaigos įsipareigojimas (daugiau informacijos apie garantijas ir garantus pateikiama III dalyje).

Konvencijos 2 straipsnis

Bendroji tranzito procedūra yra dviejų rūšių – T1 ir T2, jos atspindi skirtingą gabenamų prekių statusą.

T1

T1 (**išorinio tranzito procedūra**) – ne Sąjungos prekių gabenimas sustabdžius priemonių, kurios paprastai taikomos tokių prekių importui, taikymą.

T2

T2 (**vidinio tranzito procedūra**) – Sąjungos prekių gabenimas sustabdžius priemonių, kurios paprastai taikomos tokių prekių importui į bendrojo tranzito šalį, taikymą.

Tranzito supaprastinimai

Tam tikromis aplinkybėmis, jei atitinkama muitinė suteikia leidimą, bendrąją tranzito procedūrą galima supaprastinti (informacija apie tranzito supaprastinimus pateikiama VI dalyje).

I.4. Tranzitas Sąjungoje

Šiame punkte pateikiama:

- informacija apie Sąjungos tranzito procedūrą (I.4.1 punktas);
- informacija apie kitas Sąjungoje taikomas tranzito sistemas (I.4.2 punktas).

I.4.1. Sąjungos tranzitas

I.4.1.1. Teisės aktai

Sąjungos tranzito teisinis pagrindas yra Sąjungos muitinės kodeksas (Reglamentas (ES) Nr. 952/2013), jo deleguotasis reglamentas (Reglamentas (ES) 2015/2446), deleguotasis reglamentas dėl pereinamojo laikotarpio priemonių (Reglamentas (ES) 2016/341) ir įgyvendinimo reglamentas (Reglamentas (ES) 2015/2447).

Sąjungai ir Andorai sudarius muitų sąjungą, į Sąjungos tranzito priemones buvo įtraukta prekyba tam tikromis prekėmis su Andora.

Taip pat pagal muitų sąjungos susitarimus su San Marinu buvo įtraukta prekyba tarp Bendrijos (dabar – Sąjungos) ir San Marino (daugiau informacijos apie Andorą ir San Mariną pateikiama IV dalies 5 skyriuje).

Sąjungos tranzitą reglamentuojančių teisės aktų priėmimo taisyklės ir procedūros aiškinamos I.8.1 priede.

I.4.1.2. Procedūros apibūdinimas

Šiame punkte apibūdinamos šios Sąjungos tranzito procedūros:

- išorinio Sąjungos tranzito procedūros (I.4.1.2.1 punktas);
- vidinio Sąjungos tranzito procedūros (I.4.1.2.2 punktas).

Sąjungos tranzito procedūros taikymas

Sąjungos tranzito procedūra taikoma ne Sąjungos prekes (tam tikrais atvejais ir Sąjungos prekes) gabenant iš vienos Sąjungos vietos į kitą (taip pat žr. I.4.2 punktą, kuriame apibūdinamos kitos Sąjungoje taikomos tranzito procedūros).

Procedūrą administruoja įvairių valstybių narių muitinių administracijos per muitinės įstaigų tinklą, apimantį:

- išvykimo muitinės įstaigas,
- tranzito muitinės įstaigas,
- paskirties muitinės įstaigas,

- garantijos muitinės įstaigas.

Procedūra pradedama išvykimo muitinės įstaigoje ir baigiama, kai prekės ir TLD pagal tranzito nuostatas yra pateikiamos paskirties muitinės įstaigai.

Šiuo momentu paskirties muitinės įstaiga ir išvykimo muitinės įstaiga, naudodamosi NCTS, pasikeičia elektroniniais pranešimais, kuriais patvirtinama, kad tranzitas baigtas.

Jei taikoma ir veiklos tęstinumo procedūra, vieną popieriuje surašytos tranzito deklaracijos (BAD arba TLD / TSLD) egzempliorių paskirties muitinės įstaiga grąžina išvykimo muitinės įstaigai (arba išvykimo šalies centrinei muitinės įstaigai).

Gavusi patvirtinimą per NCTS arba tranzito deklaracijos egzempliorių, išvykimo muitinės įstaiga pripažįsta tranzito procedūrą įvykdyta ir, jeigu nenustatoma didelių neatitikčių, atleidžia tranzito procedūros vykdytoją nuo atsakomybės.

Sąjungos tranzito procedūros vykdytojas

Sąjungos tranzito procedūra pradedama, kai procedūros vykdytojas pateikia tranzito deklaraciją išvykimo muitinės įstaigai, prašydamas prekėms įforminti tranzito procedūrą.

Šis asmuo tampa bendrosios tranzito procedūros vykdytoju.

Išleidus prekes vežti tranzitu, šis asmuo atsako už tai, kad nepakeisto pavidalo prekės (jei taikoma – su nepažeistomis plombomis) kartu su tranzito deklaracija per nustatytą terminą būtų pateiktos paskirties muitinės įstaigai.

Ta muitinės įstaiga taiko muitinės taisykles, susijusias su bendrąja tranzito procedūra ir skolos (muitinei), mokėtinos, jeigu būtų padaryta pažeidimų, sumokėjimu.

Procedūros vykdytojas privalo pateikti garantiją, kuria būtų užtikrinamas galinčios atsirasti skolos sumos sumokėjimas (jei nuo pareigos pateikti garantiją nebuvo atleista pagal įstatymą arba leidimą). Tai gali būti piniginis užstatas arba garanto funkciją vykdančios finansų įstaigos įsipareigojimas (daugiau informacijos apie garantijas ir garantus pateikiama III dalyje).

Išorinis ir vidinis tranzitas

Sąjungos tranzito procedūra yra dviejų rūšių, paprastai rodančių gabenamų prekių statusą:

SMK 226 ir 227 straipsniai

– T1 (išorinis tranzitas);
– T2 (vidinis tranzitas).

Tranzito supaprastinimai

Tam tikromis aplinkybėmis, jei atitinkama muitinė suteikia leidimą, Sąjungos tranzito procedūrą galima supaprastinti (informacija apie tranzito supaprastinimus pateikiama VI dalyje).

I.4.1.2.1. Išorinio Sąjungos tranzito procedūra

T1

Išorinio Sąjungos tranzito procedūra (T1) **dažniausiai taikoma ne Sąjungos prekių gabenimui**. Ją taikant sustabdomas importo muitų ir kitų privalomųjų mokėjimų mokėjimas ir prekybos politikos priemonių taikymas, kol prekės pasiekia paskirties vietą Sąjungoje.

DA 189 straipsnis

Tačiau išorinio Sąjungos tranzito procedūra taip pat yra privaloma:

– jei Sąjungos prekės iš Sąjungos muitų teritorijos eksportuojamos į bendrojo tranzito šalį arba

– jeigu jos eksportuojamos ir pervežamos per vieną arba daugiau bendrojo tranzito šalių ir po eksporto taikoma tranzito procedūra

šiais atvejais:

(a) su Sąjungos prekėmis buvo atlikti muitinės eksporto formalumai siekiant susigrąžinti muitus, sumokėtus jas eksportuojant į trečiąsias šalis pagal bendrąją žemės ūkio politiką;

(b) Sąjungos prekės paimtos iš intervencinių atsargų, joms taikomos jų naudojimo ir (arba) paskirties tikrinimo priemonės ir jas eksportuojant į trečiąsias šalis pagal bendrąją žemės ūkio politiką buvo atlikti muitinės formalumai;

(c) Sąjungos prekės atitinka importo muitų grąžinimo arba atsisakymo juos išieškoti reikalavimus (pagal SMK 118 straipsnio 4 dalį).

Be to, išorinio Sąjungos tranzito procedūra gali būti įforminta eksportuojamoms Sąjungos prekių muitinį statusą turinčioms prekėms, nurodytoms Direktyvos 2008/118/EB[5] 1 straipsnyje.

I.4.1.2.2. Vidinio Sąjungos tranzito procedūra

T2

Vidinio Sąjungos tranzito procedūra (T2) taikoma Sąjungos prekėms, kurios gabenamos iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą per tai muitų teritorijai nepriklausančią šalį ar teritoriją, o jų muitinis statusas nepasikeičia.

T2 procedūra taip pat taikoma prekėms, gabenamoms iš Sąjungos į bendrojo tranzito šalį, jeigu ji vykdoma po eksporto procedūros.

T2 procedūra netaikoma prekėms, kurios vežamos vien tik jūrų arba oro transportu.

T2F

Vidinio Sąjungos tranzito procedūra T2F taikoma Sąjungos prekėms:

- gabenamoms iš specialiosios fiskalinės teritorijos į kitą Sąjungos muitų teritorijos dalį, kuri nėra specialioji fiskalinė teritorija,
- jei jų gabenimas baigiamas vietoje, esančioje už valstybės narės, kurioje jos įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją, ribų.

Tačiau vidinio tranzito procedūrą (T2F) galima taikyti ir kitomis aplinkybėmis. Pagal ją prekės gali būti gabenamos ir tuo atveju, jei veiklos vykdytojas gali įrodyti, kad jos turi Sąjungos prekių muitinį statusą.

I.4.1.3. Naujoji kompiuterizuota tranzito sistema (NCTS)

NCTS – bendra ES naudojama tranzito sistemos valdymo ir kontrolės IT priemonė.

---

[5] 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyva 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, panaikinanti Direktyvą 92/12/EEB (OL L 9, 2009 1 14, p. 12).

Pagrindiniai jos tikslai – pagreitinti tranzito procedūras, padidinti jų našumą, veiksmingumą ir saugumą ir kartu užkirsti kelią sukčiavimui ir nustatyti jo atvejus.

Paprastai NCTS yra **privaloma** vykdant Sąjungos tranzito (išorinio ir vidinio) procedūrą ir bendrąją tranzito procedūrą.

Išimtys:

– supaprastinimai, taikomi tam tikrų rūšių transportui;

– veiklos tęstinumo procedūra;

– keleiviai, kurie tam tikromis aplinkybėmis gali naudoti popieriuje surašytas deklaracijas.

I.4.1.3.1. Pagrindiniai dokumentai arba pranešimai, siunčiami naudojantis NCTS

Prieš pateikiant išsamų apibūdinimą vertėtų paminėti pagrindinius dokumentus ir pranešimus, siunčiamus naudojantis NCTS.

- **Tranzito deklaracija** – elektroninė forma (siunčiamas pranešimas *IE015 „Deklaracijos duomenys“)*.
- **Pagrindinis registracijos numeris (MRN)** – sistemos deklaracijai suteikiamas unikalus registracijos numeris gabenamoms prekėms identifikuoti.
- **Tranzito lydimasis dokumentas (TLD)**, su kuriuo prekės vežamos iš išvykimo muitinės įstaigos į paskirties muitinės įstaigą.
- ***Pranešimas apie numatomą atvykimą*** (IE001), kurį išvykimo muitinės įstaiga siunčia deklaracijoje nurodytai paskirties muitinės įstaigai.
- ***Pranešimas apie numatomą tranzitą*** (IE050), kurį išvykimo muitinės įstaiga siunčia deklaracijoje nurodytai tranzito muitinės įstaigai (-oms), kad informuotų apie planuojamą prekių vežimą per sieną.
- ***Pranešimas apie vežimą per sieną*** (IE118), kurį faktinė tranzito muitinės įstaiga siunčia, patikrinusi prekes.
- ***Pranešimas apie atvykimą*** (IE006), kurį faktinė paskirties muitinės įstaiga, kai prekės jau atvežtos, siunčia išvykimo

muitinės įstaigai.

- ***Pranešimas apie tikrinimo rezultatus*** (IE018), kurį faktinė paskirties muitinės įstaiga, prireikus patikrinusi prekes, siunčia išvykimo muitinės įstaigai.

Be to, svarbu suprasti, kad sistema apima visus įmanomus įprastų ir supaprastintų procedūrų derinius išvykimo (įgaliotojo siuntėjo) ir paskirties (įgaliotojo gavėjo) vietoje.

Daugiau pranešimų (sistemoje naudojami jų kodai, pavadinimai ir santrumpos) pateikiama IV.4.8.1 priede.

I.4.1.3.2. Išvykimo muitinės įstaiga

Tranzito deklaracija išvykimo muitinės įstaigai siunčiama elektronine forma. Elektronines deklaracijas galima užpildyti išvykimo muitinės įstaigoje arba ekonominės veiklos vykdytojo patalpose.

Deklaracijoje turi būti nurodyti visi reikiami duomenys ir ji turi atitikti sistemos specifikacijas, nes sistema duomenis koduoja ir tvirtina automatiškai.

Jeigu yra duomenų neatitikčių, sistema tai nurodo. Taip deklarantas yra informuojamas, kad galėtų prieš muitinei galiausiai priimant deklaraciją padaryti reikiamus pataisymus.

Pažymėtina, kad tranzito deklaracijos taisymas nereiškia jos keitimo, kaip nurodyta Konvencijos I priedėlio 31 straipsnyje (SMK 173 straipsnyje) (dėl tranzito deklaracijos keitimo žr. IV.2.3.2 punktą).

Suvedus pataisymus ir priėmus deklaraciją, sistema jai priskiria unikalų registracijos numerį – pagrindinį registracijos numerį (MRN).

Kai išvykimo muitinės įstaigoje arba įgaliotojo siuntėjo patalpose atliekami patikrinimai ir priimamos garantijos, prekės išleidžiamos gabenti tranzitu.

Išvykimo muitinės įstaigoje arba įgaliotojo siuntėjo patalpose sistema išspausdina tranzito lydimąjį dokumentą (TLD) ir, jei reikia, prekių sąrašą (PS).

TLD ir PS turi būti vežami su prekėmis ir pateikiami visoms

tranzito muitinės įstaigoms ir paskirties muitinės įstaigai.

Tuo pat metu, kai spausdinamas TLD ir PS, išvykimo muitinės įstaiga išsiunčia deklaracijoje nurodytai paskirties muitinės įstaigai **pranešimą IE001**.

Šiame pranešime visų pirma nurodoma deklaracijoje pateikta informacija, pagal kurią paskirties muitinės įstaiga gali patikrinti atvežtas prekes. Paskirties muitinės įstaiga turi turėti prieigą prie tranzito deklaracijos duomenų, kad galėtų priimti teisingą ir patikimą sprendimą dėl atvežtoms prekėms taikytinų priemonių.

Jeigu prekes reikės vežti per tranzito muitinės įstaigą, išvykimo muitinės įstaiga taip pat išsiunčia **pranešimą IE050**, kad ta įstaiga būtų iš anksto įspėta ir galėtų patikrinti vežamas prekes.

I.4.1.3.3. Paskirties muitinės įstaiga

Atvežtas prekes kartu su TLD ir, jei reikia, PS būtina pateikti paskirties muitinės įstaigai arba įgaliotajam gavėjui.

Ta muitinės įstaiga jau yra gavusi pranešimą IE001, tad turi visus tranzito deklaracijos duomenis ir gali iš anksto nuspręsti, ką reikės patikrinti.

Paskirties muitinės įstaigai į NCTS įrašius MRN, sistema automatiškai suranda atitinkamą pranešimą IE001 apie tas prekes, kuriuo remiantis bus taikomos priemonės arba atliekamas tikrinimas.

Paskirties muitinės įstaiga išvykimo muitinės įstaigai iškart išsiunčia pranešimą IE006.

Atlikusi reikiamą tikrinimą, paskirties muitinės įstaiga apie jo rezultatus informuoja išvykimo muitinės įstaigą, išsiųsdama pranešimą IE018, kuriame nurodomi nustatyti pažeidimai, jeigu jų yra.

Pranešimai IE006 ir IE018 yra būtini, kad išvykimo muitinės įstaiga galėtų pripažinti tranzito operaciją įvykdyta ir atsisakyti tai operacijai naudotų garantijų.

I.4.1.3.4. Tranzito muitinės įstaiga

Vežant prekes per tranzito muitinės įstaigą, tai įstaigai reikia pateikti prekes, TLD ir, jei reikia, PS.

Pranešimas IE050 jau turėtų būti NCTS, muitinės įstaiga gali jį surasti pagal MRN ir tada duoti leidimą praleisti prekes.

Išvykimo muitinės įstaigai ji išsiunčia pranešimą IE118.

I.4.1.3.5. Tranzito arba paskirties muitinės įstaigos pasikeitimas

Jeigu prekės vežamos per kitą, nei nurodyta deklaracijoje, tranzito muitinės įstaigą, pranešimas (IE050), kuris iš pradžių buvo išsiųstas deklaracijoje nurodytai tranzito muitinės įstaigai, nebetenka funkcijos.

Tokiu atveju faktinė tranzito muitinės įstaiga išvykimo muitinės įstaigai išsiunčia prašymą atsiųsti pranešimą apie numatomą tranzitą (IE114), kuriuo prašo atsiųsti jai pranešimą IE050, kad gautų prieigą prie deklaracijos duomenų.

Išvykimo muitinės įstaiga, atsakydama į šį prašymą, išsiunčia atsakymo apie numatomą tranzitą pranešimą (IE115).

Lygiai taip pat prekės gali būti pateiktos kitai, nei nurodyta deklaracijoje, paskirties muitinės įstaigai.

Tokiu atveju faktinė paskirties muitinės įstaiga išvykimo muitinės įstaigai išsiunčia prašymą atsiųsti pranešimą apie numatomą atvykimą (IE002), kuriuo prašo atsiųsti jai pranešimą IE001. Taip naujoji paskirties muitinės įstaiga gali gauti reikiamą informaciją apie deklaracijos duomenis.

Gavusi atsakymą į prašymą atsiųsti pranešimą apie numatomą atvykimą (IE003) ir patikrinusi prekes, paskirties muitinės įstaiga išsiunčia pranešimą IE018.

Pasikeitus tranzito arba paskirties muitinės įstaigai, pranešimai, kurie buvo išsiųsti deklaracijoje nurodytoms muitinės įstaigoms, nebetenka funkcijos ir lieka neatsakyti. Kad jų nebeliktų sistemoje, NCTS automatiškai išsiunčia pranešimą deklaracijoje nurodytoms muitinės įstaigoms apie tai, kur ir kada prekės buvo pateiktos, kad jos minėtuosius pranešimus galėtų uždaryti.

I.4.1.3.6. Supaprastintos procedūros: įgaliotasis siuntėjas ir įgaliotasis gavėjas

Taikant abi supaprastintas procedūras užtikrinamas optimalus NCTS naudojimas. Galimybė visas procedūras atlikti savo patalpose ir informacija su muitine keistis elektroniniu būdu veiklos vykdytojui neabejotinai yra greičiausias, patogiausias, saugiausias ir ekonomiškiausias būdas tvarkyti reikalus.

Kad galėtų naudotis šiomis supaprastintomis procedūromis, abu – ir įgaliotasis siuntėjas, ir įgaliotasis gavėjas – turi turėti tinkamas elektronines sistemas, skirtas keistis informacija su išvykimo ir paskirties muitinės įstaigomis naudojantis NCTS.

Naudodamiesi NCTS, **įgaliotieji siuntėjai** gali:

- tranzito deklaraciją užpildyti savo kompiuterizuotoje sistemoje;
- išsiųsti išvykimo muitinės įstaigai pranešimą IE015, nepateikdami jai prekių;
- išsiųsti ir gauti pranešimus, kad deklaracija buvo priimta ir prekės išleistos. Apie tai informuojama vėlesniais išvykimo muitinės įstaigos pranešimais, įskaitant prašymus pakeisti deklaracijos duomenis.

Naudodamiesi NCTS, **įgaliotieji gavėjai** gali:

- gauti prekes kartu su TLD ir, jei reikia, PS tiesiai į savo patalpas;
- išsiųsti atitinkamai paskirties muitinės įstaigai *pranešimą apie atvykimą* (IE007);
- gauti ir išsiųsti vėlesnius pranešimus apie leidimą iškrauti prekes ir informuoti apie iškrovimo rezultatus.

I.4.2. Kitos Europos Sąjungoje naudojamos tranzito sistemos

I.4.2.1. Įvadas

SMK 226 straipsnio 3 dalis ir 227 straipsnio 2 dalis

Be bendrosios tranzito procedūros ir išorinio ar vidinio Sąjungos tranzito procedūrų, taip pat taikomos ir šios toliau apibūdintos tranzito procedūros:

- TIR;
- ATA knygelė;
- Reino manifestas;

- NATO reikmėms skirtų prekių gabenimas;
- pašto siuntos.

Skirtingai nei bendroji ir Sąjungos tranzito procedūros, **TIR procedūra** grindžiama tarptautine garantijų sistema, kurios pagrindą sudaro nacionalinės garantuojančiosios asociacijos (informacija apie TIR pateikiama I.4.2.2 punkte ir IX dalyje).

Vežimo su ATA knygele procedūra yra panaši į TIR procedūrą, bet taikoma tik tam tikrų rūšių prekėms (informacija apie ATA knygeles pateikiama I.4.2.3 punkte).

Vežimo su Reino manifestu procedūra taikoma ne Sąjungos prekėms vežti vandens transportu Reino upe ir atitinkamais jos intakais (informacija apie Reino manifestą pateikiama I.4.2.4 punkte).

NATO reikmėms skirtų prekių gabenimo procedūra taikoma prekėms, skirtoms NATO ginkluotosioms pajėgoms (informacija apie NATO reikmėms skirtų prekių gabenimo procedūrą pateikiama I.4.2.5 punkte).

Pašto siuntų vežimo procedūra taikoma paštu siunčiamoms prekėms (informacija apie pašto siuntų vežimo procedūrą pateikiama I.4.2.6 punkte).

Išorinio Sąjungos tranzito procedūra taip pat taikoma, kai Sąjungos prekės eksportuojamos į trečiąją šalį ir Sąjungos muitų teritorijoje gabenamos vykdant TIR operaciją arba tranzito procedūrą pagal ATA konvenciją arba Stambulo konvenciją.

I.4.2.2. TIR (*Transport Internationaux Routiers*) procedūra

SMK 226 straipsnio 3 dalies b punktas ir 227 straipsnio 2 dalies b punktas

Pagrindiniai teisės aktai, kuriais reglamentuojama TIR procedūra, yra 1975 m. TIR konvencija, parengta remiant Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijai (UNECE). Prie šios konvencijos prisijungusios 77 susitariančiosios šalys, įskaitant ES ir jos valstybes nares.

Pagal TIR konvenciją leidžiama gabenti prekes tarptautiniais maršrutais iš vienos ar daugiau išvykimo muitinės įstaigų į vieną ar daugiau paskirties muitinės įstaigų (**iš viso ne daugiau kaip keturios išvykimo ir paskirties muitinės įstaigos**) per tiek šalių,

kiek reikia.

Pagal Sąjungos teisės aktus TIR procedūra Sąjungoje gali būti taikoma tik prekių gabenimui tranzitu, kuris pradedamas arba baigiamas ne Sąjungoje arba vykdomas tarp dviejų Sąjungos vietų per trečiosios šalies teritoriją.

TIR konvencija taikoma vežant prekes kelių transporto priemonėmis, transporto priemonių junginiais ir konteineriuose ir pagal ją leidžiama vežti prekes su TIR knygele visų rūšių transportu, jei dalį kelio vykstama kelių transportu.

Siekiant užkirsti kelią kontrabandai, TIR konvencijoje taip pat nustatyti konkretūs techniniai transporto priemonių krovinių skyrių arba konteinerių konstrukcijos reikalavimai. Be to, vežti prekes taikant TIR procedūrą leidžiama tik muitinės įgaliotiems vežėjams.

Kad būtų užtikrintas muitų ir mokesčių, kuriuos gali tekti sumokėti kelionės metu, sumokėjimas, pagal TIR konvenciją buvo sukurtas tarptautinis garantijų tinklas, kurį administruoja Tarptautinė kelių transporto sąjunga (IRU). IRU taip pat yra atsakinga už TIR knygelių, atstojančių tiek muitinės deklaraciją, tiek garantijos įrodymą, spausdinimą ir platinimą.

Už TIR konvencijos taikymą visose susitariančiose šalyse ir bendrą priežiūrą atsakingas TIR administracinis komitetas, tarpvyriausybinis organas, susidedantis iš visų susitariančiųjų šalių ir TIR vykdomosios tarybos, kurią sudaro devyni išrinkti nariai iš skirtingų susitariančiųjų šalių.

Daugiau informacijos apie TIR procedūros taikymą Sąjungoje pateikiama IX dalyje.

I.4.2.3. ATA (laikinasis įvežimas)

I.4.2.3.1. Pagrindinė informacija ir teisės aktai

SMK 226 straipsnio 3 dalies c punktas ir 227 straipsnio 2 dalies c punktas

Šios procedūros teisinis pagrindas yra ATA konvencija ir Laikinojo įvežimo konvencija, dar vadinama Stambulo konvencija.

1961 m. ATA konvencija tebegalioja. Šiuo metu prie jos yra prisijungusios 63 susitariančiosios šalys.

Stambulo konvencija, kuria iš pradžių ketinta pakeisti ATA konvenciją, buvo pasirašyta 1990 m. birželio 26 d. Stambule, remiant Muitinių bendradarbiavimo tarybai, dabar žinomai kaip Pasaulio muitinių organizacija (PMO). Konvenciją administruoja administracinis komitetas. Šiuo metu prie jos yra prisijungusios 69 susitariančiosios šalys.

ATA knygelės kaip tranzito dokumento naudojimo Sąjungoje taisyklės išdėstytos ĮA 283 ir 284 straipsniuose.

I.4.2.3.2. Procedūros apibūdinimas

Naudojant ATA knygeles, Sąjungos muitų teritorija laikoma viena teritorija.

Išvykimo muitinės įstaiga

Išvykimo muitinės įstaiga arba įvežimo į Sąjungą muitinės įstaiga:

- atplėšia tranzito lakštą Nr. 1;
- užpildo H langelį (A–D skiltis);
- H langelio E skiltyje įrašo (jei įmanoma, uždeda antspaudą) muitinės įstaigos, kuriai turi būti grąžintas lakštas Nr. 2, tikslų pavadinimą ir adresą.

Be to, prieš grąžindama knygelę jos turėtojui, ši įstaiga turi užpildyti atitinkamą tranzito šaknelę ir patvirtinti, kad įformintas prekių vežimas tranzitu (1–7 skiltys).

Paskirties muitinės įstaiga

Paskirties muitinės įstaiga arba, atitinkamais atvejais, išvežimo iš Sąjungos muitinės įstaiga:

– atplėšia tranzito lakštą Nr. 2;
– padaro įrašą H langelyje (F skiltis);
– įrašo pastabas G skiltyje;
– nedelsdama išsiunčia lakštą H langelyje (E skiltyje) nurodytai muitinės įstaigai.

Be to, prieš grąžindama knygelę jos turėtojui, ši įstaiga turi užpildyti tranzito šaknelę ir patvirtinti formalumų atlikimą (1–6 skiltys).

Tyrimo procedūra

Visus tyrimus dėl ATA knygelių atlieka valstybių narių paskirtos centrinės įstaigos (žr. https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/customs-transit-ata-temporary-admission_en).

Toliau pateikiamoje schemoje pavaizduota, kaip ATA knygelė gali būti naudojama kaip tranzito dokumentas gabenant prekes per Sąjungos muitų teritoriją arba joje, įforminus laikinojo įvežimo procedūrą.

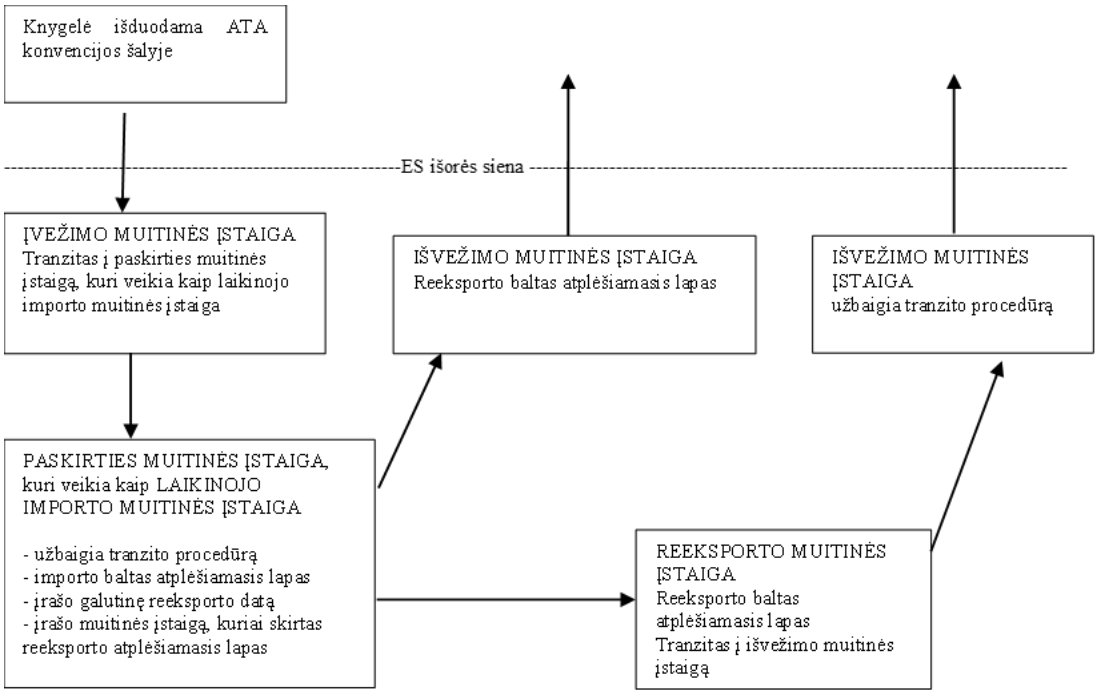

I.4.2.4. Reino manifestas

I.4.2.4.1. Pagrindinė informacija ir teisės aktai

SMK 226 straipsnio 3 dalies d punktas ir 227 straipsnio 2 dalies d punktas

Šios procedūros teisinis pagrindas yra 1868 m. spalio 17 d. Manheimo konvencija ir Protokolas, kurį 1963 m. lapkričio 22 d. patvirtino Centrinė laivybos Reinu komisija.

I.4.2.4.2. Procedūros apibūdinimas

Taikant Reino manifesto procedūrą, Reinu ir jo intakais

plaukiantiems laivams leidžiama plaukti per valstybių sienas.

Manheimo konvencija taikoma šioms prie Reino esančioms šalims: **Belgijai**, **Nyderlandams**, **Prancūzijai**, **Šveicarijai** ir **Vokietijai**. Pagal šią konvenciją šios šalys laikomos viena teritorija.

Konvencijos 9 straipsnyje nustatyta, kad jei Reinu plaukiantis laivas minėtų šalių teritorijose nepakraunamas ir neiškraunamas, jis gali toliau plaukti neatliekant muitinio tikrinimo.

Prireikus Reino manifestą galima naudoti kaip Sąjungos tranzito deklaraciją.

I.4.2.5. NATO reikmėms skirtų prekių gabenimas

I.4.2.5.1. Pagrindinė informacija ir teisės aktai

SMK 226 straipsnio 3 dalies e punktas ir 227 straipsnio 2 dalies e punktas

NATO ginkluotosioms pajėgoms skirtų prekių importo, eksporto ir tranzito taisyklės išdėstytos Šiaurės Atlanto sutarties šalių susitarime dėl jų karinių pajėgų statuso, pasirašytame 1951 m. birželio 19 d. Londone.

Tokioms prekėms gabenti naudojamas dokumentas yra **NATO 302-oji forma**. Ši forma gali būti naudojama tik jei prekės gabenamos NATO pajėgų įgaliojimu ir užsakymu.

ES teisinės nuostatos, kuriomis numatoma NATO 302-ąją formą naudoti kaip tranzito deklaraciją Sąjungos tranzito procedūrai įforminti, yra ĮA 285–287 straipsniai.

I.4.2.5.2. Procedūros apibūdinimas

Šiaurės Atlanto sutarties organizaciją (NATO) sudaro 28 narės: Belgija, Bulgarija, Danija, Estija, Vokietija, Graikija, Ispanija, Prancūzija, Italija, Latvija, Lietuva, Liuksemburgas, Nyderlandai, Portugalija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Jungtinė Karalystė, Kanada, Čekija, Vengrija, Islandija, Norvegija, Lenkija, Turkija, Albanija, Kroatija ir Jungtinės Amerikos Valstijos.

Kiekvienos iš pirmiau minėtų šalių muitinė pagal susitarimą su kiekvienu jos teritorijoje dislokuotu NATO pajėgų padaliniu paskiria muitinės įstaigą (arba centrinę muitinės įstaigą), atsakingą už muitinės formalumus ir tikrinimą, susijusius su kiekvieno

NATO pajėgų padalinio arba jo vardu gabenamomis prekėmis.

Išvykimo valstybėje narėje kiekviena paskirtoji muitinės įstaiga aprūpina jos jurisdikcijai priklausantį NATO padalinį (-ius) tranzito deklaraciją atstojančiomis 302-osiomis formomis, kurios:

- iš anksto pažymėtos tos muitinės įstaigos antspaudu ir pasirašytos;
- sunumeruotos eilės numeriais;
- adresuotos nurodant tikslų tos įstaigos adresą (kuriuo reikia grąžinti NATO 302-osios formos kopiją).

Muitinės įstaiga registruoja visų NATO padaliniams išduotų iš anksto autentifikuotų 302-ųjų formų skaičių ir jų eilės numerius.

Kiekviena siunta turi būti vežama su iš anksto patvirtinta 302-ąja forma.

Išsiųsdama prekes kompetentinga NATO institucija atlieka kurį nors iš šių veiksmų:

- elektroniniu būdu pateikia 302-osios formos duomenis išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigai;
- užpildo popierinę 302-ąją formą kartu su pareiškimu, kuriame nurodo, kad prekės gabenamos jai prižiūrint, ir kurio autentiškumą patvirtina parašu, antspaudu ir data.

Jei pildoma popierinė 302-oji forma, viena užpildytos ir pasirašytos formos kopija nedelsiant pateikiama paskirtajai muitinės įstaigai, atsakingai už NATO pajėgų arba jų interesais siunčiamoms prekėms taikomus muitinės formalumus ir tikrinimą.

Kitos 302-osios formos kopijos lydi prekes iki jų pristatymo paskirties vietos karinėms pajėgoms; pastarosios atvežus prekes pažymi tas formas antspaudu ir jas pasirašo.

Atvežus prekes, dvi formos kopijos atiduodamos paskirtajai muitinės įstaigai. Ta muitinės įstaiga vieną kopiją pasilieka, o antrą grąžina už NATO pajėgoms taikomus formalumus ir tikrinimą atsakingai muitinės įstaigai (minėtai pirmiau). Jos adresas nurodytas 302-ojoje formoje.

Pažymėtina, kad kai prekės su 302-ąja forma visą ar dalį kelionės vežamos taikant popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą tranzito procedūrą, taikomą geležinkelių transportu vežamoms prekėms, vykdant tą kelionės dalį sustabdoma naudojant 302-ąją

formą atliekama operacija.

I.4.2.6. Pašto siuntos

I.4.2.6.1. Pagrindinė informacija ir teisės aktai

SMK 226 straipsnio 3 dalies f punktas ir 227 straipsnio 2 dalies f punktas

Tranzito laisvės principas įtvirtintas PPS konstitucijos (1964 m.) 1 straipsnyje ir PPS konvencijos (2008 m.) 4 straipsnyje.

Pagal jį kiekvienas pašto paslaugų teikėjas privalo greičiausiu maršrutu ir saugiausiomis priemonėmis persiųsti siuntas, kurias jam perdavė kitas pašto paslaugų teikėjas.

Taip išsaugomas nacionalinis pašto paslaugų monopolis, tačiau nacionalinis pašto paslaugų teikėjas privalo pristatyti visas siuntas, kurias jam perdavė kitos PPS priklausančios šalies pašto paslaugų teikėjas.

Pašto tranzito procedūrą gali taikyti PPS teisių turėtojai (paskirtasis paslaugų teikėjas, toliau – paskirtasis pašto paslaugų teikėjas[6, 7]). Šio paslaugų teikėjo sąvoka apibrėžiama nacionalinės teisės aktuose, kuriais reglamentuojamos pašto paslaugos.

Kai tranzitu siunčiamas paštas neperduodamas šalies, per kurią jis siunčiamas tranzitu, paskirtajam pašto paslaugų teikėjui, o jį per tą šalį veža privatus paslaugų teikėjas, taikomos standartinės muitinės procedūros.

Siunčiant paštą tranzitu, Sąjungos muitų teritorija laikoma viena teritorija. Todėl vienos valstybės narės paskirtasis pašto paslaugų teikėjas, naudodamasis pašto tranzito procedūra, gali vežti prekes per visą Sąjungos muitų teritoriją.

Tai reiškia, kad šis paslaugų teikėjas gali, tačiau nėra įpareigotas perduoti siuntą tranzito valstybės narės paskirtajam pašto paslaugų teikėjui.

Paskirtasis pašto paslaugų teikėjas gali pasirūpinti transporto priemonėmis prekėms per nacionalines sienas ES viduje vežti.

6 2021 m. kovo 24 d.

7 Paskirtasis pašto paslaugų teikėjas – valstybėje narėje įsisteigęs paslaugų teikėjas, jos įgaliotas teikti tarptautines paslaugas pagal šiuo metu galiojančią Pasaulinės pašto sąjungos konvenciją.

Teikti vežimo paslaugas paskirtajam pašto paslaugų teikėjui turėtų galėti subrangovai, jei pašto paslaugų teikėjas tinkamai identifikuojamas, pavyzdžiui, transporto dokumente.

I.4.2.6.2. Procedūros apibūdinimas

ĮA 288–290 straipsniai

Paštu siunčiamoms prekėms taikomos tranzito procedūros taisyklės nustatytos ĮA 288–290 straipsniuose.

Kai iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą jos vietą ne Sąjungos prekės siunčiamos paštu (įskaitant pašto siuntas) taikant išorinio tranzito procedūrą, siuntinys ir visi lydimieji dokumentai turi būti paženklinti geltona etikete (ĮA 72-01 priedas).

Kai pakete, pašto maiše ar konteineryje yra kelios siuntos, užtenka prie išorinės pakuotės pritvirtinti vieną geltoną etiketę.

Jeigu geltonos etiketės arba kito ne Sąjungos prekių statuso įrodymo nėra, prekės laikomos Sąjungos prekėmis.

Jeigu pašto siuntą sudaro Sąjungos ir ne Sąjungos prekės, Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymas (T2L) (arba tokio įrodymo MRN) paskirties vietos pašto paslaugų teikėjui turi būti siunčiamas atskirai (arba pridedamas prie siuntos).

Jei **įrodymas** paskirties vietos pašto paslaugų teikėjui buvo **atsiųstas atskirai**, jis turi tą įrodymą kartu su siunta pateikti paskirties muitinės įstaigai.

Jei **muitinio statuso įrodymas arba jo MRN pridedamas prie siuntos**, tai turėtų būti aiškiai nurodyta ant pakuotės išorinės pusės. T2L dokumentas gali būti išduotas atgaline data.

Geltonos etiketės turi būti tvirtinamos ant pakuotės išorinės pusės ir prie važtaraščio. Tokia etiketė taip pat turi būti tvirtinama prie pašto siuntų CN22/CN23 muitinės deklaracijų.

Kai Sąjungos prekės, taikant vidinio tranzito procedūrą, gabenamos į specialiąsias fiskalines teritorijas, iš jų arba iš vienos tokios teritorijos į kitą, pašto siunta ir visi lydimieji dokumentai turi būti paženklinti etikete, nustatyta ĮA 72-01 priede.

Kai Sąjungos prekės, taikant vidinio tranzito procedūrą, gabenamos iš Sąjungos muitų teritorijos į bendrojo tranzito šalį, o vėliau iš jos į Sąjungos muitų teritoriją, prie jų pridedamas kuris nors vienas iš

galimų ĮA 199 straipsnyje nustatytų Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymų.

Šis įrodymas muitinės įstaigai pateikiamas prekes vėl įvežant į Sąjungos muitų teritoriją.

Norint išvengti vėlavimo vežant per sieną, primygtinai rekomenduojama tokioms Sąjungos prekėms taikyti Sąjungos tranzito procedūrą. Vis dėlto bendroji tranzito procedūra pašto siuntoms netaikoma (žr. Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros 1 priedėlio 2 straipsnį). Todėl tuo metu, kai prekės vežamos per bendrojo tranzito šalis, Sąjungos tranzito procedūros taikymas sustabdomas.

I.5. Išimtys (*pro memoria*)

I.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti)

I.7. Tik muitinei skirta dalis

I.8. Priedai

I.8.1. Sąjungos tranzito teisės aktų priėmimą reglamentuojančios taisyklės ir principai

Muitinės kodekso komiteto ir ekspertų grupės darbo tvarkos taisyklių naujausią redakciją galima rasti adresu

https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=23818&no=1

MUITINĖS EKSPERTŲ GRUPĖS DARBO TVARKOS TAISYKLĖS

MUITINĖS EKSPERTŲ GRUPĖ

Atsižvelgdama į Sąjungos muitinės kodeksą (SMK) ir SMK įgyvendinimo reglamentą, ypač į SMK 211 straipsnio 6 dalį ir SMK įgyvendinimo reglamento 259 straipsnį,

atsižvelgdama į Muitinės ekspertų grupės įgaliojimus,

atsižvelgdama į standartines ekspertų grupių darbo tvarkos taisykles,

PRIĖMĖ ŠIAS DARBO TVARKOS TAISYKLES:

1 straipsnis

Atstovavimas

1. Kiekviena valstybė narė laikoma viena Muitinės ekspertų grupės (toliau – grupė) nare. Kiekviena grupės narė priima sprendimą dėl savo delegacijos sudėties, atsižvelgdama į reikiamas ekspertines žinias, ir apie tai informuoja pirmininką.

2. Per kvietime nurodytą terminą ir bet kuriuo atveju likus ne mažiau kaip 5 kalendorinėms dienoms iki grupės posėdžio dienos, valstybių narių institucijos praneša Komisijai:

   a) kiekvienos delegacijos sudėtį, išskyrus tuos atvejus, kai pirmininkui ta sudėtis jau žinoma;

   b) apie delegacijos nedalyvavimą posėdyje.

3. Narės delegacija gali atstovauti ne daugiau kaip vienai kitai narei. Atstovaujama narė apie tai raštu informuoja pirmininką prieš posėdį arba, jei turi nuolatinius įgaliojimus, iki pirmojo posėdžio, kuriame tie įgaliojimai turi galią.

   Kitai narei gali būti suteikti tokio turinio atstovavimo įgaliojimai:

a) narė gali iki kito pranešimo suteikti kitai narei nuolatinius įgaliojimus atstovauti jai diskusijose visuose posėdžiuose ir svarstant visus tų posėdžių darbotvarkės klausimus;

b) narė gali kitai narei suteikti vienkartinius įgaliojimus atstovauti jai tam tikrame posėdyje visais jo darbotvarkės klausimais arba

c) narė gali suteikti kitai narei vienkartinius įgaliojimus atstovauti jai tam tikrame posėdyje svarstant vieną arba kelis konkrečius jo darbotvarkės klausimus.

2 straipsnis

Sekretoriatas

Komisija teikia sekretoriato paslaugas grupei ir skyriams ar pogrupiams, sudarytiems pagal 6 straipsnį.

3 straipsnis

Posėdžio rengimas

1. Grupės posėdžius šaukia pirmininkas savo iniciatyva arba absoliučios narių daugumos prašymu, pirmininkui sutikus.

2. Atitinkamų atsakomybės sričių klausimams aptarti gali būti rengiami jungtiniai grupės skyrių posėdžiai arba jungtiniai grupės posėdžiai su kitomis ekspertų grupėmis.

4 straipsnis

Darbotvarkė

1. Sekretoriatas parengia darbotvarkę ir pateikia ją grupės narėms; už darbotvarkės rengimą atsakingas pirmininkas.

2. Grupė tvirtina darbotvarkę posėdžio pradžioje.

3. Darbotvarkėje atskirai pateikiami:

a) deleguotųjų aktų projektai konsultacijoms;

b) su prašymu arba leidimu taikyti specialiąją procedūrą susijęs ekonominių sąlygų tikrinimas pagal SMK 211 straipsnio 6 dalį arba SMK įgyvendinimo reglamento 259 straipsnį;

c) kiti klausimai, skirti grupei susipažinti ar pasikeisti nuomonėmis, pateikti pirmininko iniciatyva arba grupės narės rašytiniu prašymu.

5 straipsnis

Grupės narėms pateiktini dokumentai

1. Sekretoriatas likus ne mažiau kaip 14 kalendorinių dienų iki posėdžio dienos grupės narėms siunčia kvietimą į posėdį, darbotvarkės projektą ir deleguotojo akto projektą ar prašymą arba leidimą taikyti specialiąją procedūrą, dėl kurių konsultuojamasi su grupe.

2. Sekretoriatas grupės narėms pateikia kitus su posėdžiu susijusius dokumentus, jei įmanoma, tuo pačiu laikotarpiu.

3. Skubiais ar išimtiniais atvejais 1 ir 2 dalyse nurodytų dokumentų pateikimo terminas gali būti sutrumpintas iki penkių kalendorinių dienų iki posėdžio dienos.

6 straipsnis

Skyriai ir pogrupiai

1. Grupę sudaro šie skyriai:

– Bendrųjų muitų teisės aktų;

– Duomenų integravimo ir derinimo (ES muitinės duomenų modelio);

– Įgaliotųjų ekonominės veiklos vykdytojų klausimų;

– Muitinio tikrinimo ir rizikos valdymo;

– Muitų tarifų ir statistinės nomenklatūros;

– Tarifinio reguliavimo priemonių;

– Muitų lengvatų;

– Prekių kilmės;

– Muitinės vertės nustatymo;

– Skolos muitinei ir garantijų;

– Importo ir eksporto formalumų;

– Muitinio statuso ir tranzito;

– TIR konvencijos ir kitų UNECE muitinės konvencijų;

– Kitų (ne tranzito) specialiųjų procedūrų;

– Intelektinės nuosavybės teisių apsaugos;

– Tarptautinių muitinės reikalų.

2. Bendrųjų muitų teisės aktų skyrius užtikrina bendrą muitų teisės aktų struktūrą ir nuoseklumą.

3. Konsultacijos tais klausimais, kurie priklauso dviejų ir daugiau skyrių kompetencijai, vyksta Bendrųjų muitų teisės aktų skyriuje, atsižvelgiant į atitinkamų skyrių padarytas išvadas.

4. Pirmininko siūlymu tinkamai pagrįstais atvejais Bendrųjų muitų teisės aktų skyrius gali pagal 7 straipsnį nuspręsti, kad 3 dalyje nurodytais atvejais konsultacijos vyktų kitame, o ne Bendrųjų muitų teisės aktų skyriuje.

5. Kaip ir skyriai, pirmininkas, pasikonsultavęs su grupe, gali sudaryti *ad hoc* pogrupius nagrinėti konkretiems klausimams laikantis konkrečių įgaliojimų; tokie pogrupiai išformuojami, kai tik įvykdo jiems pavestas užduotis.

6. Šiose taisyklėse, jei nenustatyta kitaip, nuorodos į grupę laikomos nuorodomis į atitinkamą jos skyrių ar pogrupį.

7 straipsnis

Grupės išvados

1. Jei įmanoma, grupė padaro išvadas bendru sutarimu.

2. Jeigu bendro sutarimo nėra ir pirmininkas paprašo grupę balsuoti, grupės išvados tvirtinamos absoliučia narių balsų dauguma. Narės turi teisę prie posėdžio ataskaitos pridėti dokumentą, kuriame apibendrinami jų pozicijos motyvai.

8 straipsnis

Grupės rekomendacijos dėl ekonominių sąlygų įvykdymo

Jeigu pagal SMK 211 straipsnio 6 dalį ir SMK įgyvendinimo reglamento 259 straipsnį grupės paprašoma pateikti Komisijai rekomendaciją dėl to, ar įvykdytos ekonominės sąlygos, susijusios su prašymu arba leidimu taikyti specialiąją procedūrą, taikomos šios specialios taisyklės:

a) Grupės paprašoma pateikti rekomendaciją Komisijai tik prieš tai patikrinus, ar įvykdytos visos kitos svarbios leidimo suteikimo sąlygos (išskyrus garantijos pateikimą), ir, kai taikytina, ir narėms, ir Komisijai įvykdžius visas kitas reikiamas konsultacijas dėl prašymo, visų pirma pasikonsultavus dėl antidempingo ir kompensacinių priemonių.

b) Prieš balsuodama grupė pareiškia preliminarią nuomonę dėl prašymo arba leidimo. Jeigu, jos nuomone, ekonominės sąlygos neįvykdytos, atitinkama narė informuoja prašymo pateikėją arba leidimo turėtoją apie motyvus, kuriais remdamasi grupė susidarė tokią nuomonę.

c) Grupei nepasiekus bendro sutarimo dėl prašymo arba leidimo narės balsuoja.

d) Grupė teikia teigiamą rekomendaciją dėl ekonominių sąlygų įvykdymo, jeigu dalyvaujančių (arba atstovaujamų) narių, pritariančių prašymo patenkinimui arba leidimo suteikimui, yra daugiau nei tam nepritariančių. Visais kitais atvejais grupė teikia rekomendaciją, kad ekonominės sąlygos neįvykdytos arba nebetenkinamos. Į susilaikiusių narių balsus neatsižvelgiama.

e) Narės, balsuojančios prieš, turi motyvuoti savo poziciją.

f) Jeigu narė nėra užbaigusi vidaus konsultavimosi procedūros ir todėl negali išsakyti nuomonės dėl prašymo ar leidimo per posėdį, ji gali, pirmininkui leidus, savo nuomonę pateikti raštu per dvi savaites po posėdžio. Jeigu pirmininkas neleidžia pateikti nuomonės raštu, atitinkama narė gali balsuoti per grupės posėdį arba susilaikyti nuo balsavimo.

9 straipsnis

Santykiai su Europos Parlamentu ir Taryba

1. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai tuos pačius Sąjungos muitų teisės aktų rengimo ir įgyvendinimo dokumentus, kuriuos kaip posėdžių medžiagą siunčia narėms. Taip pat pateikia ir privalomos teisinės galios neturinčius dokumentus ir deleguotuosius aktus. Europos Parlamento ir Tarybos ekspertams suteikiama galimybė dalyvauti grupės posėdžiuose.

2. Dalijimasis konfidencialia informacija ir prieiga prie jos reglamentuojami Pagrindų susitarimo dėl Europos Parlamento ir Europos Komisijos santykių II priede.

3. Atlikdama su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą ir rengdama jų tekstus Komisija užtikrina, kad tų aktų projektai būtų vienu metu ir laiku perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai.

10 straipsnis

Trečiosios šalys ir ekspertai

1. Pirmininkas gali *ad hoc* pakviesti stebėtojo teisėmis dalyvauti:

   a) Turkijos atstovus – grupės posėdžiuose klausimais, susijusiais su 1995 m. gruodžio 22 d. EB ir Turkijos asociacijos tarybos sprendimu Nr. 1/95 dėl galutinio muitų sąjungos etapo įgyvendinimo;

   b) Andoros atstovus – grupės posėdžiuose klausimais, susijusiais su 2003 m. rugsėjo 3 d. EB ir Andoros jungtinio komiteto sprendimo Nr. 1/2003 dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, būtinų, kad deramai veiktų muitų sąjunga;

   c) Šveicarijos atstovus – grupės posėdžiuose klausimais, susijusiais su 2009 m. birželio 25 d. Briuselyje pasirašytu Europos Bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimu dėl tikrinimų ir formalumų gabenant prekes supaprastinimo ir dėl muitinės įgyvendinamų saugumo priemonių;

   d) Norvegijos atstovus – grupės posėdžiuose klausimais, susijusiais su EEE susitarimu dėl tikrinimų ir formalumų, susijusių su prekių gabenimu, supaprastinimo su pakeitimais, padarytais EEE jungtinio komiteto sprendimu Nr. 76/2009;

   e) stojančiųjų šalių atstovus – grupės posėdžiuose nuo stojimo sutarties pasirašymo dienos.

3. Pirmininkas gali nuspręsti pakviesti grupės ar skyrių darbe dalyvauti kitus subjektus, t. y. kitų trečiųjų subjektų atstovus arba grupei nepriklausančius išorės ekspertus, turinčius specialiųjų žinių kuriuo nors darbotvarkės klausimu. Jie gali būti kviečiami

paties pirmininko iniciatyva arba grupės narės prašymu.

Pirmininkas apie šiuos pakviestus subjektus grupės narėms praneša kvietime į posėdį. Šių subjektų dalyvavimui gali būti užkirstas kelias, jei ne vėliau kaip iki kvietime nurodytos dienos jam papriešturauja absoliuti grupės narių dauguma.

11 straipsnis

Rašytinė procedūra

1. Prireikus su grupe gali būti konsultuojamasi laikantis rašytinės procedūros. Tuo tikslu sekretoriatas, laikydamasis 5 straipsnyje nurodytų terminų, grupės narėms išsiunčia dokumentą (-us), dėl kurio konsultuojamasi su grupe.

2. Tačiau jei absoliuti grupės narių dauguma prašo klausimą nagrinėti grupės posėdyje, rašytinė procedūra laikoma baigta be rezultato, o pirmininkas kuo greičiau surengia grupės posėdį.

3. Pirmininkas per 14 kalendorinių dienų po balsavimo termino pabaigos informuoja grupės nares apie rašytinės procedūros rezultatus.

12 straipsnis

Posėdžių protokolai

1. Diskusijų dėl kiekvieno darbotvarkės punkto ir grupės pagal 8 straipsnį padarytų išvadų protokolas turi būti prasmingas ir išsamus. Jo projektą rengia sekretoriatas, o už tai atsakingas pirmininkas.

2. Protokolas narėms pateikiamas kuo greičiau ir ne vėliau kaip likus penkioms kalendorinėms dienoms iki kito to skyriaus posėdžio.

3. Grupės narės gali paprašyti pataisyti protokolą.

13 straipsnis

Dalyvių sąrašas

Sekretoriatas kiekvieno posėdžio metu sudaro dalyvių sąrašą ir, jei tikslinga, nurodo, kurioms institucijoms, organizacijoms ar įstaigoms priklauso dalyviai; už sąrašo sudarymą atsakingas pirmininkas.

14 straipsnis

Interesų konfliktai

Jeigu kyla interesų konfliktas, susijęs su išorės ekspertu, kuris pakviestas dalyvauti posėdyje kaip nepriklausomas ekspertas pagal 9 straipsnio 3 dalį, pirmininkas imasi visų reikiamų priemonių laikydamasis bendrųjų Komisijos ekspertų grupių taisyklių.

15 straipsnis

Korespondencija

1. Su grupe susijusi korespondencija siunčiama Komisijai, kaip adresatą nurodant komiteto pirmininką.

2. Grupės narėms skirta korespondencija siunčiama jų tuo tikslu nurodytu e. pašto adresu (-ais); tarp adresatų gali būti valstybių narių nuolatinės atstovybės.

16 straipsnis

Galimybė susipažinti su dokumentais

Prašymai leisti susipažinti su ekspertų grupės turimais dokumentais nagrinėjami laikantis Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 ir išsamių jo taikymo taisyklių.

17 straipsnis

Svarstymai

Pirmininkui pritarus, grupė gali absoliučia narių balsų dauguma nuspręsti savo diskusijas paviešinti.

18 straipsnis

Asmens duomenų apsauga

Įgyvendinant šias darbo tvarkos taisykles asmens duomenys tvarkomi laikantis Reglamento (EB) Nr. 45/2001.

19 straipsnis

Prašymas

Šios darbo tvarkos taisyklės taikomos nuo jų priėmimo grupėje.

I.8.2. Bendrojo tranzito teisės aktų priėmimą reglamentuojančios taisyklės ir principai

ES ir bendrojo tranzito šalių bendrojo tranzito ir prekybos prekėmis formalumų supaprastinimo jungtiniai komitetai ir darbo grupės

ES ir bendrojo tranzito šalių bendrojo tranzito ir prekybos prekėmis formalumų supaprastinimo jungtinių komitetų nuostatos dėl kiekvieno iš jų darbo tvarkos taisyklių ir darbo grupės sudarymo

ES IR BENDROJO TRANZITO ŠALIŲ bendrojo tranzito JUNGTINIS KOMITETAS (Bendrojo tranzito JUNGTINIS KOMITETAS)

atsižvelgdamas į 1987 m. gegužės 20 d. Konvenciją dėl bendrosios tranzito procedūros, ypač į jos 14 straipsnio 4 ir 5 dalis,

ir

ES IR BENDROJO TRANZITO ŠALIŲ prekybos prekėmis formalumų supaprastinimo JUNGTINIS KOMITETAS (Prekybos prekėmis formalumų supaprastinimo JUNGTINIS KOMITETAS)

atsižvelgdamas į 1987 m. gegužės 20 d. Konvenciją dėl prekybos prekėmis formalumų supaprastinimo, ypač į jos 10 straipsnio 4 ir 5 dalis,

PRIĖMĖ ŠIAS NUOSTATAS:

I skyrius

Jungtinis komitetas

1 straipsnis

Jungtiniam komitetui kasmet pasikeisdami pirmininkauja Europos Komisijos atstovas ir vienos iš ELPA šalių atstovas.

2 straipsnis

Jungtinio komiteto sekretoriato užduotis pasikeisdami vykdo pirmininkaujantis Europos Komisijos atstovas ir vienos iš ELPA šalių atstovas.

3 straipsnis

Gavęs šalių pritarimą, jungtinio komiteto pirmininkas nustato posėdžių datą ir laiką.

4 straipsnis

Prieš kiekvieną posėdį pirmininkui yra pranešama apie kiekvienos delegacijos sudėtį.

5 straipsnis

Jeigu nenusprendžiama kitaip, jungtinio komiteto posėdžiai yra uždari. Atsižvelgdamas į svarstomas temas, jungtinis komitetas gali pakviesti posėdžiuose dalyvauti bet kuriuos asmenis arba organizacijas, kuriems šios temos yra svarbios.

5a straipsnis

1. Kai jungtinis komitetas nusprendžia pakviesti prie konvencijų prisijungti trečiąją šalį, atitinkamai pagal Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros 15 straipsnio 6 dalį ir Konvencijos dėl prekybos prekėmis formalumų supaprastinimo 10 straipsnio 6 dalį šiai trečiajai šaliai Jungtiniame komitete, pakomitečiuose ir darbo grupėse gali atstovauti stebėtojai.

2. Iki atitinkamai Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros 15 straipsnio 6 dalyje ir Konvencijos dėl prekybos prekėmis formalumų supaprastinimo 10 straipsnio 6 dalyje nurodytos datos jungtinis komitetas gali pakviesti kitas trečiąsias šalis paskirti neoficialius stebėtojus, kurie atstovautų šioms šalims jungtiniame komitete, pakomitečiuose ir (arba) darbo grupėse.

   Šis kvietimas, kurį raštu pateikia pirmininkas, gali būti apribotas laiko, tam tikrų grupių arba darbotvarkės klausimų atžvilgiu. Jis gali būti atšauktas bet kuriuo metu.

6 straipsnis

Jungtinio komiteto sprendimai ir rekomendacijos skubos atvejais gali būti priimami, taikant rašytinę procedūrą.

7 straipsnis

Visa pirmininko ir susitariančiųjų šalių informacija pagal šias darbo tvarkos taisykles siunčiama šalims ir jungtinio komiteto sekretoriatui.

8 straipsnis

1. Pirmininkas parengia preliminarią kiekvieno posėdžio darbotvarkę. Ji susitariančiosioms šalims išsiunčiama ne vėliau kaip likus penkiolikai dienų iki posėdžio pradžios.

2. Į preliminarią darbotvarkę įtraukiami visi klausimai, kuriuos įtraukti pirmininkas buvo paprašytas likus ne mažiau kaip 21 dienai iki posėdžio pradžios, jei susiję

dokumentai nusiunčiami ne vėliau kaip preliminarios darbotvarkės išsiuntimo dieną.

3. Jungtinis komitetas tvirtina darbotvarkę kiekvieno posėdžio pradžioje. Į darbotvarkę gali būti įtraukta preliminarioje darbotvarkėje nenurodytų klausimų.

4. Susitariančiosioms šalims pritarus, pirmininkas, siekdamas, kad būtų tenkinami reikalavimai, gali sutrumpinti 1 ir 2 dalyse nurodytus terminus.

9 straipsnis

Pagal Konvenciją dėl bendrosios tranzito procedūros įsteigtas jungtinis komitetas ir pagal Konvenciją dėl prekybos prekėmis formalumų supaprastinimo įsteigtas jungtinis komitetas gali rengti bendrus posėdžius.

10 straipsnis

1. Jungtinio komiteto sekretoriatas parengia kiekvieno posėdžio protokolo santrauką. Joje visų pirma pateikiamos jungtinio komiteto padarytos išvados.

2. Jungtinio komiteto patvirtintą protokolo santrauką pasirašo jungtinio komiteto pirmininkas bei sekretoriatas ir užregistruoja Europos Komisija.

3. Protokolo santraukos kopija nusiunčiama susitariančiosioms šalims.

11 straipsnis

Jungtinio komiteto aktus pasirašo jo pirmininkas.

12 straipsnis

Jungtinio komiteto rekomendacijų ir sprendimų, apibrėžtų atitinkamai Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros 15 straipsnyje ir Konvencijos dėl prekybos prekėmis formalumų supaprastinimo 11 straipsnyje, pavadinimai pradedami žodžiu „rekomendacija“ arba „sprendimas“, po jo nurodomas eilės numeris ir dalykas.

13 straipsnis

1. Jungtinio komiteto rekomendacijos ir sprendimai, apibrėžti atitinkamai Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros 15 straipsnyje ir Konvencijos dėl prekybos prekėmis formalumų supaprastinimo 11 straipsnyje, yra skirstomi į straipsnius. Į sprendimus paprastai įtraukiama nuostata dėl jų įsigaliojimo datos.

2. 1 dalyje nurodytos rekomendacijos ir sprendimai baigiami žodžiais „Priimta ..... (data)“ ir nurodoma data, kada jungtinis komitetas juos priėmė.

3. 1 dalyje nurodytos rekomendacijos ir sprendimai išsiunčiami 7 straipsnyje nurodytiems gavėjams.

14 straipsnis

Kiekviena šalis padengia savo dalyvavimo jungtinio komiteto posėdžiuose išlaidas: personalo, kelionių bei pragyvenimo ir pašto bei telekomunikacijų išlaidas.

15 straipsnis

1. Vertimo į oficialiąsias Europos Sąjungos kalbas ir iš jų – posėdžių vertimo žodžiu ir dokumentų vertimo raštu – išlaidas padengia Europos Sąjunga.

2. Jei bendrojo tranzito šalies vartojama kalba nėra Europos Sąjungos oficialioji kalba, ši šalis padengia vertimo žodžiu ir raštu į oficialiąją Europos Sąjungos kalbą išlaidas.

3. Su praktiniu posėdžių organizavimu susijusias išlaidas padengia 1 straipsnyje nurodyta pirmininkaujanti susitariančioji šalis.

16 straipsnis

Nepažeidžiant kitų taikytinų nuostatų, jungtinio komiteto darbas yra konfidencialus.

II skyrius

Darbo grupė

17 straipsnis

Sudaroma darbo grupė, kurioje atstovaujama visoms atitinkamos konvencijos susitariančiosioms šalims ir kuri padeda jungtiniam komitetui atlikti jam pavestas užduotis.

18 straipsnis

Darbo grupei pirmininkauja ir sekretoriato funkcijas atlieka Europos Komisija.

19 straipsnis

Darbo grupei *mutatis mutandis* taikomi 3–5, 7–10 ir 14–16 straipsniai.

2017 m. gruodžio 5 d. Osle priėmė ES ir bendrojo tranzito šalių bendrojo tranzito ir prekybos prekėmis formalumų supaprastinimo jungtiniai komitetai.

II DALIS. PREKIŲ STATUSAS

II.1. Įvadas

II dalyje nagrinėjama prekių statuso sąvoka, kaip ir kada reikia įrodyti Sąjungos prekių muitinį statusą ir kokį poveikį statusas daro tranzito sistemoms.

II.2 punkte pateikiama bendroji informacija ir nurodomi su prekių muitiniu statusu susiję teisės aktai.

II.3 punkte aptariami įprasti būdai, kuriais įrodomas Sąjungos prekių muitinis statusas.

II.4 punkte kalbama apie Sąjungos prekių gabenimą, kai nereikia įrodyti Sąjungos prekių muitinio statuso.

II.5 punkte pateikiama informacija, kaip įrodoma, kad jūrų žvejybos produktai turi Sąjungos prekių muitinį statusą.

II.6 punktas skirtas specialiems nacionaliniams nurodymams.

II.7 punktas skirtas muitinės administracijoms.

II.8 punkte pateikiami II dalies priedai.

II.2. Bendroji informacija ir teisės aktai

II.2.1. Prekių muitinis statusas

II.2.1.1. Sąjungos prekės

SMK 5 straipsnio 23 punktas
Konvencijos 2 straipsnis

Sąjungos prekės yra:

1. **tik Sąjungos muitų teritorijoje gautos prekės** arba
2. iš Sąjungos muitų teritorijai nepriklausančių šalių ar teritorijų į šią teritoriją įvežtos ir **į laisvą apyvartą išleistos prekės**, arba
3. **prekės, gautos ar pagamintos Sąjungos muitų teritorijoje** arba vien tik iš prekių, kurios į Sąjungos muitų teritoriją įvežtos iš tai teritorijai nepriklausančių šalių ar teritorijų ir buvo išleistos į laisvą apyvartą, arba iš pastarųjų prekių ir iš tik Sąjungos muitų teritorijoje gautų prekių.

SMK 153 straipsnio 3 dalis

Sąjungos prekių statuso neturi prekės, gautos vien tik iš prekių, kurioms įforminta išorinio tranzito procedūra. Tai taikoma, pavyzdžiui, gyvūnams. Ką tik atvesti jaunikliai laikomi ne Sąjungos prekėmis.

II.2.1.2. Ne Sąjungos prekės

SMK 5 straipsnio 24 punktas

Ne Sąjungos prekės – pirmiau nenurodytos prekės arba Sąjungos prekių muitinį statusą praradusios prekės.

SMK 154 straipsnis
Konvencijos 2 straipsnio 3 dalies a punktas

Sąjungos prekių statusą prekės praranda, kai:

- jos išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos, išskyrus II.2.2 punkte nurodytus atvejus;
- joms įforminama išorinio tranzito procedūra, laisvosios zonos procedūra, muitinio sandėliavimo procedūra ar laikinojo įvežimo perdirbti procedūra; arba
- joms įforminama galutinio vartojimo procedūra ir jos arba perduodamos valstybės nuosavybėn, arba sunaikinamos ir jas sunaikinus lieka atliekų.

II.2.1.3. Kurią tranzito procedūrą taikyti?

Jei prekės deklaruojamos tranzitui įforminti, nuo minėto prekių muitinio statuso priklauso, kuri tranzito procedūra – T1, T2 ar T2F – joms bus įforminta.

Šiais kodais žymimų procedūrų taikymas detaliau paaiškintas I.4.1.2.1 ir I.4.1.2.2 punktuose.

SMK 227 straipsnio 1 dalis

T2 tranzito procedūra taikoma tik tada, kai tranzitas susijęs su trečiąja šalimi. Jei Sąjungos prekės laikinai išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos ir toks gabenimas nėra susijęs su trečiąja šalimi, tokios prekės gali būti gabenamos pagal II.2.2 punkte apibūdintas nuostatas, kuriomis reglamentuojamas Sąjungos prekių statusas.

II.2.2. Sąjungos prekių gabenimas

SMK 154 straipsnio a punktas, DA 119 straipsnio 2 ir 3 dalys

Kai Sąjungos prekės gabenamos iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą ir laikinai išvežamos iš tos teritorijos, jos praranda Sąjungos prekių statusą nuo to momento, kai tik išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos. Vis dėlto tam tikrais atvejais šios Sąjungos prekės gali būti laikinai išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos nesikeičiant jų statusui – jos ir toliau yra Sąjungos prekės. Skiriami trys galimi scenarijai:

1. įforminama muitinės procedūra;
2. netaikoma muitinės procedūra, bet įrodytas Sąjungos prekių statusas;
3. netaikoma muitinės procedūra ir nepateikiamas Sąjungos prekių statuso įrodymas.

Šios trys galimybės aptariamos toliau.

II.2.2.1. Įforminama muitinės procedūra

Sąjungos prekės gali būti **gabenamos** iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą ir **laikinai išvežamos** iš tos teritorijos, jei joms įforminta **vidinio tranzito procedūra**.

SMK 155 straipsnio 1 dalis

Jeigu vidinio tranzito procedūra taikoma kurioje nors iš toliau nurodytų situacijų, prekės nepraranda jų turimo Sąjungos prekių statuso tik tuomet, kai tas statusas nustatomas muitų teisės aktuose nustatytu būdu ir laikantis tam tikrų sąlygų:

- pagal TIR konvenciją;
- pagal ATA konvenciją arba Stambulo konvenciją;
- gabenant su Reino manifestu;
- gabenant su 302-ąja forma;
- pagal pašto sistemą, laikantis Pasaulinės pašto sąjungos aktų.

Dar žr. II.2.3.4.2 ir II.3.2.5 punktus.

SMK 154 straipsnio b

Pažymėtina, kad jeigu Sąjungos prekėms vietoj vidinio tranzito procedūros (T2) įforminama išorinio Sąjungos tranzito procedūra

punktas

(T1), jos praranda Sąjungos prekių statusą ir laikomos ne Sąjungos prekėmis.

Tranzito procedūrų taikymas išsamiai apibūdintas visose kitose šio vadovo dalyse.

II.2.2.2. Netaikoma muitinės procedūra, bet įrodytas Sąjungos prekių statusas

DA 119 straipsnio 3 dalis

Sąjungos prekės gali būti **gabenamos** iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą ir **laikinai išvežamos** iš tos teritorijos, toliau nurodytais konkrečiais atvejais **netaikant joms muitinės procedūros** ir nesikeičiant jų statusui, **jei įrodytas** jų turimas Sąjungos prekių muitinis **statusas**:

- jos laikinai išvežtos iš tos teritorijos oro ar jūrų transportu;
- jos vežamos su vienu valstybėje narėje surašytu transporto dokumentu ir neperkraunamos už Sąjungos muitų teritorijos ribų;
- už Sąjungos muitų teritorijos ribų perkraunamos į kitą transporto priemonę nei ta, į kurią jos iš pradžių buvo pakrautos, ir prekėms vežti iš Sąjungai nepriklausančios teritorijos surašomas naujas transporto dokumentas, su sąlyga, kad prie naujojo dokumento pridedama pirminio vieno transporto dokumento kopija;
- jos yra valstybėje narėje įregistruotos variklinės kelių transporto priemonės;
- jos yra pakuotės, padėklai ir kiti panašūs įrenginiai, išskyrus konteinerius, priklausantys Sąjungoje įsisteigusiam asmeniui, naudojami gabenant prekes, kurios laikinai išvežamos iš tos teritorijos; arba
- jos yra keleivio bagaže vežamos nekomercinio pobūdžio prekės.

II.2.2.3. Netaikoma muitinės procedūra ir nepateikiamas Sąjungos prekių statuso įrodymas

DA 119 straipsnio 2 dalis

Sąjungos prekės gali būti **gabenamos** iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą ir **laikinai išvežamos** iš tos teritorijos, toliau nurodytais konkrečiais atvejais **neįforminant** joms **muitinės procedūros** ir **nesikeičiant** jų **statusui**:

- jos su vienu valstybėje narėje surašytu transporto dokumentu vežamos oro transportu ir pakraunamos arba perkraunamos ES oro uoste išsiųsti į kitą ES oro uostą (žr. II.4.1 punktą);
- jos vežamos jūrų transportu iš vieno ES uosto į kitą reguliariąja

laivybos linija (žr. II.4.2 punktą); arba
- jos geležinkelių transportu vežamos per Konvencijos susitariančiąją šalį su vienu valstybėje narėje surašytu transporto dokumentu ir tokia galimybė numatyta tarptautiniame susitarime (žr. VI.3.5 punktą).

II.2.3. Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymas

II.2.3.1. Prielaida, kad prekės turi Sąjungos prekių muitinį statusą

SMK 153 straipsnio 1 punktas

Paprastai laikoma, kad visos Sąjungos muitų teritorijoje esančios prekės turi Sąjungos prekių muitinį statusą, išskyrus atvejus, kai nustatoma, kad jos nėra Sąjungos prekės.

Tačiau esama atvejų (jie aptariami toliau), kai, nepaisant šios bendrosios taisyklės, prielaida, kad prekės turi Sąjungos prekių muitinį statusą, netaikoma ir jų statusą reikia įrodyti.

II.2.3.2. Reikalavimas įrodyti Sąjungos prekių muitinį statusą

DA 119 straipsnio 1 dalis

Prielaida, kad prekės turi Sąjungos prekių muitinį statusą, netaikoma:
- kai prekės įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją ir tebėra prižiūrimos muitinės, kuri ir nustato jų muitinį statusą;
- kai prekės yra laikinai saugomos;
- kai prekėms įforminama kuri nors iš specialiųjų procedūrų, išskyrus vidinio tranzito, laikinojo išvežimo perdirbti ir galutinio vartojimo procedūras;
- kai į Sąjungos muitų teritoriją įvežami jūrų žvejybos produktai, sužvejoti Sąjungos žvejybos laivais Sąjungos muitų teritorijai nepriklausančiuose vandenyse, išskyrus trečiosios šalies teritorinius vandenis (t. y. tarptautiniuose vandenyse);
- kai prekės, kurios gautos iš minėtų jūrų žvejybos produktų juos sužvejojusiame laive arba Sąjungos žvejybos produktų perdirbimo laive ir kurias gaminant galėjo būti panaudoti kiti Sąjungos prekių muitinį statusą turintys produktai, įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją; arba
- kai jūrų žvejybos produktus ir kitus produktus Sąjungos muitų teritorijoje išgavo arba sužvejojo su trečiosios šalies vėliava plaukiojantys laivai.

Konvencijos II priedėlio 2 straipsnio 2 dalis

Prekės, kurių Sąjungos prekių muitinio statuso prireikus, kaip nurodyta pirmiau, negalima įrodyti, laikomos ne Sąjungos prekėmis.

II.2.3.3. Atleidimas nuo reikalavimo įrodyti Sąjungos prekių muitinį statusą

Sąjungos prekių statuso įrodyti nereikalaujama, kai jos gabenamos, kaip nurodyta pirmiau, II.2.2.3 punkte.

II.2.3.4. Sąjungos statuso įrodymai

II.2.3.4.1. Bendrieji įrodymai

ĮA 199 straipsnis Konvencijos II priedėlio 4 straipsnis

Kai II.2.3.2 punkte išvardytais atvejais būtina įrodyti Sąjungos prekių muitinį statusą ir Sąjungos prekės gabenamos, kaip nurodyta II.2.2.2 punkte, jų turimas Sąjungos statusas gali būti įrodytas pateikiant vieną iš šių dokumentų:

- **T2L arba T2LF dokumentą** (daugiau informacijos II.3.2.1 ir II.3.3.2 punktuose);
- **muitinį prekių manifestą** (daugiau informacijos II.3.2.2 ir II.3.3.3 punktuose);
- **laivybos bendrovės manifestą**, kuriame nurodomi visi prekių simboliai (pereinamojo laikotarpio nuostata, daugiau informacijos II.3.2.2 ir II.3.3.4 punktuose);
- tinkamai užpildytą **sąskaita faktūrą arba transporto dokumentą**, kuriuose gali būti nurodytos tik Sąjungos prekės, atitinkamai nurodant kodą T2L arba T2LF (daugiau informacijos II.3.2.4 ir II.3.3.2 punktuose).

Išsamesnė informacija apie šiuos bendruosius muitinio statuso įrodymus pateikiama II.3.2 punkte.

II.2.3.4.2. Konkrečios situacijos

Sąjungos statusas toliau nurodytais atvejais gali būti įrodomas specialiais būdais, pritaikytais prie tam tikrų operacijų. Vis dėlto galimybė jį įrodyti šiais specialiais būdais netrukdo naudoti bendrųjų įrodymų, kai prekių statuso negalima laikyti įrodytu taikant specialius būdus.

- **Vidinio tranzito deklaracijos duomenys kaip Sąjungos statuso įrodymas**

ĮA 199 straipsnio 1 dalies a punktas

Vidinio tranzito deklaracijos duomenys yra Sąjungos statuso įrodymas, nes vidinio tranzito procedūra gali būti įforminta tik Sąjungos prekėms. Todėl, pateikus T2 deklaraciją, muitinė daro prielaidą, kad šios prekės turi Sąjungos statusą.

Tačiau tokio įrodymo negalima naudoti, kai prekės gabenamos,

kaip nurodyta II.2.2.2 punkte.

ĮA 207 straipsnis Konvencijos II priedėlio 12 straipsnis

– **Su TIR arba ATA knygele gabenamos prekės**

Kai Sąjungos prekės gabenamos pagal TIR arba ATA konvenciją, Sąjungos statuso įrodymas yra TIR knygelės arba ATA knygelės lakštas, kuriame įrašytas kodas T2L arba T2LF, patvirtintas išvykimo muitinės įstaigos. Daugiau informacijos žr. II.3.2.5 punkte.

ĮA 207 straipsnis

– **Vykdant karinę veiklą gabenamos prekės**

Kai Sąjungos prekės gabenamos įforminus 302-ąją formą, Sąjungos statuso įrodymas yra ši forma, kurioje įrašytas kodas T2L arba T2LF, patvirtintas išvykimo muitinės įstaigos. Išsamesnė informacija apie 302-osios formos naudojimą pateikiama valstybėms narėms ir jų karinėms pajėgoms skirtame karinio mobilumo rekomendaciniame dokumente.

ĮA 199 straipsnio 1 dalies h punktas ir 290 straipsnis ĮA 72-02 priedas

– **Pašto siuntos**

Kai siuntos paštu vežamos į nefiskalines teritorijas, iš jų arba iš vienos tokios teritorijos į kitą, ant jų ir visų lydimųjų dokumentų turi būti ĮA 72-02 priede nustatyta etiketė.

Konvencijos II priedėlio 2 straipsnio 3 dalis

Pastaba. Nėra nustatyta konkrečių etikečių, kuriomis kitomis aplinkybėmis būtų žymimos paštu vežamos Sąjungos prekės. Todėl, kai Sąjungos prekės gabenamos:

(1) oro transportu tiesiai iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą ir laikinai iš jos išvežamos, jas vėl įvežant į tą teritoriją galioja prielaida, kad jos turi Sąjungos prekių muitinį statusą;

(2) iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą ir už tos teritorijos ribų perskirstomos, kad vėl būtų įvežtos į ES, jas vėl įvežant jų turimas Sąjungos prekių statusas turi būti įrodytas pateikiant vieną iš pirmiau, II.2.3.4.1 punkte, nurodytų bendrųjų įrodymų.

ĮA 208 straipsnis

– **Transporto priemonės**

Kai variklinės kelių transporto priemonės laikinai išvažiuoja iš Sąjungos muitų teritorijos ir vėl į ją įvažiuoja, Sąjungos statuso įrodymas yra valstybėse narėse registruotų motorinių transporto priemonių valstybinio numerio ženklas ir registracijos dokumentai. Daugiau informacijos pateikta II.8.3 priede.

DA 119 straipsnio 3 dalies e punktas ir IA 209 straipsnis

– **Prekėms vežti naudojamos pakuotės**

Kai pakuotės, padėklai ir kiti panašūs įrenginiai, išskyrus konteinerius, naudojami gabenant prekes, kurios laikinai išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos, jie deklaracijoje turi

būti nurodyti kaip priklausantys ES įsisteigusiam asmeniui ir, jei nėra abejonių dėl deklaracijos teisingumo, tai yra jų turimo Sąjungos statuso įrodymas.

Pastaba

Pirmesnė pastraipa taikoma tik prekėms vežti naudojamoms pakuotėms pagal DA 119 straipsnio 3 dalies e punktą.

Jeigu grąžinamos tuščios pakuotės, t. y. jos nebenaudojamos prekėms vežti, turi būti pateikiamas kuris nors iš kitų iš ĮA 199 straipsnyje nurodytų įrodymų.

Jeigu pakuotės naudojamos prekėms vežti į trečiąją šalį, jos praranda turimą Sąjungos prekių statusą. Tokiu atveju taikomos grąžintų prekių nuostatos (SMK 203 straipsnis). Pavyzdžiui, prekės eksportuojamos į Šveicariją, o į ES grąžinamos tuščios pakuotės.

Pastaba. Sąjungos prekių muitinio statuso neturinčios pakuotės

ĮA 199 straipsnio 4 dalis

Jei Sąjungos prekių muitinį statusą turinčių prekių pakuotės neturi Sąjungos prekių muitinio statuso, Sąjungos prekių muitinį statusą patvirtinančiame dokumente turi būti vienas iš šių įrašų:

BG	опаковка N
CS	obal N
DA	N-emballager
DE	N-Umschließungen
EE	N-pakendamine
EL	Συσκευασία N
EN	N packaging
ES	envases N
FI	N-pakkaus
FR	emballages N
HR	N pakiranje
HU	N csomagolás
IT	imballaggi N
LT	N pakuotė
LV	N iepakojums
MT	ippakkjar N
NL	N-verpakkingen
PL	opakowania N
PT	embalagens N
RO	ambalaj N
SI	N embalaža
SK	N - obal
SV	N förpackning

– **Bagaže vežamos nekomercinio pobūdžio prekės**

DA 119 straipsnio 3 dalies f punktas ir IA 210 straipsnis Konvencijos II priedėlio 13

Kai keleiviai bagaže vežasi nekomercinio pobūdžio prekių ir laikinai išvažiuoja iš Sąjungos muitų teritorijos ir vėl į ją įvažiuoja, jų turimam Sąjungos prekių muitiniam statusui įrodyti pakanka keleivio deklaracijos, nebent kiltų abejonių dėl

straipsnis

deklaracijos teisingumo.

ĮA 205 straipsnio 2 dalis

Keleivis, privalantis pateikti prašymą patvirtinti T2L arba T2LF, jį pateikia naudodamas ĮA 51-01 priede pateiktą formą.

– **Akcizais apmokestinamos prekės**

ĮA 199 straipsnio 1 dalies g punktas

Akcizais apmokestinamų prekių Sąjungos statusui įrodyti gali būti naudojamas atspausdintas elektroninis administracinis dokumentas (eAD), nustatytas Tarybos direktyva 2008/118/EB ir Reglamentu Nr. 684/2009, naudojamas iš vienos Sąjungos vietos į kitą gabenant į laisvą apyvartą išleistas akcizais apmokestinamas prekes, kurioms pritaikytas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas.

– **Žvejybos produktai**

ĮA 199 straipsnio 1 dalies e punktas

Jūrų žvejybos produktų, sužvejotų Sąjungos žvejybos laivais Sąjungos muitų teritorijai nepriklausančiuose vandenyse, išskyrus trečiosios šalies teritorinius vandenis, ir iš tokių produktų gautų prekių Sąjungos statusui įrodyti gali būti naudojamas žvejybos žurnalas, iškrovimo deklaracija, perkrovimo deklaracija ir laivų stebėjimo sistemos duomenys (priklausomai nuo konkretaus atvejo). (Taip pat žr. II.5 skirsnį)

– **Eksportuojamos prekės**

ĮA 199 straipsnio 6 dalis
Konvencijos II priedėlio 2 straipsnio 2 dalies a punktas

Statusą patvirtinančių dokumentų arba taisyklių negalima taikyti prekėms, kurioms buvo atlikti eksporto formalumai arba kurioms buvo įforminta laikinojo išvežimo perdirbti procedūra.

– **Įrodymų išdavimas atgaline data**

ĮA 199 straipsnio 5 dalis
Konvencijos II priedėlio 4 straipsnio 2 dalis

Jeigu įvykdomos Sąjungos prekių muitinį statusą įrodančių dokumentų išdavimo sąlygos, šiuos dokumentus galima išduoti atgaline data. Tokiu atveju juose raudonai įrašomas vienas iš šių įrašų:

BG	Издаден впоследствие
CS	Vystaveno dodatečně
DA	Udstedt efterfølgende
DE	Nachträglich ausgestellt
EE	Välja antud tagasiulatuvalt
EL	Εκδοθέν εκ των υστέρων
EN	Issued retrospectively – [code 98201] 99210
ES	Expedido a posteriori
FI	Annettu jälkikäteen
FR	Délivré a posteriori
HR	Izdano naknadno
HU	Kiadva visszamenőleges hatállyal
IS	Útgefið eftir á

IT	Rilasciato a posteriori
LT	Išduota atgaline data
LV	Izsniegts retrospektīvi
MT	Maħruġ b'mod retrospettiv
NL	Achteraf afgegeven
NO	Utstedt i etterhånd
PL	Wystawione retrospektywnie
PT	Emitido a posteriori
RO	Eliberat ulterior
SI	Izdano naknadno
SK	Vyhotovené dodatočne
SV	Utfärdat i efterhand

Išsamesnė informacija apie įrodymų išdavimą atgaline data pateikiama punktuose, kuriuose aptariami atitinkami įrodymai, t. y. II.3.2.1 punkte – T2L arba T2LF dokumentas, II.3.2.2 punkte – muitinis prekių manifestas, II.3.2.3 punkte – laivybos bendrovės manifestas ir II.3.2.4 punkte – sąskaita faktūra arba transporto dokumentas.

II.2.4. Laikino Sąjungos prekių išvežimo iš jos muitų teritorijos apžvalga

Specifikacijos	Įrodymas	Muitinės deklaracija	Kiti reikalavimai	Teisinė nuostata
Oro transportu				
• Iš vieno ES oro uosto į kitą be tarpinio sustojimo ne ES	Nereikalaujama	Nereikia	Valstybėje narėje surašytas vienas orlaivio važtaraštis	DA 119 straipsnio 2 dalies a punktas
• Iš vieno ES oro uosto į kitą su galimu tarpiniu sustojimu ne ES	Reikalaujama	Nereikia	Orlaivio važtaraštis	DA 119 straipsnio 3 dalies a ir b punktai
• Iš vieno ES oro uosto į kitą, perkraunant prekes ne ES	Reikalaujama	Nereikia	Naujas orlaivio važtaraštis ir valstybėje narėje surašyto pirminio orlaivio važtaraščio kopija	DA 119 straipsnio 3 dalies c punktas
Jūrų transportu				
• Iš vieno ES uosto į kitą be tarpinio sustojimo ne ES	Nereikalaujama	Nereikia	Reguliariosios laivybos linijos leidimas	DA 119 straipsnio 2 dalies b punktas
• Iš vieno ES uosto į kitą su galimu tarpiniu sustojimu ne ES	Reikalaujama	Nereikia	Laivo važtaraštis (konosamentas)	DA 119 straipsnio 3 dalies a ir b punktai
• Iš vieno ES uosto į kitą, perkraunant prekes ne ES	Reikalaujama	Nereikia	Naujas laivo važtaraštis (konosamentas) ir valstybėje narėje surašyto pirminio laivo važtaraščio (konosamento) kopija	DA 119 straipsnio 3 dalies c punktas
Geležinkelių transportu				

Specifikacijos	Įrodymas	Muitinės deklaracija	Kiti reikalavimai	Teisinė nuostata
• Iš vienos ES stoties į kitą per trečiąją šalį, kuri yra Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros susitariančioji šalis	Nereikalaujama	Nereikia*	– Tarptautinis susitarimas, kuriame numatyta galimybė taikyti DA 119 straipsnio 2 dalies c punktą. Pvz., T2 koridorius per Šveicariją – Valstybėje narėje surašytas CIM važtaraštis	DA 119 straipsnio 2 dalies c punktas
• Iš vienos ES stoties į kitą per trečiąją šalį, kuri nėra Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros susitariančioji šalis, prekių neperkraunant ne ES	Reikalaujama	Nereikia*	Valstybėje narėje surašytas CIM važtaraštis	DA 119 straipsnio 3 dalies b punktas
• Iš vienos ES stoties į kitą perkraunant prekes ne ES	Reikalaujama	Nereikia*	Naujas CIM važtaraštis ir valstybėje narėje surašyto pirminio CIM važtaraščio kopija	DA 119 straipsnio 3 dalies c punktas
Kelių transportu				
• Iš vienos ES vietos į kitą neperkraunant prekių ne ES	Reikalaujama	Nereikia*	Valstybėje narėje surašytas kelių transporto važtaraštis (CMR)	DA 119 straipsnio 3 dalies b punktas

Specifikacijos	Įrodymas	Muitinės deklaracija	Kiti reikalavimai	Teisinė nuostata
• Iš vienos ES vietos į kitą, perkraunant prekes ne ES	Reikalaujama	Nereikia*	Naujas kelių transporto važtaraštis ir valstybėje narėje surašyto pirminio kelių transporto važtaraščio kopija	DA 119 straipsnio 3 dalies c punktas
Transporto priemonės**				
• Valstybėje narėje įregistruotos kelių transporto priemonės	Statusas laikomas įrodytu	Nereikia	Valstybinio numerio ženklas ir registracijos dokumentai	DA 119 straipsnio 3 dalies d punktas, ĮA 208 straipsnio 1 dalis
• Valstybėje narėje įregistruotos kelių transporto priemonės	Reikalaujama	Nereikia	Nereikia	DA 119 straipsnio 3 dalies d punktas, ĮA 208 straipsnio 2 dalis
• Pakuotės, padėklai ir kiti panašūs įrenginiai	Statusas laikomas įrodytu	Nereikia	– Priklausymas ES įsisteigusiam asmeniui – Sąjungos statuso deklaracija – Abejonių dėl deklaracijos teisingumo nebuvimas	DA 119 straipsnio 3 dalies e punktas, ĮA 209 straipsnio 1 dalis
	Reikalaujama, jei Sąjungos statusas negali būti laikomas įrodytu	Nereikia	Nereikia	DA 119 straipsnio 3 dalies e punktas, ĮA 209 straipsnio 2 dalis
• Konteineriai	Visada grąžinama su prekėmis!	ATA knygelė	Nustatyti Stambulo konvencijoje	ATA konvencija
Keleiviai**				

Specifikacijos	Įrodymas	Muitinės deklaracija	Kiti reikalavimai	Teisinė nuostata
• Keleivių vežamos nekomercinio pobūdžio prekės	Statusas laikomas įrodytu	Nereikia	– Keleivio deklaracija – Abejonių dėl deklaracijos teisingumo nebuvimas	DA 119 straipsnio 3 dalies f punktas
Pašto siuntos				
• Iš vienos ES vietos į kitą vežamos pašto siuntos, neperkraunant jų ne ES	Nereikia	T2	Identifikuojamos kaip pašto siuntos	
• Iš vienos ES vietos į kitą vežamos pašto siuntos, vėliau į ją vėl gabenamos iš bendrojo tranzito šalies	Reikalaujama	T2	Identifikuojamos kaip pašto siuntos	ĮA 290 straipsnio 2 dalis
• Iš specialiosios fiskalinės teritorijos, į tokią teritoriją arba iš vienos tokios teritorijos į kitą vežamos pašto siuntos	ĮA 72-02 priede nustatyta etiketė	T2F.	Identifikuojamos kaip pašto siuntos	ĮA 290 straipsnio 1 dalis

* Nurodymas, kad muitinės deklaracijos nereikia, galioja tik ES muitų teritorijoje. Trečioji šalis gali reikalauti, kad per jos teritoriją vežamoms Sąjungos prekėms būtų įforminta muitinės tranzito procedūra. Pavyzdžiui, Šveicarijos teritorijoje taikoma tranzito procedūra, T2 koridorius.

** Transporto priemonės ir keleivių vežamos nekomercinio pobūdžio prekės turimo Sąjungos statuso nepraranda tik jei jos gabenamos pagal DA 119 straipsnio 3 dalį. Pavyzdžiui, iš Vokietijos per Šveicariją gabenamos į Italiją. Kitais atvejais taikoma grąžintų prekių procedūra pagal SMK 203 straipsnį.

II.3. Sąjungos prekių gabenimas pateikiant Sąjungos statuso įrodymą

Anksčiau paaiškinta, kaip Sąjungos prekės gali būti gabenamos iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą ir **laikinai išvežamos** iš tos teritorijos, **netaikant joms muitinės procedūros** ir nesikeičiant jų statusui, **jei įrodytas** jų turimas Sąjungos prekių

muitinis **statusas** (žr. II.2.2.2 punktą). II.2.3.4 punkte paaiškinta, kaip gali būti įrodomas Sąjungos statusas.
Šiame punkte bendrųjų Sąjungos statuso įrodymų naudojimas paaiškinamas detaliau.

II.3.1. Sąjungos statuso įrodymų naudojimas

Sąjungos statusas **įrodomas** taip:

1. atitinkamas asmuo Sąjungos statuso įrodymą pateikia vienu iš II.2.3.4 punkte nurodytų būdų;
2. jei reikia, išvykimo muitinės įstaiga įrodymą patvirtina;
3. jei reikia, išvykimo muitinės įstaiga įrodymą užregistruoja.

Vėliau tas įrodymas **naudojamas** taip:

1. atitinkamas asmuo gali gabenti prekes. Kai prekės vėl įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją, įrodymas atvykus pateikiamas muitinei.
2. Vietos, kurioje prekės vėl įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją, muitinės įstaiga stebi, ar įrodymas naudojamas tinkamai, t. y. ar jis autentiškas, pateiktas tinkamai ir t. t.
   Kad šią užduotį vykdyti būtų lengviau, vietos, kurioje prekės vėl įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją, muitinės įstaiga, kuriai buvo pateiktas įrodymas, turėtų pakartotinio įvežimo formą pažymėti spaudu, kad jos nebūtų galima panaudoti dar kartą.

II.3.2. Bendrieji Sąjungos statuso įrodymai. Smulkesnė informacija

II.3.2.1. T2L arba T2LF dokumentai

DA 124a straipsnis Konvencijos II priedėlio 5 ir 6 straipsniai

Kol bus įdiegta elektroninė Sąjungos prekių statuso įrodymo (PoUS) sistema, Sąjungos statusui įrodyti naudojamą T2L ar T2LF dokumentą sudaro:

- T2L dokumentas: bendrojo administracinio dokumento (BAD) 4 egzempliorius (daugiau informacijos žr. V.3.3.1.1 punkte) arba
- T2LF dokumentas: BAD 4 egzempliorius prekėms, kurios vežamos į nefiskalines teritorijas, iš jų arba iš vienos tokios teritorijos į kitą (daugiau informacijos žr. IV.5.4 punkte), ir
- konkrečiais atvejais krovinio aprašas.

Kalbant apie T2L arba T2LF dokumentų formos reikalavimus, taikomos IV.1.4.2.1 punkto „Tranzito deklaracijos forma ir pildymas“ nuostatos.

DA 124a straipsnis
Konvencijos II priedėlio 6 ir 8 straipsniai

VERSLININKAI

Atitinkamas asmuo blanko 1 langelio dešinėje skiltyje įrašo T2L arba T2LF, o prireikus ir kiekvieno naudojamo papildomojo lapo 1 langelio dešinėje skiltyje ir krovinio aprašuose – T2Lbis arba T2LFbis.

Dokumento originalas surašomas vienu egzemplioriumi.

ĮA 200 ir 202 straipsniai

T2L arba T2LF dokumentus, papildomuosius lapus ir krovinio aprašus patvirtina ir užregistruoja muitinė.

DA 124a straipsnis
Konvencijos II priedėlio 8 straipsnis

MUITINĖ

Išvykimo muitinės įstaiga patvirtina ir užregistruoja dokumentą, t. y. C langelyje:
- blanko:
  - nurodomas įstaigos pavadinimas, dedamas antspaudas, pasirašo įstaigos muitinės pareigūnas, įrašoma patvirtinimo data, registracijos numeris arba, jei reikia, išsiuntimo deklaracijos numeris;
- papildomųjų lapų arba krovinio aprašų:
  - antspaudu su kompetentingos įstaigos pavadinimu atspaudžiamas arba ranka įrašomas T2L arba T2LF dokumente įrašytas numeris; įrašius numerį ranka, uždedamas oficialus kompetentingos įstaigos antspaudas.

Dokumentas grąžinamas atitinkamam asmeniui.

DA 123 straipsnis

Patvirtintas T2L arba T2LF dokumentas galioja 90 dienų. Atitinkamo asmens prašymu dėl pateisinamų priežasčių muitinės įstaiga gali nustatyti ilgesnį galiojimo laikotarpį.

Įrodymo vienkartinumas

ĮA 205 straipsnio 1 dalis

T2L arba T2LF dokumentus galima panaudoti tik kartą, t. y. kai prekės pateikiamos pirmąkart. Jeigu pirmąkart pateikiant prekes tie dokumentai buvo panaudoti tik dalies prekių statusui įrodyti, likusių prekių statusui įrodyti, laikantis pirmiau nurodytos tvarkos, turi būti surašytas naujas dokumentas.

Pakeitimas

T2L arba TL2F dokumentą, jei to reikalauja aplinkybės, muitinė, patvirtinusi pirminį T2L arba TL2F dokumentą, gali pakeisti vienu ar daugiau naujų dokumentų.

Papildomi egzemplioriai

Jeigu reikalingi trys dokumento egzemplioriai, galima pateikti jo originalą ir dvi fotokopijas; fotokopijos turi būti pažymimos žyma „kopija“.

T2L arba T2LF išdavimas atgaline data

ĮA 199 straipsnio 5 dalis
Konvencijos II priedėlio 4 straipsnio 2 dalis

T2L arba T2LF dokumentas gali būti išduotas atgaline data, išskyrus atvejus, kai tai konkrečiai draudžiama teisės aktuose, jeigu dokumentas atgaline data išduodamas atidžiai išnagrinėjus aplinkybes siekiant užtikrinti, kad būtų įvykdytos visos tokio dokumento išdavimo sąlygos.

ĮA 212 straipsnis
Konvencijos II priedėlio 21 straipsnis

Tačiau muitinė, priimdama atgaline data išduotus T2L arba T2LF dokumentus, neturi pažeisti išdavimo atgaline data kontrolės procedūrų arba kitų administracinės pagalbos procedūrų taikymo nuostatų, ypač kai yra įtarimų dėl sukčiavimo arba pažeidimų.

Atgaline data išduotuose T2L arba T2LF dokumentuose įrašomas II.2.3.4.2 punkte nurodytas įrašas.

Už atgaline data išduotus T2L arba T2LF dokumentus atsakinga muitinės įstaiga yra ta įstaiga, kuri yra atsakinga už pirminio T2L arba T2LF dokumento tvirtinimą.

DA 148 straipsnio 4 dalies b punktas

Neteisingai surašyta T1 deklaracija

T2L arba T2LF dokumentas atgaline data gali būti išduotas su neteisingai surašyta T1 deklaracija vežamoms prekėms.

Šiuo atveju T2L arba T2LF dokumente turi būti nuoroda į minėtą T1 deklaraciją.

Dublikatai

T2L arba T2LF dokumento dublikatas gali būti išduotas, išskyrus atvejus, kai tai konkrečiai draudžiama teisės aktuose, jeigu dublikatas išduodamas atidžiai išnagrinėjus aplinkybes siekiant užtikrinti, kad būtų įvykdytos visos tokio dokumento išdavimo sąlygos. Daugiau informacijos apie dublikatų išdavimą pateikiama V.3.4.4 punkte.

II.3.2.2. Muitinis prekių manifestas

Šis punktas bus papildytas, kai bus įdiegta PoUS sistema ir Sąjungos statusui įrodyti nebebus naudojamas laivybos bendrovės manifestas.

II.3.2.3. Laivybos bendrovės manifestas (tik vežant prekes jūrų transportu, pereinamojo laikotarpio nuostata)

ĮA 199 straipsnio 2 dalis
Konvencijos II priedėlio 10 straipsnis

Kol bus įdiegta PoUS sistema, ekonominės veiklos vykdytojai Sąjungos statusui įrodyti ir toliau gali naudoti laivybos bendrovės manifestą.

DA 126a straipsnis
Konvencijos II priedėlio 10 straipsnis

VERSLININKAI

Laivybos bendrovės (vežančios prekes nereguliariąja laivybos linija) manifeste turi būti pateikiama ši informacija:

- laivybos bendrovės pavadinimas ir tikslus adresas;
- laivo pavadinimas;
- pakrovimo vieta ir data;
- iškrovimo vieta;
- siuntėjo parašas.

Manifeste taip pat pateikiama ši informacija apie kiekvieną siuntą:

- nuoroda į laivo važtaraštį (konosamentą) arba kitą komercinį dokumentą;
- pakuočių skaičius, aprašymas, ženklai ir registracijos numeriai;
- įprastas prekių aprašymas, pakankamai išsamus, kad prekes būtų galima identifikuoti;
- bruto masė kilogramais;
- konteinerio identifikavimo numeris (kai tinkama) ir
- atitinkamais atvejais šie prekių statusą nurodantys įrašai:
    - raidė C (lygiavertė T2L) rašoma, kai galima įrodyti Sąjungos prekių muitinį statusą,
    - raidė F (lygiavertė T2LF) rašoma, kai galima įrodyti Sąjungos prekių muitinį statusą ir jos siunčiamos į tą Sąjungos muitų teritorijos dalį, kurioje netaikomos Direktyvos 2006/112/EB nuostatos, arba iš jos, t. y. į nefiskalines teritorijos arba iš jų,
    - raidė N rašoma visų kitų prekių atveju.

ĮA 203 straipsnis
Konvencijos II priedėlio 10 straipsnis

Laivybos bendrovės prašymu tinkamai užpildytą ir pasirašytą manifestą turėtų patvirtinti kompetentinga muitinės įstaiga.

DA 126a straipsnis
Konvencijos II priedėlio 10 straipsnis

MUITINĖ

Kompetentingos muitinės įstaigos patvirtintame laivybos bendrovės manifeste turi būti:

- kompetentingos muitinės įstaigos pavadinimas ir antspaudas,
- tos muitinės įstaigos pareigūno parašas ir
- patvirtinimo data.

ĮA 199 straipsnio 5 dalis
Konvencijos II priedėlio 4 straipsnio 2 dalis

Atgaline data išduotame laivybos bendrovės manifeste įrašomas II.2.3.4.2 punkte nurodytas įrašas.

II.3.2.4. Sąskaita faktūra arba transporto dokumentas

DA 126 straipsnis
Konvencijos II priedėlio 9 straipsnis

VERSLININKAI

Sąskaitoje faktūroje arba transporto dokumente nurodoma bent jau ši informacija:

- tikslus siuntėjo arba, jei siuntėjo nėra, suinteresuotojo asmens pavadinimas (vardas, pavardė) ir adresas;
- pakuočių skaičius ir rūšis, jų ženklai ir registracijos numeriai;
- prekių aprašymas;
- bruto masė kilogramais;
- prekių vertė;
- konteinerių numeriai (kai tinkama);
- atitinkamai kodas T2L arba T2LF ir
- ranka parašytas suinteresuotojo asmens parašas.

Pastaba. Sąskaita faktūra arba transporto dokumentas turi būti susiję tik su Sąjungos prekėmis.

Sąskaita faktūra arba transporto dokumentas, kai juose nurodytų prekių vertė neviršija 15 000 EUR

SMK ĮA 199 straipsnio 1 dalies d punktas ir 211 straipsnis Konvencijos II priedėlio 9 straipsnis

Jeigu sąskaitoje faktūroje arba transporto dokumente nurodytų Sąjungos prekių bendroji vertė neviršija 15 000 EUR, kompetentingos muitinės įstaigos patvirtinimo nereikia. Tačiau sąskaitoje faktūroje arba transporto dokumente, be pirmiau nurodytos informacijos, turi būti nurodytas kompetentingos muitinės įstaigos pavadinimas ir adresas.

Sąskaita faktūra arba transporto dokumentas, kai juose nurodytų prekių vertė viršija 15 000 EUR

DA 126 straipsnis ir IA 201 straipsnis Konvencijos II priedėlio 9 straipsnis

Suinteresuotojo asmens prašymu tinkamai užpildytą ir pasirašytą sąskaitą faktūrą ar transporto dokumentą turėtų patvirtinti kompetentinga muitinės įstaiga. Nepatvirtinta sąskaita faktūra arba transporto dokumentas negali būti naudojami Sąjungos statusui įrodyti.

DA 126 straipsnis
Konvencijos II priedėlio 9 straipsnis

MUITINĖ

Kompetentingos muitinės įstaigos patvirtintoje sąskaitoje faktūroje arba transporto dokumente turi būti:

- kompetentingos muitinės įstaigos pavadinimas ir antspaudas,
- tos muitinės įstaigos pareigūno parašas,
- patvirtinimo data ir
- arba registracijos numeris, arba, jei reikia, išsiuntimo deklaracijos numeris.

ĮA 199 straipsnio 5 dalis
Konvencijos II priedėlio 4 straipsnio 2 dalis

Atgaline data surašytoje sąskaitoje faktūroje arba transporto dokumente įrašomas II.2.3.4.2 punkte nurodytas įrašas.

II.3.2.5. TIR knygelė, ATA knygelė arba 302-oji forma

DA 127 straipsnis
ĮA 207 straipsnis
Konvencijos II priedėlio 12 straipsnis

Jeigu visos su TIR knygele, ATA knygele arba 302-ąja forma vežamos prekės yra Sąjungos prekės, deklarantas visuose reikiamuose knygelės lakštuose prekių aprašymui skirtoje vietoje aiškiai įrašo atitinkamą kodą T2L arba T2LF, pasirašo ir pateikia knygelę išvykimo muitinės įstaigai patvirtinti.

Jeigu su TIR knygele, ATA knygele arba 302-ąja forma vežamos Sąjungos ir ne Sąjungos prekės, šių dviejų kategorijų prekes reikia nurodyti atskirai, o atitinkamą kodą T2L arba T2LF įrašyti taip, kad juo būtų aiškiai identifikuojamos tik Sąjungos prekės.

MUITINĖ

Jeigu norint įrodyti Sąjungos prekių muitinį statusą TIR knygelė, ATA knygelė arba 302-oji forma pateikiama išvykimo muitinės įstaigai patvirtinti, reikia užtikrinti, kad Sąjungos prekės būtų nurodytos atskirai nuo kitų prekių, o atitinkamas kodas T2L arba T2LF būtų įrašytas taip, kad juo būtų aiškiai identifikuojamos tik Sąjungos prekės.

Kodas T2L arba T2LF patvirtinamas išvykimo muitinės įstaigos antspaudu ir kompetentingo pareigūno parašu.

II.3.3. Įgaliotasis išdavėjas

II.3.3. Bendrosios nuostatos

DA 128 straipsnis
Konvencijos II priedėlio 14 straipsnis

Muitinė gali suteikti asmeniui (jis vadinamas įgaliotuoju išdavėju) leidimą išduoti šiuos Sąjungos statuso įrodymus:

1. T2L arba T2LF dokumentus, kurių nereikia pateikti tvirtinti (žr. II.3.3.2 punktą) (pereinamojo laikotarpio nuostata):
    a) kurių autentiškumas iš anksto patvirtintas muitinės;
    b) kurių autentiškumas patvirtintas paties išdavėjo;
    c) kurių autentiškumas elektroniškai patvirtintas paties išdavėjo ir kurių nereikia pasirašyti;
2. muitinį prekių manifestą, kurio nereikia pateikti tvirtinti ir užregistruoti (žr. II.3.3.3 punktą);
3. laivybos bendrovės manifestą, kurio nereikia pateikti tvirtinti (žr. II.3.3.4 punktą) (pereinamojo laikotarpio nuostata):
    a) laivybos bendrovės manifestą, naudojamą kaip įrodymą;
    b) laivybos bendrovės manifestą, surašomą po išvykimo;
4. prekėms, kurių vertė viršija 15 000 EUR, surašytas sąskaitas faktūras arba transporto dokumentus, kurių nereikia pateikti tvirtinti (pereinamojo laikotarpio nuostata) (žr. II.3.3.2 punktą).

Pažymėtina, kad leidimas išduoti T2L arba T2LF dokumentus, kurių nereikia pateikti tvirtinti, yra pereinamojo laikotarpio nuostata – prekių statusui įrodyti T2L arba T2LF dokumentai naudojami vietoj duomenų, įrašomų į PoUS sistemą.

Dėl leidimo išduoti tam tikrus Sąjungos statuso įrodymus, kurių nereikia pateikti tvirtinti (ir užregistruoti) muitinei, sprendžia muitinė gavusi prašymą. Tai reiškia, kad taikomos bendrosios muitinės sprendimų priėmimo taisyklės, kaip aprašyta VI dalyje, jeigu nenurodyta kitaip.

Turi būti laikomasi procedūros, apibūdintos VI dalies 2.2 punkte, nebent toliau būtų nurodyta kitaip.

Prašymai teikiami muitinei, kurios kompetencijai priklauso priežiūra vietos, kurioje laikomi ar yra prieinami pagrindiniai muitinei reikalingi pareiškėjo apskaitos registrai ir kurioje bus vykdoma bent dalis leidime nurodytos veiklos.

Pareiškėjas turi atitikti bendruosius ir specialiuosius kriterijus. Bendrieji kriterijai taikomi visais atvejais ir išvardyti tolesnėje lentelėje. Specialieji kriterijai aptariami tolesniuose punktuose ir priklauso nuo konkrečių dokumentų ar priemonių.

Bendrieji kriterijai

DA 128 straipsnio 1 dalis
Konvencijos II priedėlio 14 straipsnis

- Pareiškėjas yra įsisteigęs ES arba bendrojo tranzito šalyje.
- ES įsisteigęs pareiškėjas turi turėti ekonominės veiklos vykdytojo registracijos ir identifikavimo (EORI) kodą.
- Atitinkamas asmuo nėra padaręs reikšmingų arba kartotinių muitų ar mokesčių teisės aktų pažeidimų.
- Kompetentinga muitinė gali vykdyti procedūros taikymo priežiūrą ir atlikti tikrinimą be administracinių pastangų, kurios būtų neproporcingos atitinkamo asmens reikalavimams.
- Atitinkamas asmuo tvarko apskaitos registrus taip, kad muitinė galėtų atlikti veiksmingą tikrinimą.

II.3.3.2. Įgaliotojo išdavėjo išduodamas T2L arba T2LF dokumentas, sąskaita faktūra arba transporto dokumentas *(pereinamojo laikotarpio nuostata)*

II.3.3.2.1. Leidimas

Be II.3.3.1 punkte nurodytų bendrųjų kriterijų, pareiškėjas turi atitikti toliau nurodytus specialiuosius kriterijus, kad jam būtų suteiktas leidimas kaip Sąjungos statuso įrodymą išduoti T2L arba T2LF dokumentus, sąskaitas faktūras arba transporto dokumentus, kurių nereikia pateikti patvirtinti muitinei.

Specialieji kriterijai, taikomi asmenims, išduodantiems T2L arba T2LF dokumentus, sąskaitas faktūras arba transporto dokumentus

DA 128 straipsnio 2 ir 4 dalys
Konvencijos II priedėlio 14 straipsnis

- Atitinkamas asmuo reguliariai išduoda Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymą arba muitinė žino, kad jis gali įvykdyti teisines su tų įrodymų naudojimu susijusias pareigas.

Be bendrųjų kriterijų, nurodytų II.3.3.1 punkte, ir specialiųjų kriterijų, pareiškėjas turi atitikti toliau nurodytus specialiuosius kriterijus, kad jam būtų suteiktas leidimas kaip Sąjungos statuso įrodymą išduoti T2L arba T2LF dokumentus, kurių autentiškumą elektroniškai patvirtina pats išdavėjas ir kurių nereikia pateikti

patvirtinti muitinei.

Specialieji kriterijai, taikomi asmenims, kurie dokumentų autentiškumą elektroniškai patvirtina patys (be parašo)

DA 128b straipsnis
Konvencijos II priedėlio 17 straipsnis

– Įgaliotasis išdavėjas yra raštu įsipareigojęs prisiimti atsakomybę už teisines pasekmes, susijusias su visais išduotais specialiu antspaudu pažymėtais T2L ar T2LF dokumentais arba komerciniais dokumentais.

DA 128a straipsnio 2 dalis
Konvencijos II priedėlio 15 straipsnis

MUITINĖ

Leidime nurodoma visų pirma ši informacija:

a) muitinės įstaiga, paskirta atsakinga už išankstinį T2L arba T2LF blankų autentiškumo patvirtinimą;
b) būdas, kuriuo įgaliotasis išdavėjas patvirtina, kad blankai buvo tinkamai panaudoti;
c) prekių kategorijos arba jų gabenimo atvejai, kuriems taikomos išimtys;
d) laikotarpis, per kurį įgaliotasis išdavėjas turėtų informuoti kompetentingą muitinės įstaigą, kad ji iki prekių išsiuntimo galėtų atlikti būtinus patikrinimus, ir informavimo būdas;
e) tai, ar įrodymo autentiškumas:
   (i) turėtų būti iš anksto patvirtintas muitinės;
   (ii) patvirtintas paties įgaliotojo išdavėjo parašu;
   (iii) patvirtintas paties įgaliotojo išdavėjo elektroniškai (be parašo);
f) tai, kad įgaliotasis išdavėjas blanką turi užpildyti ir pasirašyti prieš išsiunčiant prekes;
g) tai, ar muitinė leidžia naudoti krovinio aprašus, neatitinkančius visų reikalavimų.

II.3.3.2.2. Įgaliotojo išdavėjo išduotų T2L arba T2LF dokumentų, sąskaitų faktūrų arba transporto dokumentų naudojimas

Įrodymai, kurių autentiškumas iš anksto patvirtintas muitinės

DA 128a straipsnis
Konvencijos II priedėlio 16 straipsnis

MUITINĖ

Muitinės įstaiga iš anksto uždeda savo antspaudą

– sąskaitų faktūrų arba transporto dokumentų pirmoje pusėje arba
– T2L ar T2LF dokumentų ir, jei reikia, papildomųjų lapų pirmoje pusėje, langelyje „C. Išvykimo muitinės įstaiga“.

Už išankstinį autentiškumo tvirtinimą atsakingos įstaigos pareigūnas nebūtinai turi pasirašyti ranka, tos įstaigos antspaudas gali būti atspausdintas iš anksto, jeigu išankstinį autentiškumo tvirtinimą centralizuotai administruoja viena muitinė.

Įrodymai, kurių autentiškumas patvirtintas paties įgaliotojo išdavėjo

DA 128a straipsnis, ĮA 72-04 priedo II dalies II skyrius
Konvencijos II priedėlio 16 straipsnis ir III priedėlio B9 priedas

VERSLININKAI

Įgaliotasis išdavėjas uždeda specialų antspaudą

– sąskaitų faktūrų arba transporto dokumentų pirmoje pusėje arba
– T2L ar T2LF dokumentų ir, jei reikia, papildomųjų lapų pirmoje pusėje, langelyje „C. Išvykimo muitinės įstaiga“.

Antspaudas gali būti iš anksto atspausdintas ant blankų, jeigu spausdinti patikėta tuo tikslu patvirtintai spaustuvei. Specialaus antspaudo 1, 2 ir 4–6 langeliuose turi būti pateikta ši informacija:

– šalies herbas arba kitoks ženklas ar raidės šaliai identifikuoti,
– kompetentinga muitinės įstaiga,
– data,
– įgaliotasis išdavėjas ir
– leidimo numeris.

Pastaba. To antspaudo išankstinį atspausdinimą tvirtina šalies, kurioje įsisteigęs įgaliotasis išdavėjas, kompetentinga institucija, o ne šalies, kurioje yra spaustuvė, institucijos.

Įgaliotojo išdavėjo atliekamas tolesnis įrodymo pildymas

DA 128a straipsnis
Konvencijos II priedėlio 16 straipsnio 4 dalis ir 19 bei 20 straipsniai

VERSLININKAI

Prieš išsiunčiant prekes įgaliotasis išdavėjas turi užpildyti blanką, jį pasirašyti ir
- aiškiai matomoje naudojamo komercinio dokumento vietoje arba
- T2L ar T2LF dokumentų ir, jei reikia, papildomųjų lapų pirmoje pusėje, langelyje „D. Išvykimo muitinės įstaigos atliekamas tikrinimas“,

įrašyti šiuos duomenis:
- kompetentingos muitinės įstaigos pavadinimą,
- dokumento užpildymo datą su įgaliotojo išdavėjo parašu ir
- vieną iš šių patvirtinimo įrašų:

BG	Одобрен издател
CS	Schválený vydavatel
DA	Autoriseret udsteder
DE	Zugelassener Aussteller
EL	Εγκεκριμένος εκδότης
EN	Authorised issuer
ES	Emisor autorizado
ET	Volitatud väljastaja
FI	Valtuutettu antaja
FR	Emetteur agréé
HR	Ovlaštenog izdavatelja
HU	Engedélyes kibocsátó
IT	Emittente autorizzato
LT	Įgaliotasis išdavėjas
LV	Atzītais izdevējs
MT	Emittent awtorizzat
NL	Toegelaten afgever
PL	Upoważnionego wystawcę
PT	Emissor autorizado
RO	Emitent autorizat
SK	Schválený vystaviteľ
SL	Pooblaščeni izdajatelj
SV	Godkänd utfärdare

Įgaliotasis išdavėjas privalo:
- padaryti kiekvieno išduoto įrodymo kopiją,
- kopijas pateikti tikrinti muitinei, kaip nustatyta leidime, ir
- saugoti jas bent trejus metus.

Įrodymai, kurių autentiškumas patvirtintas paties įgaliotojo išdavėjo elektroniškai (be parašo)

DA 128b straipsnis
Konvencijos II priedėlio 17 straipsnis

VERSLININKAI

Prieš išsiunčiant prekes įgaliotasis išdavėjas turi užpildyti blanką, kaip nurodyta pirmiau, VERSLININKAMS skirtame langelyje, išskyrus tai, kad
vietoj įgaliotojo išdavėjo parašo T2L ar T2LF dokumentuose arba komerciniuose dokumentuose įrašomas vienas iš šių įrašų:

BG	Освободен от подпис
CS	Podpis se nevyžaduje
DA	Fritaget for underskrift
DE	Freistellung von der Unterschriftsleistung
EE	Allkirjanõudest loobutud
EL	Δεν απαιτείται υπογραφή
EN	Signature waived
ES	Dispensa de firma
FI	Vapautettu allekirjoituksesta
FR	Dispense de signature
HR	Oslobodeno potpisa
HU	Aláírás alól mentesítve
IS	Undanþegið undirskrift
IT	Dispensa dalla firma
LT	Leista nepasirašyti
LV	Derīgs bez paraksta
MT	Firma mhux meħtieġa
NL	Van ondertekening vrijgesteld
NO	Fritatt for underskrift
PL	Zwolniony ze składania podpisu
PT	Dispensada a assinatura
RO	Dispensă de semnătură
SI	Opustitev podpisa
SK	Oslobodenie od podpisu
SV	Befrielse från underskrift

Daugiau informacijos apie šių įrodymų naudojimą žr. II.3.2.1 punkte (T2L arba T2LF dokumentai) ir II.3.2.4 punkte (sąskaitos faktūros ir transporto dokumentai).

II.3.3.3. Įgaliotojo išdavėjo išduodamas muitinis prekių manifestas

Šis punktas bus papildytas, kai bus įdiegta PoUS sistema ir Sąjungos statusui įrodyti nebebus naudojamas laivybos bendrovės manifestas.

II.3.3.4. Įgaliotojo išdavėjo išduodamas laivybos bendrovės manifestas

II.3.3.4.1. Leidimas

Be II.3.3.1 punkte nurodytų bendrųjų kriterijų, pareiškėjas turi atitikti toliau nurodytus specialiuosius kriterijus, kad jam būtų suteiktas leidimas kaip Sąjungos statuso įrodymą surašyti **laivybos bendrovės manifestą**, kurio nereikia pateikti patvirtinti muitinei.

Specialieji kriterijai

DA 128 straipsnio 2 ir 4 dalys

- Atitinkamas asmuo reguliariai išduoda Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymą arba jo kompetentinga muitinė žino, kad jis gali įvykdyti teisines su tų įrodymų naudojimu susijusias pareigas.

Vis dėlto dėl logistikos priežasčių plaukimo metu kartais neįmanoma patvirtinti manifesto autentiškumo. Tokiais atvejais, laivui išplaukus, laivybos bendrovė manifesto turinį elektroninėmis priemonėmis iš išvykimo uosto gali išsiųsti paskirties uostui, kad šis jį gautų prieš laivui atplaukiant. Muitinė gali leisti laivybos bendrovei tokį manifestą **surašyti** ne vėliau kaip **kitą dieną laivui išplaukus**, bet jam dar nepasiekus paskirties uosto, t. y. suteikiamas TC12 leidimas (žr. 8.2 priedą). Be II.3.3.1 punkte nurodytų bendrųjų kriterijų, pareiškėjas turi atitikti toliau nurodytus specialiuosius kriterijus.

Specialieji kriterijai

DA 128d straipsnio 1 ir 2 dalys, Konvencijos II priedėlio 18 straipsnis

- Leidimas suteikiamas tarptautinėms laivybos bendrovėms.
- Informacijai tarp Sąjungos muitų teritorijoje esančių išvykimo ir paskirties uostų perduoti jos naudoja elektronines informacijos mainų sistemas.

– Jos vykdo daug reisų tarp valstybių narių arba bendrojo tranzito šalių uostų pripažintais maršrutais.

Prašymas

DA 128c ir 128d straipsniai Konvencijos II priedėlio 18 straipsnis

Laivybos bendrovės prašyme išvardijamos visos susijusios šalys ir visi išvykimo ir paskirties uostai.

Prašyme laivybos bendrovė taip pat nurodo savo atstovo (-ų) tuose uostuose vardą (-us) ir pavardę (-es).

Konsultacijų dėl leidimo procedūra

Gavusi prašymą, valstybės narės, kurioje yra įsisteigusi laivybos bendrovė, muitinė apie jį turi pranešti kitoms valstybėms narėms, kuriose yra prašyme nurodyti išvykimo ir numatomi paskirties uostai. Kontaktiniai asmenys nurodyti II.8.2.B punkte, B priede.

Tada išvykimo ir paskirties uostų muitinės vietinių laivybos bendrovės skyrių pasiteirauja, ar tenkinamos naudojimosi supaprastinta procedūra sąlygos, visų pirma reikalavimas dėl didelio reisų iš vienos šalies į kitą skaičiaus pripažintais maršrutais.

Pasibaigus šiai konsultacijų procedūrai, išvykimo ir paskirties uostų muitinės savo kompetentingoms institucijoms praneša, ar šie uostai turi reikiamą elektroninę duomenų mainų sistemą ir ar laivybos bendrovė atitinka pirmiau nurodytus kriterijus.

Jei per 60 dienų (valstybės narės) arba 45 dienas (bendrojo tranzito šalys) nuo pranešimo gavimo dienos negaunama prieštaravimų, muitinė suteikia leidimą naudotis supaprastinta procedūra – surašyti Sąjungos statusui įrodyti naudojamą laivybos bendrovės manifestą, kurio nereikia pateikti patvirtinti muitinei.

Šis leidimas galioja atitinkamose valstybėse narėse ir taikomas tik transporto operacijoms tarp jame nurodytų uostų. Supaprastinimas taikomas visoms prekėms, kurias laivybos bendrovė jūra veža iš valstybių narių uostų į leidime išvardytas bendrojo tranzito šalis ir atvirkščiai.

II.3.3.4.2. Įrodymo surašymas

Tokio manifesto autentiškumas prieš laivui išplaukiant iš išvykimo

uosto privalo būti patvirtintas laivybos bendrovės

Tačiau dėl logistikos priežasčių plaukimo metu kartais neįmanoma patvirtinti manifesto autentiškumo. Tokiais atvejais, laivui išplaukus, laivybos bendrovė manifesto turinį elektroninėmis priemonėmis iš išvykimo uosto gali išsiųsti paskirties uostui, kad šis jį gautų prieš laivui atplaukiant.

DA 128c ir 128d straipsniai Konvencijos II priedėlio 18 straipsnis

DA 128c ir 128d straipsniuose (Konvencijos II priedėlio 18 straipsnyje) leidžiama tokį manifestą, naudojamą prekių statusui įrodyti, surašyti atgaline data ir tam tikromis sąlygomis elektronine duomenų mainų sistema išsiųsti paskirties uostui.

DA 126a straipsnis Konvencijos II priedėlio 18 straipsnis

Sąjungos prekių statusui įrodyti naudojamame laivybos bendrovės manifeste turi būti pateikta bent ši informacija:

- laivybos bendrovės pavadinimas ir tikslus adresas;
- laivo pavadinimas;
- pakrovimo vieta ir data;
- iškrovimo vieta;
- taip pat ši informacija apie kiekvieną siuntą:
  - nuoroda į laivo važtaraštį (konosamentą) arba kitą komercinį dokumentą;
  - pakuočių skaičius, aprašymas, ženklai ir registracijos numeriai;
  - įprastas prekių aprašymas, pakankamai išsamus, kad prekes būtų galima identifikuoti;
  - bruto masė kilogramais;
  - konteinerio identifikavimo numeriai, jeigu taikoma, ir
  - šie prekių statusą nurodantys įrašai:
    - raidė C (lygiavertė T2L) rašoma, kai galima įrodyti Sąjungos prekių muitinį statusą, arba
    - raidė F (lygiavertė T2LF) rašoma, kai galima įrodyti Sąjungos prekių muitinį statusą ir jos vežamos iš nefiskalinių teritorijų arba iš vienos tokios teritorijos į kitą, arba
    - raidė N rašoma visų kitų prekių atveju.

II.3.3.4.3. Procedūra išvykimo uoste

Laivybos bendrovė Sąjungos prekių muitinį statusą patvirtinantį manifestą privalo surašyti ne vėliau kaip kitą dieną po laivo išvykimo ir bet kuriuo atveju prieš jam atvykstant į paskirties uostą.

Tada laivybos bendrovė manifestą elektroninių duomenų mainų sistema išsiunčia paskirties uostui.

Išvykimo uosto muitinės prašymu laivybos bendrovė manifestą jai išsiunčia elektronine duomenų mainų sistema arba, jeigu muitinė neturi elektroninių duomenų apdorojimo priemonių, spausdintine forma.

Išvykimo uosto kompetentingos institucijos atlieka rizikos analize grindžiamus tikrinimus.

II.3.3.4.4. Procedūra paskirties uoste

Laivybos bendrovė manifesto kopiją paskirties uosto muitinei išsiunčia elektronine duomenų mainų sistema arba, jeigu muitinė neturi reikiamų elektroninių duomenų apdorojimo priemonių, spausdintine forma.

Paskirties uosto kompetentingos institucijos patikrina deklaruotą Sąjungos prekių muitinį statusą, atlikdamos rizikos analize grindžiamus tikrinimus ir prireikus kryžmines patikras su išvykimo uosto kompetentingomis institucijomis.

II.3.3.4.5. Neatitiktys (pažeidimai)

Laivybos bendrovė apie visas nustatytas neatitiktis arba pažeidimus privalo pranešti išvykimo ir paskirties uostų kompetentingoms institucijoms. Ji taip pat privalo padėti išsiaiškinti visas neatitiktis arba pažeidimus, kuriuos nustato išvykimo ir paskirties uostų kompetentingos institucijos.

Jeigu paskirties uoste neįmanoma išsiaiškinti neatitikčių ir pažeidimų, paskirties uosto kompetentingos institucijos apie tai praneša išvykimo uosto kompetentingoms institucijoms ir leidimą išdavusiai institucijai, o šios tokiu atveju imasi būtinų priemonių.

II.3.3.4.6. Laivybos bendrovės pareigos

Laivybos bendrovė privalo:

- pildyti atitinkamus dokumentus, pagal kuriuos kompetentingos institucijos galėtų atlikti operacijų patikras išvykimo ir paskirties uostuose;
- kompetentingoms institucijoms pateikti visus svarbius dokumentus;
- kompetentingoms institucijoms įsipareigoti prisiimti visą

atsakomybę už savo pareigų įvykdymą ir teikti informaciją bei padėti išsiaiškinti visus pažeidimus ir neatitiktis.

II.3.4. Bendrojo tranzito šalis

Konvencijos 9 straipsnis

Kai Sąjungos prekės į bendrojo tranzito šalį atvežamos įforminus T2 procedūrą, jos nepraranda Sąjungos statuso, jeigu:

- bendrojo tranzito šalyje joms ir toliau įforminta T2 procedūra arba įforminama sandėliavimo procedūra ir
- prekių saugojimo sandėlyje laikotarpis neviršija 5 metų (kai kurių konkrečių kategorijų prekių – 6 mėnesių) ir
- jas visą laiką prižiūri muitinė.

Sąjungos prekės bendrojo tranzito šalyse

Konvencijos 2 straipsnio 3 dalies b punktas ir 9 straipsnis
Konvencijos II priedėlio 2 straipsnis

T2 procedūra Sąjungos prekėms bendrojo tranzito šalyse gali būti įforminama tik jei:

- prekės į tą šalį atvežtos įforminus T2 procedūrą;
- prekės persiunčiamos laikantis šių sąlygų:
    - jas visą laiką prižiūri muitinė tam, kad būtų užtikrinta, jog nepakito jų tapatumas arba būklė;
    - joms neįforminama muitinės procedūra, išskyrus tranzito arba sandėliavimo procedūrą; ir
    - jei joms įforminama sandėliavimo procedūra:
        - sandėliavimo laikotarpis neviršija 5 metų;
        - 1–24 prekių nomenklatūros skirsniams priskiriamų prekių sandėliavimo laikotarpis neviršija 6 mėnesių;
        - prekės saugomos specialiai tam skirtose vietose ir nebuvo apdorojamos, išskyrus operacijas, reikalingas jų pradinei būklei išsaugoti arba siuntoms išskaidyti, nepakeičiant prekių įpakavimo, ir
        - bet kokios operacijos su prekėmis vyko prižiūrint muitinei

  ir
- įforminant naują T2 procedūrą nurodoma ankstesnė procedūra, kurią įforminus prekės buvo atvežtos į tą bendrojo tranzito šalį, įskaitant visus jos dokumente buvusius specialiuosius įrašus.

Sąjungos statuso įrodymų pateikimas bendrojo tranzito šalyje

Konvencijos 5, 9, 10 ir 18a

Bendrojo tranzito šalyje gali būti naudojami šie įrodymai:

straipsniai

– T2L dokumentas;
– sąskaita faktūra ir transporto dokumentas;
– laivybos bendrovės manifestas.

Daugiau informacijos apie šių įrodymų pateikimą ir naudojimą žr. II.3.2 ir II.3.3 punktuose.

Bendrojo tranzito šalies kompetentingos įstaigos išduotame Sąjungos prekių muitinį statusą patvirtinančiame dokumente turi būti nuoroda į atitinkamą T2 deklaraciją arba Sąjungos prekių muitinį statusą patvirtinantį dokumentą, su kuriuo prekės buvo atvežtos į tą bendrojo tranzito šalį, ir visi nurodytame dokumente buvę specialieji įrašai.

Iš bendrojo tranzito šalies reeksportuojamos Sąjungos prekės

Konvencijos 9 straipsnis
Konvencijos II priedėlio 12 straipsnis

Kai Sąjungos prekės įvežamos į bendrojo tranzito šalį ir bus iš jos reeksportuotos taikant tranzito procedūrą, išskyrus bendrąją tranzito procedūrą, T2L arba T2LF dokumento atnaujinti nereikia, jeigu tos prekės, prieš jas pakartotinai išsiunčiant, nebuvo sandėliuojamos. Norėdama įrodyti, kad prekės buvo nuolat prižiūrimos muitinės, kompetentinga bendrojo tranzito šalies muitinės įstaiga priekinės dokumento pusės viršuje deda antspaudą ir įrašo reeksporto datą.

Pavyzdžiui, Sąjungos prekės į bendrojo tranzito šalį atvežamos nereguliariosios laivybos linijos laivu ir reeksportuojamos sunkvežimiu įforminus TIR procedūrą. Pažymėtina, kad T2L arba T2LF dokumentas galioja ne daugiau kaip 90 dienų.

Įrodymų išdavimas bendrojo tranzito šalyse

Konvencijos priedėlio II straipsnis 2

Iš bendrojo tranzito šalies gabenamų Sąjungos prekių statuso įrodymas gali būti pateikiamas tik jei tos prekės iš tos bendrojo tranzito šalies tiesiogiai gabenamos į kitą bendrojo tranzito šalį arba į valstybę narę:

– nevykstant per trečiąją šalį arba

– jei vykstama per trečiąją šalį, prekės vežamos su vienu transporto dokumentu, surašytu bendrojo tranzito šalyje.

Iš bendrojo tranzito šalies eksportuojamos Sąjungos prekės

Konvencijos II priedėlio 2 straipsnis

Sąjungos statuso įrodymas negali būti naudojamas ketinant Sąjungos prekes eksportuoti iš bendrojo tranzito šalies arba ES.

Prielaida, kad prekės turi Sąjungos prekių statusą

Laikinasis įvežimas

Konvencijos 9 straipsnio 2 dalis

Sąjungos statuso įrodymo nereikia prekėms, kurioms bendrojo tranzito šalyje įforminta laikinojo įvežimo procedūra ir kurios nebuvo apdorojamos, išskyrus operacijas, reikalingas jų pradinei būklei išsaugoti arba siuntoms išskaidyti.

T2 koridorius

Konvencijos II priedėlio 2a straipsnis

Sąjungos prekių muitinį statusą turinčios prekės gali būti gabenamos geležinkelių transportu neįforminus joms muitinės procedūros iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą ir vežamos per bendrojo tranzito šalies teritoriją nesikeičiant jų muitiniam statusui. Išsamesnė informacija apie T2 koridorių pateikta IV dalyje, 3.5.5 punkte.

II.4. Sąjungos prekių gabenimas be Sąjungos statuso įrodymo

II.4.1. Oro transportu vežamos prekės

DA 119 straipsnio 2 dalies a punktas

Sąjungos prekėms, vežamoms oro transportu iš vieno ES oro uosto į kitą be tarpinio sustojimo ne ES, prielaida, kad jos turi Sąjungos statusą, taikoma su sąlyga, kad jos vežamos su vienu transporto dokumentu, t. y. valstybėje narėje surašytu orlaivio važtaraščiu. Šiomis aplinkybėmis Sąjungos prekėms įrodymo nereikia.

II.4.2. Reguliarioji laivybos linija

II.4.2.1. Apibrėžtis

DA 120 straipsnis

Laivybos bendrovės, kurių laivai kursuoja tik (trumpais jūrų) maršrutais tarp dviejų ar daugiau ES uostų ir veža Sąjungos prekes, gali prašyti reguliariosios laivybos linijos leidimo.

Tarp dviejų ar daugiau ES uostų kursuojančiu reguliariosios laivybos linijos laivu vežamos Sąjungos prekės nepraranda Sąjungos statuso ir nereikia įrodyti to statuso ES atvykimo uosto muitinei. Reguliariosios laivybos linijos laivas negali įplaukti:

- į Sąjungos muitų teritorijai nepriklausantį uostą;
- į patvirtintam reguliariosios laivybos linijos maršrutui nepriklausantį uostą;
- į uostą, esantį ES uosto laisvojoje zonoje;

– perkrauti prekių jūroje.

DA 119 straipsnio 2 dalies b punktas

Reguliarioji laivybos linija panaši į sausumos tiltą tarp dviejų ar daugiau ES uostų, kurio nė viename gale muitinė neatlieka patikrinimų. Tačiau reguliariosios laivybos linijos laivu vežamoms ne Sąjungos prekėms turi būti įforminta T1 tranzito procedūra.

Kai ne reguliariosios laivybos linijos laivas plaukdamas iš vieno ES uosto į kitą išplaukia iš Sąjungos muitų teritorijos, juo vežamos Sąjungos prekės praranda Sąjungos prekių statusą. Parplaukus į Sąjungą, Sąjungos prekių turimą Sąjungos statusą reikia įrodyti, kitaip muitinė visas tuo laivu vežamas prekes laikys ne Sąjungos prekėmis.

Laivybos bendrovės, kurių laivai kursuoja tarp ES ir ne ES uostų, negali gauti reguliariosios laivybos linijos leidimo tiems maršrutams. Ne reguliariosios laivybos linijos laivu vežamų Sąjungos prekių muitinį statusą reikės įrodyti iškraunant jas ES uoste.

Konvencijoje dėl bendrosios tranzito procedūros nenumatytas nei reguliariosios laivybos linijos supaprastinimas, nei elektroninio transporto dokumento (ETD) naudojimas kaip jūrų transportu vežamų prekių tranzito deklaracijos.

Šios reguliariosios laivybos linijos sąvokos nereikėtų painioti su reguliariosios linijos sąvoka, kurią vartoja jūrų transporto vežėjai.

II.4.2.2. Reguliariosios laivybos linijos leidimo suteikimo tvarka

DA 120 ir 121 straipsniai
SMK 39 straipsnio a punktas

Leidimas suteikiamas tik toms laivybos bendrovėms, kurios:

- yra įsisteigusios Sąjungos muitų teritorijoje;
- nėra padariusios reikšmingų arba kartotinių muitų teisės aktų ir mokesčių taisyklių pažeidimų, taip pat nėra duomenų apie sunkius nusikaltimus, susijusius su jų ekonomine veikla (Pastaba. Laikoma, kad šį kriterijų atitinka pareiškėjai, turintys įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statusą.);
- įsipareigoja, gavusios leidimą, tą leidimą suteikusiai muitinei pranešti:
    - reguliariajai laivybos linijai priskirtų laivų pavadinimus,
    - uostą, kuriame prasideda laivo reguliariosios laivybos linijos maršrutas, ir
    - uostus, į kuriuos pakeliui įplaukia laivai;

– įsipareigoja, kad reguliariosios laivybos linijos laivai pakeliui neįplauks į Sąjungos muitų teritorijai nepriklausančius uostus arba į ES uosto laisvąją zoną ir neperkraus prekių jūroje.

Leidimams steigti reguliariąją laivybos liniją taikomos bendrosios taisyklės, kuriomis reglamentuojami muitinės sprendimai, priimami gavus prašymą. Be toliau nurodytų reikalavimų, taip pat taikomos gairės, apibūdintos VI dalyje, 2.2–2.5 punktuose

VERSLININKAI

Prašyme nurodomos valstybės narės, kurias jungia reguliarioji laivybos linija, taip pat gali būti nurodytos valstybės narės, kurių atžvilgiu pareiškėjas pareiškia turįs ateities planų.

ĮA 195 straipsnis

Išnagrinėjusi prašymą, kompetentinga muitinė (leidimą suteikianti muitinė) per Muitinės sprendimų sistemą apie tai praneša kitų valstybių narių, kurias jungia arba ateityje potencialiai galėtų jungti prašoma steigti laivybos linija, muitinėms (muitinės, su kuriomis konsultuojamasi). Gavusios leidimą suteikiančios muitinės pranešimą, kitos muitinės per 15 dienų praneša apie savo pritarimą arba nepritarimą. Jei valstybė narė, su kuria konsultuojamasi, nepritaria, ji per Muitinės sprendimų sistemą nurodo priežastis ir atitinkamas su padarytu pažeidimu susijusias teisės aktų nuostatas. Valstybės narės muitinė, kuriai buvo pateiktas prašymas, nesuteikia leidimo ir apie tai praneša pareiškėjui, nurodydama atsisakymo suteikti leidimą priežastis.

ĮA 195 straipsnis

Jeigu per 15 dienų nuo pranešimo gavimo dienos negaunama jokio atsakymo arba neišreiškiamas nepritarimas, leidimą suteikianti muitinė atitinkamai laivybos bendrovei suteikia leidimą.

Leidimą pripažįsta kitos valstybės narės, kurias jungia ar ateityje potencialiai galėtų jungti laivybos linija.

DA 121 straipsnis

VERSLININKAI

Gavusi leidimą steigti reguliariąsias laivybos linijas, laivybos bendrovė leidimą suteikusioje muitinėje užregistruoja šią informaciją:

a) reguliariajai laivybos linijai priskirtų laivų pavadinimus,
b) uostą, kuriame prasideda laivo reguliariosios laivybos linijos maršrutas,
c) uostus, į kuriuos pakeliui įplaukia laivai;

taip pat informuoja leidimą suteikusią muitinę apie:

d) bet kokius a, b ir c punktuose nurodytos informacijos pakeitimus,

e) pakeitimų įsigaliojimo datą ir laiką
ir prireikus:
f) dalinių frachtuotojų pavadinimus (vardus ir pavardes).

DA 121 straipsnis ir IA 196 straipsnis

MUITINĖ

Visi leidimo pakeitimai, apie kuriuos praneša laivybos bendrovė, per vieną darbo dieną nuo pranešimo pateikimo dienos užregistruojami Muitinės sprendimų sistemoje ir turi būti prieinami su reguliariąja laivybos linija susijusioms muitinėms. Pakeitimų registracija įsigalioja pirmą darbo dieną po įregistravimo.

Visa su reguliariąja laivybos linija susijusi korespondencija kitoms muitinėmis siunčiama per Muitinės sprendimų sistemą.

II.8.4 priede pateikiamas institucijų, atsakingų už leidimų suteikimą ir su reguliariąja laivybos linija susijusią komunikaciją, sąrašas.

MUITINĖ

Leidimas => užregistruojamas elektroninėje RLL informacijos ir ryšių sistemoje.

Prireikus reguliariosios laivybos linijos leidimo langelyje „Kita informacija“ įrašomi kiekvieno laivo dalinio frachtuotojo (-ų) pavadinimas (-ai) arba vardas (-ai) ir pavardė (-ės).

Ši informacija bus papildyta atnaujinus Muitinės sprendimų sistemą*, kaip planuojama, 2020 m. pabaigoje.*

II.4.2.3. Dalinio frachtavimo susitarimai

Jei sudaryta dalinio frachtavimo susitarimų, prašyme suteikti leidimą steigti reguliariąją laivybos liniją, kurį pateikia asmuo (nuomotojas arba frachtuotojas) arba jo atstovas, yra nurodoma reguliarioji laivybos linija, t. y. nurodomas laivas (-ai), kuris plaukios ta linija, ir įplaukimo uostai. Leidimus suteikiančios muitinės gali pareikalauti bet kokios papildomos informacijos, kuri reikalinga prašymui nagrinėti.

Frachtavimo sutarties, įskaitant subfrachtavimo ir dalinio frachtavimo susitarimus, pavyzdžiai pateikti II.8.1 priede.

II.4.2.4. Reguliariosioms laivybos linijoms taikomų sąlygų patikrinimas

Muitinė gali pareikalauti, kad laivybos bendrovė įrodytų, kad laikosi

reguliariajai laivybos linijai taikomų nuostatų, t. y. kad reguliarioji laivybos linija veikia taip, kaip užregistruota kompetentingoje institucijoje, ir jos laivai įplaukia tik į užregistruotus įplaukimo uostus.

Jeigu muitinė nustato, kad reguliariajai laivybos linijai taikomų nuostatų nesilaikoma, ji per Muitinės sprendimų sistemą apie tai nedelsdama informuoja kitų su reguliariąja laivybos linija susijusių valstybių narių muitines, kad jos galėtų imtis reikiamų priemonių.

II.4.2.5. Reguliarioji arba nereguliarioji laivybos linija

Reguliariosios laivybos linijos laivu vežamoms ne Sąjungos prekėms, o tam tikras atvejais – ir Sąjungos prekėms, reikia įforminti muitinės procedūrą (keltu keliamas sunkvežimis) arba joms turi būti įforminta Sąjungos tranzito procedūra (T1 arba T2F) prekėms vežti reguliariąja laivybos linija. Tuo tikslu reguliarioji laivybos linija gali rinktis, ar gauti leidimą naudoti ETD kaip jūrų transportu vežamų prekių tranzito deklaraciją, ar naudoti standartinę tranzito procedūrą (BAD grindžiama NCTS deklaracija ir garantija) T1 ar T2F prekėms. Jeigu kaip jūrų transportu vežamų prekių tranzito deklaracija naudojamas ETD, tam tikslui gali būti naudojamas reguliariosios laivybos linijos manifestas ir garantijos nereikia.

Laivybos bendrovės, kurių laivai kursuoja trumpais jūrų maršrutais tarp dviejų ar daugiau ES uostų ir daugiausia veža ne Sąjungos prekes, turėtų apsvarstyti susijusią administracinę naštą. Jos turėtų įvertinti, ar joms apsimoka įvykdyti būtinus administracinius reikalavimus, susijusius su leidimu steigti reguliariąją laivybos liniją ir leidimu naudoti ETD kaip jūrų transportu vežamų prekių tranzito deklaraciją, ir veiklos reikalavimus, kad galėtų naudotis tais leidimais. Vietoj to šie vežėjai galėtų svarstyti nereguliariosios laivybos linijos galimybę. Tokiu atveju jiems nereikėtų reguliariosios laivybos linijos leidimo, o prireikus jie galėtų pateikti paprastą Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymą.

Nenumatytos aplinkybės vežant prekes reguliariąja laivybos linija

Jeigu reguliariajai laivybos linijai priskirtas laivas dėl nenumatytų aplinkybių yra priverstas perkrauti prekes jūroje, įplaukti į ne ES uostą, reguliariajai laivybos linijai nepriskirtą uostą ar ES uosto laisvąją zoną arba tokiame uoste pakrauti ar iškrauti prekes,

laivybos bendrovė turi nedelsdama informuoti visus tolesnius ES įplaukimo uostus, numatytus laivo maršrute.

Laivu vežamų prekių muitinis statusas nesikeičia, nebent tose vietose būtų pakrauta naujų prekių arba dalis prekių iškrauta ir palikta.

1 pavyzdys **Prekės vežamos nereguliariąja laivybos linija Niujorkas–Havras–Antverpenas**

Atvežtos į Havrą, visos prekės laikomos ne Sąjungos prekėmis.

- Havre pakraunamoms Sąjungos prekėms (išskyrus akcizais apmokestinamas prekes) naudojamas T2L dokumentas arba laivybos bendrovės prašymu – laivybos bendrovės manifestas su kodu C.
- Havre pakraunamoms akcizais apmokestinamoms Sąjungos prekėms naudojamas išspausdintas elektroninis administracinis dokumentas (eAD) (kaip nustatyta Tarybos direktyvos 2008/118/EB 21 ir 34 straipsniuose ir Reglamente Nr. 684/2009).

2 pavyzdys **Prekės vežamos nereguliariąja laivybos linija Havras–Puant a Pitras (Gvadelupa)**

Į Puant a Pitrą atvežtos prekės laikomos ne Sąjungos prekėmis.

- Sąjungos prekėms naudojamas T2LF dokumentas arba laivybos bendrovės prašymu – laivybos bendrovės manifestas su kodu F.

3 pavyzdys **Prekės vežamos nereguliariąja laivybos linija Genuja–Marselis**

Į Marselį atvežtos prekės laikomos ne Sąjungos prekėmis.

- Genujoje pakraunamoms Sąjungos prekėms (išskyrus akcizais apmokestinamas prekes) naudojamas T2L dokumentas arba laivybos bendrovės prašymu – laivybos bendrovės manifestas su kodu C.
- Genujoje pakraunamoms akcizais apmokestinamoms Sąjungos prekėms naudojamas išspausdintas eAD (kaip nustatyta Tarybos direktyvos 2008/118/EB 21 ir 34 straipsniuose ir Reglamente Nr. 684/2009).

4 pavyzdys **Prekės vežamos nereguliariąja laivybos linija Niujorkas–Havras–Antverpenas**

Visos laivu į Havrą atvežtos prekės laikomos ne Sąjungos

prekėmis.

Dalis jų iškraunamos Havre, o kitos lieka laive.

Yra dvi galimybės.

– *Havre iškrautos prekės kelių transportu vežamos į Antverpeną*: kelių transportu vežamoms prekėms įforminama T1 tranzito procedūra ir pateikiama garantija.
– *Havre neiškrautos prekės jūrų transportu vežamos į Antverpeną*: T1 tranzito procedūra nereikalinga. Atvežtos į Antverpeną, visos prekės bus laikomos ne Sąjungos prekėmis, nebent būtų pateiktas Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymas.

5 pavyzdys **Prekių eksportas, kai prašoma grąžinamosios išmokos**

Nereguliarioji laivybos linija Havras–Antverpenas–Niujorkas

Eksporto formalumai atliekami Havre, šiame uoste prekės pakraunamos į laivą pagal vieną vežimo į ne ES šalį sutartį ir vežamos į Antverpeną. Ten jos pakraunamos į kitą laivą, plaukiantį į ES nepriklausančią šalį.

Kadangi šios prekės vežamos nereguliariąja laivybos linija, jos laikomos ne Sąjungos prekėmis.

Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymas, kai prekės perkraunamos

Sąjungos prekės vežamos reguliariąja laivybos linija (žr. II.4.2 punktą). Jei vėliau ES uoste jos būtų perkraunamos į reguliariajai laivybos linijai nepriskirtą laivą, jos prarastų statusą ir joms būtų įforminama laikinojo saugojimo procedūra. Tokia problema iškyla ES galutiniame paskirties (iškrovimo) uoste. Ją galima pavaizduoti tokia schema:

DUBLINAS
Sąjungos prekės pakraunamos
→
Laivas A (reguliarioji laivybos linija)
→
MARSELIS
Prekės perkraunamos
→
Laivas B (nereguliarioji laivybos linija)
→
TARANTAS

Reikia įrodyti statusą

Tokiais atvejais ES galutiniame paskirties (iškrovimo) uoste, pvz., Tarante, prekių statusui įrodyti pateikiamas T2L dokumentas, kurį kompetentinga institucija išduoda ir kurio autentiškumą patvirtina ne vėliau kaip atvykus į prekių perkrovimo uostą, pvz., Marselį.

Rekomenduojama tokiais atvejais prekių statuso įrodymą vežti su prekėmis nuo vežimo operacijos pradžios (laivas A).

Prekių statusui įrodyti tai pat galima pateikti laivybos bendrovės manifestą (žr. II.4.2 punktą).

II.4.3. T2 koridorius

Žr. VI.3.5.5 punktą.

II.5. Specialiosios nuostatos dėl jūrų žvejybos produktų ir iš jų gautų prekių

Jūrų žvejybos produktų ir kitų produktų, kuriuos jūroje sugauna laivai, Sąjungos muitinio statuso įrodymas

ĮA 213 straipsnis

Toliau nurodytų produktų Sąjungos statusui įrodyti reikia pateikti žvejybos žurnalą, iškrovimo deklaraciją, perkrovimo deklaraciją ir laivų stebėjimo sistemos duomenis (priklausomai nuo konkretaus atvejo):

- jūrų žvejybos produktų, sužvejotų Sąjungos žvejybos laivais Sąjungos muitų teritorijai nepriklausančiuose vandenyse, išskyrus trečiosios šalies teritorinius vandenis, ir
- prekių, gautų Sąjungos žvejybos laivuose arba Sąjungos žvejybos produktų perdirbimo laive iš tokių produktų, kurias gaminant galėjo būti panaudoti kiti Sąjungos prekių muitinį statusą turintys produktai.

DA 129 straipsnis

Žvejybos žurnalą, iškrovimo deklaraciją, perkrovimo deklaraciją ir laivų stebėjimo sistemos duomenis (priklausomai nuo konkretaus atvejo) turi pateikti:

1. Sąjungos žvejybos laivas, kuris sužvejojo produktus ir, jei taikoma, juos perdirbo, arba
2. kitas Sąjungos žvejybos laivas arba Sąjungos žvejybos produktų perdirbimo laivas, kuris perdirbo iš 1 punkte nurodyto laivo perkrautus produktus, arba
3. bet kuris kitas laivas, į kurį minėtieji produktai ir prekės buvo perkrauti iš 1 ir 2 punktuose nurodytų laivų, vėliau nepadarius jokių jų pakeitimų, arba
4. transporto priemone, vežančia produktus ar prekes su vienu transporto dokumentu, surašytu Sąjungos muitų teritorijai nepriklausančioje šalyje arba teritorijoje, kurioje tie produktai ar prekės buvo iškrauti iš 1, 2 arba 3 punktuose nurodytų laivų.

ĮA 214 straipsnis

Jei jūrų žvejybos produktai arba iš jų gautos prekės, prieš vežant į ES, perkraunami ES nepriklausančioje teritorijoje ir vežami per tokią teritoriją, įvežant tuos produktus ir prekes į Sąjungos muitų teritoriją turi būti pateikiamas įrodymas, kad jie turi Sąjungos prekių muitinį statusą. Toks įrodymas gali būti atspausdintas žvejybos žurnalas ir tos šalies ar teritorijos muitinės patvirtinimas, kad:

- kol produktai ar prekės buvo toje šalyje ar teritorijoje, juos prižiūrėjo muitinė ir
- buvo atliekamos tik tokios jų tvarkymo operacijos, kurių

reikia jų būklei išsaugoti.

Galiojančiuose teisės aktuose nurodytas atspausdintas žvejybos žurnalas gali būti:

- atspausdintos reikiamos žvejybos žurnalo dalys (t. y. išrašas), kuriose nurodyti perkrovimo (kai tinkama) duomenys, arba
- atspausdintas visas žvejybos žurnalas, jeigu tuose spaudiniuose galima identifikuoti atitinkamą jūrų žvejybos produktų arba iš jų gautų prekių siuntą ir pateikta nuoroda į atitinkamą žvejybos žurnalą.

Trečiųjų šalių muitinės nėra teisiškai įpareigotos žvejybos žurnalo spaudinyje patvirtinti, kad tose šalyse perkrautais ir per jas vežamais jūrų žvejybos produktais ir prekėmis nebuvo manipuliuojama. Todėl gali būti priimamas kitas nei atspausdintame žvejybos žurnale pateiktas patvirtinimas.

Patvirtinimo dokumentų forma nėra nustatyta; žvejybos sektoriaus pateikto dokumento pavyzdys pateiktas II.8.5 priede. Dar vienas pavyzdys, Singapūro išduodamas nemanipuliavimo patvirtinimas, pateiktas II.8.6 priede.

DA 130 ir 133 straipsniai

Jūrų žvejybos produktų ir iš jų gautų prekių, į Sąjungos muitų teritoriją pristatomų tiesiogiai arba perkraunamų, Sąjungos muitinio statuso įrodymui taikomi duomenų reikalavimai nustatyti DA 130 straipsnyje.

DA 133 straipsnyje nustatyti duomenų reikalavimai, taikomi patvirtinimui, kad jūrų žvejybos produktais ir prekėmis, perkraunamais trečiojoje šalyje ar teritorijoje ir vežamais per ją, nebuvo manipuliuojama, o toks patvirtinimas yra neatsiejama tų produktų ir prekių Sąjungos muitinio statuso įrodymo dalis.

Jeigu nemanipuliavimo faktui patvirtinti, be atspausdinto žvejybos žurnalo ar atspausdintų reikiamų žvejybos žurnalo dalių, naudojami kiti dokumentai, tuose kituose dokumentuose turi būti pateikti:

- visi reikiami duomenys pagal DA 130 ir 133 straipsnius;
- nuoroda į žvejybos žurnalą.

Pateikiant į Sąjungos muitų teritoriją įvežtus produktus valstybių narių muitinėms, prie šių įrodymų turi būti pridėtas reikiamas atspausdintas žvejybos žurnalas ar atspausdintos reikiamos žvejybos žurnalo dalys.

Pagal DA 130 straipsnio 1 dalies a punktą reikalaujama pateikti informacija apie tikslią vietą, kurioje jūrų žvejybos produktai buvo sužvejoti, laikytina konfidencialia ir ja dalytis su trečiųjų šalių muitinėmis patvirtinimo tikslais gali būti problemiška. Todėl nereikalaujama įtraukti tos informacijos į dokumentus, teikiamus tvirtinti trečiųjų šalių muitinėms, su sąlyga, kad informacija apie tikslią vietą, kurioje jūrų žvejybos produktai buvo sužvejoti, pateikiama valstybių narių muitinėms įvežant produktus į Sąjungos muitų teritoriją.

II.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti)

II.7. Tik muitinei skirta dalis

II.7.1. T2L (T2LF) dokumentas, kurio autentiškumas patvirtinamas elektroninėmis priemonėmis

II.8. Priedai

II.8.1. Frachtavimo sutarties, apimančios subrangos ir dalinio frachtavimo susitarimus, pavyzdys

Dalinis frachtavimas

Šioje dalyje aiškinami komerciniai dalinio frachtavimo aspektai, ypatingą dėmesį kreipiant į konteinerių vežimą ir poveikį Sąjungos tranzitui.

1. Įvadas

Vežant konteinerius dalinis frachtavimas paprastai vadinamas „ploto frachtavimu“. Plotas – tiksli laivo krovinio užimamo ploto dalis, atitinkanti vieną konteinerį arba konteinerio vienetą. Konteineriai yra dviejų tipų:

a) TEU – dvidešimties pėdų
ir
b) FEU – keturiasdešimties pėdų (lygus 2 TEU).

Pastaba. Kitų tipų konteineriai: dešimties pėdų, paaukštinti, keturiasdešimt penkių pėdų ir kt.

2. Ploto frachtavimo rūšys

Pagrindinės rūšys yra dvi:

a) susitarimas dėl įprastinio ploto frachtavimo,

b) susitarimas dėl bendro laivų naudojimo.

3. Susitarimas dėl įprastinio ploto frachtavimo

Pagal susitarimą dėl įprastinio ploto frachtavimo frachtuotojas (laivybos linija) nuomoja iš laivo savininko (kitos laivybos linijos, kurios laive yra laisvo ploto) tam tikrą skaičių plotų. Frachtuotojas (paprastai) sumoka už bendrą išnuomotų plotų skaičių, neatsižvelgiant į tai, ar gali juos visus išnaudoti. Susitarimas dėl įprastinio ploto frachtavimo (paprastai) sudaromas kiekvienai kelionei atskirai.

4. Susitarimas dėl bendro laivų naudojimo

Pagal susitarimą dėl bendro laivų naudojimo dvi (arba daugiau) laivybos linijos susitaria perleisti viena kitai nustatytą skaičių plotų numatytuose laivuose arba maršrutuose. Tokie susitarimai paprastai būna abipusiai, o atitinkamos laivybos linijos viena kitai už plotus nemoka.

5. Komercinis poveikis

a) Susitarimas dėl įprastinio ploto frachtavimo yra susijęs su tam tikros sumos sumokėjimu, o pagal susitarimą dėl bendro laivų naudojimo pinigai nemokami, tačiau teisiniu požiūriu abiejų rūšių frachtavimas įgyvendinamas vienodai.

b) Sistema veikia kaip įprastinis frachtavimas, t. y. pagal susitarimus dėl ploto frachtavimo arba dėl bendro laivų naudojimo krovinys vežamas frachtuotojo vardu, su jo konosamentu ir manifestais. Tokio laivo savininkas visiems užimtiems plotams surašo vieną jūrų konosamentą, kiekvienam konteineriui (siuntai) atskiras konosamentas nesurašomas. Laivo savininkas neturi jokių su atskiromis siuntomis susijusių pagrindinių dokumentų (išskyrus pavojingųjų krovinių deklaracijas ir pan.): siuntėjo, gavėjo, turinio ir kt. duomenų.

c) Pagal susitarimus dėl ploto frachtavimo arba dėl bendro laivų naudojimo krovinei laikomi *de facto* vežamais vienu iš frachtuotojui priklausančių laivų.

d) Siuntėjas ar gavėjas nebūtinai turi žinoti arba būti informuotas apie tai, kad krovinys dalį kelio vežamas laivu pagal susitarimus dėl ploto frachtavimo arba dėl laivo bendro naudojimo.

e) Siuntėjui ar gavėjui įteikiamas laivybos linijos, su kuria jis yra sudaręs vežimo sutartį, surašytas konosamentas.

6. Poveikis Sąjungos tranzitui

Pagal komercinius dalinio frachtavimo susitarimus kiekviena laivybos bendrovė gali veikti kaip procedūros vykdytoja, jeigu visi manifestai atitinka visus PDA 50 ir 51 straipsnių reikalavimus.

Be to, krovinį vežančio laivo manifesto lape „jūrų konosamentas“ paskirties uosto kompetentingoms institucijoms nurodoma, kad tranzito kontrolė vykdoma pagal frachtuotojo manifestus ir konosamentus.

7. Poveikis reguliariųjų laivybos linijų tvirtinimui

a) Sudarant dalinio frachtavimo susitarimus, prašymą suteikti leidimą steigti reguliariąją laivybos liniją pateikia asmuo (nuomotojas arba frachtuotojas), atsakingas už linijos nustatymą.

Muitinė gali pareikalauti bet kokios informacijos, kurios reikia pareiškėjui, visų pirma frachtavimo susitarimo šaliai, įvertinti.

b) Pavyzdžiai

1 pavyzdys

- Laivas „Goodwill“ priklauso laivo savininkui A, kuris sudaro frachtavimo tam tikram laikui susitarimą su laivybos bendrove B. Pagal frachtavimo susitarimą A leidžia B naudotis savo laivu.

- B atsako už laivo, kurį išsinuomojo, komercinį naudojimą. Ji nurodo uostus, į kuriuos plaukios jos laivai (reguliarioji laivybos linija). B sudaro susitarimą su C, kita laivybos bendrove, dėl laivo bendro naudojimo (dalinio frachtavimo), kad užtikrintų, jog bus išnaudotas visas laivo plotas. Tai reiškia, kad buvo sudaryti dalinio frachtavimo susitarimai. Dalį laivo „Goodwill“ B perleidžia C – naudoti komercinėms reikmėms, o likusią laivo dalį pasilieka naudoti savo reikmėms. B pateikia prašymą suteikti **leidimą laivu „Goodwill“ plaukioti reguliariąja linija**.

2 pavyzdys

Linijos (1)	Laivai (2)	Asmenys, atsakingi už linijos nustatymą (3)	Daliniai frachtuotojai (4)
Roterdamas–Dublinas–Rosleras–Antverpenas–Havras–Lisabona–Leišoinsas–Vigas	„Corvette“ ir „Caravel“	A	B: laivas „Corvette“: Rosleras–Antverpenas–Havras–Lisabona; laivas „Caravel“: Rosleras–Antverpenas–Havras–Lisabona–Vigas
			C: laivas „Corvette“: Roterdamas–Rosleras–Antverpenas–Havras–Lisabona laivas „Caravel“: Rosleras–Antverpenas–Havras–Lisabona–Vigas
			D: laivas „Corvette“: Roterdamas–Rosleras–Antverpenas–Havras–Lisabona
Roterdamas–Dublinas–Rosleras–Antverpenas–Havras–Bilbao—Lisabona–Leišoinsas–Vigas	„Douro“	B	A: Roterdamas–Dublinas–Rosleras–Antverpenas–Havras–Bilbao
			C: Rosleras–Antverpenas–Havras–Bilbao–Lisabona–Leišoinsas
			D: Antverpenas–Havras–Bilbao–Lisabona–Leišoinsas–Vigas
Roterdamas–Dublinas–Rosleras–Antverpenas–	„Angela J“	C	A: Roterdamas–Dublinas–Rosleras–Antverpenas–Havras–Lisabona

Linijos (1)	Laivai (2)	Asmenys, atsakingi už linijos nustatymą (3)	Daliniai frachtuotojai (4)
Havras–Lisabona–Leišoinsas–Vigas			B: Roterdamas–Rosleras–Antverpenas–Havras–Lisabona
			D: Antverpenas–Havras–Lisabona–Leišoinsas–Vigas
Roterdamas–Dublinas–Rosleras–Antverpenas–Havras–Bilbao—Lisabona–Leišoinsas–Vigas	„Goodwill“	D	A: Roterdamas–Dublinas–Rosleras–Antverpenas–Havras–Lisabona
			B: Roterdamas–Rosleras–Antverpenas–Havras–Lisabona
			C: Antverpenas–Havras–Lisabona–Leišoinsas–Vigas

- 1 skiltyje išvardytos linijos ir uostai, į kuriuos plaukios atitinkamas laivas (-ai). Prašoma suteikti leidimą steigti būtent šią reguliariąją laivybos liniją.
- 2 skiltyje nurodomas laivas (-ai), priskirtas atskirai linijai. Kad būtų galima pateikti vieną prašymą suteikti leidimą steigti reguliariąją laivybos liniją, kuris apimtų visus šiuos laivus, jie privalo įplaukti į jame nurodytus uostus.
- 3 skiltyje nurodomas asmuo, atsakingas už linijos nustatymą (įplaukimo uostai ir kt.). Šis asmuo pateikia prašymą suteikti leidimą ir privalo pranešti daliniams frachtuotojams (žr. 4 skiltį) apie linijai suteiktą reguliariosios linijos statusą. Šis asmuo taip pat gali vežti prekes šia linija.
- 4 skiltyje išvardijami įvairūs daliniai frachtuotojai, nuomojantys plotą nuomotojo laive. Šie asmenys nesikreipia dėl leidimo, tačiau jie privalo laikytis arba užtikrinti, kad jų klientai laikytųsi reguliariosioms linijoms taikomų muitinės procedūrų (priklausančių nuo vežamų prekių muitinio statuso).

c) Prašymo suteikti leidimą steigti reguliariąją laivybos liniją ir leidimo turinys

Reguliariosios laivybos linijos leidimas pildomas laikantis toliau pateiktų nurodymų.

- Bendrieji reikalavimai
  Leidimą, įskaitant visus jo pakeitimus, saugo ir prieigą prie jo turi Europos Komisija ir valstybių narių muitinės, naudodamosi elektronine reguliariųjų laivybos linijų informacijos ir ryšių sistema.

- Langeliai
  1 langelis: įrašomas laivybos bendrovės pavadinimas (arba jos atstovo vardas bei pavardė) ir tikslus adresas.

  Jei laivą komercinėms reikmėms bendrai naudoja kelios bendrovės, kurios kartu nustato uostus, į kuriuos plaukios laivas, įrašomas kiekvienos atitinkamos laivybos bendrovės pavadinimas (arba jos atstovo vardas bei pavardė) ir tikslus adresas.

  Tokiu atveju bendrame prašyme suteikti leidimą steigti reguliariąją laivybos liniją kiekviena atitinkama laivybos bendrovė nurodoma kaip pareiškėja.

  2 langelis: eilės tvarka nurodomi visi konkretaus maršruto įplaukimo uostai. Po kiekvieno uosto pavadinimo įrašomas atitinkamas šalies ISO kodas (pavyzdžiui, Roterdamas (NL), Dublinas (IE), Havras (FR)).

  Jei leidimas apima daugiau nei vieną maršrutą, maršrutai sunumeruojami (pavyzdžiui, 1. Roterdamas (NL) – Dublinas (IE) – Havras (FR); 2. Lisabona (PT) – Vigas (ES) – Bilbao (ES) ir t. t.).

  3 langelis: įrašomas 2 langelyje nurodytam maršrutui priskirto laivo (-ų) pavadinimas (-ai). Jei 2 langelyje nurodytas daugiau nei vienas maršrutas, laivai sugrupuojami pagal maršruto, kuriuo jie plaukioja, numerį (pavyzdžiui, 1. „Neptune“, „Goodwill“; 2. „Corvette“; 3. „Douro“ ir t. t.).

  4 langelis: įrašomas dalinio frachtuotojo (-ų) (o ne laivų) pavadinimas (-ai) (vardas ir pavardė). Dalinio frachtuotojo (-ų) pavadinimą (-us) (vardą ir pavardę) muitinei privalo nurodyti asmuo, kuris kreipiasi dėl leidimo. Pažymėtina, kad dalinis frachtuotojas (-ai) nėra sertifikato turėtojas ir nenurodomas 1 langelyje.

  5 langelis: šiame langelyje nurodoma data ir pasirašo 1 langelyje nurodyta laivybos bendrovė (-ės) arba jos (jų) atstovas (-ai).

  A langelis: po valstybės narės pavadinimo skliausteliuose įrašomas jos ISO kodas: (AT), (BE), (BG), (CY), (CZ), (DE), (DK), (EE), (ES), (FI), (FR), (GR), (HR), (HU), (IE), (IT), (LT), (LU), (LV), (MT), (NL), (PL), (PT), (RO), (SE), (SI) arba (SK).

II.8.2. Laivybos bendrovės manifestas. TC12 leidimas

Leidimas naudotis supaprastinimu pagal DA 128d 5 dalies c punktą (Konvencijos II priedėlio 18 straipsnį) Žr. II.3.3.4 punktą.

TC 12 leidimo pavyzdys

<table>
<tr><td rowspan="2">1. Leidimo turėtojas</td><td>(Leidimo numeris)
…….</td></tr>
<tr><td>Leidimas naudotis supaprastinimu pagal DA 128d straipsnio 5 dalies c punktą (Konvencijos II priedėlio 18 straipsnį)</td></tr>
<tr><td colspan="2">2. Leidime nurodytos išvykimo šalys ir uostai, laivybos bendrovės atstovo (-ų) vardas (-ai) ir pavardė (-ės)</td></tr>
<tr><td colspan="2">3. Leidime nurodytos paskirties šalys ir uostai, laivybos bendrovės atstovo (-ų) vardas (-ai) ir pavardė (-ės)</td></tr>
<tr><td colspan="2">4. Kita informacija</td></tr>
</table>

5. Leidimą išdavusi institucija Antspaudas Pavadinimas Data Adresas Valstybė (Parašas)

II.8.2.B. B priedas. Kompetentingų institucijų, su kuriomis konsultuojamasi, sąrašas

Naujausią šių institucijų sąrašą galima rasti šiuo adresu:

EUROPA

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en

II.8.3. Sąjungos motorinių kelių transporto priemonių muitinio statuso įrodymas

Motorinių kelių transporto priemonių muitinis statusas Sąjungos muitų teritorijoje nustatomas laikantis toliau pateiktų taisyklių.

1. Prekių gabenimo iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą taisyklės taip pat taikomos motorinių kelių transporto priemonių, pramoginių laivų ir privačių orlaivių gabenimui.

2. Gabenimo sąvoka apima ne tik transporto priemonės naudojimą Sąjungos muitų teritorijoje, bet, kaip ir visų kitų Bendrijos prekių atveju, nuosavybės perdavimą (pristatymą ar įsigijimą) bei adreso pasikeitimą, susijusį su transporto priemonės perkėlimu į kitą vietą, nepasikeitus savininkui.

3. SMK 153 straipsnyje teigiama: „Laikoma, kad visos Sąjungos muitų teritorijoje esančios prekės turi Sąjungos prekių muitinį statusą, išskyrus atvejus, kai nustatoma, kad jos nėra Sąjungos prekės.“ Ši prielaida taip pat taikoma į apyvartą išleistoms transporto priemonėms.

4. Todėl, kai transporto priemonės yra importuojamos iš trečiosios šalies ir išleidžiamos į laisvą apyvartą jų neužregistravus valstybėje narėje, jas galima išsiųsti į kitą valstybę narę kaip Sąjungos prekes, kadangi jos atitinka pagrindinę prielaidą, nustatytą SMK 153 straipsnyje. Šių transporto priemonių registracijos tvarka yra tokia pati, kaip Sąjungoje pagamintų transporto priemonių.

5. Dėl to registruojant naujas transporto priemones į Sąjungos transporto priemonių muitinį statusą neatsižvelgiama.

6. Kilus didelių abejonių, kompetentingos institucijos gali paprašyti savitarpio pagalbos – suteikti informaciją. Tačiau tokie prašymai neturėtų būti pateikiami nuolat.

7. Atsižvelgiant į tai, Sąjungos transporto priemonių gabenimui Sąjungos muitų teritorijoje būtina taikyti tokias pat sąlygas, kokios taikomos kitoms Sąjungos prekėms. Muitinės įstaigos įsikišimas nenumatytas.

8. Šios taisyklės nedaro poveikio mokesčiams taikomoms taisyklėms, ypač susijusioms su reikalavimu savininkui būti registruotam šalyje, kurioje gyvena.

9. Nedarant poveikio minėtoms taisyklėms, laikoma, kad valstybėje narėje registruota motorinė kelių transporto priemonė turi Sąjungos statusą, jeigu:

   a) transporto priemonės registracijos liudijimas pateikiamas valstybės narės, į kurią transporto priemonė įvežama, kompetentingoms institucijoms;

   b) liudijime ir valstybinio numerio ženkle nurodyta transporto priemonės registracija tiksliai atitinka toliau išdėstytas nuostatas pagal registracijos šalį.

Jeigu šios sąlygos neįvykdomos, Sąjungos prekių muitinis statusas nustatomas pagal ĮA 199 straipsnio nuostatas.

10. Sąjungos motorinių kelių transporto priemonių muitinio statuso įrodymas pagal valstybinį registracijos numerį (ĮA 208 straipsnis):

Austrija

Austrijos numeravimo sistemoje numerį sudaro skiriamasis ženklas ir rezervinis ženklas.

Skiriamasis ženklas – viena ar dvi raidės, rodančios administracinį rajoną, savivaldį miestą, krašto valdžios arba federalinę instituciją; numeris – raidžių ir skaitmenų derinys.

Valstybinio registracijos numerio ženkle rašmenys rašomi juoda spalva baltame fone, jo viršus ir apačia apvesti siauromis raudonos, baltos ir raudonos spalvų juostelėmis. Valstybinio registracijos numerio ženklo rašmenys – lotyniškos raidės ir arabiški skaitmenys. Nuo 2002 m. lapkričio mėn. kairiajame ženklo krašte yra mėlynas laukelis, kuriame po ES žvaigždžių ratu balta spalva įrašyta raidė A.

Identifikacinės raidės nuo kitų simbolių atskirtos emblema. Įprastu atveju tai federacinės žemės herbas, po kuriuo didžiosiomis raidėmis juoda spalva įrašytas federacinės žemės pavadinimas.

Valstybinio registracijos numerio ženklo – paprastai stačiakampio suapvalintais kampais – matmenys (ilgis ir plotis):

- numeris išdėstytas viena eilute: 520 ir 120 mm, šrifto aukštis – 67 mm;
- numeris išdėstytas dviem eilutėmis: 300 ir 200 mm, šrifto aukštis – 67 mm.

Iliustraciniai pavyzdžiai:

Belgija

Laikoma, kad Belgijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės turi Sąjungos prekių muitinį statusą, išskyrus atvejus, kai:

1. Registracijos liudijime (pavyzdys pateiktas toliau) įrašyta santrumpa T1:

a. anksčiau nei 2010 m. lapkričio 16 d. išduotuose liudijimuose ji įrašyta kitoje antraštinio lapo pusėje, kairiajame šone esančioje dalyje, skirtoje laikinajam įvežimui;

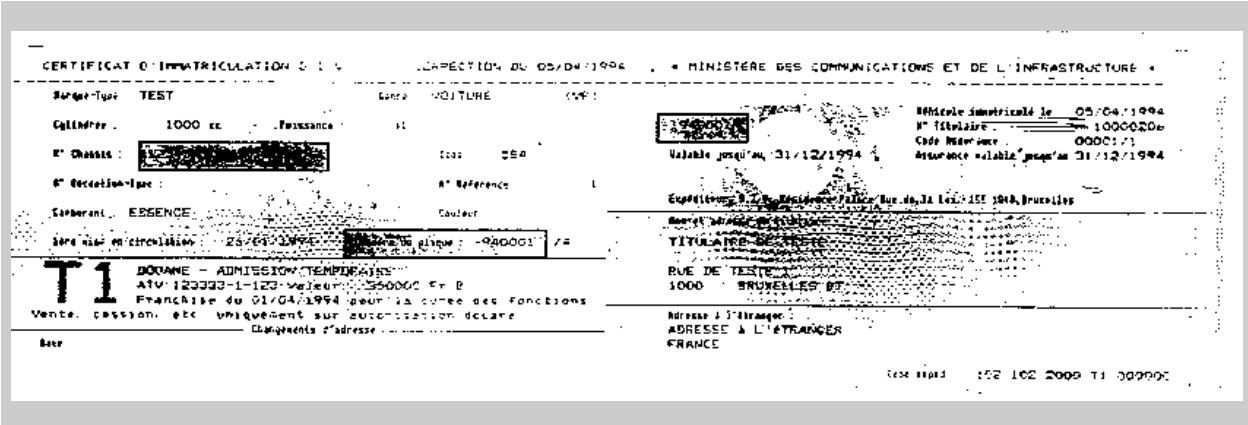

b. nuo 2010 m. lapkričio 16 d. išduotuose liudijimuose ji įrašyta pirmo lapo pirmojoje pusėje, kairiajame apatiniame kampe, laikinajam įvežimui skirtoje lentelėje.

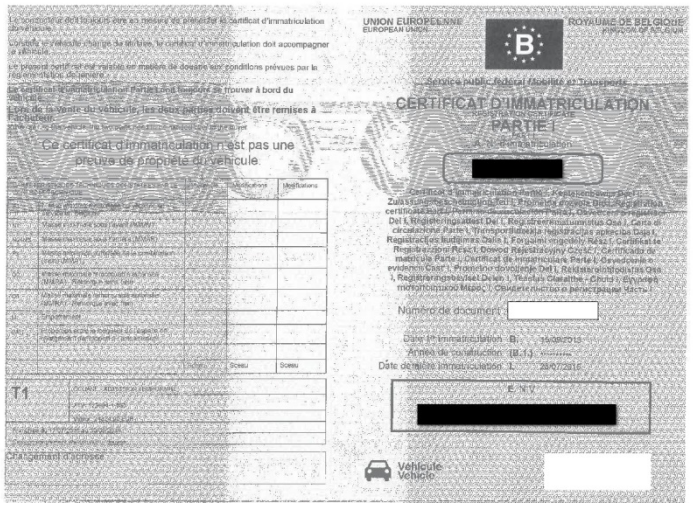

2. Laikinuoju prekybiniu numerio ženklu pažymėta transporto priemonė **gali** neturėti Sąjungos prekių muitinio statuso. Tokiu atveju transporto priemonėje turi būti laikinojo įvežimo leidimas. Registracijos liudijime vietoj transporto priemonės duomenų įrašytas laikinojo ženklo numeris, galiojimo data, laikinojo ženklo tipas, valstybinis registracijos numeris arba įmonės kodas ir turėtojo pageidaujamas didžiausias variklio darbinis tūris arba didžiausia galia.

Atitinkamuose valstybinio numerio ženkluose naudojami šie indekso numerio, trijų raidžių ir trijų skaitmenų deriniai:

– – *laikinieji prekybiniai lengvųjų automobilių ženklai*: *1 - Z + 2 kitos raidės + 3 skaitmenys;*

– – *laikinieji prekybiniai motociklų ženklai*: *1 - ZM arba 1 - ZW + 1 kita raidė + 3 skaitmenys (ženklo matmenys skiriasi nuo kitų ženklų matmenų; indeksas ir raidės rašomi viršuje, o skaitmenys – apačioje);*

– – *laikinieji prekybiniai mopedų ženklai*: *1 - SZ + 1 kita raidė + 3 skaitmenys (ženklo matmenys skiriasi nuo kitų ženklų matmenų; indeksas ir raidės rašomi viršuje, o skaitmenys – apačioje);*

– – *laikinieji prekybiniai priekabų ženklai*: *1 - ZQ arba 1 - ZU + 1 kita raidė + 3 skaitmenys.*

Skaitmenys ir raidės yra žalios spalvos, o fonas – baltas. Specialioje vietoje priklijuojamas lipdukas, kuriame nurodyti metai.

3. Laikinuoju bandomojo važiavimo numerio ženklu pažymėta transporto priemonė **gali** neturėti Sąjungos prekių muitinio statuso. Tokiu atveju transporto priemonėje turi būti laikinojo įvežimo leidimas. Tačiau šios transporto priemonės negali dalyvauti eisme ne Belgijos teritorijoje. Registracijos liudijime vietoj transporto priemonės duomenų įrašytas laikinojo ženklo numeris, galiojimo data, laikinojo ženklo tipas, valstybinis registracijos numeris arba įmonės kodas.

Atitinkamuose valstybinio numerio ženkluose naudojami šie indekso numerio, trijų raidžių ir trijų skaitmenų (mopedų ženkluose – dviejų skaitmenų) deriniai:

– *lengvųjų automobilių: 1 - ZZ + 1 kita raidė + 3 skaitmenys;*

– *motociklų: 1 - ZZM arba 1 - ZZW + 3 skaitmenys (ženklo matmenys skiriasi nuo kitų ženklų matmenų; raidės rašomos viršuje, o skaitmenys – apačioje);*

– *mopedų: 1 - SZZ + 2 skaitmenys (ženklo matmenys skiriasi nuo kitų ženklų matmenų; raidės rašomos viršuje, o skaitmenys – apačioje);*

– *priekabų: 1 - ZZQ arba 1 - ZZU + 3 skaitmenys.*

Skaitmenys ir raidės yra žalios spalvos, o fonas – baltas. Specialioje vietoje priklijuojamas lipdukas, kuriame nurodyti metai.

Bulgarija

Laikoma, kad Bulgarijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės turi Sąjungos prekių muitinį statusą, jeigu jos paženklintos stačiakampio formos valstybinio numerio ženklu, kuriame juoda spalva šviesą atspindinčiame baltame fone užrašytas raidžių ir skaitmenų derinys, o kairiajame krašte yra mėlyna juosta.

Valstybinio numerio ženklo mėlynoje juostoje yra Bulgarijos vėliava ir baltos spalvos raidės BG.

Registracijos numerį sudaro trys ženklų grupės (pvz., C 5027 AB):

- pirmoji grupė sudaryta iš raidžių ir žymi teritorinį vienetą;
- antroji grupė sudaryta iš keturių arabiškų skaitmenų;

- trečioji grupė – serija (viena ar dvi raidės).

Nelaikoma, kad Bulgarijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės turi Sąjungos prekių muitinį statusą, jeigu:

- jų stačiakampio formos valstybinio numerio ženkle juoda spalva baltame fone užrašytas šešių skaitmenų derinys, per vidurį perskirtas raide B, o ženklo dešiniajame krašte raudoname fone nurodyti galiojimo metai;
- jų stačiakampio formos valstybinio numerio ženkle juoda spalva baltame fone užrašytas šešių skaitmenų derinys, per vidurį perskirtas raide T arba H;
- jų stačiakampio formos valstybinio numerio ženkle balta spalva raudoname fone užrašytas raidžių C, CC arba CT ir skaitmenų derinys arba
- jų stačiakampio formos valstybinio numerio ženkle balta spalva mėlyname fone užrašytas raidžių XX ir skaitmenų derinys.

Motorinės transporto priemonės su tokiais numerio ženklais gali turėti Sąjungos prekių muitinį statusą arba jo neturėti.

Jų statusą galima patikrinti tik pagal atitinkamus dokumentus.

Kroatija

1. Kroatijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, jei jos paženklintos atitinkamais valstybinio registracijos numerio ženklais.

Transporto priemonių numerio ženklai pagaminti iš metalo, padengti šviesą atspindinčia folija, juose juoda spalva baltame fone nurodytas administracinis vienetas ir transporto priemonės registracijos numeris. Tarp administracinio vieneto nuorodos ir transporto priemonės registracijos numerio įterptas Kroatijos herbas.

Transportų priemonių, *kurios neatitinka nustatytų sąlygų,* susijusių su jų matmenimis (ilgiu, pločiu, aukščiu), t. y. kurių didžiausia leidžiama masė ir leidžiamoji ašies apkrova viršija nustatytąją, numerio ženkluose raidės ir skaitmenys pateikti raudona spalva.

Užsieniečiams, kuriems buvo išduotas leidimas laikinai arba nuolat gyventi šalyje, nuosavybės teise priklausančių transporto priemonių (laikinai registruotų transporto priemonių, transporto priemonių, priklausančių užsienio prekybos, susisiekimo, kultūros ir kitoms atstovybėms, užsienio šalių korespondentų atstovybėms ir nuolatiniams užsienio šalių korespondentams) numerio ženkluose raidės ir skaitmenys pateikti žalia spalva.

2. Kroatijoje *diplomatinėms ir konsulinėms įstaigoms, užsienio šalių atstovybėms ir tarptautinėms organizacijoms bei jų darbuotojams priklausančių transporto priemonių* numerio ženkluose raidės ir skaitmenys pateikti geltona spalva mėlyname fone. Juose taip pat nurodytas šalies, kuriai priklauso įstaiga, skaitinis kodas, įstaigos veiklą, t. y. atitinkamo asmens statusą įstaigoje, atitinkanti raidė ir transporto priemonės registracijos numeris.

Kipras

Kipro kelių transporto departamentas nuo 1997 m. sausio mėn. naudoja kompiuterinę sistemą. Nuo tada visi išduodami registracijos liudijimai spausdinami kompiuteriu.

a. Transporto priemonės, turinčios nuolatinę Kipro registraciją

Visų transporto priemonių, turinčių nuolatinę Kipro registraciją, registracijos numerį sudaro vienos, dviejų arba trijų lotyniškų raidžių derinys ir serijos numeris nuo 1 iki 999. Kiekviena transporto priemonė paženklinta dviem numerio lentelėmis: priekyje juodos spalvos raidės ir skaitmenys pateikiami šviesą atspindinčiame baltame fone, o gale – šviesą atspindinčiame geltoname arba baltame fone.

Daugumos transporto priemonių, kurių registracijos numerio struktūra yra RRSSS (pvz., YW764) arba RRRSSS (pvz., EAY857), Sąjungos prekių muitinis statusas nustatomas pagal atitinkamus duomenis registracijos liudijime, kaip paaiškinta A lentelėje.

b. Užregistruotos diplomatams skirtos transporto priemonės (CD arba AT)

Užregistruotos diplomatams skirtos transporto priemonės turi du registracijos numerius, nurodytus registracijos liudijime. Pirmasis yra nuolatinės registracijos numeris. Antrasis numeris rodo, kad transporto priemonė priklauso diplomatiniam korpusui.

Diplomatinio korpuso transporto priemonių registracijos numerį sudaro dviejų skaitmenų, rodančių ambasados arba komisijos kodą, raidžių CD arba AT ir transporto priemonės numerio tam tikroje ambasadoje arba komisijoje derinys.

Diplomatinis registracijos numeris naudojamas tol, kol tokia transporto priemonė turi diplomatinį statusą. Pasibaigus jo galiojimo laikui naudojamas transporto priemonės nuolatinės registracijos numeris. Šių transporto priemonių Sąjungos prekių muitinį statusą galima patikrinti pagal jų dokumentus.

A lentelė

	Informacija (apie mokesčius) (anglų ir graikų kalbomis pateikta registracijos liudijimuose)	Informacijos vertimas į anglų kalbą gali būti užrašytas mažosiomis raidėmis
1	Customs duty Τελωνειακός Δασμός	Duty free, Duty partly paid, Duty paid ΠΛΗΡΗΣ ΑΠΑΛΛΑΓΗ, ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΑΛΛΑΓΗ, ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΕ
2	Custom R.C (Customs Relief Code) Κ.Ε Δασμών (Κωδικός Εξαίρεσης Δασμών)	01.01, 01.18, 01.19, 07.02, 07.03, 07.05, 07.06, 07.07, 11(4)α, 11(4)β, 11(4)γ

Čekija

1. Čekijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, jeigu jos užregistruotos vienos iš toliau nurodytų specialių serijų numerių.

   ☐ Stačiakampio formos baltas numerio ženklas, kuriame juoda spalva įrašyti ne mažiau kaip penki, bet ne daugiau kaip septyni ženklai (bent viena raidė ir vienas skaitmuo), pvz., 1K3 2246. Pirmoji raidė žymi teritorinį vienetą. **Asmens pageidavimu sudaromo numerio ženklas, kuriame baltame fone juoda spalva įrašyti penki, septyni ar aštuoni ženklai (bent viena raidė ir vienas skaitmuo). Kariuomenės transporto priemonių numerio ženkluose baltame fone juoda spalva įrašyti septyni arabiški skaitmenys (raidės nenaudojamos).** Specialių motorinių transporto priemonių ir žemės ūkyje bei miškininkystėje naudojamų traktorių stačiakampio formos numerio ženklų fonas yra geltonas.

   Motorinėms kelių transporto priemonėms naudojami ankstesnės serijos balti numerio ženklai, kuriuose juoda spalva užrašytos dvi ar trys raidės ir keturi skaitmenys, po du atskirti brūkšneliais (pvz., CHA 63-46). Sunkvežimių, autobusų ir priekabų ankstesnės serijos stačiakampio formos ženklų fonas geltonas.

   ☐ Eksportui užregistruotas stačiakampio formos baltas numerio ženklas su juodais skaitmenimis, kuriame yra raudonas laukelis su galiojimo pabaigos data.

   ☐ **Specialus stačiakampio formos baltas numerio ženklas, kuriame juoda spalva įrašytos raidės EL ir trys, keturi ar penki skaitmenys (elektrinės transporto priemonės).**

   ☐ **Specialus stačiakampio formos baltas numerio ženklas, kuriame žalia spalva įrašyti du arabiški skaitmenys, raidė V ir du, trys ar keturi arabiški skaitmenys (senos transporto priemonės).**

   ☐ **Specialus stačiakampio formos baltas numerio ženklas, kuriame žalia spalva įrašyti du arabiški skaitmenys, raidė R ir trys ar keturi arabiški skaitmenys (lenktyniniai automobiliai ir motociklai).**

   ☐ Nuolatiniam naudojimui užregistruotas specialus stačiakampio formos baltas numerio ženklas, kuriame žalia spalva įrašyti ne mažiau kaip penki, bet ne daugiau kaip septyni ženklai: pirmoji raidė žymi teritorinį vienetą, o po jos rašomi arabiški skaitmenys.

   ☐ Bandymo tikslais užregistruotas specialus stačiakampio formos baltas numerio ženklas, kuriame žalia spalva įrašyti penki ženklai: raidė F ir arabiški skaitmenys.

2. Čekijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės nelaikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, jeigu jos paženklintos stačiakampio formos **baltu** numerio ženklu, kuriame **mėlyna spalva įrašyti trys arabiški skaitmenys, raidės CD, XX, XS arba HC ir du arabiški skaitmenys** (diplomatinis korpusas arba užsienio atstovybė), išskyrus tuos atvejus, kai Sąjungos statusas patikrinamas pagal jų dokumentus.

Danija

Danijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, jeigu jų registracijos liudijimo apatiniame langelyje yra šis įrašas: IKKE TOLDDOKUMENT VED OMREGISTRERING (vertimas: pasikeitus savininkui, muitinės dokumento pateikti nereikia).

Estija

Estijoje motorinės kelių transporto priemonės registruojamos pagal motorinių kelių transporto priemonių reglamentą. Motorinių kelių transporto priemonių valstybinį numerį sudaro trijų raidžių ir trijų skaitmenų derinys. Nuo 2004 m. gegužės mėn. numerio ženklo kairiajame krašte žymima EST.

Suomija

Suomijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, jeigu jos nėra laikinai užregistruotos eksportuoti (eksporto registracija). Tokiais atvejais jų registracijos numerio ženkle juoda spalva šviesą atspindinčiame baltame fone įrašyta viena raidė ir ne daugiau kaip keturi skaitmenys. Be to, šių numerio ženklų dešiniajame krašte šviesą atspindinčiame raudoname fone balta spalva užrašyti metai ir mėnuo, kada baigia galioti registracija.

Be to, motorinės transporto priemonės laikomos neturinčiomis Sąjungos prekių muitinio statuso, jeigu:

1. jų numerio ženkle šviesą atspindinčiame baltame fone raudona spalva įrašyta viena raidė ir ne daugiau kaip keturi skaitmenys;
2. bandomosios transporto priemonės numerio ženkle šviesą atspindinčiame geltoname fone juoda spalva įrašytas vertikaliai išdėstytas žodis KOE (t. y. bandomoji), viena raidė ir ne daugiau kaip trys skaitmenys.

Prancūzija

Prancūzijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, išskyrus atvejus, kai jos užregistruotos vienos iš toliau nurodytų specialių serijų numeriu:

– CMD, CD, C, K (diplomatinis arba panašus statusas);
– TT (laikinoji gyvenamoji vieta);
– IT (laikinoji gyvenamoji vieta);
– WW (dirbtuvės).

Vokietija

Sąjungos specifikacijų įrodymas, kad motorinės transporto priemonės (motorinės kelių transporto priemonės ir jų priekabos) registruotos Vokietijoje, **laikomas galiojančiu,** jeigu buvo išduotas Vokietijos registracijos liudijimas, o transporto priemonė paženklinta stačiakampio formos valstybinio numerio ženklu, kuriame įrašytas administracinį vienetą žymintis **skiriamasis raidžių derinys** (ne daugiau kaip 3 raidės) ir **identifikacinis numeris** (iš raidžių ir skaitmenų). **(Žr. 1 pavyzdį)**

Po transporto priemonės **identifikacinio numerio** šiuose valstybinio numerio ženkluose dar gali būti įrašyta raidė H (senų automobilių registracijos numerio ženklas, **žr. 2 pavyzdį**) arba nurodytas konkretus laikotarpis, rodantis, kad automobiliu galima važinėti tam tikru sezonu (sezoninės registracijos numerio ženklas, **žr. 3 pavyzdį**).

Sąjungos specifikacijų įrodymas **laikomas negaliojančiu**, jeigu transporto priemonės valstybinio numerio ženkle:

- vietoj administracinį vienetą žyminčio skiriamojo raidžių derinio nurodytas tik skaitmuo 0 (specialus registracijos numerio ženklas, skirtas diplomatiniam korpusui ir privilegijuotoms tarptautinėms organizacijoms);
- po identifikacinio numerio, sudaryto tik iš skaitmenų, įrašyta identifikavimo raidė, pavyzdžiui, A, ir raudoname laukelyje nurodyta galiojimo pabaigos data;
- jis skirtas eksportui (žr. 4 pavyzdį);

- jis skirtas trumpam laikotarpiui (trumpalaikės registracijos numerio ženklas): identifikacinis numeris sudarytas tik iš skaitmenų ir geltoname laukelyje nurodyta galiojimo pabaigos data;
- juo ženklinamas išbandomas automobilis, automobilis, kuriuo atliekamas bandomasis važiavimas, arba pervaromas automobilis (žr. 5 pavyzdį);
- rašmenys yra ne juodos, o raudonos spalvos.

- Registracijos numeris gali būti išdėstytas vienoje arba dviejose eilutėse.

1 pavyzdys

Administracinį vienetą žymintis skiriamasis raidžių derinys ir identifikacinis numeris

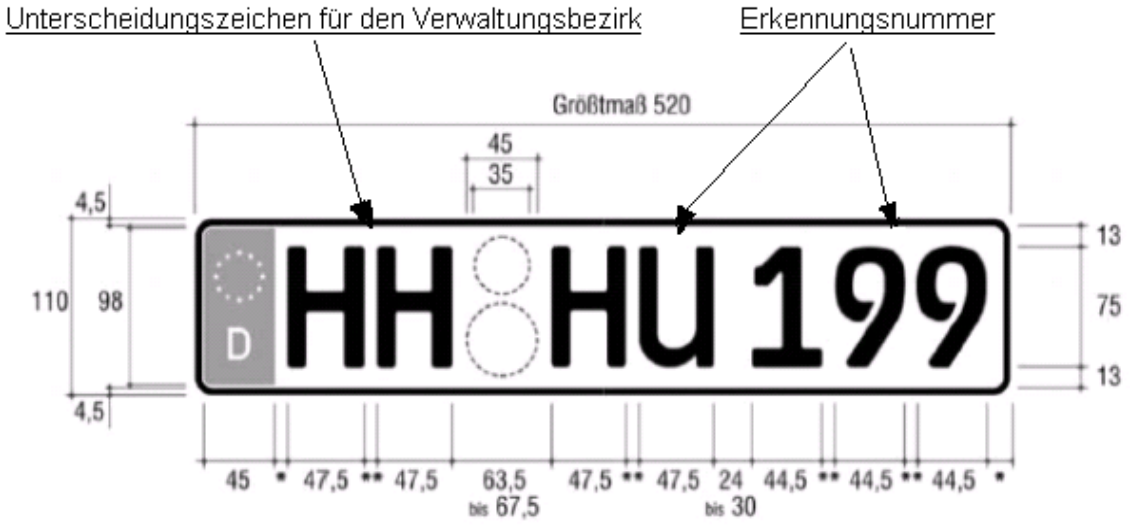

2 pavyzdys (senų automobilių registracijos numerio ženklas)

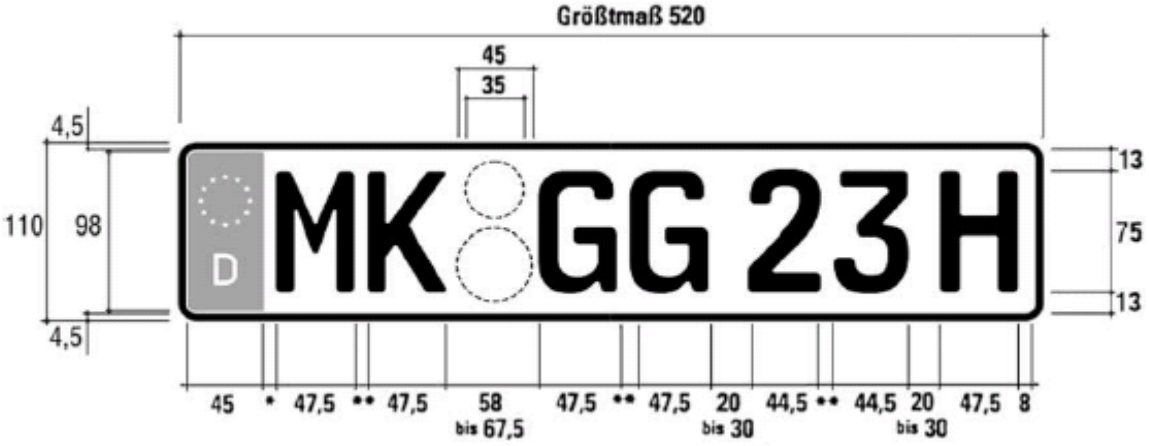

3 pavyzdys (sezoninės registracijos numerio ženklas)

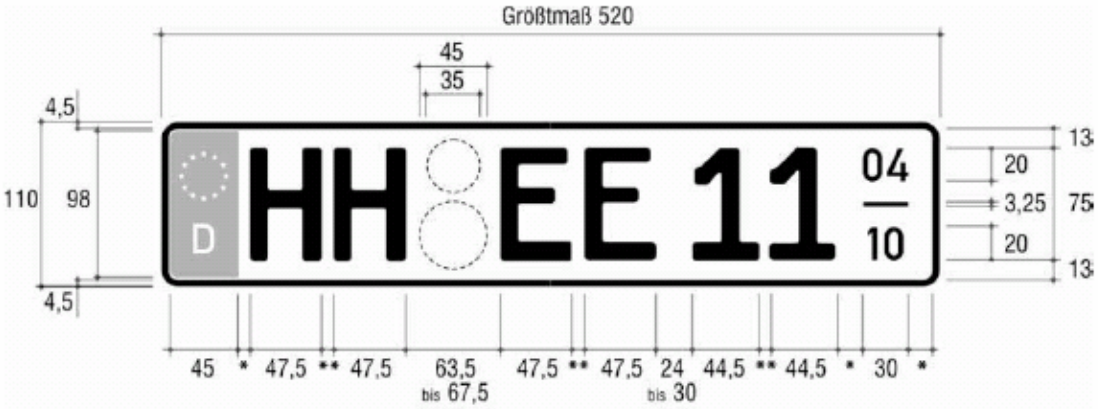

4 pavyzdys (eksportui skirtas registracijos numerio ženklas)

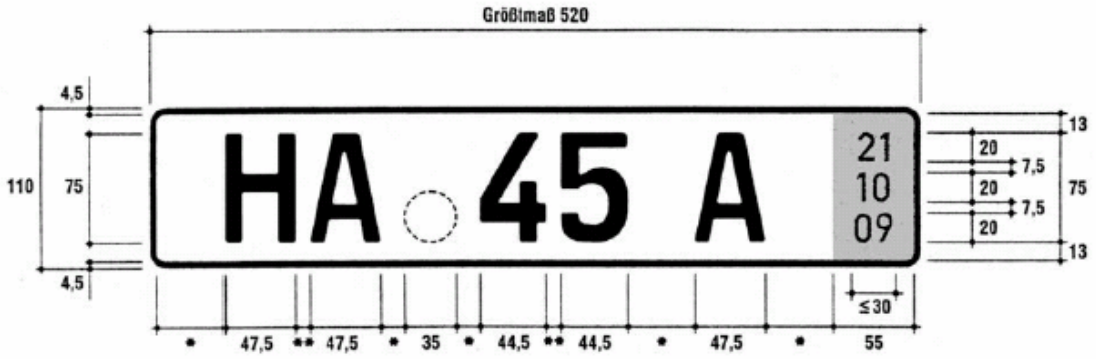

5 pavyzdys (registracijos numerio ženklas, kuriuo ženklinamas išbandomas automobilis, automobilis, kuriuo atliekamas bandomasis važiavimas, arba pervaromas automobilis)

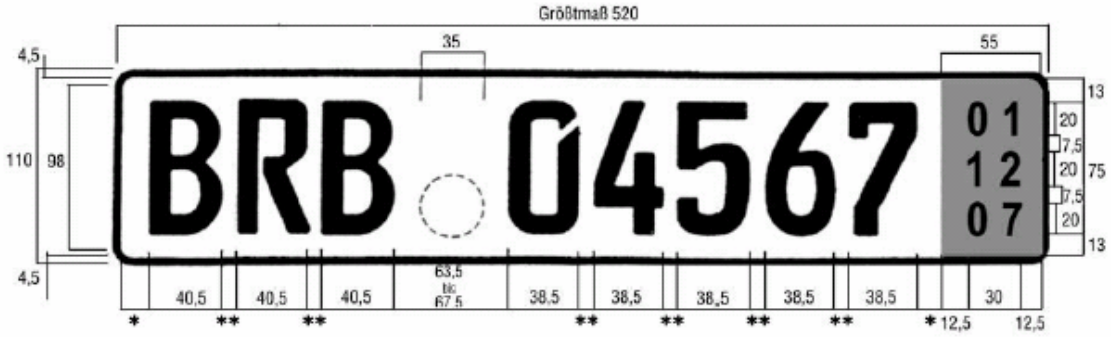

Graikija

Graikijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos Graikijoje atitinkančiomis EEB sutarties 9 ir 10 straipsnių sąlygas, jeigu jų baltos spalvos stačiakampio formos registracijos numerio ženkle įrašytas trijų raidžių ir keturių skaitmenų derinys (pvz., BAK 7876) arba tik šešių skaitmenų derinys (pvz., 237.568, tebegalioja anksčiau išduoti numerio ženklai), o jų registracijos dokumentas yra T-01-19 forma.

Šios transporto priemonės laikomos neturinčiomis Sąjungos prekių muitinio statuso, jeigu jų stačiakampio formos numerio ženkle įrašyta:

a) raidės CD arba ΔΣ (diplomatinis korpusas) ir numeris (žalias numerio ženklas),
b) raidės Ξ A (užsienio atstovybė) ir numeris (geltonas numerio ženklas),
c) raidės EX (laikinasis įvežimas) ir numeris (baltas numerio ženklas).

Vengrija

Vengrijoje registruotos motorinės transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, jei jos nėra užregistruotos vienos iš toliau nurodytų specialių serijų numeriu:

- V (laikinasis buvimas šalyje),
- E (laikinoji registracija).

Airija

Airijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, jeigu jų registracijos numerio serija yra kitokia nei ZZ (laikinosios registracijos serija, sudaryta iš raidžių ZZ ir unikalaus penkiaženklio numerio), o registracijos kortelėje nėra jokios specialios žymos, susijusios su muitine (pvz., nuorodos į mokesčių inspekciją). Ši žyma turi būti patvirtinta muitinės antspaudu.

Italija

Laikoma, kad Italijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės turi Sąjungos prekių muitinį statusą, išskyrus atvejus, kai:

1. jų registracijos numerio serija yra viena iš toliau nurodytų specialių serijų:

   - E E (*Escursionisti Esteri*),
   - CD (*Corpo diplomatico*);

2. registracijos numerio ženkle yra žodis PROVA;

3. registracijos numerio ženkle yra nuoroda SO, o registracijos liudijime (*libretto di circolazione*) – šis įrašas:

   „veicolo soggetto a formalità doganali nel caso di transferimento diproprieta o di transferimento di residenza del proprietario dal territorio di Livigno ad altro comune. Produrre documento doganale al p.r.a. di Sondrio.“

Latvija

Latvijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, jeigu jų stačiakampio formos baltos spalvos registracijos numerio ženkle juoda spalva įrašytas dviejų raidžių ir vieno–keturių skaitmenų derinys (pvz., EP-6037) (taip pat gali būti tik raidės arba tik skaitmenys) ir jeigu Latvijoje buvo išduotas transporto priemonės registracijos dokumentas. Registracijos numerio ženklo dešiniajame krašte taip pat turi būti

Latvijos valstybinė vėliava ir dvi juoda spalva įrašytos raidės LV arba mėlyna ES vėliava su 12 žvaigždučių (nuo 2004 m. gegužės 1 d.).

Lietuva

Lietuvoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, jeigu buvo išduotas registracijos liudijimas ir transporto priemonė paženklinta stačiakampio formos valstybinio registracijos numerio ženklu (matmenys 520x110 mm arba 300x150 mm), kurio paviršius yra baltas, atspindintis šviesą ir su pasikartojančiu saugos ženklu. Kairiajame jo krašte yra mėlyna juosta, o numerio ženklo apvadas, raidės ir skaitmenys – juodi. Numerio ženklo mėlynojoje juostoje yra ES simbolis ir baltas Lietuvos Respublikos skiriamasis ženklas LT. Lietuvoje išduodamų numerio ženklų užrašų sandara apibūdinta toliau.

- Automobilių numerio ženkluose – trys raidės ir trys skaitmenys, priekabų ir puspriekabių – dvi raidės ir trys skaitmenys, motociklų numerio ženkluose (matmenys 250x150 mm, 185x210 mm arba 520x110 mm) – trys skaitmenys ir dvi raidės, mopedų (motociklų) numerio ženkluose (matmenys 145x120 mm arba 520x110 mm) – du skaitmenys ir trys raidės, galingųjų keturračių numerio ženkluose (matmenys 250x150 mm) – du skaitmenys ir dvi raidės (žr. 1 pavyzdį). Istorinių automobilių numerio ženkluose įrašyta raidė H ir penki skaitmenys, sudarantys eilės numerį. Šio tipo numerio ženklai išduodami nuo 2018 m. balandžio 3 d. (žr. 2 pavyzdį).

- Vardinio numerio ženklo užrašą (pareiškėjo pageidaujamą užrašą) sudaro nuo vieno iki šešių simbolių, iš jų vienas privalo būti skaitmuo (žr. 3 pavyzdį).

- Elektromobilių registracijos numerį sudaro dvi raidės (E ir bet kokia raidė abėcėlės tvarka) ir keturi skaitmenys, sudarantys eilės numerį. Šio tipo numerio ženklai išduodami nuo 2016 m. liepos 1 d. (žr. 4 pavyzdį).

- Taksi automobilių numerį sudaro raidė T ir penki skaitmenys. Šio tipo numerio ženklai išduodami nuo 2018 m. balandžio 3 d. (žr. 5 pavyzdį).

1 pavyzdys

Automobilių

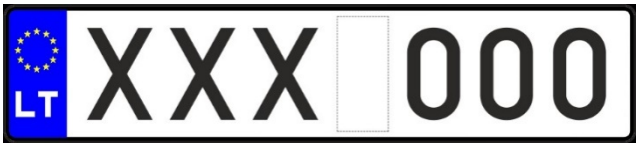

Priekabų ir puspriekabių

Motociklų

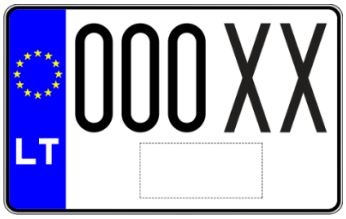

2 pavyzdys

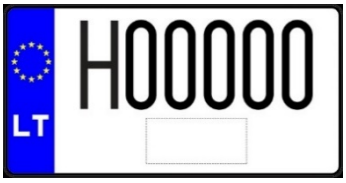

3 pavyzdys

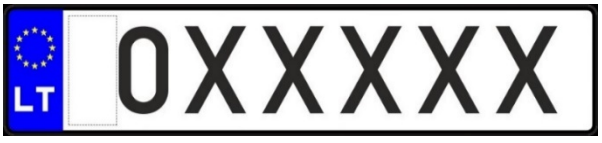

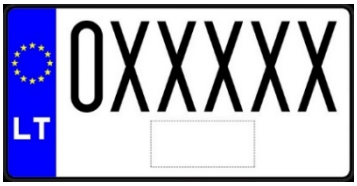

4 pavyzdys

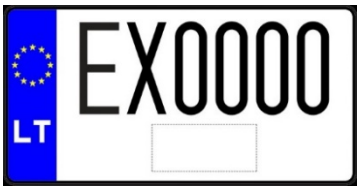

5 pavyzdys

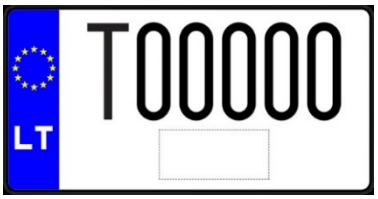

Lietuvoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės nelaikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, jei jos paženklintos toliau nurodytais registracijos numerio ženklais.

- Diplomatiniai stačiakampio formos registracijos numerio ženklai, skirti užsienio valstybių atstovybių ir tarptautinių organizacijų automobiliams.

  Numerio ženklo paviršius yra žalias atspindintis šviesą ir su pasikartojančiu saugos ženklu. Numerio ženklo apvadas, raidės ir skaitmenys – balti. Šio tipo numerio ženklų užrašus sudaro šeši skaitmenys. Pirmieji du skaitmenys – užsienio atstovybės kodas, kurį Užsienio reikalų ministerijos Protokolo departamentas suteikia pagal atstovybės akreditacijos Lietuvoje eiliškumą. Trečias skaitmuo žymi transporto priemonės kategoriją (asmens, kuriam ji priklauso, statusą). Paskutinieji trys skaitmenys – numerio ženklų išdavimo eilės numeris. Šio tipo numerio ženklai išduodami nuo 2004 m. spalio 11 d. (žr. 6 pavyzdį).

- **Laikinieji prekybiniai** stačiakampio formos registracijos numerio ženklai.

  Numerio ženklo paviršius yra baltas atspindintis šviesą ir su pasikartojančiu saugos ženklu. Kairiajame jo krašte yra mėlyna juosta, o numerio ženklo apvadas, raidės ir skaitmenys – raudoni. Kairiajame numerio ženklo krašte esančioje mėlynojoje juostoje yra ES simbolis ir baltas Lietuvos Respublikos skiriamasis ženklas LT. Laikinieji numerio ženklai gali būti išduodami automobiliams, priekaboms ir motociklams. Automobilių ir priekabų numeris – raidė P ir penki skaitmenys, sudarantys eilės numerį, o motociklų – raidė P ir keturi skaitmenys, sudarantys eilės numerį. Laikinieji transporto

priemonių numerio ženklai išduodami nuo 2004 m. rugsėjo 30 d. Nuo 2018 m. balandžio 3 d. šio tipo numerio ženklai išduodami neterminuotai. Laikinaisiais numerio ženklais galima ženklinti tik savo valdomas transporto priemones ir jos gali dalyvauti viešajame eisme tik Lietuvos teritorijoje (žr. 7 pavyzdį).

- **Laikinieji tranzitiniai** stačiakampio formos registracijos numerio ženklai.

  Numerio ženklo paviršius yra baltas atspindintis šviesą ir su pasikartojančiu saugos ženklu. Kairiajame jo krašte yra mėlyna juosta, o numerio ženklo apvadas, raidės ir skaitmenys – raudoni. Kairiajame numerio ženklo krašte esančioje mėlynojoje juostoje yra ES simbolis ir baltas Lietuvos Respublikos skiriamasis ženklas LT. Šio tipo numerio ženklai gali būti išduodami iš Lietuvos eksportuojamiems automobiliams, priekaboms ir motociklams (žr. 8 pavyzdį).

Motorinės transporto priemonės su šių tipų numerio ženklais gali turėti Sąjungos prekių muitinį statusą arba jo neturėti. Jų statusą galima patikrinti tik pagal atitinkamus dokumentus.

6 pavyzdys

Automobilių ir priekabų

1 520x110 mm formatas

2 300x150 mm formatas

Motociklų

3 250x150 mm formatas

5 182x210 mm formatas

Mopedų

4 145x120 mm formatas

7 pavyzdys

Automobilių ir priekabų

520x110 mm

300x150 mm

Motociklų:

250x110 mm

8 pavyzdys

Automobilių ir priekabų

520x110 mm

300x150 mm

Motociklų

250x110 mm

Liuksemburgas

Liuksemburge registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, išskyrus atvejus, kai:

1. jų registracijos kortelėje (*carte grise*) yra įrašas:

„DOUANE - ADMISSION TEMPORAIRE
Duties when sold“.

Malta

Maltoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, jei jos paženklintos dviem stačiakampio formos registracijos numerio ženklais.

Vienas pritvirtintas transporto priemonės priekyje, o kitas – gale taip, kad visos jame užrašytos raidės ir skaitmenys būtų vertikalioje padėtyje.

Maltos valstybinį registracijos numerį sudaro trijų skaitmenų, raidžių arba raidžių ir skaitmenų derinys.

Registracijos numerio ženkle taip pat yra ES emblema – 12 žvaigždučių ratas, o po ja įrašyta raidė M. Dar jame yra hologramа, po kuria įrašytas ženklo serijos numeris.

Maltoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės neturėtų būti laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, jeigu jų registracijos numerio ženkle yra vienas iš toliau nurodytų derinių.

CD* ***	**Diplomatai**
TRIAL RN ***	**Automobilių importuotojai**
DDV ***	**Aukšto rango užsienio diplomatai**
PRO ***	**Protokolas**
DMS ***	**Diplomatinės atstovybės**
***** **X**	**Prekiautojų vykdomas eksportas**
TF* ***	**Neapmokestinama**
GV* ***	**Vyriausybinės transporto priemonės**
**GM ** **	**Ministerijų transporto priemonės**

Nyderlandai

Nyderlanduose registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, išskyrus atvejus, kai jų registracijos dokumente (*kentekenbewijs*) yra vienas iš šių raidžių ir skaitmenų derinių:

CD-xx-xx

xx-CD-xx
CDJ-xxx
BN – xx-xx
GN – xx-xx

Lenkija

Lenkijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, jeigu:

1. jų stačiakampio formos registracijos numerio ženkle raidžių ir skaitmenų derinys (ne daugiau kaip septyni ženklai, iš jų bent vienas turi būti raidė) užrašytas juoda spalva šviesą atspindinčiame baltame arba geltoname fone (istorinės transporto priemonės), raudona spalva šviesą atspindinčiame baltame fone (bandomosios transporto priemonės), balta spalva šviesą atspindinčiame mėlyname fone (diplomatinis arba panašus statusas), balta spalva juodame fone (tebegaliojantys ankstesni numerio ženklai) ir
2. Lenkijoje atitinkamai transporto priemonei buvo išduotas registracijos dokumentas.

Portugalija

1. Portugalijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, jeigu jų stačiakampio formos baltame registracijos numerio ženkle juoda spalva įrašytas įrašas iš dviejų raidžių ir keturių skaitmenų, po du atskirtų brūkšneliais (pvz., AB-32-46). Registracijos dokumentas – forma LIVRETE 1227.

2. Tačiau motorinės kelių transporto priemonės, kurių baltame registracijos numerio ženkle, taip pat stačiakampio formos, įrašytos raidės CD, CC arba FM, priklauso įvairiems diplomatiniams korpusams ir gali turėti Sąjungos prekių muitinį statusą arba jo neturėti. Jų statusą galima patikrinti tik pagal jų dokumentus.

Rumunija

Rumunijoje kelių transporto priemonių registracija yra trijų tipų: nuolatinė, laikinoji ir diplomatinio korpuso.

Rumunijoje **nuolatinę registraciją** turinčios motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą.

Nuolatinės registracijos numerio struktūra yra tokia: RR SS XXX, kur RR – iš vienos ar dviejų raidžių sudarytas apskrities žymuo, SS – pirmoji eilės numerio nuo 01 iki 99 dalis, o XXX – antroji eilės numerio dalis, sudaryta iš trijų raidžių nuo AAA iki ZZZ.

Ženklas priveržiamas aliumininiu veržikliu, jame šviesą atspindinčiame baltame fone juoda spalva užrašytos raidės ir skaitmenys, nurodyti transporto priemonės registracijos liudijime.

Laikinąją registraciją turinčios arba **diplomatiniam korpusui priklausančios** kelių transporto priemonės nelaikomos turinčiomis Sąjungos statusą, nebent tokį statusą patvirtintų lydimieji dokumentai.

Laikinieji registracijos numerio ženklai išduodami užsienio šalių transporto priemonėms ir priekaboms, kurioms įforminama laikinojo įvežimo muitinės procedūra, arba transporto priemonėms, kurias ketinama eksportuoti.

Laikinosios registracijos numerio struktūra yra tokia: RR SSSSSS T, kur RR – iš vienos ar dviejų raidžių sudarytas apskrities žymuo, SSSSSS – eilės numeris nuo 101 iki 999999, o T – raudoname fone užrašyta trupmena, rodanti registracijos galiojimo pabaigos metus ir mėnesį, kiekvienas iš jų žymimas dviem simboliais.

Ženklas priveržiamas aliumininiu veržikliu, jame šviesą atspindinčiame baltame fone juoda spalva užrašytos raidės ir skaitmenys, nurodyti transporto priemonės registracijos liudijime. Liudijime konkrečiai nenurodoma, ar transporto priemonė yra iš ES, ar iš kitur.

Rumunijoje esančioms diplomatinėms atstovybėms, konsulinėms įstaigoms ir jų darbuotojams, taip pat kitoms organizacijoms ir užsieniečiams, turintiems diplomatinį statusą, priklausančių kelių transporto priemonių registracijos numerio struktūra yra tokia: vienas iš žymenų yra CD, CO arba TC, o eilės numerį sudaro dvi grupės po tris skaitmenis.

Ženkle šviesą atspindinčiame baltame fone mėlyna spalva užrašytos raidės ir skaitmenys, nurodyti transporto priemonės registracijos liudijime.

Slovakija

1. Slovakijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, jeigu jos užregistruotos vienos iš toliau nurodytų specialių serijų numeriu.

    - Stačiakampio formos baltame numerio ženkle juoda spalva įrašytas įrašas, sudarytas iš dviejų raidžių ir penkių ženklų (trijų skaitmenų ir poros raidžių), atskirtų brūkšneliu (pvz., BA-858BL). Pirmoji raidžių pora žymi teritorinį vienetą. Antroji ženklų grupė (po brūkšnelio) gali būti sudaryta iš penkių raidžių arba pirmąsias keturias pozicijas gali užimti raidės, o paskutinę –

skaitmuo, arba pirmąsias tris pozicijas – raidės, o ketvirtąją ir penktąją – skaitmenys.

- Eisme taip pat dalyvauja motorinės kelių transporto priemonės, paženklintos ankstesnės serijos baltais numerio ženklais, kuriuose juoda spalva įrašytas dviejų arba trijų raidžių ir keturių skaitmenų, po du atskirtų brūkšneliais, derinys (pvz., BA 12-23).

- Specialūs stačiakampio formos balti numerio ženklai, kuriuose numeris raudona spalva užrašytas dviem eilutėmis. Pirmoji eilutė – dvi raidės, žyminčios teritorinį vienetą, antroji – raidė M ir trys skaitmenys. Prie raidės M gali būti pridėta dar viena raidė. Tokie ženklai išduodami naujoms pagamintoms transporto priemonėms, naujoms įsigytoms transporto priemonėms ir bandomosioms transporto priemonėms.

- Specialūs stačiakampio formos geltoni numerio ženklai, kuriuose numeris juoda spalva užrašytas dviem eilutėmis. Pirmoji eilutė – dvi raidės, žyminčios teritorinį vienetą, antroji – raidė V ir trys skaitmenys. Prie raidės V gali būti pridėta dar viena raidė. Tokie ženklai išduodami transporto priemonėms, užregistruotoms eksportuoti. Viršutiniame dešiniajame kampe yra laukelis, kuriame įrašyta galiojimo pabaigos data.

- Specialūs stačiakampio formos geltoni numerio ženklai, kuriuose numeris raudona spalva užrašytas dviem eilutėmis. Pirmoji eilutė – dvi raidės, žyminčios teritorinį vienetą, antroji – raidė H ir trys skaitmenys. Prie raidės H gali būti pridėta dar viena raidė. Tokie ženklai gali būti išduodami istorinėms transporto priemonėms.

- Specialūs stačiakampio formos balti numerio ženklai, kuriuose numeris mėlyna spalva užrašytas dviem eilutėmis. Pirmoji eilutė – dvi raidės, žyminčios teritorinį vienetą, antroji – raidė S ir trys skaitmenys. Prie raidės S gali būti pridėta dar viena raidė. Tokie ženklai gali būti išduodami sportinėms transporto priemonėms.

- Specialūs stačiakampio formos balti numerio ženklai, kuriuose numeris žalia spalva užrašytas dviem eilutėmis. Pirmoji eilutė – raidė C, prie jos gali būti pridėta dar viena raidė, antroji – penki skaitmenys. Tokie ženklai gali būti išduodami į Slovakiją individualiai importuotoms transporto priemonėms, kurių techninis tinkamumas nebuvo patvirtintas, arba kitoms transporto priemonėms.

2. Motorinės kelių transporto priemonės, kurių stačiakampio formos mėlyname numerio ženkle geltona spalva įrašytos raidės EE arba ZZ ir penki skaitmenys, priklauso įvairiems diplomatiniams korpusams arba užsienio atstovybėms ir gali turėti Sąjungos prekių muitinį statusą arba jo neturėti. Sąjungos statusą galima patikrinti tik pagal jų dokumentus.

Slovėnija

Slovėnijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių statusą, jeigu jos paženklintos stačiakampio formos numerio ženklu su raidiniu ir skaitiniu (trijų–šešių raidžių arba raidžių ir skaitmenų) registracijos numeriu (pagal regioną) ir jeigu joms Slovėnijoje buvo išduotas registracijos dokumentas.

Ispanija

1. Motorinių kelių transporto priemonių numerį sudaro dvi ženklų grupės. Pirmoji žymi teritorinį vienetą, pvz., MA – Malaga, M – Madridas, o antroji sudaryta iš vienos arba dviejų raidžių ir tarp abiejų raidžių grupių įsiterpiančios skaitmenų grupės (nuo 0000 iki 9999) (pvz., MA-6555-AT).

   Eisme taip pat dalyvauja motorinės kelių transporto priemonės, paženklintos ankstesnės serijos numerio ženklais, kuriuose įrašytas vienos arba dviejų raidžių ir ne daugiau kaip šešių skaitmenų derinys, pvz., M-636.454.

   Nuo 2002 m. spalio mėn. motorinių kelių transporto priemonių numerį sudaro keturi skaitmenys ir trys raidės, nenurodant teritorinio vieneto (pvz., 4382 BRT).

   Motorinės kelių transporto priemonės, registruotos Ispanijoje pirmiau nurodytų serijų numeriais, laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą.

2. Ispanijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos neturinčiomis Sąjungos prekių muitinio statuso, jeigu jos užregistruotos vienos iš toliau nurodytų specialių serijų numerių:

– CD, CC;
– turistinis numerio ženklas, kuriame įrašytos dvi skaitmenų grupės (pirmoji – skaičius nuo 00 iki 99; antroji – nuo 0000 iki 9999) ir raidžių grupė (viena arba dvi raidės, atsižvelgiant į situaciją), viena nuo kitos atskirtos brūkšneliais, pvz., 00-M-0000;
– turistinis numerio ženklas, kuriame 3 cm ilgio vertikalioje raudonoje juostoje balta spalva (vienas virš kito) užrašyti du paskutiniai atitinkamų metų skaitmenys ir mėnesį žymintys romėniški skaitmenys (po arabiškais skaitmenimis), pvz., 00-M-0000 - 86VI. Toks ženklas rodo laikinojo vežimo leidimo galiojimo pabaigos datą.

Švedija

Švedijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, jeigu jos nėra laikinai užregistruotos siekiant jas eksportuoti

(eksporto registracija). Tokiais atvejais registracijos numerio ženklas būna raudonas su baltais simboliais. Numerio ženklo dešiniajame ar kairiajame krašte nurodoma laikinosios registracijos pabaigos data (metai, mėnuo ir diena). Be šio registracijos numerio ženklo, savininkui išduodamas ir specialus sprendimas, kuriame nurodoma faktinė laikinosios registracijos rūšis.

Kitos laikinai užregistruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą.

Jungtinė Karalystė (tik Šiaurės Airija)

Vadovaujantis Protokolo dėl Airijos ir Šiaurės Airijos 13 straipsniu, Šiaurės Airijoje registruotos motorinės kelių transporto priemonės laikomos turinčiomis Sąjungos prekių muitinį statusą, jei jų registracijos numerio ženkle pateikta toliau nurodyta informacija, o registracijos dokumentuose arba liudijimuose nėra žymų „Customs restriction“, „Customs concession“ arba „Warning: Customs duty and tax have not been paid on this vehicle“. Transporto priemonės priekyje pritvirtintame registracijos numerio ženkle baltame fone užrašyti juodi simboliai. Transporto priemonės gale pritvirtintame registracijos numerio ženkle juodi simboliai užrašyti geltoname fone.

- **Šiaurės Airija**

  3 raidės ir ne daugiau kaip 4 skaitmenys, pvz., CDZ 1277.

II.8.4. Už reguliariąsias laivybos linijas atsakingų institucijų sąrašas

Naujausią šių institucijų sąrašą galima rasti šiuo adresu:

EUROPA

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en

II.8.5. Nemanipuliavimo jūrų žvejybos produktais ir iš jų gautomis prekėmis patvirtinimas

Reference to the Fishing Trip:

Vessel Information

Vessel name: Radio Callsign: Register and Page:

CERTIFICATE OF NON-MANIPULATION

The undersigned Customs Authority hereby certifies that the products of sea-fishing and/or goods obtained from the said products have remained under customs supervision throughout their stay and have undergone no handling other than that necessary for their preservation.

Products of sea-fishing (name and type):

Gross mass (kg):

Goods obtained from products of sea-fishing (kind):

Description of the goods:

Gross mass (kg):

Date of arrival of the products/goods:

Date of departure of the products/goods:

Means of transport used for reconsignment to the customs territory of the Union:

Address of the Customs Authority:

Country or territory:
Date:

Captain of the Fishing Vessel

Signature and Stamp

Customs Authority

Signature and Stamp

Certification of non-manipulation for products of sea-fishing and/or goods obtained from said products transhipped and transported through a country or territory that is not part of the customs territory of the Union (Articles 130 and 133 of Commission Delegated Regulation (EU) 2015/2446 of 28 July 2015 and Article 214 of Commission Implementing Regulation (EU) 2015/2447 of 24 November 2015).

Forma yra išorinis dokumentas ir nebūtinai atspindi Europos Komisijos poziciją arba nuomonę. Komisija nėra atsakinga už jos tikslumą ir atnaujinimą.

II.8.6. Singapūro išduodamas nemanipuliavimo patvirtinimas

Original

1. Name & Address of Shipping Agent/ Freight Forwarder	SINGAPORE CUSTOMS 55 Newton Road #07-01 Revenue House Singapore 307987 Tel : 6355 2000 Fax : 6337 6361 E-mail: customs_cnmcfsHQ@customs.gov.sg **CERTIFICATE OF NON-MANIPULATION** No. .....

2. Details of Consignment			
Item(s) Description		Quantity/ Gross Weight	
Country of Origin of Goods		Outward Bill of Lading No./ Air Waybill No.	
Date of Discharge in Singapore		Date of Departure from Singapore	
Country of Final Destination		Outgoing Vessel/ Vehicle/ Flight No.	

3. Declaration by Shipping Agent/Freight Forwarder

I/We undertake that

a) The goods indicated, when transshipped via Singapore, will not undergo operations beyond the following:
   i. ensuring the preservation of goods in good condition for the purpose of transport or storage;
   ii. facilitating shipment or transportation; and
   iii. packaging or presenting goods for sale.

b) all information provided for above is true and correct.

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date: (company stamp)

4. Certification by Singapore Customs

We certify that, to the best of our knowledge, the declaration by the shipping agent/ freight forwarder is true and correct.

This Certificate is issued without any prejudice or liability whatsoever on our part arising from any circumstances.

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date: (stamp)

SC-A-009 (Ver 3 – 01/17)

Atsakomybės ribojimo pareiškimas. Ši forma yra išorinis dokumentas ir nebūtinai atspindi Europos Komisijos poziciją arba nuomonę. Komisija nėra atsakinga už jos tikslumą ir atnaujinimą.

III DALIS. GARANTIJOS

III.1. Įvadas

III dalyje aptariamos tranzito garantijos.

III.1.1 punkte pateikiamas įvadas ir teisinės nuorodos, susijusios su tranzito garantijomis.

III.1.2 punkte dėstomos bendrosios nuostatos, susijusios su tranzito garantijomis.

III.1.3 punkte apibūdinama vienkartinė garantija.

III.1.4 punkte apibūdinama bendroji garantija ir atleidimas nuo pareigos pateikti garantiją.

III.1.5 punktas skirtas specialiems nacionaliniams nurodymams.

III.1.6 punktas skirtas muitinės administracijoms.

III.1.7 punkte pateikti priedai.

III.1.1. Garantijos paskirtis

Prekes išleidus vežti taikant bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą, joms taikytinų muitų ir kitų privalomųjų mokėjimų mokėjimas laikinai sustabdomas. Kad būtų užtikrintas muitų ir kitų privalomųjų mokėjimų sumokėjimas, kai atliekant tranzito operaciją atsiranda skola (muitinei), procedūros vykdytojas turi pateikti garantiją.

Tranzito garantijų teisinis pagrindas:

- Konvencijos 10 straipsnis,
- Konvencijos I priedėlio 9–13 ir 74–80 straipsniai,
- Konvencijos I priedėlio II priedas,
- Konvencijos III priedėlio C1–C7 priedai,
- SMK 89–98 straipsniai,
- DA 82 ir 85 straipsniai,
- ĮA 148, 150–152 ir 154–162 straipsniai,
- ĮA 32-01, 32-02, 32-03 ir 32-06 priedai,
- ĮA 72-04 priedas.

.

III.1.2. Garantijos formos

Konvencijos I priedėlio 11 straipsnis ir 55 straipsnio a punktas

SMK 89 straipsnio 5 dalis ir 92 straipsnio 1 dalis

Garantiją galima pateikti sumokant piniginį užstatą arba garantuojant garantui. Garantija yra arba vienkartinė, skirta vienai tranzito operacijai, arba bendroji, skirta kelioms operacijoms. Vienkartinę garantiją garantas gali pateikti garantiniais lakštais, kuriuos jis išduoda procedūros vykdytojams, arba įsipareigojimo forma. Bendrosios garantijos naudojimas yra standartinių taisyklių supaprastinimas, dėl to norint ją naudoti reikalingas leidimas.

III.1.3. Atleidimas nuo pareigos pateikti garantiją

Konvencijos I priedėlio 13 straipsnis

SMK 89 straipsnio 7, 8 ir 9 dalys

PDA 24 straipsnio 2 dalis

Išimties tvarka garantijos pateikti nereikalaujama toliau išvardytais atvejais.

– Nuo pareigos pateikti garantiją atleidžiama pagal įstatymą:

  - vežant prekes Reinu, Reino vandens keliais, taip pat Dunojumi ir Dunojaus vandens keliais;
  - transportuojant prekes stacionariais transportavimo

įrenginiais;

- prekėms įforminant bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą naudojantis ETD supaprastinimu, taikomu prekėms, vežamoms oro transportu arba jūrų transportu (šiuo atveju gali būti įforminama tik Sąjungos tranzito procedūrai);
- Sąjungoje – jeigu importo muito suma neviršija deklaracijoms taikomos statistinės vertės ribos, nustatytos Reglamento (EB) Nr. 471/2009 dėl Bendrijos statistikos, susijusios su išorės prekyba su ES nepriklausančiomis šalimis (OL L 152, 2009 6 16, p. 23), 3 straipsnio 4 dalyje;
- Sąjungoje nuo šios pareigos atleidžiamos valstybės, regioninės ir vietos valdžios institucijos arba kitos institucijos, kurių veiklą reglamentuoja viešoji teisė, kai jos vykdo savo veiklą kaip valdžios institucijos.

Reino vandens kelių sąrašas pateikiamas III.7.2 priede. Ši informacija buvo gauta iš atitinkamų šalių muitinės administracijų.

– Nuo pareigos pateikti garantiją atleidžiama nacionaliniu sprendimu, taikomu tik bendrojo tranzito šalims:

Konvencijos 10 straipsnio 2 dalies a punktas

- pagal dvišalį arba daugiašalį susitariančiųjų šalių susitarimą dėl operacijų, vykdomų tik jų teritorijose,

Konvencijos 10 straipsnio 2 dalies b punktas

- operacijos daliai nuo išvykimo muitinės įstaigos iki pirmosios tranzito muitinės įstaigos pagal atitinkamos susitariančiosios šalies sprendimą.

III.1.4. Galiojimo teritorija

Konvencijos 10 straipsnio 1 dalis

Konvencijos I priedėlio 19 straipsnio 2 dalis ir 21 straipsnio 2 dalis

Apskritai garantija galioja tik susitariančiosiose šalyse, dalyvaujančiose bendrojo arba Sąjungos tranzito operacijoje. Išimties tvarka vienkartinės piniginio užstato arba garantinių lakštų formos garantijos galioja visose susitariančiosiose šalyse.

Jeigu garantija galioja tik operacijoje dalyvaujančiose susitariančiosiose šalyse, gali būti apribota galiojimo teritorija. Garantas savo įsipareigojimo dokumente gali išbraukti susitariančiosios šalies (-ių) pavadinimą (-us), Andorą arba San Mariną. Tokiu atveju garantija galioja visose susitariančiosiose šalyse ir valstybėse, kurios nebuvo išbrauktos. Tačiau garantija netaikoma bendrojo tranzito operacijoms, vežant prekes į Andorą arba San Mariną ir iš jų, nes netaikoma Konvencija.

Atliekant Sąjungos tranzito operaciją, garantija galioja visose valstybėse narėse, Andoroje ir San Marine. Jeigu ES, Andora arba San Marinas nebuvo išbraukti iš garanto įsipareigojimo dokumento ir procedūros vykdytojas laikosi garantijos naudojimo sąlygų, jam leidžiama pateikti garantiją, kurią susitariančiosios šalies, kuri nėra ES, kompetentingos institucijos priėmė arba suteikė Sąjungos tranzito operacijai, atliekamai Sąjungoje ir (arba) tarp Sąjungos ir vienos iš tų valstybių.

III.1.5. Garantijų lentelė

	Vienkartinė garantija			**Bendroji garantija**
	Piniginis užstatas	**Garanto įsipareigojimas**	**Garantijos lakštas**	
Aprėptis	Viena operacija	Viena operacija	Viena operacija	Kelios operacijos
Teritorija	Galiojimas neapribotas	Apribojimas galimas	Galiojimas neapribotas	Apribojimas galimas
Reikalaujamas garantijos dydis	100 % skolos (muitinei)	100 % skolos (muitinei)	100 % skolos (muitinei)	100 % 50 % 30 % 0 % referencinio dydžio
Sertifikatų galiojimo laikas	Netaikoma	Netaikoma	Ne ilgiau nei vieni metai nuo išdavimo datos	Dveji metai (galima pratęsti vieniems ar dvejiems metams)
Garantijos	Procedūros	Garanto	Garanto	Garanto

	Vienkartinė garantija			Bendroji garantija
	Piniginis užstatas	**Garanto įsipareigojimas**	**Garantijos lakštas**	
pateikimo įrodymas	vykdytojo pateiktas piniginis užstatas	įsipareigojimas pagal Konvencijos III priedėlio C1 priedą (ĮA 32-01 priedą)	įsipareigojimas pagal Konvencijos III priedėlio C2 priedą (ĮA 32-02 priedą)	įsipareigojimas pagal Konvencijos III priedėlio C4 priedą (ĮA 32-03 priedą)

III.2. Bendrosios nuostatos

III.2.1. Garantijos būtinumas

III.2.1.1. Įvadas

Konvencijos I priedėlio 10 straipsnio 1 dalis

Prekes galima vežti įforminus bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą, jeigu pateikiama garantija, užtikrinanti galinčios atsirasti skolos (muitinei) sumokėjimą.

SMK 89 straipsnio 2 dalis

Mokėtinos sumos sumokėjimas užtikrinamas garantijos dydį apskaičiuojant pagal naudojamai garantijai taikomas atitinkamas nuostatas.

III.2.1.2. Reikalavimų nesilaikymas

Konvencijos I priedėlio 30 straipsnis

SMK 89 straipsnio 2 dalis, 94 straipsnio 3 dalis ir 95 straipsnis

Jeigu tranzito deklaracijoje nepateikiama jokių duomenų apie garantiją arba, kai taikoma veiklos tęstinumo procedūra, reikalaujamas garantijos dokumentas nepateikiamas išvykimo muitinės įstaigai, deklaracija nepriimama.

Paaiškėjus, kad garantijos dydis yra nepakankamas, išvykimo muitinės įstaiga prekių vežti tranzitu neišleidžia tol, kol pateikiama garantija, užtikrinanti visos galinčios atsirasti skolos (muitinei) sumokėjimą.

Išvykimo muitinės įstaiga taip pat neišleidžia prekių, jeigu, taikant veiklos tęstinumo procedūrą, pateikti dokumentai patvirtina, kad susijusios tranzito procedūros vykdytojui garantija nebuvo suteikta.

III.2.2. Garantijos dydžio apskaičiavimas

III.2.2.1. Įvadas

Konvencijos I priedėlio 10 straipsnio 1 dalis

Garantijos dydis turi būti apskaičiuotas taip, kad ji užtikrintų visos galinčios atsirasti skolos (muitinei) sumokėjimą.

SMK 89 straipsnio 2 dalis

III.2.2.2. Apskaičiavimas

Konvencijos I priedėlio 18 ir 74 straipsniai

ĮA 148 ir 155 straipsniai

Apskritai garantija turi būti apskaičiuojama pagal didžiausias muito normas, tokioms prekėms taikomas išvykimo šalyje. Apskaičiuojant reikia įtraukti visus muitus ir kitus privalomuosius mokėjimus, pvz., akcizus ir PVM, taikomus importuojant tokias prekes. Didžiausios muitų normos yra konvencinės normos. Į lengvatas, tokias kaip lengvatinė muito norma arba kvota, kurių įrodymą reikia pateikti prekes išleidžiant į laisvą apyvartą, neatsižvelgiama.

Apskaičiavimas turi būti atliekamas pagal importo muitus, tos pačios rūšies prekėms taikytinus išvykimo šalyje, jei jos būtų išleidžiamos į laisvą apyvartą. Prekės, išleistos į laisvą apyvartą susitariančiojoje šalyje, laikytinos iš trečiosios šalies importuojamomis prekėmis.

Tai taikoma ir tada, kai Sąjungos prekėms įforminama Sąjungos tranzito procedūra, o paskirties šalis yra bendrojo tranzito šalis. Apskaičiuojant garantijos dydį, tokios prekės laikomos ne Sąjungos prekėmis, kad būtų galima užtikrinti galinčios atsirasti skolos (muitinei) sumokėjimą susitariančiojoje šalyje, kuri nėra Sąjunga.

Konvencijos I priedėlio 74 straipsnio 2 dalis

ĮA 155 straipsnio 3 dalis

Atitinkamos prekės turi būti klasifikuojamos pagal muitų tarifą, bet jei jų suklasifikuoti neįmanoma arba netikslinga, garantijos dydį galima nustatyti. Nustatant garantijos dydį, būtina užtikrinti visos galinčios atsirasti skolos (muitinei) sumokėjimą. Išimtiniais atvejais, kai garantijos dydžio neįmanoma nustatyti ir tokiu būdu, galima daryti prielaidą, kad garantija yra 10 000 EUR. Šis pagrindinis principas taikomas ir bendrajai, ir vienkartinei garantijai.

III.2.3. Garantas

III.2.3.1. Įvadas

Konvencijos I priedėlio 12 straipsnis

Garantas yra fizinis arba juridinis trečiasis asmuo.

Tas pats asmuo negali būti ir garantas, ir procedūros vykdytojas.

III.2.3.2. Įsisteigimas ir patvirtinimas

Garantas turi būti įsisteigęs susitariančiojoje šalyje, kurioje pateikiama garantija, ir patvirtintas muitinės, kuri reikalauja garantijos.

Garantai tvirtinami pagal atitinkamoje šalyje galiojančias nuostatas. Tuo tikslu nacionalinėje teisėje bendroje tranzito taisyklių sistemoje nustatomi bendrieji teisiniai garanto ir kompetentingų institucijų santykiai.

Sąjungoje garantas neturi būti patvirtintas muitinės, kai garantas yra kredito, finansų įstaiga ar draudimo bendrovė, kuriai pagal galiojančias Sąjungos nuostatas leista veikti Sąjungoje.

Muitinė gali atsisakyti patvirtinti garantą, jeigu nėra įsitikinusi, kad toks garantas užtikrintų, jog skolos (muitinei) suma bus sumokėta per nustatytą laikotarpį.

Kiekvienoje šalyje, kurioje galioja garantija, garantas turi turėti adresą dokumentams įteikti arba, jeigu tos šalies įstatymuose toks adresas nenumatytas, privalo paskirti savo atstovą. Adresas dokumentams įteikti yra pagal atitinkamos šalies įstatymus užregistruota verslo vieta, kurioje kompetentingos institucijos raštu privaloma juridine forma gali atlikti visus su garantu susijusius formalumus ir procedūras. Garantas savo atstovu paskiria fizinį arba juridinį asmenį.

Tokiu būdu užtikrinama, kad garantui siunčiamus rašytinius pranešimus ir teisinius procesus, kuriuose jis dalyvauja, būtų galima patikrinti visose šalyse, kuriose gali atsirasti su prekėmis, kurioms įforminta tranzito procedūra, susijusi skola (muitinei).

VERSLININKAI

1) Garantas raštu įsipareigoja sumokėti skolos (muitinei) sumą.

2) Garantas įsipareigoja nekeisti savo adresų dokumentams įteikti, iš anksto apie tai neinformavęs garantijos muitinės įstaigos pateikdamas savo įsipareigojimo dokumento priedą, kuriame išvardyti nauji adresai dokumentams įteikti.

III.2.3.3. Atsakomybė

Konvencijos I priedėlio 117 straipsnis

SMK 94 straipsnis

DA 85 straipsnis

Garanto atsakomybės pagrindas yra jo įsipareigojimas, kurį priima garantijos muitinės įstaiga. Jis galioja nuo tos dienos, kurią išvykimo muitinės įstaiga prekes išleidžia vežti atliekant tranzito operaciją, kuriai skirta jo garantija.

Garanto atsakomybė apribojama maksimalia suma, nurodyta garanto įsipareigojimo dokumente. Reikalavimų didesnei sumai pateikti negalima.

Jei bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra nebuvo pripažinta įvykdyta, išvykimo šalies muitinė per devynis mėnesius nuo tos dienos, kai prekės buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai, praneša garantui apie procedūros nepripažinimą įvykdyta.

Jei pasibaigus tam devynių mėnesių laikotarpiui procedūra vis dar nepripažinta įvykdyta, išvykimo šalies muitinė per trejus metus nuo tranzito deklaracijos priėmimo dienos praneša garantui, kad jis privalo arba iš jo gali būti pareikalauta sumokėti skolą (muitinei). Pranešime nurodomas tranzito deklaracijos MRN ir jos įforminimo data, išvykimo muitinės įstaigos pavadinimas, procedūros vykdytojo pavadinimas (vardas, pavardė) ir mokėtina suma.

Garantas atleidžiamas nuo prisiimtų įsipareigojimų, jeigu iki nustatyto termino pabaigos jam nebuvo pateiktas nė vienas iš minėtų pranešimų. Jeigu garantui buvo pateiktas bent vienas iš minėtų pranešimų, jis informuojamas apie skolos išieškojimą arba procedūros pripažinimą įvykdyta.

III.2.3.4. Garanto pripažinimo arba jo įsipareigojimo patvirtinimo atšaukimas arba garanto įsipareigojimo panaikinimas

Konvencijos I priedėlio 23 straipsnis

SMK 93 straipsnis

DA 82 straipsnis

Garantijos muitinės įstaiga gali bet kuriuo metu atšaukti garanto pripažinimą arba jo įsipareigojimo patvirtinimą. Ta muitinės įstaiga apie atšaukimą praneša garantui ir procedūros vykdytojui. Atšaukimas įsigalioja 16-ą dieną po dienos, kurią garantas gavo arba laikomas gavusiu sprendimą dėl atšaukimo.

Jei muitinė nereikalauja, kad konkretų laikotarpį pasirinkta garantijos forma nebūtų keičiama, garantas bet kuriuo metu gali

panaikinti savo įsipareigojimą. Garantas apie panaikinimą praneša garantijos muitinei įstaigai.

Įsipareigojimo panaikinimas nedaro poveikio prekėms, kurioms panaikinimo įsigaliojimo momentu jau buvo ir tebėra remiantis tuo įsipareigojimu įforminta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra.

Garanto įsipareigojimo panaikinimas įsigalioja 16-ą dieną po dienos, kurią apie panaikinimą garantas praneša garantijos muitinės įstaigai.

Kai garanto įsipareigojimas atšaukiamas arba panaikinamas, garantijos muitinės įstaiga garanto įsipareigojimo dokumentą saugo ne trumpiau kaip 9 mėnesius, išskyrus tuos atvejus, kai skola (muitinei) išnyksta ar nebegali atsirasti arba kai garantui yra pranešama apie skolos (muitinei) išieškojimą arba procedūros pripažinimą įvykdyta.

Jeigu garantui pranešama, kad tranzito procedūra nebuvo pripažinta įvykdyta, garantijos muitinės įstaiga, remdamasi gauta informacija, tą įsipareigojimo dokumentą saugo tol, kol bus išieškota skola, procedūra pripažinta įvykdyta arba atitinkamais atvejais garantas bus atleistas nuo prisiimtos atsakomybės.

Už atitinkamą garantijos muitinės įstaigą atsakingos šalies muitinė į elektroninę sistemą įveda informaciją apie visus garantijos atšaukimo ir panaikinimo atvejus ir nurodo atšaukimo ar panaikinimo įsigaliojimo datą.

III.3. Vienkartinė garantija

III.3.1. Piniginis užstatas

III.3.1.1. Įvadas

Konvencijos I priedėlio 19 straipsnis

SMK 92 straipsnio 1 dalies a punktas

ĮA 150 straipsnis

Piniginio užstato formos garantiją išvykimo muitinės įstaigai galima pateikti pagal išvykimo šalyje galiojančias nuostatas. Procedūrą pripažinus įvykdyta, užstatas grąžinamas.

III.3.1.2. Grąžinimas

Paprastai už užstato grąžinimą atsakinga išvykimo muitinės įstaiga. Išvykimo muitinės įstaiga apie šį grąžinimą procedūros vykdytoją informuoja, kai pateikiamas piniginis užstatas arba atliekamas kitas lygiavertis mokėjimas, ir jo pasiteirauja, kokį grąžinimo būdą jis norėtų pasirinkti. Jeigu procedūros vykdytojas pasirenka pinigų pervedimą, išvykimo muitinės įstaiga turėtų paprašyti procedūros vykdytojo banko sąskaitos duomenų ir jį informuoti, kad jam reikės apmokėti pervedimo išlaidas.

Kai garantija pateikiama piniginio užstato forma, muitinė už jį palūkanų nemoka.

III.3.2. Garanto įsipareigojimo formos vienkartinė garantija

Konvencijos I priedėlio 20 straipsnis

Garanto įsipareigojimo pateikti vienkartinę garantiją dokumentai pateikiami garantijos muitinės įstaigai ir patvirtinami. Garantijos registruojamos tos įstaigos garantijų valdymo sistemoje. Garantijų valdymo sistema susieta su NCTS.

SMK 92 straipsnis

ĮA 152 ir 154 straipsniai

Garantijos muitinės įstaiga procedūros vykdytojui apie kiekvieną įsipareigojimą pateikia šią informaciją:

- garantijos registracijos numerį (GRN);
- su GRN susijusį prieigos kodą.

Procedūros vykdytojas to prieigos kodo keisti negali.

Kai pateikiama muitinės deklaracija, joje turi būti nurodytas GRN ir atitinkamas prieigos kodas. Išvykimo muitinės įstaiga sistemoje patikrina, ar garantija pateikta ir ar ji galioja.

Kai taikoma veiklos tęstinumo procedūra, išvykimo muitinės įstaigai turi būti pateikiamas garanto įsipareigojimo dokumentas. Kai garantijos muitinės įstaiga yra ne išvykimo muitinės įstaiga ir dėl to saugo garanto įsipareigojimo kopiją, išvykimo muitinės įstaiga, grąžinusi dokumento originalą procedūros vykdytojui, turi apie tai pranešti garantijos muitinės įstaigai.

Įsipareigojimo forma pateikta Konvencijos III priedėlio C1 priede (ĮA 32-01 priede). Tačiau šalis gali leisti, kad įsipareigojimas būtų surašytas kitokia forma, jeigu to reikalaujama pagal nacionalinius įstatymus ar kitus teisės aktus arba įprastinę praktiką ir jeigu tas įsipareigojimas turi tokią pačią teisinę galią kaip C1 priede (ĮA 32-01 priede) nustatytos formos įsipareigojimas.

III.3.3. Vienkartinė lakštų formos garantija (TC32)

III.3.3.1. Atsakomybė ir patvirtinimas

Konvencijos I priedėlio 21 straipsnis

ĮA 160 ir 161 straipsniai

Garanto įsipareigojimo pateikti vienkartinę lakštų formos garantiją (TC32) dokumentai pateikiami garantijos muitinės įstaigai ir patvirtinami. Jie laikomi garantijos muitinės įstaigoje visą jų galiojimo laikotarpį. Be to, ta muitinės įstaiga įsipareigojimus ir lakštus užregistruoja garantijų valdymo sistemoje.

Toks įsipareigojimas neužtikrina maksimalios atsakomybės. Garantijos muitinės įstaiga turėtų įsitikinti, kad garantas turi pakankamai finansinių išteklių bet kokiai galinčiai atsirasti skolai (muitinei) sumokėti. Minėta įstaiga visų pirma gali apsvarstyti galimybę riboti atitinkamo garanto išduodamų lakštų skaičių.

Įsipareigojimo forma pateikta Konvencijos III priedėlio C2 priede (ĮA 32-02 priede). Tačiau šalis gali leisti, kad įsipareigojimas būtų surašytas kitokia forma, jeigu to reikalaujama pagal nacionalinius įstatymus ar kitus teisės aktus arba įprastinę praktiką ir jeigu tas įsipareigojimas turi tokią pačią teisinę galią kaip C2 priede (ĮA 32-02 priede) nustatytos formos įsipareigojimas.

III.3.3.2. Informavimas

Kiekviena šalis privalo pranešti Europos Komisijai garantų, turinčių leidimą išduoti vienkartinės garantijos lakštus, pavadinimus ir adresus.

Įgaliotųjų garantų sąrašas pateikiamas III.7.1 priede.

Atšaukusi leidimą, šalis, atsakinga už garantijos muitinės įstaigą, nedelsdama apie tai praneša Komisijai ir nurodo atšaukimo įsigaliojimo datą.

Komisija apie tai informuoja kitas šalis.

III.3.3.3. Lakštai (TC32)

Lakštus surašo garantas ir pateikia asmenims, kurie ketina būti procedūros vykdytojais. Prie garantijos lakšto garantas gali pridėti jo šaknelę ir prireikus kvitą.

Tai, kad garantijos lakšte nėra procedūros vykdytojo parašo, nedaro

poveikio lakšto galiojimui, o garanto parašas lakšte nebūtinai turi būti rašomas ranka.

Kiekvienas lakštas atitinka 10 000 EUR sumą, kurią garantuoja garantas. Lakšto galiojimo trukmė – vieni metai nuo išdavimo dienos.

Kiekvienas lakštas užregistruojamas garantijų valdymo sistemoje, o garantijos muitinės įstaiga procedūros vykdytojui apie kiekvieną lakštą pateikia šią informaciją:

- GRN,
- su GRN susijusį prieigos kodą.

Procedūros vykdytojas to prieigos kodo keisti negali.
Kai pateikiama muitinės deklaracija, joje turi būti nurodytas kiekvieno lakšto GRN ir prieigos kodas. Išvykimo muitinės įstaiga sistemoje patikrina, ar garantija pateikta ir ar ji galioja.

Deklarantas išvykimo muitinės įstaigai pateikia tiek 10 000 EUR vertės lakštų, kiek jų reikia galinčios atsirasti skolos (muitinei) sumos sumokėjimui užtikrinti (pvz., jei skolos (muitinei) suma yra 8 000 EUR, užtenka vieno lakšto, bet jei ji yra 33 000 EUR, reikia keturių lakštų).

Kai taikoma veiklos tęstinumo procedūra, lakštai pateikiami išvykimo muitinės įstaigai, o ši juos pasilieka.

Lakštas surašomas naudojant Konvencijos III priedėlio C3 priede (ĮA 32-06 priede) pateiktą formą.

VERSLININKAI

Garantas TC 32 lakšte įrašo datą, iki kurios galioja garantijos lakštas. Garantijos lakštas galioja ne ilgiau kaip vienus metus nuo išdavimo datos.

III.4. Bendroji garantija ir atleidimas nuo pareigos pateikti garantiją

III.4.1. Bendrosios nuostatos

III.4.1.1. Įvadas

Konvencijos I priedėlio 55 straipsnio a punktas

SMK 89 straipsnio 5 dalis ir 95 straipsnis

DA 84 straipsnis

Bendrosios garantijos arba sumažinto dydžio bendrosios garantijos, įskaitant atleidimą nuo pareigos pateikti garantiją, naudojimas – supaprastinimas, kuriuo naudojamasi gavus leidimą. Tuo tikslu pareiškėjas turi pateikti prašymą, o kompetentinga institucija – suteikti leidimą.

III.4.1.2. Bendrieji kriterijai

Pareiškėjas privalo atitikti bendruosius kriterijus, nustatytus Konvencijos I priedėlio 57 ir 75 straipsniuose (SMK 95 straipsnyje ir DA 84 straipsnyje) (daugiau informacijos pateikiama VI.2.1 ir VI.3.1 punktuose).

III.4.1.3. Referencinio dydžio apskaičiavimas

Konvencijos I priedėlio 74 straipsnis

DA 155 straipsnis

Bendrosios garantijos arba sumažinto dydžio bendrosios garantijos, įskaitant atleidimą nuo pareigos pateikti garantiją, dydis nustatomas pagal referencinį dydį. Siekiant apsaugoti susitariančiųjų šalių finansinius interesus ir patenkinti procedūros vykdytojo reikmes, referencinį dydį būtina apskaičiuoti labai tiksliai.

Referencinis dydis turi atitikti skolos (muitinei) sumą, kurią gali reikėti sumokėti už kiekvieną bendrojo arba Sąjungos tranzito operaciją, dėl kurios pateikiama garantija, nuo momento, kai prekėms įforminama bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra, iki to momento, kai ta procedūra pripažįstama įvykdyta. Tai tipiškas procedūros vykdytojo tranzito operacijos laikotarpis. Kad būtų apimtos visos galimos situacijos, apskaičiuojant referencinį dydį taip pat reikėtų atsižvelgti į prekių vežimą piko laikotarpiais arba prekes, kurias tranzitui įforminti procedūros vykdytojas deklaruoja nereguliariai.

Atliekant šiuos skaičiavimus, atsižvelgiama į didžiausias skolos (muitinei) normas, taikomas tos pačios rūšies prekėms šalyje,

kurioje yra garantijos muitinės įstaiga.

Garantijos muitinės įstaiga referencinį dydį nustato bendradarbiaudama su procedūros vykdytoju ir vadovaudamasi informacija apie prekes, kurioms per pastaruosius 12 mėnesių įforminta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra, ir apytikre numatomų atlikti operacijų apimtimi. Pareiškėjui pritarus, garantijos muitinės įstaiga referencinį dydį gali nustatyti suapvalindama sumas, kad būtų užtikrintas reikiamos sumos sumokėjimas. Jei tos informacijos neturima, laikoma, kad referencinis dydis kiekvienai tranzito operacijai yra 10 000 EUR.

Garantijos muitinės įstaiga peržiūri referencinį dydį savo iniciatyva arba procedūros vykdytojo prašymu ir prireikus šį dydį patikslina.

III.4.1.4. Garantijos dydis

Bendrosios garantijos referencinis dydis turi būti lygus maksimaliai sumai, nurodytai garanto įsipareigojimo dokumente, kurį pareiškėjas pateikia garantijos muitinės įstaigai patvirtinti.

III.4.1.5. Garantijos sertifikatas

Konvencijos I priedėlio 79 straipsnis

ĮA 72-04 priedas

Kompetentingos institucijos procedūros vykdytojui išduoda sertifikatą (bendrosios garantijos sertifikatą TC31 arba atleidimo nuo pareigos pateikti garantiją sertifikatą TC33). Kad būtų išvengta netinkamo sertifikatų ir garantijos naudojimo, kompetentingos institucijos turėtų daugiau sertifikatų išduoti tik pagrįstais atvejais ir tik tiek, kiek jų procedūros vykdytojas pagrindžia (pavyzdžiui, kai procedūros vykdytojas reguliariai pateikia tranzito deklaracijas kelioms muitinės įstaigoms).

Bendrosios garantijos sertifikatas ir atleidimo nuo pareigos pateikti garantiją sertifikatas pateikiami tik kai taikoma veiklos tęstinumo procedūra.

Sertifikatų šablonai pateikti Konvencijos III priedėlio C5 ir C6 prieduose (ĮA 72-04 priedo VI ir VII skyriuose).

Sertifikatai galioja dvejus metus, bet jų galiojimą galima pratęsti dar dvejiems metams (ĮA 72-04 priedas, 19.3 punktas).

III.4.1.6. Procedūros vykdytojo pareigos ir referencinio dydžio peržiūra

Konvencijos I priedėlio 74 straipsnio 5 ir 6 dalys

Procedūros vykdytojas užtikrina, kad suma, kuri turi būti sumokėta arba kurią gali reikėti sumokėti, neviršytų referencinio dydžio.

ĮA 156 ir 157 straipsniai

Kiekvienai bendrojo arba Sąjungos tranzito operacijai taikomo referencinio dydžio stebėsena vykdoma naudojantis sistemomis (garantijų valdymo sistema ir NCTS), kai prekėms įforminama bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra.

Stebėsenos priemones, naudojamas, kai taikoma veiklos tęstinumo procedūra, kompetentingos institucijos apibūdina leidime. Jos gali apsvarstyti procedūros vykdytojo siūlomas stebėsenos priemones. Bet kuriuo atveju turi būti taikomas toks stebėsenos būdas, kad procedūros vykdytojas galėtų nustatyti, ar dėl prašomos įforminti tranzito operacijos nebus viršytas referencinis dydis.

Šiuo tikslu kompetentingos institucijos gali konkrečiai pareikalauti, kad procedūros vykdytojas registruotų kiekvieną tranzito deklaraciją, pateiktą taikant veiklos tęstinumo procedūrą, ir apskaičiuotą arba nustatytą muitų ir kitų privalomųjų mokėjimų sumą. Norėdamas pasitikrinti, ar neviršija referencinio dydžio, procedūros vykdytojas visų pirma gali atimti iš jo kiekvienos tranzito operacijos sumą, kai prekės išleidžiamos vežti tranzitu. Gavęs informaciją apie tranzito operacijos užbaigimą, tą sumą jis prideda prie referencinio dydžio. Procedūros vykdytojas operacijos užbaigimo data gali laikyti tą dieną, kurią prekes būtina pateikti paskirties muitinės įstaigai. Gavęs informaciją, kad procedūra nebuvo pripažinta įvykdyta arba kad ji buvo užbaigta po išvykimo muitinės įstaigos nustatyto termino, procedūros vykdytojas atgaline data savo apskaitos registruose daro patikslinimus.

Jeigu procedūros vykdytojas nustato, kad gali būti viršytas referencinis dydis, jis privalo imtis priemonių, susijusių su leidimu ir prireikus su būsimomis tranzito operacijomis.

Jeigu procedūros vykdytojas garantijos muitinės įstaigai nepraneša, kad taikant veiklos tęstinumo procedūrą buvo viršytas referencinis dydis, leidimas gali būti atšauktas.

III.4.1.7. Bendrosios garantijos naudojimas

Konvencijos I priedėlio 76 straipsnis

Garanto įsipareigojimo pateikti bendrąją garantiją dokumentai pateikiami garantijos muitinės įstaigai ir patvirtinami. Garantijos muitinės įstaiga tuos įpareigojimus užregistruoja garantijų valdymo sistemoje.

ĮA 154 straipsnis

Garantijos muitinės įstaiga procedūros vykdytojui apie kiekvieną įsipareigojimą pateikia šią informaciją:

- GRN,
- su GRN susijusį prieigos kodą.

Procedūros vykdytojo prašymu garantijos muitinės įstaiga šiai garantijai priskiria vieną arba daugiau papildomų prieigos kodų, kuriais gali naudotis tas vykdytojas arba jo atstovai.

Kai pateikiama muitinės deklaracija, joje turi būti nurodytas GRN ir atitinkamas prieigos kodas. Išvykimo muitinės įstaiga sistemoje patikrina, ar garantija pateikta ir ar ji galioja.

Kai taikoma veiklos tęstinumo procedūra, pateikiamas bendrosios garantijos sertifikatas arba atleidimo nuo pareigos pateikti garantiją sertifikatas (daugiau informacijos pateikiama III.4.1.5 punkte).

Garanto įsipareigojimo forma pateikta Konvencijos III priedėlio C4 priede (ĮA 32-03 priede). Tačiau šalis gali leisti, kad įsipareigojimas būtų surašytas kitokia forma, jeigu to reikalaujama pagal nacionalinius įstatymus ar kitus teisės aktus arba įprastinę praktiką ir jeigu tas įsipareigojimas turi tokią pačią teisinę galią kaip C4 priede (ĮA 32-03 priede) nustatytos formos įsipareigojimas.

III.4.1.8. Laikinas draudimas naudoti bendrąją garantiją

Konvencijos I priedėlio 77 straipsnis
Konvencijos I priedėlio I priedas

Naudoti bendrąją garantiją arba sumažinto dydžio bendrąją garantiją, įskaitant atleidimą nuo pareigos pateikti garantiją, gali būti laikinai draudžiama šiais atvejais:

- susidarius ypatingoms aplinkybėms;
- jei nustatyta, kad atitinkamos prekės tapo plataus masto sukčiavimo, susijusio su garantijos naudojimu, objektu.

SMK 96 straipsnis

Kai taikoma Sąjungos tranzito procedūra, sprendimą dėl draudimo priima Europos Komisija, o kai taikoma bendroji tranzito procedūra – ES ir bendrojo tranzito šalių jungtinis komitetas.

Ypatingos aplinkybės – situacija, kai nustatoma, kad bendrosios garantijos arba sumažinto dydžio bendrosios garantijos, įskaitant atleidimą nuo pareigos pateikti garantiją, nebepakanka skolos (muitinei), atsirandančios dėl bendrosios arba Sąjungos tranzito

procedūros nebetaikymo tam tikroms prekėms, sumokėjimui per nustatytą laiką užtikrinti. Daugelis tokių atvejų yra susiję su daugiau nei vienu procedūros vykdytoju ir kelia pavojų sklandžiam procedūros vykdymui.

Plataus masto sukčiavimas – situacija, kai nustatoma, kad bendrosios garantijos arba sumažinto dydžio bendrosios garantijos, įskaitant atleidimą nuo pareigos pateikti garantiją, nebepakanka skolos (muitinei), atsirandančios dėl bendrosios arba Sąjungos tranzito procedūros nebetaikymo tam tikroms prekėms, sumokėjimui per nustatytą laiką užtikrinti. Tokiu atveju reikėtų atsižvelgti į prekių, kurioms tranzito procedūra nebetaikoma, kiekius ir jos nebetaikymo aplinkybes, ypač jei tai susiję su tarptautine organizuota nusikalstama veika.

III.4.1.8.1. Vienkartinė garantija, naudojama kelis kartus (tik bendrojo tranzito šalyse)

Konvencijos I priedėlio I priedas
Konvencijos III priedėlio A2 priedas

Kai laikinai draudžiama naudoti bendrąją garantiją (įskaitant sumažinto dydžio bendrąją garantiją ir atleidimą nuo pareigos pateikti garantiją), leidimo naudoti bendrąją garantiją turėtojas, pateikęs prašymą, gali kelis kartus naudoti vienkartinę garantiją, jei tenkinamos toliau nurodytos sąlygos.

- Vienkartinė garantija turi būti surašyta specialios formos garantijos dokumente, kuris taikomas tik prekėms, nurodytoms sprendime dėl draudimo.
- Vienkartinė garantija gali būti naudojama tik garantijos dokumente nurodytoje išvykimo muitinės įstaigoje.
- Vienkartinę garantiją galima taikyti kelioms tuo pačiu metu arba viena po kitos vykdomoms operacijoms, jei sumų už atliekamas operacijas, kurioms taikoma procedūra dar nepripažinta įvykdyta, bendra suma neviršija vienkartinės garantijos referencinio dydžio. Tokiu atveju garantijos muitinės įstaiga priskiria procedūros vykdytojui vieną pradinį prieigos prie tokios garantijos kodą. Procedūros vykdytojas gali priskirti vieną arba daugiau prieigos prie šios garantijos kodų, kuriais gali naudotis jis pats arba jo atstovai.
- Kiekvieną kartą, kai tik pripažįstama įvykdyta tranzito operacija, kuriai buvo taikoma ši vienkartinė garantija, šią operaciją atitinkančios sumos atsisakoma ir ji gali būti vėl panaudota kitai operacijai atlikti, neviršijant maksimalaus garantijos dydžio.

Kelis kartus naudoti vienkartinę garantiją galima tik bendrojo tranzito operacijoms, kurios pradedamos bendrojo tranzito šalyse išvykimo muitinės įstaigoje arba kurias pradeda įgaliotieji siuntėjai. Jos negalima naudoti Sąjungos tranzito operacijoms, pradedamoms Europos Sąjungoje.

Tranzito deklaracijoje nurodomas garantijos kodas 9. Toks kodas ES teisės aktuose nenustatytas.

III.4.1.8.2. Nukrypti nuo sprendimo laikinai uždrausti taikyti bendrąją garantiją arba sumažinto dydžio bendrąją garantiją (įskaitant atleidimą nuo pareigos pateikti garantiją) leidžianti nuostata

Nepaisant sprendimo laikinai uždrausti taikyti bendrąją garantiją arba sumažinto dydžio bendrąją garantiją (įskaitant atleidimą nuo pareigos pateikti garantiją), bendrąją garantiją gali būti leidžiama naudoti, jei procedūros vykdytojas atitinka šiuos kriterijus:

- gali įrodyti, kad per dvejus metus iki sprendimo priėmimo dėl jo vykdytų bendrojo arba Sąjungos tranzito operacijų, atliktų su atitinkamomis prekėmis, neatsirado skola (muitinei) arba jeigu per minėtą laikotarpį buvo atsiradę skolų (muitinei), gali įrodyti, kad skolininkas (-ai) arba garantas visas šias skolas sumokėjo per nustatytą laiką;
- įrodo, kad užtikrina aukštą savo veiklos ir prekių srautų valdymo lygį, taikydamas prekybos ir transporto apskaitos registrų tvarkymo sistemą, kuri suteikia galimybę tinkamai atlikti muitinį tikrinimą;
- jo mokumas laikomas įrodytu, jeigu jo finansinė padėtis yra gera ir dėl to jis gali įvykdyti savo įsipareigojimus, deramai atsižvelgus į atitinkamos verslo veiklos rūšies ypatumus.

Toks bendrosios garantijos naudojimas išimties tvarka galimas atliekant tiek bendrojo, tiek Sąjungos tranzito operacijas.

Kai taikoma veiklos tęstinumo procedūra, garantijos sertifikato TC31 8 langelyje įrašomas įrašas: NERIBOTAS NAUDOJIMAS – 99209. Šis įrašas įvairiomis kalbomis pateiktas Konvencijos III priedėlio B6 priede (PDA 9 priedo D1 priedėlyje).

III.4.1.9. Leidimo panaikinimas ir atšaukimas

Konvencijos I priedėlio 80

Atšaukus arba panaikinus leidimą, procedūros vykdytojas anksčiau

straipsnis

SMK 27 ir 28 straipsniai

išduotų sertifikatų negali naudoti įformindamas prekėms bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą ir nedelsdamas turi grąžinti juos garantijos muitinės įstaigai.

Šalis, atsakinga už garantijos muitinės įstaigą, perduoda Komisijai informaciją apie tebegaliojančių, bet dar negrąžintų sertifikatų identifikavimo būdus.

Komisija apie tai informuoja kitas šalis.

Daugiau informacijos pateikta VI.2.3 punkte.

III.4.2. Garantijos dydžio sumažinimas ir atleidimas nuo pareigos pateikti garantiją

III.4.2.1. Įvadas

Maksimalų garantijos dydį, kuris iš esmės lygus referenciniam dydžiui, galima sumažinti, jeigu procedūros vykdytojas tenkina tam tikrus patikimumo kriterijus. Garantijos dydis gali būti sumažintas iki 50 proc. arba 30 proc. referencinio dydžio arba gali būti atleidžiama nuo pareigos pateikti garantiją.

III.4.2.2. Sumažinimo kriterijai

Daugiau informacijos pateikta VI.3.1 punkte.

III.5. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti)

III.6. Tik muitinei skirta dalis

III.7. Priedai

III.7.1. Garantų, turinčių leidimą išduoti vienkartinės garantijos lakštus TC32, sąrašas

Naujausią šių institucijų sąrašą galima rasti šiuo adresu:

EUROPA

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en

III.7.2. Vandens kelių sąrašas

Belgija	a) Ternezeno kanalas b) Šeldė iki Antverpeno c) Kanalai, jungiantys Smermasą arba Peti Lanė ir Ležą d) Naujasis Šeldės–Reino kanalas nuo Antverpeno uosto iki Kramerio (Nyderlandai) per Rytų Šeldę, Endrachtą, Slakdamą ir Princo Hendriko polderį e) Alberto kanalas f) Vilebruko kanalas
Vokietija	Visi vandens keliai, susijungiantys su Reinu, įskaitant Maino ir Dunojaus kanalą, išskyrus Dunojų ir Dunojaus vandens kelius
Prancūzija	a) Didysis Elzaso kanalas b) Mozelis tarp Apašo ir Nev Mezono c) Markolsemo, Reinau, Gerstheimo, Strasbūro ir Gambsheimo lygumos Reino Prancūzijos krante tarp Kembso ir Fogelgruno
Liuksemburgas	Kanalu paversta Mozelio dalis tarp Apašo-Šengeno užtvankos ir Vaserbiligo
Nyderlandai	1. Reino vandens keliai, tiksliai atitinkantys šią sąvoką: a) Lobito–Amsterdamo linija: – Reinas, Valis, Amsterdamo–Reino kanalas b) Lobito–Roterdamo uosto teritorijos linija: – Reinas, Valis, Mervedė, Nordas, Nive Masas, Nive Vatervegas – Reinas, Lekas, Nive Masas, Nive Vatervegas c) Lobito–Dordrechto–Hansverto–Antverpeno linija: Reinas, Valis, Mervedė, Dortse Kilas arba Nive Mervedė, Olandijos Dipas, Volkerakas, Krameris, Zeipė, Mastgatas,

	Ketenas, Rytų Šeldės kanalas, per Pietų Bevelandą, Vakarų Šeldę, Šeldę d) Lobito–Dordrechto–Hansverto–Gento linija: Reinas, Valis, Mervedė, Dortse Kilas arba Nive Mervedė, Olandijos Dipas, Volkerakas, Krameris, Zeipė, Mastgatas, Ketenas, Rytų Šeldė, Pietų Bevelando kanalas, Vakarų Šeldė, Ternezeno kanalas e) Lobito–De Kempeno–Smermaso arba Sint Piterio linija: visi vandens keliai paprastai naudojami tarp šių vietų ir susijungimų su šiais vandens keliais; Reinas, Valis, Julianos kanalas, Dizė, Pietų Vilemsvartas, Vesemo–Nederverto kanalas. 2. Toliau nurodyti laivai laikomi plaukiančiais Reino vandens keliais: – laivai, plaukiantys iš Reino į Antverpeną arba Gentą, – laivai, plaukiantys iš Antverpeno arba Gento ir turintys iš Nyderlandų išplaukti Reinu, kurie užsuka į Roterdamo uostą perkrauti į kitą laivą prekių, tranzitu vežamų su Reino manifestu, arba paimti prekių, kurios turi būti vežamos Reino vandens keliais iš Nyderlandų į Antverpeną arba Gentą Reino upe. 3. Nuo 1975 m. veikiantis vandens kelias į Antverpeną per Krekrako šliuzą taip pat laikomas Reino vandens keliu.
Šveicarija	Reinas iki Bazelio

IV DALIS. STANDARTINĖ TRANZITO PROCEDŪRA NCTS (NAUJOJI KOMPIUTERIZUOTA TRANZITO SISTEMA)

Šioje dalyje aprašoma standartinė tranzito procedūra taikant naująją kompiuterizuotą tranzito sistemą (NCTS).

Pastaba. Veiklos tęstinumo procedūra, taikoma, jei nebūtų galima naudotis NCTS, apibūdinta V dalyje.

IV.1 skyriuje aptariama standartinė tranzito deklaravimo procedūra.

IV.2 skyriuje aptariami formalumai, atliekami išvykimo muitinės įstaigoje.

IV.3 skyriuje aptariami formalumai ir incidentai vežant krovinį.

IV.4 skyriuje aptariami formalumai, atliekami paskirties muitinės įstaigoje.

IV.5 skyriuje kalbama apie Andorą, San Mariną ir specialiąsias fiskalines teritorijas.

Pastaba

Šis tekstas nepakeičia NCTS techninių taikomųjų programų ir programinės įrangos (FTSS ir DDNTA) naudojimo vadovų ar techninių pagalbos priemonių.

1 SKYRIUS. STANDARTINĖ TRANZITO DEKLARACIJA

IV.1.1. Įvadas

Šiame skyriuje apibūdinama standartinė tranzito procedūra naudojant NCTS.

IV.1.2 punkte pateikiama bendroji informacija ir nurodomi teisės aktai, kuriais reglamentuojama standartinė tranzito procedūra.

IV.1.3 punkte aprašoma, kaip naudotis NCTS.

IV.1.4 punkte aptariamas prekių pakrovimas ir tranzito deklaracijos pildymas.

IV.1.5 punkte aptariamos konkrečios situacijos.

IV.1.6 punkte išdėstomos bendrųjų taisyklių išimtys.

IV.1.7 punktas skirtas specialioms nacionalinėms taisyklėms.

IV.1.8 punktas skirtas muitinės administracijoms.

IV.1.9 punkte pateiktas 1 skyriaus priedas.

IV.1.2. Bendroji informacija ir teisės aktai

Teisės šaltiniai:

- Konvencijos I priedėlio 3 straipsnio c, d ir e punktai,
- Konvencijos III priedėlio I antraštinė dalis,
- Konvencijos III priedėlio A1 ir A2 priedai,
- SMK 5 straipsnio 12 punktas, 6 straipsnio 1 dalis, 158, 162, 163 ir 170–174 straipsniai,
- DA 143 ir 148 straipsniai,
- ĮA 294 ir 296 straipsniai,
- PDA 9 priedo D1, D2, F1, F2, G1 ir G2 priedėliai.

IV.1.3. NCTS

IV.1.3.1. NCTS sandara

NCTS – kompiuterizuota tranzito sistema, naudojama keičiantis elektroniniais pranešimais. Šie pranešimai pakeičia įvairius popieriuje surašytus dokumentus ir tam tikrus tranzito sistemos

formalumus.

Elektroniniais pranešimais keičiamasi trimis lygmenimis:

- ekonominės veiklos vykdytojai ir muitinė (išorinis lygmuo),
- vienos šalies muitinės įstaigos tarpusavyje (nacionalinis lygmuo),
- nacionalinės muitinės administracijos tarpusavyje ir su Europos Komisija (bendrasis lygmuo).

Pagrindiniai NCTS naudojami dokumentai ir pranešimai:

- tranzito deklaracija, pateikiama elektronine forma (deklaracijos duomenų pranešimas (IE015);
- pagrindinis registracijos numeris (MRN) – unikalus registracijos numeris, kurį tranzito deklaracijai priskiria kompetentinga institucija ir kuris nurodomas tranzito lydimajame dokumente (TLD) ar tranzito / saugumo lydimajame dokumente (TSLD) ir prekių sąraše (PS) ar tranzito / saugumo prekių sąraše (TSPS) tranzito operacijai identifikuoti;
- TLD arba TSLD, kuris, išleidus prekes vežti tranzitu, išspausdinamas išvykimo muitinės įstaigoje arba verslininkų patalpose ir su kuriuo prekės vežamos iš išvykimo vietos į paskirties vietą;
- pranešimas apie numatomą atvykimą (IE001), kurį išvykimo muitinės įstaiga siunčia deklaracijoje nurodytai paskirties muitinės įstaigai;
- pranešimas apie numatomą tranzitą (IE050), kurį išvykimo muitinės įstaiga siunčia deklaracijoje nurodytai tranzito muitinės įstaigai (-oms), kad informuotų apie planuojamą prekių vežimą per sieną;
- pranešimas apie vežimą per sieną (IE118), kurį faktinė tranzito muitinės įstaiga siunčia išvykimo muitinės įstaigai, kad informuotų ją apie prekių pervežimą per sieną;
- pranešimas apie atvykimą (IE006), kurį faktinė paskirties muitinės įstaiga, kai prekės jau atvežtos, siunčia išvykimo muitinės įstaigai;
- pranešimas apie tikrinimo paskirties vietoje rezultatus (IE018), kurį faktinė paskirties muitinės įstaiga, prireikus patikrinusi prekes, siunčia išvykimo muitinės įstaigai.

IV.1.3.2. NCTS taikymo sritis

NCTS naudojama visoms bendrojo ir Sąjungos tranzito operacijoms, neatsižvelgiant į naudojamo transporto rūšį, išskyrus tranzito procedūras, kai tranzito deklaraciją atstoja komercinis dokumentas (pvz., tranzito procedūros, kai prekės vežamos oro, jūrų arba geležinkelių transportu, o tranzito deklaraciją atstoja prekių vežimo oro ar jūrų transportu dokumentas arba CIM važtaraštis).

IV.1.3.3. Veiklos vykdytojų galimybės naudotis NCTS

Paprastai ekonominės veiklos vykdytojai turi šias galimybes naudotis NCTS:

- tiesioginis verslininko duomenų pateikimas (įskaitant duomenų pateikimą muitinės interneto svetainėje),
- elektroninių duomenų mainai (EDI),
- duomenų pateikimas muitinės įstaigoje.

Dėl papildomos informacijos apie veiklos vykdytojų galimybes naudotis sistema reikėtų kreiptis į nacionalines muitines.

IV.1.4. Deklaravimo procedūra

Šiame punkte pateikiama informacija apie:

- prekių pakrovimą (IV.1.4.1 punktas),
- tranzito deklaraciją (IV.1.4.2 punktas).

IV.1.4.2. Pakrovimas

Konvencijos I priedėlio 24 straipsnis

ĮA 296 straipsnis

Kiekvienoje tranzito deklaracijoje nurodomos tik prekės, kurioms įforminta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra ir kurios yra arba bus gabenamos iš vienos išvykimo muitinės įstaigos į vieną paskirties muitinės įstaigą vienoje transporto priemonėje, konteineryje arba pakuotėje (pvz., aštuonios pakuotės pakrautos į vieną priekabą).

Tačiau vienoje tranzito deklaracijoje gali būti nurodytos prekės, kurios yra arba bus gabenamos iš vienos išvykimo muitinės įstaigos į vieną paskirties muitinės įstaigą daugiau kaip viename konteineryje arba daugiau kaip vienoje pakuotėje, jei tie konteineriai arba pakuotės pakraunami į vieną transporto priemonę.

Viena transporto priemone laikomos toliau nurodytos transporto

priemonės, jei vežamos prekės yra išsiunčiamos kartu:

- kelių transporto priemonė su priekaba (-omis) arba puspriekabe (-ėmis),
- į sąstatą sukabinti geležinkelio riedmenys arba vagonai,
- vieną vilkstinę sudarantys laivai.

Jeigu siunta pakraunama į dvi transporto priemones, kiekviena iš šių transporto priemonių vežamam kroviniui reikia atskiros tranzito deklaracijos, net jei visos prekės vežamos iš tos pačios išvykimo muitinės įstaigos į tą pačią paskirties muitinės įstaigą.

Kita vertus, į vieną transporto priemonę galima pakrauti prekes keliose išvykimo muitinės įstaigose ir iškrauti jas keliose paskirties muitinės įstaigose.

Jeigu prekės į vieną transporto priemonę pakraunamos keliose išvykimo muitinės įstaigose, kiekvienoje išvykimo muitinės įstaigoje pateikiama atskira tranzito deklaracija, kurioje nurodytos joje pakrautos prekės.

1 pavyzdys

Išvykimo muitinės įstaigoje A į sunkvežimį pakraunamos trys pakuotės, joms surašoma viena tranzito deklaracija, tos pakuotės turi būti pristatytos į paskirties muitinės įstaigą C. Tada kitoje išvykimo muitinės įstaigoje B į tą patį sunkvežimį pakraunamos dar penkios pakuotės, kurios turi būti pristatytos į tą pačią paskirties muitinės įstaigą C. Šioms penkioms pakuotėms turi būti surašoma nauja tranzito deklaracija.

Nedarant poveikio Konvencijos 7 straipsnio 3 dalies nuostatoms, vienam procedūros vykdytojui gali būti surašytos kelios viena transporto priemone į tą pačią paskirties vietą arba kelias paskirties vietas vežamų prekių tranzito deklaracijos. Dėl kiekvienos tokios deklaracijos turi būti pateikta garantija.

2 pavyzdys

Išvykimo muitinės įstaigoje A į sunkvežimį pakrautoms dviem pakuotėms, kurios bus vežamos į paskirties muitinės įstaigą C, surašoma viena tranzito deklaracija, o kitoms trims pakuotėms, kurios bus vežamos į paskirties muitinės įstaigą D, kita tranzito deklaracija. Paskirties muitinės įstaigose (C ir D) pakuotės iškraunamos ir tranzito operacijos baigiamos.

IV.1.4.2. Tranzito deklaracija (IE015)

IV.1.4.2.1. Tranzito deklaracijos forma ir pildymas

Konvencijos III priedėlio A1 ir B1priedai

SMK 5 straipsnio 12 punktas

Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad terminas **„tranzito deklaracija“** turi dvi reikšmes. Pirma, tranzito deklaracija – deklaracija, kuria asmuo nustatyta forma ir būdu išreiškia pageidavimą, kad prekėms būtų įforminta tranzito procedūra. Antra, tai tranzito deklaracijos duomenys, t. y. deklaracijos duomenų pranešimas (IE015) ir tokia deklaracija, išspausdinta kaip TLD. Tolesniuose skyriuose terminas „tranzito deklaracija“ vartojamas pirmąja reikšme.

Duomenų elementai pateikiami, kaip nurodyta Konvencijos III priedėlio A1 priede (PDA 9 priedo C2 priedėlyje).

Pateikiamoje tranzito deklaracijoje (IE015) turi būti visi privalomi duomenų elementai.

Tranzito deklaracijos surašomos viena iš susitariančiųjų šalių oficialiųjų kalbų, kuri yra priimtina išvykimo šalies kompetentingoms institucijoms.

Ekonominės veiklos vykdytojams svarbu teisingai užpildyti tranzito deklaraciją, kad NCTS jos neatmestų.

Jei NCTS tranzito deklaraciją atmeta, deklarantas informuojamas apie atmetimo priežastį ir jam leidžiama padaryti reikiamas pataisas arba pateikti naują deklaraciją.

Viena tranzito operacija gali apimti ne daugiau kaip 999 prekių rūšis. Kiekviena deklaracijoje nurodyta prekių rūšis turi būti įrašyta į NCTS ir įtraukiama į TLD arba prekių sąrašą. Prekių sąrašas spausdinamas, jei tranzito deklaracijoje nurodytos daugiau nei vienos rūšies prekės. Prekių sąrašas pridedamas prie TLD ir nurodomas jo 31 langelyje. TLD pavyzdys ir pildymo paaiškinimai pateikti Konvencijos III priedėlio A3 ir A4 prieduose (PDA 9 priedo F1 priedėlyje). Prekių sąrašo pavyzdys ir pildymo paaiškinimai pateikti Konvencijos III priedėlio A5 ir A6 prieduose (PDA 9 priedo F2 priedėlyje).

IV.1.4.2.2. Mišrios siuntos

Konvencijos I priedėlio 28 straipsnis

ĮA 294 straipsnis

PDA 9 priedo D1 priedėlis

Siuntoms, sudarytoms iš ne Sąjungos prekių, vežamų įforminus T1 tranzito procedūrą, ir Sąjungos prekių, vežamų įforminus T2 arba T2F tranzito procedūrą, paprastai naudojama viena tranzito deklaracija, kuri pridedama prie TLD su prekių sąrašu. TLD pateikiama skirtingo statuso prekėms naudojamo prekių sąrašo informacija ir santrauka.

ĮA B priedas

Galima surašyti ir atskiras tranzito deklaracijas (pvz., T1 tranzito deklaraciją – ne Sąjungos prekėms, T2 arba T2F tranzito deklaraciją – Sąjungos prekėms).

Pastaba. Sąjungos prekės, kurioms neįforminta tranzito procedūra (ir kurios gabenamos Sąjungos muitų teritorijoje), gali būti vežamos vienoje transporto priemonėje su prekėmis, kurioms įforminta tranzito procedūra. Tokiu atveju tranzito deklaracija surašoma tik prekėms, kurioms įforminta tranzito procedūra.

VERSLININKAI

Kai vežamos mišrios siuntos, pildant deklaraciją įrašomas deklaracijos rūšį žymintis kodas T, jis taikomas visai deklaracijai. Faktinis kiekvienos rūšies prekių statusas (T1, T2, T2F) įrašomas į NCTS prekių rūšies lygmeniu ir išspausdinamas prekių sąraše.

IV.1.4.2.3. Tranzito deklaracijos pateikimas

Muitinės procedūros vykdytojas, teikdamas tranzito deklaraciją (pranešimą IE015 duomenų apdorojimo priemonėmis), prisiima atsakomybę už:

a) deklaracijoje pateiktos informacijos tikslumą;

b) pridedamų dokumentų autentiškumą;

c) visų pareigų, susijusių su Sąjungos arba bendrosios tranzito procedūros įforminimu prekėms, įvykdymą.

Deklaracijos autentiškumas tvirtinamas laikantis išvykimo šalyje taikomų sąlygų.

VERSLININKAI

Norėdamas sužinoti, kaip tvirtinamas elektroniniu būdu teikiamos tranzito deklaracijos autentiškumas, procedūros vykdytojas kreipiasi į muitinę.

IV.1.4.2.4. Tranzito / saugumo deklaracija

SMK 127 ir 128 straipsniai

Prieš įvežant prekes į Sąjungos muitų teritoriją, įvežimo bendroji deklaracija pateikiama pirmajai įvežimo muitinės įstaigai.

DA 104 ir 105–109 straipsniai

Ta muitinės įstaiga užtikrina, kad remiantis ta deklaracija būtų atliktas sandorio rizikos vertinimas, įvertinant duomenis pagal rizikos kriterijus.

ĮA 182 straipsnis

106 straipsnio 3 dalis, iš dalies pakeista PDA

Įvežimo bendrosios deklaracijos pateikimo terminai yra tiesiogiai susiję su transporto rūšimi:

a) vežant prekes kelių transportu – likus bent valandai iki atvykimo;

b) vežant prekes geležinkelių transportu:
- jei traukinio kelionė nuo paskutinės traukinių stoties trečiojoje šalyje iki pirmosios įvežimo muitinės įstaigos trunka mažiau nei dvi valandas – likus ne mažiau kaip valandai iki atvykimo,
- visais kitais atvejais – likus ne mažiau kaip dviem valandoms iki atvykimo;

c) vežant prekes vidaus vandenų keliais – likus ne mažiau kaip dviem valandoms iki atvykimo;

d) vežant konteinerių krovinį jūrų transportu – likus ne mažiau kaip 24 val. iki pakrovimo išvykimo uoste;

e) vežant nesupakuotą (palaidą birų) krovinį jūrų transportu – likus ne mažiau kaip keturioms valandoms iki atvykimo;

f) atvežant prekes iš:
- Grenlandijos,
- Farerų salų,
- Islandijos,
- Baltijos jūros, Šiaurės jūros, Juodosios jūros ir Viduržemio jūros uostų,

- visų Maroko uostų,

likus ne mažiau kaip dviem valandoms iki atvykimo;

g) gabenant prekes tarp teritorijos, nepriklausančios Sąjungos muitų teritorijai, ir Prancūzijos užjūrio departamentų, Azorų salų, Madeiros ar Kanarų salų, kai kelionė trunka trumpiau nei 24 valandas, – likus ne mažiau kaip dviem valandoms iki atvykimo;

h) vežant prekes oro transportu:

- skrydžių, kurie trunka mažiau negu keturias valandas, atveju – iki faktinio orlaivio išvykimo,
- kitų skrydžių atveju – likus ne mažiau kaip keturioms valandoms iki atvykimo.

Įvežimo bendrosios deklaracijos nereikalaujama:

a) vežant DA 104 straipsnyje išvardytas prekes;

b) jei Sąjungos ir trečiųjų šalių susitarimais nustatyta, kad pripažįstami toliau nurodytose eksporto šalyse atlikto saugumo patikrinimo rezultatai, vadovaujantis SMK 127 straipsnio 2 dalies b punktu. Šios šalys – Norvegija, Šveicarija, Lichtenšteinas, Andora ir San Marinas.

Įvežimo bendrąją deklaraciją pateikia vežėjas arba, nepaisant vežėjo pareigos, vienas iš šių asmenų:

a) importuotojas, prekių gavėjas ar kitas asmuo, kurio vardu arba kurio interesais veikia vežėjas, arba

b) bet kuris asmuo, kuris gali įvežimo muitinės įstaigai pateikti atitinkamas prekes arba užtikrinti, kad jos būtų jai pateiktos.

Elektroninė įvežimo bendroji deklaracija teikiama naudojantis importo kontrolės sistema.

Gali būti naudojama ir NCTS, jei:

a) įvežant tranzito procedūra pradedama prie Sąjungos išorinės sienos,

b) duomenys apima visus duomenis, kurių reikalaujama įvežimo bendrojoje deklaracijoje.

Tokiu atveju įvežimo muitinės įstaigoje, kuri kartu yra ir išvykimo muitinės įstaiga, pateikiama tranzito / saugumo deklaracija (IE015), apimanti tranzito ir saugumo bei saugos duomenis. Įvertinus riziką ir išleidus prekes vežti tranzitu, parengiamas ir išspausdinamas TSLD ir TSPS. TSLD ir TSPS pavyzdžiai pateikti PDA 9 priedo G1 ir G2 priedėliuose.

Visos nuorodos į TLD ir prekių sąrašą taikomos ir TSLD bei TSPS.

IV.1.5. Konkrečios situacijos

IV.1.5.1. Sąjungos ir kitų šalių susitarimai dėl saugos ir saugumo duomenų

Bendrojo tranzito šalys, išskyrus Norvegiją, Šveicariją ir Lichtenšteiną, su Sąjunga nėra sudariusios konkrečių susitarimų dėl šiose šalyse, kurios yra eksporto šalys, atliktų saugumo ir saugos tikrinimų rezultatų pripažinimo.

Vadinasi, kai prekės į Sąjungos muitų teritoriją įvežamos iš šalių, kurios su Sąjunga nėra sudariusios konkrečių susitarimų, ekonominės veiklos vykdytojai privalo pateikti įvežimo bendrąją deklaraciją vadovaudamiesi Sąjungos muitų teisės aktų nuostatomis. Jie gali:

- įvežimo bendrąją deklaraciją pateikti, naudodamiesi importo kontrolės sistema, arba
- pasinaudoti NCTS, jeigu gali į tranzito deklaraciją įtraukti saugumo ir saugos duomenis.

Antrąja galimybe galima pasinaudoti, jei tenkinamos šios sąlygos:

- NCTS tose šalyse priima ekonominės veiklos vykdytojo teikiamą deklaraciją, į kurią įtraukti tranzito duomenys ir įvežimo bendrosios deklaracijos duomenys;
- TSLD ir TSPS rengiami taip pat, kaip TLD ir prekių sąrašas;
- tų šalių NCTS gali priimti įvežimo bendrosios deklaracijos duomenis kartu su tranzito duomenimis ir juos persiųsti ES šalims ir kitoms susitariančiosioms šalis, taip pat gali priimti įvežimo bendrosios deklaracijos duomenis, kuriuos toms šalims atsiuntė ES šalys ir kitos susitariančiosios šalys (kurios yra tranzito arba paskirties šalys);
- ES šalys pripažįsta ir priima tokius bendrojo tranzito deklaracijos duomenis tiek kaip bendrosios tranzito procedūros, tiek kaip įvežimo bendrosios deklaracijos duomenis, vadovaudamosi atitinkamomis SMK nuostatomis, teisiškai nekeičiant ar neišplečiant Konvencijos taikymo srities;
- kitos susitariančiosios šalys pripažįsta tranzito ir įvežimo bendrosios deklaracijos duomenis, taip pat TLD ir TSPS, pateiktus

vienai kuriai iš jų muitinės įstaigų, lygiaverčiais TLD ir prekių sąrašui, jei juose yra visi reikiami duomenys.

IV.1.5.2. Supakuotoms prekėms taikomos taisyklės

Supakuotoms prekėms taikomos toliau išdėstytos taisyklės.

a) Ne Sąjungos prekės, supakuotos į Sąjungos statuso neturinčias pakuotes

Prekėms ir jų pakuotėms pildoma viena T1 deklaracija.

b) Ne Sąjungos prekės, supakuotos į Sąjungos statusą turinčias pakuotes

Visais atvejais prekėms ir jų pakuotėms pildoma viena T1 deklaracija.

c) DA 189 straipsnyje nurodytos Sąjungos prekės, supakuotos į Sąjungos statuso neturinčias pakuotes

Prekėms ir jų pakuotėms pildoma viena T1 deklaracija.

Jeigu minėtos prekės išleidžiamos į laisvą apyvartą, o ne eksportuojamos iš muitų teritorijos, Sąjungos prekių muitinis statusas joms gali būti taikomas tik pateikus atgaline data išduotą T2L dokumentą.

Neatsižvelgiant į galimą eksporto grąžinamųjų išmokų, mokamų už žemės ūkio produktus, grąžinimą, T2L dokumentą galima gauti tik sumokėjus pakuotėms taikomus muitus.

d) Sąjungos prekės, supakuotos į Sąjungos statuso neturinčias pakuotes, eksportuojamos iš ES muitų teritorijos į trečiąją šalį, kuri nėra bendrojo tranzito šalis

Kad pakuotėms nebūtų suteiktas Sąjungos prekių muitinis statusas, jei jos būtų išleistos į laisvą apyvartą, joms pildoma T1 deklaracija. Šiame dokumente turi būti vienas iš šių įrašų:

BG	Общностни стоки
CS	zboží Unie
DA	fælleskabsvarer
DE	Unionswaren
EE	Ühenduse kaup
EL	κοινοτικά εμπορεύματα
ES	mercancías communitarias
FR	marchandises communautaires

IT	merci unionali;
LV	Savienības preces
LT	Sąjungos prekės
HU	közösségi áruk
MT	Merkanzija Komunitarja
NL	communautaire goederen
PL	towary unijne
PT	mercadorias comunitárias
RO	Mărfuri unionale
SI	skupnostno blago
SK	Tovar Únie
FI	unionitavaroita
SV	gemenskapsvaror
EN	Union goods
HR	Roba Unije

e) Sąjungos prekės, supakuotos į Sąjungos statuso neturinčias pakuotes, eksportuojamos iš ES muitų teritorijos į bendrojo tranzito šalį

Prekėms ir jų pakuotėms pildoma viena T1 deklaracija. Šioje deklaracijoje turi būti pirmiau minėtas įrašas „Sąjungos prekės“ ir toliau minimas įrašas „T1 pakuotė“.

Prekės, siunčiamos į kitą valstybę narę SMK 227 straipsnyje nurodytu atveju

Prekėms ir jų pakuotėms pildoma viena T2 deklaracija, sumokėjus pakuotėms taikomą muitą.

Jeigu suinteresuotasis asmuo už pakuotes muito mokėti nenori, T2 deklaracijoje turi būti vienas iš šių įrašų:

BG	Т1 колети
CS	obal T1
DA	T1 emballager
DE	T1-Umschließungen
EE	T1-pakend
EL	συσκευασία T1
ES	envases T1
FR	emballages T1
IT	imballaggi T1
LV	T1 iepakojums
LT	T1 pakuotė
HU	T1 göngyölegek
MT	Ippakkjar T1
NL	T1-verpakkingsmiddelen

PL	opakowania T1
PT	embalagens T1
RO	Ambalaje T1
SI	pakiranje T1
SK	Obal T1
FI	T1-pakkaus
SV	T1-förpackning
EN	T1 packaging
HR	T1 pakiranje

f) Mišri siunta

1) Siuntos, sudarytos iš vienoje pakuotėje esančių prekių, kurioms įforminta T1 procedūra, ir prekių, kurioms įforminta T2 procedūra

Turi būti surašytos atskiros deklaracijos atsižvelgiant į prekių statusą. 31 langelyje nurodomas padalytų siuntų prekių kiekis, o viršutinėje šio langelio dalyje – kitų atitinkamai mišriai siuntai užpildytų dokumentų aprašymas ir numeriai. Šiose deklaracijose turi būti vienas iš šių įrašų:

BG	Общностни колети
CS	obal Unie
DA	fælleskabsemballager
DE	gemeinschaftliche Umschließungen
EE	Ühenduse pakend
EL	κοινοτική συσκευασία
ES	envases comunitarios
FR	emballages communautaires
IT	imballaggi unionali
LV	Savienības iepakojums
LT	Sąjungos pakuotė
HU	közösségi göngyölegek
MT	Ippakkjar Komunitarju
NL	communautaire verpakkingsmiddelen
PL	opakowania unijne
PT	embalagens comunitárias
RO	Ambalaje unionale
SI	skupnostno pakiranje
SK	Obal Únie
FI	yhteisöpakkaus
SV	gemenskapsförpackning
EN	Union packaging
HR	Pakiranje Unije

Jeigu mišri siunta yra supakuota į T1 pakuotes, prekėms ir jų pakuotėms pildoma viena T1 deklaracija.

2) Mišrios siuntos, sudarytos iš vienoje pakuotėje esančių prekių, kurioms įforminta T1 procedūra, ir prekių, kurioms neįforminta tranzito procedūra

Pildoma viena deklaracija. 31 langelyje turi būti įrašytas padalytose siuntose esančių prekių, kurioms įforminta T1 procedūra, kiekis ir rūšis, taip pat vienas iš šių įrašų:

BG	Стоки не обхванати от транзитен режим
CS	zboží není v režimu tranzitu
DA	varer ikke omfattet af forsendelsesprocedure
DE	nicht im Versandverfahren befindliche Waren
EE	Kaubad ei ole transiidi protseduuril
EL	Εμπορεύματα εκτός διαδικασίας διαμετακόμισης
ES	mercancías fuera del procedimento de tránsito
FR	marchandises hors procédure de transit
IT	merci non vincolate ad una procedura di transito
LV	Precēm nav piemērota tranzīta procedūra
LT	Prekės, kurioms neįforminta tranzito procedūra
HU	nem továbbítási eljárás alá tartozó áruk
MT	Merkanzija mhux koperta bi proċedura ta' transitu
NL	geen douanevervoer
PL	towary nieprzewożone w procedurze tranzytu
PT	mercadorias não cobertas por um procedimento de trânsito
RO	Mărfuri neplasate în regim de tranzit
SI	blago, ki ni krito s tranzitnim postopkom
SK	Tovar nie je v tranzitnom režime
FI	tavaroita, jotka eivät sisälly passitusmenettelyyn
SV	varor ej under transitering
EN	goods not covered by a transit procedure
HR	Roba koja nije u postupku provoza

IV.1.5.3. Keleivio bagaže esančios prekės

ĮA 210 straipsnis

Jeigu keleiviai bagaže veža nekomercinės paskirties prekių, muitinės administracijos turi taikyti ĮA 210 straipsnio nuostatas (dėl Sąjungos prekių muitinio statuso nustatymo).

Tačiau į Sąjungos muitų teritoriją iš trečiųjų šalių atvykstantys

keleiviai gali prekėms įforminti Sąjungos tranzito procedūrą.

IV.1.5.4. Sąjungos prekių vežimas į bendrojo tranzito šalį, iš jos arba per ją

Kai Sąjungos prekės vežamos į vienos ar kelių bendrojo tranzito šalių teritoriją arba per vienos ar kelių tokių šalių teritoriją, kad būtų užtikrintas greitas vežimas per sieną, patartina laikytis toliau išdėstytų taisyklių.

a) a) Prekėms, vežamoms iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą per vienos arba kelių bendrojo tranzito šalių teritoriją arba iš Sąjungos muitų teritorijos į bendrojo tranzito šalies teritoriją, norint negaišti laiko sienos perėjimo punktuose, turėtų būti įforminama Sąjungos arba bendroji tranzito procedūra muitinės įstaigoje, kurios kompetencijai priklauso priežiūra vietos, kurioje įsisteigęs procedūros vykdytojas arba kurioje prekės pakraunamos vežti įforminus Sąjungos arba bendrąją tranzito procedūrą, arba dar nepasiekus Sąjungos ir bendrojo tranzito šalies pasienio zonos. Taip pat patartina, jei tik įmanoma, išvykus iš Sąjungos ir bendrojo tranzito šalies pasienio zonos užbaigti prekių gabenimą taikant Sąjungos arba bendrąją tranzito procedūrą.

b) Valstybių narių ir bendrojo tranzito šalių kompetentingos institucijos užtikrina, kad suinteresuoti ekonominės veiklos vykdytojai būtų oficialiai informuojami apie nuostatas ir supažindinami su a punkto nuostatų taikymo privalumais norint kuo labiau išvengti praktinių sunkumų vykstant per Sąjungos ir bendrojo tranzito šalių sienas.

<u>Tranzitas per bendrojo tranzito šalies teritoriją</u>

Sąjungos prekės iš vienos Sąjungos vietos į kitą per bendrojo tranzito šalį gali būti gabenamos joms įforminus T2, T2F arba T1 tranzito procedūrą (žr. I dalies 4.1.2.1 punktą).

<u>Sąjungos prekių gabenimas į bendrojo tranzito šalį</u>

DA 189 straipsnis

Jeigu Sąjungos prekės iš Sąjungos muitų teritorijos eksportuojamos į bendrojo tranzito šalį ir po eksporto tranzito procedūra pradedama Sąjungoje, Sąjungoje toms prekėms taikoma vidinio Sąjungos tranzito procedūra (T2), o vėliau bendrojo tranzito šalyse ta procedūra tęsiama kaip bendroji tranzito procedūra.

Vis dėlto išskirtiniais atvejais, jei po eksporto pradedama tranzito procedūra, taikoma išorinio Sąjungos tranzito procedūra (T1), o

bendrojo tranzito šalyse ta procedūra tęsiama kaip bendroji tranzito procedūra. Išskirtiniai atvejai:

a) su Sąjungos prekėmis buvo atlikti muitinės eksporto formalumai, kad už jų eksportą į trečiąsias šalis pagal bendrąją žemės ūkio politiką būtų skiriamos grąžinamosios išmokos;

b) Sąjungos prekės paimtos iš intervencinių atsargų, joms taikomos jų naudojimo ir (arba) paskirties tikrinimo priemonės ir jas eksportuojant į trečiąsias šalis pagal bendrąją žemės ūkio politiką buvo atlikti muitinės formalumai;

c) Sąjungos prekės atitinka importo muitų grąžinimo arba atsisakymo juos išieškoti reikalavimus, su sąlyga, kad joms įforminta išorinio tranzito procedūra pagal SMK118 straipsnio 4 dalį;

d) eksportuojamos Sąjungos prekės, nurodytos Direktyvos 2008/118/EB 1 straipsnyje (žr. 9 išnašą); Sąjungos prekės parsiunčiamos atgal iš bendrojo tranzito šalies:

   i) Sąjungos prekės, išvežtos į bendrojo tranzito šalies teritoriją įforminus T2 procedūrą, taikant tą procedūrą gali būti parsiųstos atgal pagal tą procedūrą, jeigu:

      - jas visą laiką prižiūrėjo tos šalies muitinė tam, kad būtų užtikrinta, jog nepakistų jų tapatumas arba būklė;

      - toje bendrojo tranzito šalyje joms nebuvo įforminta muitinės procedūra, išskyrus tranzito arba sandėliavimo* procedūrą, išskyrus atvejus, kai prekes leidžiama laikinai įvežti demonstravimo parodoje ar panašiais viešo demonstravimo tikslais;

        * Sandėliuojamos prekės (arba prekės, priskiriamos Suderintos sistemos 1–24 skirsniams ir sandėliuojamos ne ilgiau kaip šešis mėnesius) atgal į Sąjungą turi būti parsiųstos per penkerius metus, jeigu jos buvo sandėliuojamos specialiai tam skirtose vietose ir su jomis nebuvo atlikti jokie veiksmai, išskyrus operacijas, reikalingas jų pradinei būklei išsaugoti arba siuntoms padalyti, nepakeičiant prekių pakuotės, ir jeigu visi veiksmai buvo atlikti muitinei prižiūrint.

      - T2 ar T2F deklaracijoje arba bendrojo tranzito šalies išduotame Sąjungos prekių muitinį statusą patvirtinančiame dokumente turi būti nurodytas deklaracijos pagrindinis registracijos numeris arba

Sąjungos prekių muitinį statusą patvirtinantis dokumentas, su kuriuo prekės buvo atvežtos į tą bendrojo tranzito šalį;

ii) jeigu prekės eksportuojamos neįforminus tranzito procedūros, bendrojo tranzito šalys negali išduoti T2 ar T2F deklaracijos, nes nebuvo surašyta pirminė tranzito deklaracija. Taigi prekės atgal parsiunčiamos taikant T1 procedūrą. Kai siunta vėl įvežama į Sąjungą, ji turi būti laikoma ne Sąjungos prekių importu, nebent būtų galima taikyti nuostatas dėl grąžintų prekių.

<u>Veiksmai, kurių imamasi parsiunčiamas prekes įvežant į Sąjungos muitų teritoriją</u>

a) Kai Sąjungos prekės iš bendrojo tranzito šalies parsiunčiamos į paskirties vietą Sąjungoje, joms surašoma T2 ar T2F deklaracija arba lygiavertis dokumentas (pvz., T2 dokumentą atstojantis CIM važtaraštis).

b) Kad paskirties valstybė narėje būtų galima nustatyti, ar tai yra prekės, kurios buvo gabenamos iš vienos Sąjungos vietos į kitą, o gabenimas buvo nutrauktas bendrojo tranzito šalyje, arba ar tai yra prekės, kurios buvo negrąžinamai arba laikinai eksportuotos iš Sąjungos ir vėl įvežamos į jos muitų teritoriją, laikomasi toliau pateiktų taisyklių:

- prekės ir T2 ar T2F deklaracija arba lygiavertis dokumentas turi būti pateikiami paskirties muitinės įstaigai, kad tranzito operacija būtų užbaigta;

- ši įstaiga sprendžia, ar prekes į laisvą apyvartą galima išleisti nedelsiant, ar joms turi būti įforminta kita muitinės procedūra;

- prekės į laisvą apyvartą išleidžiamos nedelsiant, jeigu T2 ar T2F deklaracijoje arba lygiaverčiame dokumente nėra nuorodos į ankstesnį eksportą iš Sąjungos muitų teritorijos.

  Jei paskirties muitinės įstaigai kyla abejonių, ji gali pareikalauti, kad gavėjas pateiktų įrodymų (pvz., sąskaitą faktūrą su siuntėjo ir gavėjo PVM mokėtojo kodais pagal Direktyvos 2006/112/EB su pakeitimais nuostatas arba elektroninį administracinį dokumentą

Konvencijos 9 straipsnio 4 dalis

(eAD) pagal Direktyvos 2008/118/EB nuostatas);

- prekėms turi būti įforminta paskesnė tranzito procedūra arba jos padedamos į laikinojo saugojimo sandėlį ir atliekami visi su tuo susiję veiksmai (sumokamas importo PVM ir, jei reikia, vidaus mokesčiai):
  – kai prekės buvo eksportuotos iš Sąjungos muitų teritorijos arba
  – kai gavėjas arba atstovas negali muitinei priimtinu būdu įrodyti, kad tai yra prekės, kurios buvo gabenamos iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą jos vietą.

IV.1.6. Išimtys (*pro memoria*)

IV.1.7. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti)

IV.1.8. Tik muitinei skirta dalis

IV.1.9. Priedai

2 SKYRIUS. FORMALUMAI, ATLIEKAMI IŠVYKIMO MUITINĖS ĮSTAIGOJE

IV.2.1. Įvadas

IV.2.2 punkte pateikiama bendroji informacija apie formalumus išvykimo muitinės įstaigoje ir nurodomi juos reglamentuojantys teisės aktai.

IV.2.3 punkte apibūdinama procedūra išvykimo muitinės įstaigoje.

IV.2.4 punkte aptariamos konkrečios situacijos.

IV.2.5 punkte išdėstomos bendrųjų taisyklių išimtys.

IV.2.6 punktas skirtas specialioms nacionalinėms taisyklėms.

IV.2.7 punktas skirtas muitinės administracijoms.

IV.2.8 punkte pateikti 2 skyriaus priedai.

IV.2.2. Bendroji informacija ir teisės aktai

Teisės šaltiniai:

- Konvencijos 11 straipsnis,
- Konvencijos I priedėlio 30–41 ir 81–83 straipsniai,
- SMK 162, 163 ir 170–174 straipsniai,
- ĮA 222, 226, 227 ir 297–303 straipsniai.

IV.2.3. Procedūros išvykimo muitinės įstaigoje apibūdinimas

Šiame punkte pateikiama informacija apie:

- tranzito deklaracijos priėmimą ir įregistravimą (IV.2.3.1 punktas),
- tranzito deklaracijos taisymą (IV.2.3.2 punktas),
- tranzito deklaracijos pripažinimą negaliojančia (IV.2.3.3 punktas),
- tranzito deklaracijos ir prekių tikrinimą (IV.2.3.4 punktas),
- prekių gabenimo maršrutą (IV.2.3.5 punktas),
- terminą (IV.2.3.6 punktas),
- identifikavimo priemones (IV.2.3.7 punktas),
- prekių išleidimą (IV.2.3.8 punktas),
- tranzito procedūros pripažinimą įvykdyta (IV.2.3.9 punktas).

IV.2.3.1. Tranzito deklaracijos priėmimas ir įregistravimas

Konvencijos I priedėlio 27, 30 ir 35 straipsniai

SMK 171–172 straipsniai

DA 143 straipsnis

Išvykimo muitinės įstaiga priima tranzito deklaraciją – deklaracijos duomenų pranešimą (IE015), jeigu:

- pateikta visa bendrajai arba Sąjungos tranzito procedūrai įforminti būtina informacija;
- kartu pateikiami visi būtini dokumentai;
- tranzito deklaracijoje nurodytos prekės buvo pateiktos muitinei oficialiu darbo laiku.

NCTS deklaraciją patvirtina automatiškai. Neteisingai užpildyta arba nebaigta pildyti deklaracija atmetama išsiunčiant pranešimą apie deklaracijos atmetimą (IE016). Deklaracija taip pat atmetama, jeigu joje nurodyti duomenys neatitinka nacionalinėje informacinėje duomenų bazėje užregistruotų duomenų.

Kai tranzito deklaracija priimama, NCTS sugeneruoja pagrindinį registracijos numerį (MRN) (pranešimas IE028).

Deklaracijai suteikiamas statusas „priimta“, o išvykimo muitinės įstaiga sprendžia, ar tikrinti prekes prieš jas išleidžiant, ar ne.

Muitinė gali leisti kartu su deklaracija nepateikti papildomų dokumentų, reikalingų muitinės procedūrą, kuriai įforminti deklaruojamos prekės, reglamentuojančioms nuostatoms įgyvendinti. Tokiu atveju muitinei sudaromos sąlygos bet kada patikrinti minėtus dokumentus. Tranzito deklaracijos 44 langelis pildomas taip:

- dokumento rūšiai skirtoje eilutėje įrašomas atitinkamo dokumento rūšį žymintis kodas (kodai nurodyti Konvencijos III priedėlio A2 priede (PDA 9 priedo D1 priedėlyje);
- dokumento nuorodai skirtoje eilutėje pateikiamas dokumento aprašymas ir jo registracijos numeris.

Nacionalinės muitinės keleiviams leidžia išvykimo muitinės įstaigai pateikti vieną popieriuje surašytos tranzito deklaracijos egzempliorių (ji surašoma naudojantis bendrojo administracinio dokumento arba, kai tinkama, tranzito lydimojo dokumento forma), kad deklaraciją apdorotų NCTS.

Išvykimo muitinės įstaiga turi turėti kompetenciją atlikti su tranzito operacijomis ir atitinkamos rūšies transportu susijusius veiksmus. Muitinės įstaigų sąrašas pateikiamas šioje svetainėje:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds/csrdhome_en.htm.

IV.2.3.2. Tranzito deklaracijos taisymas

Konvencijos I priedėlio 31 straipsnis

Deklarantas gali prašyti leisti pataisyti muitinės deklaraciją, kaip numatyta SMK 173 straipsnyje. Kol muitinės deklaracija nepriimta, deklarantas gali ją pataisyti be atskiro prašymo.

SMK 173 straipsnis

Procedūros vykdytojas gali prašyti leisti pataisyti tranzito deklaraciją po to, kai muitinė ją priėmė. Taisant negalima pakeisti deklaracijos taip, kad ji galėtų būti naudojama ne toms prekėms, kurios iš pradžių buvo joje nurodytos.

Procedūros vykdytojas pateikia pataisytus deklaracijos duomenis išsiųsdamas pranešimą apie deklaracijos taisymą (IE013), jie perduodami išvykimo muitinės įstaigai, o ši sprendžia, ar pataisas priimti (pranešimas apie pataisų priėmimą (IE004)), ar atmesti (pranešimas apie pataisų atmetimą (IE005)).

Taisyti neleidžiama, jeigu kompetentingos institucijos, gavusios tranzito deklaraciją, nurodė, kad ketina tikrinti prekes, arba nustatė, kad duomenys yra neteisingi, arba jau išleido prekes vežti tranzitu.

Tranzito deklaracijos taisymui, kol muitinė jos nepriėmė, SMK 173 straipsnis netaikomas ir ją galima pataisyti be atskiro prašymo.

Konvencijos I priedėlio 29a straipsnis

Pavyzdžiui, jei tranzito deklaracija dar nepateikta arba ji buvo pateikta, bet dar nepriimta, ją galima pataisyti be atskiro prašymo, nes tai nelaikoma taisymu, numatytu SMK 173 straipsnyje.

SMK 130 ir 171 straipsniai

Atitinkamose NCTS specifikacijose (T-TRA-DEP-A-002-Correction) nurodyta, kad dar nepateiktos deklaracijos koregavimas atliekamas siunčiant tą patį pranešimą kaip ir dėl taisymo.

IV.2.3.3. Tranzito deklaracijos pripažinimas negaliojančia

Konvencijos I priedėlio 32 straipsnis

Išvykimo muitinės įstaiga tranzito deklaraciją deklaranto prašymu, kuris pateikiamas siunčiant prašymo panaikinti deklaraciją pranešimą (IE014) ir kurį išvykimo muitinės įstaigai galima pateikti tik kol prekės dar neišleistos vežti tranzitu, gali pripažinti negaliojančia

SMK 174 straipsnis

DA 148 straipsnis

išsiųsdama pranešimą apie deklaracijos panaikinimą (IE010). Tada išvykimo muitinės įstaiga informuoja deklarantą apie jo prašymo vertinimo rezultatą išsiųsdama sprendimo dėl deklaracijos panaikinimo pranešimą (IE009).

Jeigu išvykimo muitinės įstaiga yra pranešusi deklarantui apie savo ketinimą patikrinti prekes, prašymas pripažinti deklaraciją negaliojančia nepriimamas, kol prekės patikrinamos.

Tranzito deklaracija negali būti pripažinta negaliojančia, jei prekės jau išleistos vežti tranzitu, išskyrus šiuos atvejus:

- Sąjungos prekės per klaidą buvo deklaruotos ne Sąjungos prekėms taikomai muitinės procedūrai įforminti, o jų turimas Sąjungos prekių muitinis statusas vėliau buvo įrodytas pateikiant T2L, T2LF arba muitinį prekių manifestą;
- prekės per klaidą buvo deklaruotos pateikiant daugiau kaip vieną muitinės deklaraciją.

Jei vežant tranzitu buvo taikoma veiklos tęstinumo procedūra, svarbu užtikrinti, kad negaliojančiomis būtų pripažintos visos deklaracijos, kurios buvo įrašytos į NCTS, bet sutrikus sistemos veikimui toliau nebuvo apdorojamos.

Ekonominės veiklos vykdytojas privalo informuoti kompetentingas institucijas kaskart, kai deklaracija buvo pateikta NCTS, tačiau vėliau buvo pasinaudota veiklos tęstinumo procedūra.

Kai kuriais atvejais muitinė gali pareikalauti pateikti naują deklaraciją. Tokiu atveju pirminė deklaracija pripažįstama negaliojančia, o naujajai deklaracijai priskiriamas naujas MRN.

IV.2.3.4. Tranzito deklaracijos ir prekių tikrinimas

Konvencijos I priedėlio 35 straipsnis

SMK 188 straipsnis

ĮA 238 ir 239 straipsniai

Priėmusi tranzito deklaraciją ir norėdama patikrinti jos duomenų tikslumą, išvykimo muitinės įstaiga:

- išnagrinėja deklaraciją ir ją papildančius dokumentus;
- jei reikia, pareikalauja, kad deklarantas pateiktų kitus dokumentus;
- prireikus patikrina prekes;
- prireikus paima prekių pavyzdžius analizei arba nuodugniam patikrinimui;

- patikrina, ar pateikta garantija ir ar ji galioja.

Garantijos turėjimas ir galiojimas tikrinamas pagal garantijos registracijos numerį ir prieigos kodą (daugiau informacijos pateikiama III dalyje).

Prieš išleidžiant prekes vežti tranzitu, NCTS garantijų valdymo sistemoje patikrina garantijos galiojimą ir vientisumą šios nuo stebėsenos lygio priklausančios informacijos atžvilgiu:

- ar garantijos dydis yra pakankamas (jei teikiama bendroji garantija – ar turimas garantijos dydis yra pakankamas);
- ar garantija galioja visose susitariančiosiose šalyse, susijusiose su tranzito operacija;
- ar garantija pateikta procedūros vykdytojo vardu.

Tada garantijų valdymo sistema užregistruoja, kad garantija naudojama, ir informuoja NCTS.

Jei prekės tikrinamos, tai daroma išvykimo muitinės įstaigos nustatytose vietose ir tam paskirtu laiku. Apie tikrinimo vietą ir laiką informuojamas procedūros vykdytojas. Tačiau procedūros vykdytojo prašymu muitinė gali prekes patikrinti ne oficialiu darbo laiku arba kitoje vietoje.

Jei nustatoma menkų neatitikčių, išvykimo muitinės įstaiga apie tai praneša procedūros vykdytojui. Šioms neatitiktims pašalinti išvykimo muitinės įstaiga šiek tiek pakeičia (susitarusi su procedūros vykdytoju) deklaracijos duomenis, kad prekes būtų galima išleisti vežti tranzitu.

Jei nustatomas didelis pažeidimas, išvykimo muitinės įstaiga praneša procedūros vykdytojui, kad prekės neišleidžiamos vežti tranzitu (pranešimas apie prekių neišleidimą (IE051), ir užregistruoja nepatenkinamą rezultatą.

Išvykimo muitinės įstaiga pranešime IE001 nurodo tokį tikrinimo rezultatų kodą:

- A1 (atitinka): kai prekės vežti tranzitu išleidžiamos atlikus (visų prekių arba jų dalies) fizinį patikrinimą ir nenustačius neatitikčių;
- A2 (laikoma, kad atitinka): kai prekės vežti tranzitu išleidžiamos atlikus tik dokumentų patikrinimą (fizinis prekių patikrinimas neatliekamas) ir nenustačius neatitikčių arba neatlikus jokio patikrinimo;
- A3 (supaprastinta procedūra): kai prekes vežti tranzitu

išleidžia įgaliotasis siuntėjas.

IV.2.3.5. Prekių gabenimo maršrutas

Konvencijos I priedėlio 33 straipsnis

Paprastai prekės, kurioms įforminama tranzito procedūra, į paskirties muitinės įstaigą turi būti gabenamos ekonomiškai pagrįstu maršrutu.

ĮA 298 straipsnis

Tačiau jei išvykimo muitinės įstaiga arba procedūros vykdytojas mano esant reikalinga, ta muitinės įstaiga nustato maršrutą, kuriuo turi būti gabenamos prekės taikant tranzito procedūrą, atsižvelgdama į visą procedūros vykdytojo praneštą svarbią informaciją.

MUITINĖ
Išvykimo muitinės įstaiga, atsižvelgdama į visą svarbią informaciją, kurią pateikė procedūros vykdytojas, nurodo nustatytą maršrutą, NCTS į deklaracijos duomenis įrašydama informaciją apie šalis, per kurias bus vykstama tranzitu (pakanka nurodyti šalių kodus).
1 pastaba. Sąjungos tranzito atveju reikia nurodyti atitinkamų valstybių narių kodus.
2 pastaba. Reikia nurodyti visų šalių, įtrauktų į nustatytą maršrutą, kodus.

Atliekant tranzito operaciją, nustatytas maršrutas gali būti keičiamas. Tokiu atveju pakeitęs maršrutą vežėjas turi įrašyti reikiamus įrašus tranzito lydimojo dokumento (TLD) 56 langelyje ir nepagrįstai nedelsdamas pateikti šį dokumentą ir prekes artimiausiai šalies, kurios teritorijoje yra transporto priemonė, muitinei. Kompetentinga institucija nusprendžia, ar galima tęsti tranzito operaciją, imasi visų būtinų priemonių ir įrašo reikiamą įrašą TLD G langelyje.

Daugiau informacijos apie procedūras, kurių reikia laikytis, jei gabenant prekes įvyktų incidentų, pateikiama IV.3.3.1 punkte.

IV.2.3.6. Prekių pateikimo terminas

Konvencijos I priedėlio 34 straipsnis ir 45 straipsnio 2 dalis

Išvykimo muitinės įstaiga nustato terminą, per kurį prekes reikia pateikti paskirties muitinės įstaigai.

ĮA 297 straipsnis ir 306 straipsnio 3

dalis

Tos įstaigos nustatyto termino privalo laikytis šalių, į kurių teritoriją prekės įvežamos atliekant tranzito operaciją, kompetentingos institucijos. Jos šio termino pakeisti negali.

Jei prekės paskirties muitinės įstaigai pateikiamos po išvykimo muitinės įstaigos nustatyto termino, laikoma, kad procedūros vykdytojas laikėsi šio termino, jei jis arba vežėjas paskirties muitinės įstaigai priimtinu būdu įrodo, kad vėluojama ne dėl jo kaltės.

MUITINĖ

Nustatydama terminą, išvykimo muitinės įstaiga atsižvelgia į:

- tai, kokia transporto priemonė bus naudojama;
- maršrutą;
- transporto ar kitų sričių teisės aktus, kurie gali turėti įtakos termino nustatymui (pavyzdžiui, tai socialinės arba aplinkos teisės aktai, darantys poveikį transporto rūšiai, transporto taisyklės, kuriomis reglamentuojamas vairuotojų darbo ir privalomo poilsio laikas);
- kai tinkama, visą svarbią procedūros vykdytojo pateiktą informaciją.

Išvykimo muitinės įstaiga terminą (MMMM-MM-DD formatu) įrašo deklaracijoje arba patvirtina muitinės procedūros vykdytojo įrašytą terminą, jei jam pritaria. Šis terminas – data, iki kurios paskirties muitinės įstaigai reikia pateikti prekes ir TLD.

IV.2.3.7. Identifikavimo priemonės

Šis punktas suskirstytas taip:

- įvadas (IV.2.3.7.1 punktas);
- plombavimo būdai (IV.2.3.7.2 punktas);
- plombų charakteristikos (IV.2.3.7.3 punktas);
- specialių plombų naudojimas (IV.2.3.7.4 punktas).

IV.2.3.7.1. Įvadas

Konvencijos 11 straipsnio 2 dalis

Labai svarbu užtikrinti prekių, vežamų įforminus tranzito procedūrą, identifikavimą. Paprastai šių prekių identifikavimas užtikrinamas jas plombuojant.

Konvencijos I priedėlio

36–39 straipsniai

SMK 192 straipsnis

ĮA 299 straipsnis

Konvencijos I priedėlio 39 straipsnis

ĮA 302 straipsnis

Vis dėlto išvykimo muitinės įstaiga gali leisti prekių neplombuoti, jei deklaracijoje arba papildomuose dokumentuose pateiktas prekių aprašymas yra pakankamai tikslus ir pagal jį prekes galima lengvai identifikuoti, nurodyta jų kokybė, pobūdis ir specialūs požymiai (pvz., nurodomi įforminus tranzito procedūrą vežamų automobilių variklio ir važiuoklės numeriai arba nurodomi prekių serijos numeriai).

Išimties tvarka plombos nebūtinos (nebent išvykimo muitinės įstaiga nusprendžia kitaip), jei:

- prekės vežamos oro transportu, o prie kiekvienos siuntos yra pritvirtinta etiketė su nurodytu pridedamo orlaivio važtaraščio numeriu arba ant siuntos, kaip ant krovinio vieneto, yra nurodytas kartu pridedamo orlaivio važtaraščio numeris;
- prekės vežamos geležinkelių transportu, o geležinkelio bendrovės joms taiko identifikavimo priemones.

MUITINĖ

Uždėjusi plombas, išvykimo muitinės įstaiga į deklaracijos duomenis įrašo plombų skaičių ir jų identifikatorius.

Jeigu prekėms identifikuoti plombų nereikia, išvykimo muitinės įstaiga atitinkamo langelio nepildo. Tokiu atveju NCTS TLD D langelyje automatiškai įrašo ženklą „- - “.

Jei prekės, kurioms netaikoma tranzito procedūra, ir prekės, kurioms ši procedūra taikoma, vežamos viena transporto priemone arba viename konteineryje, paprastai krovinių skyrius arba vieta, kurioje sukrautos prekės, neplombuojami, jeigu prekių identifikavimas užtikrinamas užplombuojant atskiras pakuotes arba pateikiant pakankamai tikslų prekių aprašymą.

Pastaba. Prekės turi būti aiškiai atskirtos ir paženklintos, kad būtų galima lengvai identifikuoti, kurios prekės vežamos įforminus tranzito procedūrą, o kurios ne.

Jeigu siuntos identifikavimo negalima užtikrinti plombuojant arba

pateikiant tikslų prekių aprašymą, išvykimo muitinės įstaiga gali atsisakyti prekėms įforminti tranzito procedūrą.

Konvencijos I priedėlio 38 straipsnio 5 dalis

ĮA 301 straipsnio 5 dalis

Plombų negalima nuimti be kompetentingos muitinės leidimo.

Jei išvykimo muitinės įstaigoje užplombuota transporto priemone prekės vežamos į kelias paskirties muitinės įstaigas surašius kelis TLD ir vėliau prekės iškraunamos keliose paskirties muitinės įstaigose, esančiose skirtingose šalyse, tarpinės paskirties muitinės įstaigos, kuriose plombos nuimamos, kad būtų iškrauta dalis krovinio, privalo uždėti naujas plombas ir nurodyti tai TLD F langelyje. Tokiu atveju muitinė stengiasi perplombavimui naudoti bent lygiavertes saugumo charakteristikas turinčią muitinės plombą.

Paskirties muitinės įstaiga apie šią TLD nurodytą naują plombą (-as) išvykimo muitinės įstaigą informuoja pranešimo IE018 skiltyse „Informacija apie naujas plombas“ ir „Naujų plombų identifikavimo duomenys“.

IV.2.3.7.2. Plombavimo būdai

Konvencijos 11 straipsnio 2 dalis

ĮA 299 straipsnis

Plombuojama:

- vieta, kurioje sukrautos prekės, jeigu išvykimo muitinės įstaiga pripažino, kad transporto priemonė arba konteineris yra tinkami plombuoti;
- kitais atvejais – kiekviena atskira pakuotė.

Jeigu plombuojama vieta, kurioje sukrautos prekės, transporto priemonės turi būti tinkamos plombuoti.

MUITINĖ

(Konvencijos 11 straipsnio 3 dalis, ĮA 300 straipsnis)

Išvykimo muitinės įstaiga transporto priemones laiko tinkamomis plombuoti, jeigu:

- plombas prie transporto priemonės arba konteinerio galima pritvirtinti paprastai ir veiksmingai;
- transporto priemonėje arba konteineryje nėra slaptų ertmių, kuriose būtų galima paslėpti prekių;
- prekėms skirtos vietos yra lengvai prieinamos muitinei patikrinti.

Pastaba. Tinkamomis plombuoti laikomos transporto priemonės ir konteineriai, kurie pagal tarptautinį susitarimą, kurio susitariančiosios šalys yra Europos Sąjunga ir bendrojo tranzito šalys (pvz., 1975 m. gruodžio 14 d. Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis), yra patvirtinti kaip tinkami

prekėms vežti su muitinės plomba.

IV.2.3.7.3. Plombų charakteristikos

Visos plombos, naudojamos kaip identifikavimo priemonės, turi atitikti nustatytas charakteristikas ir technines specifikacijas.

Konvencijos I priedėlio 38 straipsnis

ĮA 301 straipsnis

Plombos turi turėti šias charakteristikas:

- naudojamos įprastiniu būdu nepažeidžiamos ir patikimai uždedamos;
- yra lengvai patikrinamos ir atpažįstamos;
- pagamintos taip, kad jas pažeidus, pabandžius nuimti arba nuėmus lieka plika akimi matomų pėdsakų;
- turi būti vienkartinės, o daugkartinės plombos turi būti pagamintos taip, kad dar kartą naudojant jas būtų galima paženklinti aiškia atskira identifikavimo žyma;
- turi būti pažymėtos nuolatiniais, gerai matomais atskirą plombą identifikuojančiais ženklais su nesikartojančiais numeriais.

Be to, plombos turi atitikti šiuos techninius reikalavimus:

- plombų forma ir matmenys gali skirtis priklausomai nuo plombavimo būdo, bet jų matmenys turi būti tokie, kad identifikavimo ženklus būtų lengva įžiūrėti;
- plombų identifikavimo ženklai turi būti tokie, kad jų būtų neįmanoma suklastoti ir juos būtų sunku atgaminti;
- naudojama medžiaga turi būti atspari atsitiktiniam pažeidimui ir tokia, kad plombos nebūtų galima nepastebimai suklastoti arba panaudoti pakartotinai.

Laikoma, kad plombos atitinka išvardytus reikalavimus, jei jos yra kompetentingos įstaigos patvirtintos pagal ISO tarptautinį standartą Nr. 17712:2013 „Krovinių konteineriai. Mechaninės plombos“.

Jei prekės gabenamos konteineriuose, turi būti kuo plačiau naudojamos itin saugios plombos.

Ant muitinės plombos turėtų būti nurodoma:

- žodis „muitinė“ viena iš Sąjungos arba bendrojo tranzito šalių oficialiųjų kalbų arba atitinkama santrumpa;
- šalies dviraidis ISO kodas, kuriuo nurodoma plombą uždėjusi šalis.

Be to, susitarusios tarpusavyje susitariančiosios šalys gali nuspręsti naudoti bendras saugumo priemones ir technologijas.

Kiekviena šalis apie naudojamų muitinės plombų tipus praneša Komisijai. Komisija šią informaciją perduoda visoms šalims.

IV.2.3.7.4. Specialių plombų naudojimas

Konvencijos I priedėlio 81–83 straipsniai

Procedūros vykdytojas specialias plombas gali naudoti gavęs kompetentingų institucijų leidimą.

ĮA 317–318 straipsniai

Specialių plombų naudojimas yra supaprastinimas, kuriam taikomos tam tikros sąlygos (daugiau informacijos pateikiama VI dalies 3.3 punkte).

Jeigu naudojamos specialios plombos, procedūros vykdytojas uždėtų plombų tipą, rūšį ir skaičių įtraukia į deklaracijos duomenis (D langelis). Plombos turi būti uždėtos prieš išleidžiant prekes.

IV.2.3.8. Prekių išleidimas

Konvencijos I priedėlio 40 straipsnis

ĮA 303 straipsnis

Išvykimo muitinės įstaigoje atlikus šiuos formalumus:

- išvykimo muitinės įstaigai pateikus deklaracijos duomenis,
- juos patikrinus,
- priėmus tranzito deklaraciją,
- atlikus galimą tikrinimą,
- jei reikia, pateikus garantiją (žr. III dalį),
- nustačius terminą,
- jei reikia, nustačius maršrutą,
- jei būtina, uždėjus plombas,

prekės išleidžiamos vežti tranzitu. Siunčiami šie pranešimai:

- deklarantui – pranešimas, kad prekės išleidžiamos vežti tranzitu (IE029);
- paskirties muitinės įstaigai – pranešimas IE001;
- kai tinkama, tranzito muitinės įstaigai – pranešimas IE050.

Šių pranešimų turinys generuojamas iš tranzito deklaracijos (prireikus pataisoma).

MUITINĖ Baigusi formalumus, išvykimo muitinės įstaiga: • patvirtina tranzito deklaraciją,

- įrašo tikrinimo rezultatus,
- užregistruoja garantiją,
- deklaracijoje nurodytai paskirties muitinės įstaigai ir tranzito muitinės įstaigai (-oms), jei tokių yra, išsiunčia atitinkamai pranešimą IE001 ir pranešimą IE050 ir
- išspausdina TLD (jei reikia, ir prekių sąrašą).

IV.2.3.8.1. Dokumentai išleidžiant prekes

Konvencijos I priedėlio 41 straipsnis

ĮA 303 straipsnio 4 dalis

DA 184 straipsnio 2 dalis, iš dalies pakeista PDA

Išvykimo muitinės įstaiga pateikia procedūros vykdytojui arba prekes išvykimo muitinės įstaigai pateikusiam asmeniui TLD, kuriame nurodytas MRN. Atliekant tranzito operaciją, TLD, kurį prireikus papildo prekių sąrašas, vežamas kartu su prekėmis.

Išspausdinti TLD gali ir deklarantas, tačiau jį prieš tai turi patvirtinti išvykimo muitinės įstaiga.

IV.2.3.9. Tranzito procedūros pripažinimas įvykdyta

Konvencijos I priedėlio 48 straipsnio 2 dalis

SMK 215 straipsnio 2 dalis

Muitinė pripažįsta tranzito procedūrą įvykdyta, kai, palyginusi išvykimo muitinės įstaigos turimus duomenis su paskirties muitinės įstaigos turimais duomenimis, gali nustatyti, kad procedūra užbaigta tinkamai.

IV.2.4. Konkrečios situacijos

Kai Sąjungos arba bendrąją tranzito procedūrą reikia įforminti labai įvairioms mažais kiekiais vežamoms prekėms (pvz., laivų atsargos, namų apyvokos daiktai persikraustant iš vienos šalies į kitą), kurios siunčiamos tam pačiam galutiniam gavėjui, užtenka pateikti bendrą prekių aprašymą, siekiant išvengti papildomų išlaidų, susijusių su tranzito duomenų įrašymu. Tokia tvarka turėtų būti taikoma su papildoma sąlyga, kad muitinės tikslams turimas ir su siunta kartu vežamas išsamus detalizuotas prekių aprašymas.

Bet kuriuo atveju pirmiausia reikia patikrinti, ar visoms prekėms iš

tikrųjų reikia įforminti Sąjungos arba bendrąją tranzito procedūrą.

IV.2.5. Išimtys (*pro memoria*)

IV.2.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti)

IV.2.7. Tik muitinei skirta dalis

IV.2.7.1. ATIS

MUITINĖ

Šią dokumento dalį rasite Administravimo įstaigoms, įmonėms ir piliečiams skirto komunikacijos ir informacijos išteklių centro (CIRCABC) svetainėje:

https://circabc.europa.eu/ui/group/fac511f0-681d-41af-b678-7d743f529c8f/library/d9bfedcd-976c-4e10-836b-5158b27518f7.

IV.2.7.2. SMS

MUITINĖ

Šią dokumento dalį rasite CIRCABC svetainėje:

https://circabc.europa.eu/ui/group/fac511f0-681d-41af-b678-7d743f529c8f/library/d9bfedcd-976c-4e10-836b-5158b27518f7.

IV.2.8. Priedai

3 SKYRIUS. FORMALUMAI IR INCIDENTAI GABENANT PREKES, KURIOMS ĮFORMINTA BENDROJI ARBA SĄJUNGOS TRANZITO PROCEDŪRA

IV.3.1. Įvadas

Šiame skyriuje aprašomi formalumai ir incidentai gabenant prekes, kurioms įforminta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra.

IV.3.2 punkte pateikiama bendroji informacija ir nurodomi teisės aktai.

IV.3.3 punkte aptariami formalumai, atliekami įvykus incidentų gabenant prekes, kurioms įforminta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra, ir tranzito muitinės įstaigoje.

IV.3.4 punkte aptariamos konkrečios situacijos.

IV.3.5 punkte išdėstomos bendrųjų taisyklių išimtys.

IV.3.6 punktas skirtas specialioms nacionalinėms taisyklėms.

IV.3.7 punktas skirtas muitinės administracijoms.

IV.3.8 punkte pateikti 3 skyriaus priedai.

IV.3.2. Bendroji informacija ir teisės aktai

Teisės šaltiniai:

- Konvencijos I priedėlio 43 ir 44 straipsniai,
- ĮA 304 ir 305 straipsniai,
- PDA 9 priedo F1 priedėlis.

IV.3.3. Formalumai, atliekami įvykus incidentų ir tranzito muitinės įstaigoje

Šiame punkte pateikiama informacija apie:

- formalumus, kuriuos reikia atlikti, jei gabenant prekes, kurioms įforminta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra, įvyksta incidentas (IV.3.3.1 punktas);
- formalumus tranzito muitinės įstaigoje (IV.3.3.2 punktas).

IV.3.3.1. Formalumai, atliekami įvykus incidentų

Dažniausi atvejai, kurie gali būti laikomi incidentais, įvykstančiais gabenant prekes, kurioms įforminta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra:

- dėl nuo vežėjo nepriklausančių priežasčių nesilaikoma maršruto;
- dėl nuo vežėjo nepriklausančių priežasčių plombos netyčia pažeidžiamos arba bandomos nuimti;
- prekės iš vienos transporto priemonės perkraunamos į kitą;
- kilus neišvengiamam pavojui reikia iškrauti visą transporto priemonės krovinį arba jo dalį;
- įvyksta nelaimingas atsitikimas, galintis padaryti poveikį procedūros vykdytojo arba vežėjo gebėjimui vykdyti savo pareigas;
- pakeičiamas kuris nors iš elementų, sudarančių vieną transporto priemonę (pavyzdžiui, atkabinamas vagonas).

Konvencijos I priedėlio 44 straipsnis

ĮA 305 straipsnis

Bet kuriuo iš šių atvejų vežėjas turi nedelsdamas informuoti artimiausią kompetentingą šalies, kurios teritorijoje yra transporto priemonė, muitinės įstaigą. Po incidento jis taip pat turi nedelsdamas įrašyti reikiamus įrašus į TLD 56 langelį ir pateikti šį dokumentą kartu su prekėmis tai muitinės įstaigai. Tos muitinės įstaigos kompetentingos institucijos sprendžia, ar galima tęsti atitinkamą tranzito operaciją, ar ne. Jeigu ją tęsti galima, atitinkama muitinės įstaiga įrašo reikiamą įrašą G langelyje ir nurodo priemones, kurių imtasi.

Jeigu plombos buvo pažeistos dėl nuo vežėjo nepriklausančių priežasčių, kompetentinga įstaiga patikrina prekes ir transporto priemonę. Leidusi tęsti tranzito operaciją, muitinė uždeda naujas plombas ir į TLD įrašo atitinkamą įrašą.

Prekes iš vienos transporto priemonės į kitą galima perkrauti tik gavus vietos, kurioje turi būti atliktas perkrovimas, kompetentingų institucijų leidimą ir joms prižiūrint. Tokiu atveju vežėjas užpildo TLD 55 langelį „Perkrovimas“. Šį langelį galima užpildyti ranka, rašant rašalu ir didžiosiomis raidėmis. Tam tikrais atvejais muitinė įrašo reikiamą įrašą TLD F langelyje. Jeigu prekės perkraunamos daugiau nei du kartus ir dėl to užpildomas visas F langelis, vežėjas reikiamą informaciją įrašo TLD 56 langelyje.

Tačiau jei prekės perkraunamos iš neužplombuotos transporto

priemonės, vežėjas, nors ir įrašo įrašus, neprivalo pateikti prekių ir TLD artimiausiai muitinės įstaigai, o muitinė atitinkamo įrašo nedaro.

Kai pakeičiamas vienas ar daugiau elementų, sudarančių vieną transporto priemonę, prekių ir transporto priemonės artimiausiai muitinės įstaigai pateikti nereikia ir tos muitinės įstaigos patvirtinimas nebūtinas šiais atvejais:

- jei dėl techninių priežasčių nuo geležinkelio riedmenų arba vagonų sąstato atkabinamas vienas arba daugiau riedmenų ar vagonų. Tokiu atveju vežėjas, į TLD įrašęs reikiamus įrašus, tęsia tranzito operaciją;
- jei kelionės metu pakeičiamas tik kelių transporto priemonės vilkikas be savo priekabų ar puspriekabių (o prekės neiškraunamos ir neperkraunamos), vežėjas TLD 56 langelyje įrašo naujojo vilkiko registracijos numerį ir registracijos šalį ir gali tęsti tranzito operaciją.

Jei anksčiau minėtais atvejais vežėjas neprivalo pateikti prekių ir TLD šalies, kurios teritorijoje yra transporto priemonė, muitinei, jis neprivalo tos muitinės informuoti apie tokius incidentus.

Visais minėtais atvejais vežėjo padarytus atitinkamus įrašus ir muitinės padarytus įrašus į NCTS turi įrašyti tranzito muitinės įstaiga (jei tokia yra) arba paskirties muitinės įstaiga.

Siunta gali būti padalyta tik muitinei prižiūrint, o bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą būtina nutraukti. Kiekvienai siuntos daliai būtina užpildyti naują tranzito deklaraciją.

IV.3.3.2. Formalumai, atliekami tranzito muitinės įstaigoje

Šiame punkte pateikiama informacija apie:

- tranzito muitinės įstaigą (IV.3.3.2.1 punktas);
- formalumus tranzito muitinės įstaigoje (IV.3.3.2.2 punktas);
- tranzito muitinės įstaigos pasikeitimą (IV.3.3.2.3 punktas);
- veiksmus, kurių imamasi, jei padaroma pažeidimų (IV.3.3.2.4 punktas).

IV.3.3.2.1. Tranzito muitinės įstaiga

Konvencijos I priedėlio 3 straipsnio h punktas

ĮA 1 straipsnio 13 dalis

Tranzito muitinės įstaiga – muitinės įstaiga, esanti įvežimo į susitariančiąją šalį arba išvežimo iš jos vietoje. Toliau pateiktoje lentelėje nurodomos įvairios bendrojo ir Sąjungos tranzito galimybės.

	Bendrasis tranzitas	Sąjungos tranzitas
Įvežimas	– į susitariančiąją šalį	– į Sąjungos muitų teritoriją, kai atliekant tranzito operaciją prekės vežamos per trečiosios šalies teritoriją
Išvežimas	– iš susitariančiosios šalies, kai atliekant tranzito operaciją prekės išvežamos iš tos susitariančiosios šalies muitų teritorijos per jos ir trečiosios šalies sieną	– iš Sąjungos muitų teritorijos, kai atliekant tranzito operaciją prekės iš tos teritorijos išvežamos per valstybės narės ir trečiosios šalies, kuri nėra bendrojo tranzito šalis, sieną

Pagal Konvenciją dėl bendrosios tranzito procedūros turėtų būti tranzito įstaiga tarp Airijos ir Šiaurės Airijos. Kadangi pagal Protokolą dėl Airijos ir Šiaurės Airijos[8] tai neįmanoma, Jungtinė Karalystė sutiko[9], kad tranzito įstaigos funkcijos būtų vykdomos prie Airijos salos išorės sienos, Airijos ir Šiaurės Airijos uostuose. Tarp Airijos ir Šiaurės Airijos tranzito įstaiga nereikalinga.

Siekdamos palengvinti Sąjungos prekių gabenimą iš vienos Sąjungos muitų teritorijos dalies į kitą, kai prekės turi būti vežamos per trečiosios šalies, kuri nėra bendrojo tranzito šalis, teritoriją, valstybės narės įsipareigoja stengtis skirti su kitoje valstybėje narėje surašyta tranzito deklaracija vežamų Sąjungos prekių tikrinimui numatytas specialiąsias juostas prie Sąjungos išorės sienos esančiose jų muitinės

8 *OL C 384 I, 2019 11 12, p. 92*

9 ES ir Jungtinė Karalystė sudarė susitarimo memorandumą, pagal kurį Jungtinė Karalystė tranzito įstaigos funkcijas vykdo prie Airijos salos išorės sienos, o ne prie Airijos ir Šiaurės Airijos sienos.

įstaigose, jei tai įmanoma atsižvelgiant į vietos aplinkybes.

Tikrinant tokias prekes, apsiribojama Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymo tikrinimu ir, jei reikia, vežimo operacijos baigimu, jeigu, atsižvelgiant į tos operacijos aplinkybes, nemanoma, kad reikėtų atlikti nuodugnesnį patikrinimą.

Jei atlikus minėtą tikrinimą, nenustatoma pažeidimų, leidžiama vežti prekes į jų paskirties vietą.

Tranzito įstaigų išdėstymo pavyzdžiai

1 pavyzdys: prekės vežamos iš Vokietijos per Belgiją į Didžiąją Britaniją

Išvykimo muitinės įstaiga yra Vokietijoje, prekės iš ES išvežamos per Belgijos keltų uostą. Tranzito muitinės įstaiga yra Didžiosios Britanijos uoste.

2 pavyzdys: prekės vežamos iš Vokietijos per Prancūziją ir Didžiąją Britaniją į Šiaurės Airiją

Išvykimo muitinės įstaiga yra Vokietijoje, prekės iš ES išvežamos per Prancūzijos keltų uostą. Pirmoji tranzito muitinės įstaiga yra Didžiosios Britanijos uoste. Tranzito procedūra tęsiama Didžiosios Britanijos keltų uoste, kuriame prekės pakraunamos į keltą, plaukiantį į Šiaurės Airiją. Didžiosios Britanijos keltų uoste prekes išvežant iš Didžiosios Britanijos nereikia atlikti jokių formalumų. Atplaukus į Šiaurės Airijos uostą reikia atlikti formalumus tranzito muitinės įstaigoje.

3 pavyzdys: prekės vežamos iš Vokietijos per Nyderlandus, Didžiąją Britaniją ir Airiją į Šiaurės Airiją

Išvykimo muitinės įstaiga yra Vokietijoje, prekės iš ES išvežamos per Nyderlandų keltų uostą. Pirmoji tranzito muitinės įstaiga yra Didžiosios Britanijos uoste. Tranzito procedūra tęsiama Didžiosios Britanijos keltų uoste, kuriame prekės pakraunamos į keltą, plaukiantį į Airiją. Atplaukus į Airiją, reikia atlikti formalumus tranzito muitinės įstaigoje. Tranzito procedūra tęsiama Airijoje ir prekės vežamos per Airijos ir Šiaurės Airijos sieną neatlikus jokių muitinės formalumų. Prekės pateikiamos paskirties muitinės įstaigai Šiaurės Airijoje.

Ar iš ES į Šiaurės Airiją gabenamoms prekėms reikia įforminti T1 arba T2 procedūrą?

– Jei Sąjungos prekės iš ES į Šiaurės Airiją negabenamos per

bendrojo tranzito šalį, tranzito procedūra nereikalinga (taip pat žr. 9 pavyzdį).

– Jei į Šiaurės Airiją gabenamos Sąjungos prekės, taikoma T2 procedūra. Prekių gabenimas vyksta kaip tiekimas ES viduje, iš valstybės narės per Didžiąją Britaniją į Šiaurės Airiją. Šiaurės Airijoje paskirties muitinės įstaigoje tranzito procedūra užbaigiama ir, kadangi atvežtų Sąjungos prekių muitinis statusas nustatomas taikant T2 procedūrą, muitinės priežiūra baigiasi ir tolesnės muitinės procedūros įforminti nereikia.
– Jei į Šiaurės Airiją gabenamos ne Sąjungos prekės, turi būti taikoma T1 procedūra. Šiaurės Airijoje paskirties muitinės įstaigoje reikia įforminti tolesnę muitinės procedūrą.

4 pavyzdys: prekės vežamos iš Šiaurės Airijos į Didžiąją Britaniją

Išvykimo muitinės įstaiga yra Šiaurės Airijoje, prekės iš Šiaurės Airijos išvežamos per keltų uostą. Tranzito muitinės įstaiga yra Didžiosios Britanijos uoste.

Ar iš Šiaurės Airijos į Didžiąją Britaniją gabenamoms prekėms reikia įforminti T1 arba T2 procedūrą?

– Išorinio tranzito procedūra T1 taikoma ne Sąjungos prekėms (arba eksportui, po kurio atliekama tranzito procedūra, kai taikomas DA 189 straipsnis).
– Vidinio tranzito procedūra T2 taikoma, kai eksportuojamos Sąjungos prekės ir vėliau atliekama tranzito procedūra.

5 pavyzdys: prekės vežamos iš Didžiosios Britanijos į Šiaurės Airiją

Išvykimo muitinės įstaiga yra Didžiojoje Britanijoje, prekės iš Didžiosios Britanijos išvežamos per keltų uostą. Tranzito muitinės įstaiga yra Šiaurės Airijos uoste.

Ar iš Didžiosios Britanijos į Šiaurės Airiją gabenamoms prekėms reikia įforminti T1 arba T2 procedūrą?

- Vidinio tranzito procedūra T2 taikoma, jei Didžiojoje Britanijoje taikomas Konvencijos dėl bendrosios tranzito 9 straipsnis.
- Išorinio tranzito procedūra T1 taikoma visais kitais atvejais.

6 pavyzdys: prekės vežamos iš Didžiosios Britanijos per Šiaurės Airiją į Airiją

Išvykimo muitinės įstaiga yra Didžiojoje Britanijoje, prekės iš Didžiosios Britanijos išvežamos per keltų uostą. Tranzito muitinės įstaiga yra Šiaurės Airijos uoste. Prekės vežamos per Airijos ir Šiaurės Airijos sieną neatlikus jokių muitinės formalumų. Prekės

pateikiamos paskirties muitinės įstaigai Airijoje.

Ar iš Didžiosios Britanijos gabenamoms prekėms reikia įforminti T1 arba T2 procedūrą?

- Žr. 5 pavyzdį.

7 pavyzdys: prekės vežamos iš Didžiosios Britanijos per Nyderlandus į Vokietiją

Išvykimo muitinės įstaiga yra Didžiojoje Britanijoje, prekės iš Didžiosios Britanijos išvežamos per keltų uostą. Tranzito muitinės įstaiga yra Nyderlandų (ES) uoste, į kurį atvyksta keltas. Tranzito deklaracija ir prekės pateikiamos paskirties muitinės įstaigai Vokietijoje.

8 pavyzdys: prekės vežamos iš Airijos per Šiaurės Airiją, Didžiąją Britaniją, Belgiją, Prancūziją ir Šveicariją į Italiją

Išvykimo muitinės įstaiga ya Airijoje. Prekės vežamos per Airijos ir Šiaurės Airijos sieną neatlikus jokių muitinės formalumų ir tranzito procedūra tęsiama Šiaurės Airijoje. Prekės iš Šiaurės Airijos išvežamos per keltų uostą. Pirmoji tranzito muitinės įstaiga yra Didžiosios Britanijos uoste, į kurį atvyksta keltas. Tranzito procedūra tęsiama Didžiosios Britanijos keltų uoste, kuriame prekės pakraunamos į keltą, plaukiantį į Belgiją. Atplaukus į Belgiją, reikia atlikti formalumus antrojoje tranzito muitinės įstaigoje. Tranzito procedūra tęsiama Europos Sąjungoje. Trečioji tranzito muitinės įstaiga yra pirmoji muitinės įstaiga Šveicarijoje. Ketvirtoji tranzito muitinės įstaiga yra pirmoji muitinės įstaiga Italijoje. Tranzito deklaracija ir prekės pateikiamos paskirties muitinės įstaigai Italijoje.

9 pavyzdys: prekės vežamos iš Šiaurės Airijos per Airiją į Prancūziją (ir atvirkščiai)

Prekės išvežamos iš Šiaurės Airijos ir per Airijos ir Šiaurės Airijos sieną vežamos neatlikus jokių muitinės formalumų. Iš Airijos prekės išvežamos per keltų uostą. Uostas, į kurį atvyksta keltas, yra Prancūzijoje. Prekės pateikiamos muitinės įstaigai Prancūzijos uoste, į kurį atvyksta keltas.

Ar iš Airijos salos į ES ir atvirkščiai gabenamoms prekėms reikia įforminti T1 arba T2 procedūrą, ar užtenka tik įrodyti Sąjungos prekių statusą?

– Šiame pavyzdyje Sąjungos prekės negabenamos per bendrojo tranzito šalį. Vadinasi, T2 procedūra netaikoma. Jei reikia,

pateikiant prekes muitinei uoste, į kurį atvyksta keltas, pakanka Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymo.

– Jei iš Airijos salos į ES ir atvirkščiai gabenamos ne Sąjungos prekės, turi būti taikoma T1 procedūra. Paskirties muitinės įstaigoje reikia įforminti tolesnę muitinės procedūrą.

IV.3.3.2.2. Formalumai, atliekami tranzito muitinės įstaigoje

Konvencijos I priedėlio 43 straipsnis

TLD, kuriame nurodytas MRN, ir prekės pateikiamos kiekvienai tranzito muitinės įstaigai.

ĮA 304 straipsnis

Tranzito muitinės įstaiga (-os), jei reikia, gali patikrinti prekes. Tikrinimas atliekamas daugiausia remiantis tranzito operacijos duomenimis, kuriuos išvykimo muitinės įstaiga pateikė pranešime IE050.

MUITINĖ

Tranzito muitinės įstaiga:

- registruoja MRN,
- registruoja vežimą per sieną ir
- išvykimo muitinės įstaigai išsiunčia pranešimą IE118.

Jei prekėms taikomi eksporto apribojimai, TLD įrašomas vienas iš šių įrašų:

- kai vykdomas bendrasis tranzitas:
  DG0 (eksportas iš šalies, kuriam taikomi apribojimai) arba
  DG1 (eksportas iš šalies, kuriam taikomi muitai);
- kai vykdomas Sąjungos tranzitas:
  DG0 (eksportas iš ES, kuriam taikomi apribojimai) arba
  DG1 (eksportas iš ES, kuriam taikomi muitai).

IV.3.3.2.3. Tranzito muitinės įstaigos pasikeitimas

Prekės gali būti vežamos per kitą, nei deklaruota TLD, tranzito muitinės įstaigą.

Jei prekės ir TLD pateikiamos ne deklaracijoje nurodytai tranzito muitinės įstaigai, o faktinės tranzito muitinės įstaigos įrašytas MRN yra susijęs su tranzito operacija, apie kurią ta muitinės įstaiga nėra gavusi pranešimo IE050, NCTS išsiunčia išvykimo muitinės įstaigai automatinį prašymą atsiųsti pranešimą apie numatomą tranzitą (IE114) faktinei tranzito muitinės įstaigai.

Išvykimo muitinės įstaigos NCTS automatiškai išsiunčia atsakymą apie numatomą tranzitą (IE115). Gavus pranešimą IE115, duomenys NCTS atitinkamai atnaujinami, dėl pranešimo apie numatomą tranzitą pasikeičia tranzito operacijos įrašo statusas ir muitinė gali apdoroti duomenis.

Užbaigus tranzito operaciją paskirties muitinės įstaigoje, deklaruotai tranzito muitinės įstaigai (-oms), per kurias prekės nebuvo vežamos, automatiškai išsiunčiamas atitinkamas pranešimas.

Jei dėl įvairių priežasčių neįmanoma pateikti atitinkamos tranzito operacijos duomenų, faktinei tranzito muitinės įstaigai siunčiamas pranešimas IE115, kuriame nurodomas priežasties, dėl kurios nepateikiamas pranešimas apie numatomą tranzitą, kodas ir pati priežastis (privaloma, jei nurodomas kodas 4), o ta muitinės įstaiga imasi reikiamų priemonių.

MUITINĖ

Faktinėje tranzito muitinės įstaigoje:

- į NCTS įrašomas MRN;
- išvykimo muitinės įstaigai išsiunčiamas pranešimas IE114;
- išvykimo muitinės įstaigos NCTS išsiunčia pranešimą IE115, į kurį įtraukta pranešimo IE050 informacija;
- duomenys tranzito muitinės įstaigos NCTS atitinkamai atnaujinami, dėl pranešimo apie numatomą tranzitą keičiasi tranzito operacijos įrašo statusas ir muitinė gali apdoroti duomenis;
- tranzito muitinės įstaiga registruoja prekių vežimą per sieną ir išvykimo muitinės įstaigai išsiunčia pranešimą IE118.

IV.3.3.2.4. Veiksmai, kurių imamasi nustačius reikšmingų pažeidimų

Tranzito muitinės įstaiga, nustačiusi reikšmingų pažeidimų, susijusių su atitinkama tranzito operacija, nutraukia tranzito procedūrą ir inicijuoja reikiamus tyrimus.

IV.3.4. Konkrečios situacijos (*pro memoria*)

IV.3.5. Išimtys (*pro memoria*)

IV.3.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti)

IV.3.7. Tik muitinei skirta dalis

IV.3.8. Priedai

4 SKYRIUS. FORMALUMAI, ATLIEKAMI PASKIRTIES MUITINĖS ĮSTAIGOJE

IV.4.1. Įvadas

4 skyriuje aptariami formalumai, atliekami paskirties muitinės įstaigoje.

IV.4.2 punkte pateikiama bendroji informacija ir nurodomi teisės aktai.

IV.4.3 punkte aprašomi formalumai, atliekami paskirties muitinės įstaigoje, įskaitant procedūros užbaigimą ir tikrinimą.

IV.4.4 punkte aptariamos konkrečios situacijos.

IV.4.5 punkte išdėstomos bendrųjų taisyklių išimtys.

IV.4.6 punktas skirtas specialioms nacionalinėms taisyklėms.

IV.4.7 punktas skirtas muitinės administracijoms.

IV.4.8 punkte pateikti 4 skyriaus priedai.

IV.4.2. Bendroji informacija ir teisės aktai

Užbaigiant tranzito operaciją, paskirties muitinės įstaigai pateikiamos prekės kartu su TLD ir visa informacija, kurios ta muitinės įstaiga reikalauja (pvz., policijos surašytas eismo įvykio protokolas, jei toks įvykis įvyko, transporto priemonių remonto tarnybos išduotas kvitas, CMR ir kt.). Tokiu būdu tranzito operacija baigiama. Paskirties muitinės įstaiga nedelsdama išsiunčia išvykimo muitinės įstaigai pranešimą apie atvykimą (IE006).

Paskirties muitinės įstaiga patikrina prekes remdamasi NCTS informacija ir, kai tinkama, TLD duomenimis, įrašo tikrinimo rezultatus į sistemą ir išsiunčia pranešimą apie tikrinimo rezultatus (IE018) išvykimo muitinės įstaigai.

Jeigu nenustatoma neatitikčių, išvykimo muitinės įstaiga tranzito procedūrą pripažįsta įvykdyta.

Nustačius neatitikčių, būtina imtis papildomų priemonių.

Teisės šaltiniai:

- Konvencijos I priedėlio 8 ir 45–51 straipsniai,
- Konvencijos III priedėlio B10 priedas,
- SMK 215 straipsnis ir 233 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys,
- ĮA 306–312 straipsniai,
- ĮA 72-03 priedas.

IV.4.3. Formalumai, atliekami paskirties muitinės įstaigoje

Šiame punkte pateikiama informacija apie:

– prekių ir dokumentų pateikimą paskirties muitinės įstaigai (IV.4.3.1 punktas);

– tikrinimą baigiant procedūrą (IV.4.3.2 punktas).

Šiame punkte daroma prielaida, kad nėra jokių neatitikčių. Priemonės, kurių reikia imtis nustačius neatitikčių, išvardijamos šio skyriaus IV.4.4 punkte.

Pastaba. Tranzito procedūros **baigimas** paskirties muitinės įstaigoje ir tranzito procedūros **pripažinimas įvykdyta** nėra tas pats. Išvykimo muitinės įstaiga, remdamasi paskirties muitinės įstaigos pateikta informacija, sprendžia, ar galima tranzito procedūrą pripažinti įvykdyta.

IV.4.3.1. Prekių pateikimas

Konvencijos I priedėlio 8 straipsnis

SMK 233 straipsnio 1 ir 2 dalys

Tranzito procedūra baigiama ir procedūros vykdytojo pareigos įvykdomos, kai prekės, kurioms įforminta ta procedūra, TLD ir kita reikiama informacija yra prieinami paskirties muitinės įstaigai pagal muitų teisės aktus.

Praktikoje procedūros pabaiga – prekių, TLD ir kitos reikiamos informacijos pateikimas paskirties muitinės įstaigai. O teisiškai tai reiškia, kad toks pateikimas atliekamas laikantis teisinių nuostatų pagal taikomą procedūrą, t. y. standartinę arba supaprastintą[10]. Už šiuos abu veiksmus atsakingas procedūros vykdytojas, jie yra jo

[10] Be bendros procedūros pabaigos apibrėžties, yra taikomos specialios nuostatos, reglamentuojančios konkrečias sąlygas, kuriomis procedūra baigiama arba laikoma pasibaigusia, kai ji yra susijusi su supaprastinimu, taikomu įgaliotajam gavėjui ir gabenant krovinį tranzitu oro, jūrų transportu, arba tranzito procedūra, kai prekės gabenamos stacionariais transportavimo įrenginiais (daugiau informacijos pateikiama V dalyje).

pagrindinė pareiga.

Pasibaigus procedūrai, įvykdomos procedūros vykdytojo taikant šią procedūrą prisiimtos pareigos. Po šios datos įvykę įvykiai arba pareigų nevykdymas siejami su kitomis paskirties vietomis ir kitomis, o ne su tranzitu susijusiomis muitinės taisyklėmis. Tačiau tai nereiškia, kad, pasibaigus minėtai procedūrai, negalima kelti procedūros vykdytojo atsakomybės (finansinės arba kitokios) klausimo, bet tik jeigu ji yra susijusi su ankstesne tranzito operacija.

Konvencijos I priedėlio 8 straipsnis

SMK 233 straipsnio 3 dalis

Be procedūros vykdytojo, su tranzito procedūra susijusias pareigas prisiima ir kiti asmenys. Vežėjas ir bet kuris kitas asmuo, kuris gauna prekes žinodamas, kad joms buvo įforminta tranzito procedūra, taip pat atsako už nepakeisto pavidalo prekių pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus muitinės taikomų prekių identifikavimo užtikrinimo priemonių.
Prekės kartu su TLD ir kita reikiama informacija pateikiamos paskirties muitinės įstaigai. Tai reikia padaryti oficialiu tos muitinės įstaigos darbo laiku (dėl supaprastinimų žr. VI dalį).

Prekes būtina pateikti per išvykimo muitinės įstaigos nustatytą terminą. Tas terminas nurodomas TLD D langelyje.
Išvykimo muitinės įstaigos nustatyto termino privalo laikytis šalių, į kurių teritoriją atvykstama atliekant tranzito operaciją, kompetentingos institucijos. Šio termino kompetentingos institucijos, įskaitant paskirties muitinės įstaigą, keisti negali (daugiau informacijos pateikiama IV.2.3.6 punkte).
Pagal MRN paskirties muitinės įstaiga gauna NCTS saugomus duomenis, atsiųstus pranešime IE001.
Paskirties muitinės įstaigos pareigūnui įrašius MRN į NCTS, išvykimo muitinės įstaigai siunčiamas pranešimas IE006, kuriuo ta muitinės įstaiga informuojama apie prekių atvežimą. Pranešimas išsiunčiamas tą dieną, kai prekės ir TLD pateikiami paskirties muitinės įstaigai.

Jei prekės vežti tranzitu buvo išleistos išvykimo muitinės įstaigos NCTS, bet atvežus prekes į paskirties muitinės įstaigą NCTS neveikia, paskirties muitinės įstaiga baigia procedūrą remdamasi TLD, o tranzito procedūrai pripažinti įvykdyta reikiamą informaciją įrašo į NCTS, kai ši vėl pradeda veikti.

IV.4.3.2. Tikrinimas užbaigiant tranzito procedūrą

Konvencijos I priedėlio 47

Pateikus prekes, TLD ir kitą reikiamą informaciją, **paskirties muitinės**

straipsnis

SMK 188 straipsnis

ĮA 308-309 straipsniai

įstaiga užregistruoja atvykimą ir įrašo į NCTS šią informaciją:

1. MRN (tranzito operacijos registracijos numerį),
2. atvykimo datą,
3. jei gabenant prekes įvyko incidentų (pvz., uždėtos naujos plombos, prekės buvo perkrautos) – visą TLD pateiktą reikiamą informaciją (jei jos neįrašė ankstesnė muitinės įstaiga).

Paskirties muitinės įstaiga sprendžia, ar prekės bus tikrinamos, ir pasilieka TLD. Prekės tikrinamos remiantis iš išvykimo muitinės įstaigos gauto pranešimo IE001 informacija.

Paskirties muitinės įstaiga atitinkamą tikrinimo rezultatų kodą įrašo į pranešimą IE018 ir išsiunčia jį išvykimo muitinės įstaigai. Paskirties muitinės įstaiga tikrinimo rezultatams nurodyti naudoja šiuos kodus:

1. Kodas A1 (atitinka) įrašomas, kai paskirties muitinės įstaiga atlieka fizinį prekių patikrinimą (visų prekių arba jų dalies) ir nenustatoma neatitikčių. Be fizinio prekių patikrinimo, dar patikrinami bent šie dalykai:

   - transporto priemonės registracijos numeris išvykimo metu ir paskirties vietoje, palyginant deklaracijos duomenis su duomenimis, turimais paskirties vietoje;
   - visų uždėtų plombų būklė.

2. Kodas A2 (laikoma, kad atitinka) įrašomas šiais atvejais:
   - jeigu paskirties muitinės įstaiga atlieka tik dokumentų patikrinimą (fizinis prekių patikrinimas neatliekamas) ir nenustatoma neatitikčių arba jeigu muitinės įstaiga neatlieka jokio patikrinimo. Uždėtų plombų būklės patikrinimas be fizinio prekių patikrinimo taip pat nurodomas įrašant kodą A2, jeigu plombos yra nepažeistos;
   - jeigu prekės buvo pristatytos įgaliotajam gavėjui ir paskirties muitinės įstaiga nusprendžia neatlikti prekių ir (arba) dokumentų patikrinimo, o pastabų dėl iškrovimo pranešime (IE044) nenurodyta pažeidimų.

   Rekomenduojama, kad įrašiusi kodą A2 paskirties muitinės įstaiga pranešimą IE018 išsiųstų prekių pateikimo paskirties muitinės įstaigai dieną arba vėliausiai kitą darbo dieną.

3. Kodas A5 (neatitiktys) įrašomas šiais atvejais:
   a) jei nustatoma menkų neatitikčių, bet dėl jų neatsiranda skola.
      Pavyzdžiui:

- nėra plombų, jos nuimtos arba pažeistos;
- prekės pristatytos pasibaigus terminui;
- nurodyti neteisingi transporto priemonės identifikavimo duomenys ir jos registracijos šalis;
- nepadaryti reikiami įrašai, jei gabenant prekes įvyko incidentų;
- neatitinka svoris nesant pastebimo neteisėto prekių keitimo (maži svorio skirtumai dėl apvalinimo);

b) jei nustatoma menkų neatitikčių, dėl kurių pagal nacionalines taisykles reikia skirti administracinę baudą;

c) buvo rasta perteklinių prekių (tos pačios ar kitos rūšies), kurios nebuvo deklaruotos, ir negalima nustatyti, ar tos prekės turi Sąjungos statusą arba susitariančiosios šalies prekių statusą.

Jeigu tranzito deklaracijoje deklaruotos prekės buvo pristatytos paskirties muitinės įstaigai, tai, kad buvo rasta perteklinių prekių, netrukdo išvykimo muitinės įstaigai pripažinti procedūros įvykdyta ir užbaigti gabenimo. Tada iš pradžių tranzitui įforminti deklaruotas prekes galima išleisti. Perteklinių prekių padėtį aiškinasi paskirties muitinės įstaiga.

Paskirties muitinės įstaiga pranešime IE018 turėtų išsamiai apibūdinti neatitiktis. Jei įmanoma, informacija laisvos formos teksto langelyje turėtų būti pateikiama išvykimo muitinės įstaigai suprantama kalba.

4. Kodas B1 (neatitinka) įrašomas, kai yra reikšmingų neatitikčių, dėl kurių tranzito procedūros negalima pripažinti įvykdyta. Tranzito operacija NCTS neužbaigiama ir procedūros vykdytojas bei garantas išlieka už ją atsakingi, kol klausimas bus išspręstas. Todėl šis kodas naudojamas tik deramai pagrįstais atvejais, kai trūksta prekių (visų arba dalies) arba panašiais atvejais, pvz., paskirties vietoje pateiktos prekės (jų rūšis ir kiekis) labai skiriasi nuo nurodytųjų deklaracijos aprašyme.

Kodas B1 yra dvejopas:

a) Kodas B1 (neatitinka) su žyma „Laukiama, kol bus pašalintos neatitiktys“ įrašomas, kai atliekant fizinį prekių patikrinimą ar dokumentų patikrinimą muitinėje buvo nustatytas prekių trūkumas arba buvo pateiktos kitokios prekės, negu deklaruota, ir paskirties muitinės įstaiga įtaria, kad taip galėjo atsitikti dėl klaidos ar aplaidumo

išvykimo vietoje.

Paskirties muitinės įstaiga:

- paprašo išvykimo muitinės įstaigos atlikti tyrimą – visų pirma išnagrinėti visus muitinės procedūros vykdytojo arba deklaranto pateiktus dokumentus ir sulyginti juos su deklaracijoje pateiktais duomenimis, ir
- neišleidžia tranzitinių prekių.

Tranzito operacijai suteikiamas statusas „Laukiama, kol bus pašalintos neatitiktys“. Išvykimo muitinės įstaigoje procesas sustabdomas, kol bus išsiaiškintos neatitiktys.

Išsprendus neatitikčių klausimą, išvykimo muitinės įstaiga praneša apie tai paskirties muitinės įstaigai, išsiųsdama pranešimą apie neatitikčių pašalinimą (IE020), kuriame įrašytas kodas 1.

Tada tranzitinės prekės išleidžiamos, o, išvykimo muitinės įstaigai užbaigus operaciją NCTS, procedūra galiausiai pripažįstama įvykdyta.

Jeigu neatitikčių klausimas neišsprendžiamas, išvykimo muitinės įstaiga praneša apie tai paskirties muitinės įstaigai, išsiųsdama pranešimą apie neatitikčių pašalinimą (IE020), kuriame įrašytas kodas 0. Gavusi tą pranešimą arba negavusi pranešimo per 6 kalendorines dienas nuo tos dienos, kai buvo išsiųstas pranešimas IE018 su atitinkama žyma, paskirties muitinės įstaiga pradeda savo tyrimą atvejui išsiaiškinti[11].

Konvencijos I priedėlio 112 straipsnis ir 114 straipsnio 1 dalis

b) Kodas B1 (neatitinka) be žymos „Laukiama, kol bus pašalintos neatitiktys“ įrašomas, kai atliekant fizinį prekių patikrinimą ar dokumentų patikrinimą muitinėje buvo nustatytas prekių trūkumas arba buvo pateiktos kitokios prekės, negu deklaruota, ir paskirties muitinės įstaiga nedaro prielaidos, kad taip galėjo atsitikti dėl klaidos ar aplaidumo išvykimo vietoje.

Paskirties muitinės įstaiga pradeda savo tyrimą atvejui išsiaiškinti.

SMK 79 straipsnis, 87 straipsnio 1 ir 4 dalys, 124 straipsnio 1 dalies g ir h punktai

DA 103 straipsnis

[11] Nurodytas kodas naudojamas, jei išvykimo muitinės įstaiga yra šiose šalyse: BG, CH, CZ, ES, MK ir RS. Kitose šalyse procedūra yra kitokia ir, neatsižvelgiant į pranešime IE020 nurodytą kodą, operacija sistemoje automatiškai užbaigiama. Tai reiškia, kad atvejis toliau nagrinėjamas nenaudojant NCTS. Todėl siunčiant pranešimą toms kitoms šalims kodą B1 su minėta žyma rekomenduojama naudoti tik tuo atveju, jeigu paskirties muitinės įstaiga yra visiškai įsitikinusi, kad prekių trūksta arba kitokios prekės, negu deklaruota, buvo pateiktos dėl klaidos arba aplaidumo išvykimo vietoje ir tai turi išsiaiškinti išvykimo muitinės įstaiga.

3 punkte (perteklinės prekės) ir 4 punkto a ir b papunkčiuose nurodytais atvejais skola gali būti dvejopa:

- skola atsirado pagal Kodekso 79 straipsnį (Konvencijos I priedėlio 112 straipsnio 1 dalies b punktą) (nesilaikoma Sąjungos arba bendrosios tranzito procedūros įforminimo prekėms sąlygų; prekės paimamos iš muitinės priežiūros) ir turi būti sumokėta;
- skola atsirado, tačiau išnyko pagal Kodekso 124 straipsnio 1 dalies g ir h punktus ir DA 103I straipsnį (Konvencijos I priedėlio 112 straipsnio 2 dalį).

Skola išnyksta, jeigu:

- ✓ prekių tranzito procedūra nutraukiama arba tranzito procedūros įforminimo prekėms arba tranzito procedūros taikymo sąlygų nesilaikoma dėl visiško tų prekių sunaikinimo arba negrąžinamo praradimo, nulemto prekių pobūdžio, nenumatytų aplinkybių, *force majeure* arba muitinės duotų nurodymų;
- ✓ reikalavimų nesilaikymas, dėl kurio atsirado skola, neturėjo didelės įtakos teisingam tranzito procedūros taikymui ir nėra pagrindo jį laikyti bandymu apgauti, o vėliau buvo atlikti visi su prekėmis susijusiai padėčiai sureguliuoti reikalingi formalumai.

DA 103 straipsnyje nurodyta, kad vienas iš reikalavimų nesilaikymo atvejų yra tai, kad muitinės priežiūra vėl pradedama taikyti prekėms, kurios tranzito deklaracijoje nenurodytos, tačiau joms anksčiau buvo įformintas laikinasis saugojimas arba specialioji procedūra kartu su prekėmis, kurioms buvo faktiškai įforminta tranzito procedūra[12].

Daugiau informacijos pateikta VIII.2.3.2 punkte.

Abiem atvejais (nesvarbu, ar skola išnykusi, ar ne) paskirties muitinės įstaiga tęsia tyrimą ir vadovaujasi Kodekso 87 straipsnio 1 dalimi (Konvencijos I priedėlio 114 straipsnio 1 dalimi), kad nustatytų, kuri muitinė atsakinga už skolos išieškojimą arba už sprendimo dėl skolos išnykimo priėmimą. Daugiau informacijos pateikta VIII.2.1, VIII.2.2, VIII.2.3 ir VIII.3.2 punktuose.

Jei daroma prielaida, kad už skolos išieškojimą atsakinga paskirties muitinės įstaiga, ji turėtų nusiųsdama pranešimą IE150 (prašymas dėl išieškojimo) paprašyti išvykimo muitinės įstaigos perduoti jai atsakomybę. Daugiau informacijos pateikta VIII.3.3.3, VIII.3.3.4 ir

[12] Tik Sąjungos tranzito procedūra.

VIII.3.3.5 punktuose.

Po to, kai skola išieškoma, jeigu už išieškojimą atsakinga muitinės įstaiga yra ne išvykimo muitinės įstaiga, ji turi išvykimo muitinės įstaigai pranešti apie išieškojimą nusiųsdama pranešimą IE152 (pranešimas apie skolos išieškojimą).

Jeigu skola muitinei yra mažesnė negu 10 000 EUR, laikoma, kad ji atsirado valstybėje narėje, kurioje buvo nustatytas jos atsiradimo faktas, o tai reiškia, kad už išieškojimą yra atsakinga paskirties muitinės įstaiga (Kodekso 87 straipsnio 4 dalis)[13]. Vis dėlto, kad paskirties muitinės įstaiga galėtų pradėti išieškojimo procedūrą, vis tiek reikia apsikeisti pranešimais IE150 ir IE151. Kai išieškojimas baigiamas, paskirties muitinės įstaiga išvykimo muitinės įstaigai išsiunčia pranešimą IE152. Daugiau informacijos pateikta VIII.3.3.5 punkte.

1, 3 ir 4 punktuose nurodytais atvejais paskirties muitinės įstaiga pranešimą IE018 išsiunčia ne vėliau kaip:

- trečią dieną po dienos, kurią prekės buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai ar kitoje vietoje (išimtiniais atvejais, pvz., kelios valstybinių švenčių dienos, šį terminą galima pratęsti iki šešių dienų);
- šeštą dieną po dienos, kurią prekes gavo įgaliotasis gavėjas.

IV.4.4. Konkrečios situacijos

Šiame punkte pateikiama informacija apie konkrečias situacijas vykdant tranzito procedūrą paskirties muitinės įstaigoje. Šios konkrečios situacijos yra:

- kvito išdavimas (IV.4.4.1 punktas);
- alternatyviojo įrodymo išdavimas (IV.4.4.2 punktas);
- prekių ir dokumentų pateikimas ne nurodytu darbo laiku ir ne paskirties muitinės įstaigoje (IV.4.4.3 punktas);
- pažeidimai (IV.4.4.4 punktas);
- paskirties muitinės įstaigos pasikeitimas (IV.4.4.5 punktas).

[13] Tik Sąjungos tranzito procedūra.

IV.4.4.1. Kvito išdavimas

Prekes ir TLD paskirties muitinei pateikusio asmens prašymu ta muitinės įstaiga išduoda kvitą (TC11). Tačiau kvito negalima naudoti kaip alternatyviojo įrodymo, kad procedūra yra baigta.

Konvencijos I priedėlio 46 straipsnis

ĮA 306 straipsnio 5 dalis

Yra dvi svarbios kvito funkcijos. Pirma, juo procedūros vykdytojas informuojamas, kad vežėjas paskirties muitinės įstaigai pateikė prekes ir dokumentus. Antra, kvitas yra svarbus, jei pradedamas tyrimas, nes išvykimo muitinės įstaiga negavo pranešimo IE006. Tokiais atvejais procedūros vykdytojas išvykimo muitinės įstaigai gali pateikti kvitą, rodantį, kuriai muitinės įstaigai buvo pateiktos prekės ir dokumentai. Tai padidina tyrimo procedūros veiksmingumą.

Konvencijos III priedėlio B10 priedas

ĮA 72-03 priedas

Kvitas turi atitikti Konvencijos III priedėlio B10 priede (ĮA 72-03 priede) pateiktą TC11 pavyzdį.

Kvito prašantis asmuo jį užpildo ir pateikia patvirtinti paskirties muitinės įstaigos pareigūnui.

VERSLININKAI

Kvito paskirties muitinės įstaigoje prašantis asmuo įskaitomai užpildo TC11 formą ir joje nurodo:

- paskirties muitinės įstaigos vietą, pavadinimą ir kodą,
- atitinkamame TLD nurodytą prekių statusą (T1, T2, T2F),
- MRN,
- išvykimo muitinės įstaigos vietą, pavadinimą ir kodą,
- vietą.

Be to, kvite gali būti pateikta kitos informacijos apie prekes. Pavyzdžiui, procedūros vykdytojas gali pageidauti nurodyti adresą, kuriuo prekių vežėjas turės grąžinti muitinės patvirtintą kvitą. Paskirties muitinės įstaiga neprivalo grąžinti kvito paštu, tačiau prireikus gali tai padaryti. Paprastai procedūros vykdytojas prašo, kad kvitą jam grąžintų vežėjas.
Atgalinį adresą galima užrašyti kitoje kvito pusėje.

MUITINĖ

Gavusi prašymą išduoti kvitą, paskirties muitinės įstaiga:

- patikrina, ar naudojamas reikiamos formos blankas, t. y. TC11;
- patikrina, ar jis įskaitomai užpildytas;

- patikrina, ar jis užpildytas teisingai;
- patikrina, ar yra aplinkybių, dėl kurių kvito negalima išduoti;
- jeigu dokumentai tvarkingi, išduoda kvitą jo prašančiam asmeniui.

IV.4.4.2. Alternatyviojo įrodymo išdavimas

Konvencijos I priedėlio 45 straipsnio 4 dalis

ĮA 308 straipsnio 2 dalis

Procedūros vykdytojas gali muitinės paprašyti TLD kopijoje surašyti alternatyvųjį įrodymą, kad tranzito procedūra užbaigta tinkamai ir nenustatyta jokių pažeidimų. Tai galima padaryti tuo metu, kai paskirties muitinės įstaigai pateikiamos prekės ir TLD.

Pastaba. Išsami informacija apie alternatyviojo įrodymo pateikimą išvykimo muitinės įstaigai pateikiama VII dalies 3.3.1 punkte.

VERSLININKAI

Norint gauti Konvencijos I priedėlio 45 straipsnio 4 dalyje (ĮA 308 straipsnyje) numatytą alternatyvųjį įrodymą, paskirties muitinės įstaigai tvirtinti galima pateikti TLD ir tam tikrais atvejais prekių sąrašo kopiją.

Minėta kopija gali būti fotokopija ir joje turi būti:
- žyma „kopija“,
- paskirties muitinės įstaigos antspaudas, pareigūno parašas, data ir įrašas „Alternatyvusis įrodymas – 99202“.

Įrašas „Alternatyvusis įrodymas“ visomis kalbomis pateikiamas 8.3 priede.

MUITINĖ

TLD ir tam tikrais atvejais prekių sąrašą turi patvirtinti paskirties muitinės įstaiga. Tvirtinti galima kompiuterizuota sistema, tačiau išvykimo šalies muitinei turi būti aišku, kad patvirtinimas yra autentiškas.

Paskirties muitinės įstaiga alternatyvųjį įrodymą patvirtina, jei nenustatoma jokių pažeidimų. TLD patvirtinamas antspaudu, pareigūno parašu ir nurodoma data.

Alternatyvųjį įrodymą su prekėmis ir TLD pateikiantis asmuo laikomas procedūros vykdytojo atstovu. Paskirties muitinės įstaiga perduoda šiam asmeniui patvirtintą TLD kopiją.

IV.4.4.3. Prekių ir dokumentų pateikimas ne nurodytu darbo laiku ir ne paskirties muitinės įstaigoje

Konvencijos
I priedėlio 45 straipsnio 1 dalis

ĮA 306 straipsnio 1 dalis

Paprastai prekes, TLD ir reikiamą informaciją reikia pateikti:

- paskirties muitinės įstaigoje
- nurodytu darbo laiku.

Tačiau paskirties muitinės įstaiga procedūros vykdytojo arba kito prekes pateikiančio asmens prašymu gali leisti jas pateikti ne oficialiu darbo laiku arba bet kurioje kitoje vietoje.

IV.4.4.4. Pažeidimai

IV.4.4.4.1. Su plombomis susiję pažeidimai

Vežti pagal bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą išleidžiamos tik užplombuotos prekės. Paskirties muitinės įstaiga patikrina, ar plombos nepažeistos. Jeigu plombas buvo bandoma nuimti, paskirties muitinės įstaiga pateikia šią informaciją pranešime IE018, kurį išsiunčia išvykimo muitinės įstaigai.

MUITINĖ

Paskirties muitinės įstaiga patikrina plombų būklę ir patikros rezultatus įrašo į NCTS. Jeigu plombų nėra, jos labai apgadintos arba jeigu yra įrodymų, kad jas buvo bandoma nuimti, patartina, kad muitinė patikrintų prekes ir nustatytus faktus įrašytų į NCTS.

IV.4.4.4.2. Kiti pažeidimai

Paskirties muitinės įstaiga NCTS nurodo nustatytą pažeidimą, kad informuotų apie tai išvykimo muitinės įstaigą. Ta muitinės įstaiga, remdamasi pateiktais faktais, įvertina pažeidimą ir sprendžia, kokių priemonių reikia imtis.

Paskirties muitinės įstaiga gali nustatyti, kad NCTS deklaruotos prekės ir paskirties muitinės įstaigai faktiškai pateiktos prekės skiriasi. Kiekvienas atvejis nagrinėjamas atskirai, nes klaida galėjo būti padaryta išvykimo vietoje.

MUITINĖ

Paskirties muitinės įstaiga:

- užregistruoja MRN ir
- nurodo visus pažeidimus pranešime IE018.

IV.4.4.5. Paskirties muitinės įstaigos pasikeitimas (nukreipimas kitu maršrutu)

Konvencijos I priedėlio 47 straipsnio 2 dalis

ĮA 306 straipsnio 4 dalis ir 307 straipsnio 2 dalis

Tranzito operacija gali būti baigta kitoje, nei įrašyta tranzito deklaracijoje, muitinės įstaigoje. Tuomet ta muitinės įstaiga laikoma paskirties muitinės įstaiga.

NCTS parodo, kad faktinė paskirties muitinės įstaiga nėra gavusi pateiktam MRN skirto pranešimo IE001, ir turi išsiųsti prašymą atsiųsti pranešimą apie numatomą atvykimą (IE002).

Suradusi operaciją pagal MRN, išvykimo muitinės įstaiga siunčia atsakymą dėl pranešimo apie numatomą atvykimą (IE003). Paskirties muitinės įstaiga patvirtina muitinės įstaigos pasikeitimą ir siunčia išvykimo muitinės įstaigai pranešimą IE006.

Neradusi operacijos pagal MRN, išvykimo muitinės įstaiga pranešime IE003 nurodo priežastis (kodai 1–4), dėl kurių negali išsiųsti pranešimo IE001. NCTS atmeta pranešimą apie atvykimą ir praneša apie tai paskirties vietoje esančiam ekonominės veiklos vykdytojui, išsiųsdama pranešimą apie atmestą pranešimą apie numatomą atvykimą (IE021). Atmetimo priežastys gali būti šios:

1. prekės ir TLD jau atvežti į kitą paskirties muitinės įstaigą;
2. išvykimo muitinės įstaiga nutraukė operaciją;
3. MRN nežinomas (dėl techninių priežasčių arba dėl pažeidimų) arba
4. kitos priežastys.

Galima išskirti tris situacijas.

1. Naujoji paskirties muitinės įstaiga ir tranzito deklaracijoje įrašyta muitinės įstaiga yra toje pačioje susitariančiojoje šalyje (valstybėje narėje).

MUITINĖ

Paskirties muitinės įstaiga:

- užregistruoja MRN;
- remdamasi MRN, paprašo išvykimo muitinės įstaigos pateikti informaciją apie deklaraciją – išsiunčia pranešimą IE002;
- išvykimo muitinės įstaigai išsiunčia pranešimą IE006;
- patikrina terminą, visų plombų (jeigu jos uždėtos) būklę ir maršrutą (jeigu jis nurodytas);
- nustato reikiamo atlikti tikrinimo mastą;
- jeigu tikrinimo rezultatas teigiamas, įrašo tikrinimo rezultatą į NCTS;
- išvykimo muitinės įstaigai išsiunčia pranešimą IE018.

Gavusi pranešimą IE006, išvykimo muitinės įstaiga apie pasibaigusią tranzito operaciją praneša deklaracijoje nurodytai paskirties muitinės įstaigai ir deklaracijoje nurodytai tranzito muitinės įstaigai (-oms) (kurios paslaugomis nepasinaudota) – joms persiunčiamas pranešimas apie atvykimą (IE024).

2. Naujoji paskirties muitinės įstaiga ir tranzito deklaracijoje įrašyta muitinės įstaiga yra skirtingose susitariančiosiose šalyse (valstybėse narėse).

MUITINĖ

Paskirties muitinės įstaiga:

- užregistruoja MRN;
- remdamasi MRN, paprašo išvykimo muitinės įstaigos pateikti informaciją apie deklaraciją – išsiunčia pranešimą IE002;
- išvykimo muitinės įstaigai išsiunčia pranešimą IE006;
- patikrina terminą, visų plombų (jeigu jos uždėtos) būklę ir maršrutą (jeigu jis nurodytas);
- nustato reikiamo atlikti tikrinimo mastą;
- jeigu tikrinimo rezultatas teigiamas, įrašo tikrinimo rezultatą į NCTS;
- išvykimo muitinės įstaigai išsiunčia pranešimą IE018.

Gavusi pranešimą IE006, išvykimo muitinės įstaiga apie pasibaigusią tranzito operaciją praneša deklaracijoje nurodytai paskirties muitinės įstaigai ir deklaracijoje nurodytai tranzito muitinės įstaigai (-oms) (kurios paslaugomis nepasinaudota) – joms persiunčiamas pranešimas apie atvykimą (IE024).

3. Naujoji paskirties muitinės įstaiga yra kitoje susitariančiojoje šalyje (valstybėje narėje), nei nurodyta TLD, kuriame yra vienas iš šių įrašų:
   – kai vykdomas bendrasis tranzitas:
     - DG0 (eksportas iš šalies, kuriam taikomi apribojimai)

     arba
     - DG1 (eksportas iš šalies, kuriam taikomi muitai);
   – kai vykdomas Sąjungos tranzitas:
     - DG0 (eksportas iš ES, kuriam taikomi apribojimai)

     arba
     - DG1 (eksportas iš ES, kuriam taikomi muitai).

MUITINĖ

Paskirties muitinės įstaiga:

- užregistruoja MRN;
- remdamasi MRN, paprašo išvykimo muitinės įstaigos pateikti informaciją apie

deklaraciją – išsiunčia pranešimą IE002;

- patikrina prekes ir nusprendžia, ar:
  - leisti jas išvežti į susitariančiąją šalį (valstybę narę), kurios jurisdikcijai priklauso išvykimo muitinės įstaiga, ar
  - neleisti jų išvežti, kol iš išvykimo muitinės įstaigos gaus specialų raštišką leidimą.

IV.4.5. Prekių ir TLD pateikimas pasibaigus terminui

Konvencijos I priedėlio 45 straipsnio 2 dalis

ĮA 306 straipsnio 3 dalis

Jei prekės ir TLD pateikiami pasibaigus išvykimo muitinės įstaigos nustatytam terminui, laikoma, kad procedūros vykdytojas arba vežėjas laikėsi šio termino, jei jie paskirties muitinės įstaigai priimtinu būdu įrodo, kad vėluojama ne dėl jų kaltės.

Toliau pateikiami įrodymų, kad terminas pasibaigė dėl nenumatytų aplinkybių, o ne dėl procedūros vykdytojo arba vežėjo kaltės, pavyzdžiai:

- policijos protokolo išrašas (dėl nelaimingo atsitikimo, vagystės ir kt.);
- sveikatos priežiūros įstaigos išduota pažyma (dėl medicininės priežiūros ir kt.);
- transporto priemonių remonto tarnybos išduotas kvitas (dėl transporto priemonės remonto);
- bet koks įrodymas, kad vėluojama dėl streiko, nepalankių oro sąlygų ar kitų nenumatytų aplinkybių.

Tačiau sprendimą dėl įrodymo galiojimo priima paskirties muitinės įstaiga.

IV.4.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti)

IV.4.7. Tik muitinei skirta dalis

IV.4.8. Priedai

IV.4.8.1. Struktūrizuoti duomenų mainų pranešimai ir duomenų turinys

Šis priedas nebeaktualus ir buvo išbrauktas.

IV.4.8.2. Šalių kodai

IV.4.8.3. Pakuočių kodai

5 SKYRIUS. ANDORA, SAN MARINAS IR NEFISKALINĖS TERITORIJOS

IV.5.1. Įvadas

Ankstesniuose skyriuose apibūdinta standartinė tranzito procedūra. Šiame skyriuje kalbama apie konkrečius tranzito susitarimus, kuriuos sudarė:

- Europos Sąjunga ir Andora (IV.5.2 punktas);
- Europos Sąjunga ir San Marinas (IV.5.3 punktas);
- Europos Sąjunga ir jos specialiosios fiskalinės teritorijos (IV.5.4 punktas).

IV.5.5 punkte aptariamos išimtys.

IV.5.6 punktas skirtas specialiems nacionaliniams nurodymams.

IV.5.7 punktas skirtas tik muitinei.

IV.5.8 pateikti priedai.

IV.5.2. Andora

Šiame punkte:

– pateikiama pagrindinė informacija ir nurodomi teisės aktai (IV.5.2.1);

– apibūdinami formalumai (IV.5.2.2 punktas).

IV.5.2.1. Pagrindinė informacija ir teisės aktai

1990 m. Europos ekonominė bendrija ir Andora sudarė muitų sąjungą – sudarė susitarimą pasikeisdamos raštais[14]. Muitų sąjunga yra sudaryta dėl prekybos prekėmis, kurios priskiriamos Suderintos sistemos (SS) 25–97 skirsniams.

[14] 1990 m. birželio 28 d. Europos ekonominės bendrijos ir Andoros Kunigaikštystės susitarimas pasikeičiant raštais, OL L 374, 1990 12 31, p. 14.

EB ir Andoros jungtinio komiteto sprendimu Nr. 1/96[15] Bendrijos tranzito procedūra, nustatyta Bendrijos muitinės kodekse (BMK) ir jo įgyvendinimo nuostatose (KĮN), pradėta taikyti prekybai, kuri priskiriama muitų sąjungos taikymo sričiai. Šį sprendimą vėliau pakeitė EB ir Andoros jungtinio komiteto sprendimas Nr. 1/2003[16]. 2016 m. gegužės 1 d. Bendrijos tranzito procedūrą pakeitė Sąjungos tranzito procedūra, o Sąjungos muitinės kodeksas ir jo deleguotasis ir įgyvendinimo aktai pakeitė atitinkamai BMK ir KĮN.

IV.5.2.2. Formalumai

IV.5.2.2.1. Prekės, priskiriamos SS 1–24 skirsniams

Šiems skirsniams priskiriamų prekių, kurių paskirties arba kilmės šalis yra Andora, eksportas ir importas laikomas trečiųjų šalių eksportu ir importu.

Tai reiškia, kad reikia pateikti muitinės deklaraciją, kurios 1 langelyje nurodomas eksportas arba importas įrašant atitinkamai santrumpą EX arba IM.

Pavyzdžiai[17]

a) Sąjungos prekių, kurių paskirties šalis yra Andora, eksportas

– Žemės ūkio produktai, už kuriuos mokama eksporto grąžinamoji išmoka

Pateikiama eksporto deklaracija EX1 (eksporto valstybės narės muitinės įstaigai). Eksporto lydimasis dokumentas (ELD) pateikiamas išvežimo iš Sąjungos (Prancūzijos arba Ispanijos) muitinės įstaigai.

– Žemės ūkio produktai, už kuriuos nemokama eksporto grąžinamoji išmoka

Pateikiama eksporto deklaracija EX1 (eksporto valstybės narės

15 1996 m. liepos 1 d. EB ir Andoros jungtinio komiteto sprendimas Nr. 1/96 dėl tam tikrų administracinio bendradarbiavimo metodų įgyvendinant EEB ir Andoros Kunigaikštystės susitarimą pasikeičiant raštais ir dėl prekių tranzito tarp jų, OL L 184, 1996 7 24, p. 39.

16 2003 m. rugsėjo 3 d. EB ir Andoros jungtinio komiteto sprendimas Nr. 1/2003 dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, būtinų, kad deramai veiktų muitų sąjunga, OL L 253, 2003 10 7, p. 3.

17 Pateikiami tik prekių vežimo kelių transportu pavyzdžiai.

muitinės įstaigai). ELD pateikiamas išvežimo iš Sąjungos (Prancūzijos arba Ispanijos) muitinės įstaigai.

– Akcizais apmokestinamos prekės, kurios iki sienos vežamos su elektroniniu administraciniu dokumentu (eAD)

Pateikiama eksporto deklaracija EX1 (eksporto valstybės narės muitinės įstaigai). ELD ir eAD pateikiami išvežimo iš Sąjungos (Prancūzijos arba Ispanijos) muitinės įstaigai.

– Akcizais apmokestinami žemės ūkio produktai, už kuriuos mokama eksporto grąžinamoji išmoka ir kurie iki sienos vežami su eAD

Pateikiama eksporto deklaracija EX1 (eksporto valstybės narės muitinės įstaigai). ELD ir eAD pateikiami išvežimo iš Sąjungos (Prancūzijos arba Ispanijos) muitinės įstaigai.

b) Žemės ūkio produktų importas iš Andoros į Sąjungos muitų teritoriją

Įvežimo į Sąjungą muitinės įstaigoje prekėms įforminama muitinės procedūra, pavyzdžiui, išleidimas į laisvą apyvartą arba išorinio Sąjungos tranzito procedūra (T1), kai paskirties muitinės įstaiga yra Sąjungoje.

Pastaba. Andoros kilmės prekės, apibrėžtos muitų sąjungos susitarime, neapmokestinamos Sąjungos importo muitais, jeigu jos importuojamos pateikiant EUR.1 judėjimo sertifikatą arba sąskaitoje faktūroje surašytą eksportuotojo deklaraciją (muitų sąjungos susitarimo II antraštinė dalis).

c) Tranzitas per Sąjungos muitų teritoriją, kai paskirties šalis yra Andora

Įvežimo į Sąjungą vietoje (pvz., Belgijoje), norint išsiųsti trečiosios šalies prekes į Andorą, pateikiama tranzito deklaracija išorinio Sąjungos tranzito procedūrai (T1) įforminti.

d) Tranzitas iš vienos Sąjungos vietos į kitą jos vietą per Andorą

Sąjungos tranzito procedūra neapima tranzito per Andorą, jam reikia taikyti atskirą (Andoros) procedūrą.

Laikoma, kad Sąjungos tranzito procedūros taikymas sustabdytas Andoros teritorijoje, jeigu prekės per Andorą vežamos su vienu transporto dokumentu.

Jeigu nėra vieno transporto dokumento, su kuriuo prekės būtų

vežamos per Andorą, Sąjungos tranzito procedūra baigiama išvežimo iš Sąjungos vietoje, prieš įvežant prekes į Andorą.

IV.5.2.2.2. Prekės, priskiriamos SS 25–97 skirsniams

Sprendime Nr. 1/2003 yra numatytas BMK ir KĮN nustatytos Bendrijos tranzito procedūros taikymo su reikiamais pakeitimais (*mutatis mutandis*) Bendrijos ir Andoros tarpusavio prekybai SS 25–97 skirsniams priskiriamomis prekėmis pagrindas. 2016 m. gegužės 1 d. Bendrijos tranzito procedūrą pakeitė Sąjungos tranzito procedūra, nustatyta Sąjungos muitinės kodekse ir jo deleguotajame ir įgyvendinimo aktuose (šie teisės aktai pakeitė atitinkamai BMK ir KĮN).

Muitinės formalumai, taikomi Sąjungos valstybių narių ir Andoros tarpusavio prekybai, turi būti atliekami panašiai, kaip tai buvo daroma iki bendrosios rinkos sukūrimo 1993 m. Todėl reikia pateikti muitinės deklaraciją, kurios 1 langelyje nurodomas eksportas arba importas įrašant atitinkamai santrumpą EX arba IM.

Šiomis aplinkybėmis išskiriami tokie atvejai:

- į laisvą apyvartą išleistos prekės, apibrėžtos muitų sąjungos susitarime, gabenamos įforminus vidinio Sąjungos tranzito procedūrą (T2) arba pateikus Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymą;

- neišleistos į laisvą apyvartą prekės gabenamos įforminus išorinio Sąjungos tranzito procedūrą (T1), žr. b pavyzdį 2.2.1 punkte;

- tam tikri produktai, nurodyti Reglamente Nr. 3448/93[18], vežami įforminus išorinio Sąjungos tranzito procedūrą (T1), žr. c pavyzdį.

Garantija, pateikiama pagal Sąjungos tranzito procedūrą, turi galioti Sąjungoje ir Andoroje. Garanto įsipareigojimo dokumentuose ir garantijos sertifikatuose negalima išbraukti žodžių „Andoros Kunigaikštystė“.

18 1993 m. gruodžio 6 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 3448/93, nustatantis prekybos tvarką, taikomą tam tikroms iš perdirbtų žemės ūkio produktų pagamintoms prekėms, OL L 318, 1993 12 20, p. 18. Tokių produktų pavyzdžiai: manitolis, sorbitolis, kazeinas, kazeinatai ir kiti kazeino junginiai, dekstrinai ir dekstrino klijai, krakmolai arba krakmolo klijai, paruoštos glazūravimo arba apdailos priemonės, kurių pagrindas yra krakmolingos medžiagos.

Pavyzdžiai

a) Prekių, išleistų į laisvą apyvartą (išskyrus Reglamente Nr. 3448/93 nurodytas prekes), išsiuntimas iš Sąjungos į Andorą ir atvirkščiai

- Išsiuntimo formalumai atliekami valstybėje narėje arba Andoroje esančioje įstaigoje: surašoma eksporto deklaracija EX1 ir deklaracija vidinio Sąjungos tranzito procedūrai (T2) įforminti arba

- išsiuntimo formalumai, atliekami prie ES ir Andoros sienos: prekės yra išleistos į laisvą apyvartą iki sienos, kur surašoma eksporto deklaracija EX1 su sąlyga, kad pateikiamas Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymas.

Tačiau reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad pasienio muitinės įstaiga, kuri veikia kaip išvežimo muitinės įstaiga, gali atsisakyti prekėms įforminti tranzito procedūrą, jeigu ši procedūra turi būti baigta kaimyninėje pasienio muitinės įstaigoje.

b) Prekių, neišleistų į laisvą apyvartą (išskyrus Reglamente Nr. 3448/93 nurodytas prekes), išsiuntimas iš Sąjungos į Andorą ir atvirkščiai

Prekės, kurios neišleistos į laisvą apyvartą, įforminus išorinio Sąjungos tranzito procedūrą (T1) vežamos į paskirties muitinės įstaigą, esančią Andoroje arba Sąjungoje.

c) Tam tikri produktai, nurodyti Reglamente Nr. 3448/93

Pirmiau apibūdintos procedūros taikomos taip:

- Iš Sąjungos į Andorą siunčiamos Sąjungoms prekės, pagamintos perdirbant žemės ūkio produktus, už kurias mokama eksporto grąžinamoji išmoka

  Surašoma eksporto deklaracija EX1 ir deklaracija vidinio Sąjungos tranzito procedūrai (T1) įforminti.

- Į laisvą apyvartą Andoroje išleisti perdirbti žemės ūkio produktai, kurie siunčiami į Sąjungą

  Šie produktai gabenami įforminus išorinio Sąjungos tranzito procedūrą (T1).

Kadangi reikalaujama, kad Sąjungos muitinės apmokestintų kintamą sudedamąją dalį, išorinio tranzito procedūrai (T1)

įforminti naudojamame TLD įrašomas raudonai pabrauktas įrašas: „*Apmokestinti tik žemės ūkio sudedamąją dalį – EEB ir Andoros susitarimas*“.

Kitos tranzito procedūros

Bendroji tranzito procedūra prekybai su Andora netaikoma.

Andora nėra TIR konvencijos susitariančioji šalis.

Atrinktų procedūrų (t. y. tranzito, eksporto, importo) suvestinė lentelė	SS 01–24 skirsniams priskiriamos prekės	
	Iš ES įvežamos prekės	Iš Andoros įvežamos prekės
Mokama eksporto grąžinamoji išmoka	EX1	
Nemokama eksporto grąžinamoji išmoka	EX1 arba T1[19]	
Akcizais apmokestinamos prekės	EX1 ir eAD	
Akcizais apmokestinamos prekės, už kurias mokama eksporto grąžinamoji išmoka	EX1 ir eAD	
Visos prekės		IM4[20] (ir EUR.1) (prekėms, kurios išleidžiamos į laisvą apyvartą) arba T1

SS 25–97 skirsniams priskiriamos prekės (išskyrus Reglamente Nr. 3448/93 nurodytus produktus)		
	Iš ES įvežamos prekės	Iš Andoros įvežamos prekės
Prekės, išleistos į laisvą apyvartą	EX1 ir T2 (T2F) (vidaus įstaigoje) arba T2L, T2LF arba lygiavertis	EX1 ir T2 (T2F) (vidaus įstaigoje) arba T2L, T2LF arba lygiavertis

19 Ne Sąjungos prekių tranzitas per Sąjungos muitų teritoriją.

20 Prekes į laisvą apyvartą išleidžia įvežimo į Sąjungą muitinės įstaiga.

	dokumentas ir EX1 (pasienyje)	dokumentas ir EX1 (pasienyje)
Prekės, neišleistos į laisvą apyvartą	T1	T1 (tranzitas) arba IM4 (išleidimas į laisvą apyvartą)

Žemės ūkio produktai, nurodyti Reglamente Nr. 3448/93		
	Iš ES įvežamos prekės	Iš Andoros įvežamos prekės
Mokama eksporto grąžinamoji išmoka	EX1 ir T1	
Prekės, išleistos į laisvą apyvartą		T1 ir įrašas „Apmokestinti tik žemės ūkio sudedamąją dalį – EEB ir Andoros susitarimas“.

IV.5.3.1. San Marinas

Šiame punkte:

- pateikiama pagrindinė informacija ir nurodomi teisės aktai (IV.5.3.1);
- apibūdinami formalumai (IV.5.3.2 punktas).

IV.5.3.1. Pagrindinė informacija ir teisės aktai

1992 m. EB ir San Marinas sudarė laikinąjį susitarimą dėl prekybos ir muitų sąjungos[21]. Jį pakeitė 2002 m. balandžio 1 d. įsigaliojęs susitarimas dėl bendradarbiavimo ir muitų sąjungos[22]. Muitų sąjunga sudaryta dėl prekybos prekėmis, kurios priskiriamos Bendrojo muitų tarifo (BMT) 1–97 skirsniams.

EEB ir San Marino bendradarbiavimo komiteto sprendimu Nr. 4/92[23] buvo priimtos nuostatos dėl prekių gabenimo tarp Bendrijos ir San Marino. Šis sprendimas, taikomas nuo 1993 m. balandžio 1 d., buvo iš dalies pakeistas 2002 m. kovo 23 d. įsigaliojusiu Sprendimu Nr. 1/2002[24].

ES ir San Marino bendradarbiavimo komiteto sprendime Nr. 1/2010[25] pateiktas atnaujintas Italijos muitinės įstaigų, galinčių atlikti muitinės formalumus, susijusius su San Marinui skirtomis prekėmis, sąrašas.

21 Laikinasis susitarimas dėl prekybos ir muitų sąjungos tarp Europos ekonominės bendrijos ir San Marino Respublikos, OL L 359, 1992 12 9, p. 14.

22 Europos ekonominės bendrijos ir San Marino Respublikos susitarimas dėl bendradarbiavimo ir muitų sąjungos, OL L 84, 2002 3 28, p. 43.

23 1992 m. gruodžio 22 d. EEB ir San Marino bendradarbiavimo komiteto sprendimas Nr. 4/92 dėl tam tikrų administracinio bendradarbiavimo metodų įgyvendinant laikinąjį susitarimą ir prekių gabenimo į San Marino Respubliką tvarkos, OL L 42, 1993 2 19, p. 34.

24 Sprendimas Nr. 1/2002, kuriuo iš dalies keičiamas 1992 m. gruodžio 22 d. EEB ir San Marino bendradarbiavimo komiteto sprendimas Nr. 4/92 dėl tam tikrų administracinio bendradarbiavimo metodų įgyvendinant laikinąjį susitarimą ir prekių gabenimo į San Marino Respubliką tvarkos, OL L 99, 2002 4 16, p. 23.

25 2010 m. kovo 29 d. ES ir San Marino bendradarbiavimo komiteto sprendimas Nr. 1/2010, nustatantis įvairias Europos ekonominės bendrijos ir San Marino Respublikos susitarimo dėl bendradarbiavimo ir muitų sąjungos įgyvendinimo priemones, OL L 156, 2010 6 23, p. 13.

IV.5.3.2. Formalumai

Sprendimu Nr. 4/92 su pakeitimais suderinami San Marino ir ES administracinio bendradarbiavimo metodai taikant Bendrijos tranzito procedūros taisykles; šią procedūrą 2016 m. gegužės 1 d. pakeitė Sąjungos tranzito procedūra (BMK ir KĮN pakeitė atitinkamai SMK ir su juo susiję aktai).

Toliau išdėstytos taisyklės taikomos gabenant prekes, priskiriamas ES ir San Marino muitų sąjungos taikymo sričiai (BMT 1–97 skirsniai, išskyrus EAPB produktus).

1. Prekės, į San Mariną gabenamos iš paskirtųjų Sąjungos muitinės įstaigų, esančių Italijoje

Prekės, įforminus išorinio tranzito procedūrą (T1) vežamos į paskirties vietą San Marine, į laisvą apyvartą išleidžiamos vienoje iš paskirtųjų Sąjungos muitinės įstaigų, esančių Italijoje[26].

Paskirtojoje muitinės įstaigoje pradedama T2-SM (vidinio tranzito procedūra) arba išduodamas T2L-SM[27] (Sąjungos prekių muitinio statuso) dokumentas, su kuriuo prekės toliau gabenamos į San Mariną. San Marino kompetentingos institucijos arba užbaigia vidinio tranzito procedūrą T2-SM NCTS, arba uždeda antspaudą ant T2L-SM dokumento egzemplioriaus ir grąžina jį Italijoje esančiai išvykimo muitinės įstaigai (t. y. vienai iš paskirtųjų Sąjungos muitinės įstaigų, išvardytų Sprendime Nr. 1/2010).

2. Prekės, gabenamos iš Sąjungos[28] į San Mariną

San Marino kompetentingoms institucijoms būtina pateikti įrodymą, kad prekės yra išleistos į laisvą apyvartą Sąjungoje. Kaip šis įrodymas gali būti pateiktas TLD (T2 arba T2F), Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymo (T2L arba T2LF) originalas ar lygiavertis dokumentas (visų pirma Komisijos reglamente (EB) Nr. 684/2009 nurodytas eAD).

3. Prekės, gabenamos iš San Marino į Sąjungą (išskyrus Italiją[29])

26 Muitinės įstaigų sąrašas pateiktas Sprendime Nr. 1/2010, OL L 156, 2010 6 23. Tai Ankona, Bolonija, Forli, Genuja, Džoja Tauras, Specija, Livornas, Ravena, Riminis, Roma, Orio al Serijus, Milanas, Tarantas, Triestas ir Venecija.

27 T2L-SM dokumentas išduodamas trimis egzemplioriais, kiekviename daromas vienas iš šių įrašų: *Rilasciato in tre essemplari / Délivré en trois examplaires.* T2L-SM dokumento originalas ir kopija įteikiami suinteresuotam asmeniui, o antrąją kopiją pasilieka išvykimo muitinės įstaiga.

28 Mainams tarp Italijos ir San Marino taikomas fiskalinis (PVM) režimas.

Prekės iš San Marino į Sąjungą gabenamos arba taikant vidinio tranzito procedūrą (T2 arba T2F), kurią pradeda San Marino kompetentingos institucijos (kai paskirties muitinės įstaiga yra Sąjungoje), arba naudojant Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymą (T2L arba T2LF) ar lygiavertį dokumentą. TLD, T2L ar T2LF arba lygiavertis dokumentas pateikiamas Sąjungos importo muitinės įstaigai kaip įrodymas, kad prekės yra išleistos į laisvą apyvartą San Marine.

Jeigu prekės, kurios bus vežamos į Sąjungą, anksčiau į San Mariną buvo įvežtos su T2F, T2LF arba lygiaverčiu dokumentu (visų pirma su Komisijos reglamente (EB) Nr. 684/2009 nurodytu eAD), San Marino institucijos pateikia nuorodą į dokumentą, su kuriuo prekės buvo atvežtos į San Mariną.

Garanto įsipareigojimo dokumentuose ir garantijos sertifikatuose negalima išbraukti žodžių „San Marino Respublika“.

Pastaba. EAPB produktams muitų sąjunga netaikoma. Todėl šie produktai, atvežti į Sąjungą, laikomi prekėmis, neišleistomis į laisvą apyvartą.

4. Kitos tranzito procedūros

Bendroji tranzito procedūra prekybai su San Marinu netaikoma.

San Marinas nėra TIR konvencijos susitariančioji šalis.

IV.5.4. Specialiosios fiskalinės teritorijos

Šiame punkte:

- pateikiama pagrindinė informacija ir teisinis pagrindas (IV.5.4.1 punktas);
- apibūdinama vidinio Sąjungos tranzito procedūra (IV.5.4.2 punktas);
- aptariami muitinio statuso dokumentai (IV.5.4.3 punktas).

IV.5.4.1. Pagrindinė informacija ir teisės aktai

ĮA 1 straipsnio 35 punktas

Specialiosios fiskalinės teritorijos yra Sąjungos muitų teritorijos dalis, kurioje netaikomos Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl

29 *Idem*.

Direktyva 2006/112/EB

pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos arba Tarybos direktyvos 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, panaikinančios Direktyvą 92/12/EEB, nuostatos.

Direktyva 2008/118/EB

Specialiosios fiskalinės teritorijos yra:

- Kanarų salos,
- Prancūzijos užjūrio departamentai: Gvadelupa, Martinika, Majotas, Prancūzijos Gviana, Reunjonas ir Sen Martenas,
- Atonas,
- Alandų Salos.

Naujausią informaciją apie šias specialiąsias teritorijas galima rasti adresu:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/territorial-status-eu-countries-and-certain-territories_en

Siekiant užtikrinti iždo mokesčių (PVM ir akcizų) kontrolę ir apskaitą, Sąjungos prekes gabenant į nefiskalines teritorijas, iš jų arba iš vienos tokios teritorijos į kitą atliekami toliau nurodyti formalumai.

DA 188 straipsnis

- Kai Sąjungos prekės gabenamos iš specialiosios fiskalinės teritorijos į kitą Sąjungos muitų teritorijos dalį, kuri nėra specialioji fiskalinė teritorija, ir jų gabenimas baigiamas vietoje, esančioje už valstybės narės, kurioje jos įvežtos į tą Sąjungos muitų teritorijos dalį, ribų, tos Sąjungos prekės turi būti gabenamos įforminus vidinio Sąjungos tranzito procedūrą.

  Pavyzdžiai
  1. Prekės į Sąjungą įvežtos Prancūzijoje, tada iš Prancūzijos išgabentos į Kanarų salas, o vėliau – į Ispaniją. Iš Kanarų salų į Ispaniją jos turi būti gabenamos taikant vidinio Sąjungos tranzito procedūrą.
  2. Iš Alandų Salų į Švediją laivu gabenamoms Sąjungos prekėms nereikia taikyti vidinio Sąjungos tranzito procedūros (T2F), nes prekės iš specialiosios fiskalinės teritorijos gabenamos tiesiai į valstybę narę ir lieka joje. Jeigu tos pačios prekės paskui kelių transportu išvežamos į Daniją, kuri yra kita Sąjungos muitų teritorijos dalis, taikoma vidinio Sąjungos tranzito procedūra (T2F).

- Vis dėlto kitais atvejais (pvz., prekės į Sąjungą įvežtos Prancūzijoje ir čia išleistos į laisvą apyvartą, o vėliau išgabentos į Kanarų salas ir galiausiai parvežtos į Prancūziją, arba Sąjungos prekės iš Švedijos gabenamos tiesiai į Alandų Salas) gali būti taikoma vidinio tranzito procedūra (T2F). Prekės gali būti gabenamos ir remiantis Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymu.

IV.5.4.2. Vidinio Sąjungos tranzito procedūra

PDA 47, 50, 52 ir 53 straipsniai

DA 188 straipsnyje nurodytos prekės gabenamos taikant vidinio Sąjungos tranzito procedūrą, kuri vadinama T2F procedūra, ir taikoma toliau nurodyta tvarka.

- Tranzito deklaracija:

Tranzito deklaracijos 1 langelyje įrašomas kodas T2F.

- Oro transporto arba laivybos bendrovė (popieriuje surašyta oro arba jūrų transportu vežamų prekių tranzito deklaracija):

Atitinkame manifeste įrašomas kodas T2F.

- Oro transporto arba laivybos bendrovė (elektroninis transporto dokumentas (ETD), naudojamas kaip oro arba jūrų transportu vežamų prekių tranzito deklaracija):

Sąjungoms prekėms nurodyti įrašomas kodas T2F.

IV.5.5. Išimtys (*pro memoria*)

IV.5.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti)

IV.5.7. Tik muitinei skirta dalis

IV.5.8. Priedai (*pro memoria*)

V DALIS. BENDROJO ARBA SĄJUNGOS TRANZITO VEIKLOS TĘSTINUMO PROCEDŪRA

1 SKYRIUS. ĮVADAS

Šioje dalyje aptariama veiklos tęstinumo procedūra taikoma, kai nėra galimybės naudotis muitinės arba verslininko IT sistema.

Veiklos tęstinumo procedūros naudojimui taikomas keletas **svarbių bendrųjų taisyklių**:

- taikant NCTS ir taikant veiklos tęstinumo procedūrą atliekamos tranzito operacijos turėtų būti aiškiai atskirtos procedūros. Tai reiškia, kad visos gabenimo operacijos, kurios buvo pradėtos ir sėkmingai įformintos NCTS, turi būti baigtos naudojantis šia sistema, o visos taikant veiklos tęstinumo procedūrą pradėtos gabenimo operacijos turi būti baigtos laikantis nuostatų, kuriomis reglamentuojamas šios procedūros naudojimas;
- jei nusprendžiama pasinaudoti veiklos tęstinumo procedūra, svarbu užtikrinti, kad būtų pašalintos visos deklaracijos, kurios buvo įrašytos į NCTS, bet sutrikus sistemos veikimui nebuvo toliau apdorojamos.

V.1.1. Bendroji informacija ir teisės aktai

Teisės šaltiniai:

- Konvencijos I priedėlio 26 straipsnis,
- SMK 6 straipsnio 3 dalies b punktas,
- ĮA 291 straipsnis,
- Konvencijos I priedėlio II priedas,
- ĮA 72-04 priedas.

V.1.2. Taikant veiklos tęstinumo procedūrą naudojama tranzito deklaracija

Taikant veiklos tęstinumo procedūrą naudojamos tranzito deklaracijos yra popieriuje surašyti dokumentai.

V.1.3. Veiklos tęstinumo procedūros spaudas

Taikant veiklos tęstinumo procedūrą naudojamą popieriuje surašytą tranzito deklaraciją turi pripažinti visos su tranzito operacija susijusios šalys, kad būtų išvengta problemų tranzito muitinės įstaigoje (-ose) ir paskirties muitinės įstaigoje.

Todėl popieriuje surašytos tranzito deklaracijos egzemplioriuose specialiu spaudu (26 x 59 mm) reikia pažymėti, kad taikoma veiklos tęstinumo procedūra; jis užspaudžiamas BAD A langelyje arba TLD langelyje, skirtam MRN. Spaudo atspaudas gali būti iš anksto atspausdintas BAD arba TLD.

- Jei taikoma standartinė procedūra, dokumentą spaudu pažymi išvykimo muitinės įstaiga, o jei taikoma supaprastinta procedūra – įgaliotasis siuntėjas.
- Veiklos tęstinumo procedūros spaudas įvairiomis kalbomis pateiktas V.1.8.1 priede.

Pažymėtina, kad priimami abiejų tipų spaudai – senasis spaudas, nustatytas Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2913/92, nustatančiu Bendrijos muitinės kodeksą, ir naujasis spaudas, nustatytas SMK. Senieji spaudai gali būti toliau naudojami, kol baigsis atsargos.

V.1.4. Laikinas išvykimo muitinės įstaigos NCTS veikimo sutrikimas

Tikslias sąlygas, kuriomis kompetentinga institucija naudojasi veiklos tęstinumo procedūra, nustato kiekviena nacionalinė administracija. Tačiau šios sąlygos turi būti nustatytos iš anksto ir apie jas pranešta ekonominės veiklos vykdytojams.

V.1.5. Laikinas procedūros vykdytojo naudojamos kompiuterizuotos sistemos veikimo sutrikimas

Šiame punkte aptariami tokie atvejai:

- neveikia procedūros vykdytojo kompiuterizuota sistema;
- sutriko elektroninis ryšys tarp procedūros vykdytojo kompiuterizuotos sistemos ir NCTS.

Norint taikyti veiklos tęstinumo procedūrą būtinas išankstinis muitinės sutikimas. Norėdamas gauti šį sutikimą bet kuris standartinę arba supaprastintą procedūrą naudojantis procedūros vykdytojas turi faksu, elektroniniu paštu arba kitomis priemonėmis pranešti muitinei veiklos tęstinumo procedūros taikymo priežastį ir

nurodyti datą, kai ji pradedama taikyti.

Jei muitinė įsitikina, kad ryšys tikrai sutrikęs, ji praneša procedūros vykdytojui sutinkanti, kad būtų taikoma veiklos tęstinumo procedūra. Be to, muitinė gali pareikalauti įrodymo arba pradėti tikrinimą. Tačiau muitinė atsisako duoti sutikimą, jei tas pats procedūros vykdytojas nuolat praneša apie sistemos neveikimą ar ryšio sutrikimą.

Muitinė stebi veiklos tęstinumo procedūros taikymą, kad ja nebūtų piktnaudžiaujama.

Jeigu įgaliotasis siuntėjas dėl savo kompiuterizuotos sistemos neveikimo arba dėl elektroninio ryšio tarp savo kompiuterizuotos sistemos ir NCTS sutrikimo per metus daugiau kaip 2 proc. savo deklaracijų pateikia taikydamas veiklos tęstinumo procedūrą, jo leidimas peržiūrimas siekiant įvertinti, ar tebetenkinamos veiklos tęstinumo procedūros taikymo sąlygos.

V.1.6. Procedūros

V.1.6.1. Išvykimas. Standartinė procedūra

Taikant standartinę procedūrą, procedūros vykdytojas popieriuje surašo tranzito deklaraciją ir ją kartu su prekėmis pateikia išvykimo muitinės įstaigai.

Daugiau informacijos pateikta V.2 ir V.3 punktuose.

Tranzito operacija turi būti baigta ir pripažįstama įvykdyta remiantis popieriuje surašyta deklaracija.

MUITINĖ

Jei nusprendžiama pasinaudoti veiklos tęstinumo procedūra, svarbu užtikrinti, kad **negaliojančiomis būtų pripažintos** visos deklaracijos, kurios buvo įrašytos į NCTS, bet sutrikus sistemos veikimui nebuvo toliau apdorojamos. Verslininkas privalo informuoti kompetentingas institucijas kaskart, kai deklaracija buvo pateikta sistemoje, tačiau vėliau buvo pasinaudota veiklos tęstinumo procedūra.

Tokiu atveju NCTS reikia išregistruoti tranzito duomenis su tranzito operacijai priskirtu LRN arba MRN.

V.1.6.2. Išvykimas. Įgaliotasis siuntėjas

Muitinė apie savo pritarimą sprendimui taikyti tęstinumo procedūrą gali pranešti su įgaliotuoju siuntėju iš anksto sutartu būdu.

Procedūros vykdytojas tranzito deklaraciją surašo popieriuje.

Daugiau informacijos pateikta VI.3.3.3.2 punkte.

Kai įgaliotojo siuntėjo kompiuterizuota sistema vėl pradeda veikti, jis praneša apie tai muitinei ir prireikus pateikia išsamią informaciją apie naudotus popieriuje surašytus dokumentus.

V.1.6.3. Paskirties vieta. Standartinė procedūra

Jei prekės išleistos vežti tranzitu įforminus procedūrą išvykimo muitinės įstaigos NCTS, bet atvežus prekes į paskirties muitinės įstaigą ši sistema neveikia, paskirties muitinės įstaiga baigia procedūrą remdamasi TLD, o kai NCTS vėl pradeda veikti, įrašo į ją reikiamą informaciją. Tada išvykimo muitinės įstaiga gali pripažinti procedūrą įvykdyta.

Jeigu nenustatoma jokių pažeidimų, paskirties muitinės įstaiga pateikia procedūros vykdytojui arba vežėjui alternatyvųjį įrodymą, kad procedūra baigta. Daugiau informacijos pateikta V.6.4.2 punkte.

V.1.6.4. Paskirties vieta. Įgaliotasis gavėjas

Jei neveikia NCTS paskirties vietoje, įgaliotasis gavėjas vadovaujasi įgaliotajam gavėjui VI dalyje nustatytomis procedūromis.

V.1.7. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti)

V.1.8. Tik muitinei skirta dalis

V.1.9. Priedai

V.1.9.1. Veiklos tęstinumo procedūros spaudas

a) Spaudas, naudojamas iki 2016 m. gegužės 1 d. ir po šios datos (kol baigsis atsargos)

BG

NCTS АВАРИЙНА ПРОЦЕДУРА
НЯМА НАЛИЧНИ ДАННИ В СИСТЕМАТА
ЗАПОЧНАТА НА _____
(Дата/час)

CH

NCTS FALLBACK PROCEDURE
NO DATA AVAILABLE IN THE SYSTEM
INITIATED ON_____
(Date/hour)

CS

NCTS HAVARIJNÍ POSTUP
DATA NEJSOU V SYSTÉMU
ZAHÁJEN DNE_____
(Datum/hodina)

DA

NCTS NØDPROCEDURE
INGEN DATA TILGÆNGELIGE I SYSTEMET
PÅBEGYNDT DEN_____
(Dato/klokkeslæt)

DE

NCTS NOTFALLVERFAHREN
KEINE DATEN IM SYSTEM VERFÜGBAR
Begonnen am_____
(Datum/Uhrzeit)
Ticket-Nr: _____

EE

NCTS ASENDUSTOIMING
Süsteemi andmed ei ole kättesaadavad
Algatatud _____
(Kuup/kellaaeg)

EL

ΕΚΤΑΚΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ NCTS
ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΕΝ ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΚΑΝΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΟ
ΑΡΧΙΣΕ ΣΤΙΣ_____
(Ημερομηνία/ώρα)

EN

NCTS FALLBACK PROCEDURE
NO DATA AVAILABLE IN THE SYSTEM
INITIATED ON_____
(Date/hour)

ES

PROCEDIMIENTO DE EMERGENCIA PARA CASOS DE FALLO DEL NCTS
DATOS NO DISPONIBLES EN EL SISTEMA
INICIADO EL_____
(Fecha/hora)

FI

NCTS-VARAMENETTELY
JÄRJESTELMÄ EI KÄYTETTÄVISSÄ
ALOITETTU _____
(pvm/kellonaika)

FR **PROCÉDURE DE SECOURS NSTI**
AUCUNE DONNÉE DISPONIBLE DANS LE SYSTÈME
ENGAGEE LE _____ _____
(Date/heure)

HU **NCTS TARTALÉK ELJÁRÁS**
NINCS ELÉRHETŐ ADAT A RENDSZERBEN
INDÍTVA _____
(Dátum/óra)

IS

IT **PROCEDURA DI RISERVA DEL NCTS**
DATI NON DISPONIBILI NEL SISTEMA
*AVVIATA IL*_____
(Data/ora)

LV **DTKS ALTERNATĪVĀ PROCEDŪRA**
DATI SISTĒMĀ NAV PIEEJAMI
UZSĀKTS _____
(Datums/stunda)

LT **NCTS GRĮŽTAMOJI PROCEDŪRA**
SISTEMOJE DUOMENŲ NĖRA
PRADĖTA _____
(data/valanda)

MK **НКТС РЕЗЕРВНА ПОСТАПКА**
ТРАНЗИТ ВО УНИЈАТА/ЗАЕДНИЧКИ ТРАНЗИТ
НЕМА ДОСТАПНИ ПОДАТОЦИ ВО СИСТЕМОТ
*ЗАПОЧНАТО НА*_____
(датум/час)

MT **PROĊEDURA TA' RIŻERVA NCTS**
L-EBDA DEJTA DISPONIBBLI FIS-SISTEMA
MIBDIJA FI _____
(Data/ħin)

NL **NOODPROCEDURE NCTS**
GEGEVENS NIET BESCHIKBAAR IN HET SYSTEEM
*BEGONNEN OP*_____
(Datum/uur)

NO **NCTS FALLBACK PROCEDURE**
NO DATA AVAILABLE IN THE SYSTEM
*INITIATED ON*_____
(Date/hour)

PL **PROCEDURA AWARYJNA NCTS**
DANE NIE SĄ DOSTĘPNE W SYSTEMIE
*OTWARTO W DNIU*_____
(data/godzina)

PT

PROCEDIMENTO DE CONTINGÊNCIA EM CASO DE FALHA DO NSIT
DADOS NÃO DISPONÍVEIS NO SISTEMA
INICIADO A_____
(Data/hora)

RO

PROCEDURA DE REZERVĂ NCTS
NICIO DATĂ DISPONIBILĂ ÎN SISTEM
INIŢIATĂ LA _____
(Data/ora)

RS

NCTS РЕЗЕРВНИ ПОСТУПАК
ТРАНЗИТ УНИЈЕ/ЗАЈЕДНИЧКИ ТРАНЗИТ
У СИСТЕМУ НЕМА ДОСТУПНИХ ПОДАТАКА
ПОКРЕНУТО ДАНА_____
(датум/час)

SI

ALTERNATIVNI POSTOPEK NCTS
PODATKI V SISTEMU NISO NA VOLJO
ZAČETO DNE_____
(Datum/ura)

SK

NCTS HAVARIJNÝ STAV
V SYSTÉME NIE SÚ K DISPOZÍCII ŽIADNE ÚDAJE
SPUSTENÝ _____
(Dátum/hodina)

SV

RESERVRUTIN NÄR NCTS INTE FUNGERAR
INGA DATA TILLGÄNGLIGA I SYSTEMET
INLEDD DEN_____
(Datum/klockslag)

HR

Spaudas

TR

NCTS KAĞIT USULÜ

BİRLİK TRANSİTİ/ORTAK TRANSİT

SİSTEMDE VERİ BULUNMAMAKTADIR

. . . . . .'DE *BAŞLATILMIŞTIR*

(Tarih/Saat)

B) Naujasis spaudas, naudojamas po 2016 m. gegužės 1 d.

BG

CS

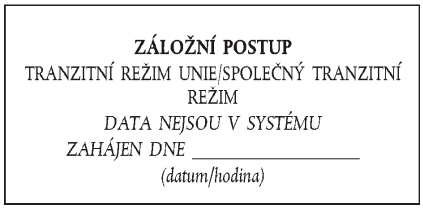

DA

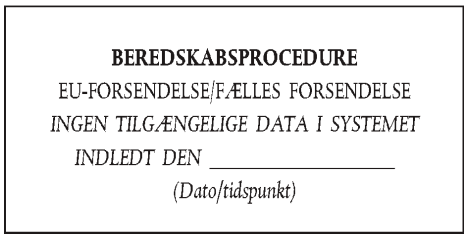

DE

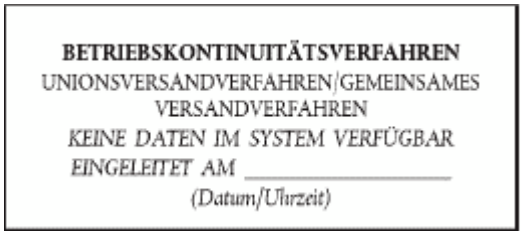

EE

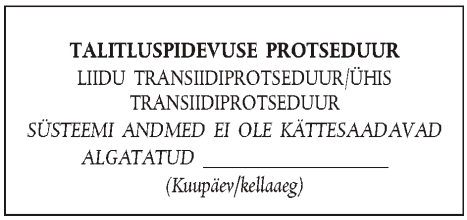

EL

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΗ/ΚΟΙΝΗ ΔΙΑΜΕΤΑΚΟΜΙΣΗ
ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
ΕΝΑΡΞΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ _____
(Ημερομηνία/ώρα)

EN

BUSINESS CONTINUITY PROCEDURE
UNION TRANSIT/COMMON TRANSIT
NO DATA AVAILABLE IN THE SYSTEM
INITIATED ON _____
(Date/hour)

ES

PROCEDIMIENTO DE CONTINUIDAD DE LAS ACTIVIDADES
TRÁNSITO DE LA UNIÓN/TRÁNSITO COMÚN
DATOS NO DISPONIBLES EN EL SISTEMA
INICIADO EL _____
(Fecha/hora)

FI

TOIMINNAN JATKUVUUTTA KOSKEVA MENETTELY
UNIONIN PASSITUS / YHTEINEN PASSITUS
JÄRJESTELMÄSSÄ EI OLE TIETOJA
ALOITETTU _____
(Pvm/kellonaika)

FR

PLAN DE CONTINUITÉ DES OPÉRATIONS
TRANSIT DE L'UNION/TRANSIT COMMUN
AUCUNE DONNÉE DISPONIBLE DANS LE SYSTÈME
ENGAGÉE LE _____
(Date/heure)

HU

ÜZLETMENET-FOLYTONOSSÁGI ELJÁRÁS
UNIÓS/EGYSÉGES ÁRUTOVÁBBÍTÁS
A RENDSZERBEN NEM ÁLL RENDELKEZÉSRE ADAT
KEZDŐIDŐPONT _____
(Nap/óra)

IS

IT

PROCEDURA DI CONTINUITÀ OPERATIVA
TRANSITO UNIONALE/TRANSITO COMUNE
NESSUN DATO DISPONIBILE NEL SISTEMA
AVVIATA IL _____
(Data/ora)

LV

DARBĪBAS NEPĀRTRAUKTĪBAS PROCEDŪRA
SAVIENĪBAS TRANZĪTS /KOPĒJAIS TRANZĪTS
DATI SISTĒMĀ NAV PIEEJAMI
SĀKUMA DATUMS _____
(Datums/laiks)

LT

VEIKLOS TĘSTINUMO PROCEDŪRA
SĄJUNGOS TRANZITAS/BENDRASIS TRANZITAS
SISTEMOJE DUOMENŲ NĖRA
PRADĖTA _____
(Data ir laikas)

MK

ПОСТАПКА ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА КОНТИНУИТЕТ ВО РАБОТЕЊЕТО
ТРАНЗИТ НА УНИЈАТА/ЗАЕДНИЧКИ ТРАНЗИТ
НЕМА ДОСТАПНИ ПОДАТОЦИ ВО СИСТЕМОТ
*ЗАПОЧНАТО НА*_____
(датум/час)

MT

IL-PROĊEDURA TAL-KONTINWITÀ TAL-OPERAT
IT-TRANŻITU TAL-UNJONI/IT-TRANŻITU KOMUNI
L-EBDA DEJTA DISPONIBBLI FIS-SISTEMA
INBDIET NHAR _____
(Id-data/il-ħin)

NL

BEDRIJFSCONTINUÏTEITSPROCEDURE
UNIEDOUANEVERVOER/GEMEENSCHAPPELIJK DOUANEVERVOER
GEEN GEGEVENS BESCHIKBAAR IN HET SYSTEEM
BEGONNEN OP _____
(Datum/uur)

NO

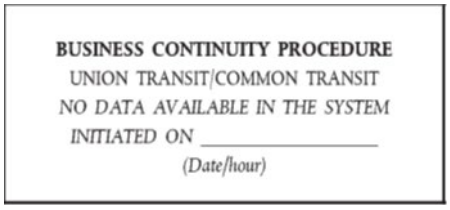

PL

PROCEDURA CIĄGŁOŚCI DZIAŁANIA
PROCEDURA TRANZYTU UNIJNEGO/WSPÓLNA PROCEDURA TRANZYTOWA
DANE NIE SĄ DOSTĘPNE W SYSTEMIE
OTWARTO W DNIU _____
(data/godzina)

PT

PROCEDIMENTO DE CONTINUIDADE DAS ATIVIDADES
TRÂNSITO DA UNIÃO/TRÂNSITO COMUM
DADOS NÃO DISPONÍVEIS NO SISTEMA
INICIADO EM _____
(Data/hora)

RO

PLANUL DE ASIGURARE A CONTINUITĂŢII ACTIVITĂŢII
TRANZIT UNIONAL/TRANZIT COMUN
NU EXISTĂ DATE DISPONIBILE ÎN SISTEM
INIŢIAT LA DATADE _____
(Data/ora)

SI

POSTOPEK NEPREKINJENEGA POSLOVANJA
TRANZIT UNIJE / SKUPNI TRANZIT
PODATKI V SISTEMU NISO NA VOLJO
SPROŽEN DNE _____
(Datum/ura)

SK

PLÁN NA ZABEZPEČENIE KONTINUITY ČINNOSTÍ
COLNÝ REŽIM TRANZITU ÚNIE/SPOLOČNÝ TRANZITNÝ REŽIM
V SYSTÉME NIE SÚ DOSTUPNÉ ŽIADNE ÚDAJE
ZAČATÝ _____
(dátum/hodina)

SV

KONTINUITETSPLAN
UNIONSTRANSITERING/GEMENSAM TRANSITERING
INGA DATA ÄR TILLGÄNGLIGA I SYSTEMET
INLEDD DEN _____
(Datum/klockslag)

HR

POSTUPAK OSIGURAVANJA KONTINUITETA POSLOVANJA
PROVOZ UNIJE / ZAJEDNIČKI PROVOZ
PODACI NISU RASPOLOŽIVI U SUSTAVU
POKRENUT DANA _____
(Datum/sat)

TR

İŞ SÜREKLİLİĞİ USULÜ
BİRLİK TRANSİTİ/ORTAK TRANSİT
SİSTEMDE VERİ BULUNMAMAKTADIR
. . . . . *'DE BAŞLATILMIŞTIR*
(Tarih/Saat)

RS

ОСИГУРАЊЕ КОНТИНУИТЕТА ПОСТУПКА
ТРАНЗИТ УНИЈЕ/ЗАЈЕДНИЧКИ ТРАНЗИТ
У СИСТЕМУ НЕМА ДОСТУПНИХ ПОДАТАКА
ПОКРЕНУТО ДАНА_____
(датум/час)

2 SKYRIUS. BENDRIEJI NURODYMAI DĖL BENDROJO ADMINISTRACINIO DOKUMENTO IR TRANZITO LYDIMOJO DOKUMENTO

Konvencijos I priedėlio 3 straipsnio d ir v punktai

V dalyje aptariama veiklos tęstinumo procedūra, kai kaip popieriuje surašyta tranzito deklaracija naudojamas bendrasis administracinis dokumentas (BAD) arba tranzito lydimasis dokumentas (TLD). Šią dalį sudaro šeši skyriai.

SMK 5 straipsnio 12 punktas ir 6 straipsnio 3 dalies b punktas

3 skyriuje aptariama standartinė tranzito deklaravimo procedūra.

4 skyriuje aptariami formalumai, atliekami išvykimo muitinės įstaigoje.

5 skyrius skirtas incidentams, įvykusiems gabenant krovinį.

6 skyriuje aptariami formalumai, atliekami paskirties muitinės įstaigoje.

Pastaba.

Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad terminas **„tranzito deklaracija“** turi dvi reikšmes. Pirma, **tranzito deklaracija** – deklaracija, kuria asmuo nustatyta forma ir būdu išreiškia pageidavimą, kad prekėms būtų įforminta tranzito procedūra. Antra, tai dokumentas, naudojamas kaip tranzito deklaracija, t. y. reikiami **BAD arba TLD egzemplioriai**. Tolesniuose skyriuose terminas „tranzito deklaracija“ vartojamas pirmąja reikšme, o nustatyta jos forma yra BAD arba TLD.

3 SKYRIUS. STANDARTINĖ TRANZITO DEKLARACIJA

V.3.1. Įvadas

Šiame skyriuje aptariama veiklos tęstinumo procedūra, kai kaip popieriuje surašyta tranzito deklaracija naudojamas BAD arba TLD.

V.3.2 punkte pateikiama bendroji informacija ir nurodomi teisės aktai, susiję su standartine tranzito deklaracija.

V.3.3 punkte apibūdinama standartinė tranzito deklaravimo procedūra nuo prekių pakrovimo iki deklaracijos pildymo ir pasirašymo.

V.3.4 punkte aptariami konkretūs atvejai, susiję su tranzito deklaravimo procedūra.

V.3.5 punkte išdėstomos bendrųjų taisyklių išimtys.

V.3.6 punktas skirtas specialiems nacionaliniams nurodymams.

V.3.7 punktas skirtas muitinės administracijoms.

V.3.8 punkte pateikti 3 skyriaus priedai.

V.3.2. Bendroji informacija ir teisės aktai

Popieriuje surašyta tranzito deklaracija – muitinės deklaracija, kuria prekėms įforminama tranzito procedūra. Ji gali būti pateikta kaip:

- bendrasis administracinis dokumentas (BAD) arba
- ekonominės veiklos vykdytojo kompiuterizuota sistema ant paprasto popieriaus atspausdintas BAD, arba
- tranzito lydimasis dokumentas (TLD), prie kurio prireikus pridedamas prekių sąrašas.
  Tokiu atveju TLD nėra MRN.

Teisės aktų nuostatos, kuriomis reglamentuojamas BAD ir TLD formos tranzito deklaracijos naudojimas:

- BAD konvencija;
- Konvencijos I priedėlio:
  - ✓ 3 straipsnio c bei v punktai ir 26 straipsnis;
- Konvencijos III priedėlio:
  - ✓ II antraštinės dalies 5 ir 6 straipsniai,
  - ✓ A3, A4, A5 ir A6 priedai,
  - ✓ B1, B4, B5 ir B6 priedai;
- SMK 5 straipsnio 12 punktas ir 6 straipsnio 3 dalies b punktas;
- PDA 9 priedo B1–B6, C1, D1, F1 ir F2 priedėliai;
- ĮA 72-04 priedo III ir IV skyriai.

V.3.3. Deklaravimo procedūra

Šiame punkte pateikiama informacija apie:

- kaip popieriuje surašyta tranzito deklaracija naudojamą BAD ir BAD BIS papildomuosius lapus (V.3.3.1 punktas),
- krovinio aprašus, jų blankus ir naudojimą (V.3.3.2 punktas),
- kaip popieriuje surašyta tranzito deklaracija naudojamą TLD (V.3.3.3 punktas);
- mišrias siuntas (V.3.3.4 punktas);
- tranzito deklaracijos pasirašymą (V.3.3.5 punktas).

V.3.3.1. Popieriuje surašyta tranzito deklaracija

V.3.3.1.1. Kaip popieriuje surašyta tranzito deklaracija naudojamo BAD formos ir pildymas

BAD sudaro šie sunumeruoti egzemplioriai:

- 8 lapų rinkinys, sudarytas iš eilės tvarka sunumeruotų egzempliorių (1–8 egzemplioriai), arba
- 4 lapų rinkinys, sudarytas iš eilės tvarka sunumeruotų egzempliorių (1/6, 2/7, 3/8 ir 4/5 egzemplioriai).

Prireikus BAD galima papildyti BAD BIS papildomaisiais lapais arba krovinio aprašais. BAD BIS lapai numeruojami taip pat kaip paprasti egzempliorių rinkiniai:

- 8 lapų rinkinys, sudarytas iš 1–8 BIS egzempliorių;
- 4 lapų rinkinys, sudarytas iš 1/6, 2/7, 3/8 ir 4/5 BIS egzempliorių.

Daugiau informacijos apie krovinio aprašus pateikta V.3.3.1.2 punkte.

Popieriuje surašytai deklaracijai reikalingi trys BAD egzemplioriai – 1, 4 ir 5 egzemplioriai:

- 1 egzempliorių pasilieka išvykimo muitinės įstaiga, užregistravusi deklaraciją;
- 4 egzempliorius pristatomas su prekėmis į paskirties muitinės įstaigą ir ši jį pasilieka;
- 5 egzempliorius pristatomas su prekėmis į paskirties muitinės įstaigą, o ši, užbaigusi tranzito procedūrą, grąžina jį išvykimo šaliai.

Kai kaip popieriuje surašyta tranzito deklaracija naudojamas 4 lapų rinkinys, pildomi du rinkiniai: iš vieno rinkinio – 1 ir 4 egzemplioriai, o iš kito – 5 egzempliorius. Kiekviename rinkinyje reikia nurodyti nenaudojamus egzempliorius, išbraukiant paraštėje nenaudojamo egzemplioriaus numerį, pvz., 1/6 egzemplioriuje išbrauktas skaičius 6 reiškia, kad naudojamas 1 egzempliorius.

Konvencijos III priedėlio I antraštinės dalies 5 ir 6 straipsniai

Kaip tranzito deklaracija naudojami BAD blankai turi atitikti toliau išdėstytus techninius reikalavimus, išskyrus atvejus, kai deklaracija pildoma ekonominės veiklos vykdytojo kompiuterizuota sistema.

BAD konvencijos II

priedas

PDA 9 priedo B1–B6, C1 ir D1 priedėliai

Paprastai popieriuje surašytos tranzito deklaracijos BAD pildomos ranka (rašoma rašalu, įskaitomai, didžiosiomis raidėmis) arba spausdinamos kompiuterizuota ekonominės veiklos vykdytojo sistema. Tačiau tam tikromis sąlygomis gali būti leidžiama BAD spausdinti valstybinio arba privataus sektoriaus duomenų apdorojimo sistemomis, prireikus – ant paprasto popieriaus (daugiau informacijos žr. PDA 9 priedo C1 priedėlį arba Konvencijos III priedėlio B6 priedą).

BAD konvencijos II priedo 3 priedėlis

Konvencijos III priedėlio B6 priedas

PDA 9 priedo C1 priedėlis

Pildant BAD, naudojamą kaip popieriuje surašyta tranzito deklaracija, turi būti užpildyti visi privalomi egzempliorių langeliai; kiti langeliai pildomi pasirinktinai.

Reikia užpildyti tik pirmąjį (viršutinį) BAD egzempliorių. Kadangi naudojamas dokumentas turi būti surašytas ant savaiminio kopijavimo popieriaus, jame nurodyti duomenys nukopijuojami į kitus lapus.

Tranzito deklaracijos surašomos viena iš susitariančiųjų šalių oficialiųjų kalbų, kuri yra priimtina išvykimo šalies kompetentingoms institucijoms.

Ekonominės veiklos vykdytojams svarbu teisingai užpildyti BAD, norint išvengti vėlavimo išvykimo ir paskirties (taip pat tranzito) muitinės įstaigose.

Išvykimo muitinės įstaiga privalo užtikrinti, kad BAD būtų užpildytas teisingai ir įskaitomai ir kad deklaracija būtų patvirtinta aiškiu išvykimo muitinės įstaigos antspaudo atspaudu.

MUITINĖ
BAD langelius, pažymėtus didžiosiomis raidėmis B, C, D(/J), E(/J), F, G ir I, pildo muitinė. Tačiau I langelio kairę pusę taip pat galima naudoti įgaliotojo gavėjo įrašams.

BAD konvencijos II priedo 3 priedėlis

PDA 9 priedo C1 priedėlis

Negalima trinti arba rašyti ant viršaus. Visos pataisos daromos išbraukiant neteisingus duomenis ir prireikus įrašant reikiamus duomenis. Po pataisomis pasirašo jas padaręs asmuo, nurodydamas savo inicialus. Tokias pataisas tvirtina muitinė. Kai kuriais atvejais muitinė gali pareikalauti pateikti naują deklaraciją.

Tačiau jokių pataisų daryti neleidžiama, jeigu kompetentingos institucijos, gavusios tranzito deklaraciją, nurodė, kad ketina tikrinti

prekes, arba nustatė, kad duomenys yra neteisingi, arba jau išleido prekes vežti tranzitu.

SMK 173 straipsnis

Konvencijos I priedėlio 31 straipsnis

Prireikus BAD galima papildyti keliais papildomais lapais, vadinamais BAD BIS lapais.

BAD BIS lapus galima naudoti šiomis aplinkybėmis:

- kai tranzito deklaracijoje nurodomos daugiau nei vienos rūšies prekės arba

BAD konvencijos I priedo 3 priedėlis

- kai siuntą sudaro T1, T2 ir T2F prekės.

PDA 9 priedo B3 priedėlis

Tokiu atveju BAD BIS lapai (panašiai kaip krovinio aprašai) naudojami kiekvieno muitinio statuso (T1, T2 arba T2F) prekių duomenims registruoti. Be to, BAD būtina pateikti BAD BIS lapų, naudojamų kiekvieno muitinio statuso prekėms, santrauką.

BAD BIS lapai yra tranzito deklaracijos dalis ir turi atitikti tuos pačius techninius reikalavimus.

Jie turi būti užpildyti pagal BAD pildymo instrukciją.

Pastaba. Negalima naudoti ir BAD BIS lapų, ir krovinio aprašų.

V.3.3.1.2. Krovinio aprašai, jų blankai ir pildymas

Konvencijos III priedėlio B4 ir B5 priedai

Krovinio aprašus galima naudoti kaip aprašomąją BAD, naudojamo kaip tranzito deklaracija, dalį.

PDA 11 priedas

ĮA 72-04 priedo III ir IV skyriai

Krovinio aprašų naudojimas nedaro poveikio pareigoms, susijusioms su išsiuntimo (eksporto) procedūra arba su bet kokia procedūra paskirties šalyje, arba su blankais, kurie naudojami tokiems formalumams.

Krovinio aprašui gali būti naudojama tik pirmoji blanko lapo pusė.

Krovinio aprašo egzempliorių surašoma tiek, kiek yra tranzito deklaracijos, su kuria jis yra susijęs, egzempliorių.

1. Prieš kiekvieną krovinio aprašo poziciją reikia nurodyti eilės numerį.
2. Prie kiekvienos pozicijos prireikus būtina pateikti visas nuorodas, kurių reikalaujama pagal teisės aktus, ypač nuorodas į pateikiamus dokumentus, sertifikatus ir leidimus.
3. Po paskutinio įrašo būtina nubrėžti horizontalią liniją, o likęs neužpildytas plotas turi būti perbrauktas taip, kad vėliau jame nebūtų įmanoma padaryti jokių papildomų įrašų.
4. Kai krovinio aprašai naudojami siuntai, kurią sudaro dviejų arba daugiau rūšių prekės, BAD 31 langelis „Krovinio vietos ir prekių aprašymas“ nenaudojamas pakuočių ženklams, numeriams, skaičiui ir rūšiai arba prekių aprašymui nurodyti. Tačiau šiame langelyje prireikus būtina nurodyti eilės numerį ir kodą (T1, T2, T2F), nurodytus pridedamuose krovinio aprašuose.

MUITINĖ
Išvykimo muitinės įstaiga krovinio apraše įrašo registracijos numerį. Šis numeris turi būti tas pats registracijos numeris, kaip ir BAD, su kuriuo jis yra susijęs. Numeris nurodomas uždedant spaudą, kuriame yra ir išvykimo muitinės įstaigos pavadinimas, arba įrašomas ranka. Jeigu numeris įrašomas ranka, jis turi būti patvirtintas išvykimo muitinės įstaigos antspaudu. Muitinės pareigūno parašas nebūtinas.

Kompetentingos institucijos gali leisti procedūros vykdytojams naudoti specialius krovinio aprašus, neatitinkančius pirmiau minėtų reikalavimų, keliamų krovinio aprašams.

Tokie aprašai gali būti naudojami, tik jei:

- juos pateikia įmonės, savo apskaitai tvarkyti naudojančios elektroninio duomenų apdorojimo sistemas;
- jie parengti ir užpildyti taip, kad jais galėtų lengvai naudotis kompetentingos institucijos;
- juose apie kiekvienos rūšies prekes pateikta informacija, kurios reikalaujama standartiniuose krovinio aprašuose.

Kai prie vieno BAD pridedami du ar daugiau krovinio aprašų, ant kiekvieno iš jų turi būti nurodytas procedūros vykdytojo suteiktas eilės numeris. Bendras pridedamų krovinio aprašų skaičius įrašomas BAD 4 langelyje „Krovinio aprašai“.

V.3.3.1.3. Kaip popieriuje surašyta tranzito deklaracija naudojamo TLD blankai ir pildymas

Konvencijos *III* Tranzito lydimojo dokumento (TLD) blankas gali būti naudojamas kaip

priedėlio A3, A4, A5 ir A6 priedai

popieriuje surašyta tranzito deklaracija ir prireikus papildomas prekių sąrašu.

PDA 9 priedo F1 ir F2 priedėliai

TLD pildomas ranka (rašoma rašalu, įskaitomai, didžiosiomis raidėmis) arba spausdinamas kompiuterizuota ekonominės veiklos vykdytojo sistema. Visi privalomi tranzito deklaracijos langeliai pildomi pagal Konvencijos III priedėlio B6 priedą (PDA 9 priedo C1 priedėlį).

Jeigu kaip popieriuje surašyta tranzito deklaracija naudojamas TLD, tranzito operacijai nepriskiriamas MRN. Vietoj jo naudojamas veiklos tęstinumo procedūros nacionalinis registracijos numeris, kuris įrašomas TLD viršutiniame dešiniajame kampe.

Jei tranzitu vežamos daugiau nei vienos rūšies prekės, prie TLD gali būti pridėtas vienas ar daugiau prekių sąrašų. Prekių sąraše nurodomas tas pats tranzito deklaracijos registracijos numeris, kaip ir TLD, prie kurio tas prekių sąrašas pridedamas. Prekių sąrašas pildomas pagal Konvencijos III priedėlio A5 priedą (PDA 9 priedo F2 priedėlį).

Viename prekių sąraše gali būti nurodytos kelių rūšių prekės, langelius galima didinti vertikaliai. Vienoje tranzito deklaracijoje nurodoma ne daugiau kaip 99 rūšių prekės.

V.3.3.1.4. Mišrios siuntos

Konvencijos I priedėlio 28 straipsnis

ĮA 294 straipsnis PDA 9 priedo

D1 priedėlis

ĮA B priedas

Kai siuntas sudaro ne Sąjungos prekės, gabenamos taikant tranzito procedūrą T1, ir Sąjungos prekės, gabenamos taikant tranzito procedūrą T2 arba T2F, naudojant vieną tranzito deklaraciją, prie BAD pridedami atskiri BAD BIS lapai (žr. V.3.3.2.2 punktą) arba krovinio aprašai (žr. V.3.3.2.3 punktą). BAD pateikiama bendra informacija ir BAD BIS lapų arba krovinio aprašų, naudojamų skirtingo statuso prekėms, santrauka. Kiekviename BAD BIS lape arba krovinio apraše nurodomos to paties muitinio statuso prekės. BAD 1 langelio trečioje skiltyje įrašomas kodas „T-“, o BAD BIS lapo 1 langelio „Deklaracija“ trečiojoje skiltyje įrašomas atitinkamai kodas T1bis, T2bis arba T2Fbis.

Kai kaip popieriuje surašyta tranzito deklaracija naudojamas TLD, jo 1 langelio dešiniojoje skiltyje įrašomas kodas „T-“, o prekių sąraše kiekvienos rūšies prekės 1/3 langelyje įrašomas atitinkamas kodas (T1, T2 arba T2F).

Jeigu siunta nėra mišri, būtina išbraukti visus nepanaudotus 31 langelį, skirtą prekių aprašymui, kad į juos vėliau nebūtų galima ko nors įrašyti.

Galima surašyti ir atskirus BAD arba TLD (pvz., ne Sąjungos prekėms – T1 BAD arba TLD, o Sąjungos prekėms – T2 ar T2F BAD arba TLD).

Pastaba. Sąjungos prekės, kurioms neįforminama tranzito procedūra (ir kurios gabenamos Sąjungos muitų teritorijoje), gali būti vežamos vienoje transporto priemonėje su prekėmis, kurioms tranzito procedūra buvo įforminta. Tokiu atveju tranzito deklaracija surašoma tik prekėms, kurioms įforminta tranzito procedūra.

V.3.3.1.5. Tranzito deklaracijos pasirašymas

Konvencijos I priedėlio II priedas

ĮA 72-04 priedas

Pasirašydamas tranzito deklaraciją, procedūros vykdytojas prisiima atsakomybę už deklaracijoje pateikiamos informacijos tikslumą, pateikiamų dokumentų autentiškumą ir pareigų, susijusių su tranzito procedūros įforminimu prekėms, įvykdymą.

VERSLININKAI Tranzito deklaraciją BAD arba TLD 50 langelyje pasirašo procedūros vykdytojas arba jo atstovas.

Konvencijos I priedėlio II priedas

Konvencijos III priedėlio B6 ir B9 priedai

ĮA 72-04 priedas

Įgaliotajam siuntėjui gali būti leista nepasirašyti tranzito deklaracijų, kurios yra pažymėtos specialiu spaudu. Nepasirašyti leidžiama tik jei įgaliotasis siuntėjas yra anksčiau pateikęs muitinei raštišką įsipareigojimą, kuriuo patvirtina, kad jis yra visų tranzito operacijų, atliekamų naudojant specialiu spaudu pažymėtas tranzito deklaracijas, procedūros vykdytojas.

Nepasirašytos tranzito deklaracijos langelyje, skirtame procedūros vykdytojo parašui, turi būti įrašas „Leista nepasirašyti – 99207“.

Daugiau informacijos apie šią procedūrą, kuri laikoma standartinės tranzito procedūros supaprastinimu, pateikta VI dalyje.

V.3.4. Konkrečios situacijos (*pro memoria*)

V.3.4.1. Supakuotoms prekėms taikomos taisyklės

Daugiau informacijos pateikta IV.I.5.1 punkte.

V.3.4.2. Keleivio bagaže esančios prekės

Daugiau informacijos pateikta IV.I.5.2 punkte.

V.3.4.3. Sąjungos prekių vežimas į bendrojo tranzito šalį, iš jos arba per ją

Daugiau informacijos pateikta IV.I.5.3 punkte.

V.3.4.4. Dublikatai

Tranzito deklaracijos arba T2L ar T2FL dokumento vagystės, praradimo arba sunaikinimo atveju dokumento originalą išdavusi muitinės įstaiga gali išduoti jo dublikatą.

Suinteresuotoji šalis, prašanti išduoti dublikatą, turi tinkamai pagrįsti prašymą ir raštu patvirtinti, kad radusi originalą jį grąžins.

Tranzito deklaracijos arba T2L ar T2FL dokumento dublikatą taip pat gali išduoti įgaliotieji siuntėjai ir įgaliotieji išdavėjai, jeigu:

- jie išdavė dokumento originalą;
- jie pateikė kompetentingai institucijai tinkamai pagrįstą prašymą juos įgalioti išduoti dokumento originalo dublikatą ir
- kompetentinga institucija prašymą patenkino.

Muitinė turėtų įvertinti piktnaudžiavimo riziką ir visų pirma ištirti periodiškai teikiamus prašymus.

Dublikate turi būti: i) paryškintai įrašytas žodis „DUBLIKATAS“, ii) uždėtas dublikatą išdavusios muitinės įstaigos, įgaliotojo siuntėjo arba įgaliotojo išdavėjo antspaudas ir iii) kompetentingo asmens parašas.

V.3.5. Išimtys (*pro memoria*)

V.3.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti)

V.3.7. Tik muitinei skirta dalis

V.3.8. Priedai

4 SKYRIUS. FORMALUMAI, ATLIEKAMI IŠVYKIMO MUITINĖS ĮSTAIGOJE

V.4.1. Įvadas

V.4.2 punkte pateikiamas bendras formalumų išvykimo muitinės įstaigoje apibūdinimas ir bendroji informacija apie teisės šaltinius.

V.4.3 punkte apibūdinama procedūra išvykimo muitinės įstaigoje.

V.4.4 punkte aptariamos konkrečios situacijos.

V.4.5 punkte išdėstomos bendrųjų taisyklių išimtys.

V.4.6 punktas skirtas specialioms nacionalinėms taisyklėms.

V.4.7 punktas skirtas muitinės administracijoms.

V.4.8 punkte pateikti 4 skyriaus priedai.

V.4.2. Bendroji informacija ir teisės aktai

Tranzito procedūra pradedama išvykimo muitinės įstaigoje, kartu su prekėmis pateikiant popieriuje surašytą tranzito deklaraciją (BAD arba TLD).

Teisės šaltiniai:

- Konvencijos I priedėlio 26 straipsnis,
- SMK 6 straipsnio 3 dalies b punktas,
- ĮA 291 straipsnis,
- Konvencijos I priedėlio II priedas
- ĮA 72-04 priedas.

V.4.3. Procedūros išvykimo muitinės įstaigoje apibūdinimas

Šiame punkte pateikiama informacija apie:

- popieriuje surašytos tranzito deklaracijos pateikimą (V.4.3.1 punktas),
- garantijos pateikimą (V.4.3.2 punktas),
- popieriuje surašytos tranzito deklaracijos priėmimą, registravimą ir tvirtinimą (V.4.3.3 punktas),
- popieriuje surašytos tranzito deklaracijos taisymą (V.4.3.4 punktas),
- popieriuje surašytos tranzito deklaracijos pripažinimą negaliojančia (V.4.3.5 punktas),

- popieriuje surašytos tranzito deklaracijos tikrinimą (V.4.3.6 punktas),
- maršrutą (V.4.3.7 punktas);
- terminą (V.4.3.8 punktas),
- identifikavimo priemones (V.4.3.9 punktas),
- prekių išleidimą vežti tranzitu (V.4.3.10 punktas).

V.4.3.1. Popieriuje surašytos tranzito deklaracijos pateikimas

Popieriuje surašyta tranzito deklaracija ir visi lydimieji dokumentai kartu su prekėmis išvykimo muitinės įstaigai turėtų būti pateikiami nustatytu darbo laiku. Tačiau procedūros vykdytojo prašymu juos galima pateikti ir kitu išvykimo muitinės įstaigos patvirtintu laiku bei kitose vietose.

VERSLININKAI

Išvykimo muitinės įstaigai pateikiami šie dokumentai:

- tinkamai užpildyti BAD 1, 4 ir 5 egzemplioriai. Jeigu naudojami BAD BIS lapai arba krovinio aprašai, juos būtina pridėti prie BAD;
- du TAD egzemplioriai, prireikus papildyti prekių sąrašu;
- garantija (jei reikia: žr. III dalį);
- kiti dokumentai, jei jų reikalaujama.

MUITINĖ

Paskirties muitinės įstaiga patikrina:

- ar tinkamai užpildyti BAD 1, 4 ir 5 egzemplioriai, o jei naudojami BAD BIS lapai arba krovinio aprašai – ar jie pateikiami su BAD;
- ar tinkamai užpildyti abu TLD egzemplioriai, o jei naudojamas prekių sąrašas – ar jis pateikiamas su TLD;
- garantijos galiojimą ir dydį;
- kitus reikiamus dokumentus.

V.4.3.2. Garantijos pateikimas

Konvencijos I priedėlio 9 straipsnis

Norint pradėti tranzito procedūrą, reikia pateikti garantiją (išskyrus tuos atvejus, kai nuo pareigos pateikti garantiją atleidžiama pagal įstatymą arba leidimą).

SMK 89 straipsnio

2 dalis Daugiau informacijos apie garantijas pateikta III dalyje.

MUITINĖ

Išvykimo muitinės įstaiga patikrina, ar:

- BAD arba TLD 52 langelyje nurodyti garantijos duomenys atitinka pateiktus garantijos dokumentus;
- garantijos dydis yra pakankamas;
- garantija galioja visose susitariančiosiose šalyse, susijusiose su tranzito operacija;
- garantija pateikta BAD arba TLD 50 langelyje nurodyto procedūros vykdytojo vardu;
- nepasibaigęs garantijos galiojimas (tebegalioja TC31 ir TC33 sertifikatai);
- nepasibaigęs vienų metų nuo išdavimo datos galiojimo terminas (TC32 lakštų galiojimas);
- BAD arba TLD 50 langelyje deklaruojant pateiktas parašas atitinka bendrosios garantijos sertifikato TC31 arba atleidimo nuo pareigos pateikti garantiją sertifikato TC33 kitoje pusėje esantį parašą.

Reikia atkreipti dėmesį į tai, kad būtina pateikti garantijos dokumentų originalus.

Jeigu pateikiama vienkartinė lakštų formos garantija, lakštas, garantijos lakštas TC32 negrąžinamas ir pridedamas prie BAD 1 egzemplioriaus arba TLD pirmojo egzemplioriaus.

Jeigu pateikiama garanto įsipareigojimo formos vienkartinė garantija, ji negrąžinama ir pridedama prie BAD 1 egzemplioriaus arba TLD pirmojo egzemplioriaus.

Jeigu pateikiama bendroji garantija arba naudojamasi atleidimu nuo pareigos pateikti garantiją, garantijos sertifikato (TC31 arba TC33) originalas grąžinamas deklarantui.

V.4.3.3. Tranzito deklaracijos priėmimas ir įregistravimas

Konvencijos I priedėlio 30 ir 35 straipsniai

SMK 171–172 straipsniai

DA 143 straipsnis

Išvykimo muitinės įstaiga priima tranzito deklaraciją, jeigu:

- pateikta visa bendrajai arba Sąjungos tranzito procedūrai įforminti būtina informacija;
- kartu pateikiami visi būtini dokumentai;
- tranzito deklaracijoje nurodytos prekės buvo pateiktos muitinei oficialiu darbo laiku.

Akivaizdžiai neteisingas (arba ne visai užpildytas) BAD arba TLD

nepriimamas.

Išvykimo muitinės įstaiga užregistruoja tranzito deklaraciją ir registracijos numerį įrašo BAD arba TLD C langelyje „Išvykimo muitinės įstaiga“, o BAD arba TLD D(/J) langelyje „Išvykimo muitinės įstaigos tikrinimas“ – atliktų patikrų, uždėtų plombų duomenis ir nustatytą terminą. Tada pasirašo deklaraciją ir uždeda antspaudą.

Deklaracijų registravimo sistema, naudojama taikant veiklos tęstinumo procedūrą, ir NCTS yra atskiros sistemos.

Išvykimo muitinės įstaiga turi turėti kompetenciją atlikti su tranzito operacijomis ir atitinkamos rūšies transportu susijusius veiksmus. Muitinės įstaigų, kurių kompetencijai priklauso tranzito operacijų priežiūra, sąrašas pateikiamas šioje svetainėje:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds/csrdhome_en.htm.

V.4.3.4. Tranzito deklaracijos taisymas

Konvencijos I priedėlio 31 straipsnis

SMK 173 straipsnis

Procedūros vykdytojas gali prašyti leisti pataisyti tranzito deklaraciją po to, kai muitinė ją priėmė. Taisant negalima pakeisti deklaracijos taip, kad ji galėtų būti naudojama ne toms prekėms, kurios iš pradžių buvo joje nurodytos.

Pataisos daromos išbraukiant neteisingus duomenis ir prireikus įrašant reikiamus duomenis. Po pataisomis pasirašo deklarantas, nurodydamas savo inicialus. Tokias pataisas tvirtina muitinė. Kai kuriais atvejais muitinė gali pareikalauti pateikti naują deklaraciją. Negalima trinti arba rašyti ant viršaus.

Jokių pataisų daryti neleidžiama, jeigu kompetentingos institucijos, gavusios tranzito deklaraciją, nurodė, kad ketina tikrinti prekes, arba nustatė, kad duomenys yra neteisingi, arba jau išleido prekes vežti tranzitu, išskyrus atvejus, kai taikoma SMK 173 straipsnio 3 dalis.

Jei tranzito deklaracija pateikta, bet dar nepriimta, ją taisyti galima.

V.4.3.5. Tranzito deklaracijos pripažinimas negaliojančia

Konvencijos I priedėlio 32 straipsnis

Išvykimo muitinės įstaiga tranzito deklaraciją deklaranto prašymu gali pripažinti negaliojančia tik prieš išleisdama prekes vežti tranzitu. Vėliau išvykimo muitinės įstaiga deklarantą informuoja apie jo prašymo vertinimo rezultatus.

SMK 174

straipsnis

DA 148 straipsnis

Jeigu išvykimo muitinės įstaiga yra pranešusi deklarantui apie savo ketinimą patikrinti prekes, prašymas pripažinti deklaraciją negaliojančia nepriimamas, kol šis tikrinimas neatliktas.

Tranzito deklaracija negali būti pripažinta negaliojančia, jei prekės jau išleistos vežti tranzitu, išskyrus išskirtinius atvejus, kai:

- Sąjungos prekės per klaidą buvo deklaruotos ne Sąjungos prekėms taikomai muitinės procedūrai įforminti, o jų turimas Sąjungos prekių muitinis statusas vėliau buvo įrodytas pateikiant T2L, T2LF arba muitinį prekių manifestą;

- prekės per klaidą buvo deklaruotos pateikiant daugiau kaip vieną muitinės deklaraciją.

Jei vežant tranzitu buvo taikoma veiklos tęstinumo procedūra, svarbu užtikrinti, kad negaliojančiomis būtų pripažintos visos deklaracijos, kurios buvo įrašytos į NCTS, bet sutrikus sistemos veikimui toliau nebuvo apdorojamos.

Ekonominės veiklos vykdytojas privalo informuoti kompetentingas institucijas kaskart, kai deklaracija buvo pateikta NCTS, tačiau vėliau buvo pasinaudota veiklos tęstinumo procedūra.

Kai kuriais atvejais muitinė gali pareikalauti pateikti naują deklaraciją. Tokiu atveju pirminė deklaracija pripažįstama negaliojančia, ir pateikiama nauja deklaracija.

V.4.3.6. Tranzito deklaracijos ir prekių tikrinimas

Konvencijos I priedėlio 35 straipsnis

SMK 188 straipsnis

ĮA 238 ir 239 straipsniai

Priėmusi tranzito deklaraciją ir norėdama patikrinti jos duomenų tikslumą, išvykimo muitinės įstaiga gali atlikti toliau nurodytas patikras, remdamasi rizikos analize arba atsitiktine atranka:

- patikrinti deklaraciją ir ją papildančius dokumentus;
- reikalauti, kad deklarantas pateiktų kitus dokumentus;
- patikrinti prekes ir paimti jų pavyzdžius analizei arba nuodugniam patikrinimui.

Prekės tikrinamos išvykimo muitinės įstaigos nustatytose vietose ir tam paskirtu laiku. Apie tikrinimo vietą ir laiką informuojamas procedūros vykdytojas. Tačiau procedūros vykdytojo prašymu muitinė gali prekes patikrinti ne oficialiu darbo laiku arba kitoje vietoje.

Jei atliekant tikrinimą nustatoma menkų neatitikčių, išvykimo

muitinės įstaiga praneša apie tai procedūros vykdytojui. Šioms neatitiktims pašalinti išvykimo muitinės įstaiga šiek tiek pakeičia (susitarusi su procedūros vykdytoju) deklaracijos duomenis, kad prekes būtų galima išleisti vežti tranzitu.

Jei atliekant tikrinimą nustatoma didelių neatitikčių, išvykimo muitinės įstaiga praneša procedūros vykdytojui, kad prekės neišleidžiamos

Išvykimo muitinės įstaiga arba įgaliotasis siuntėjas tikrinimo rezultatams nurodyti BAD arba TLD naudoja šiuos kodus:

- A1 (atitinka): kai prekės vežti tranzitu išleidžiamos atlikus (visų prekių arba jų dalies) fizinį patikrinimą ir nenustačius neatitikčių;
- A2 (laikoma, kad atitinka): kai prekės vežti tranzitu išleidžiamos atlikus dokumentų patikrinimą (fizinis prekių patikrinimas neatliekamas) ir nenustačius neatitikčių arba neatlikus jokio patikrinimo;
- A3 (supaprastinta procedūra): kai prekes vežti tranzitu išleidžia įgaliotasis siuntėjas.

V.4.3.7. Prekių gabenimo maršrutas

Konvencijos I priedėlio 33 straipsnis

Paprastai prekės, kurioms įforminama tranzito procedūra, į paskirties muitinės įstaigą turi būti vežamos ekonomiškai pagrįstu maršrutu.

ĮA 298 straipsnis

Tačiau jei išvykimo muitinės įstaiga arba procedūros vykdytojas mano esant reikalinga, ta muitinės įstaiga nustato maršrutą, kuriuo turi būti gabenamos prekės taikant tranzito procedūrą, atsižvelgdama į visą procedūros vykdytojo pateiktą svarbią informaciją.

Nustačiusi maršrutą, išvykimo muitinės įstaiga BAD arba TLD 44 langelyje nurodo valstybes nares arba kitas susitariančiąsias šalis (bendrojo tranzito šalis), per kurias tranzitu bus vežamos prekės.

MUITINĖ

Išvykimo muitinės įstaiga, atsižvelgdama į visą procedūros vykdytojo pateiktą svarbią informaciją, nurodo nustatytą maršrutą:

- BAD arba TLD 44 langelyje įrašo žodžius „nustatytas maršrutas“ ir nurodo šalis, per kurias bus vykstama tranzitu (pakanka nurodyti šalių kodus).

1 pastaba. Sąjungos tranzito atveju reikia nurodyti atitinkamų valstybių narių kodus.

2 pastaba. Reikia nurodyti visų šalių, įtrauktų į nustatytą maršrutą, kodus.

Konvencijos I priedėlio 44 straipsnis

ĮA 305 straipsnis

ĮA 72-04 priedas

Atliekant tranzito operaciją, nustatytas maršrutas gali būti keičiamas. Tokiu atveju pakeitęs maršrutą vežėjas turi įrašyti reikiamus įrašus BAD 4 ir 5 egzempliorių arba TLD antrojo egzemplioriaus 56 langelyje ir nepagrįstai nedelsdamas pateikti šiuos dokumentus ir prekes artimiausiai šalies, kurios teritorijoje yra transporto priemonė, muitinei. Kompetentinga institucija nusprendžia, ar galima tęsti tranzito operaciją, imasi visų būtinų priemonių ir įrašo reikiamą įrašą BAD 4 ir 5 egzempliorių arba TLD antrojo egzemplioriaus G langelyje.

Daugiau informacijos apie procedūras, kurių reikia laikytis, jei gabenant prekes įvyktų incidentų, pateikiama V.5.3.1 punkte.

V.4.3.8. Prekių pateikimo terminas

Konvencijos I priedėlio 34 straipsnis ir 45 straipsnio 2 dalis

Išvykimo muitinės įstaiga nustato terminą, per kurį prekes reikia pateikti paskirties muitinės įstaigai.

ĮA 297 straipsnis ir 306 straipsnio 3 dalis

Tos muitinės įstaigos nustatyto termino privalo laikytis šalių, į kurių teritoriją prekės įvežamos atliekant tranzito operaciją, kompetentingos institucijos. Jos to termino pakeisti negali.

Jei prekės paskirties muitinės įstaigai pateikiamos po išvykimo muitinės įstaigos nustatyto termino, laikoma, kad procedūros vykdytojas laikėsi šio termino, jei jis arba vežėjas paskirties muitinės įstaigai priimtinu būdu įrodo, kad vėluojama ne dėl jo kaltės.

MUITINĖ

Nustatydama terminą, išvykimo muitinės įstaiga atsižvelgia į:

- tai, kokia transporto priemonė bus naudojama;
- maršrutą;
- transporto ar kitų sričių teisės aktus, kurie gali turėti įtakos termino nustatymui (pavyzdžiui, tai socialinės arba aplinkos teisės aktai, darantys poveikį transporto rūšiai, transporto taisyklės, kuriomis reglamentuojamas vairuotojų darbo ir privalomo poilsio laikas);

- kai tinkama, visą svarbią procedūros vykdytojo pateiktą informaciją.

Išvykimo muitinės įstaiga terminą (MMMM-MM-DD formatu) įrašo BAD arba TLD D(/J) langelyje arba patvirtina muitinės procedūros vykdytojo įrašytą terminą, jei jam pritaria. Šis terminas – data, iki kurios paskirties muitinės įstaigai reikia pateikti prekes, tranzito deklaraciją ir visus lydimuosius dokumentus.

V.4.3.9. Identifikavimo priemonės

Šis punktas suskirstytas taip:

- įvadas (V.4.3.9.1 punktas);
- plombavimo būdai (V.4.3.9.2 punktas);
- plombų charakteristikos (V.4.3.9.3 punktas);
- specialių plombų naudojimas (V.4.3.9.4 punktas).

V.4.3.9.1. Įvadas

Konvencijos 11 straipsnio 2 dalis

Konvencijos I priedėlio 36–39 straipsniai

SMK 192 straipsnis

ĮA 299 straipsnis

Labai svarbu užtikrinti prekių, vežamų įforminus tranzito procedūrą, identifikavimą. Paprastai šių prekių identifikavimas užtikrinamas plombuojant.

Visi prekėms identifikuoti naudojami dokumentai turi būti pridedami prie BAD arba TLD ir patvirtinti antspaudu taip, kad būtų neįmanoma jų pakeisti.

Konvencijos I priedėlio 39 straipsnis

ĮA 302 straipsnis

Tačiau išvykimo muitinės įstaiga gali leisti prekių neplombuoti, jei deklaracijoje arba papildomuose dokumentuose pateiktas prekių aprašymas yra pakankamai tikslus ir pagal jį prekes galima lengvai identifikuoti, nurodyta jų kokybė, pobūdis ir specialūs požymiai (pvz., nurodomi įforminus tranzito procedūrą vežamų automobilių variklio ir važiuoklės numeriai arba nurodomi prekių serijos numeriai). Aprašymas pateikiamas BAD arba TLD 31 langelyje.

Išimties tvarka plombos nebūtinos (nebent išvykimo muitinės įstaiga nusprendžia kitaip), jei:

- prekės vežamos oro transportu, o prie kiekvienos siuntos yra pritvirtinta etiketė su nurodytu pridedamo orlaivio važtaraščio numeriu arba ant siuntos, kaip ant krovinio vieneto, yra nurodytas kartu pridedamo orlaivio važtaraščio numeris;
- prekės vežamos geležinkelių transportu, o geležinkelio bendrovės joms taiko identifikavimo priemones.

MUITINĖ

Išvykimo muitinės įstaiga, uždėjusi plombas, BAD arba TLD D(/J) langelyje po antraštės „Uždėtos plombos“ įrašo uždėtų plombų skaičių ir jų identifikatorius.

Jeigu prekėms identifikuoti plombų nereikia, išvykimo muitinės įstaiga BAD arba TLD D(/J) langelyje po antraštės „Uždėtos plombos“ įrašo žodžius „LEISTA NEPLOMBUOTI – 99201“.

Įrašas „LEISTA NEPLOMBUOTI“ visomis kalbomis pateiktas V.4.8.1 priede.

Jei prekės, kurioms netaikoma tranzito procedūra, ir prekės, kurioms ši procedūra taikoma, vežamos viena transporto priemone, paprastai ji neplombuojama, jeigu prekių identifikavimas užtikrinamas užplombuojant atskiras pakuotes arba pateikiant tikslų prekių aprašymą.

Pastaba. Prekės turi būti aiškiai atskirtos ir paženklintos, kad būtų galima lengvai identifikuoti, kurios iš jų vežamos tranzitu, o kurios ne.

Konvencijos I priedėlio 38 straipsnio 5 dalis

ĮA 301 straipsnio 5 dalis

Jeigu siuntos identifikavimo negalima užtikrinti plombuojant arba pateikiant tikslų prekių aprašymą, išvykimo muitinės įstaiga gali atsisakyti prekėms įforminti tranzito procedūrą.

Plombų negalima nuimti be kompetentingos muitinės leidimo.

Kai išvykimo muitinės įstaigoje užplombuota transporto priemone arba jos užplombuotame konteineryje prekės vežamos į kelias paskirties muitinės įstaigas surašius tranzito deklaracijas ir vėliau prekės iškraunamos keliose paskirties muitinės įstaigose, esančiose skirtingose šalyse, tarpinės paskirties muitinės įstaigos, kuriose plombos nuimamos, kad būtų iškrauta dalis krovinio, privalo uždėti naujas plombas ir nurodyti tai BAD 4 ir 5 egzempliorių arba TLD abiejų egzempliorių F langelyje.

Tokiu atveju muitinė stengiasi perplombavimui naudoti bent lygiavertes saugumo charakteristikas turinčią muitinės plombą.

V.4.3.9.2. Plombavimo būdai

Konvencijos 11 straipsnio 2 dalis

ĮA 299 straipsnis

Jeigu plombuojama vieta, kurioje sukrautos prekės, transporto priemonės turi būti tinkamos plombuoti.

Plombuojama:

- vieta, kurioje sukrautos prekės, jeigu išvykimo muitinės įstaiga pripažino, kad transporto priemonė arba konteineris yra tinkami plombuoti;
- kitais atvejais – kiekviena atskira pakuotė.

Jeigu plombuojama vieta, kurioje sukrautos prekės, transporto priemonės turi būti tinkamos plombuoti.

MUITINĖ

Išvykimo muitinės įstaiga transporto priemones laiko tinkamomis plombuoti, jeigu:

- plombas prie transporto priemonės arba konteinerio galima pritvirtinti paprastai ir veiksmingai;
- transporto priemonėje arba konteineryje nėra slaptų ertmių, kuriose būtų galima paslėpti prekių;
- kroviniui skirtos vietos yra lengvai prieinamos muitinei patikrinti. *(Konvencijos 11 straipsnis, ĮA 300 straipsnis)*

Pastaba. Tinkamomis plombuoti laikomos transporto priemonės ir konteineriai, kurie pagal tarptautinį susitarimą, kurio susitariančiosios šalys yra Europos Sąjunga ir bendrojo tranzito šalys (pvz., 1975 m. lapkričio 14 d. Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis), yra patvirtinti kaip tinkami prekėms vežti su muitinės plomba.

V.4.3.9.3. Plombų charakteristikos

Visos plombos, naudojamos kaip identifikavimo priemonės, turi atitikti nustatytas charakteristikas ir technines specifikacijas.

Konvencijos I priedėlio 38 straipsnis

ĮA 301 straipsnis

Plombos turi turėti šias charakteristikas:

- naudojamos įprastiniu būdu turi būti nepažeidžiamos ir patikimai uždedamos;
- turi būti lengvai patikrinamos ir atpažįstamos;
- turi būti pagamintos taip, kad jas pažeidus, pabandžius nuimti arba nuėmus lieka plika akimi matomų pėdsakų;
- turi būti vienkartinės, o daugkartinės plombos turi būti pagamintos taip, kad dar kartą naudojant jas būtų galima paženklinti aiškia atskira identifikavimo žyma;
- turi būti pažymėtos nuolatiniais, gerai matomais atskirą plombą

identifikuojančiais ženklais su nesikartojančiais numeriais.

Be to, plombos turi atitikti šiuos techninius reikalavimus:

- plombų formos ir matmenys gali skirtis priklausomai nuo plombavimo būdo, bet jų matmenys turi būti tokie, kad identifikavimo ženklus būtų lengva įžiūrėti;
- plombų identifikavimo ženklai turi būti tokie, kad jų būtų neįmanoma suklastoti ir juos būtų sunku atgaminti;
- naudojama medžiaga turi būti atspari atsitiktiniam pažeidimui ir tokia, kad plombos nebūtų galima nepastebimai suklastoti arba panaudoti pakartotinai.

Laikoma, kad plombos atitinka išvardytus reikalavimus, jei jos yra kompetentingos įstaigos patvirtintos pagal ISO tarptautinį standartą Nr. 17712:2013 „Krovinių konteineriai. Mechaninės plombos“.

Jei prekės gabenamos konteineriuose, turi būti kuo plačiau naudojamos itin saugios plombos.

Ant muitinės plombos turi būti nurodoma:
- žodis „muitinė“ viena iš Sąjungos arba bendrojo tranzito šalių oficialiųjų kalbų arba atitinkama santrumpa;
- šalies dviraidis ISO kodas, kuriuo nurodoma plombą uždėjusi šalis.

Be to, susitariančiosios šalys gali susitarti naudoti bendras saugumo priemones ir technologijas.

Kiekviena šalis apie naudojamų muitinės plombų tipus praneša Komisijai. Komisija šią informaciją perduoda visoms šalims.

V.4.3.9.4. Specialių plombų naudojimas

Konvencijos I priedėlio 81–83 straipsniai

Procedūros vykdytojas specialias plombas gali naudoti gavęs kompetentingų institucijų leidimą.

ĮA 317–318 straipsniai

Specialių plombų naudojimas yra supaprastinimas, kuriam taikomos tam tikros sąlygos (daugiau informacijos pateikiama VI.3.3 punkte).

Jeigu naudojamos šios specialios plombos, procedūros vykdytojas uždėtų plombų tipą, rūšį ir skaičių įrašo BAD arba TLD D(/J) langelyje po antraštės „Uždėtos plombos“. Plombas būtina uždėti prieš išleidžiant prekes.

V.4.3.10. Prekių išleidimas

Konvencijos I priedėlio 40 straipsnis

ĮA 303 straipsnis

Atlikus visus formalumus išvykimo muitinės įstaigoje, prekės išleidžiamos, o jų išleidimo data nurodoma BAD arba TLD egzempliorių D(/J) langelyje. „Atlikus visus formalumus“ reiškia:

- tinkamai užpildžius reikiamus BAD arba TLD egzempliorius,
- atlikus galimą tikrinimą,
- jei reikia, pateikus garantiją (žr. III dalį),
- nustačius terminą,
- jei reikia, nustačius maršrutą,
- priėmus ir užregistravus deklaraciją,
- patikrinus deklaraciją ir
- jei būtina, uždėjus plombas.

MUITINĖ

Kai atliekami formalumai:

- išvykimo muitinės įstaiga nurodo tikrinimo rezultatus BAD arba TLD 1 egzemplioriaus D(/J) langelyje, naudodama šiuos kodus:
- A1 (atitinka): kai prekės vežti tranzitu išleidžiamos atlikus (visų prekių arba jų dalies) fizinį patikrinimą ir nenustačius neatitikčių;
- A2 (laikoma, kad atitinka): kai prekės vežti tranzitu išleidžiamos atlikus dokumentų patikrinimą (fizinis prekių patikrinimas neatliekamas) ir nenustačius neatitikčių arba neatlikus jokio patikrinimo;
- kodą A3 (supaprastinta procedūra) nurodo įgaliotasis siuntėjas, išleisdamas prekes vežti tranzitu;
- išvykimo muitinės įstaiga ir įgaliotasis siuntėjas užtikrina, kad D(J) langelyje padarytų įrašų autentiškumas būtų patvirtintas atitinkamai muitinės pareigūno arba įgaliotojo siuntėjo parašu ir aiškiu antspaudo atspaudu ir būtų nurodyta data;
- ir išvykimo muitinės įstaiga, ir įgaliotasis siuntėjas uždeda veiklos tęstinumo spaudo atspaudą (matmenys: 26 x 59 mm) kaip tranzito deklaracija naudojamo BAD arba TLD egzempliorių A langelyje.

Veiklos tęstinumo procedūros spaudo tekstas visomis kalbomis pateikiamas V.1.8.1 priede.

Svarbus įspėjimas VERSLININKAMS

Verslininkai privalo pranešti muitinei, kad deklaracija buvo pateikta NCTS, tačiau prieš išleidžiant prekes buvo pradėta veiklos tęstinumo procedūra.

Svarbus įspėjimas MUITINEI

Išvykimo muitinės įstaiga privalo negaliojančiomis pripažinti visas deklaracijas, kurios buvo įrašytos į NCTS, tačiau laikinai sutrikus sistemos veikimui toliau nebuvo apdorojamos.

Konvencijos I priedėlio 40 straipsnis

ĮA 303 straipsnis

BAD 1 egzempliorių arba TLD pirmąjį egzempliorių pasilieka išvykimo muitinės įstaiga. Prekės, kurioms įforminta tranzito procedūra, į paskirties muitinės įstaigą vežamos su BAD 4 ir 5 egzemplioriais arba su TLD antruoju egzemplioriumi.

V.4.4. Konkrečios situacijos (*pro memoria*)

Tam tikrais atvejais, kai Sąjungos arba bendrąją tranzito procedūrą reikia įforminti labai įvairioms mažais kiekiais vežamoms prekėms (pvz., tai laivų atsargos, namų apyvokos daiktai persikraustant iš vienos šalies į kitą), kurios siunčiamos tam pačiam galutiniam gavėjui, rekomenduojama laikyti, kad užtenka pateikti bendrą prekių aprašymą, siekiant išvengti papildomų išlaidų, susijusių su duomenų įrašymu į tranzito deklaraciją. Tokia tvarka turėtų būti taikoma su papildoma sąlyga, kad muitinės tikslams turimas ir su siunta kartu vežamas išsamus detalizuotas prekių aprašymas.

Bet kuriuo atveju pirmiausia reikia patikrinti, ar visoms prekėms iš tikrųjų reikia įforminti Sąjungos arba bendrąją tranzito procedūrą.

V.4.5. Išimtys (*pro memoria*)

V.4.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti)

V.4.7. Tik muitinei skirta dalis

V.4.8. Priedai

V.4.8.1. Įrašas „Leista neplombuoti“

BG Освободено

CS Osvobození

DA Fritaget

DE Befreiung

EE Loobumine

EL Απαλλαγή

ES Dispensa

FR Dispense

HR Oslobodeno

IT Dispensa

LV Atbrīvojums

LT Leista neplombuoti

HU Mentesség

MK Изземање

MT Tneħħija

NL Vrijstelling

PL Zwolnienie

PT Dispensa

RO Dispensă

RS Ослобођено

SI Opustitev

SK Oslobodenie

FI Vapautettu

SV Befrielse

EN Waiver

IS Undanþegið

NO Fritak

TR Vazgeçme

V.4.8.2. Įrašas „Atitinka“

Šis priedas nebeaktualus ir buvo išbrauktas.

5 SKYRIUS. FORMALUMAI IR INCIDENTAI GABENANT PREKES, KURIOMS ĮFORMINTA BENDROJI ARBA SĄJUNGOS TRANZITO PROCEDŪRA

V.5.1. Įvadas

Šiame skyriuje aprašomi formalumai ir incidentai tranzitu gabenant prekes, kai taikoma veiklos tęstinumo procedūra.

V.5.2 punkte pateikiama bendroji informacija ir nurodomi teisės aktai.

V.5.3 punkte aptariami formalumai, atliekami įvykus incidentų gabenant prekes ir tranzito muitinės įstaigoje.

V.5.4 punkte aptariamos konkrečios situacijos.

V.5.5 punkte išdėstomos bendrųjų taisyklių išimtys.

V.5.6 punktas skirtas specialioms nacionalinėms taisyklėms.

V.5.7 punktas skirtas muitinės administracijoms.

V.5.8 punkte pateikti 5 skyriaus priedai.

V.5.2. Bendroji informacija ir teisės aktai

Teisės šaltiniai:

- Konvencijos I priedėlio 43 ir 44 straipsniai,
- Konvencijos III priedėlio B6 priedo II antraštinės dalies II punktas,
- ĮA 304 ir 305 straipsniai,
- PDA 9 priedo C1 ir F1 priedėliai.

V.5.3. Formalumai, atliekami įvykus incidentų ir tranzito muitinės įstaigoje

Šiame punkte pateikiama informacija apie:

- formalumus, kuriuos reikia atlikti, jei gabenant prekes, kurioms įforminta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra, įvyksta incidentas (V.5.3.1 punktas);
- formalumus tranzito muitinės įstaigoje (V.5.3.2 punktas).

V.5.3.1. Formalumai, atliekami įvykus incidentų gabenant prekes

Dažniausi atvejai, kurie gali būti laikomi incidentais, įvykstančiais gabenant prekes, kurioms įforminta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra:

- dėl nuo vežėjo nepriklausančių priežasčių nesilaikoma maršruto;
- dėl nuo vežėjo nepriklausančių priežasčių plombos netyčia pažeidžiamos arba bandomos nuimti;
- prekės iš vienos transporto priemonės perkraunamos į kitą;
- kilus neišvengiamam pavojui reikia iškrauti visą transporto priemonės krovinį arba jo dalį;
- įvyksta nelaimingas atsitikimas, galintis padaryti poveikį procedūros vykdytojo arba vežėjo gebėjimui vykdyti savo pareigas;
- pakeičiamas kuris nors iš elementų, sudarančių vieną transporto priemonę (pavyzdžiui, atkabinamas vagonas).

Konvencijos I priedėlio 44 straipsnis

ĮA 305 straipsnis

Bet kuriuo iš šių atvejų vežėjas turi nedelsdamas informuoti artimiausią kompetentingą šalies, kurios teritorijoje yra transporto priemonė, muitinės įstaigą. Po incidento jis taip pat turi nedelsdamas įrašyti reikiamus įrašus į BAD arba TLD 56 langelį ir pateikti BAD arba TLD kartu su prekėmis minėtai muitinės įstaigai. Tos muitinės įstaigos kompetentingos institucijos sprendžia, ar galima tęsti atitinkamą tranzito operaciją, ar ne. Jeigu ją tęsti galima, atitinkama muitinės įstaiga įrašo reikiamą įrašą BAD arba TLD G langelyje ir nurodo priemones, kurių imtasi.

Jeigu plombos buvo pažeistos dėl nuo vežėjo nepriklausančių priežasčių, kompetentinga įstaiga patikrina prekes ir transporto priemonę. Leidus tęsti tranzito operaciją, uždedamos naujos plombos ir į BAD arba TLD įrašomas atitinkamas įrašas.

Prekes iš vienos transporto priemonės į kitą galima perkrauti tik gavus vietos, kurioje turi būti atliktas perkrovimas, kompetentingų institucijų leidimą ir joms prižiūrint. Tokiu atveju vežėjas užpildo BAD arba TLD 55 langelį „Perkrovimas“. Šį langelį galima užpildyti ranka, rašant rašalu ir didžiosiomis raidėmis, tik svarbu, kad įrašas būtų įskaitomas. Tam tikrais atvejais muitinė įrašo reikiamą įrašą BAD arba TLD F langelyje. Jeigu prekės perkraunamos daugiau nei du kartus ir dėl to užpildomas visas F langelis, vežėjas reikiamą informaciją įrašo BAD arba TLD 56 langelyje.

Tačiau jei prekės perkraunamos iš neužplombuotos transporto priemonės, vežėjas, nors ir įrašo įrašus, neprivalo pateikti prekių ir BAD arba TLD artimiausiai muitinės įstaigai, o muitinė atitinkamo įrašo nedaro.

Kai pakeičiamas vienas ar daugiau elementų, sudarančių vieną transporto priemonę, prekių ir transporto priemonės artimiausiai muitinės įstaigai nereikia pateikti ir tos muitinės įstaigos patvirtinimas nebūtinas šiais atvejais:

- jei dėl techninių priežasčių nuo geležinkelio riedmenų arba vagonų sąstato atkabinamas vienas arba daugiau riedmenų ar vagonų. Tokiu atveju vežėjas, į BAD arba TLD įrašęs reikiamus įrašus, tęsia tranzito operaciją;

- jei kelionės metu pakeičiamas tik kelių transporto priemonės vilkikas be savo priekabų ar puspriekabių (o prekės neiškraunamos ir neperkraunamos). Tokiu atveju vežėjas BAD arba TLD 56 langelyje įrašo naujojo vilkiko registracijos numerį ir registracijos šalį ir gali tęsti tranzito operaciją.

Visais pirmiau minėtais atvejais kompetentinga institucija informaciją apie incidentą, taip pat informaciją apie naujas plombas nurodo įrašydama reikiamus įrašus į BAD arba TLD F langelį.

Siunta gali būti padalyta tik muitinei prižiūrint, o tranzito procedūrą būtina nutraukti. Kiekvienai siuntos daliai būtina užpildyti naują tranzito deklaraciją.

V.5.3.2. Formalumai, atliekami tranzito muitinės įstaigoje

Šiame punkte pateikiama informacija apie:

- tranzito muitinės įstaigą (V.5.3.2.1 punktas);
- formalumus tranzito muitinės įstaigoje (V.5.3.2.2 punktas);
- tranzito muitinės įstaigos pasikeitimą (V.5.3.2.3 punktas);
- veiksmus, kurių imamasi, jei padaroma pažeidimų (V.5.3.2.4 punktas).

V.5.3.2.1. Tranzito muitinės įstaiga

Konvencijos I priedėlio 3 straipsnio 4 dalis

ĮA 1 straipsnio 13 punktas

Tranzito muitinės įstaiga – muitinės įstaiga, esanti įvežimo arba išvežimo vietoje. Toliau pateiktoje lentelėje nurodomos įvairios bendrojo ir Sąjungos tranzito galimybės.

	Bendrasis tranzitas	Sąjungos tranzitas
Įvežimas	– į susitariančiąją šalį	– į Sąjungos muitų teritoriją, kai atliekant tranzito operaciją prekės vežamos per trečiosios šalies teritoriją
Išvežimas	– iš susitariančiosios šalies, kai atliekant tranzito operaciją siunta išvežama iš tos susitariančiosios šalies muitų teritorijos per jos ir trečiosios šalies sieną	– iš Sąjungos muitų teritorijos, kai atliekant tranzito operaciją siunta iš tos teritorijos išvežama per valstybės narės ir trečiosios šalies, kuri nėra bendrojo tranzito šalis, sieną

Siekdamos palengvinti Sąjungos prekių gabenimą iš vienos Sąjungos muitų teritorijos dalies į kitą, kai prekės turi būti vežamos per trečiosios šalies, kuri nėra bendrojo tranzito šalis, teritoriją, valstybės narės savo muitinės įstaigose, esančiose prie Sąjungos išorės sienos, turi įrengti, jei tai įmanoma atsižvelgiant į vietos aplinkybes, specialiąsias juostas. Šios specialios juostos rezervuojamos su kitoje valstybėje narėje surašyta tranzito deklaracija vežamų Sąjungos prekių tikrinimui.

Tikrinant tokias prekes, apsiribojama Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymo tikrinimu ir, jei reikia, vežimo operacijos baigimu, jeigu, atsižvelgiant į tos operacijos aplinkybes, nemanoma, kad reikėtų atlikti nuodugnesnį patikrinimą.

Jei atlikus minėtą tikrinimą, nenustatoma pažeidimų, leidžiama vežti prekes į jų paskirties vietą.

V.5.3.2.2. Formalumai, atliekami tranzito muitinės įstaigoje

Konvencijos I priedėlio 43 straipsnis

BAD arba TLD kartu su prekėmis pateikiamas kiekvienai tranzito muitinės įstaigai. Tranzito muitinės įstaiga (-os) gali patikrinti prekes, jeigu mano, kad tai būtina.

ĮA 304 straipsnis

Vežėjas kiekvienai tranzito muitinės įstaigai pateikia ir palieka tranzito kontrolės lakštą. Vietoj tranzito kontrolės lakšto tranzito muitinės įstaigai gali būti pateikiama ir paliekama BAD 4 egzemplioriaus fotokopija arba TLD antrojo egzemplioriaus fotokopija.

Konvencijos

Jei prekės gabenamos per kitą, nei deklaruota, muitinės įstaigą,

III priedėlio B8 priedas

faktinė tranzito muitinės įstaiga apie tai informuoja išvykimo muitinės įstaigą.

ĮA 72-04 priedo V skyrius

Tranzito muitinės įstaiga (-os) gali patikrinti prekes, jeigu mano, kad tai būtina.

Tranzito kontrolės lakšto forma (TC10) pateikta Konvencijos III priedėlio B8 priede (ĮA 72-04 priedo V skyriuje).

MUITINĖ

Tranzito muitinės įstaiga:

– patikrina veiklos tęstinumo procedūros spaudo atspaudą BAD arba TLD,

– patikrina išvykimo muitinės įstaigos spaudo arba, jei taikoma supaprastinta procedūra, įgaliotojo siuntėjo spaudo atspaudą BAD arba TLD,

– pasilieka tranzito kontrolės lakštą arba lygiavertį dokumentą,

– atlieka reikiamus veiksmus ir

– pažymi BAD arba TLD muitinės įstaigos spaudu.

V.5.3.2.3. Veiksmai, kurių imamasi nustačius reikšmingų pažeidimų

Tranzito muitinės įstaiga, nustačiusi reikšmingų pažeidimų, susijusių su atitinkama tranzito operacija, nutraukia tranzito procedūrą ir inicijuoja reikiamus tyrimus.

V.5.4. Konkrečios situacijos (*pro memoria*)

V.5.5. Išimtys (*pro memoria*)

V.5.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti)

V.5.7. Tik muitinei skirta dalis

V.5.8. Priedai

6 SKYRIUS. FORMALUMAI, ATLIEKAMI PASKIRTIES MUITINĖS ĮSTAIGOJE

V.6.1. Įvadas

6 skyriuje aptariami formalumai, atliekami paskirties muitinės įstaigoje.

V.6.2 punkte pateikiama bendroji informacija ir nurodomi teisės aktai.

V.6.3 punkte aprašomi formalumai, atliekami paskirties muitinės įstaigoje, įskaitant procedūros užbaigimą ir tikrinimą.

V.6.4 punkte aptariamos konkrečios situacijos.

V.6.5 punkte išdėstomos bendrųjų taisyklių išimtys.

V.6.6 punktas skirtas specialioms nacionalinėms taisyklėms.

V.6.7 punktas skirtas muitinės administracijoms.

V.6.8 punkte pateikti 6 skyriaus priedai.

V.6.2. Bendroji informacija ir teisės aktai

Baigiant tranzito operaciją prekės kartu su BAD arba TLD ir paskirties muitinės įstaigos reikalaujama informacija pateikiamos tai muitinės įstaigai. Tokiu būdu vežimas tranzitu baigiamas.

Paskirties muitinės įstaiga, remdamasi BAD arba TLD pateikta informacija, patikrina prekes, įrašo tikrinimo rezultatus į BAD arba TLD ir grąžina dokumentą išvykimo muitinės įstaigai.

Jeigu nebuvo jokių pažeidimų, išvykimo muitinės įstaiga, gavusi popieriuje surašytus tikrinimo rezultatus, tranzito procedūrą pripažįsta įvykdyta.

Nustačius pažeidimą, būtina imtis papildomų priemonių.

Teisės šaltiniai:

- Konvencijos I priedėlio 8, 45–46, 48 ir 51 straipsniai,
- Konvencijos I priedėlio II priedas,
- Konvencijos III priedėlio B10 priedas,
- SMK 215 straipsnis ir 233 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys,
- ĮA 306, 308, 310 ir 312 straipsniai,

- ĮA 72-03 ir 72-04 priedai.

V.6.3. Formalumai, atliekami paskirties muitinės įstaigoje

Šiame punkte pateikiama informacija apie:

- prekių ir dokumentų pateikimą paskirties muitinės įstaigai (V.6.3.1 punktas);
- tikrinimą baigiant procedūrą (V.6.3.2 punktas).

Šiame punkte daroma prielaida, kad nėra jokių pažeidimų. Priemonės, kurių reikia imtis nustačius pažeidimą, išvardijamos V.6.4.4 punkte.

Pastaba. Tranzito procedūros **baigimas** paskirties muitinės įstaigoje ir tranzito procedūros **pripažinimas įvykdyta** nėra tas pats. Išvykimo muitinės įstaiga, remdamasi paskirties muitinės įstaigos pateikta informacija, sprendžia, ar galima tranzito procedūrą pripažinti įvykdyta.

V.6.3.1. Prekių ir dokumentų pateikimas

Tranzito procedūra baigiama ir procedūros vykdytojo pareigos laikomos įvykdytomis, kai prekės, kurioms įforminta ta procedūra, ir BAD arba TLD bei kiti reikiami dokumentai pateikiami paskirties muitinės įstaigai laikantis nuostatų, kuriomis reglamentuojama ta procedūra.

Praktikoje procedūros pabaiga – prekių, BAD arba TLD ir kitų reikiamų dokumentų pateikimas paskirties muitinės įstaigai. Teisiškai procedūros pabaiga reiškia, kad toks pateikimas atliktas laikantis teisinių nuostatų pagal taikomą procedūrą, t. y. standartinę arba supaprastintą[30]. Už šiuos abu veiksmus atsakingas procedūros vykdytojas, jie yra jo pagrindinė pareiga.

Pasibaigus procedūrai, įvykdomos ir procedūros vykdytojo prisiimtos pareigos. Po šios datos įvykę įvykiai arba pareigų nevykdymas siejami su kitomis paskirties vietomis ir kitomis, o ne

30 Be bendros procedūros pabaigos apibrėžties, yra taikomos specialios nuostatos, reglamentuojančios konkrečias sąlygas, kuriomis procedūra baigiama arba laikoma pasibaigusia, kai ji yra susijusi su supaprastinimu, taikomu įgaliotajam gavėjui ir gabenant krovinį tranzitu oro, jūrų transportu ir stacionariais transportavimo įrenginiais (daugiau informacijos pateikiama VI dalyje).

su tranzitu susijusiomis muitinės taisyklėmis. Tačiau tai nereiškia, kad, pasibaigus minėtai procedūrai, negalima kelti procedūros vykdytojo atsakomybės (finansinės arba kitokios) klausimo, bet tik jeigu ji yra susijusi su ankstesne tranzito operacija.

Be procedūros vykdytojo, su tranzito procedūra susijusias pareigas prisiima ir kiti asmenys. Vežėjas ir bet kuris kitas asmuo, kuris gauna prekes žinodamas, kad joms buvo įforminta tranzito procedūra, taip pat atsako už nepakeisto pavidalo prekių pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus muitinės taikomų prekių identifikavimo užtikrinimo priemonių.

Prekės, BAD arba TLD ir reikiami dokumentai paskirties muitinės įstaigai pateikiami jos darbo laiku. Dėl supaprastinimų žr. VI dalį.

Prekes ir dokumentus būtina pateikti per išvykimo muitinės įstaigos nustatytą terminą. Jis nurodomas BAD arba TLD D langelyje.

Išvykimo muitinės įstaigos nustatyto termino privalo laikytis šalių, į kurių teritoriją atvykstama atliekant tranzito operaciją, kompetentingos institucijos. Šio termino kompetentingos institucijos, įskaitant paskirties muitinės įstaigą, keisti negali. Daugiau informacijos pateikta IV.2.3.7 punkte.

V.6.3.2. Tikrinimas užbaigiant procedūrą

Konvencijos I priedėlio II priedo 13 ir 15 punktai

SMK 188 straipsnis

ĮA 72-04 priedo 13 ir 15 punktai

Pateikus prekes, BAD arba TLD ir reikiamus dokumentus, paskirties muitinės įstaiga atlieka šiuos veiksmus:

- užregistruoja tranzito deklaracijos egzempliorius ir juose įrašo atvykimo datą;
- patikrina veiklos tęstinumo procedūros spaudo atspaudą BAD arba TLD;
- patikrina išvykimo muitinės įstaigos spaudo arba, jei taikoma supaprastinta procedūra, įgaliotojo siuntėjo spaudo atspaudą BAD arba TLD;
- prireikus atlieka patikrinimą;
- pažymi BAD arba TLD muitinės įstaigos spaudu.

Paskirties muitinės įstaiga sprendžia, ar prekės bus tikrinamos. Prekės tikrinamos remiantis paskirties muitinės įstaigai pateikto BAD arba TLD informacija.

Paskirties muitinės įstaiga pasilieka BAD 4 egzempliorių arba TLD pirmąjį egzempliorių.

Tikrinimo rezultatų kodą paskirties muitinės įstaiga įrašo BAD arba TLD I langelyje ir BAD 5 egzempliorių arba TLD antrąjį egzempliorių išsiunčia išvykimo muitinės įstaigai.

1. Kodas A1 (atitinka) įrašomas, kai paskirties muitinės įstaiga atlieka fizinį prekių patikrinimą (visų prekių arba jų dalies) ir nenustatoma neatitikčių. Be fizinio prekių patikrinimo, dar patikrinami bent šie dalykai:

   - transporto priemonės registracijos numeris išvykimo metu ir paskirties vietoje, palyginant deklaracijos įrašus su duomenimis, turimais paskirties vietoje;
   - visų uždėtų plombų būklė.

2. Kodas A2 (laikoma, kad atitinka) įrašomas šiais atvejais:

   - jeigu paskirties muitinės įstaiga patikrina dokumentus, o fizinio prekių patikrinimo neatlieka ir nenustatoma neatitikčių arba jeigu muitinės įstaiga neatlieka jokio patikrinimo;
   - jeigu prekės buvo pristatytos įgaliotajam gavėjui ir paskirties muitinės įstaiga nusprendžia neatlikti prekių ir (arba) dokumentų patikrinimo, o pagal informaciją, gautą iš įgaliotojo gavėjo, neatitikčių nenustatoma.

   Uždėtų plombų būklės patikrinimas be fizinio prekių patikrinimo taip pat nurodomas įrašant kodą A2, jeigu plombos yra nepažeistos.

3. Kodas A5 (neatitiktys) įrašomas šiais atvejais:
   a) jei nustatoma menkų neatitikčių, bet dėl jų neatsiranda skola. Pavyzdžiui:
      - nėra plombų, jos nuimtos arba pažeistos;
      - prekės pristatytos pasibaigus terminui;
      - nurodyti neteisingi transporto priemonės identifikavimo duomenys ir jos registracijos šalis;
      - nepadaryti reikiami įrašai, jei gabenant prekes įvyko incidentų;
      - neatitinka svoris nesant pastebimo neteisėto prekių keitimo (mažas svoris arba skirtumai dėl apvalinimo);
   b) dėl menkų neatitikčių pagal nacionalines taisykles reikėjo skirti administracinę baudą;
      buvo rasta perteklinių prekių (tos pačios ar kitos rūšies), kurios nebuvo deklaruotos, ir negalima nustatyti, ar tos prekės turi Sąjungos statusą arba susitariančiosios šalies prekių statusą.

Kadangi tranzito deklaracijoje deklaruotos prekės buvo pristatytos

paskirties muitinės įstaigai, tai, kad buvo rasta perteklinių prekių, netrukdo išvykimo muitinės įstaigai pripažinti procedūros įvykdyta. Tada iš pradžių tranzitui įforminti deklaruotas prekes galima išleisti. Perteklinių prekių padėtį aiškinasi paskirties muitinės įstaiga.

4. Kodas B1 (neatitinka) įrašomas, kai yra reikšmingų neatitikčių, dėl kurių tranzito procedūros negalima pripažinti įvykdyta. Procedūros vykdytojas bei garantas ir toliau yra už ją atsakingi, kol klausimas bus išspręstas. Todėl kodas B1 naudojamas tik deramai pagrįstais atvejais, kai trūksta prekių (visų arba dalies) arba panašiais atvejais, pvz., paskirties vietoje pateiktos prekės (jų rūšis ir kiekis) labai skiriasi nuo nurodytųjų deklaracijos aprašyme.

   Jeigu paskirties muitinės įstaiga įtaria, kad prekių kiekis neatitinka arba kitokios prekės, nei deklaruota, pateiktos dėl klaidos arba aplaidumo išvykimo vietoje, ji, prieš išsiųsdama BAD 5 egzempliorių arba TLD antrąjį egzempliorių, nedelsdama susisiekia su išvykimo muitinės įstaiga (e. paštu, telefonu arba per nacionalinį tranzito koordinatorių ar nacionalinę pagalbos tarnybą), kad klausimas būtų išspręstas. Kai klausimas išsprendžiamas, paskirties muitinės įstaiga BAD 5 egzemplioriuje arba TLD antrajame egzemplioriuje vietoj kodo B1 įrašo kodą A1 ir tą egzempliorių išsiunčia išvykimo muitinės įstaigai.

   Jeigu klausimas neišsprendžiamas arba jeigu paskirties muitinės įstaiga nedaro prielaidos, kad prekių kiekis neatitinka arba kitokios prekės pateiktos dėl klaidos ar aplaidumo išvykimo vietoje, ji BAD 5 egzemplioriuje arba TLD antrajame egzemplioriuje įrašo kodą B1 ir tą egzempliorių išsiunčia išvykimo muitinės įstaigai.

   Paskirties muitinės įstaiga pradeda savo tyrimą atvejui išsiaiškinti.

Konvencijos I priedėlio 112 straipsnis ir 114 straipsnio 1 dalis

SMK 79 straipsnis, 87 straipsnio 1 ir 4 dalys, 124 straipsnio 1 dalies g ir h punktai

DA 103I straipsnis

3 punkte (perteklinės prekės) ir 4 punkte nurodytais atvejais skola gali būti dvejopa:

- skola atsirado pagal Kodekso 79 straipsnį (Konvencijos I priedėlio 112 straipsnio 1 dalies b punktą) (nesilaikoma Sąjungos arba bendrosios tranzito procedūros įforminimo prekėms sąlygų; prekės paimamos iš muitinės priežiūros) ir turi būti sumokėta;
- skola atsirado, tačiau išnyko pagal Kodekso 124 straipsnio 1 dalies g ir h punktus ir DA 103I straipsnį (Konvencijos I priedėlio 112 straipsnio 2 dalį).

  Skola išnyksta, jeigu:

  ✓ prekių tranzito procedūra nutraukiama arba tranzito

procedūros įforminimo prekėms arba tranzito procedūros taikymo sąlygų nesilaikoma dėl visiško tų prekių sunaikinimo arba negrąžinamo praradimo, nulemto prekių pobūdžio, nenumatytų aplinkybių, *force majeure* arba muitinės duotų nurodymų;

✓ reikalavimų nesilaikymas, dėl kurio atsirado skola, neturėjo didelės įtakos teisingam tranzito procedūros taikymui ir nėra pagrindo jį laikyti bandymu apgauti, o vėliau buvo atlikti visi su prekėmis susijusiai padėčiai sureguliuoti reikalingi formalumai.

DA 103I straipsnyje nurodyta, kad vienas iš reikalavimų nesilaikymo atvejų yra tai, kad muitinės priežiūra vėl pradedama taikyti prekėms, kurios tranzito deklaracijoje nenurodytos, tačiau joms anksčiau buvo įformintas laikinasis saugojimas arba specialioji procedūra kartu su prekėmis, kurioms buvo faktiškai įforminta tranzito procedūra[31].

Daugiau informacijos pateikta VIII.2.3.2 punkte.

Abiem atvejais (nesvarbu, ar skola išnykusi, ar ne) paskirties muitinės įstaiga tęsia tyrimą ir vadovaujasi Kodekso 87 straipsnio 1 dalimi (Konvencijos I priedėlio 114 straipsnio 1 dalimi), kad nustatytų, kuri muitinė atsakinga už skolos išieškojimą arba už sprendimo dėl skolos išnykimo priėmimą. Daugiau informacijos pateikta VIII.2.1, VIII.2.2, VIII.2.3 ir VIII.3.2 punktuose.

Jeigu paskirties muitinės įstaiga laikosi nuomonės, kad ji pati yra atsakinga už išieškojimą, ji paprašo išvykimo muitinės įstaigos perduoti atsakomybę nusiųsdama dokumentą TC24 (už išieškojimą atsakingos institucijos nustatymas). Daugiau informacijos pateikta VIII.3.3.4 punkte.

Jeigu skola muitinei yra mažesnė negu 10 000 EUR, laikoma, kad ji atsirado valstybėje narėje, kurioje buvo nustatytas jos atsiradimo faktas, taigi už išieškojimą atsakinga paskirties muitinės įstaiga (Kodekso 87 straipsnio 4 dalis[32]). Vis dėlto ta muitinės įstaiga, prieš pradėdama išieškojimo procedūrą, dokumentą TC24 nusiunčia ir išvykimo muitinės įstaigai, tačiau tik susipažinti.

1–4 punktuose nurodytais atvejais BAD 5 egzempliorius arba TLD antrasis egzempliorius nedelsiant (ne vėliau kaip per 8 dienas nuo tranzito operacijos užbaigimo dienos) grąžinami išvykimo valstybės

31 Tik Sąjungos tranzito procedūra.

32 Tik Sąjungos tranzito procedūra.

narės arba susitariančiosios šalies muitinei.

V.6.4. Konkrečios situacijos

Šiame punkte pateikiama informacija apie konkrečias situacijas vykdant tranzito procedūrą paskirties muitinės įstaigoje. Šios konkrečios situacijos yra:

- kvito išdavimas (V.6.4.1 punktas);
- alternatyviojo įrodymo išdavimas (V.6.4.2 punktas);
- prekių ir dokumentų pateikimas ne nurodytu darbo laiku ir ne paskirties muitinės įstaigoje (V.6.4.3 punktas);
- pažeidimai (V.6.4.4 punktas);
- paskirties muitinės įstaigos pasikeitimas (V.6.4.5 punktas).

V.6.4.1. Kvito išdavimas

Prekes ir BAD arba TLD paskirties muitinei pateikusio asmens prašymu ta muitinės įstaiga išduoda kvitą. Tačiau kvito negalima naudoti kaip alternatyviojo įrodymo, kad procedūra yra baigta.

Konvencijos I priedėlio 46 straipsnis
ĮA 306 straipsnio 5 dalis

Yra dvi svarbios kvito funkcijos. Pirma, juo procedūros vykdytojas informuojamas, kad vežėjas paskirties muitinės įstaigai pateikė tranzito dokumentus. Antra, kvitas yra svarbus, jei pradedamas tyrimas, nes išvykimo muitinės įstaiga negavo informacijos apie atvežtą siuntą. Tokiais atvejais procedūros vykdytojas išvykimo muitinės įstaigai gali pateikti kvitą, rodantį, kuriai muitinės įstaigai buvo pateiktos prekės ir dokumentai. Tai padidina tyrimo procedūros veiksmingumą.

Konvencijos III priedėlio B10 priedas
72-03 priedas

BAD konvencijos I priedas

PDA 9 priedo B1 priedėlis

Kvitas gali būti surašomas:

(i) Konvencijos III priedėlio B10 priede (ĮA 72-03 priede) pateiktoje TC11 formoje arba
(ii) BAD 5 egzemplioriaus kitoje pusėje, specialiai tam skirtoje vietoje.

Jei kvitas surašomas 5 egzemplioriaus kitoje pusėje, paskirties muitinės įstaiga įrašo:

- tranzito operacijos registracijos numerį,
- išvykimo muitinės įstaigos vietą, pavadinimą ir kodą,
- datą ir parašą.

TC11 pavyzdžio kvito prašantis asmuo jį užpildo ir pateikia patvirtinti paskirties muitinės įstaigos pareigūnui.

VERSLININKAI

Kvito paskirties muitinės įstaigoje prašantis asmuo ranka įskaitomai užpildo TC11 formos blanką ir jame nurodo:

- paskirties muitinės įstaigos vietą, pavadinimą ir kodą,
- atitinkamame BAD arba TLD nurodytą prekių statusą,
- tranzito operacijos registracijos numerį,
- išvykimo muitinės įstaigos vietą, pavadinimą ir kodą.

Be to, kvite gali būti pateikta kitos informacijos apie prekes. Pavyzdžiui, procedūros vykdytojas gali pageidauti nurodyti adresą, kuriuo prekių vežėjas turės grąžinti muitinės patvirtintą kvitą. Paskirties muitinės įstaiga neprivalo grąžinti kvito paštu, tačiau prireikus gali tai padaryti. Paprastai procedūros vykdytojas prašo, kad kvitą jam grąžintų vežėjas.

Atgalinį adresą galima užrašyti kitoje kvito pusėje.

MUITINĖ

Gavusi prašymą išduoti kvitą, paskirties muitinės įstaiga:

- patikrina, ar naudojamas reikiamos formos blankas, t. y. TC11;
- patikrina, ar jis įskaitomai užpildytas;
- patikrina, ar jis užpildytas teisingai;
- patikrina, ar yra aplinkybių, dėl kurių kvito negalima išduoti;
- jeigu dokumentai tvarkingi, išduoda kvitą jo prašančiam asmeniui.

V.6.4.2. Alternatyviojo įrodymo išdavimas

Konvencijos III priedėlio 51 straipsnis

ĮA 312 straipsnis

Procedūros vykdytojas gali muitinės paprašyti alternatyviojo įrodymo, kad procedūra užbaigta tinkamai ir nenustatyta jokių pažeidimų. Tai galima padaryti tuo metu, kai paskirties muitinės įstaigai pateikiamos prekės ir tranzito deklaracija.

Procedūros vykdytojas gali muitinės paprašyti alternatyvųjį įrodymą, kad tranzito procedūra užbaigta tinkamai ir nenustatyta jokių pažeidimų, surašyti TLD antrojo egzemplioriaus fotokopijoje. Tai galima padaryti tuo metu, kai paskirties muitinės įstaigai

pateikiamos prekės ir TLD.

Pastaba. Išsami informacija apie alternatyviojo įrodymo pateikimą išvykimo muitinės įstaigai pateikiama VII.3.3.1 punkte.

VERSLININKAI

Norint gauti Konvencijos I priedėlio 45 straipsnio 4 dalyje (ĮA 308 straipsnyje) nurodytą alternatyvųjį įrodymą, paskirties muitinės įstaigai tvirtinti galima pateikti TLD antrojo egzemplioriaus ir tam tikrais atvejais prekių sąrašo kopiją.

Fotokopijoje turi būti:

- žyma „kopija“,
- paskirties muitinės įstaigos antspaudas, pareigūno parašas, data ir įrašas „Alternatyvusis įrodymas – 99202“,
- tranzito deklaracijos registracijos numeris ir duomenys.

Įrašas „Alternatyvusis įrodymas“ visomis kalbomis pateiktas IV.8.3 priede.

MUITINĖ

TLD ir tam tikrais atvejais prekių sąrašą, kuriuose nurodytas registracijos numeris, tvirtina paskirties muitinės įstaiga. Tvirtinti galima kompiuterizuota sistema, tačiau išvykimo šalies muitinei turi būti aišku, kad patvirtinimas yra autentiškas.

Paskirties muitinės įstaiga alternatyvųjį įrodymą patvirtina, jei nenustatoma jokių pažeidimų. Dokumentas patvirtinamas antspaudu, pareigūno parašu ir nurodoma data.

Alternatyvųjį įrodymą su prekėmis ir TLD pateikiantis asmuo laikomas procedūros vykdytojo atstovu. Paskirties muitinės įstaiga perduoda šiam asmeniui patvirtintą TLD kopiją.

V.6.4.3. Prekių ir dokumentų pateikimas ne nurodytu darbo laiku ir ne paskirties muitinės įstaigoje

Konvencijos I priedėlio 45 straipsnio 1 dalis

Paprastai prekes, tranzito deklaraciją ir reikiamus dokumentus reikia pateikti:

ĮA 306 straipsnio 1 dalis

- paskirties muitinės įstaigoje
- nurodytu darbo laiku.

Tačiau paskirties muitinės įstaiga procedūros vykdytojo arba kito prekes pateikiančio asmens prašymu gali leisti prekes ir tranzito dokumentus pateikti ne oficialiu darbo laiku arba bet kurioje kitoje vietoje.

V.6.4.4. Pažeidimai

V.6.4.4.1. Su plombomis susiję pažeidimai

Vežti pagal bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą išleidžiamos tik užplombuotos prekės. Paskirties muitinės įstaiga patikrina, ar plombos nepažeistos. Jeigu plombas buvo bandoma nuimti, paskirties muitinės įstaiga įrašo šią informaciją į BAD arba TLD, kuriuos išsiunčia išvykimo muitinės įstaigai.

MUITINĖ

Paskirties muitinės įstaiga patikrina plombų būklę ir patikros rezultatus įrašo į BAD arba TLD. Jeigu plombos labai apgadintos arba jeigu yra įrodymų, kad jas buvo bandoma nuimti, patartina, kad muitinė patikrintų prekes ir patikros rezultatus įrašytų į BAD arba TLD.

V.6.4.4.2. Kiti pažeidimai

Paskirties muitinės įstaiga nustatytą pažeidimą nurodo BAD arba TLD, kad informuotų apie tai išvykimo muitinės įstaigą, ir imasi tinkamų priemonių.

Paskirties muitinės įstaiga gali nustatyti, kad popieriuje surašytuose dokumentuose deklaruotos prekės ir paskirties muitinės įstaigai faktiškai pateiktos prekės skiriasi. Kiekvienas atvejis nagrinėjamas atskirai, nes gali būti, kad klaida padaryta išvykstant.

Perteklius ir trūkumas nurodomi pagal pakuočių skaičių arba bruto masę, arba pagal abu parametrus.

Tarifinio klasifikavimo skirtumus reikia nurodyti tik kai to reikalaujama pagal bendrojo arba Sąjungos tranzito teisės aktus.

Prireikus apie šiuos skirtumus informuojama laišku arba nurodant juos atitinkamo dokumento (T1, T2, T2F, T2L, T2LF, CIM) fotokopijoje.

Nurodant perteklių ir trūkumą, taip pat reikėtų nurodyti neto arba bruto masę ar kitą tinkamą kiekio vienetą.

Įrašas „Neatitiktys“ visomis kalbomis pateiktas V.6.8.4 priede.

MUITINĖ

Paskirties muitinės įstaiga:

- visus nustatytus pažeidimus nurodo BAD arba TLD.

V.6.4.5. Paskirties muitinės įstaigos pasikeitimas

Konvencijos I priedėlio 47 straipsnio 2 dalis

Tranzito operacija gali būti baigta kitoje, nei įrašyta tranzito deklaracijoje, muitinės įstaigoje. Tokiu atveju ta įstaiga tampa paskirties muitinės įstaiga.

ĮA 306 straipsnio 4 dalis

Jei pakeičiama paskirties muitinės įstaiga, laikoma, kad procedūros vykdytojas neįvykdė visų savo pareigų, kai pateikia prekes paskutinėje tranzito muitinės įstaigoje, kuri buvo iš pradžių numatyta kaip paskirties muitinės įstaiga. Procedūros vykdytojas atsakingas už tinkamą operacijos atlikimą iki naujosios paskirties muitinės įstaigos.

Galima išskirti tris situacijas:

1. Naujoji paskirties muitinės įstaiga ir tranzito deklaracijoje įrašyta muitinės įstaiga yra toje pačioje susitariančiojoje šalyje (valstybėje narėje).

MUITINĖ

Paskirties muitinės įstaiga:
- užregistruoja tranzito deklaraciją;
- patikrina, ar BAD 4 egzemplioriuje arba TLD pirmajame egzemplioriuje pateikta informacija atitinka informaciją BAD 5 egzemplioriuje arba TLD antrajame egzemplioriuje;
- patikrina terminą, visų plombų (jeigu jos uždėtos) būklę ir maršrutą (jeigu jis nustatytas);
- nustato reikiamo atlikti tikrinimo mastą;
- jeigu tikrinimo rezultatas teigiamas, BAD 5 egzemplioriaus arba TLD antrojo egzemplioriaus I langelyje po žodžio „Pastabos“ įrašo kodą A1, A2 arba A5;
- jeigu tikrinimo rezultatas neigiamas, BAD 5 egzemplioriaus arba TLD antrojo egzemplioriaus I langelyje po žodžio „Pastabos“ įrašo kodą B1;
- BAD 5 egzempliorių arba TLD antrąjį egzempliorių įprastu būdu grąžina išvykimo šaliai.

2. Naujoji paskirties muitinės įstaiga ir tranzito deklaracijoje įrašyta muitinės įstaiga yra skirtingose susitariančiosiose šalyse (valstybėse narėse).

MUITINĖ

Paskirties muitinės įstaiga:
- užregistruoja tranzito deklaraciją;

- patikrina BAD arba TLD 52 langelį, siekdama įsitikinti, kad garantija galioja atitinkamoje šalyje;
- patikrina, ar BAD 4 egzemplioriuje arba TLD pirmajame egzemplioriuje pateikta informacija atitinka informaciją BAD 5 egzemplioriuje arba TLD antrajame egzemplioriuje;
- patikrina terminą, visų plombų (jeigu jos uždėtos) būklę ir maršrutą (jeigu jis nustatytas);
- nustato reikiamo atlikti tikrinimo mastą;
- įrašiusi tikrinimo rezultatų kodą (A1, A2, A5 arba B1), BAD 5 egzemplioriaus arba TLD antrojo egzemplioriaus I langelyje po žodžio „Pastabos“ įrašo: „SKIRTUMAI: MUITINĖS ĮSTAIGA, KURIAI PATEIKTOS PREKĖS … (PAVADINIMAS IR VALSTYBĖ)“;
- BAD 5 egzempliorių arba TLD antrąjį egzempliorių įprastu būdu grąžina išvykimo šaliai.

Įrašas „Skirtumai: …“ visomis kalbomis pateiktas V.6.8.9 priede.

3. Naujoji paskirties muitinės įstaiga yra kitoje susitariančiojoje šalyje (valstybėje narėje), nei nurodyta BAD arba TLD, kuriame yra šis įrašas:

„IŠVEŽIMUI IŠ … TAIKOMI APRIBOJIMAI ARBA MOKESČIAI, NUSTATYTI REGLAMENTU / DIREKTYVA / SPRENDIMU NR. …“.
Šis įrašas visomis kalbomis pateiktas 8.10 priede.

MUITINĖ

Paskirties muitinės įstaiga:

- užregistruoja tranzito deklaraciją;
- patikrina BAD arba TLD 52 langelį, siekdama įsitikinti, kad garantija galioja atitinkamoje šalyje;
- patikrina, ar BAD 4 egzemplioriuje arba TLD pirmajame egzemplioriuje pateikta informacija atitinka informaciją BAD 5 egzemplioriuje arba TLD antrajame egzemplioriuje;
- patikrina terminą, visų plombų (jeigu jos uždėtos) būklę ir maršrutą (jeigu jis nustatytas);
- nustato reikiamo atlikti tikrinimo mastą;
- jeigu tikrinimo rezultatas teigiamas, BAD 5 egzemplioriaus arba TLD antrojo egzemplioriaus I langelyje po žodžio „Pastabos“ įrašo: „SKIRTUMAI: MUITINĖS ĮSTAIGA, KURIAI PATEIKTOS PREKĖS… (PAVADINIMAS IR VALSTYBĖ)“;
- įprastu būdu išvykimo šaliai išsiunčia:
  - pranešimą, kad prekės, kurioms taikomas eksporto apribojimas arba eksporto muitas, buvo pristatytos į atitinkamą muitinės įstaigą;

– BAD 5 egzempliorių arba TLD antrąjį egzempliorių;

- patikrina prekes ir nusprendžia, ar:
  - leisti jas išvežti į susitariančiąją šalį, kurios jurisdikcijai priklauso išvykimo muitinės įstaiga, ar
  - neleisti jų išvežti be išvykimo muitinės įstaigos specialaus raštiško leidimo.

V.6.5. Prekių ir tranzito deklaracijos pateikimas pasibaigus terminui

Toliau pateikiami įrodymų, kad terminas pasibaigė dėl nenumatytų aplinkybių, o ne dėl vežėjo ar procedūros vykdytojo kaltės, pavyzdžiai:

- policijos protokolo išrašas (dėl nelaimingo atsitikimo, vagystės ir kt.);
- sveikatos priežiūros įstaigos išduota pažyma (dėl medicininės priežiūros ir kt.);
- transporto priemonių remonto tarnybos išduotas kvitas (dėl transporto priemonės remonto);
- bet koks įrodymas, kad vėluojama dėl streiko ar kitų nenumatytų aplinkybių.

Tačiau sprendimą dėl įrodymo galiojimo priima paskirties muitinės įstaiga.

V.6.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti)

V.6.7. Tik muitinei skirta dalis

V.6.8. Priedai

V.6.8.1. Įrašas „Atitinka“

Šis priedas nebeaktualus ir buvo išbrauktas.

V.6.8.2. Įrašas „Alternatyvusis įrodymas“

BG	Алтернативно доказателство
CS	Alternativní důkaz
DE	Alternativnachweis
EE	Alternatiivsed tõendid
EL	Εναλλακτική απόδειξη
ES	Prueba alternativa
FR	Preuve alternative
IT	Prova alternativa
LV	Alternatīvs pierādījums
LT	Alternatyvusis įrodymas
HU	Alternatív igazolás
MK	Алтернативен доказ
MT	Prova alternattiva
NL	Alternatief bewijs
PL	Alternatywny dowód
PT	Prova alternativa
RO	Probă alternativă
SI	Alternativno dokazilo
SK	Alternatívny dôkaz
RS	Алтернативни доказ
FI	Vaihtoehtoinen todiste
SV	Alternativt bevis
EN	Alternative proof
IS	Önnur sönnun
NO	Alternativt bevis
HR	Alternativni dokaz
TR	Alternatif Kanıt

V.6.8.3. Centrinių įstaigų, kurioms grąžinamas BAD 5 egzempliorius arba TAD antrasis egzempliorius, sąrašas

Naujausią šių įstaigų sąrašą galima rasti šiuo adresu:

EUROPA

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en

V.6.8.4. Įrašas „Neatitiktys“

Įrašas, kurį paskirties muitinės įstaiga, nustačiusi neatitikčių, įrašo

I langelyje po žodžio „Pastabos“:

BG:	Разлики:	В повече.... Липси.... Описание на стоките. .... Тарифна позиция....
CS:	Odlišnosti:	přebytečné množství .... chybějící množství .... název zboží . .... sazební zařazení ....
DA:	Uoverensstemmelser:	overtallig : ….. manko : ….. varebeskrivelse : ….. tarifering : .....
DE:	Unstimmigkeiten:	Mehrmenge : ….. Fehlmenge : ….. Art der Waren : ….. Unterposition HS : .....
EE:	Erinevused:	ülejääk : ..... puudujääk : ..... kauba kirjeldus : ..... tariifne klassifitseerimine : .....
EL:	Διαφορές	Πλεόνασμα : ..... Ελλειμμα :..... Φύση των εμπορευμάτων :…. Δασμολογική κατάταξη : .....
ES:	Diferencias:	sobra : ….. falta : ….. clase de mercancia : ….. clasificación arancelaria : .....
FR:	Différences:	excédent: ..... manquant: ..... nature des marchandises: ..... classement tarifaire : .....
IT:	Differenze:	Eccendenza : …..

Deficienza : …..
Natura della merci : …..
Classificazione tariffaria : .....

LV: Atšķirības:
vairāk : .....
Mazāk : .....
Preču apraksts : .....
Tarifu klasifikācija : .....

LT: Neatitiktys:
perteklius: .....
trūkumas: .....
prekių aprašymas: .....
tarifinis klasifikavimas: .....

HU: Eltérések:
többlet ....
hiány ....
az áruk fajtája....
tarifaszáma ....

MT:

MK: Разлики:
вишок: .....
кусок: .....
опис на стока: .....
тарифно распоредување: .....

NL: Verschillen:
teveel : …..
tekort : …..
soort goederen : …..
tariefpostonderverdeling : .....

PL: Niezgodności:
nadwyżki ….
braki ….
opis towarów …
klasyfikacja taryfowa ....

PT: Diferenças:
para mais : .....
para menos : .....
natureza das mercadorias: .....
onsigneeion pautal : .....

RO: Diferenţe:
excedent : …..
lipsa : …..
descrierea mărfurilor:…..
încadrare tarifară : .....

SI: Razlike:
višek : …..

		manko : ….. opis blaga : ….. tarifna oznaka : .....
SK:	Nezrovnalosti:	nadbytočné množstvo .... chýbajúce množstvo …. druh tovaru .... sadzobné zaradenie ....
RS: Разлике:		Вишак:…….. Мањак:…….. Опис робе:……. Тарифна ознака:……
FI:	Eroavuudet:	ylilukuinen tavara : ….. puuttuu : ….. tavaralaji : ..... tariffiointi : .....
SV:	Avvikelser:	övertaligt gods : ….. manko : ….. varuslag : ….. klassificering : .....
EN:	Differences:	excess : ..... shortage : ..... description of goods : ..... tariff classification : .....
IS:	Osamræmi:	Umframmagn: .... Vöntun: ..... Vörulysing: .... Tollflokkun :....
NO:	Uoverensstemmelser:	overtallig: …. manko:….. varebeskrivelse:…. tariffering :..
HR:	Razlike:	višak: .... manjak:..... opis robe:.... * razvrstavanje u tarifu
TR:	Farklılıklar:	fazlalık:……. Eksiklik:……. Eşya tanımı:…… *tarife sınıflandırması

V.6.8.5. Įrašas „Neatitikimas“

Šis priedas nebeaktualus ir buvo išbrauktas.

V.6.8.6. Įrašas „Atliekami tyrimai“

Šis priedas nebeaktualus ir buvo išbrauktas.

V.6.8.7. Įrašas „Mokesčiai išieškoti“

Šis priedas nebeaktualus ir buvo išbrauktas.

V.6.8.8. Įrašas „Skirtumai: įstaiga, kuriai pateiktos prekės … (pavadinimas ir valstybė)“

BG Различия: митническо учреждение, където стоките са представени (наименование и страна)

CS Nesrovnalosti: úřad, kterému bylo zboží předloženo…… (název a země)

DA Forskelle: det sted, hvor varerne blev frembudt …… (navn og land)

DE Unstimmigkeiten: Stelle, bei der die Gestellung erfolgte …… (Name und Land)

EE Erinevused: asutus, kuhu kaup esitati ……..(nimi ja riik)

EL Διαφορές: εμπορεύματα προσκομισθέντα στο τελωνείο……(΄Ονομα και χώρα)

ES Diferencias: mercancías presentadas en la oficina …… (nombre y país)

FR Différences: marchandises présentées au bureau …… (nom et pays)

IT Differenze: ufficio al quale sono state presentate le merci …… (nome e paese)

LV Atšķirības: muitas iestāde, kurā preces tika uzrādītas (nosaukums un valsts)

LT Skirtumai: įstaiga, kuriai pateiktos prekės (pavadinimas ir valstybė)

HU Eltérések: hivatal, ahol az áruk bemutatása megtörtént …… (név és ország)

MK Разлики: испостава каде стоките се ставени на увид (назив и земја)

MT Differenzi: uffiċċju fejn l-oġġetti kienu ppreżentati (isem u pajjiż)

NL Verschillen: kantoor waar de goederen zijn aangebracht …… (naam en land)

PL Niezgodności: urząd w którym przedstawiono towar(nazwa i kraj)

PT Diferenças: mercadorias apresentadas na estância …… (nome e país)

RO Diferențe: mărfuri prezentate la biroul vamal (numebiroul unde au fost prezentate mărfurile (denumire şi țara)

SI Razlike: urad, pri katerem je bilo blago predloženo … (naziv in država)

SK Nezrovnalosti: úrad, ktorému bol tovar dodaný …… (názov a krajina)

FI Muutos: toimipaikka, jossa tavarat esitetty …… (nimi ja maa)

RS Разлике: царинарница којој је роба предата (назив и земља)

SV Avvikelse: tullkontor där varorna anmäldes …… (namn och land)

EN Differences: office where goods were presented …… (name and country)

IS Breying: tollstjóraskrifstofa þar sem vörum var framvísað …… (nafn og land)

NO Forskjell: det tollsted hvor varene ble fremlagt …… (navn og land)

HR Razlike: carinski ured kojem je roba podnesena…(naziv i zemlja)

TR Farklılıklar: Eşyanın sunulduğu idare… (adı/ülkesi)

V.6.8.9. Įrašas „Išvežimui iš … taikomi apribojimai arba mokesčiai, nustatyti Reglamentu / Direktyva / Sprendimu Nr. …“

BG Напускането на …. Подлежи на ограничения или такси съгласно Регламент/Директива/Решение № …

CS Výstup ze …… podléhá omezením nebo dávkám podle nařízení/směrnice/rozhodnutí č …

DA Udpassage fra …….. undergivet restriktioner eller afgifter i henhold til forordning/direktiv/afgørelse nr. …

DE Ausgang aus ……..- gemäß Verordnung/Richtlinie/Beschluss Nr. … Beschränkungen oder Abgaben unterworfen.

EE Väljumine … on aluseks piirangutele ja maksudele vastavalt määrusele/direktiivile/otsusele nr….

EL Η έξοδος από ……. Υποβάλλεται σε περιοριορισμούς ή σε επιβαρύνσεις από τον Κανονισμό/την Οδηγία/την Απόφαση αριθ. …

ES Salida de…….. sometida a restricciones o imposiciones en virtud del (de la) Reglamento/Directiva/Decisión no …

FR Sortie de …….. soumise à des restrictions ou à des impositions par le règlement ou la directive/décision no ...

IT Uscita dalla …… soggetta a restrizioni o ad imposizioni a norma del(la) regolamento/direttiva/decisione n. …

LV Izvešana no ……, piemērojot ierobežojumus vai maksājumus saskaņā ar Regulu/Direktīvu/Lēmumu No…

LT Išvežimui iš …… taikomi apribojimai arba mokesčiai, nustatyti Reglamentu / Direktyva / Sprendimu Nr. …

HU A kilépés…..... területéről a ……..... rendelet/irányelv/határozat szerinti korlátozás vagy teher megfizetésének kötelezettsége alá esik

MK Излезот од …… предмет на ограничувања или давачки согласно Уредба/Директива/Решение Бр. …

MT Ħruġ mill-suġġett għall-restrizzjonijiet jew ħlasijiet taħt Regola/Direttiva/Deċiżjoni Nru…

NL Bij uitgang uit de …… zijn de beperkingen of heffingen van Verordening/Richtlijn/Besluit nr. … van toepassing.

PL Wyprowadzenie z…….. podlega ograniczeniom lub opłatom zgodnie z rozporządzeniem/dyrektywą/decyzją nr …

PT Saída da …….. sujeita a restrições ou a imposições pelo(a) Regulamento/Directiva/Decisão n.º ...

RO Ieșire din … supusă restricțiilor sau impozitelor prin Regulamentul/Directiva/Decizia Nr …

SI Iznos iz …….. zavezan omejitvam ali obveznim dajatvam na podlagi uredbe/direktive/odločbe št …

SK Výstup z……. podlieha obmedzeniam alebo platbám podľa nariadenia/smernice/rozhodnutia č ….

RS Излаз из…….. подлеже ограничењима или трошковима на основу Уредбе/Директиве/ Одлуке бр…….

FI …….. vientiin sovelletaan asetuksen/direktiivin/päätöksen N:o … mukaisia rajoituksia tai maksuja

SV Utförsel från …… underkastad restriktioner eller avgifter i enlighet med förordning/direktiv/beslut nr …

EN Exit from …… subject to restrictions or charges under Regulation/Directive/Decision No ...

IS Útflutningur frá ……háð takmörkunum eða gjöldum samkvæmt reglugerð/fyrirmælum/ákvörðun nr. …….

NO Utførsel fra ……. Underlagt restriksjoner eller avgifter i henhold til forordning/direktiv/vedtak nr. …

HR Izlaz iz … podliježe ograničenjima ili pristojbama na temelju Uredbe/Direktive/Odluke br…

TR Eşyanın ……’dan çıkışı ….. No.lu Tüzük/ Direktif / Karar kapsamında kısıtlamalara veya mali yükümlülüklere tabidir

VI DALIS. SUPAPRASTINIMAI

VI.1. Įvadas

VI dalyje aptariami tranzito supaprastinimai.

VI.2 punkte pateikiama bendroji informacija ir nurodomi teisės aktai, susiję su tranzito supaprastinimais.

VI.3 punkte apibūdinama kiekviena tranzito supaprastinimo rūšis.

VI.4 punkte aptariamos konkrečios situacijos.

VI.5 punkte aptariamos išimtys.

VI.6 punktas skirtas specialiems nacionaliniams nurodymams.

VI.7 punktas skirtas muitinės administracijoms.

VI.8 punkte pateikti priedai.

VI.2. Bendroji informacija ir teisės aktai

Teisės šaltiniai:

- Konvencijos I priedėlio 55–111b straipsniai,
- SMK 233 straipsnio 4 dalis,
- DA 191–200 straipsniai,
- ĮA 313–320 straipsniai,
- PDA 25–26 straipsniai.

Apskritai tranzito supaprastinimai skirstomi į dvi stambias kategorijas:

1) supaprastinimai, taikomi verslininkui;

2) supaprastinimai, taikomi transporto rūšiai.

Tranzito supaprastinimų, kurie visi priklauso nuo ekonominės veiklos vykdytojo patikimumo ir kuriais naudojamasi tik gavus leidimą, tikslas – užtikrinti muitinio tikrinimo ir prekybos palengvinimo pusiausvyrą. Įvairūs tranzito supaprastinimai išdėstyti VI.3 punkte.

Šiame punkte apibūdinama leidimo naudotis tranzito

supaprastinimu gavimo tvarka. Jame aptariami:

- bendrieji kriterijai, kuriuos turi atitikti ekonominės veiklos vykdytojas, norintis gauti leidimą naudotis supaprastinimu (VI.2.1 punktas);
- leidimo gavimo tvarka (VI.2.2 punktas);
- leidimo naudojimo stebėsena (VI.2.3 punktas);
- leidimo pripažinimo negaliojančiu, atšaukimo ir dalinio pakeitimo tvarka (VI.2.4 punktas);
- leidimo galiojimo sustabdymo tvarka (VI.2.5 punktas);
- leidimo peržiūrėjimas (VI.2.6 punktas).

VI.2.1. Tranzito supaprastinimo rūšys ir sąlygos

Konvencijos 6 straipsnis

Konvencijos I priedėlio 55 straipsnis

SMK 89 straipsnio 5 dalis ir 233 straipsnio 4 dalis

PDA 24 straipsnio 1 ir 2 dalys ir 25–28 straipsniai

Gavusi prašymą, muitinė gali leisti naudotis bet kuriuo iš šių supaprastinimų, taikomų įforminant prekėms bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą arba užbaigiant tą procedūrą:

a) naudoti bendrąją garantiją ir (arba) sumažinto dydžio bendrąją garantiją, įskaitant atleidimą nuo pareigos pateikti garantiją;

b) naudoti specialias plombas, kai prekių, kurioms įforminta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra, identifikavimui užtikrinti jas reikalaujama plombuoti;

c) naudotis įgaliotojo siuntėjo statusu, kurį įgijusiam leidimo turėtojui leidžiama įforminti prekėms bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą nepateikiant jų muitinei;

d) naudotis įgaliotojo gavėjo statusu, kurį įgijusiam leidimo turėtojui leidžiama gauti prekes, gabenamas taikant bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą, leidime nurodytoje vietoje ir taip užbaigti procedūrą;

e) oro transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą (taikoma tik iki NCTS sunaujovinimo datos);

f) jūrų transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą Sąjungos tranzito procedūrą (taikoma tik iki NCTS sunaujovinimo datos);

g) oro transportu vežamoms prekėms įforminti bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą, o jūrų transportu vežamoms prekėms – Sąjungos tranzito procedūrą, kaip muitinės deklaraciją naudojant elektroninį transporto dokumentą (ETD);

h) geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą (taikoma tik iki NCTS sunaujovinimo);

i) taikyti kitas supaprastintas procedūras vadovaujantis Konvencijos 6 straipsniu.

1. Norintis naudotis supaprastinimu – pateikti bendrąją garantiją – pareiškėjas turi atitikti šiuos kriterijus:

- būti įsisteigęs susitariančiosios šalies muitų teritorijoje;
- nebūti padaręs reikšmingų arba kartotinių muitų teisės aktų ir mokesčių taisyklių pažeidimų, taip pat nėra duomenų apie sunkius nusikaltimus, susijusius su jo ekonomine veikla;
- reguliariai taikyti bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą arba laikytis su vykdoma veikla tiesiogiai susijusių praktinių kompetencijos arba profesinės kvalifikacijos standartų.

Konvencijos I priedėlio 57 ir 75 straipsniai

SMK 95 straipsnio 1 dalis

DA 84 straipsnis

Bendrosios garantijos referencinis dydis gali būti sumažintas iki 50 proc., 30 proc. arba 0 proc. (atleidimas nuo pareigos pateikti garantiją), jei tenkinami papildomi kriterijai:

- 50 proc. referencinio dydžio
  - pareiškėjas naudoja apskaitos sistemą, atitinkančią toje susitariančiojoje šalyje, kurioje laikomi jo apskaitos registrai, taikomus bendruosius apskaitos principus ir tinkamą audito metodais pagrįstam muitiniam tikrinimui, ir apskaitos sistemoje archyvuoja duomenis taip, kad audito seka būtų įmanoma juos atsekti nuo momento, kai duomenys įrašomi į bylą;
  - pareiškėjas turi administracinę organizaciją, atitinkančią jo verslo rūšį bei dydį ir tinkamą prekių srautams valdyti, taip pat vykdo vidaus kontrolę, leidžiančią užkirsti kelią klaidoms, jas išaiškinti bei ištaisyti ir užkirsti kelią neteisėtiems ar netinkamiems sandoriams ir juos išaiškinti;
  - pareiškėjui nėra taikoma bankroto procedūra;
  - per paskutinius trejus metus iki prašymo pateikimo pareiškėjas vykdė savo finansinius įsipareigojimus, susijusius su skolos (muitinei) mokėjimu prekių importo ar eksporto arba susijusiais atvejais;
  - pareiškėjas, pateikdamas paskutinių trejų metų iki prašymo pateikimo apskaitos registrus ir informaciją, įrodo, kad jo finansinė padėtis yra pakankamai gera, kad jis galėtų įvykdyti savo pareigas ir įsipareigojimus, susijusius su jo verslo rūšimi ir dydžiu, be to, neturi neigiamo grynojo turto, išskyrus atvejus, kai šis neigiamas grynasis turtas gali būti padengtas;
- 30 proc. referencinio dydžio

– pareiškėjas naudoja apskaitos sistemą, atitinkančią toje susitariančiojoje šalyje, kurioje laikomi jo apskaitos registrai, taikomus bendruosius apskaitos principus ir tinkamą audito metodais pagrįstam muitiniam tikrinimui, ir apskaitos sistemoje archyvuoja duomenis taip, kad audito seka būtų įmanoma juos atsekti nuo momento, kai duomenys įrašomi į bylą;
– pareiškėjas turi administracinę organizaciją, atitinkančią jo verslo rūšį bei dydį ir tinkamą prekių srautams valdyti, taip pat vykdo vidaus kontrolę, leidžiančią užkirsti kelią klaidoms, jas išaiškinti bei ištaisyti ir užkirsti kelią neteisėtiems ar netinkamiems sandoriams ir juos išaiškinti;
– pareiškėjas užtikrina, kad atitinkamiems darbuotojams būtų pateikti nurodymai informuoti muitinę kiekvieną sykį, kai išaiškinami reikalavimų laikymosi sunkumai, ir nustato muitinės informavimo apie tokius sunkumus procedūrą;
– pareiškėjui nėra taikoma bankroto procedūra;
– per paskutinius trejus metus iki prašymo pateikimo pareiškėjas vykdė savo finansinius įsipareigojimus, susijusius su skolos (muitinei) mokėjimu prekių importo ar eksporto arba susijusiais atvejais;
– pareiškėjas, pateikdamas paskutinių trejų metų iki prašymo pateikimo apskaitos registrus ir informaciją, įrodo, kad jo finansinė padėtis yra pakankamai gera, kad jis galėtų įvykdyti savo pareigas ir įsipareigojimus, susijusius su jo verslo rūšimi ir dydžiu, be to, neturi neigiamo grynojo turto, išskyrus atvejus, kai šis neigiamas grynasis turtas gali būti padengtas;

- 0 proc. referencinio dydžio (atleidimas nuo pareigos pateikti garantiją)
  – pareiškėjas naudoja apskaitos sistemą, atitinkančią toje susitariančiojoje šalyje, kurioje laikomi jo apskaitos registrai, taikomus bendruosius apskaitos principus ir tinkamą audito metodais pagrįstam muitiniam tikrinimui, ir apskaitos sistemoje archyvuoja duomenis taip, kad audito seka būtų įmanoma juos atsekti nuo momento, kai duomenys įrašomi į bylą;
  – pareiškėjas suteikia muitinei fizinę prieigą prie savo apskaitos sistemų ir, atitinkamais atvejais, prie savo prekybos ir transporto registrų;
  – pareiškėjas turi logistikos sistemą, kuri identifikuoja prekes kaip į laisvą apyvartą susitariančiojoje šalyje

išleistas prekes arba kaip trečiosios šalies prekes ir prireikus rodo jų buvimo vietą;

– pareiškėjas turi administracinę organizaciją, atitinkančią jo verslo rūšį bei dydį ir tinkamą prekių srautams valdyti, taip pat vykdo vidaus kontrolę, leidžiančią užkirsti kelią klaidoms, jas išaiškinti bei ištaisyti ir užkirsti kelią neteisėtiems ar netinkamiems sandoriams ir juos išaiškinti;
– atitinkamais atvejais pareiškėjas taiko priimtinas naudojimosi licencijomis ir leidimais, suteiktais taikant prekybos politikos priemones arba susijusiais su prekyba žemės ūkio produktais, procedūras;
– pareiškėjas taiko priimtinas apskaitos registrų ir informacijos saugojimo bei apsaugos nuo informacijos praradimo procedūras;
– pareiškėjas užtikrina, kad atitinkamiems darbuotojams būtų pateikti nurodymai informuoti muitinę kiekvieną sykį, kai išaiškinami reikalavimų laikymosi sunkumai, ir nustato muitinės informavimo apie tokius sunkumus procedūrą;
– pareiškėjas taiko deramas saugumo priemones savo kompiuterinei sistemai apsaugoti nuo neteisėto įsilaužimo ir savo dokumentams saugiai laikyti;
– pareiškėjui nėra taikoma bankroto procedūra;
– per paskutinius trejus metus iki prašymo pateikimo pareiškėjas vykdė savo finansinius įsipareigojimus, susijusius su skolos (muitinei) mokėjimu prekių importo ar eksporto arba susijusiais atvejais;
– pareiškėjas, pateikdamas paskutinių trejų metų iki prašymo pateikimo apskaitos registrus ir informaciją, įrodo, kad jo finansinė padėtis yra pakankamai gera, kad jis galėtų įvykdyti savo pareigas ir įsipareigojimus, susijusius su jo verslo rūšimi ir dydžiu, be to, neturi neigiamo grynojo turto, išskyrus atvejus, kai šis neigiamas grynasis turtas gali būti padengtas.

Konvencijos I priedėlio 57 straipsnis

2. Norintis gauti leidimą naudoti specialias plombas, naudotis įgaliotojo siuntėjo statusu ir naudotis įgaliotojo gavėjo statusu pareiškėjas turėtų atitikti šiuos kriterijus:

DA 191, 193, 195, 199 ir 200 straipsniai

- būti įsisteigęs susitariančiosios šalies muitų teritorijoje;
- deklaruoti, kad reguliariai naudosis bendrojo arba Sąjungos tranzito priemonėmis;

PDA 25–28 straipsniai

- nebūti padaręs reikšmingų arba kartotinių muitų teisės aktų ir mokesčių taisyklių pažeidimų, taip pat nėra duomenų apie sunkius nusikaltimus, susijusius su jo ekonomine veikla;

- įrodyti aukštą savo veiklos ir prekių srautų valdymo lygį, kurį užtikrinanti prekybos ir, atitinkamais atvejais, transporto registrų tvarkymo sistema sudaro galimybes tinkamai atlikti muitinį tikrinimą;
- laikytis su vykdoma veikla tiesiogiai susijusių praktinių kompetencijos arba profesinės kvalifikacijos standartų.

3. Leidimas oro transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą suteikiamas, jei:

- pareiškėjas yra oro transporto bendrovė, įsisteigusi susitariančiosios šalies muitų teritorijoje;
- pareiškėjas reguliariai naudojasi bendrojo arba Sąjungos tranzito priemonėmis arba kompetentinga muitinė žino, kad jis gali įvykdyti su tų priemonių naudojimu susijusias pareigas;
- pareiškėjas nėra padaręs reikšmingų arba kartotinių muitų ar mokesčių teisės aktų pažeidimų.

4. Leidimas jūrų transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą Sąjungos tranzito procedūrą suteikiamas, jei:

- pareiškėjas yra laivybos bendrovė, įsisteigusi Sąjungos muitų teritorijoje;

- pareiškėjas reguliariai naudojasi Sąjungos tranzito priemonėmis arba kompetentinga muitinė žino, kad jis gali įvykdyti su tų priemonių naudojimu susijusias pareigas;

- pareiškėjas nėra padaręs reikšmingų arba kartotinių muitų ar mokesčių teisės aktų pažeidimų.

5. Leidimas prekėms įforminti bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą kaip tranzito deklaraciją naudojant elektroninį transporto dokumentą (ETD) suteikiamas, jei:

- prekes vežant oro transportu (taikoma bendrajam arba Sąjungos tranzitui):
  - ✓ pareiškėjas vykdo daug skrydžių tarp Sąjungos arba bendrojo tranzito šalių oro uostų;
  - ✓ pareiškėjas įrodo, kad gali užtikrinti ETD duomenų prieinamumą išvykimo muitinės įstaigai išvykimo

oro uoste ir paskirties muitinės įstaigai paskirties oro uoste ir kad išvykimo muitinės įstaigai ir paskirties muitinės įstaigai bus prieinami tie patys duomenys;

- ✓ pareiškėjas yra įsisteigęs susitariančiosios šalies teritorijoje;
- ✓ pareiškėjas deklaruoja, kad reguliariai naudosis Sąjungos arba bendrojo tranzito priemonėmis;
- ✓ pareiškėjas nėra padaręs reikšmingų arba kartotinių muitų teisės aktų ir mokesčių taisyklių pažeidimų, taip pat nėra duomenų apie sunkius nusikaltimus, susijusius su jo ekonomine veikla;
- ✓ pareiškėjas įrodo aukštą savo veiklos ir prekių srautų valdymo lygį, kurį užtikrinanti prekybos ir, atitinkamais atvejais, transporto registrų tvarkymo sistema sudaro galimybes tinkamai atlikti muitinį tikrinimą;
- ✓ pareiškėjas gali įrodyti, kad laikosi su vykdoma veikla tiesiogiai susijusių praktinių kompetencijos arba profesinės kvalifikacijos standartų;

- prekes vežant jūrų transportu (taikoma tik Sąjungos tranzitui):
  - ✓ pareiškėjas vykdo daug reisų tarp ES uostų;
  - ✓ pareiškėjas įrodo, kad gali užtikrinti ETD duomenų prieinamumą išvykimo muitinės įstaigai išvykimo uoste ir paskirties muitinės įstaigai paskirties uoste ir kad išvykimo muitinės įstaigai ir paskirties muitinės įstaigai bus prieinami tie patys duomenys;
  - ✓ pareiškėjas yra įsisteigęs Sąjungos teritorijoje;
  - ✓ pareiškėjas deklaruoja, kad reguliariai naudosis Sąjungos tranzito priemonėmis;
  - ✓ pareiškėjas nėra padaręs reikšmingų arba kartotinių muitų teisės aktų ir mokesčių taisyklių pažeidimų, taip pat nėra duomenų apie sunkius nusikaltimus, susijusius su jo ekonomine veikla;
  - ✓ pareiškėjas įrodo aukštą savo veiklos ir prekių srautų valdymo lygį, kurį užtikrinanti prekybos ir, atitinkamais atvejais, transporto registrų tvarkymo sistema sudaro galimybes tinkamai atlikti muitinį tikrinimą;
  - ✓ pareiškėjas gali įrodyti, kad laikosi su vykdoma veikla tiesiogiai susijusių praktinių kompetencijos arba profesinės kvalifikacijos standartų.

Konvencijos I priedėlio 111a ir 111b straipsniai

SMK 233 straipsnio 4 dalis

6. Leidimas geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikyti

DA 191 straipsnis ir 199–200 straipsniai

popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą bendrąją tranzito procedūrą suteikiamas, jei:

- pareiškėjas yra geležinkelio įmonė;
- pareiškėjas yra įsisteigęs susitariančiosios šalies muitų teritorijoje;
- pareiškėjas reguliariai taiko bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą arba kompetentinga muitinė žino, kad jis gali įvykdyti su tos procedūros taikymu susijusias pareigas;
- pareiškėjas nėra padaręs reikšmingų arba kartotinių muitų ar mokesčių teisės aktų pažeidimų.

Leidimai suteikiami tik su sąlyga, kad muitinė mano galėsianti vykdyti bendrosios arba Sąjungos tranzito procedūros taikymo priežiūrą ir atlikti tikrinimą be administracinių pastangų, kurios būtų neproporcingos atitinkamo asmens reikalavimams.

VI.2.2. Leidimų suteikimo tvarka

Konvencijos I priedėlio 61 straipsnis

SMK 22 straipsnio 1 dalis

Norint naudotis supaprastinimu, reikia gauti leidimą. Prašymai teikiami elektroniniu būdu arba raštu, turi būti patvirtintas jų autentiškumas ir nurodyta data[33]. Pareiškėjas kompetentingoms institucijoms turi pateikti visus duomenis, kurių reikia leidimui suteikti.

DA 192 ir 194 straipsniai

Prašymo pateikimo vieta priklauso nuo supaprastinimo rūšies. Paprastai prašymai teikiami muitinei, kurios kompetencijai priklauso priežiūra vietos, kurioje laikomi ar yra prieinami pagrindiniai muitinei reikalingi pareiškėjo apskaitos registrai ir kurioje bus vykdoma bent dalis leidime nurodytos veiklos. Tačiau tam tikrais atvejais prašymas pateikiamas kitoje vietoje. Prašymas suteikti įgaliotojo siuntėjo statusą teikiamas tos šalies, kurioje pradedama bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra, kompetentingai muitinei, o prašymas suteikti įgaliotojo gavėjo statusą – tos šalies, kurioje bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra užbaigiama, kompetentingai muitinei. Prašymai suteikti leidimą naudoti specialias plombas gali būti teikiami pasirinktai kompetentingai muitinei. Jei pareiškėjas yra įgaliotasis siuntėjas, jis prašymą leisti naudoti specialias plombas gali pateikti muitinei, kompetentingai suteikti leidimą naudotis įgaliotojo siuntėjo statusu, arba tokį prašymą gali pateikti pagal pirmiau nurodytas bendrąsias

[33] Sąjungoje prašymams ir leidimams taikoma Muitinės sprendimų valdymo sistema (CDMS).

taisykles.

Leidimų priėmimo arba atmetimo tvarka turi atitikti bendrąsias susitariančiųjų šalių nacionalinės teisės aktų nuostatas.

VERSLININKAI

Leidimui gauti:

1. Raštu arba elektroniniu būdu pateikiamas autentifikuotas prašymas, kuriame nurodyta data ir supaprastinimas, kuriuo prašoma leisti naudotis.

2. Pateikiami visi prašymui pagrįsti būtini duomenys:

– pareiškėjo duomenys;
– įsisteigimo vieta;
– visa informacija, kuria remdamosi kompetentingos institucijos galėtų nuspręsti, ar tenkinami kriterijai.

3. Pateikiama informacija apie pareiškėjo verslo veiklos apskaitos registrų tvarkymą.

Pastaba. Pareiškėjai atsako už nurodytos informacijos tikslumą ir pateiktų dokumentų autentiškumą.

Prieš suteikdamos leidimą, kompetentingos institucijos turi įvertinti, ar pareiškėjas atitinka kriterijus.

Pagrindiniai visų tranzito supaprastinimų taikymo kriterijai yra SMK 39 straipsnio a, b ir d punktuose įgaliotiesiems ekonominės veiklos vykdytojams nustatyti kriterijai, išskyrus šiuos supaprastinimus:

Konvencijos I priedėlio 64 straipsnis

– oro transportu vežamoms prekėms taikomą popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą,
– jūrų transportu vežamoms prekėms taikomą popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą Sąjungos tranzito procedūrą,

SMK 22 straipsnio 4 ir 5 dalys ir 39 straipsnis

– geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikomą popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą.

DA 14 straipsnis

Šiais atvejais taikomi tik SMK 39 straipsnio a punkte įgaliotiesiems ekonominės veiklos vykdytojams nustatyti kriterijai.

Tikrinant atitiktį šiems kriterijams, primygtinai rekomenduojama naudotis dokumentu „Įgaliotieji ekonominės veiklos vykdytojai. Gairės“.

Šiame dokumente išsamiai aprašyta, kaip ir kokiu būdu kompetentinga muitinė patikrina atitiktį tam tikriems kriterijams ir subkriterijams, atsižvelgdama į pareiškėjo įmonės dydį ir rūšį (pvz., ar tai tarptautinė arba didelė įmonė, mažoji arba vidutinė įmonė, transporto įmonė, skubių siuntų vežėjas, siuntėjas ar gavėjas).

Tikrinant atitiktį kriterijams, taip pat gali būti atsižvelgiama į informaciją, gautą iš kitų valdžios institucijų arba įstaigų.

Leidime pateikiama visa būtina informacija, kad ekonominės veiklos vykdytojas galėtų tinkamai naudotis supaprastinimu, o kompetentingos institucijos – vykdyti priežiūrą.

Konvencijos I priedėlio 62 straipsnis

Paprastai leidimas galioja neribotą laiką.

Leidimas įsigalioja tą dieną, kurią pareiškėjas jį gauna arba laikoma, kad jis jį gavo, ir muitinė nuo tos dienos užtikrina jo sąlygų vykdymą. Kitokia data nustatoma tik išimtiniais atvejais:

Konvencijos I priedėlio 58 straipsnis

SMK 23 straipsnio 5 dalis

- kai pareiškėjas paprašo nustatyti kitą įsigaliojimo datą;
- kai ankstesnio suteikto leidimo galiojimo laikotarpis buvo ribotas ir vienintelė naujo leidimo paskirtis – pratęsti ankstesnio leidimo galiojimą; toks leidimas įsigalioja kitą dieną po ankstesnio leidimo galiojimo pabaigos dienos;
- kai leidimo įsigaliojimas priklauso nuo to, ar pareiškėjas atliks tam tikrus formalumus; šiuo atveju leidimas įsigalioja tą dieną, kurią pareiškėjas gauna kompetentingos muitinės pranešimą, kuriame nurodyta, kad formalumai tinkamai atlikti.

Leidimo turėtojas turi informuoti muitinę apie visus suteikus leidimą atsiradusius veiksnius, galinčius turėti įtakos tolesniam jo galiojimui ar turiniui.

Sprendime atmesti prašymą turi būti nurodomi atmetimo motyvai ir apie tai pareiškėjas informuojamas laikantis atitinkamoje susitariančiojoje šalyje galiojančių terminų ir nuostatų.

Muitinė stebi, kaip leidimo turėtojas vykdo sąlygas ir laikosi su tuo leidimu susijusių pareigų.

MUITINĖ

Kompetentinga muitinės įstaiga:

– įteikia pareiškėjui leidimą su parašu bei data (ir vieną arba daugiau jo kopijų, jei išduodamas raštiškas leidimas);

– pasilieka prašymą ir visus patvirtinamuosius dokumentus;

– pasilieka leidimo kopiją.

Kai kada prašymas atmetamas arba leidimas pripažįstamas negaliojančiu, atšaukiamas, iš dalies pakeičiamas arba sustabdomas jo galiojimas. Tokiais atvejais prašymas ir sprendimas dėl jo atmetimo arba dėl leidimo pripažinimo negaliojančiu, atšaukimo, dalinio pakeitimo arba galiojimo sustabdymo ir visi pridedami patvirtinamieji dokumentai saugomi ne trumpiau kaip trejus metus nuo kalendorinių metų, kuriais prašymas buvo atmestas arba leidimas pripažintas negaliojančiu, atšauktas, iš dalies pakeistas arba sustabdytas jo galiojimas, pabaigos.

VERSLININKAI
Jeigu buvo suteiktas leidimas, jo registracijos numeris nurodomas tranzito deklaracijoje, jeigu to reikalauja išvykimo muitinės įstaiga, kai taikomi šie supaprastinimai:

– specialių plombų naudojimas,

– oro transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra,

– jūrų transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta Sąjungos tranzito procedūra,

– kaip muitinės deklaraciją naudojant elektroninį transporto dokumentą (ETD) prekėms įforminama bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra.

Šią informaciją pateikti būtina, nebent ją galima gauti iš kitų duomenų elementų, tokių, kaip leidimo turėtojo EORI kodas, arba naudojantis Muitinės sprendimų valdymo sistema (CDMS).

VI.2.3. Leidimo naudojimo stebėsena

Konvencijos I priedėlio 58 straipsnis

Kompetentinga muitinė turi reguliariai stebėti kiekvieno suteikto leidimo naudojimą.

SMK 23 straipsnio 5 dalis

Šios stebėsenos tikslas – kuo anksčiau nustatyti atvejus, kai nesilaikoma suteikiant leidimą nustatytų pareigų.

Jei leidimo turėtojas yra įsisteigęs trumpiau nei trejus metus, muitinė jį atidžiai stebi pirmus metus po leidimo suteikimo.

Stebėsenai vykdyti kompetentinga muitinė gali parengti planą, kuriame aprašomi atskiri stebėsenos veiksmai, nurodant jų dažnumą ir laiką (pvz., atitikties kriterijams ir taisyklių laikymosi patikros, apimančios kasdieninę veiklos vykdytojo veiklą, lankymasis vietoje, tikrinimas kitoje duomenų bazėse, veiklos vykdytojų teikiamos ataskaitos).

Stebėsenos planas turėtų būti sudaromas remiantis įvairiais etapais (patikrinimo prieš suteikiant leidimą, suteikto leidimo tvarkymo ir t. t.) atliekama rizikos analize, visų pirma atsižvelgiant į:

– leidimo rūšį;

– ekonominės veiklos vykdytojo stabilumą;

– verslo dydį ir veiklos vietų skaičių;

– bendradarbiavimą su ekonominės veiklos vykdytoju;

– iš ekonominės veiklos vykdytojo gautą informaciją apie nustatytas neatitiktis arba pokyčius, galinčius turėti įtakos leidimo suteikimo

sąlygoms;

– tai, ar ekonominės veiklos vykdytojas turi įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo statusą.

Apsilankyti pas veiklos vykdytojus rekomenduojama bent kartą per metus.

Kad būtų išvengta dvigubo tikrinimo, muitinės turi koordinuoti stebėsenos plano sudarymą ir apsilankymus veiklos vykdytojo patalpose (atsižvelgdamos į kitą numatytą veiklos vykdytojo audito ir (arba) stebėsenos veiklą, pvz., įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo auditą ir stebėseną).

VI.2.4. Leidimo pripažinimas negaliojančiu, atšaukimas ir dalinis keitimas

Konvencijos I priedėlio 65 straipsnio 2 ir 3 dalys

SMK 27 ir 28 straipsniai

Muitinė leidimą pripažįsta negaliojančiu, jei jis buvo suteiktas remiantis neteisinga arba neišsamia informacija, o leidimo turėtojas žinojo arba yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, jog informacija neteisinga arba neišsami (pvz., nurodomas neteisingas tranzito operacijų skaičius, kuriuo grindžiamas naudojimasis supaprastinimu, nurodoma neteisinga prekių buvimo vieta).

Leidimas atšaukiamas arba iš dalies keičiamas jo turėtojo prašymu.

Leidimą atšaukti arba iš dalies pakeisti gali ir kompetentingos institucijos, jeigu jos remdamosi pateikta informacija arba savo nuožiūra nusprendžia, kad leidimas nebeatitinka nustatytų sąlygų, pavyzdžiui:

- nebevykdomos viena arba daugiau nustatytų leidimo suteikimo sąlygų;
- veiksnys, atsiradęs suteikus leidimą, daro poveikį leidimo turiniui arba galiojimui;
- turėtojas nevykdo leidime nustatytų pareigų.

Konvencijos I priedėlio 65 straipsnio 4, 5 ir 6 dalys

Kompetentinga institucija leidimo turėtoją apie leidimo pripažinimą negaliojančiu, atšaukimą ar dalinį pakeitimą informuoja laikydamasi susitariančiojoje šalyje galiojančių terminų ir nuostatų.

SMK 27 ir 28 straipsniai

Leidimo pripažinimas negaliojančiu galioja nuo tos dienos, kurią įsigaliojo pirminis leidimas.

Leidimo atšaukimas arba dalinis pakeitimas galioja nuo tos dienos, kurią pareiškėjas jį gauna arba laikomas gavusiu. Tačiau išimtiniais atvejais, kai tai būtina atsižvelgiant į teisėtus leidimo turėtojo

interesus, muitinė, laikydamasi susitariančiojoje šalyje galiojančių terminų, gali nustatyti vėlesnę leidimo atšaukimo arba dalinio pakeitimo įsigaliojimo datą. Sprendimo dėl leidimo atšaukimo arba dalinio pakeitimo įsigaliojimo data nurodoma tame sprendime.

Jei leidimas galioja kitose šalyse, kompetentinga muitinė toms šalims kiekvienai supaprastinimo rūšiai nustatytu būdu turi nedelsdama pranešti apie leidimo pripažinimą negaliojančiu, atšaukimą arba dalinį pakeitimą.

VI.2.5. Leidimo galiojimo sustabdymas

Konvencijos I priedėlio 67–69 straipsniai

DA 16–18 straipsniai

Leidimo galiojimo sustabdymas reiškia, kad suteiktas leidimas tam tikru konkrečiu laikotarpiu negalioja.
Leidimo galiojimas gali būti sustabdomas, užuot pripažinus leidimą negaliojančiu, jį atšaukus ar dalinai pakeitus, jei:

- yra pakankamai priežasčių leidimą pripažinti negaliojančiu, atšaukti ar iš dalies pakeisti, tačiau kompetentinga institucija kol kas neturi visos informacijos, reikalingos sprendimui dėl leidimo pripažinimo negaliojančiu, atšaukimo ar dalinio pakeitimo priimti;
- leidimo turėtojas nebevykdo vienos ar daugiau leidimo sąlygų arba neužtikrina savo pareigų vykdymo, tačiau muitinė leidžia jam imtis priemonių padėčiai ištaisyti;
- sustabdyti leidimo galiojimą prašo leidimo turėtojas, nes jis laikinai negali vykdyti leidimo sąlygų arba su juo susijusių pareigų.

Leidimo turėtojas, turintis ištaisyti padėtį, nurodo muitinei:

(i) priemones, kurių jis įsipareigoja imtis sąlygų arba pareigų vykdymui užtikrinti, ir
(ii) laikotarpį, kurio jam reikia šioms priemonėms įgyvendinti.

Leidimo galiojimo sustabdymo laikotarpį nustato muitinė. Paprastai jis turi atitikti laikotarpį, kurio reikia, kad ta muitinė galėtų nustatyti, ar tenkinamos leidimo pripažinimo negaliojančiu, atšaukimo arba dalinio pakeitimo sąlygos.

Galiojimo sustabdymo laikotarpis gali būti vėl pratęstas leidimo turėtojo prašymu. Sustabdymo laikotarpis gali būti dar pratęstas tokiam laikotarpiui, kokio kompetentingai muitinei reikia patikrinti, ar priemonėmis, kurių ėmėsi leidimo turėtojas, užtikrinamas sąlygų ar pareigų vykdymas, bet jis turi neviršyti 30 dienų

Pratęsti leidimo galiojimo sustabdymo laikotarpį gali reikėti ir tada, kai muitinė ketina tą leidimą pripažinti negaliojančiu, atšaukti arba iš dalies pakeisti. Tokiais atvejais tas laikotarpis pratęsiamas iki tol, kol įsigalioja sprendimas dėl leidimo pripažinimo negaliojančiu, atšaukimo ar dalinio pakeitimo.

Galiojimo sustabdymas pasibaigia pasibaigus galiojimo sustabdymo laikotarpiui, išskyrus atvejus, kai prieš šio laikotarpio pabaigą susiklosto bet kuri iš šių padėčių:

- galiojimo sustabdymas atšaukiamas, kadangi nėra priežasčių leidimą pripažinti negaliojančiu, atšaukti arba iš dalies pakeisti, todėl šiuo atveju galiojimo sustabdymas pasibaigia jo atšaukimo dieną;

- galiojimo sustabdymas atšaukiamas, nes leidimo turėtojas ėmėsi muitinę, kompetentingą suteikti leidimą, tenkinančių reikalingų priemonių, kuriomis buvo užtikrintas leidimo sąlygų arba su juo susijusių pareigų vykdymas, todėl šiuo atveju galiojimo sustabdymas pasibaigia jo atšaukimo dieną;

7

- leidimas, kurio galiojimas sustabdytas, pripažįstamas negaliojančiu, atšaukiamas arba iš dalies pakeičiamas, todėl šiuo atveju galiojimo sustabdymas pasibaigia leidimo pripažinimo negaliojančiu, atšaukimo ar dalinio pakeitimo dieną.

Muitinė informuoja leidimo turėtoją apie galiojimo sustabdymo pabaigą.

Jei leidimas galioja kitose šalyse, kompetentinga muitinė toms šalims kiekvienai supaprastinimo rūšiai nustatytu būdu turi nedelsdama pranešti apie leidimo galiojimo sustabdymą ir jo pabaigą.

VI.2.6. Leidimo peržiūrėjimas

Konvencijos priedėlio 66 straipsnis

Muitinė, kompetentinga suteikti leidimą, privalo jį peržiūrėti šiais atvejais:

DA 15 straipsnis

- kai pakeičiami leidimui įtakos turintys teisės aktai;
- kai to reikia dėl vykdomos stebėsenos rezultatų;
- kai to reikia gavus informacijos iš leidimo turėtojo arba iš kitų institucijų.

Priklausomai nuo peržiūrėjimo priežasčių, gali būti dar kartą tikrinamos visos konkrečios sąlygos ar jų dalis.
Leidimo turėtojas informuojamas apie peržiūrėjimo išvadas.
Daugiau informacijos apie leidimų peržiūrėjimą rekomenduojama ieškoti dokumente „Įgaliotieji ekonominės veiklos vykdytojai. Gairės“.

Peržiūrėjimo rezultatas gali būti toks:
– suteiktas leidimas paliekamas galioti be pakeitimų;
– leidimas iš dalies pakeičiamas;
– leidimas atšaukiamas;
– sustabdomas leidimo galiojimas.

VI.3. Supaprastinimų apibūdinimas

Šiame punkte apibūdinami toliau išvardyti supaprastinimai:

- bendroji garantija ir atleidimas nuo pareigos pateikti garantiją (VI.3.1 punktas);
- specialių plombų naudojimas (VI.3.2 punktas);
- naudojimasis įgaliotojo siuntėjo statusu (VI.3.3 punktas);
- naudojimasis įgaliotojo gavėjo statusu (VI.3.4 punktas);
- geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra (VI.3.5 punktas);
- oro transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra (VI.3.6 punktas);
- jūrų transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta Sąjungos tranzito procedūra (VI.3.7 punktas);
- supaprastintos procedūros, taikomos pagal Konvencijos 6 straipsnį (SMK 97 straipsnio 2 dalį) (VI.3.8 punktas);
- kaip tranzito deklaraciją naudojant elektroninį transporto dokumentą (ETD) oro transportu vežamoms prekėms įforminama bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra (VI.3.9 punktas);
- kaip tranzito deklaraciją naudojant elektroninį transporto dokumentą (ETD) jūrų transportu vežamoms prekėms įforminama Sąjungos tranzito procedūra (VI.3.10 punktas).

Geografinė tranzito supaprastinimų galiojimo teritorija	
VISOSE ŠALYSE	– Bendroji garantija* – Sumažinto dydžio bendroji garantija* – |Atleidimas nuo pareigos pateikti garantiją* – Geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra * Išskyrus bendrojo tranzito šalis, kurias išbraukė garantas. Andoroje ir (arba) San Marine galioja tik vykdant Sąjungos tranzitą.
VISOSE ŠALYSE, jeigu tranzito operacija pradedama šalyje, kurioje suteiktas leidimas	– Specialių plombų naudojimas – Naudojimasis įgaliotojo siuntėjo statusu
ŠALYJE, kurioje suteiktas leidimas	– Naudojimasis įgaliotojo gavėjo statusu
Atitinkamoje ŠALYJE / ŠALYSE	– Oro transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra – Jūrų transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta Sąjungos tranzito procedūra – Elektroninio transporto dokumento (ETD) naudojimas kaip tranzito deklaracijos – Kitos supaprastintos procedūros vadovaujantis Konvencijos 6 straipsniu

VI.3.1. Bendroji garantija ir atleidimas nuo pareigos pateikti garantiją

Prireikus procedūros vykdytojas turi pateikti garantiją, kad prekėms būtų įforminta tranzito procedūra.

Konvencijos I priedėlio 74–80 straipsniai

Standartinė tranzito garantija – vienkartinė garantija, taikoma vienai tranzito operacijai.

SMK 89 straipsnio 5 dalis ir 95 straipsnis
DA 84 straipsnis

Tačiau jei įvykdomos 2.1 punkte nurodytos sąlygos, ekonominės veiklos vykdytojui gali būti leista pateikti bendrąją garantiją kelioms tranzito operacijoms arba jis atleidžiamas nuo pareigos pateikti garantiją. Daugiau informacijos apie bendrąją garantiją ir atleidimą nuo pareigos pateikti garantiją pateikiama III dalyje.

Taikoma VI.2.2 punkte išdėstyta leidimų suteikimo tvarka.

Leidimų atšaukimo arba dalinio keitimo tvarka pateikta VI.2.4 punkte.

VI.3.2. Specialių plombų naudojimas

Konvencijos I priedėlio 81–83 straipsniai

Kompetentingos muitinės gali leisti procedūros vykdytojams naudoti specialias plombas jų transporto priemonėms, konteineriams arba pakuotėms plombuoti.

ĮA 317–318 straipsniai

Suteikdama leidimą muitinė taip pat turi pripažinti kitos šalies muitinės patvirtintas specialias plombas, išskyrus tuo atveju, jei ji turi informacijos, kad konkreti plomba nėra tinkama muitinės reikmėms.

Specialios plombos turi atitikti IV.2.3.8.4 punkte pateiktas plombų charakteristikas.

Laikoma, kad plombos atitinka tuos reikalavimus, jei jos yra kompetentingos įstaigos patvirtintos pagal ISO tarptautinį standartą Nr. 17712:2013 „Krovinių konteineriai. Mechaninės plombos“.

Jei prekės gabenamos konteineriuose, turi būti kuo plačiau naudojamos itin saugios plombos.

Ant specialios plombos pateikiama kuri nors iš šių nuorodų:

- leidimo turėtojo pavadinimas (vardas ir pavardė);
- atitinkama santrumpa ar kodas, pagal kuriuos išvykimo šalies muitinė gali identifikuoti asmenį.

Taikoma VI.2.2 punkte išdėstyta leidimų suteikimo tvarka.

Leidimų atšaukimo arba dalinio keitimo tvarka pateikta VI.2.4 punkte.

MUITINĖ

Muitinė atlieka šiuos veiksmus:

– praneša Komisijai ir kitų susitariančiųjų šalių muitinėms apie naudojamas specialias plombas ir apie specialias plombas, kurių ji nusprendė nepatvirtinti dėl pažeidimų arba techninių trūkumų;

– gavusi informaciją apie tai, kad kita muitinė nusprendė nepatvirtinti tam tikros specialios plombos, peržiūri savo patvirtintas ir naudojamas specialias plombas;

– konsultuojasi su kitomis muitinėmis, kad būtų prieita prie bendros nuomonės;

– stebi, kaip specialias plombas naudoja asmenys, kuriems leista jas naudoti.

Prireikus Komisija, valstybės narės ir kitos susitariančiosios šalys susitarusios gali nustatyti bendrą numeravimo sistemą ir priimti sprendimą dėl bendrų saugumo priemonių bei technologijų naudojimo.

VERSLININKAI

Procedūros vykdytojas (dažniausiai įgaliotasis siuntėjas) tranzito deklaracijoje turi įrašyti specialių plombų skaičių bei atskirų plombų identifikatorius ir uždėti plombas ne vėliau kaip tada, kai prekės išleidžiamos vežti pagal bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą.

VI.3.3. Įgaliotasis siuntėjas

Šis punktas suskirstytas taip:

- įvadas (VI.3.3.1 punktas);
- leidimas (VI.3.3.2 punktas);
- procedūros (VI.3.3.3 punktas).

VI.3.3.1. Įvadas

Konvencijos I priedėlio 84 ir 86

Įgaliotasis siuntėjas – asmuo, kompetentingų institucijų įgaliotas

straipsniai

ĮA 314 straipsnis

atlikti tranzito operacijas nepateikiant prekių išvykimo muitinės įstaigai. Tas asmuo yra procedūros vykdytojas. Tuo metu, kai jis teikia deklaraciją, jis disponuoja prekėmis ir jos turi būti jo patalpose, nurodytose leidime.

Įgaliotasis siuntėjas turi teisę pateikti tranzito deklaraciją NCTS ir į šią sistemą įrašyti šią informaciją:

- plombų (jei jos buvo uždėtos) skaičių ir atskirų plombų identifikatorius;
- terminą, per kurį prekės turi būti pateiktos paskirties muitinės įstaigai;
- jei reikia, nustatytą maršrutą.

Įgaliotasis siuntėjas uždeda specialias plombas, todėl jam reikia atskiro leidimo (žr. 3.2 punktą).

VI.3.3.2. Leidimas

Konvencijos I priedėlio 84 straipsnis

DA 193 straipsnis

Taikoma VI.2.2 punkte išdėstyta leidimų suteikimo tvarka.

Ekonominės veiklos vykdytojas, norintis įgyti įgaliotojo siuntėjo statusą, turi atitikti bendruosius kriterijus (žr. VI.2.1 punktą) ir turi:

- turėti leidimą naudoti bendrąją garantiją arba sumažinto dydžio bendrąją garantiją (įskaitant atleidimą nuo pareigos pateikti garantiją) (žr. III dalies 4 punktą);
- ryšiui su muitine palaikyti naudoti duomenų apdorojimo priemones.

Kad kompetentinga institucija galėtų atlikti pirminį vertinimą, prašyme, jei įmanoma, nurodoma:

Konvencijos I priedėlio 85 straipsnis

DA A priedas

- kiek maždaug kartų per mėnesį pareiškėjas siųs prekes įformindamas bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą;
- prekių buvimo vieta;
- vieta, kurioje vedama apskaita.

Kompetentinga institucija gali pareikalauti, kad pareiškėjas pateiktų jo prašymui nagrinėti reikalingus papildomus duomenis arba patvirtinamuosius dokumentus.

Leidimo turėtojo administracijos darbas turi būti organizuotas taip, kad tranzito deklaracijoje pateiktą informaciją apie prekes būtų

galima lengvai susieti su informacija, nurodyta važtaraščiuose, sąskaitose faktūrose ir kt. Ypač svarbi yra informacija apie pakuočių skaičių ir rūšį, prekių rūšį, kiekį ir muitinį statusą.

Leidimų pripažinimo negaliojančiais, atšaukimo arba dalinio keitimo tvarka pateikta VI.2.4 punkte.

MUITINĖ

Leidime nurodoma:

1. išvykimo muitinės įstaiga arba įstaigos, kurios bus atsakingos už būsimas bendrojo tranzito operacijas;
2. minutėmis išreikštas terminas, kuris išvykimo muitinės įstaigai skirtas tam, kad, pateikus tranzito deklaraciją, ji galėtų iki prekių išleidimo ir išvežimo atlikti visus reikalingus patikrinimus;
3. jei taikoma veiklos tęstinumo procedūra, kaip įgaliotasis siuntėjas turi pranešti išvykimo muitinės įstaigai apie tranzito operacijas, kad ji galėtų atlikti reikalingus patikrinimus prieš išvežant prekes;
3. prekių kategorijos arba gabenimo atvejai, kuriems leidimas netaikomas (jei tokių yra);
4. veiklos ir kontrolės priemonės, kurių turi laikytis įgaliotasis siuntėjas;
5. visos specialios sąlygos, susijusios su tranzitu, vykdomu ne įprastu išvykimo muitinės įstaigos (-ų) darbo laiku (jei taikytina).

VI.3.3.3. Procedūros

VI.3.3.3.1. Standartinė tranzito procedūra. Įgaliotojo siuntėjo pareigos

Konvencijos I priedėlio 86 straipsnis

ĮA 314 straipsnis

Įgaliotasis siuntėjas negali pradėti bendrojo arba Sąjungos tranzito operacijos anksčiau, nei baigiasi leidime nurodytas terminas (žr. VI.3.3.2 punktą). Jis laikosi IV.1.3 punkte apibūdintos procedūros, tik neprivalo pateikti prekių išvykimo muitinės įstaigai.

Jei bus nuspręsta atlikti tikrinimą, jis turi užtikrinti, kad prekės būtų prieinamos muitinei.

Norėdamas naudotis supaprastinimu, įgaliotojas siuntėjas turi įvykdyti visas jo leidime nustatytas pareigas ir sąlygas.

Išleidęs prekes vežti pagal bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą, įgaliotasis siuntėjas išspausdina TLD ir prireikus prekių sąrašą ir perduoda juos vežėjui.

Muitinė gali leisti įgaliotajam siuntėjui vietoj prekių sąrašo prie TLD pridėti krovinio aprašą su sąlyga, kad visi duomenys prieinami

NCTS. Krovinio aprašo naudojimas apibūdintas V dalyje, V.3.3.1.2 punkte.

IA 72-04 priedo I dalies III skyriaus 20.1 punktas
Konvencijos I priedėlio II priedo III skyriaus 20 punktas

TLD 31 langelyje turi būti nurodyta, kad vietoj prekių sąrašo pridėtas krovinio aprašas, prekių aprašo nuoroda ir bendras puslapių skaičius. Šiuo tikslu gali būti naudojamas spaudas, kurio pavyzdys pateiktas toliau, arba elektroninė jo kopija.

List of Items replaced by_____ pages of the loading list __(number)__ / __(date)__

Įgaliotasis siuntėjas ir išvykimo muitinės įstaiga visais pranešimais keičiasi naudodamiesi duomenų apdorojimo priemonėmis.

Paprastai laikas, kada įgaliotasis siuntėjas gali pradėti bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą, turi sutapti su išvykimo muitinės įstaigos įprastu darbo laiku.

Tačiau, atsižvelgdamos į tam tikrų ekonominės veiklos vykdytojų veiklos specifiką, kompetentingos institucijos į leidimą gali įtraukti nuostatą dėl galimybės pradėti bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą ne atitinkamos įstaigos darbo laiku.

Leidime nurodomos taikytinos identifikavimo priemonės ir kas jas taikys – įgaliotasis siuntėjas ar išvykimo muitinės įstaiga.

Jei transporto priemonę arba pakuotes plombuoja įgaliotasis siuntėjas, jis, remdamasi jam suteiktu leidimu, naudoja specialias plombas.

Specialios plombos turi atitikti IV.2.3.8.2 ir IV.2.3.2 punktuose pateiktas plombų charakteristikas.

Muitinė gali netaikyti reikalavimo naudoti plombas, jeigu įgaliotasis siuntėjas

- pateikia prekių aprašymą, kuris yra pakankamai tikslus, kad būtų galima lengvai identifikuoti prekes, ir
- nurodo prekių kiekį, pobūdį ir specialius požymius, kaip antai serijos numerius.

Leidime nurodomos aplinkybės, kuriomis naudojamos plombos ar kitos identifikavimo priemonės.

VI.3.3.3.2. Veiklos tęstinumo procedūra. Įgaliotojo siuntėjo pareigos

Konvencijos I priedėlio II priedas

ĮA 72-04 priedas

Jei neveikia NCTS arba įgaliotojo siuntėjo elektroninė sistema, jis turi susisiekti su kompetentinga institucija ir paprašyti leidimo pasinaudoti veiklos tęstinumo procedūra.

Muitinei pritarus, įgaliotasis siuntėjas kaip tranzito deklaraciją gali naudoti BAD, BAD spaudinį arba TLD.

Tranzito deklaracija pildoma įrašant:

- 44 langelyje – nustatytą maršrutą, jei jis nustatomas;
- D langelyje – prekių pateikimo paskirties muitinės įstaigai terminą ir informaciją apie plombas (jei jos uždėtos);
- įrašą „Įgaliotasis siuntėjas – 99206“;
- prekių išsiuntimo datą;
- kodą A3;
- tranzito deklaracijos numerį (laikantis su išvykimo muitinės įstaiga sutartų ar leidime nustatytų taisyklių).

BAD arba TLD gali būti pateiktas vienu iš toliau nurodytų būdų.

- C langelyje išvykimo muitinės įstaiga iš anksto uždeda savo spaudą ir pasirašo šios įstaigos pareigūnas. BAD arba TLD, kurių autentiškumas patvirtinamas iš anksto, iš anksto iš eilės sunumeruojami, o muitinės įstaiga juos užregistruoja. Iš anksto tvirtinamas ir visų BAD BIS lapų, krovinių aprašų arba prekių sąrašų, pateikiamų kartu su BAD arba TLD, kurių autentiškumas buvo patvirtintas iš anksto, autentiškumas.
- Juose įgaliotasis siuntėjas deda specialų spaudą, kurį patvirtino kompetentinga institucija ir kuris atitinka Konvencijos III priedėlio B9 priede (ĮA 72-04 priede) nustatytą pavyzdį. Jo atspaudas gali būti atspausdintas iš anksto formose, jeigu jų spausdinimas pavestas atitinkamus įgaliojimus turinčiai spaustuvei.
  Įgaliotasis siuntėjas šiame langelyje įrašo prekių išsiuntimo datą ir pagal leidime nustatytas taisykles tranzito deklaracijai suteikia numerį.

Spaudas dedamas ant BAD 1, 4 ir 5 egzempliorių, ant abiejų TLD egzempliorių, taip pat ant visų BAD BIS lapų, krovinio aprašų arba prekių sąrašų egzempliorių.

BAD arba TLD numeris nurodomas specialaus spaudo 3 langelyje. Šis numeris gali būti atspausdintas iš anksto, tuo pat metu kaip ir

paties spaudo atspaudas. Leidime nurodoma, kad numeruojama iš eilės.

Spaudo atspaudą ant BAD arba TLD galima atspausdinti iš anksto. Verslininkai, norintys jį atspausdinti iš anksto, turi naudotis šalies, kurioje yra įsisteigęs įgaliotasis siuntėjas, muitinės patvirtintos spaustuvės paslaugomis.

Muitinė gali leisti įgaliotiesiems siuntėjams BAD arba TLD užpildyti duomenų apdorojimo priemonėmis. Tokiais atvejais kompiuteriu atspausdintas specialaus spaudo atspaudas gali šiek tiek skirtis.

Pastaba. Italijos muitinės naudoja specialų spaudą. Jo pavyzdys pateiktas VI.8.1 priede.

Įgaliotieji siuntėjai turi imtis visų būtinų priemonių, kuriomis užtikrinama specialaus spaudo arba iš anksto autentifikuoto arba atspausdinto BAD arba TLD apsauga, kad būtų išvengta jų netinkamo panaudojimo, praradimo arba vagystės, ir prireikus turi pateikti juos muitinei.

Muitinė gali atlikti patikrinimą po muitinio įforminimo, kad nustatytų, ar įgaliotasis siuntėjas ėmėsi visų būtinų priemonių specialaus spaudo ir išvykimo muitinės įstaigos spaudu arba specialiu spaudu patvirtintų blankų apsaugai užtikrinti.

Jeigu specialiu spaudu patvirtintas BAD arba TLD pildomas duomenų apdorojimo priemonėmis, kompetentinga institucija gali leisti įgaliotajam siuntėjui jų nepasirašyti.

Tokį leidimą gavę įgaliotieji siuntėjai BAD arba TLD 50 langelyje įrašo įrašą „Leista nepasirašyti – 99207“.

Nepasirašyti leidžiama tik jei įgaliotasis siuntėjas yra anksčiau pateikęs muitinei raštišką įsipareigojimą, kuriuo patvirtina, kad jis yra visų tranzito operacijų, atliekamų naudojant specialiu spaudu pažymėtą BAD arba TLD, procedūros vykdytojas.

Jei nusprendžiama pasinaudoti veiklos tęstinumo procedūra, svarbu užtikrinti, kad negaliojančiomis būtų pripažintos visos deklaracijos, kurios buvo įrašytos į NCTS, bet sutrikus sistemos veikimui nebuvo toliau apdorojamos.

VI.3.3.3.2.1. Identifikavimo priemonės

Žr. VI.3.3.3.1 punktą.

Jeigu plombų naudoti nereikalaujama, BAD arba TLD D langelyje po žodžių „Uždėtos plombos“ įrašoma „Leista neplombuoti – 99201“.

VI.3.3.3.2.2. Prekių išvežimas

Įgaliotasis siuntėjas turi užpildyti BAD arba TLD.

Faksu, elektroniniu paštu ar kitu leidime nurodytu būdu jis praneša išvykimo muitinės įstaigai apie visas būsimas tranzito operacijas. Tad kompetentinga muitinė prireikus gali atlikti patikrinimą prieš prekių išleidimą.

Muitinei perduodama tokia informacija:

- tranzito deklaracijos duomenys,
- prekių išsiuntimo data bei laikas ir prireikus – duomenys apie uždėsimas plombas,
- įprastas prekių aprašymas,
- prireikus pridedamų dokumentų skaičius.

Paprastai laikas, kada įgaliotasis siuntėjas gali pradėti bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą, turi sutapti su vietos muitinės įstaigos įprastu darbo laiku.

Tačiau, atsižvelgdamos į tam tikrų ekonominės veiklos vykdytojų veiklos specifiką, kompetentingos institucijos į leidimą gali įtraukti nuostatą dėl galimybės pradėti bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą ne atitinkamos įstaigos darbo laiku.

Be to, muitinės gali leisti įgaliotiesiems siuntėjams, kurie prekes išsiunčia pagal nuolatinį tvarkaraštį (nustatytomis dienomis ir valandomis), apie šį tvarkaraštį pranešti atitinkamai muitinės įstaigai. Muitinė iš siuntėjo gali nereikalauti pateikti informaciją kaskart, kai išsiunčiama siunta, ir nebūtina dalyvauti išvykimo muitinės įstaigai.

Jeigu muitinė nepatikrina prekių prieš jas išvežant, įgaliotasis siuntėjas ne vėliau kaip prekių išsiuntimo metu turi įrašyti:

- BAD 1 egzemplioriaus arba TLD pirmojo egzemplioriaus 44 langelyje – nustatyto maršruto (jei jis nustatytas) duomenis,
- BAD 1 egzemplioriaus arba TLD pirmojo egzemplioriaus 50

langelyje – įrašą „leista nepasirašyti“ (jei taikoma), o

- BAD 1 egzemplioriaus arba TLD pirmojo egzemplioriaus D langelyje:

– terminą, iki kurio prekes būtina pateikti paskirties muitinės įstaigai (reikia nurodyti ne dienų skaičių, o datą),
– informaciją apie naudojamas plombas (arba, kai tinkama, įrašą „leista neplombuoti“),
– įrašą „įgaliotasis siuntėjas“,
– kodą A3 ir
– uždėti spaudą, rodantį, kad naudojamasi veiklos tęstinumo procedūra. Veiklos tęstinumo procedūros spaudas įvairiomis kalbomis pateiktas V.1.8.1 priede.

Jeigu išvykimo muitinės įstaiga patikrina prekes, šį faktą ji turi nurodyti BAD arba TLD D langelyje.

BAD 4 ir 5 egzemplioriai arba TLD antrasis egzempliorius atiduodami vežėjui. Įgaliotasis siuntėjas pasilieka BAD 1 egzempliorių arba TLD pirmąjį egzempliorių.

Išvežus prekes, įgaliotasis siuntėjas BAD 1 egzempliorių arba TLD pirmąjį egzempliorių nedelsdamas per leidime nustatytą terminą išsiunčia išvykimo muitinės įstaigai.

MUITINĖ
Išvykimo muitinės įstaiga: – pasilieka BAD 1 egzempliorių arba TLD pirmąjį egzempliorių; – patikrina BAD arba TLD numeracijos nuoseklumą (nenaudojami BAD arba TLD egzemplioriai, kurių autentiškumas patvirtinamas iš anksto, turi būti grąžinti muitinei).

VI.3.4. Įgaliotasis gavėjas

Šis punktas suskirstytas taip:

- įvadas (VI.3.4.1 punktas);
- leidimas (VI.3.4.2 punktas);
- procedūros (VI.3.4.3 punktas).

VI.3.4.1. Įvadas

Paprastai prekės, kurioms įforminama bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra, kartu su atitinkamais dokumentais turi būti

pateikiamos paskirties muitinės įstaigai.

Tačiau gavęs leidimą naudotis įgaliotojo gavėjo statusu ekonominės veiklos vykdytojas gali priimti prekes savo patalpose arba bet kurioje kitoje nustatytoje vietoje ir nepateikti jų paskirties muitinės įstaigai.

VI.3.4.2. Leidimas

Jei toliau nenurodyta kitaip, taikoma VI.2.2 punkte išdėstyta leidimų suteikimo tvarka.

Ekonominės veiklos vykdytojas, norintis įgyti įgaliotojo gavėjo statusą, turi atitikti bendruosius kriterijus (žr. VI.2.1 punktą).

Leidimas naudotis įgaliotojo gavėjo statusu gali būti suteiktas, jeigu ekonominės veiklos vykdytojas ne tik atitinka kriterijus, bet ir ryšiui su muitine palaikyti naudoja duomenų apdorojimo priemones.

Kad kompetentinga institucija galėtų atlikti pirminį vertinimą, prašyme, jei įmanoma, nurodoma:

Konvencijos I priedėlio 89 straipsnis

DA A priedas

- kiek maždaug kartų per mėnesį pareiškėjas gaus prekes, atvežtas įforminus bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą;
- prekių buvimo vieta;
- vieta, kurioje vedama apskaita.

Įgaliotojo gavėjo administracijos darbas turi būti organizuotas taip, kad tranzito deklaracijoje pateiktą informaciją apie prekes būtų galima lengvai susieti su įgaliotojo gavėjo apskaitos duomenimis ir taip muitinė galėtų patikrinti gabenimo operaciją. Ypač svarbi yra informacija apie prekių rūšį, jų kiekį ir muitinį statusą.

Leidimų pripažinimo negaliojančiais, atšaukimo arba dalinio keitimo tvarka pateikta VI.2.4 punkte.

MUITINĖ

Leidime nurodoma:

1. paskirties muitinės įstaiga arba įstaigos, atsakingos už įgaliotojo gavėjo priežiūrą;
2. minutėmis išreikštas terminas, kuris paskirties muitinės įstaigai skirtas tam, kad, užbaigus tranzito procedūrą, ji galėtų iki prekių išleidimo atlikti visus reikalingus patikrinimus;

3. jei taikoma veiklos tęstinumo procedūra, kaip įgaliotasis gavėjas turi pranešti paskirties muitinės įstaigai apie tranzito operacijas, kad ji galėtų atlikti reikalingus patikrinimus prieš išleidžiant prekes;
4. prekių kategorijos arba gabenimo atvejai, kuriems leidimas netaikomas (jei tokių yra);
5. veiklos ir kontrolės priemonės, kurių turi laikytis įgaliotasis gavėjas;
6. visos specialios sąlygos, susijusios su tranzitu, vykdomu ne įprastu paskirties muitinės įstaigos (-ų) darbo laiku (jei taikytina).

VI.3.4.3. Laikinasis saugojimas

SMK 144 straipsnis, 145 straipsnio 1, 3 ir 11 dalys, 147 ir 148 straipsniai
DA 115 straipsnis

Šis punktas susijęs tik su ES.

Kai prekės pateikiamos įgaliotojo gavėjo patalpose ir Sąjungos tranzito procedūra baigiama, prekės yra laikinai saugomos.

Laikinai saugomos prekės gali būti saugomos laikinojo saugojimo sandėliuose arba kitose muitinės nustatytose ar patvirtintose vietose. Jei prekės laikomos tose kitose vietose, ne vėliau kaip per 6 dienas po pateikimo jos turėtų būti deklaruotos kitai muitinės procedūrai įforminti arba reeksportuotos (jei muitinė nepareikalauja prekių patikrinti).

Norint turėti laikinojo saugojimo sandėlį reikia turėti kompetentingos muitinės suteiktą leidimą.

Neatsižvelgiant į laikinojo saugojimo vietą (laikinojo saugojimo sandėlis ar muitinės nustatyta arba patvirtinta vieta) turėtų būti pateikta garantija, nebent veiklos vykdytojas atleistas nuo pareigos pateikti garantiją.

VI.3.4.4. Procedūros

VI.3.4.4.1. Standartinė tranzito procedūra

Konvencijos I priedėlio 88 straipsnis

Įgaliotasis gavėjas laikosi IV.4.3 punkte aprašytos procedūros, tačiau turi įvykdyti šias pareigas (eilės tvarka):

ĮA 315–316 straipsniai

- prekės turi būti pateiktos paskirties muitinės įstaigai;
- atvežus prekes į leidime nurodytą vietą, jis turi nedelsdamas išsiųsti paskirties muitinės įstaigai pranešimą apie atvykimą (IE007) ir informuoti ją apie visus pažeidimus arba incidentus, įvykusius vežant prekes (pvz., nuimtos plombos);
- prieš iškraudamas prekes, jis turi palaukti, kol pasibaigs

terminas ir bus gautas pranešimas, kad leidžiama iškrauti prekes (IE043), taip muitinei suteikiama galimybė patikrinti prekes;

- jis turi kontroliuoti ir iškrauti prekes;
- ne vėliau kaip trečią dieną po tos dienos, kurią gavo leidimą iškrauti prekes, jis turi išsiųsti paskirties muitinės įstaigai pastabų dėl iškrovimo pranešimą (IE044) ir nurodyti bet kokius pažeidimus.

Vežėjo prašymu įgaliotasis gavėjas išduoda kvitą, kuriuo patvirtinama, kad prekės buvo atvežtos į leidime nurodytą vietą, ir kuriame nurodomas bendrosios arba Sąjungos tranzito operacijos MRN. Kvitas surašomas pagal Konvencijos III priedėlio B10 priede (ĮA 72-03 priede) pateiktą pavyzdį.

VI.3.4.4.2. Veiklos tęstinumo procedūra

Jei taikoma veiklos tęstinumo procedūra, įgaliotasis gavėjas nedelsdamas leidime nurodytu sutartu būdu (faksu, elektroniniu paštu ar kitu būdu) kompetentingą muitinę turi informuoti apie prekių atvežimą. Gavęs paskirties muitinės įstaigos leidimą iškrauti prekes, jis gali iškrauti prekes leidime nurodytoje vietoje ar vietose.

Įgaliotasis gavėjas su prekėmis atvežtuose BAD 4 ir 5 egzemplioriuose arba TLD antrajame egzemplioriuje turi nurodyti atvežimo datą, faktinę plombos (-ų) būklę, tikrinimo rezultatų kodą, pažymėti juos savo tvirtinamuoju spaudu ir kuo skubiau, ne vėliau nei kitą darbo dieną, pristatyti juos paskirties muitinės įstaigai.

Įgaliotasis gavėjas paskirties muitinės įstaigą apie prekių atvežimą informuoja pagal leidime nustatytas sąlygas, kad kompetentinga muitinė prireikus galėtų atlikti tikrinimą prieš išleidžiant prekes.

Paskirties muitinės įstaigai perduodama tokia informacija:

– tranzito deklaracijos numeris,
– prekių atvežimo data bei laikas ir, kai tinkama, plombų būklė,
– įprastas prekių aprašymas (įskaitant SS kodą, jei jis nurodytas deklaracijoje),
– duomenys apie prekių perteklių, trūkumą, pakeitimus arba kitus pažeidimus, tokius kaip pažeistos plombos.

Paprastai laikas, kada įgaliotieji gavėjai gauna prekes, sutampa su paskirties muitinės įstaigos įprastu darbo laiku.

Tačiau, atsižvelgdamos į tam tikrų ekonominės veiklos vykdytojų

veiklos specifiką, kompetentingos institucijos į leidimą gali įtraukti nuostatą, pagal kurią prekes, atvežtas, kai atitinkama muitinės įstaiga nedirba, gali išleisti įgaliotasis gavėjas.

Be to, muitinė gali leisti įgaliotiesiems gavėjams, kurie siuntas gauna pagal nuolatinį tvarkaraštį (nustatytomis dienomis ir valandomis), apie šį tvarkaraštį pranešti atitinkamai muitinės įstaigai. Tokiu atveju iš įgaliotojo gavėjo galima nereikalauti informacijos kaskart, kai atvežama siunta, ir leisti jam disponuoti prekėmis jų atvežimo metu nedalyvaujant paskirties muitinės įstaigai.

Pastaba. Visais atvejais, kai nustatomas prekių perteklius, trūkumas, pakeitimai arba kiti pažeidimai, pvz., pažeistos plombos, reikia nedelsiant informuoti paskirties muitinės įstaigą.

Jeigu muitinė nusprendžia patikrinti prekes, įgaliotasis gavėjas negali jų iškrauti. Jeigu muitinė neketina prekių tikrinti, įgaliotajam gavėjui leidžiama jas iškrauti.

Jeigu muitinė netikrina atvežtos siuntos, įgaliotasis gavėjas BAD 4 ir 5 egzempliorių arba TLD antrojo egzemplioriaus I langelio kairėje skiltyje ir, kai tinkama, į savo apskaitos registrus įrašo:

- atvykimo datą ir
- visų uždėtų plombų būklę.

Pastaba. I langelio antroji skiltis skirta paskirties muitinės įstaigos įrašams.

Įgaliotasis gavėjas BAD 4 ir 5 egzempliorius arba TLD antrąjį egzempliorių nedelsdamas išsiunčia paskirties muitinės įstaigai.

MUITINĖ

Toliau išvardytiems dalykams:

- BAD arba TLD registravimui, kontrolei ir muitinės įrašams,
- BAD 5 egzemplioriaus arba TLD antrojo egzemplioriaus grąžinimui išvykimo muitinės įstaigai,
- pažeidimų nagrinėjimui, galimoms patikroms ir kt.

mutatis mutandis taikomos IV dalies nuostatos.

VI.3.5. Geležinkelių transportu vežamos prekės

VI.3.5.1. Geležinkelių transportu vežamų prekių tranzito procedūrų supaprastinimai

Krovinių vežimas geležinkeliais ES liberalizuotas nuo 2007 m. pradžios – liberalizuotos ir nacionalinės, ir tarptautinės paslaugos. Krovinių vežimui geležinkeliais liberalizuotomis sąlygomis turi būti taikoma ta pati standartinė tranzito procedūra, kaip ir bet kuriam kitam gabenimui tranzitu. Tranzitas turėtų būti vykdomas pateikiant standartinę tranzito deklaraciją naudojantis NCTS, kaip išsamiai aprašyta IV dalyje, arba taikant kitą tranzito procedūrą, aprašytą I.4.2 punkte, kaip ir vykdant bet kurį kitą gabenimą tranzitu.

Tačiau tolesniame VI.3.5.2 punkte nurodyti tam tikri ypatumai, aktualūs geležinkelių transportui, kai taikoma standartinė procedūra.

Nepaisant krovinių vežimo geležinkeliais liberalizavimo, pereinamuoju laikotarpiu geležinkelių transportu vežamoms prekėms gali būti taikoma speciali popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta tranzito procedūra, kol pagal SMK darbo programą bus modernizuota NCTS. Tačiau ši popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta procedūra gali būti taikoma tik tada, kai bent dvi geležinkelio įmonės veikia pagal bendradarbiaujamojo transporto sistemą, kuri liberalizuotoje rinkoje, nors ir rečiau, vis dar naudojama. Žr. VI.3.5.3 punktą.

Kol pagal SMK darbo programą bus modernizuota NCTS, valstybės narės taip pat turi galimybę toliau taikyti kitas popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstas Sąjungos tranzito procedūras. Šios pereinamojo laikotarpio nuostatos taikymas išsamiai aprašytas VI.3.5.4 punkte.

Be to, galima Sąjungos prekes vežti geležinkeliais iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą per bendrojo tranzito šalies teritoriją nesikeičiant jų muitiniam statusui ir neįforminant joms muitinės procedūros, kaip aprašyta VI.3.5.5 punkte.

VI.3.5.2. Geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikoma standartinė procedūra ir jos ypatumai

Prekėms vežti geležinkelių transportu pateikiant standartinę tranzito deklaraciją naudojantis NCTS, kaip išsamiai aprašyta IV dalyje,

būdingi tam tikri skirtumai.

Išvykimo muitinės įstaiga yra muitinės įstaiga, kurios kompetencijai priklauso išvykimo stoties priežiūra. Paskirties muitinės įstaiga – muitinės įstaiga, kurios kompetencijai priklauso paskirties stoties priežiūra. Jeigu vežimas geležinkelių transportu pradėtas prieš įvažiuojant į Sąjungos muitų teritoriją arba bendrojo tranzito šalį, išvykimo stotimi laikoma pirmosios įvežimo muitinės įstaigos prižiūrima geležinkelio stotis. Jeigu vežimas geležinkelių transportu tęsiamas išvažiavus iš Sąjungos muitų teritorijos arba bendrojo tranzito šalies ir į ją vėl neįvažiuojama, paskirties stotimi laikoma išvežimo muitinės įstaigos prižiūrima stotis.

ĮA 302 straipsnio 2 dalies b punktas Konvencijos I priedėlio 39 straipsnio 2 dalies b punktas

Nukrypstant nuo bendro įpareigojimo plombuoti siuntas identifikavimo tikslais, nei transporto priemonė, nei atskiros prekių pakuotės neprivalo būti plombuojamos, jeigu geležinkelio įmonės taiko identifikavimo priemones.

Nepaisant šios nukrypti leidžiančios nuostatos, išvykimo muitinės įstaiga vis tiek gali nuspręsti plombuoti siuntas identifikavimo tikslais.

ĮA 304 straipsnio 6 dalis Konvencijos I priedėlio 43 straipsnio 5 dalis

Pagal Sąjungos arba bendrąją tranzito procedūrą geležinkelių transportu vežamų prekių nereikia pateikti tranzito muitinės įstaigai, jeigu tranzito muitinės įstaiga prekių pervežimą per sieną gali patikrinti kitomis priemonėmis.

Toks tikrinimas turėtų būti atliekamas tik esant poreikiui. Jis gali būti atliekamas atgaline data.

ĮA 305 straipsnio 1 dalies f punktas ir 4 dalis

Konvencijos I priedėlio 44 straipsnio 1 dalies f punktas ir 2 dalies b punktas

Jei dėl techninių priežasčių nuo geležinkelio riedmenų arba vagonų sąstato atkabinama vagonų, muitinė tai laiko incidentu, įvykusiu gabenant krovinį. Tačiau vežėjas gali tęsti tranzito operaciją pagal jau taikomą tranzito procedūrą. Techninės priežastys turėtų būti interpretuojamos plačiai, apimti ir tokius įvykius, kaip traukinio padalijimas arba vagonų atkabinimas dėl nenumatytų veiklos sutrikimų.

Įvykus incidentui, prekėmis disponuojantis vežėjas turi jį įrašyti į TLD, o paskirties muitinės įstaiga – į NCTS.

ĮA 305 straipsnio 6 dalis Konvencijos I

Atkabintiems vagonams ir toliau naudojama tranzito deklaracija, nurodyta TLD egzemplioriuje (ar kitoje tinkamoje formoje, kurioje nurodytas MRN ir incidentas), vežamame kartu su prekėmis atkabintuose vagonuose. Tačiau jie turi būti pateikti paskirties

priedėlio 44 straipsnio 3 dalis

muitinės įstaigai per 6 dienas po to, kai tai muitinės įstaigai bus pateikti pirmieji vagonai ir tranzito operacija bus užbaigta. Per tas 6 dienas paskirties muitinės įstaiga turi pateikti tikrinimo rezultatus.

IA 309 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys
Konvencijos I priedėlio 47 straipsnio 4 ir 5 dalys

Jei prieš pradedant tyrimo procedūrą prekės jau gabenamos į paskirties stotį, jas iki tos stoties galima atvežti pagal jau taikomą procedūrą. Jei pradedant tyrimo procedūrą prekės vis dar yra toje vietoje, kurioje įvyko incidentas, norint jas vežti toliau reikia pateikti naują tranzito deklaraciją. Kuri procedūra taikoma atkabintiems vagonams, sprendžiama kiekvienu konkrečiu atveju. Paprastai tai sprendžia muitinės įstaiga, kurios kompetencijai priklauso vietos, kurioje įvyko incidentas, priežiūra, taip pat išvykimo muitinės įstaiga, kuri per tyrimo procedūrą, jei ji pradedama, konsultuojasi su paskirties muitinės įstaiga. Vienas iš sprendimų gali būti reikalavimas pateikti naują tranzito deklaraciją, jei atkabinti vagonai nepateikiami per 6 dienų terminą.

Paskirties muitinės įstaigai pateiktų prekių tranzitas nutraukiamas ir joms įforminama kita muitinės procedūra arba laikinasis saugojimas, jeigu turimas nacionalinis sprendimas. Nuo to momento, kai tranzito operacija užbaigiama (nors dalis siuntos dar nepateikta), užblokuota garantijos referencinio dydžio dalis gali būti vėl naudojama. Tačiau tranzito procedūra nepripažinta įvykdyta ir muitinė vis tiek gali pareikalauti garantijos, jei prireiktų, pvz., jeigu atkabinti vagonai niekada nepasirodytų.

Jeigu vagonai atvažiuoja per 6 dienas, siunčiamas kodu A žymimas tikrinimo rezultatas, kuriuo patvirtinama, kad visos prekės atvežtos tvarkingai, ir tada išvykimo muitinės įstaiga gali pripažinti tranzito procedūrą įvykdyta.

Jeigu vagonai per 6 dienas neatvažiuoja, tranzito procedūros negalima pripažinti įvykdyta. Paskirties muitinės įstaiga turi išsiųsti kodu B žymimą tikrinimo rezultatą ir nurodyti, kad vagonų ir prekių trūksta. Toliau klausimas sprendžiamas vykdant tyrimo procedūrą ir remiantis už incidentą atsakingos muitinės įstaigos veiksmais.

Išvykimo muitinės įstaigose įdiegus 5 etapo NCTS, tikrinimo rezultatų siuntimo terminas bus pailgintas iki 12 dienų. Pirmiau apibūdintas procesas 5 etapo NCTS bus administruojamas kaip dalinis išleidimas. Remiantis pirmųjų naujinį įsidiegusių muitinių patirtimi, Tranzito vadovas vėliau bus atnaujintas – apibūdintos 5 etapo NCTS taikomos procedūrinės taisyklės.

Toliau nurodyti supaprastinimai taip pat taikomi, kai prekės

geležinkelių transportu vežamos turint leidimą naudotis:

- įgaliotojo siuntėjo statusu (žr. VI dalį) ir
- įgaliotojo gavėjo statusu (žr. VI dalį).

VI.3.5.3. Geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta tranzito procedūra (pereinamojo laikotarpio nuostata)

VI.3.5.3.1. Įvadas

PDA 24 straipsnis

Konvencijos I priedėlio 55 straipsnio f punktas

Geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta tranzito procedūra yra pereinamojo laikotarpio procedūra. Ją taikydamos leidimą turinčios geležinkelio įmonės kaip vežamų prekių tranzito deklaraciją naudoja popieriuje surašytą CIM važtaraštį. Popieriuje surašytus CIM važtaraščius bus galima naudoti, kol bus įdiegta patobulinta NCTS (5 etapas)[34].

Į 5 etapo NCTS įtraukiamos funkcijos, leisiančios lengviau pateikti geležinkelių transportu vežamų prekių muitinės tranzito deklaraciją. Taigi, kai 5 etapo NCTS bus įdiegta išvykimo muitinės įstaigose, bus taikoma IV dalyje aprašyta standartinė tranzito procedūra, vykdoma naudojantis NCTS.

Popieriuje surašytą CIM važtaraštį naudoti kaip tranzito deklaraciją neprivaloma. Geležinkelio įmonė gali nuspręsti taikyti standartinę tranzito procedūrą naudodamasi NCTS. Tuo atveju CIM važtaraštis naudojamas tik kaip transporto dokumentas ir taikomos visos standartinio tranzito nuostatos, išdėstytos IV dalyje ir VI.3.5.2 punkte.

Standartinė tranzito procedūra taip pat taikoma, jeigu naudojamas ne surašytas popieriuje, o elektroninis CIM važtaraštis. Elektroninio transporto dokumento, kurį geležinkelio įmonės naudoja kaip tranzito deklaraciją, duomenys apdorojami NCTS.

VI.3.5.3.2. Popieriuje surašyto CIM važtaraščio naudojimo kaip tranzito deklaracijos sąlygos

PDA 30 straipsnis

Norint CIM važtaraštį naudoti kaip Sąjungos arba bendrojo tranzito

[34] Pagal SMK darbo programą.

Konvencijos I priedėlio 91 straipsnis

deklaraciją, turi būti įvykdytos toliau nurodytos sąlygos.

1. Prekes turi vežti geležinkelio įmonė pagal 1980 m. gegužės 9 d. Konvenciją dėl tarptautinio vežimo geležinkeliais (COTIF) su pakeitimais, padarytais 1999 m. birželio 3 d. Pakeitimo protokolu.

2. Geležinkelio įmonės, atliekančios vežimo operaciją Sąjungos muitų teritorijoje arba bendrojo tranzito šalyse, turi būti leidimą turinčios geležinkelio įmonės arba kai kurios iš jų turi turėti nacionalinį tarpinės geležinkelio įmonės leidimą.

PDA 32 straipsnio 1 dalis

Konvencijos I priedėlio 94 straipsnio 1 dalis

3. Prekes viena iš kitos perima ir paeiliui veža skirtingos nacionaliniu mastu veikiančios leidimą turinčios geležinkelio įmonės, taigi prekės iš kaimyninės teritorijos artimiausios stoties arba į artimiausią kaimyninės teritorijos stotį gali būti vežamos pagal vežėjų susitarimą.

4. Dalyvaujančios geležinkelio įmonės turi pareikšti, kad yra solidariai atsakingos muitinei už galinčią atsirasti skolą (importo muitus ir kitus mokesčius).

PDA 29 straipsnis, 32 straipsnio 3 dalis, 41 straipsnio 1 ir 2 dalys

5. Per savo apskaitos įstaigas geležinkelio įmonės, bendradarbiaudamos tarpusavyje, naudojasi tarpusavyje suderinta sistema tikrindamos ir tirdamos jų vykdomo prekių gabenimo pažeidimus (taip pat žr. VI.3.5.3.5.1 punktą).

Konvencijos I priedėlio 92 straipsnio 2 dalis ir 94 straipsnio 3 dalis

6. Geležinkelio įmonės yra atsakingos už:
   (a) atskirą atsiskaitymą už transporto išlaidas,
   (b) transporto išlaidų suskirstymą pagal šalis,
   (c) atitinkamos išlaidų dalies sumokėjimą ir
   (d) pažeidimų tikrinimo ir tyrimo sistemą.

   Kompetentinga muitinė turi turėti prieigą prie atitinkamos geležinkelio įmonės apskaitos įstaigos turimų duomenų.

Popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta procedūra negali būti taikoma, jei:

- prekes veža **tik *vienas* vežėjas** arba
- **vežėjas veža** prekes **už nacionalinės teritorijos ribų**, išskyrus atvejus, kai pagal vežėjų susitarimą prekės vežamos į kaimyninės teritorijos stotį ir iš kaimyninės teritorijos stoties (žr. 3 punktą), arba

– **vežėjas neatitinka** supaprastintos procedūros taikymo **reikalavimų**, išskyrus atvejus, kai jis turi tarpinės geležinkelio įmonės leidimą[35] (žr. 2 punktą).

Visais šiais atvejais taikoma standartinė tranzito procedūra, o CIM važtaraštis naudojamas tik kaip transporto dokumentas.

Daugiau konkrečių šios supaprastintos procedūros taikymo atvejų ir pavyzdžių žr. VI.3.5.3.7 punkte.

VI.3.5.3.3. Leidimą turinčios geležinkelio įmonės

Leidimas geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą tranzito procedūrą suteikiamas muitinės sprendimu išnagrinėjus prašymą.

Tai reiškia, kad taikomos bendrosios muitinės sprendimų priėmimo taisyklės, kaip aprašyta VI dalyje, jeigu nenurodyta kitaip. Tačiau pažymėtina, kad šio tipo sprendimams registruoti, priimti ir tvarkyti nenaudojama elektroninė sistema CDMS. Muitinės viena kitą turi informuoti kitomis priemonėmis, o Komisija gali šį procesą palengvinti. Todėl administracijos apie savo sprendimus dėl leidimus turinčių geležinkelio įmonių turi informuoti Komisiją. Komisija darbinio dokumento TAXUD/A2/TRA/02/2019 2 priedo informaciją skelbia ir atnaujina CIRCABC Tranzito[36] interesų grupės skiltyje.

Prašymai teikiami muitinei, kurios kompetencijai priklauso priežiūra vietos, kurioje laikomi ar yra prieinami pagrindiniai muitinei reikalingi pareiškėjo apskaitos registrai ir kurioje bus vykdoma bent dalis leidime nurodytos veiklos.

Geležinkelio įmonė turi atitikti bendruosius ir specialiuosius kriterijus, taip pat pasirašyti atitinkamą deklaraciją (*).

35 Tarpinė geležinkelio įmonė gali turėti leidimą, nors ir neatitinka visų popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos procedūros taikymo reikalavimų, jeigu i) geležinkelio įmonė, turinti teisę taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą procedūrą, veikia kaip procedūros vykdytoja, o ii) tarpinė geležinkelio įmonė nėra nei pirmoji, nei paskutinė vežėja Sąjungos muitų teritorijoje arba bendrojo tranzito šalyse.

36 Prieiga prie CIRCABC Tranzito interesų grupės informacijos suteikiama tik nacionalinei muitinės administracijai, dalyvaujančiai sprendžiant tranzito ir prekių muitinio statuso klausimus. Norėdami prisijungti prie šios grupės, susisiekite su savo nacionaliniu tranzito koordinatoriumi. Ribota prieiga taip pat teikiama geležinkelio įmonėms per Europos geležinkelių bendriją.

Bendrieji kriterijai

DA 11 straipsnis
PDA 29 straipsnio 1 dalies a punktas
Konvencijos I priedėlio 57 straipsnio 4 ir 6 dalys

- Pareiškėjas turi būti užregistruotas ir turėti EORI kodą, jeigu jis yra įsisteigęs ES.
- Pareiškėjas turi būti įsisteigęs ES arba bendrojo tranzito šalyje.
- Muitinė turi apsvarstyti, ar galės prižiūrėti tranzito procedūros taikymą ir vykdyti tikrinimą nedėdama neproporcingų pastangų.

Specialieji kriterijai

PDA 25 straipsnio 1 dalis, 29 straipsnio 1 dalies b punktas, 32 straipsnio 1 dalis
Konvencijos I priedėlio 57 straipsnio 4 dalis, 92 straipsnio 1 dalis ir 94 straipsnio 1 dalis

- Pareiškėjas turi būti geležinkelio įmonė.
- Arba i) pareiškėjas reguliariai taiko Sąjungos arba bendrąją tranzito procedūrą, arba ii) muitinė žino, kad pareiškėjas gali įvykdyti su šių procedūrų taikymu susijusias pareigas.
- Pareiškėjas nėra padaręs reikšmingų arba kartotinių muitų ar mokesčių teisės aktų pažeidimų.
- Pareiškėjas tvarko apskaitos registrus taip, kad muitinė galėtų atlikti veiksmingą tikrinimą.
- Geležinkelio įmonė pareiškia, kad yra solidariai atsakinga muitinei, kai dalyvauja geležinkelių transportu vežant prekes pagal popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą tranzito procedūrą (*).

(*) Deklaracijoje išdėstomas pripažintas principas, kad nustatytus popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos tranzito procedūros taikymo pažeidimus tarpusavyje aiškinasi kompetentinga muitinė ir šalies, kurioje, kaip manoma, įvykdytas pažeidimas, atsakinga geležinkelio įmonė. Atsakinga geležinkelio įmonė prisiima atsakomybę ir sutinka pirmoji sumokėti bet kokią skolą muitinei (importo muitus ir kitus mokesčius). Deklaracijos pavyzdį galima rasti darbinio dokumento TAXUD/A2/TRA/02/2019 1 priede.

PDA 39 straipsnis ir 41 straipsnio 3 dalis

Konvencijos I priedėlio 92 straipsnio 3 dalis ir 97 straipsnio 3 dalis

Kai taikytina, muitinė nustato:

- Sąjungos prekių gabenimo tvarką (žr. pastabą VI.3.5.3.4.4 punkte);
- garantijų naudojimo tvarką;
- CIM važtaraščių naudojimo kaip tranzito deklaracijų priežiūros procedūras, kurių reikia laikytis apskaitos įstaigose.

PDA 25 straipsnio 2 dalis

Konvencijos I priedėlio 56

Leidimas galioja visose valstybėse narėse ir visose bendrojo tranzito šalyse, jeigu leidimą turinčios arba tarpinės geležinkelio įmonės yra įsisteigusios atitinkamoje šalyje.

Vis dėlto leidimą turinti geležinkelio įmonė gali veikti tik

straipsnio 4 dalis

atitinkamu nacionaliniu mastu, išskyrus atvejus, kai pagal vežėjų susitarimą prekės vežamos į kaimyninės teritorijos stotį ir iš kaimyninės teritorijos stoties (žr. VI.3.5.3.2 punktą).

SMK 22 straipsnio 4 dalis

Leidimas įsigalioja nedelsiant.

Konvencijos I priedėlio 64 straipsnis

SMK 22 straipsnio 5 dalis ir 28 straipsnis

Apskritai leidimas gali galioti neribotą laiką, kol geležinkelio įmonė atitinka visus kriterijus ir vykdo visas sąlygas. Vis dėlto atkreipkite dėmesį į toliau nurodytus ypatumus.

Konvencijos I priedėlio 64 straipsnis

- Kai ES valstybėje narėje arba bendrojo tranzito šalyje įdiegiama 5 etapo NCTS, toje ES valstybėje narėje arba bendrojo tranzito šalyje minėtos procedūros pradėti nebegalima (taip pat žr. VI.3.5.3.1 punktą).
- Šių šalių leidimą turinčios geležinkelio įmonės ir toliau gali dalyvauti kaip tarpinės arba priimančiosios geležinkelio įmonės.
- Visi leidimai nustos galioti, kai tik 5 etapo NCTS bus įdiegta visose ES valstybėse narėse ir bendrojo tranzito šalyse.

VI.3.5.3.4. Popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos tranzito procedūros taikymas

1 paveiksle pavaizduota tranzito procedūra, kai CIM važtaraštis naudojamas kaip tranzito deklaracija vežant prekes iš vienos ES arba bendrojo tranzito šalies vietos į kitą ES arba bendrojo tranzito šalies vietą.

Norinti visapusiškai suprasti taikytinas taisykles ir galimas situacijas, reikėtų perskaityti visą atitinkamų papunkčių tekstą.

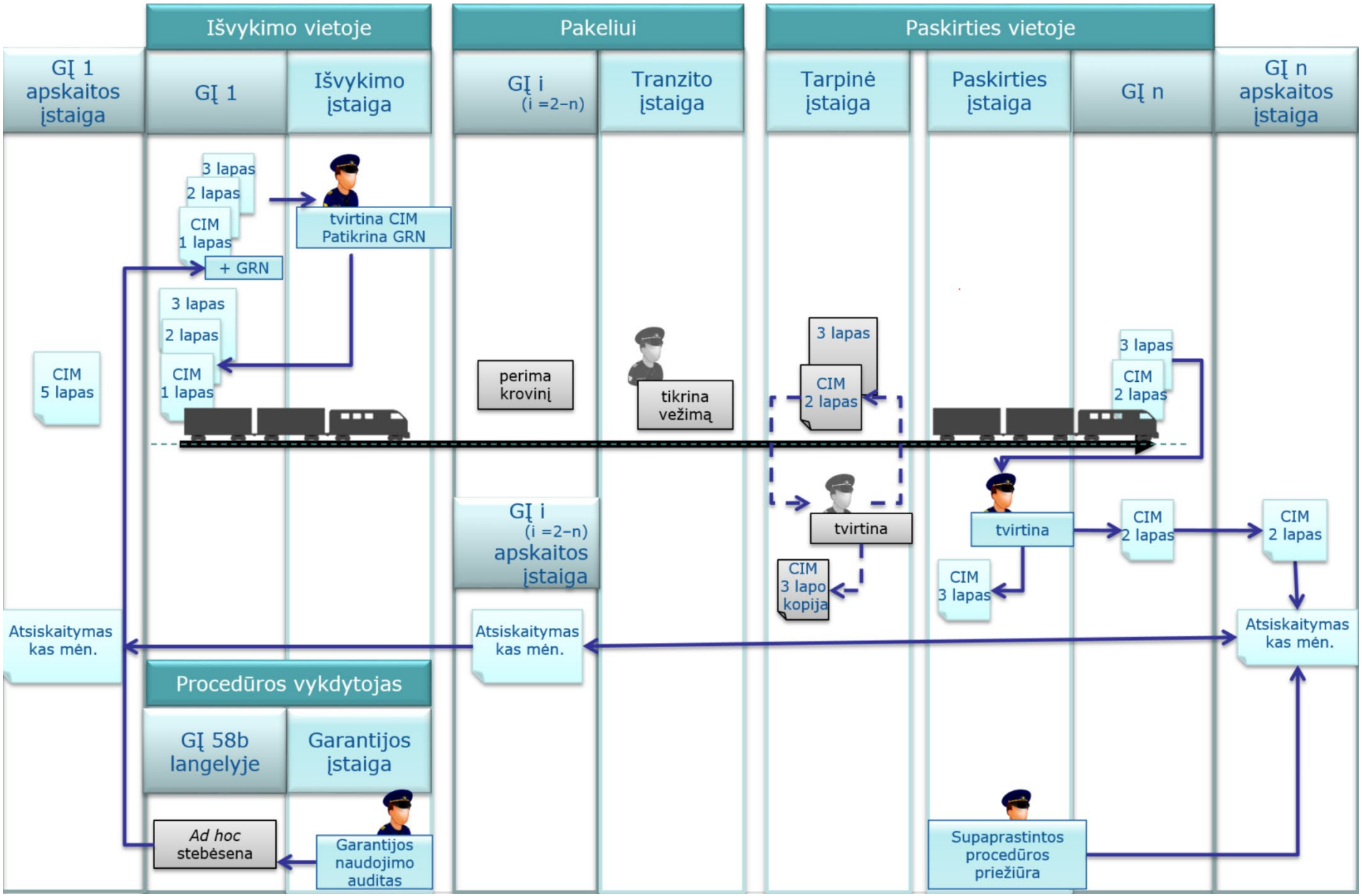

1 pav. Geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta tranzito procedūra

VI.3.5.3.4.1. CIM važtaraštis, naudojamas kaip tranzito deklaracija

COTIF B priedo 6 ir 7 straipsniai

Pritariant muitinės administracijoms ir Europos Komisijai, Tarptautinis geležinkelių transporto komitetas parengė[37]: i) CIM važtaraščio pavyzdį, ii) CIM / SMGS važtaraščio pavyzdį ir iii) mišriojo vežimo CIM važtaraščio pavyzdį. Jų formos pateiktos adresu http://www.cit-rail.org.

CIM važtaraštis taip pat gali būti naudojamas kaip CUV vagono važtaraštis[38]. Tokiu atveju 30 langelyje varnele pažymima „CUV wagon note“. Jis naudojamas vežant tuščius vagonus – jie vežami kaip transporto priemonės. Tuštiems vagonams neturėtų būti įforminamas bendrasis arba Sąjungos tranzitas, nebent dar neatliktas jų muitinis įforminimas. Todėl CIM važtaraščio naudojimas kaip CUV vagono važtaraščio vykdant muitinį tranzitą yra neaktualus.

Muitiniam tranzitui lygiai taip pat neaktualūs mišriojo vežimo CIM važtaraštis ir bendrasis CIM / SMGS važtaraštis. Vykdant muitinį tranzitą jie abu laikytini CIM važtaraščiu. Tolesniuose punktuose visos nuorodos į CIM važtaraštį taip pat galioja bendrajam CIM / SMGS važtaraščiui ir mišriojo vežimo CIM važtaraščiui. Šiame punkte nurodant formos langelius omenyje turimi CIM važtaraščio langeliai. Atitinkami kitų važtaraščių langeliai nurodyti konversijos lentelėje, pateiktoje VI.8.11 priede.

Nors muitinės ir Komisija už formas nėra atsakingos, formos gali būti naudojamos kaip muitinės tranzito deklaracijos. Todėl be išankstinio muitinės ir Komisijos sutikimo šių formų keisti negalima.

VI.3.5.3.4.2. Procedūros vykdytojas

SMK 5 straipsnio 15 ir 35 punktai, 170 straipsnio 2 dalis

PDA 31 straipsnio 1 dalis

– **Procedūros vykdytojas** yra deklarantas, nurodomas CIM važtaraščio 58b langelyje.

– Atsižvelgiant į ypatingą vežėjo, su kuriuo sudaryta sutartis, vaidmenį organizuojant prekių vežimą ir jo ryšius su kitais vežėjais bei žinias apie juos, tas sutartinis vežėjas (58a langelis)

37 Žr. darbinius dokumentus TAXUD/1862/2003, TAXUD/1950/2003 ir TAXUD/1960/2003; pastarasis 2003 m. gruodžio 10 d. patvirtintas 102-ajame EB ir ELPA darbo grupės posėdyje.

38 CUV – Vienodosios transporto priemonių naudojimo tarptautiniam geležinkelių susisiekimui sutarčių taisyklės.

Konvencijos I priedėlio 3 straipsnio e punktas ir 93 straipsnis

ir yra asmuo, kuris paprastai turi prašyti leisti taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą tranzito procedūrą geležinkelių transportu vežamoms prekėms, kaip numatyta SMK 5 straipsnio 35 punkte ir 170 straipsnyje. Taigi, sutartinis vežėjas paprastai ir yra procedūros vykdytojas.

– Tačiau procedūros vykdytojas **turi būti įsisteigęs ES arba bendrojo tranzito šalyje**. Kai vežimo operacija pradedama už Sąjungos muitų teritorijos arba bendrojo tranzito šalies ribų, o sutartinis vežėjas nėra įsisteigęs ES arba bendrojo tranzito šalyje, tada 58b langelyje kaip procedūros vykdytoja, jei sutinka, gali būti nurodyta bet kuri kita leidimą turinti ir vykdant vežimą dalyvaujanti geležinkelio įmonė, kuri yra įsisteigusi ES arba bendrojo tranzito šalyje. Kadangi Sąjungos muitų teritorijoje arba bendrojo tranzito šalyje reikalaujama pateikti prekes išvykimo muitinės įstaigai, procedūros vykdytojas paprastai bus pirmasis vežėjas, įvežantis prekes į Sąjungos muitų teritoriją arba bendrojo tranzito šalį.

  Taigi šiuo atveju sutartinis vežėjas (58a langelis) procedūros vykdytojo (58b langelis) vardu prašys leisti geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą tranzito procedūrą.

VI.3.5.3.4.3. Kaip tranzito deklaracijos naudojamo CIM važtaraščio pildymas

COTIF B priedo 12 straipsnio 2 dalis

Geležinkelio įmonė, sutinkanti vežti prekes pagal COTIF (58a langelyje nurodomas sutartinis vežėjas), turi užpildyti CIM važtaraštį ir pateikti visus duomenis, nustatytus COTIF B priedo 7 straipsnyje. CIM važtaraštis turi būti surašomas kiekvienai siuntai.

CIM važtaraščio naudojimas nebūtinai reiškia, kad geležinkelio įmonė geležinkelių transportu vežamoms prekėms taiko popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą tranzito procedūrą. Todėl 58b langelyje privaloma patvirtinti, kad CIM važtaraštis naudojamas kaip tranzito deklaracija.

Jeigu sutartinis vežėjas nėra procedūros vykdytojas, tai reiškia, kad sutartinis vežėjas kaip tranzito deklaraciją naudojamą CIM važtaraštį pildo procedūros vykdytojo vardu.

CIM važtaraštyje nėra konkretaus langelio, kuriame būtų galima

įrašyti SS kodą. Tačiau kai vykdant Sąjungos arba bendrą tranzitą nurodyti SS kodą privaloma, 24 langelyje įrašomas geležinkelio įmonių naudojamos NHM (Vienodosios krovinių nomenklatūros) šešiaženklis kodas ir šis kodas beveik visada atitinka SS kodą.

Be to, Tarptautinio geležinkelių transporto komiteto parengtame CIM važtaraščio žinyne nurodyta, kad kai pagal muitų teisės aktus reikalaujama nurodyti SS kodą, jis turi būti įrašomas 21 langelyje.

Kai naudojama vienkartinė garantija arba prie bendrosios garantijos pateikiama papildoma garantija, CIM važtaraštyje turėtų būti nurodytas garantijos tipas ir atitinkamais atvejais GRN numeris (taip pat žr. toliau VI.3.5.3.6 punktą).

PDA 34 straipsnis ir 11 priedas

Jeigu CIM važtaraštis taikomas daugiau negu vienam vagonui, gali būti naudojamas krovinio aprašas.

Konvencijos I priedėlio 105 straipsnis ir III priedėlio B priedas

Krovinio apraše nurodomas vagono numeris arba konteinerio numeris.

T1 ir T2 ar T2F vežimo operacijos turi būti nurodytos atskiruose krovinio aprašuose. Šiuo atveju CIM važtaraščio langelyje, skirtame prekių aprašymui, įrašomas krovinio aprašo eilės numeris. Daugiau informacijos apie šiuos kodus žr. I dalyje.

Krovinio aprašo originalas turėtų būti patvirtintas išsiuntimo stoties antspaudu.

VI.3.5.3.4.4. Išvykimo vietoje atliekami formalumai

PDA 31 straipsnio 2 dalis

Konvencijos I priedėlio 93 straipsnio 2 dalis

– **Procedūros vykdytojas** atsako už tai, kad visos dalyvaujančios geležinkelio įmonės atitiktų šios supaprastintos procedūros taikymo reikalavimus.

PDA 32 straipsnio 2 dalis ir 33 straipsnio 1 dalis

SMK 233 straipsnio 1 ir 2 dalys

Konvencijos I

– **Procedūros vykdytojas** turi:
  (a) pateikti CIM važtaraštį ir prekes išvykimo muitinės įstaigai, jeigu nenurodyta kitaip (žr. tolesnę pastabą);
  (b) jeigu taikytina – pateikti krovinio aprašą (žr. VI.3.5.3.4.3 punktą);
  (c) įvykdyti muitų teisės aktų nuostatas, taikomas šiai procedūrai;
  (d) pateikti tinkamą garantiją visam maršrutui (taip pat žr.

priedėlio 8 straipsnis

VI.3.5.3.6 punktą).

– **Išvykimo muitinės įstaiga** turėtų patikrinti, ar procedūros vykdytojas yra leidimą turinti geležinkelio įmonė ir ar yra pateikta garantija. Norėdama patikrinti garantiją, išvykimo muitinės įstaiga kaip šaltiniu gali naudotis darbinio dokumento TAXUD/A2/TRA/02/2019 2 priedu.
2 priede tik patvirtinama, kad leidimą turinti geležinkelio įmonė turi teisę naudoti bendrąją garantiją, vykdydama popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą tranzito procedūrą. Procedūra, kurios reikia laikytis, kai naudojama vienkartinė garantija, apibūdinta VI.3.5.3.6.2 punkte.

PDA 33 straipsnis

Konvencijos I priedėlio 97 straipsnio 2 dalis

– **Išvykimo muitinės įstaiga** CIM važtaraščio 1, 2 ir 3 lapuose, 99 langelyje, skirtame muitinei, jeigu nenurodyta kitaip (žr. tolesnę pastabą), įrašo šį kodą:
(a) T1 – jei vykdomas išorinis tranzitas;
(b) T2 – jei vykdomas vidinis tranzitas;
(c) T2F – jei vykdomas vidinis tranzitas (specialioji fiskalinė teritorija).
Kodai T2 ir T2F turi būti patvirtinti muitinės antspaudu. Daugiau informacijos apie kodų T1, T2 ir T2F naudojimą žr. I dalyje.

Visi lapai turi būti grąžinami geležinkelio įmonei.

PDA 33 straipsnio 4 dalis ir 10 priedas

Konvencijos I priedėlio 95 straipsnis ir III priedėlio B11 priedas

Procedūros vykdytojas prireikus turi užtikrinti, kad visoms pagal šią supaprastintą procedūrą vežamoms prekėms identifikuoti būtų naudojama etiketė arba antspaudas su atitinkama piktograma, jeigu nenurodyta kitaip (žr. tolesnę pastabą):

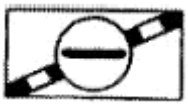

Etiketė priklijuojama prie CIM važtaraščio arba jame dedamas antspaudas (arba ant jo atspausdinamas).

Etikete arba antspaudu žymimas atitinkamas geležinkelio vagonas, kai žymėtinos visos jo krovinį sudarančios prekės, arba atskiros pakuotės.

ĮA 302 straipsnio 2 dalies b punktas

Konvencijos I priedėlio 98

Jeigu išvykimo muitinės įstaiga nenusprendžia kitaip, muitinė neplombuoja nei transporto priemonės, nei atskirų prekių pakuočių. Paprastai laikoma, kad pakanka geležinkelio įmonių taikomų identifikavimo priemonių.

straipsnis

Pastaba

dėl reikalavimo pateikti prekes, nurodyti kodą T1, T2 arba T2F ir uždėti etiketę ir (arba) antspaudą

Paprastai prielaida dėl kodo T1, T2 arba T2F daroma pagal 62 langelyje nurodytą šalies kodą. Pavyzdžiui, Vokietijos kodas 80 rodo, kad taikoma T2 procedūra. Jeigu procedūra ir išvykimo šalis (CIM važtaraštyje) nesutampa, tada turi būti aiškiai nurodytas procedūros kodas. Kodas T2 ar T2F, kad galiotų, turi būti patvirtintas.

Siuntėjas	Tarpinis punktas	Gavėjas	Prekės	Kodas (1–3 lapai)	Piktograma	Pateikti prekes
						PDA 33 straipsnio 1, 2 ir 4 dalys *Konvencijos I priedėlio 97 straipsnio 1 ir 2 dalys*
ES	Bet kur	ES	Ne Sąjungos	Nurodoma T1	Privaloma	Privaloma
						PDA 39 straipsnio 1 ir 2 dalys *Konvencijos I priedėlio 97 straipsnio 3 dalis*
ES	Bendrojo tranzito šalis (1) Trečioji šalis (2)	ES	Sąjungos	Preziumuojama T2 ar T2F	Neprivaloma	Neprivaloma
						PDA 36 straipsnio 5 dalis
ES	Bet kur	Bendrojo tranzito šalis Trečioji šalis	Sąjungos arba ne Sąjungos	Nurodoma T1 Patvirtinama T2 ar T2F	Privaloma	Privaloma
						Konvencijos I priedėlio 97 straipsnio 4 ir 6 dalys
Bendrojo tranzito šalis	Bet kur	Bet kur	Ne Sąjungos	Preziumuojama T1	Privaloma	Neprivaloma
			Sąjungos	Patvirtinama T2 ar T2F (3 lapas)	Privaloma	Privaloma
						PDA 38 ir 40 straipsniai
Trečioji šalis	Bet kur	Trečioji šalis	Ne Sąjungos	Preziumuojama T1	Privaloma	Neprivaloma
			Sąjungos	Preziumuojama T1, nebent įrodomas Sąjungos prekių statusas	Privaloma	Neprivaloma
						PDA 33 straipsnio 5 dalis ir 40 straipsnis.
Trečioji šalis	Bet kur	ES	Ne Sąjungos	Preziumuojama T1	Privaloma	Neprivaloma
			Sąjungos	Preziumuojama T1, nebent įrodomas Sąjungos prekių statusas	Privaloma	Neprivaloma

PDA 39 straipsnio 1 dalis

(3) Kiekviena valstybė narė nustato sąlygas ir tvarką, taikytinas, kai Sąjungos prekės vežamos iš vienos ES vietos į kitą jos vietą per bendrojo tranzito šalį (taip pat žr. VI.3.5.3.3 punktą).

Konvencijos I priedėlio 97 straipsnio 3 dalis
PDA 39 straipsnio

(2) Kiekviena valstybė narė nustato

2 dalis

Konvencijos I priedėlio 97 straipsnio 3 dalis

procedūrą, taikytiną, kai Sąjungos prekės vežamos iš vienos ES vietos į kitą jos vietą per trečiąją šalį. Nors toks vežimas paprastai įmanomas tik taikant T1 procedūrą, vežimui geležinkelių transportu daroma išimtis: jam gali būti įforminamos ir T2 procedūros, geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikoma minėta popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta tranzito procedūra. Už ES muitų teritorijos ribų muitinio tranzito procedūra sustabdoma (dar žr. VI.3.5.3.3 punktą). Alternatyviu atveju būtų galima panaudoti Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymą.

VI.3.5.3.4.5. Konkrečios situacijos išvykimo vietoje

Vežimas pradedamas trečiojoje šalyje

PDA 33 straipsnio 5 dalis ir 38 straipsnis

Konvencijos I priedėlio 102 straipsnis

Jeigu vežimas pradedamas už Sąjungos muitų teritorijos arba bendrojo tranzito šalies ribų, išvykimo muitinės įstaigos funkcijas atlieka muitinės įstaiga, kurios kompetencijai priklauso pasienio geležinkelio stoties, per kurią prekės įvežamos į Sąjungos muitų teritoriją arba bendrojo tranzito šalį, priežiūra.

Vežėjas privalo vadovautis nuostatomis, kuriomis reglamentuojamas prekių įvežimas į Sąjungos muitų teritoriją arba bendrojo tranzito šalį, o muitinė turi teisę patikrinti tas prekes.

Vežimo sutarties pakeitimas

PDA 37 straipsnis

Konvencijos I priedėlio 96 straipsnis

Gali būti, kad sutartis pakeičiama taip, kad vežimas i) baigiamas už ES ribų, nors turėjo būti užbaigtas ES (arba atvirkščiai), arba ii) baigiamas už iš pradžių numatytos bendrojo tranzito šalies ribų, nors turėjo būti užbaigtas toje šalyje (arba atvirkščiai). Tokiais atvejais vežimas negali būti vykdomas be išankstinio išvykimo muitinės įstaigos sutikimo.

Visais kitais atvejais pakeista sutartis gali būti vykdoma, tik reikia nedelsiant informuoti išvykimo muitinės įstaigą.

Įgaliotasis siuntėjas

PDA 43 straipsnis

Jeigu pirmoji geležinkelio įmonė turi įgaliotojo siuntėjo statusą,

Konvencijos I priedėlio 107 straipsnio 11 dalis

tada prekių ir CIM važtaraščio nereikia pateikti išvykimo muitinės įstaigai.

Tačiau ši muitinės įstaiga turi imtis reikiamų priemonių užtikrinti, kad taikytinais atvejais 1-ame, 2-ame ir 3-iame lapuose būtų įrašytas kodas T1, T2 arba T2F.

Daugiau informacijos apie įgaliotąjį siuntėją žr. VI dalyje.

VI.3.5.3.4.6. Pakeliui atliekami formalumai

PDA 32 straipsnio 2 dalis

Konvencijos I priedėlio 94 straipsnio 2 dalis

Visų dalyvaujančių geležinkelio įmonių pareigos (58b ir 57 langeliai)
Visos dalyvaujančios geležinkelio įmonės yra atsakingos už tinkamą popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos procedūros taikymą.

PDA 35 straipsnis

Konvencijos I priedėlio 99 straipsnis

Tranzito muitinės įstaigoje atliekami formalumai
Tranzito muitinės įstaigoje nereikia atlikti jokių formalumų. Tačiau prekių pervežimas per sieną patikrinamas tikrinant apskaitos įstaigas, kaip plačiau išdėstyta VI.3.5.3.5.2 punkte, arba naudojantis kitomis priemonėmis ar kita sistema (pvz., geležinkelio infrastruktūros valdytojo sistema).

Kai prekės vežamos per trečiąją šalį, procedūros taikymas toje trečiojoje šalyje laikomas sustabdytu.

Nepaisant to, taikomi su prekių įvežimu į Sąjungos muitų teritoriją ar bendrojo tranzito šalį arba išvežimu iš jų susiję muitinės formalumai ir muitinė turi teisę patikrinti tas prekes. Šie formalumai susiję su SMK 46 straipsnyje įtvirtintomis saugumo ir saugos taisyklėmis, grindžiamomis Pasaulio muitinių organizacijos standartų sistema SAFE.

ĮA 305 straipsnis

Konvencijos I priedėlio 44 straipsnis

Formalumai, atliekami įvykus incidentų
Jeigu vežant prekes, kurioms įformintas Sąjungos arba bendrasis tranzitas, įvyksta incidentų, kaip aprašyta IV dalies 3 skyriaus 3.1 punkte, taikomos tos pačios procedūros. Tačiau, nepamirštant geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikomos popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos tranzito procedūros ypatumų, turėtų būti laikomasi pranešimo procedūros, nustatytos Tarptautinio geležinkelių transporto komiteto (CIM 42 straipsnis. Krovinio dalinio praradimo arba sugadinimo nustatymas. CIT 20

forma).

Prekėms vežti geležinkelių transportu pagal popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą tranzito procedūrą *mutatis mutandis* taikomas SMK ĮA 305 straipsnis ir Konvencijos I priedėlio 44 straipsnis.

VI.3.5.3.4.7. Paskirties vietoje atliekami formalumai

PDA 36 straipsnio 2 dalis

Konvencijos I priedėlio 100 straipsnio 2 dalis

Paskirties muitinės įstaigos funkcijas atlieka muitinės įstaiga, kurios kompetencijai priklauso paskirties geležinkelio stoties, nurodytos CIM važtaraštyje, priežiūra.

PDA 36 straipsnio 1 dalis

Konvencijos I priedėlio 100 straipsnio 1 dalis

Geležinkelio įmonė, atvežanti prekes į paskirties šalį, paskirties muitinės įstaigai pateikia:

- prekes,
- CIM važtaraščio 2 ir 3 lapus.

Paskirties muitinės įstaiga:

- uždėjusi antspaudą grąžina 2 lapą geležinkelio įmonei, o
- 3 lapą pasilieka.

PDA 41 straipsnio 3 dalis

Konvencijos I priedėlio 92 straipsnio 3 dalis

Geležinkelio įmonė paskirties šalies muitinei, vadovaudamasi tarpusavio susitarimo su ta muitine nuostatomis, turi suteikti prieigą prie visų jos apskaitos įstaigos turimų CIM važtaraščių (2 lapas).

VI.3.5.3.4.8. Konkrečios situacijos paskirties vietoje

Vežimas baigiamas trečiojoje šalyje

PDA 36 straipsnio 5 dalis ir 38 straipsnis

Konvencijos I priedėlio 101 straipsnis

Jeigu vežimas baigiamas trečiojoje šalyje, paskirties muitinės įstaigos funkcijas atlieka muitinės įstaiga, kurios kompetencijai priklauso pasienio geležinkelio stoties, per kurią prekės išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos arba bendrojo tranzito šalies, priežiūra.

Vežėjas privalo vadovautis nuostatomis, kuriomis reglamentuojamas prekių išvežimas iš Sąjungos muitų teritorijos, o muitinė turi teisę patikrinti tas prekes.

Prekės, išskyrus akcizu apmokestinamas prekes, iškraunamos tarpinėje stotyje

Jeigu prekių vežimas arba tranzito procedūra baigiami tarpinėje

PDA 36 straipsnio 2 dalis

stotyje arba kitoje maršruto vietoje, tada paskirties muitinės įstaigos funkcijas atlieka muitinės įstaiga, kurios kompetencijai priklauso tos tarpinės stoties arba kitos maršruto vietos priežiūra.

Konvencijos I priedėlio 100 straipsnio 2 dalis

Geležinkelio įmonė, atvežanti prekes į tarpinę stotį, paskirties muitinės įstaigai pateikia:

- prekes,
- CIM važtaraščio 2 ir 3 lapus ir papildomą 3 lapo egzempliorių.

Tarpinės stoties muitinės įstaiga (faktinė paskirties muitinės įstaiga):

- tuose lapuose uždeda antspaudą,
- įrašo patvirtinimo įrašą „išleista“,
- 2 ir 3 lapus grąžina geležinkelio įmonei, o
- papildomą 3 lapo egzempliorių pasilieka.

Deklaruotoji paskirties muitinės įstaiga gali vėliau paprašyti patikrinti patvirtinimo įrašą, kurį 2 ir 3 lapuose įrašė tarpinės stoties muitinės įstaiga.

PDA 36 straipsnio 3 dalis

Akcizu apmokestinamų prekių vežimo negalima nukreipti kitu maršrutu. Negalima keisti deklaruotų išvykimo ir paskirties vietų. Taigi akcizu apmokestinamų prekių negalima iškrauti tarpinėje stotyje.

Įgaliotasis gavėjas

PDA 44 straipsnis

Jeigu paskirties stotyje prekes priima įgaliotasis gavėjas, tada prekių ir CIM važtaraščio nereikia pateikti paskirties muitinės įstaigai.

CIM 2 ir 3 lapus paskirties muitinės įstaigai gali tiesiogiai pristatyti leidimą turinti geležinkelio įmonė arba transporto įmonė.

Daugiau informacijos apie įgaliotąjį gavėją žr. VI dalyje.

VI.3.5.3.5. Prekių vežimo geležinkelių transportu taikant popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą tranzito procedūrą priežiūra

VI.3.5.3.5.1. Apskaitos įstaigų veikla

Tarptautinė geležinkelių sąjunga (UIC) yra parengusi tarptautiniam krovinių vežimui taikomas apskaitos ir išlaidų paskirstymo

taisykles[39]. Šiomis įmonėms narėms privalomomis taisyklėmis reglamentuojamas atsiskaitymas ir sumų, mokėtinų už prekių vežimą su CIM važtaraščiu, padalijimas ir sumokėjimas.

Apskaitos taisyklėse numatyta standartizuota procedūra, kurią turi taikyti geležinkelio įmonių, dalyvaujančių vežant prekes, apskaitos įstaigos. Ji apima: i) vežimo duomenų rinkimą ir mainus, ii) tokių duomenų palyginimą ir iii) prireikus keitimąsi informacija apie nustatytas neatitiktis.

Už atsiskaitymą pagal CIM važtaraščio 2 lapo duomenis atsakinga paskirties šalies geležinkelio įmonė. Todėl visų vežimo operacijų važtaraščių 2-uosius lapus turi atitinkama apskaitos įstaiga. Atsiskaitymui reikia surinkti reikiamus duomenis, kaip nustatyta apskaitos taisyklėse. Tokios įstaigos privalo kas mėnesį inicijuoti atsiskaitymą su kiekviena geležinkelio jungtimi ir dalyvaujančia geležinkelio įmone. Duomenys turi būti siunčiami kiekvienai dalyvaujančiai geležinkelio įmonei.

Išvykimo šalies geležinkelio įmonė privalo patikrinti, ar šie duomenys atitinka jos pačios turimus duomenis. Jeigu nustatoma 30 EUR vienai siuntai viršijanti neatitiktis, duomenys sutarta forma turi būti siunčiami paskirties šalies apskaitos įstaigai.

Kiekvienos tranzito šalies apskaitos įstaiga, jei mano, kad tai tikslinga, patikrina, ar atsiskaitymo informacija teisinga. Kai neatitiktis viršija 30 EUR vienai siuntai, turi būti naudojama sutarta forma.

Nustačius atsiskaitymo informaciją, paprastai paskirties šalies apskaitos įstaiga[40] padalija sumas ir galiausiai perveda atitinkamas sumas dalyvaujančioms geležinkelio įmonėms.

Pagal apskaitos taisykles dėl šios procedūros galima susitarti ir su UIC nepriklausančiais subjektais. UIC procedūros taikymas nėra supaprastintos tranzito procedūros taikymo geležinkelių transportu vežamoms prekėms sąlyga. Tačiau bet kuri tinkama apskaitos procedūra dalyvaujančioms geležinkelio įmonėms turi būti privaloma ir turi būti tokia pat patikima kaip ir UIC procedūra. Ji turi apimti i) standartizuotą kiekvienos siuntos duomenų, kuriuos

39 UIC informacinis lapas Nr. 304.

40 UIC ketina keisti šį principą. Už sumų padalijimą ir pervedimą turėtų būti atsakinga geležinkelio įmonė, kuri paima atlygį iš kliento. Kadangi tai neaktualu nei vežimo duomenų rinkimui, nei šių duomenų mainams, šis pakeitimas neturi įtakos geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikomai popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstai tranzito procedūrai.

turi dalyvaujančios apskaitos įstaigos, palyginimą ir ii) sutartos formos naudojimą informacijai apie neatitiktis pateikti. Bet kuri apskaitos procedūra turi užtikrinti geležinkelio įmonių, dalyvaujančių vežant prekes, tarpusavio kontrolę. Taigi procedūroje turi dalyvauti bent dvi geležinkelio įmonės.

Geležinkelio įmonė, negavusi jai priklausančios atlygio už vežimo operaciją dalies, po tam tikro laikotarpio gali atlikti tyrimus siekdama atsekti pasimetusias prekes arba dokumentus arba nustatyti, į kurią šalį prekės įvežtos paskiausiai. Tai atstoja i) muitinės atliekamo tyrimo procedūrą ir ii) pranešimus apie procedūros užbaigimą ir pripažinimą įvykdyta.

VI.3.5.3.5.2. Kompetentingos muitinės atliekamos patikros

Reikalaujama, kad apskaitos registrus, kuriuos galėtų patikrinti muitinė, tvarkytų apskaitos įstaiga, kuri turi būti įsteigiama kiekvienoje šalyje. To reikalaujama, nes muitinei negrąžinamas važtaraščio egzempliorius, pagal kurį ji galėtų įsitikinti, kad prekės buvo atvežtos. Procedūros užbaigimo ir tikrinimo pranešimus pakeičia apskaitos registrų, visų pirma vežimo išlaidų paskirstymo, patikrinimai ir geležinkelio įmonės tyrimo procedūra.

PDA 41 straipsnio 3 dalis

Ar popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta procedūra taikoma tinkamai, dažniausiai tikrina paskirties šalies muitinė.

Konvencijos I priedėlio 92 straipsnio 3 dalis

Jeigu nustatoma pažeidimų ir atsiranda skola, kiekviena muitinės administracija turi galimybę tiesiogiai išsiaiškinti su atitinkama geležinkelio įmone (žr. darbinio dokumento TAXUD/A2/TRA/02/2019 1 priedą).

Reikėtų nepamiršti, kad galiojanti geležinkelio įmonių atliekamo muitinio įforminimo ir tyrimo sistema yra esminis geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikomos popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos tranzito procedūros elementas. Geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta tranzito procedūra laikoma patikima ir sudaro sąlygas i) patikrinti geležinkelio įmonių apskaitos registrus ir ii) nereikalauti grąžinti kaip tranzito deklaracija naudojamo CIM važtaraščio egzempliorių muitinei[41].

41 Žr. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 304/1971 konstatuojamąsias dalis.

Todėl norinti tinkamai ir veiksmingai patikrinti supaprastintos procedūros naudojimą reikia remtis būtinaisiais geležinkelio įmonių apskaitos procedūros elementais.

Svarbiausias požymis, kad geležinkelių transportu vežamos prekės, kurioms įforminta popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta tranzito procedūra, nepasiekė paskirties vietos, yra informacija apie neatitiktis. Vis dėlto ši informacija gali būti susijusi ir su geležinkeliais vežamo krovinio neatitiktimis, dėl kurių muitinei nebūtina imtis tolesnių veiksmų. Kad būtų galima atlikti tinkamą ir veiksmingą tikrinimą, atitinkamų apskaitos įstaigų siunčiama arba gaunama informacija apie neatitiktis turi būti pateikta kompetentingai muitinei, o pastaroji turi ją patikrinti. Imtis bet kokių tolesnių veiksmų, pvz., teikti užklausas paskirties vietos įstaigai, reikia tik tais atvejais, kai neatitiktis turi poveikį tranzito procedūrai.

Ar supaprastinta procedūra taikoma tinkamai, turi būti stebima remiantis CIM važtaraščio 2-aisiais lapais. Šiuos lapus, kuriuose turėtų būti įrašyti tranzito teisės aktuose reikalaujami įrašai, laiko ir prireikus prieigą prie jų suteikia paskirties šalies apskaitos įstaiga (žr. VI.3.5.3.4.7 punktą). Tinkamo taikymo stebėsena turėtų būti vykdoma atliekant atsitiktinius CIM važtaraščio 2-ųjų lapų patikrinimus. Taip pat reikėtų apsvarstyti galimybę taikyti tikrinimo po įforminimo procedūrą[42].

VI.3.5.3.6. Garantija, pateikiama geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikant supaprastintą tranzito procedūrą

SMK 215 straipsnio 2 dalis, 89 straipsnio 4 dalis, 98 straipsnio 1 dalis ir 233 straipsnio 1 dalies c punktas

DA 16 straipsnio 1 dalis

SMK 28 straipsnio 1 dalis

Procedūros vykdytojas turi **pateikti tinkamą garantiją** – galiojančią, pakankamą ir apimančią visą maršrutą Sąjungos muitų teritorijoje arba bendrojo tranzito šalyse.

Įvertinant popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos procedūros pobūdį, tinkamiausia garantijos forma yra bendroji garantija. Nėra veiksmingos procedūros, pagal kurią išvykimo muitinės įstaiga galėtų leisti išvežti prekes pateikus vienkartinę garantiją.

[42] Daugiau informacijos žr. IV dalies 5 skyriaus 5 punkte.

Konvencijos I priedėlio 10 straipsnio 1 dalis

VI.3.5.3.6.1. Bendrosios garantijos naudojimas

ĮA 156 straipsnis ir 157 straipsnio 3 dalis

Jeigu geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikant supaprastintą tranzito procedūrą pateikiama bendroji garantija, taikomi toliau išdėstyti reikalavimai.

Konvencijos I priedėlio 74 straipsnio 4 dalis

– Procedūros vykdytojas privalo kontroliuoti, kad garantijos referencinis dydis visą laiką būtų pakankamas ir garantija apimtų visą maršrutą Sąjungos muitų teritorijoje ir bendrojo tranzito šalyse.
  Pastaba.
  (a) Jeigu referencinis dydis yra nepakankamas, procedūros vykdytojas privalo jį padidinti arba pateikti papildomą garantiją. CIM važtaraštyje turi būti nurodytas garantijos tipas bei atitinkamais atvejais GRN numeris.
  (b) Nuo to momento, kai užbaigiama tranzito procedūra, referencinis dydis gali būti vėl naudojamas kitai tranzito operacijai.
– Išvykimo muitinės įstaiga turėtų patikrinti, ar pateikta bendroji garantija. Norėdama atlikti tokį tikrinimą, muitinė kaip šaltiniu gali naudotis darbinio dokumento TAXUD/A2/TRA/02/2019 2 priedu. Remdamasi ta informacija, muitinė gali daryti prielaidą, kad reikalavimas tenkinamas (taip pat žr. VI.3.5.3.4.4 punktą).
– Kompetentinga muitinė (garantijos muitinės įstaiga) turėtų reguliariai atlikti tinkamą auditą referencinio dydžio naudojimui stebėti.

Taikant šią popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą procedūrą pateikiamos garantijos naudojimo stebėsena skiriasi nuo stebėsenos, atliekamos, kai taikoma standartinė tranzito procedūra. Todėl popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstai procedūrai skirtas bendrosios garantijos referencinis dydis turi būti skiriamas atskirai nuo standartinei tranzito procedūrai skirto referencinio dydžio.

SMK 23 straipsnis, 28 straipsnio 1 ir 2 dalys ir 42 straipsnis

Konvencijos I priedėlio 17

Jeigu per auditą paaiškėja, kad bendrosios garantijos naudojimo reikalavimai nevykdomi, kompetentinga muitinė gali:

– peržiūrėti bendrosios garantijos referencinį dydį;
– atšaukti atitinkamus leidimus ar sustabdyti jų galiojimą, t. y. leidimą naudoti bendrąją garantiją ir leidimą geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų

straipsnis, 65 straipsnio 3 dalis, 66 ir 67 straipsniai

dokumentų naudojimu pagrįstą tranzito procedūrą;
- skirti administracinę nuobaudą už bendrosios garantijos naudojimo reikalavimų nesilaikymą;
- skirti administracinę nuobaudą už pareigų, susijusių su tranzito procedūra, nevykdymą;
- užfiksuoti skolos muitinei atsiradimą ir atitinkamais atvejais pradėti jos išieškojimą.

Daugiau informacijos apie leidimą naudoti bendrąją garantiją žr. III ir VI dalyse.

VI.3.5.3.6.2. Vienkartinė garantija

Daugeliu atvejų turėtų būti naudojama bendroji garantija. Vis dėlto kartais tinkama naudoti yra ir vienkartinė garantija. Vienkartinė garantija gali būti tinkama tais retais atvejais, kai:
- leidimą turinti geležinkelio įmonė daugiausia veikia kaip grandinės dalyvė, o kaip procedūros vykdytoja veikia tik išimtiniu atveju ir todėl nėra pateikusi bendrosios garantijos;
- bendrosios garantijos referencinis dydis yra nepakankamas ir todėl reikalinga papildoma garantija.

Jeigu geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikant supaprastintą tranzito procedūrą pateikiama vienkartinė garantija:
- procedūros vykdytojas privalo pateikti išvykimo muitinės įstaigai tinkamą garantiją ir CIM važtaraštyje nurodyti garantijos tipą ir atitinkamais atvejais GRN numerį;
- išvykimo muitinės įstaiga turėtų patikrinti, ar vienkartinė garantija yra tinkama, t. y. ar ji i) galioja, ii) yra pakankama padengti galimai skolai muitinei ir iii) apima visą maršrutą Sąjungos muitų teritorijoje ir bendrojo tranzito šalyse;
- išvykimo muitinės įstaiga vienkartinę garantiją grąžinti gali tik tada, kai yra pakankamai įsitikinusi, kad tranzito procedūra buvo užbaigta tinkamai.

Nors prekių ir CIM važtaraščio tam tikrais atvejais nereikia pateikti išvykimo muitinės įstaigai (žr. VI.3.5.3.4.4 punkto pastabą), išvykimo muitinės įstaigai turi būti pateikiama vienkartinė garantija.

VI.3.5.3.7. Atvejų scenarijai

VI.3.5.3.7.1. Pavyzdžiai

1. **Ne Sąjungos prekės vežamos iš Roterdamo (Nyderlandai) į Vieną (Austrija)**
   Sutartinis vežėjas: *DB Cargo Nederland*
   Kiti vežėjai: *DB Cargo AG*, *Rail Cargo Austria*
   Įmonės *DB Cargo Nederland* duomenys įrašomi 58a langelyje. Kiti vežėjai nurodomi 57 langelyje. Sutartinis vežėjas ir kiti vežėjai atitinka popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos procedūros reikalavimus. Įmonė *DB Cargo Nederland* gali prašyti geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą tranzito procedūrą, užpildydama 58b langelį, t. y. varnele pažymėdama „taip“ ir įrašydama savo UIC kodą 2184.

2. **Ne Sąjungos prekės vežamos iš Roterdamo (Nyderlandai) į Vieną (Austrija)**
   Sutartinis vežėjas: *DB Cargo Nederland*
   Kiti vežėjai: *Rail Express*, *Rail Cargo Austria*
   Popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta procedūra netaikoma, nes įmonė *Rail Express* neturi teisės naudotis supaprastinimu. Taikoma standartinė tranzito procedūra. CIM važtaraštis naudojamas tik kaip transporto dokumentas. Jeigu *Rail Express* būtų leidimą turinti tarpinė geležinkelio įmonė, tada būtų taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta procedūra.

3. **Ne Sąjungos prekės vežamos iš Roterdamo (Nyderlandai) į Vieną (Austrija)**
   Sutartinis vežėjas: *DB Cargo Nederland*
   Kiti vežėjai: *DB Cargo Nederland*
   Popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta procedūra netaikoma, nes vežimą vykdo tik viena geležinkelio įmonė. Taikoma standartinė tranzito procedūra. CIM važtaraštis naudojamas tik kaip transporto dokumentas.

4. **Ne Sąjungos prekės vežamos iš Roterdamo (Nyderlandai) į Bania Luką (Bosnija ir Hercegovina)**
   Sutartinis vežėjas: *SBB Cargo*
   Kiti vežėjai: *DB Cargo Nederland*, *DB Cargo AG*, *Rail Cargo Austria*, *SŽ – Tovorni Promet D.O.O.*, *HŽ Cargo, ZFBH* (BA)
   Įmonės *SBB Cargo* duomenys nurodomi 58a langelyje. Sutartinis vežėjas ir kiti ES vežėjai atitinka popieriuje surašytų

dokumentų naudojimu pagrįstos procedūros reikalavimus. Įmonė *SBB Cargo* gali prašyti taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą procedūrą, užpildydama CIM važtaraščio 58b langelį. Pagal PDA 36 straipsnio 5 dalį (Konvencijos I priedėlio 101 straipsnį) tranzito operacija baigiama automatiškai, kai prekės išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos.

5. **Ne Sąjungos prekės vežamos iš Roterdamo (Nyderlandai) į Bania Luką (Bosnija ir Hercegovina)**
   Sutartinis vežėjas: ***ZFBH (BA)***
   Kiti vežėjai: ***DB Cargo Nederland*****,** ***DB Cargo AG*****,** ***Rail Cargo Austria*****,** ***SŽ – Tovorni Promet D.O.O.*****,** ***HŽ Cargo, ZFBH*** **(BA)**
   Sutartinis vežėjas yra įsisteigęs ne ES. Visos kitos geležinkelio įmonės atitinka popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos procedūros reikalavimus ir gali prašyti ją taikyti užpildydamos CIM važtaraščio 58b langelį, kaip nurodyta PDA 31 straipsnio 1 dalies a punkte (Konvencijos I priedėlio 93 straipsnio 1 dalies a punkte). Pagal PDA 36 straipsnio 5 dalį (Konvencijos I priedėlio 101 straipsnį) tranzito operacija baigiama automatiškai, kai prekės išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos.

6. **Ne Sąjungos prekės vežamos iš Bania Lukos (Bosnija ir Hercegovina) į Bratislavą (Slovakija)**
   Sutartinis vežėjas: ***ZFBH (BA)***
   Kiti vežėjai: ***HŽ Cargo*****,** ***SŽ – Tovorni Promet D.O.O.*****,** ***Rail Cargo Austria*****,** ***ZSSK CARGO***
   Sutartinis vežėjas yra įsisteigęs ne ES. Visos kitos geležinkelio įmonės atitinka popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos procedūros reikalavimus. Įmonė *ZFBH* vienos iš kitų geležinkelio įmonių vardu, jei ši sutinka, gali prašyti taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą procedūrą, 58b langelyje varnele pažymėdama „taip“, kaip nurodyta PDA 31 straipsnio 1 dalies b punkte ir Konvencijos I priedėlio 93 straipsnio 1 dalies b punkte. 58a langelyje nurodomi įmonės *ZFBH* duomenys, o 58b langelyje įrašomas sutikimą davusios kitos geležinkelio įmonės UIC kodas. Kaip nurodyta PDA 33 straipsnio 5 dalyje (Konvencijos I priedėlio 102 straipsnyje), supaprastinta procedūra pradedama ir viena iš minėtų kitų geležinkelio įmonių veikia kaip procedūros vykdytoja, kai traukinys įvažiuoja į ES.

7. **Ne Sąjungos prekės vežamos iš Roterdamo (Nyderlandai) į**

Alesandriją (Italija)
Sutartinis vežėjas: *DB Cargo Nederland*
Kiti vežėjai: *DB Cargo AG*, *BLS Cargo*, *Mercitalia*, *DB Cargo Italia*.
Pastaba. Vežimo grandinę sudaro keturių šalių penki vežėjai, atitinkantys popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos procedūros reikalavimus.
Įmonės *DB Cargo Nederland* duomenys įrašomi 58a langelyje. Kiti vežėjai nurodomi 57 langelyje. Sutartinis vežėjas ir kiti vežėjai savo šalyse atitinka popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos procedūros reikalavimus. Įmonė *DB Cargo Nederland* gali prašyti geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą tranzito procedūrą, užpildydama 58b langelį, t. y. varnele pažymėdama „taip“ ir įrašydama savo UIC kodą 2184.

8. **Ne Sąjungos prekės vežamos iš Berno (Šveicarija) į Roterdamą (Nyderlandai)**
Sutartinis vežėjas: *DB Cargo Schweiz*
Kiti vežėjai: *DB Cargo Nederland*, *DB Cargo AG*
Įmonės *DB Cargo Schweiz* duomenys nurodomi 58a langelyje. Kiti vežėjai nurodomi 57 langelyje. Sutartinis vežėjas ir kiti vežėjai atitinka popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos procedūros reikalavimus. Tačiau sutartinis vežėjas ir procedūros vykdytojas yra ne tas pats subjektas, procedūros vykdytoja yra įmonė *DB Cargo AG*. Kadangi įmonė *DB Cargo Schweiz* nėra procedūros vykdytoja, ji gali įmonės *DB Cargo AG* vardu, gavusi jos sutikimą, prašyti taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą tranzito procedūrą, užpildydama 58b langelį, t. y. varnele pažymėdama „taip“ ir įrašydama UIC kodą 2180.

9. **Ne Sąjungos prekės vežamos iš Belgrado / XS (Serbija) į Roterdamą (Nyderlandai)**
Sutartinis vežėjas: *Srbija Kargo AD*
Kiti vežėjai: *Rail Cargo Hungaria*, *Rail Cargo Austria*, *DB Cargo AG*, *DB Cargo Nederland NV*
Įmonė *Srbija Kargo AD* gali įmonės *Rail Cargo Hungaria* vardu prašyti taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą procedūrą, langelyje 58b varnele pažymėdama „taip“. 58a langelyje nurodomi įmonės *Srbija Kargo AD* duomenys, o 58b langelyje įrašomas įmonės *Rail Cargo Hungaria* UIC kodas 2155. Kaip nurodyta PDA 33 straipsnio 5 dalyje (Konvencijos I priedėlio 102 straipsnyje), popieriuje surašytų dokumentų

naudojimu pagrįsta tranzito procedūra pradedama ir įmonė *Rail Cargo Hungaria* veikia kaip procedūros vykdytoja, kai traukinys įvažiuoja į ES.

VI.3.5.3.7.2. Ypatingos sutartinių vežėjų situacijos

Sąlyga, kad prekes viena iš kitos perima ir paeiliui veža skirtingos leidimą turinčios geležinkelio įmonės, nebevykdoma, kai keleto šalių geležinkelio įmonės yra visiškai susijungusios į vieną įmonę. Tačiau dėl to, kad skirtingos geležinkelio įmonės finansiškai priklauso tai pačiai kontroliuojančiajai bendrovei, dėl minėtos sąlygos įvykdymo neturėtų kilti abejonių, jeigu skirtingos krovinių vežimo paslaugas teikiančios įmonės ir toliau veikia atskirai.

Sąlyga taip pat nevykdoma, kai tarptautinio vežimo operaciją liberalizuotoje sistemoje atlieka viena geležinkelio įmonė, t. y. vienas vežėjas nuveža prekes iš išvykimo šalies į paskirties šalį.

Be to, pagal tarptautines krovinių vežimo taisykles sutartinis vežėjas gali turėti ir netradicinių savybių. Į šias skirtingas savybes turi būti atsižvelgiama sprendžiant, ar geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikytina popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta tranzito procedūra. Kai kurios iš tų galimų netradicinių savybių aptartos toliau.

– Sutartinis vežėjas yra prekes išvežanti arba tranzitu vežanti geležinkelio įmonė arba paskirties šalies geležinkelio įmonė.
Šiuo atveju, taikant popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą procedūrą, sutartinis vežėjas gali veikti kaip tos procedūros vykdytojas, jei atitinka popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos procedūros reikalavimus.

– Sutartinis vežėjas fiziškai nedalyvauja vežant prekes.
Šiuo atveju, taikant popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą procedūrą, sutartinis vežėjas gali veikti kaip tos procedūros vykdytojas ir jam išvykimo muitinės įstaigoje atstovauja pirmasis vežėjas, priklausantis vežimo ES teritorijoje arba bendrojo tranzito šalyje grandinei.

– Sutartinis vežėjas atitinka popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos procedūros reikalavimus, tačiau nepateikia garantijos.
Šiuo atveju sutartinis vežėjas negali veikti kaip procedūros

vykdytojas. Prašyti taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą procedūrą kaip sutartinio vežėjo atstovė gali kita leidimą turinti geležinkelio įmonė.

– Sutartinis vežėjas nėra geležinkelio įmonė.
Šiuo atveju, taikant popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą procedūrą, sutartinis vežėjas negali veikti kaip procedūros vykdytojas, nes PDA 25 straipsnio 1 dalyje (Konvencijos I priedėlio 93 straipsnyje) reikalaujama, kad procedūros vykdytojas būtų geležinkelio įmonė.

– Sutartinis vežėjas neatitinka popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos procedūros reikalavimų.
Šiuo atveju sutartinis vežėjas negali veikti kaip popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos procedūros vykdytojas. Procedūros vykdytojas yra vienintelis asmuo, kuriam gali būti suteikiamas leidimas naudotis supaprastinimu. Paprastai procedūros vykdytojas turi atitikti supaprastinimo taikymo reikalavimus. Tačiau sutartinis vežėjas gali prašyti taikyti supaprastintą procedūrą kaip kito vežėjo, kuris atitinka reikalavimus ir gali būti procedūros vykdytoju, atstovas.

VI.3.5.4. Kitos geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikomos popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos tranzito procedūros (pereinamojo laikotarpio nuostata)

PDA 45 straipsnis

Konvencijos 6 straipsnis

Kol pagal SMK darbo programą bus modernizuota NCTS, valstybės narės ir bendrojo tranzito šalys turi teisę toliau taikyti kitas popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstas Sąjungos tranzito procedūras, jeigu laikomasi priemonių, taikytinų prekėms, kurioms įforminta Sąjungos arba bendroji tranzito procedūra.

Nacionalinio, dvišalio ar daugiašalio lygmens tvarka, pagal kurią taikomos tokios popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos Sąjungos tranzito procedūros, turi būti nustatyta prieš įsigaliojant SMK.

Pavyzdžiui, taip yra tuo atveju, kai prekės geležinkelių transportu vežamos su CIM / SMGS arba SMGS važtaraščiu ir, įvažiavus į Sąjungos muitų teritoriją, vežamos į konkrečią tos pačios įvežimo šalies vietą.

VI.3.5.5. T2 koridorius

DA 119 straipsnio 2 dalies c punktas

Konvencijos II priedėlio 2 straipsnio a punktas

Nors naudojimasis T2 koridoriumi nėra muitinės tranzito procedūra, pažymėtina, kad tokia palengvinta tvarka galioja Sąjungos prekėms vežti geležinkelių transportu. Nors T2 koridorius nėra bendroji tranzito procedūra, jis gali būti laikomas bendrojo tranzito šalių nacionaliniu tranzito supaprastinimu. Tačiau faktiškai Sąjungos muitų teritorijoje ir pagal Konvenciją laikomasi prielaidos, kad prekės turi Sąjungos prekių muitinį statusą.

Naudojantis T2 koridoriumi, Sąjungos prekės geležinkelių transportu neįforminus joms muitinės procedūros gali būti vežamos iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą per bendrojo tranzito šalies teritoriją, nesikeičiant jų muitiniam statusui. Tam turi būti įvykdytos šios sąlygos:

1. prekės turi būti vežamos su vienu valstybėje narėje surašytu transporto dokumentu;

2. viename transporto dokumente turi būti įrašytas įrašas „T2 koridorius“ ir Šveicarijos geležinkelio įmonės leidimo numeris;

3. tranzitas per bendrojo tranzito šalį turi būti stebimas naudojant

tos bendrojo tranzito šalies elektroninę sistemą; ir

4. atitinkama geležinkelio įmonė turi turėti bendrojo tranzito šalies, per kurios teritoriją vykdomas tranzitas, suteiktą leidimą taikyti T2 koridoriaus procedūrą.

Bendrojo tranzito šalis jungtinį komitetą arba atitinkamą to komiteto sudarytą darbo grupę turi nuolat informuoti apie elektroninės stebėjimo sistemos naudojimo tvarką ir apie geležinkelio įmones, turinčias leidimą naudotis T2 koridoriumi.

Šiuo metu tokia sistema taikoma tik Šveicarijoje. T2 koridorius Šveicarijoje turi nacionalinės tranzito procedūros statusą. Geležinkelio įmonių, turinčių leidimą naudotis T2 koridoriumi, sąrašas ir informacija apie taikytiną procedūrą pateikti čia: http://www.ezv.admin.ch/zollanmeldung/05042/05049/index.html?lang=en.

VI.3.6. Popieriuje surašytų manifestų naudojimas bendrajai arba Sąjungos tranzito procedūrai oro transportu vežamoms prekėms įforminti

Šis punktas suskirstytas taip:

- įvadas (VI.3.6.1 punktas);
- oro transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra (VI.3.6.2 punktas);
- konkretūs atvejai (VI.3.6.4 punktas).

VI.3.6.1. Įvadas

Konvencijos I priedėlio 108–111b straipsniai

Norėdamas oro transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą, procedūros vykdytojas turi pateikti garantiją.

SMK 233 straipsnio 4 dalies d ir e punktai

PDA 46–48 straipsniai

Šiuo supaprastinimu gali būti naudojamasi tik iki NCTS sunaujovinimo datos. Po tos datos ekonominės veiklos vykdytojai turės naudotis NCTS ir vietoj to supaprastinimo galės:

– taikyti standartinę tranzito procedūrą (IV dalis) arba

– prekėms įformindami bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą naudoti muitinės deklaraciją, kurioje reikalaujama pateikti

mažiau duomenų.

Oro transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą gali oro transporto bendrovės, atitinkančios VI.2.1 punkte išdėstytus reikalavimus.

Oro transporto bendrovės, kurios oro transportu vežamoms prekėms taiko tranzito procedūras, įgyja procedūros vykdytojo statusą ir gali tranzito formalumus atlikti kaip tranzito deklaraciją naudodamos prekių manifestą.

Sąjungos ir (arba) bendrojo tranzito šalių oro uostai nurodomi leidime.

Teoriškai prekių manifestas, naudojamas kaip tranzito deklaracija, skiriasi nuo komercinio manifesto arba grupinių siuntų manifesto.

Pažymėtina, kad oro transportu vežamų prekių tranzitas taip pat visada gali būti vykdomas pateikiant standartinę tranzito deklaraciją, naudojantis NCTS.

Išvykimo oro uostas yra oro uostas, kuriame prekės pakraunamos, o paskirties oro uostas – oro uostas, kuriame jos iškraunamos.

VI.3.6.2. Oro transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra

Konvencijos I priedėlio 108–110 straipsniai

Oro transporto bendrovei leidžiama kaip tranzito deklaraciją naudoti prekių manifestą.

PDA 47–48 straipsniai

Prekių manifestas turi iš esmės atitikti 1944 m. gruodžio 7 d. Čikagoje pasirašytos Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos 9 priedo 3 priedėlyje nustatytą pavyzdį.

Pagal šią procedūrą reikalaujama, kad prekės, kurioms įforminamos skirtingos tranzito procedūros, turi būti nurodytos atskiruose manifestuose, kurių kiekvienas naudojamas kaip atitinkamos procedūros tranzito deklaracija. Pavyzdžiui, skrydžiui gali būti naudojami trys manifestai:

1. įprastinis komercinis prekių manifestas (kuriame nurodomos visos lėktuve esančios prekės);

2. kaip tranzito deklaracija naudojamas prekių manifestas, kuriame

nurodytos prekės, kurioms įforminta T1 tranzito procedūra;

3. kaip tranzito deklaracija naudojamas prekių manifestas, kuriame nurodytos prekės, kurioms įforminta T2 arba T2F tranzito procedūra.

VI.3.6.2.1. Leidimas oro transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą

Konvencijos I priedėlio 108 straipsnis

Taikoma VI.2.2 punkte išdėstyta leidimų suteikimo tvarka.

SMK 22 straipsnio 1 dalis

Prašymai teikiami muitinei, kurios kompetencijai priklauso priežiūra vietos, kurioje laikomi ar yra prieinami pagrindiniai muitinei reikalingi pareiškėjo apskaitos registrai ir kurioje bus vykdoma bent dalis leidime nurodytos veiklos.

PDA 26 straipsnis

Leidimų pripažinimo negaliojančiais, atšaukimo arba dalinio keitimo tvarka pateikta VI.2.3 punkte.

Jeigu oro transporto bendrovė nori pakeisti vieną arba kelis oro uostus, ji turi pateikti prašymą iš dalies pakeisti turimą leidimą.

VERSLININKAI

Oro transporto bendrovės prašyme pateikiama ši informacija:

1. manifesto forma;
2. su procedūra susijusių išvykimo oro uostų pavadinimai;
3. su procedūra susijusių paskirties oro uostų pavadinimai.

MUITINĖ

Į leidimą įtraukiama:

- manifesto forma;
- su procedūra susijusių išvykimo ir paskirties oro uostų pavadinimai;
- procedūros taikymo sąlygos, įskaitant reikalavimą T1, T2 ir T2F procedūroms naudoti atskirus prekių manifestus.

VERSLININKAI

Oro transporto bendrovė kiekvieno leidime nurodyto oro uosto muitinei išsiunčia patvirtintą leidimo kopiją.

Leidimas pateikiamas išvykimo muitinės įstaigos reikalavimu.

VI.3.6.2.2. Oro transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra

Konvencijos I priedėlio 109 straipsnis

PDA 47 straipsnis

Prekių manifeste turi būti pateikta ši informacija:

- prekių muitinis statusas (atitinkamai T1, T2 arba T2F);
- prekes gabenančios oro transporto bendrovės pavadinimas;
- reiso numeris;
- reiso data;
- išvykimo (pakrovimo) oro uosto ir paskirties (iškrovimo) oro uosto pavadinimas;
- surašymo data ir parašas.

Apie kiekvieną siuntą, nurodytą manifeste, pateikiama ši informacija:

1. orlaivio važtaraščio numeris;
2. pakuočių skaičius;
3. prekių aprašymas, kuriame pateikiama visa joms identifikuoti reikalinga informacija, arba prireikus įrašas „jungtinė siunta“, kurį galima sutrumpinti (lygiavertis grupinei siuntai). Tokiais atvejais manifeste nurodytų siuntų orlaivio važtaraščiuose pateikiamas prekių aprašymas, kuriame pateikiama visa joms identifikuoti reikalinga informacija. Tie orlaivio važtaraščiai pridedami prie manifesto;
4. bruto masė.

Jeigu oro transporto bendrovė neturi įgaliotojo siuntėjo statuso, ne mažiau kaip du manifesto (-ų) egzemplioriai pateikiami patvirtinti išvykimo oro uosto muitinei.

Išvykimo oro uosto MUITINĖ

Patvirtina manifestą (-us) – nurodomas muitinės įstaigos pavadinimas, uždedamas jos spaudas, įrašoma patvirtinimo data ir pasirašo muitinės pareigūnas.

Pasilieka po vieną kiekvieno manifesto kopiją.

Paskirties oro uoste oro transporto bendrovė, neturinti įgaliotojo gavėjo statuso, muitinės įstaigai pateikia prekes ir kaip tranzito deklaracija naudojamo manifesto (-ų) egzempliorių.

Tikrinimui atlikti paskirties muitinės įstaiga gali pareikalauti

pateikti visų neiškrautų prekių manifestus (arba orlaivio važtaraščius).

Pastaba dėl Sąjungos tranzito. Sąjungos prekes, kurioms netaikoma vidinio Sąjungos tranzito procedūra (T2, T2F), galima laisvai gabenti toliau į jų paskirties vietą Sąjungoje, jeigu atvežus jas į paskirties oro uostą nekyla jokių pagrįstų įtarimų arba abejonių dėl jų statuso.

Paskirties oro uosto MUITINĖ

Pasilieka po vieną kiekvieno pateikto manifesto kopiją.

Konvencijos I priedėlio 110 straipsnis

PDA 48 straipsnis

Paskirties oro uosto muitinė neprivalo manifestų egzempliorių grąžinti išvykimo oro uosto muitinei. Tranzito procedūra pripažįstama įvykdyta pagal oro transporto bendrovės sudarytą mėnesio sąrašą.

VERSLININKAI

Oro transporto bendrovė arba jos atstovas paskirties oro uoste kiekvieno mėnesio pradžioje turi sudaryti manifestų, kurie paskirties oro uosto muitinei buvo pateikti per praėjusį mėnesį, sąrašą. Jame pateikiama ši informacija:

– kiekvieno manifesto registracijos numeris;
– atitinkamas kodas T1, T2 arba T2F;
– prekes vežusios oro transporto bendrovės pavadinimas (arba jo santrumpa);
– reiso numeris;
– reiso data.

Pastaba. Kiekvienam išvykimo oro uostui sudaromas atskiras sąrašas.

MUITINĖ

Paskirties muitinės įstaiga patvirtina oro transporto bendrovės sudaryto manifestų sąrašo kopiją. Tada išsiunčia šį sąrašą išvykimo muitinės įstaigai.

Mėnesio manifestų sąrašus išsiųsti išvykimo muitinės įstaigai gali būti leista oro transporto bendrovei, jei paskirties muitinės įstaiga su tuo sutinka.

Išvykimo muitinės įstaiga turi patvirtinti, kad sąrašus gavo.

Nustačiusi neatitikčių, susijusių su sąraše nurodytų manifestų informacija, paskirties muitinės įstaiga praneša apie jas išvykimo muitinės įstaigai ir leidimą suteikusiai institucijai, nurodydama konkrečius prekių orlaivio važtaraščius.

VI.3.6.2.3. Oro transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra

Gabenamų prekių, kurioms jau įforminta tranzito procedūra (Sąjungos arba bendrojo tranzito dokumentas, ATA knygelė, NATO 302-oji forma ir kt.), orlaivio važtaraščiai įtraukiami į komercinį prekių manifestą, tačiau kaip tranzito deklaracija naudojamame manifeste nenurodomi. Tokių prekių orlaivio važtaraštyje pateikiamos nuorodos į taikomą tranzito procedūrą (dokumento numeris, data, išvykimo muitinės įstaiga).

Oro transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra pavaizduota toliau pateiktoje schemoje.

Oro transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra

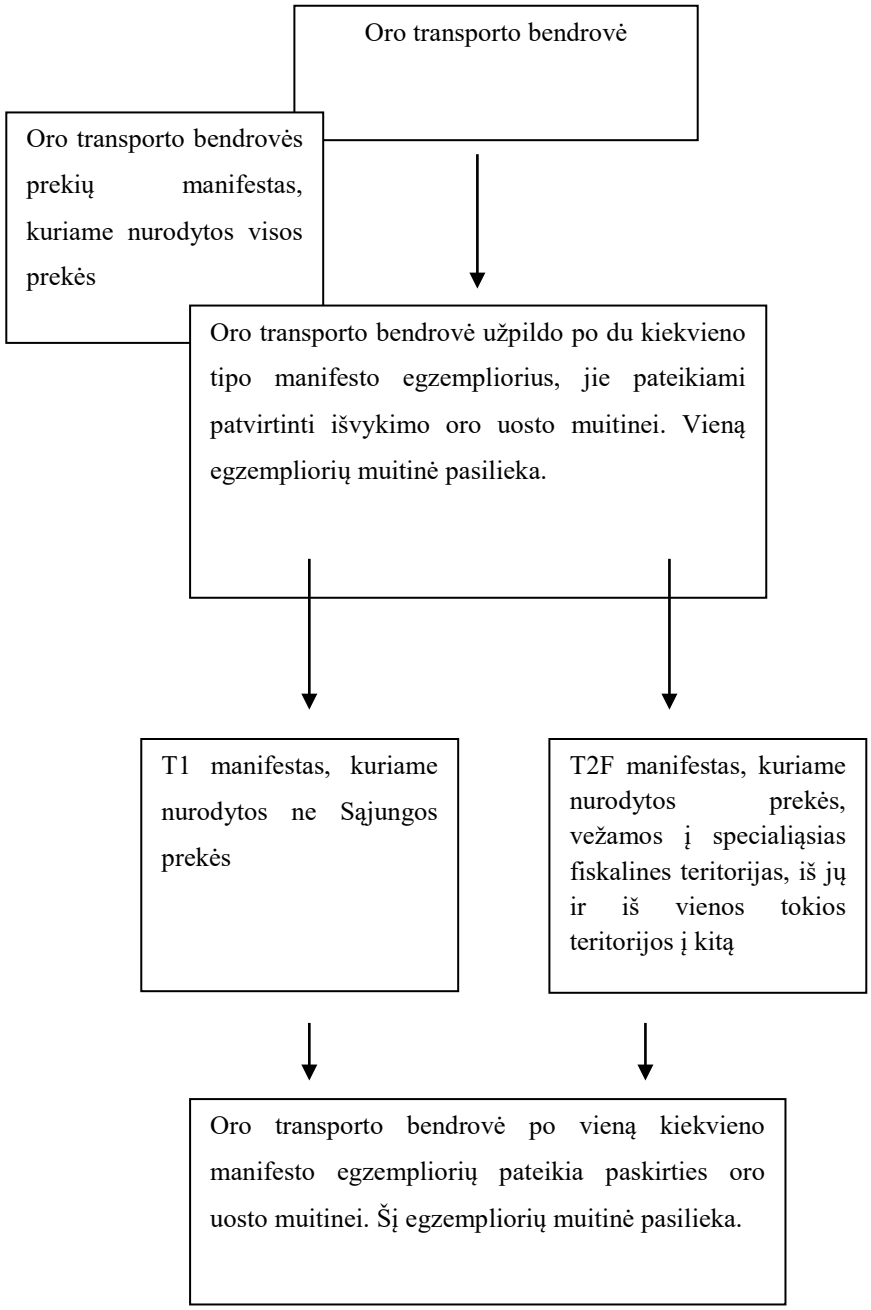

VI.3.6.3. Oro transportu vežamoms prekėms taikoma elektroninio manifesto naudojimu pagrįsta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra

Šis priedas nebeaktualus ir buvo išbrauktas.

VI.3.6.4. Konkretūs popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos bendrosios arba Sąjungos tranzito procedūros taikymo oro transportu vežamoms prekėms atvejai

Grupinės siuntos (jungtinės siuntos)

Grupinės siuntos oro transportu vežamos dviem būdais.

1. Grupinę siuntą veža oro transporto bendrovė. Šiuo atveju pati oro transporto bendrovė nurodo prekių statusą kiekvienoje prekių manifesto eilutėje.

2. Grupinė siunta vežama pagal siuntėjo ir važtos komplektuotojo sutartį. Ši sutartis vadinama ekspeditoriaus orlaivio važtaraščiu.

Jungtinė siunta oro transportu vežama pagal važtos komplektuotojo ir oro transporto bendrovės sudarytą sutartį. Ši sutartis vadinama oro transporto bendrovės orlaivio važtaraščiu. Be to, reikia pateikti jungtinės siuntos manifestą, t. y. visų jungtinę siuntą sudarančių pakuočių suvestinę, nurodant kiekvienos siuntos ekspeditoriaus orlaivio važtaraštį. Dėl to jungtinės siuntos manifestą būtina skirti nuo oro transporto bendrovės prekių manifesto, kuris naudojamas kaip tranzito deklaracija.

Gali būti, kad oro transporto bendrovė gabena jungtinę siuntą su oro transporto bendrovės orlaivio važtaraščiu, oro transporto vežamoms prekėms taikydama popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą. Jei taip yra, pripažįstama, kad oro transporto bendrovei nežinomas važtos komplektuotojo parengtų ekspeditoriaus orlaivio važtaraščių turinys. Tokiais atvejais oro transporto bendrovė gali sutikti išsiųsti jungtines siuntas taikant abiejų tipų tranzito procedūras, jeigu:

- važtos komplektuotojas įsipareigoja atskirų siuntų statusą registruoti ekspeditoriaus orlaivio važtaraštyje,
- jungtinių siuntų manifestuose pateikiama informacija, nurodyta Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos 9 priedo 3 priedėlyje,
- išvykimo ir paskirties oro uostų muitinės turi prieigą prie

ekspeditoriaus orlaivio važtaraščių, kad galėtų juos patikrinti,

- jungtinės siuntos manifeste yra nurodytas atitinkamas statusas (žr. toliau),
- oro transporto bendrovė informuojama apie jungtinės siuntos manifeste nurodytą aukščiausią statusą (statusas nurodomas tokia eilės tvarka: T1, T2, T2F, TD, C, X).

Kodais T1, T2, T2F, TD, C arba X jungtinės siuntos manifeste žymimos atitinkamos prekės, kaip nurodyta toliau.

Kodas	Bendrasis tranzitas	Sąjungos tranzitas
T1	Prekės, kurioms įforminama išorinio tranzito procedūra T1	Prekės, kurioms įforminama išorinio tranzito procedūra T1
T2	Prekės, kurioms įforminama vidinio tranzito procedūra T2	Prekės, kurioms įforminama vidinio tranzito procedūra T2
T2F	Prekės, kurioms įforminama vidinio tranzito procedūra T2	Prekės, kurioms įforminama vidinio Sąjungos tranzito procedūra, gabenamos iš specialiosios fiskalinės teritorijos į kitą Sąjungos muitų teritorijos dalį, kuri nėra specialioji fiskalinė teritorija, kaip nurodyta DA 188 straipsnio 1 dalyje. Šis kodas gali būti naudojamas Sąjungos prekėms, gabenamoms tarp specialiosios fiskalinės teritorijos ir kitos Sąjungos muitų teritorijos dalies, kaip nurodyta DA 188 straipsnio 2 dalyje.
TD	Prekės, kurioms jau įforminta kita tranzito procedūra*	Prekės, jau gabenamos įforminus Sąjungos tranzito procedūrą arba laikinojo įvežimo perdirbti, muitinio sandėliavimo ar laikinojo įvežimo procedūrą. Tokiais atvejais oro transporto

Kodas	Bendrasis tranzitas	Sąjungos tranzitas
		bendrovė važtaraštyje arba kitame atitinkamame komerciniame dokumente taip pat įrašo kodą TD. Be to, oro transporto bendrovė nurodo taikomą procedūrą, tranzito deklaracijos arba perdavimo dokumento numerį bei datą ir ją (jį) išdavusios įstaigos pavadinimą*.
C (lygiavertis T2L)	Sąjungos prekės, kurioms neįforminama tranzito procedūra	Sąjungos prekės, kurioms neįforminama tranzito procedūra ir kurių statusą galima įrodyti
X	Sąjungos prekės, kurių eksporto procedūra baigta, išvežimas patvirtintas ir kurioms neįforminama tranzito procedūra	Sąjungos prekės, kurių eksporto procedūra baigta, išvežimas patvirtintas ir kurioms neįforminama tranzito procedūra

* Prekės, kurioms jau įforminta tranzito procedūra (pvz., Sąjungos tranzito procedūra, TIR knygelė, ATA knygelė, NATO 302-oji forma ir kt.) ir kurios įtraukiamos į jungtinę siuntą, turi būti nurodomos kodu TD; be to, kodas TD įrašomas ekspeditoriaus orlaivio važtaraštyje ir nurodoma susijusi faktinė procedūra, tranzito deklaracijos registracijos numeris, data ir išvykimo muitinės įstaiga.

Jeigu oro transporto bendrovė oro transportu vežamoms prekėms taiko popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą, jungtinė siunta įrašant „jungtinė siunta“ (arba patvirtintą santrumpą) įtraukiama į oro transporto bendrovės manifestą, atitinkantį aukščiausią statusą, įrašytą jungtinės siuntos manifeste (statuso eilės tvarka: T1, T2, T2F).

Pavyzdys

Jeigu jungtinės siuntos manifeste yra nurodytos T1, T2 ir T2F prekės, šis manifestas įtraukiamas į T1 orlaivio manifestą.

Toliau pateikti grupinių siuntų vežimo oro transportu taikant abiejų tipų tranzito procedūras pavyzdžiai.

Oro transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta bendroji arba Sąjungos tranzito procedūra

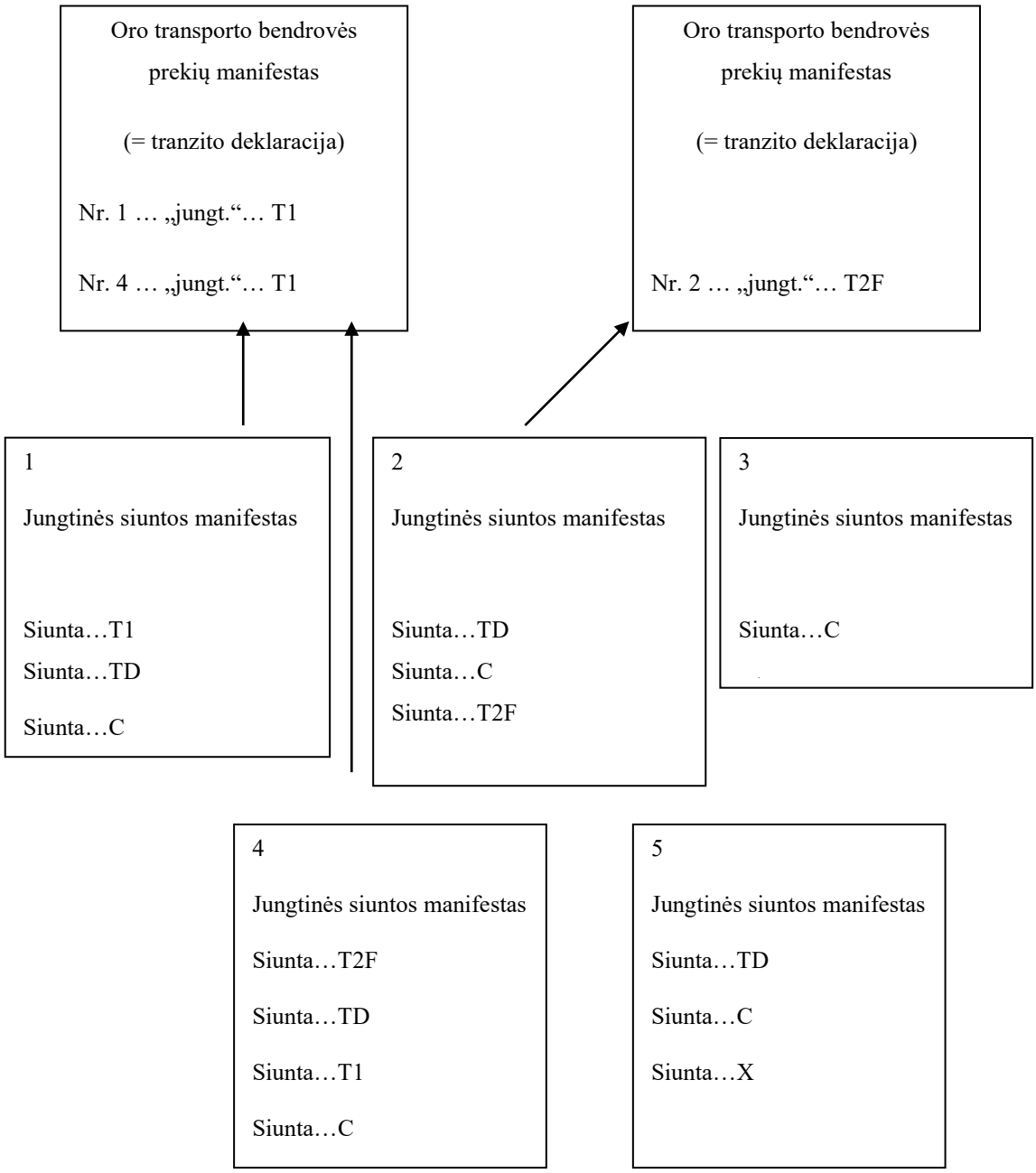

Pastaba. 3 ir 5 manifestai nėra susiję su tranzito procedūromis (3) arba su tranzito procedūromis, kurių vykdytojas yra deklarantas (5).

Prieiga prie visų jungtinių siuntų manifestų, ekspeditoriaus orlaivio važtaraščių ir oro transporto bendrovės manifestų suteikiama išvykimo oro uosto kompetentingoms institucijoms jų prašymu.

Visi jungtinių siuntų manifestai, ekspeditoriaus orlaivio važtaraščiai ir oro transporto bendrovės manifestai pateikiami paskirties oro uosto kompetentingoms institucijoms jų prašymu. Šios kompetentingos institucijos atlieka tinkamas patikras pagal jungtinių siuntų manifestuose pateiktą informaciją.

Išskyrus atvejus, kai naudojami kodai TD ir X, prekėms įformintos tranzito procedūros vykdytoja yra oro transporto bendrovė ir, jei būtų nustatyta pažeidimų, jai tenka visa atsakomybė už gabenimo operaciją. Oro transporto bendrovės ir važtos komplektuotojo santykiai reglamentuojami privačia komercine sutartimi įformintu susitarimu.

Grupinių siuntų vežimo oro transportu struktūrinė schema pateikiama VI.8.5 priede.

VI.3.6.4.1. Skubių siuntų vežėjų paslaugos

Jeigu skubių siuntų vežimo bendrovė pati teikia oro transporto paslaugas, ji gali prašyti leidimo oro transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą, apibūdintą VI.3.6.2 punkte.

Jeigu veža tik Sąjungos prekes, skubių siuntų vežimo bendrovė neprivalo surašyti muitinei skirto manifesto arba nurodyti prekių muitinio statuso.

Tačiau, veždama prekes, kurioms taikoma tranzito procedūra, skubių siuntų vežimo bendrovė privalo laikytis oro transporto bendrovėms taikomų tranzito procedūrų reikalavimų.

Jeigu skubių siuntų vežimo bendrovė veikia kaip oro transporto bendrovė ir turi leidimą oro transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą, prireikus ji surašo atskirus prekių manifestus pagal jų muitinį statusą.

Jeigu pagal dalinio frachtavimo susitarimą orlaivį nuomoja du arba daugiau oro kurjerių (skubių siuntų vežimo bendrovių), kiekvienas iš jų gali veikti kaip oro transporto bendrovė.

Jeigu skubių siuntų vežimo bendrovė nevykdo veiklos kaip oro transporto bendrovė ir yra sudariusi vežimo sutartį su kita oro transporto bendrove, galimi du scenarijai:

– jeigu orlaivio važtaraštis skirtas vienai siuntai, skubių siuntų vežimo bendrovė jame nurodo siuntos prekių muitinį statusą;

– jeigu orlaivio važtaraštis skirtas kelioms siuntoms, taikomos VI.3.6.4 punkte išdėstytos grupinių siuntų vežimo oro transportu taisyklės.

Jeigu skubias siuntas veža oro kurjeris, taikomos šios taisyklės:

a) kurjeris turi keliauti kaip paprastas keleivis,

b) skubios siuntos turi būti nurodomos oro kurjerio (skubių siuntų vežimo bendrovės) manifeste,

c) oro transporto bendrovė skubias siuntas turi vežti kaip papildomą bagažą, paprastai orlaivio bagažo skyriuje,

d) papildomas bagažas oro transporto bendrovės manifeste nenurodomas ir

e) tokioms siuntoms netaikomas ĮA 210 straipsnis.

VI.3.7. Jūrų transportu vežamos prekės

Šis punktas suskirstytas taip:

- įvadas (VI.3.7.1 punktas);
- jūrų transportu vežamoms prekėms taikomos popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos Sąjungos tranzito procedūros (VI.3.7.2 punktas);
- konkretūs atvejai (VI.3.7.4 punktas).

VI.3.7.1. Įvadas

PDA 24 straipsnio 2 dalis

Norėdamas jūrų transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą Sąjungos tranzito procedūrą, procedūros vykdytojas turi pateikti garantiją.

Šiuo supaprastinimu gali būti naudojamasi tik iki NCTS sunaujovinimo datos. Po tos datos ekonominės veiklos vykdytojai turės naudotis NCTS ir vietoj to supaprastinimo galės:

– taikyti standartinę tranzito procedūrą (IV dalis) arba

– prekėms įformindami Sąjungos tranzito procedūrą naudoti muitinės deklaraciją, kurioje reikalaujama pateikti mažiau duomenų.

Sąjungos tranzito procedūrą tam tikrais atvejais privaloma taikyti ne Sąjungos prekėms, jūrų transportu vežamoms gavus leidimą įsteigta reguliariąja laivybos linija (daugiau informacijos apie šias linijas pateikiama II dalyje).

Šia procedūra gali naudotis reguliariąją laivybos liniją įsteigusios laivybos bendrovės, atitinkančios VI.3.7.2 punktuose nustatytus kriterijus (ir bendruosius kriterijus, išdėstytus VI.2.1 punkte). Taikant šią procedūrą, kiekvienos kategorijos prekėms surašomas atskiras kaip tranzito deklaracija naudojamas prekių manifestas.

Teoriškai prekių manifestas, naudojamas kaip muitinės tranzito deklaracija, skiriasi nuo komercinio manifesto arba grupinių siuntų manifesto.

Laivybos bendrovė i) aptariamų gabenimo operacijų atžvilgiu įgyja procedūros vykdytojo statusą, ii) privalo laikytis tranzito taisyklių ir iii) kaip tranzito dokumentą naudoja manifestą.

Išvykimo uostas yra uostas, kuriame prekės pakraunamos, o paskirties uostas – uostas, kuriame jos iškraunamos.

VI.3.7.2. Jūrų transportu vežamoms prekėms taikomos popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos Sąjungos tranzito procedūros

Jūrų transportu vežamoms prekėms taikant popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstas Sąjungos tranzito procedūras, laivybos bendrovei leidžiama kaip tranzito deklaraciją naudoti prekių manifestą.

Šiai procedūrai būdinga tai, kad kai atliekant vežimo operaciją kartu vežamos prekės, kurioms įforminama išorinio Sąjungos tranzito procedūra (T1), ir prekės, kurioms įforminama vidinio Sąjungos tranzito procedūra (T2F), kiekvienos kategorijos prekėms turi būti surašomas atskiras manifestas.

Be to, dar naudojamas komercinis manifestas, kuriame nurodomos

visos laive esančios prekės.

VI.3.7.2.1. Leidimas jūrų transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstas Sąjungos tranzito procedūras

SMK 22 straipsnio 1 dalis

Taikoma VI.2.2 punkte išdėstyta leidimų suteikimo tvarka.

PDA 25 straipsnis

Laivybos bendrovė, norinti jūrų transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstas Sąjungos tranzito procedūras, prašymą suteikti leidimą teikia muitinei, kurios kompetencijai priklauso priežiūra vietos, kurioje laikomi ar yra prieinami pagrindiniai muitinei reikalingi pareiškėjo apskaitos registrai ir kurioje bus vykdoma bent dalis leidime nurodytos veiklos.

Muitinė išduoda VI.8.8 priede pateikto pavyzdžio leidimą.

Leidimų pripažinimo negaliojančiais, atšaukimo arba dalinio keitimo tvarka pateikta VI.2.3 punkte.

Jeigu laivybos bendrovė nori pakeisti vieną arba kelis uostus, ji turi pateikti prašymą iš dalies pakeisti turimą leidimą.

VERSLININKAI

Laivybos bendrovės prašyme pateikiama ši informacija:

1. manifesto forma;
2. su procedūra susijusių išvykimo uostų pavadinimai;
3. su procedūra susijusių paskirties uostų pavadinimai.

MUITINĖ

Į leidimą įtraukiama (pagal VI.8.6 priedą):

– manifesto forma;

– su procedūra susijusių išvykimo ir paskirties uostų pavadinimai;

– procedūros taikymo sąlygos, įskaitant reikalavimą T1 ir T2F procedūroms naudoti atskirus manifestus.

VERSLININKAI

Laivybos bendrovė kiekvieno leidime nurodyto jūrų uosto muitinei išsiunčia patvirtintą leidimo kopiją.

Leidimas jūrų transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstas Sąjungos tranzito procedūras pateikiamas išvykimo muitinės įstaigos reikalavimu.

VI.3.7.2.2. Jūrų transportu vežamoms prekėms taikomos popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos Sąjungos tranzito procedūros

PDA 50 straipsnis

Prekių manifeste turi būti pateikta ši informacija:

- prekių muitinis statusas (atitinkamai T1 arba T2F);
- laivybos bendrovės įgaliotojo atstovo parašas ir data;
- laivybos bendrovės pavadinimas ir tikslus adresas;
- prekes vežančio laivo identifikavimo duomenys;
- išvykimo (pakrovimo) uostas;
- paskirties (iškrovimo) uostas;

taip pat ši informacija apie kiekvieną siuntą:

- laivo važtaraščio (konosamento) numeris;
- pakuočių skaičius, rūšis, ženklai ir identifikavimo numeriai;
- įprastas prekių aprašymas, kuriame pateikiama visa joms identifikuoti reikalinga informacija;
- bruto masė kilogramais;
- kai tinkama, konteinerių identifikavimo numeriai.

Jeigu laivybos bendrovė neturi įgaliotojo siuntėjo statuso, ne mažiau kaip du manifesto, naudojamo kaip tranzito deklaracija, egzemplioriai pateikiami patvirtinti išvykimo (pakrovimo) uosto muitinei.

Išvykimo uosto MUITINĖ

Patvirtina manifestą – nurodomas muitinės įstaigos pavadinimas, uždedamas jos spaudas, įrašoma patvirtinimo data ir pasirašo muitinės pareigūnas.

Pasilieka po vieną kiekvieno pateikto manifesto kopiją.

Paskirties (iškrovimo) uoste laivybos bendrovė, neturinti įgaliotojo gavėjo statuso, muitinės įstaigai turi pateikti prekes ir kaip tranzito deklaracija naudojamo manifesto (-ų) egzempliorių.

Tikrinimui atlikti paskirties muitinės įstaiga gali pareikalauti pateikti visų neiškrautų prekių manifestus (arba laivo važtaraščius (konosamentus)).

Sąjungos prekes, kurioms netaikoma vidinio Sąjungos tranzito procedūra (T2F), galima laisvai gabenti toliau į jų paskirties vietą Sąjungoje, jeigu atvežus jas į paskirties jūrų uostą nekyla jokių pagrįstų įtarimų arba abejonių dėl jų statuso.

Paskirties uosto MUITINĖ

Pasilieka po vieną kiekvieno pateikto manifesto kopiją.

PDA 51 straipsnis

Paskirties muitinės įstaiga neprivalo manifestų egzempliorių grąžinti išvykimo muitinės įstaigai. Tranzito procedūra pripažįstama įvykdyta pagal laivybos bendrovės sudarytą mėnesio sąrašą.

VERSLININKAI

Laivybos bendrovė arba jos atstovas paskirties uoste kiekvieno mėnesio pradžioje turi sudaryti manifestų, kurie paskirties uosto muitinei pateikti per praėjusį mėnesį, sąrašą. Jame pateikiama ši informacija:

- kiekvieno manifesto registracijos numeris;
- atitinkamas kodas T1 arba T2F;
- prekes vežusios laivybos bendrovės pavadinimas (arba jo santrumpa);
- jūrų transporto operacijos data.

Pastaba. Kiekvienam išvykimo uostui sudaromas atskiras sąrašas.

MUITINĖ

Paskirties muitinės įstaiga patvirtina laivybos bendrovės sudaryto manifestų sąrašo kopiją ir išsiunčia ją išvykimo muitinės įstaigai.

Leidime taip pat gali būti numatyta, kad tą sąrašą išvykimo muitinės įstaigai išsiunčia pati laivybos bendrovė.

Išvykimo muitinės įstaiga turi patvirtinti, kad sąrašus gavo.

Nustačiusi neatitikčių, susijusių su sąraše nurodytų manifestų informacija, paskirties muitinės įstaiga praneša apie jas išvykimo muitinės įstaigai ir leidimą suteikusiai institucijai, nurodydama konkrečius prekių laivo važtaraščius (konosamentus).

Jūrų transportu vežamoms prekėms taikomos popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos Sąjungos tranzito procedūros pavaizduotos toliau pateiktoje schemoje.

Jūrų transportu vežamoms prekėms taikomos popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos Sąjungos tranzito procedūros

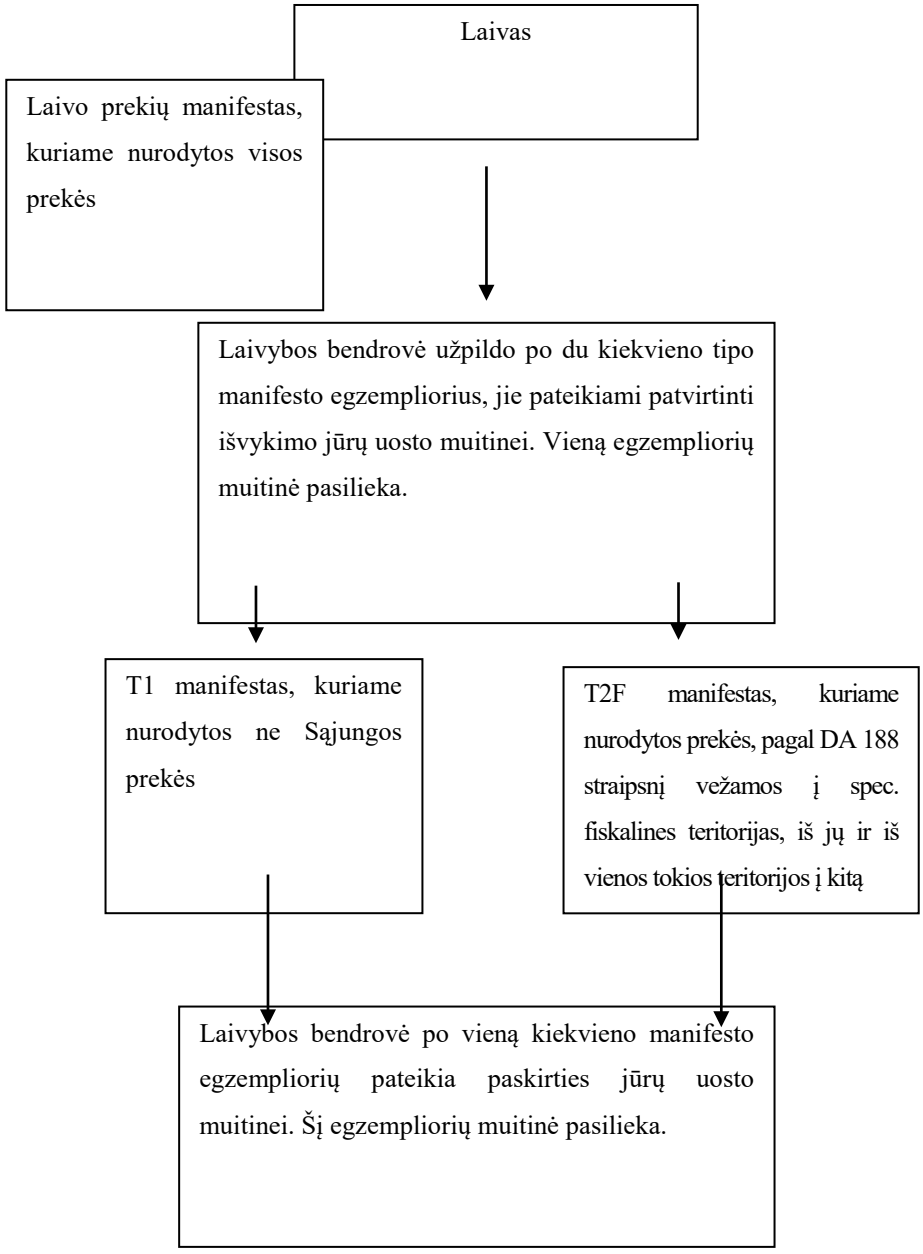

VI.3.7.2.3. Pavyzdžiai

1 pavyzdys

Reguliarioji laivybos linija Diunkerkas–Roterdamas

– Standartinė tranzito procedūra (NCTS): garantija privaloma

Sąjungos tranzito procedūra privaloma ne Sąjungos prekėms. Pateikiama T1 tranzito deklaracija ir garantija.

Pateikiamas akcizais apmokestinamų Sąjungos prekių specialus lydimasis dokumentas (eAD).

Pastaba. Kadangi Sąjungos prekės yra išleistos į laisvą apyvartą, Sąjungos tranzito procedūra joms netaikoma. Šios prekės nurodomos komerciniame prekių manifeste.

– Jūrų transportu vežamoms prekėms taikomos popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos Sąjungos tranzito procedūros: garantija privaloma

Sąjungos tranzito procedūra privaloma ne Sąjungos prekėms. Surašomas (atskiras) manifestas, kuriame nurodomas kodas T1 ir kuris naudojamas kaip tranzito deklaracija.

Pateikiamas akcizais apmokestinamų Sąjungos prekių specialus lydimasis dokumentas (eAD).

Pastaba. Kadangi Sąjungos prekės yra išleistos į laisvą apyvartą, Sąjungos tranzito procedūra joms netaikoma. Šios prekės nurodomos komerciniame prekių manifeste.

2 pavyzdys

Reguliarioji laivybos linija Havras–For de Fransas

– Standartinė tranzito procedūra (NCTS): garantija privaloma

Sąjungos tranzito procedūra privaloma:

- ne Sąjungos prekėms: pateikiama T1 tranzito deklaracija ir garantija;
- prekėms, vežamoms į specialiąsias fiskalines teritorijas, iš jų ir iš vienos tokios teritorijos į kitą (nurodyta DA 188 straipsnyje): pateikiama T2F tranzito deklaracija ir garantija.

– Jūrų transportu vežamoms prekėms taikomos popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos Sąjungos tranzito procedūros: garantija privaloma

Sąjungos tranzito procedūra privaloma:

- ne Sąjungos prekėms: surašomas (atskiras) manifestas, kuriame nurodomas kodas T1 ir kuris naudojamas kaip ne Sąjungos prekių tranzito deklaracija;
- tam tikroms Sąjungos prekėms (įskaitant akcizais apmokestinamas prekes): surašomas (atskiras) manifestas, kuriame nurodomas kodas T2F ir kuris naudojamas kaip Sąjungos prekių tranzito deklaracija.

VI.3.7.4. Konkretūs popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos Sąjungos tranzito procedūros taikymo jūrų transportu vežamoms prekėms atvejai

VI.3.7.4.1. Grupinės siuntos

Jei jūrų transportu vežamos kelios prekių siuntos sujungiamos į vieną, dėl kiekvienos tokios grupinės siuntos dalies siuntėjas ir važtos komplektuotojas sudaro sutartį. Šios sutarties įrodymas yra surašomas i) važtaraštis, ii) Tarptautinės ekspeditorių asociacijų federacijos (FIATA) patvirtintas ekspeditoriaus laivo važtaraštis (konosamentas) arba iii) kitas komercinis dokumentas, dėl kurio susitaria siuntėjas ir važtos komplektuotojas.

Grupinė siunta jūrų transportu vežama pagal važtos komplektuotojo ir laivybos bendrovės sudarytą sutartį. Šios sutarties įrodymas yra i) vežėjo laivo važtaraštis (konosamentas), ii) jūrų važtaraštis arba iii) kitas komercinis dokumentas, dėl kurio susitaria laivybos bendrovė ir važtos komplektuotojas.

Be to, važtos komplektuotojas turi surašyti grupinės siuntos manifestą, t. y. visų grupinę siuntą sudarančių pakuočių suvestinę, nurodydamas atitinkamai kiekvieną važtaraštį, laivo važtaraštį (konosamentą) arba kitą komercinį dokumentą. Dėl to grupinės siuntos manifestą būtina skirti nuo laivo prekių manifesto, kuris naudojamas kaip tranzito deklaracija.

Gali būti, kad jūrų transportu vežamoms prekėms taikydama abiejų tipų tranzito procedūras laivybos bendrovė veža grupinę siuntą su

vežėjo laivo važtaraščiu (konosamentu), jūrų važtaraščiu arba kitu komerciniu dokumentu. Jei taip yra, pripažįstama, kad laivybos bendrovei nebūtinai turi būti žinomas grupinių siuntų turinys, jeigu jose nėra pavojingų prekių, kurias reikia deklaruoti atskirai.

Laivybos bendrovė gali sutikti išsiųsti grupines siuntas pagal abi jūrų transportu vežamoms prekėms taikomas tranzito procedūras, jeigu:

- važtos komplektuotojas įsipareigoja registruoti atskirų siuntų statusą savo verslo registruose;
- grupinės siuntos manifeste pateikiama PDA 53 straipsnyje nurodyta informacija;
- išvykimo ir paskirties uosto muitinės turi prieigą prie važtaraščių, kad galėtų juos patikrinti;
- grupinės siuntos manifeste yra nurodytas atitinkamas statusas (žr. toliau);
- laivybos bendrovė informuojama apie grupinės siuntos manifeste nurodytą aukščiausią statusą (statusas nurodomas tokia eilės tvarka: T1, T2F, TD, C, X).

Kodais T1, T2F, TD, C arba X grupinės siuntos manifeste žymimos atitinkamos prekės, kaip nurodyta tolesnėje lentelėje.

Kodas	Sąjungos tranzitas
T1	Prekės, kurioms įforminama išorinio Sąjungos tranzito procedūra T1
T2F ——— TF	Prekės, kurioms įforminama vidinio Sąjungos tranzito procedūra, gabenamos iš specialiosios fiskalinės teritorijos į kitą Sąjungos muitų teritorijos dalį, kuri nėra specialioji fiskalinė teritorija, kaip nurodyta DA 188 straipsnio 1 dalyje. Šis kodas gali būti naudojamas Sąjungos prekėms, gabenamoms tarp specialiosios fiskalinės teritorijos ir kitos Sąjungos muitų teritorijos dalies, kaip nurodyta DA 188 straipsnio 2 dalyje.
TD	Prekės, jau gabenamos įforminus Sąjungos tranzito procedūrą arba laikinojo įvežimo perdirbti, muitinio sandėliavimo ar laikinojo įvežimo procedūrą. Tokiais atvejais laivybos bendrovė atitinkamų prekių važtaraštyje taip pat įrašo kodą TD. Be to, laivybos transporto bendrovė nurodo i) taikomą procedūrą, ii) tranzito deklaracijos arba perdavimo dokumento numerį bei datą ir iii) ją (jį) išdavusios įstaigos pavadinimą*.

C (lygiavertis T2L)	Sąjungos prekės, kurioms neįforminama tranzito procedūra ir kurių statusą galima įrodyti
X	Sąjungos prekės, kurių eksporto procedūra baigta, išvežimas patvirtintas ir kurioms neįforminama tranzito procedūra

* Prekės, kurioms jau įforminta tranzito procedūra (pvz., Sąjungos tranzito procedūra, TIR knygelė, ATA knygelė, NATO 302-oji forma ir kt.) ir kurios įtraukiamos į grupinę siuntą, turi būti nurodomos kodu TD. Be to, atskiruose važtaraščiuose arba kituose komerciniuose dokumentuose, kurie yra vežimo sutarties įrodymas, įrašomas kodas TD, nurodomos susijusios faktinės procedūros, taip pat tranzito dokumento registracijos numeris bei data ir išvykimo muitinės įstaigos pavadinimas.

Jeigu laivybos bendrovė jūrų transportu vežamoms prekėms taiko popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą Sąjungos tranzito procedūrą, grupinė siunta įrašant „grupinė siunta“ įtraukiama į laivo manifestą, atitinkantį aukščiausią grupinės siuntos manifeste įrašytą statusą (statuso eilės tvarka yra T1, T2F). Pavyzdžiui, jeigu grupinę siuntą sudaro T1 ir T2F prekės, ji deklaruojama T1 laivo manifeste.

Toliau pateikti grupinių siuntų vežimo jūrų transportu taikant abiejų tipų tranzito procedūras pavyzdžiai.

Jūrų transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta Sąjungos tranzito procedūra

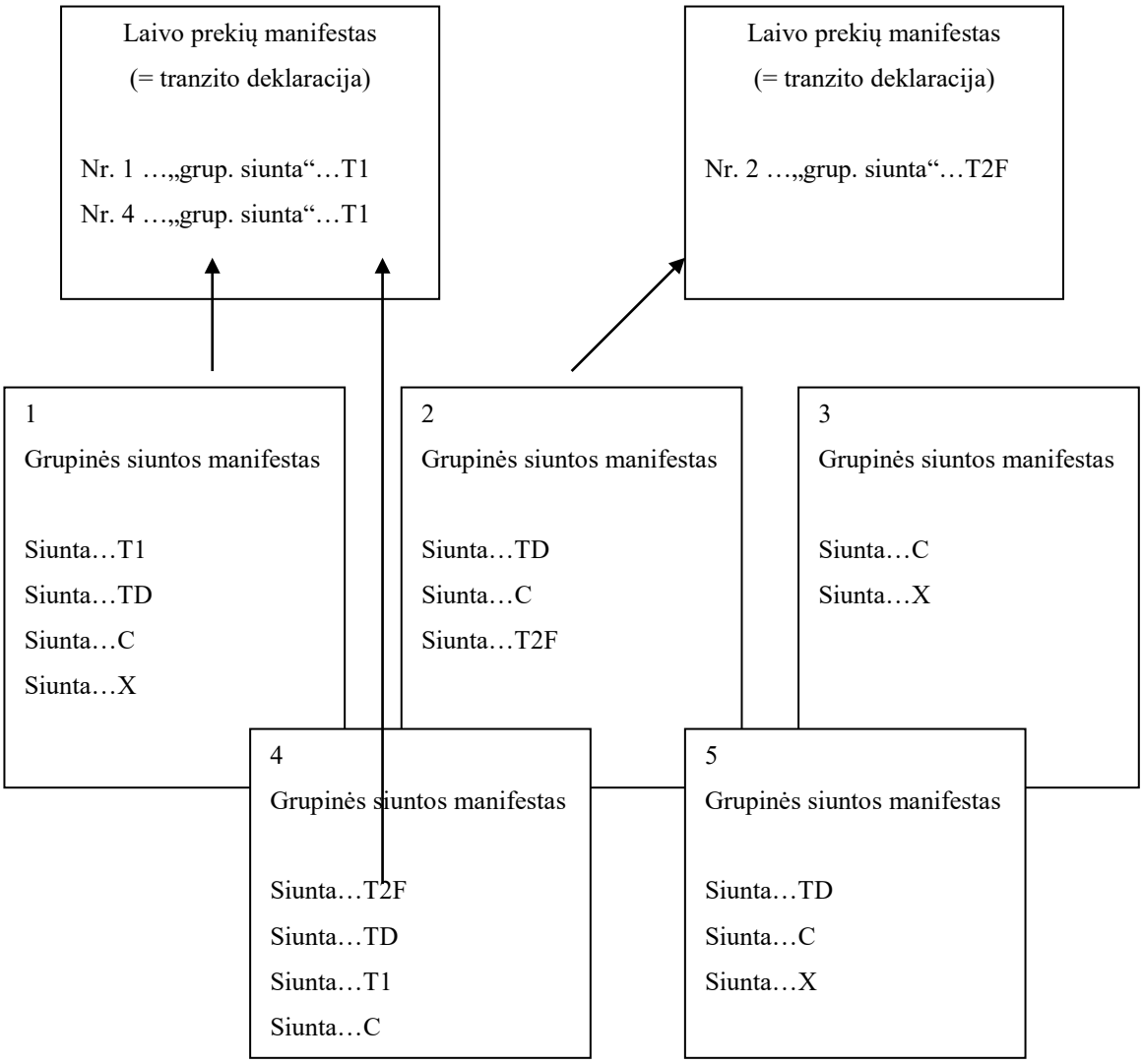

Pastaba. 3 ir 5 manifestai nėra susiję su tranzito procedūromis (3) arba su tranzito procedūromis, kurių vykdytojas yra deklarantas (5).

VI.3.7.4.2. Prekių vežimas jūrų transportu ne reguliariąja laivybos linija

PDA 49, 50 ir 51 straipsniai netaikomi prekėms, vežamoms laivais, plaukiojančiais ne reguliariosiomis laivybos linijomis, jeigu vežėjas pasirenka taikyti Sąjungos tranzito procedūrą.

Toliau pateikiami pavyzdžiai taikomi tik prekėms, vežamoms laivais, plaukiojančiais ne reguliariosiomis laivybos linijomis, taikant Sąjungos tranzito procedūrą (arba prireikus kitą procedūrą).

- **Ne Sąjungos prekės**

– Gabenimo operacija pradedama iki ES išsiuntimo uosto ir baigiama ES iškrovimo uoste.

Pavyzdys. Briuselis–Havras (iš Briuselio į Antverpeną vežama kelių transportu)

T1 procedūra yra privaloma vežant prekes kelių transportu, o jūrų transportu – ne.

Rekomenduojama praktika: Sąjungos tranzito procedūra turėtų būti taikoma tik tai gabenimo operacijos daliai, kai prekės gabenamos kelių transportu.

– Gabenimo operacija pradedama ES išsiuntimo uoste ir, iškrovus prekes ES iškrovimo uoste, tęsiama toliau.

Pavyzdys. Havras–Briuselis (iš Antverpeno į Briuselį vežama kelių transportu)

T1 procedūra yra privaloma vežant prekes kelių transportu, o jūrų transportu – ne.

Rekomenduojama praktika: T1 deklaracija surašoma visai gabenimo iš Havro į Briuselį operacijai.

– Gabenimo operacija pradedama iki ES išsiuntimo uosto ir, iškrovus prekes ES iškrovimo uoste, tęsiama toliau.

Pavyzdys. Madridas–Milanas (iš Barselonos į Genują vežama jūrų transportu)

Rekomenduojama praktika: tranzito deklaracija turėtų būti surašyta visai gabenimo (keliais ir jūra) iš Madrido į Milaną operacijai.

VI.3.8. Supaprastintos procedūros pagal Konvencijos 6 straipsnį

Jeigu užtikrinamas visų prekėms taikomų priemonių įgyvendinimas, bendrojo tranzito šalys tarpusavyje gali nustatyti supaprastintas procedūras. Jos gali jas nustatyti sudarydamos dvišalius arba

daugiašalius susitarimus, taikomus tam tikroms prekių vežimo rūšims arba konkrečioms įmonėms.

Šalys apie minėtas supaprastintas procedūras Europos Komisijai praneša naudodamos VI.8.8 priede pateiktą formą.

Taikoma VI.2.2 punkte išdėstyta leidimų suteikimo tvarka.

Leidimų pripažinimo negaliojančiais, atšaukimo arba dalinio keitimo tvarka pateikta VI.2.3 punkte.

VI.3.9. Elektroninio transporto dokumento naudojimas kaip tranzito deklaracijos bendrajai arba Sąjungos tranzito procedūrai oro transportu vežamoms prekėms įforminti

Šis punktas suskirstytas taip:

- įvadas (VI.3.9.1 punktas);
- bendroji informacija (VI.3.9.2 punktas);
- leidimas naudoti ETD (VI.3.9.3 punktas);
- ETD naudojimo procedūrinės taisyklės (VI.3.9.4 punktas).

VI.3.9.1. Įvadas

Konvencijos I priedėlio 55 straipsnio 1 dalies h punktas

Oro transporto bendrovei gali būti leista prekėms įforminti bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą kaip tranzito deklaraciją naudojant elektroninį transporto dokumentą (ETD).

SMK 233 straipsnio 4 dalies e punktas

ĮA 319 ir 320 straipsniai

Konvencijos III priedėlio B6a ir A1a priedai

DA B priedas ir ĮA B priedas

Leidimas naudoti ETD suteikiamas oro transporto bendrovėms, atitinkančioms šio supaprastinimo taikymo kriterijus. Du svarbūs šio leidimo suteikimo kriterijai: i) užtikrinama, kad elektroniniame transporto dokumente būtų pateikti duomenys, privalomi tranzito deklaracijoje, ir ii) užtikrinama, kad tie duomenys išvykimo ir paskirties vietoje būtų prieinami muitinei, kad ji galėtų atlikti prekių priežiūrą ir procedūrą pripažinti įvykdyta. Šie duomenys nurodyti Konvencijos III priedėlio B6a ir A1a prieduose (DA B priede ir ĮA B priede).

VI.3.9.2. Bendroji informacija

SMK 89 straipsnio 7 dalies d punktas

Garantijos nereikalaujama, nes pripažįstama, kad vežimas oro transportu yra saugus ir kad, išskyrus avarijų atvejus, vežimo sąlygos bus įvykdytos nuo išvykimo oro uosto iki paskirties oro uosto.

Konvencijos I priedėlio 13 straipsnio 1 dalies a punktas

Skubių siuntų vežėjai yra arba oro transporto bendrovės (joms taikomos bendrosios taisyklės), arba tų bendrovių klientai. Skubių siuntų vežėjams specialių reikalavimų dėl ETD netaikoma.

Procedūros vykdytoja yra oro transporto bendrovė.

Leidime nurodomos Sąjungos ir (arba) bendrojo tranzito šalių pakrovimo ir iškrovimo oro uostų, kuriuose taikomas leidimas, muitinės įstaigos.

Pakrovimo oro uostas laikomas išvykimo oro uostu, o iškrovimo oro uostas – paskirties oro uostu.

Pažymėtina, kad oro transportu vežamų prekių tranzitas taip pat gali būti vykdomas pateikiant standartinę tranzito deklaraciją, naudojantis NCTS (IV dalis[43]).

VI.3.9.3. Leidimas naudoti ETD

SMK 5 straipsnio 31 punktas ir 22 straipsnis

Leidimų suteikimo tvarka aprašyta VI.2.2–VI.2.5 punktuose.

ĮA 319 straipsnis

Prašymai teikiami muitinei, kurios kompetencijai priklauso priežiūra vietos, kurioje laikomi ar yra prieinami pagrindiniai muitinei reikalingi pareiškėjo apskaitos registrai ir kurioje bus vykdoma bent dalis leidime nurodytos veiklos.

DA A priedas

Konvencijos I priedėlio 59 ir 111a straipsniai

VERSLININKAI

Oro transporto bendrovės prašyme pateikiama visų pirma ši informacija:

1. pareiškėjo pavadinimas arba EORI kodas[44];
2. i) už muitinės reikalus ir prašymą atsakingo asmens ir ii) už prašymą teikiančią bendrovę atsakingo arba jos valdymą kontroliuojančio asmens vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys;

[43] Sąjungoje, jei taikytina, prekės gali būti gabenamos kitais būdais, nustatytais SMK 226 ir 227 straipsniuose.

[44] EORI kodas taikomas tik ES.

3. vieta, kurioje laikomi ar yra prieinami pagrindiniai muitinei reikalingi apskaitos registrai;
4. pagrindinių muitinei reikalingų apskaitos registrų rūšis;
5. vieta, kurioje vedama apskaita;
6. įrašų rūšis;
7. išvykimo ir paskirties muitinės įstaiga (-os);
8. skrydžių tarp Sąjungos arba bendrojo tranzito šalių oro uostų skaičius;
9. informacija apie tai, kaip išvykimo ir paskirties oro uostų muitinėms bus suteikiama prieiga prie duomenų (jei skirtingoms muitinės įstaigoms arba skirtingose šalyse taikomi skirtingi būdai, kiekvienas iš jų turi būti nurodomas prašyme).

Pirmiau nurodyta informaciją privaloma Sąjungoje (DA A priedas, 9f skiltis), tačiau jos gali būti reikalaujama ir bendrojo tranzito šalyse.

Kompetentinga muitinė patikrina atitiktį kriterijams (VI.2.2 punktas). Tuo metu vykdoma konsultavimosi su prašyme nurodytomis išvykimo ir paskirties muitinės įstaigomis procedūra. Konsultavimosi procedūra pradedama iškart, kai tik priimamas prašymas, ir gali trukti ne ilgiau kaip 45 dienas.

Konsultavimosi procedūra vykdoma naudojantis Muitinės sprendimų valdymo sistema (CDMS), kuri taikoma tik valstybėse narėse. Jei nėra galimybės naudotis CDMS arba jei procese dalyvauja bendrojo tranzito šalys, konsultavimosi raštas kartu su prašymo kopija siunčiamas e. paštu. Kiekvienos šalies e. pašto adresų sąrašas ir konsultavimosi rašto pavyzdys pateikti atitinkamai VI.8.9 ir VI.8.10 prieduose.

Konsultavimosi procedūros metu institucija, į kurią kreipiamasi, turėtų patikrinti: i) ar pareiškėjas tenkina leidimo suteikimo kriterijus, o svarbiausia, ii) ar muitinės įstaigoms, į kurias kreipiamasi, gali būti suteikta prieiga prie privalomų kaip tranzito deklaracija naudojamo ETD duomenų ir kaip ji suteikiama.

Gavusi prašymą dėl konsultacijos, institucija, į kurią kreipiamasi, visų pirma patikrina i) informaciją apie pareiškėją, remdamasi savo registrais arba bendradarbiaudama su kitomis įstaigomis, ii) duomenų mainų sistemą, iii) prekių tikrinimo vietą, iv) oro transporto bendrovės taikomų savo veiklos kontrolės priemonių lygį ir v) kas yra oro transporto bendrovės atstovas, jei tai aktualu.

Jei prieštaraujama, per 45 dienas nuo prašymo gavimo apie tai per CDMS turi būti informuota prašančioji institucija. Jei nėra galimybės naudotis

CDMS arba jei procese dalyvauja bendrojo tranzito šalis, prašančioji institucija informuojama e. paštu, nusiunčiant tą patį raštą (VI.8.10 priedas). Jei institucija, į kurią kreipiamasi, nustato, kad pareiškėjas nevykdo reguliarių skrydžių į tos šalies oro uostus, tos šalies oro uostai negali būti įtraukiami į leidimą. Tačiau jei prašymas yra susijęs su daugiau oro uostų, leidimas gali būti suteikiamas išbraukiant tuos oro uostus, kurių atžvilgiu, institucijos, į kurią kreipiamasi, nuomone, sąlygos nėra įvykdytos.

Jei institucija, į kurią kreipiamasi, atsisako patenkinti prašymą suteikti leidimą, nes neįvykdyta tam tikra sąlyga, o ypač dėl to, kad buvo padaryta sunkių arba kartotinių muitų teisės aktų ir mokesčių taisyklių pažeidimų, ji turi nurodyti tokio atsisakymo priežastis ir teisės nuostatas, kuriomis remiasi. Tokiu atveju šalies, kurioje buvo pateiktas prašymas, institucijos leidimo nesuteikia ir nurodo oro transporto bendrovei atsisakymo priežastis.

Jei per numatytą laikotarpį negaunama jokių prieštaravimų, prašančioji institucija gali daryti prielaidą, kad kriterijai, dėl kurių konsultuotasi, yra tenkinami.

Jeigu konsultavimosi procesas baigiasi negavus prieštaravimų, kompetentinga muitinė patenkina prašymą ir suteikia leidimą, kuris taikomas skrydžiams į šalį ir iš jos.

Leidimas taikomas tik tranzito operacijoms tarp leidime nurodytų išvykimo ir paskirties muitinės įstaigų. Jis galioja tik tose šalyse, kuriose yra tos įstaigos.

Leidimas nurodomas elektroniniame transporto dokumente kaskart, kai pradedama tranzito operacija. Šią informaciją pateikti būtina, nebent ją galima gauti iš kitų duomenų, pavyzdžiui, pagal leidimo turėtojo EORI kodą, arba naudojantis CDMS.

Dėl leidimo naudojimo stebėsenos žr. VI.2.3 punktą.

Leidimų pripažinimo negaliojančiais, atšaukimo arba dalinio keitimo tvarka pateikta VI.2.4 punkte. Jeigu oro transporto bendrovė pageidauja į turimą leidimą įtraukti arba iš jo išbraukti vieną ar kelis oro uostus, ji turi pateikti prašymą iš dalies pakeisti tą leidimą.

Dėl leidimo galiojimo sustabdymo žr. VI.2.5 punktą.

Jei leidimas pripažįstamas negaliojančiu, atšaukiamas, iš dalies keičiamas, sustabdomas jo galiojimas arba baigiasi jo galiojimo sustabdymas, apie tai nedelsiant turi būti pranešama leidime nurodytų šalių kompetentingoms institucijoms, remiantis VI.8.9 priede pateiktu institucijų sąrašu.

Kadangi leidimas kaip tranzito deklaraciją naudoti ETD galioja daugiau nei vienoje šalyje, atliekant leidimo naudojimo stebėseną arba peržiūrint leidimą gali prireikti konsultuotis su kitų šalių muitinėmis. Toks konsultavimasis vykdomas naudojantis CDMS.

Jei nėra galimybės naudotis CDMS arba jei procese dalyvauja bendrojo tranzito šalys, pagal VI.8.10 priede pateiktą rašto pavyzdį parengti prašymai dėl konsultacijos e. paštu siunčiami VI.8.9 priede nurodytoms už konsultavimosi procedūrą atsakingoms institucijoms.

MUITINĖ

Leidime pateikiama visų pirma ši informacija:
1. numeris ir data;
2. leidimo turėtojo pavadinimas arba jo EORI kodas;
3. išvykimo ir paskirties muitinės įstaiga (-os);
4. priemonės, kuriomis išvykimo oro uosto ir paskirties oro uosto muitinei suteikiama prieiga prie duomenų. Jei skirtingoms muitinės įstaigoms arba skirtingose šalyse taikomos skirtingos priemonės, leidime nurodoma kiekviena iš jų;
5. oro transporto bendrovės pareiga pranešti išvykimo ir paskirties muitinės įstaigoms i) apie pastebėtas neatitiktis, visų pirma susijusias su prekių, kurioms įforminama tranzito procedūra, rūšimi ir kiekiu, ir ii) apie pasikeitimus, galinčius turėti įtakos leidimui;
6. išvykimo ir paskirties muitinės įstaigos (-ų) ryšio su oro transporto bendrove palaikymo priemonės.

Pirmiau nurodyta informacija privaloma Sąjungoje (DA A priedas, 9f skiltis), tačiau jos gali būti reikalaujama ir bendrojo tranzito šalyse.

Nors laiko, kuriuo išvykimo muitinės įstaigai suteikiama prieiga prie ETD duomenų prieš išleidžiant prekes vežti tranzitu, nustatyti nebūtina, leidime naudinga jį nurodyti.

Sąjungoje

Taikyti šią procedūrą gali būti leidžiama Sąjungoje įsisteigusioms arba nuolatinį verslo padalinį joje turinčioms tarptautinėms oro transporto bendrovėms, atitinkančioms reikiamus kriterijus[45].

[45] SMK 5 straipsnio 31 ir 32 punktai.

VI.3.9.4. ETD naudojimo procedūrinės taisyklės

VI.3.9.4.1. Privalomi ETD duomenys

ĮA 320 straipsnis

ĮA B priedas

Konvencijos I priedėlio 111b straipsnis

Konvencijos III priedėlio A1a ir B6a priedai

ETD – dokumentas, kurį oro transporto bendrovė parengia išvykstant orlaiviui. Jis rengiamas remiantis transporto dokumentais, pvz., orlaivio važtaraščiu, manifestais ir kt., ir juo patvirtinama, kokios prekės faktiškai pakrautos į orlaivį. Taigi vykdant tranzitą ETD gali būti naudojamas kaip tranzito deklaracija, jei jame pateikiami Konvencijos IIIa priedėlio B6a ir A1a prieduose (DA B priede ir ĮA B priede) nustatyti duomenys.

Kad muitinė galėtų nustatyti prekių statusą, elektroniniame transporto dokumente kiekvienos rūšies prekės pažymimos vienu iš toliau nurodytų kodų.

Kodas	Bendrasis tranzitas	Sąjungos tranzitas
T1	Prekės, kurioms įforminama išorinio tranzito procedūra T1	Prekės, kurioms įforminama išorinio tranzito procedūra T1
T2	Prekės, kurioms įforminama vidinio tranzito procedūra T2	Prekės, kurioms įforminama vidinio tranzito procedūra T2
T2F	Prekės, kurioms įforminama vidinio tranzito procedūra T2	Prekės, kurioms įforminama vidinio Sąjungos tranzito procedūra, gabenamos iš specialiosios fiskalinės teritorijos į kitą Sąjungos muitų teritorijos dalį, kuri nėra specialioji fiskalinė teritorija, kaip nurodyta DA 188 straipsnio 1 dalyje. Šis kodas gali būti naudojamas Sąjungos prekėms, gabenamoms tarp specialiosios fiskalinės teritorijos ir kitos Sąjungos muitų teritorijos dalies, kaip nurodyta DA 188 straipsnio 2 dalyje.

C	Sąjungos prekės, kurioms neįforminama tranzito procedūra (lygiavertis T2L)	Sąjungos prekės, kurioms neįforminama tranzito procedūra (lygiavertis T2L)
TD	Prekės, kurioms jau įforminta tranzito procedūra[46]	Prekės, jau gabenamos įforminus Sąjungos tranzito procedūrą arba laikinojo įvežimo perdirbti, muitinio sandėliavimo ar laikinojo įvežimo procedūrą[47]
X	Sąjungos prekės, kurių eksporto procedūra baigta, išvežimas patvirtintas ir kurioms neįforminama tranzito procedūra	Sąjungos prekės, kurių eksporto procedūra baigta, išvežimas patvirtintas ir kurioms neįforminama tranzito procedūra

ETD laikomas tranzito deklaracija tik jei jame nurodytas bent vienas šių kodų – T1, T2 arba T2F. Jei elektroniniame transporto dokumente nenurodytas nė vienas iš šių kodų, nepaisant to, kurie kiti iš pirmiau lentelėje pateiktų kodų jame buvo nurodyti, ETD negali būti naudojamas kaip tranzito deklaracija.

Kodų naudojimo pavyzdžiai

1 pavyzdys
Sąjungos prekės oro transportu gabenamos iš Prancūzijos į Vokietiją.

Prancūzija–Vokietija → ETD turi būti nurodomas kodas C.

2 pavyzdys
Sąjungos prekės eksportuojamos iš Airijos į trečiąją šalį (Kiniją). Airijoje prekėms įforminama eksporto procedūra, ji baigiama ir

[46] Tokiu atveju oro transporto bendrovė i) atitinkamame orlaivio važtaraštyje arba kitame atitinkamame komerciniame dokumente taip pat įrašo kodą TD ir ii) nurodo tranzito deklaracijos registracijos numerį.

[47] Tokiais atvejais oro transporto bendrovė i) atitinkamame orlaivio važtaraštyje arba kitame atitinkamame komerciniame dokumente taip pat įrašo kodą TD, ii) nurodo tranzito deklaracijos arba perdavimo dokumento registracijos numerį ir iii) ją (jį) išdavusios įstaigos pavadinimą.

patvirtinamas išvežimas. Prekės oro transportu gabenamos į Nyderlandus, ten jos išvežamos iš Sąjungos.

Airija–Nyderlandai–Kinija → vežant iš Airijos į Nyderlandus, ETD turi būti nurodomas kodas X.

3 pavyzdys
Ne Sąjungos prekės iš trečiosios šalies (Kanados) atvežamos į Čekiją ir oro transportu išgabenamos į Graikiją.

Kanada–Čekija–Graikija → gabenant iš Čekijos į Graikiją, kaip tranzito deklaracijoje naudojamame ETD turi būti nurodomas kodas T1.

4 pavyzdys
Sąjungos prekės oro transportu siunčiamos iš Ispanijos į specialiąją fiskalinę teritoriją (Kanarų salas).

Galimi variantai:
1. Ispanija–Kanarų salos (specialioji fiskalinė teritorija) → kaip tranzito deklaracijoje naudojamame ETD turi būti nurodomas kodas T2F[48];
2. Ispanija–Kanarų salos (specialioji fiskalinė teritorija) → ETD turi būti nurodomas kodas C.

5 pavyzdys
Sąjungos prekės gabenamos iš tos pačios valstybės narės vienos specialiosios fiskalinės teritorijos į kitą tokią teritoriją (Prancūzija: Gvadelupa ir Majotas).

Galimi variantai:
1. Gvadelupa–Majotas → kaip tranzito deklaracijoje naudojamame ETD turi būti nurodomas kodas T2F[49];
2. Gvadelupa–Majotas → ETD turi būti nurodomas kodas C[50].

6 pavyzdys
Sąjungos prekės oro transportu iš Kanarų salų (specialioji fiskalinė teritorija) gabenamos į Ispaniją, o paskui kelių transportu – į Portugaliją.

---

48 Pagal DA 188 straipsnio 2 dalį.
49 Pagal DA 188 straipsnio 1 dalį.
50 Pagal DA 188 straipsnio 2 dalį.

Galimi variantai:
1. Kanarų salos (specialioji fiskalinė teritorija)–Ispanija–Portugalija → gabenant iš Kanarų salų (specialioji fiskalinė teritorija) į Ispaniją, ETD nurodomas kodas C arba T2F, o gabenant iš Ispanijos į Portugaliją ETD įrašoma standartinė tranzito procedūra (T2F, naudojant NCTS ir pateikiant garantiją)[51].
2. Kanarų salos (specialioji fiskalinė teritorija)–Ispanija–Portugalija → gabenant iš Kanarų salų į Ispaniją, kaip tranzito deklaracijoje naudojamame ETD turi būti nurodomas kodas T2F, o gabenant iš Ispanijos į Portugaliją ETD įrašoma standartinė tranzito procedūra (T2F, naudojant NCTS ir pateikiant garantiją)[52].

7 pavyzdys
Sąjungos prekės oro transportu gabenamos iš Kanarų salų (specialioji fiskalinė teritorija) į Ispaniją, o paskui oro transportu – į Italiją.

Galimi variantai:
1. Kanarų salos (specialioji fiskalinė teritorija)–Ispanija–Italija → gabenant iš Kanarų salų (specialioji fiskalinė teritorija) į Ispaniją, ETD turi būti nurodomas kodas C, o gabenant iš Ispanijos į Italiją kaip tranzito deklaracija naudojamame ETD įrašomas kodas T2F[53].
2. Kanarų salos (specialioji fiskalinė teritorija)–Ispanija–Italija → gabenant iš Kanarų salų į Ispaniją, kaip tranzito deklaracija naudojamame ETD turi būti nurodomas kodas T2F ir gabenant iš Ispanijos į Italiją kaip tranzito deklaracija naudojamame ETD įrašomas kodas T2F[54].

8 pavyzdys
Akcizais apmokestinamos Sąjungos prekės[55] iš Sąjungos eksportuojamos į bendrojo tranzito šalį (Šveicariją). Portugalijoje prekėms įforminama eksporto procedūra, ji baigiama ir patvirtinamas išvežimas. Prekėms įforminama išorinio tranzito procedūra ir jos oro transportu išgabenamos į Austriją, o iš jos kelių transportu – į bendrojo tranzito šalį.

---

51 Pagal DA 188 straipsnio 2 dalį.

52 Pagal DA 188 straipsnio 1 dalį.

53 Pagal DA 188 straipsnio 2 dalį.

54 Pagal DA 188 straipsnio 1 dalį.

55 Nurodytos 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyvos 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, panaikinančios Direktyvą 92/12/EEB (OL L 9, 2009 1 14, p. 12), 1 straipsnio 1 dalyje.

Portugalija–Austrija–Šveicarija → gabenant iš Portugalijos į Austriją, kaip tranzito deklaracijoje naudojamame ETD turi būti nurodomas kodas T1. Paskui, išgabenant į Šveicariją, pradedama standartinė tranzito procedūra (T1, naudojant NCTS ir pateikiant garantiją).

9 pavyzdys
Akcizais apmokestinamos Sąjungos prekės[56] iš Italijos eksportuojamos į trečiąją šalį (Indiją). Romoje (Italija) prekėms įforminama eksporto procedūra, ji baigiama ir patvirtinamas išvežimas. Prekės oro transportu gabenamos į Malpensos oro uostą (Italija), ten jos išvežamos iš Sąjungos.

Roma–Malpensa–Indija → vežant iš Romos į Malpensą, ETD turi būti nurodomas kodas X.

10 pavyzdys
Akcizais apmokestinamos Sąjungos prekės[57] oro transportu gabenamos iš Rumunijos į Belgiją. Prekėms pagal EMCS taikomas akcizų mokėjimo atidėjimo režimas.

Rumunija–Belgija → ETD turi būti nurodomas kodas C.

11 pavyzdys
Sąjungos prekės eksportuojamos į trečiąją šalį (Baltarusiją). Danijoje prekėms įforminama eksporto procedūra, ji baigiama, patvirtinamas išvežimas ir pradedama TIR procedūra. Prekės oro transportu išgabenamos į Lenkiją. Iš Lenkijos prekės toliau vežamos į Baltarusiją kelių transportu, taikant TIR procedūrą.

Danija–Lenkija–Baltarusija → vežant iš Danijos į Lenkiją, ETD turi būti nurodomas kodas TD. Paskui, vežant į Baltarusiją, taikoma TIR procedūra.

12 pavyzdys
Sąjungos prekės eksportuojamos į trečiąją šalį (Rusiją). Ispanijoje prekėms įforminama eksporto procedūra ir jos oro transportu išgabenamos į Suomiją, o iš jos kelių transportu išvežamos iš

[56] Nurodytos 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyvos 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, panaikinančios Direktyvą 92/12/EEB (OL L 9, 2009 1 14, p. 12), 1 straipsnio 1 dalyje.

[57] Nurodytos 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyvos 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, panaikinančios Direktyvą 92/12/EEB (OL L 9, 2009 1 14, p. 12), 1 straipsnio 1 dalyje.

Sąjungos.

Ispanija–Suomija–Rusija → vežant iš Ispanijos į Suomiją, ETD turi būti įrašomas kodas C, o paskui prekės taikant eksporto procedūrą vežamos iki Sąjungos išorės sienos.

13 pavyzdys
Sąjungos prekės eksportuojamos į bendrojo tranzito šalį. Vengrijoje prekėms įforminama eksporto procedūra, ji baigiama ir patvirtinamas išvežimas. Paskui prekės oro transportu išgabenamos į Serbiją.

Galimi variantai:
1. Vengrija–Serbija → ETD turi būti nurodomas kodas X;
2. Vengrija–Serbija → kaip tranzito deklaracijoje naudojamame ETD, turi būti nurodomas kodas T2.

14 pavyzdys
Ne Sąjungos prekės iš Švedijos gabenamos į bendrojo tranzito šalį (Norvegiją).

Švedija–Norvegija → kaip tranzito deklaracijoje naudojamame ETD, turi būti nurodomas kodas T1.

15 pavyzdys
Sąjungos prekės, naudojant tą patį ETD ir jų neperkraunant, iš Italijos į Prancūziją gabenamos per bendrojo tranzito šalį (Šveicariją).

Italija–Šveicarija–Prancūzija → ETD turi būti nurodomas kodas C[58].

16 pavyzdys
Sąjungos prekės iš Lietuvos į Italiją gabenamos per bendrojo tranzito šalį (Norvegiją), naudojant tą patį manifestą ir prekes perkraunant Norvegijoje[59].

Lietuva–Norvegija–Italija → ETD turi būti nurodomas kodas C.

[58] DA 119 straipsnio 3 dalies b punktas (Konvencijos109 straipsnio 1 dalies b punktas).
[59] Nuo išvykimo iki galutinės paskirties vietos prekės vežamos su tuo pačiu orlaivio važtaraščiu. Tačiau parengiami du manifestai: vienas – išvykimo oro uoste, o kitas – perkrovimo oro uoste.

17 pavyzdys
Sąjungos prekės oro transportu iš Slovėnijos į Graikiją gabenamos per bendrojo tranzito šalį (Šiaurės Makedonijos Respubliką); joje prekės, prižiūrint oro transporto bendrovei, perkraunamos į kitą transporto priemonę (iš orlaivio į sunkvežimį).

Slovėnija (oro transportu) – Šiaurės Makedonijos Respublika (iš orlaivio perkrovus prekes į sunkvežimį kelių transportu) – Graikija
Galimi variantai:
1. Slovėnija–Šiaurės Makedonija → ETD turi būti nurodomas kodas C[60]; Šiaurės Makedonija–Graikija → standartinė tranzito procedūra (T2, naudojant NCTS ir pateikiant garantiją);
2. Slovėnija–Šiaurės Makedonija → kaip tranzito deklaracija naudojamame ETD turi būti nurodomas kodas T2; Šiaurės Makedonija–Graikija → standartinė tranzito procedūra (T2, naudojant NCTS ir pateikiant garantiją);
3. Slovėnija–Šiaurės Makedonija → Slovėnijoje pradedama standartinė tranzito procedūra (T2, naudojant NCTS ir pateikiant garantiją), ETD turi būti įrašytas kodas TD; Šiaurės Makedonija–Graikija → tęsiama standartinė tranzito procedūra.

Pastaba dėl Sąjungos tranzito. Kad Sąjungos prekes gabenti būtų galima kuo laisviau ir netrukdomai, ETD įrašomas kodas C suteikia teisę prekes laisvai gabenti toliau į jų paskirties vietą Sąjungoje, jeigu i) išvykimo oro uostas turi procedūros vykdytojų atliekamų operacijų dokumentus su tokių prekių statuso įrodymu ir ii) nekyla pagrįstų įtarimų arba abejonių dėl prekių, atvežtų į paskirties oro uostą, statuso. Tačiau paskirties vietos muitinė turi galimybę deklaruotą Sąjungos prekių muitinį statusą patikrinti atlikdama tinkamas *a posteriori* patikras, pagrįstas rizikos vertinimu, prireikus konsultuodamasi su išvykimo oro uosto muitine.

Jeigu nacionalinėse taisyklėse nenustatytas ilgesnis laikotarpis, oro transporto bendrovė visų prekių statuso duomenis savo verslo apskaitos registruose privalo saugoti trejus metus ir laikotarpį nuo einamųjų metų pradžios. Šie apskaitos registrai gali būti saugomi elektroniniu pavidalu.

VI.3.9.4.2. Procedūra išvykimo muitinės įstaigoje

[60] Pagal Konvencijos I priedėlio 111b straipsnį kodas C yra lygiavertis kodui T2L.

SMK 6 straipsnio 1 dalis, 46 straipsnio 1 dalis ir 172–174 straipsniai

ĮA 302 ir 320 straipsniai

Pagal SMK 6 straipsnio 1 dalį visi informacijos, pavyzdžiui, deklaracijų, mainai tarp muitinių tarpusavyje ir tarp ekonominės veiklos vykdytojų ir muitinių, turi būti vykdomi naudojantis elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis. Ši taisyklė taip pat taikoma kaip tranzito deklaraciją naudojant ETD.

Konvencijos I priedėlio 30–32, 39 ir 111b straipsniai

Prekės išleidžiamos vežti tranzitu, kai, prieš orlaiviui išvykstant, išvykimo muitinės įstaigai suteikiama prieiga prie ETD duomenų. Pagal šį teisės reikalavimą duomenų prieinamumas muitinei gali būti užtikrinamas tik vienu iš dviejų toliau nurodytų būdų.

1. Duomenys gali būti siunčiami į muitinės IT sistemą. Tai rekomenduojamas būdas. Muitinės IT sistemos įsidiegti neprivaloma, tačiau šalims būtų naudinga apsvarstyti galimybę ateityje sukurti tokią sistemą, jei jos dar nėra.
2. Muitinei gali būti suteikiama galimybė prie oro transporto bendrovės sistemos jungtis iš muitinės patalpų.

Kaip laikinas sprendimas muitinės pareigūnams gali būti suteikta prieiga prie duomenų naudojantis veiklos vykdytojo kompiuteriu, esančiu veiklos vykdytojo biure. Vis dėlto šis būdas gali būti taikomas tik tol, kol bus įgyvendinta viena iš dviejų pirmiau nurodytų galimybių. Kai naudojamas laikinas sprendimas, muitinei negali būti užtikrinama nepertraukiama nuolatinė prieiga prie duomenų, neužkraunant papildomos naštos ir darbo. Nepaisant to, muitinė turi pati nuspręsti, kiek laiko šis laikinas sprendimas gali būti naudojamas. Priimdama šį sprendimą, ji visų pirma turi atsižvelgti į bendradarbiavimo su oro transporto bendrove būdą, oro uosto dydį ir krovinių kiekį.

Duomenų teikimas e. paštu, pridedant „Excel“ lenteles arba PDF failus, neatitinka teisės reikalavimų.

Visa ETD naudojimu pagrįsto supaprastinimo esmė yra tai, kaip ETD pavidalu pateikiama tranzito deklaracija. Visais kitais aspektais ETD turėtų būti traktuojamas kaip bet kuri kita muitinės deklaracija. Turėtų būti laikomasi išsamių teisinių nuostatų dėl muitinės deklaracijų, išdėstytų Konvencijoje ir SMK bei susijusiuose teisės aktuose, nes teisės aktuose nėra nustatyta specialių ETD naudojimu pagrįstos supaprastintos tranzito procedūros taisyklių.

Išvykimo muitinės įstaiga turi turėti prieigą prie kaip tranzito deklaracija naudojamo ETD, kad, prieš išleisdama prekes vežti tranzitu, galėtų atlikti rizikos vertinimą arba prireikus patikrinti prekes.

Naudojantis elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis,

pagal kiekvieną tranzito deklaracijos duomenų elementą turėtų būti atliekama rizikos analizė, kuri i) padėtų nustatyti ir įvertinti galimą riziką ir ii) imtis tinkamų atsakomųjų priemonių. Taigi būtų labai naudinga, jei muitinės IT sistema suteiktų galimybę i) elektroniniu būdu perduoti ETD duomenis iš veiklos vykdytojo sistemos ir ii) paskui pagal tuos ETD duomenis atlikti automatinę rizikos analizę.

Tačiau dėl to, kad muitinės sistemos įdiegti neprivaloma, atlikti automatinės rizikos analizės gali būti neįmanoma. Todėl automatizavimo trūkumą galėtų kompensuoti bent: i) išsamus išankstinis auditas, ii) atidi leidimo naudojimo stebėsena ir iii) reguliari tranzito operacijų priežiūra. Tai nereiškia, kad atsisakoma atsitiktine tvarka arba kilus poreikiui vykdomo fizinio prekių tikrinimo prieš išleidžiant jas vežti tranzitu.

Šio tipo tikrinimo negali pakeisti *a posteriori* tikrinimo (išvežus prekes) priemonės, kurios gali būti taikomos tik tam tikrais atvejais arba atsitiktine tvarka.

Pakrovimo vietai (neprivalomi duomenys) nurodyti gali būti naudojamas sudurtinis kodas, sudarytas iš šalies kodo ir IATA triraidžio oro uosto kodo.

Gavėjas apibrėžiamas kaip asmuo, kuriam faktiškai siunčiamos prekės. Naudojant ETD, tai yra gavėjas paskirties oro uoste.

Muitinė priima deklaraciją, jei pateikiamos joje nurodytos prekės. Tai nereiškia, kad muitinė visada tikrina, ar prekės fiziškai yra oro uoste, tačiau ji bent jau turi žinoti, kad prekės saugomos su veiklos vykdytoju sutartoje vietoje.

Deklarantui, jei jis to paprašo pateikdamas prašymą, turi būti leidžiama patikslinti vieną ar daugiau deklaracijos duomenų elementų.

Kiekvienoje deklaracijoje turi būti nurodomas jos unikalus numeris, kurį priskiria oro transporto bendrovė (LRN[61]). Tai gali būti skrydžio numeris ir data, taip pat papildomi ženklai, iš kurių atitinkamas veiklos vykdytojas sudaro unikalų numerį.

Oro transportu vežamų prekių galima neplombuoti, jei i) prie kiekvienos siuntos yra pritvirtinta etiketė, kurioje nurodytas su prekėmis vežamo orlaivio važtaraščio numeris, arba ii) ant siuntos, kaip ant krovinio vieneto, yra nurodytas su prekėmis vežamo orlaivio važtaraščio numeris.

[61] ETD nurodomas LRN nėra toks pat kaip standartinei tranzito deklaracijai (NCTS) priskiriamas LRN.

Pačiame ETD nėra jokių konkrečių įrašų, kuriais būtų patvirtinama, kad muitinė priėmė ETD arba kad prekės buvo išleistos vežti tranzitu. Todėl gali būti laikoma, kad i) kaip tranzito deklaracijos naudojamo ETD priėmimo laikas ir ii) prekių išleidimo vežti tranzitu laikas yra prekes gabenančio orlaivio išvykimo laikas. Atmetusi deklaraciją, išvykimo muitinės įstaiga turi nedelsdama apie tai informuoti oro transporto bendrovę, nurodydama atmetimo priežastis (pvz., nepakanka duomenų, yra klaidų).

Jei ne Sąjungos prekių vežimo operacija pradedama nepateikus ir nepriėmus tranzito deklaracijos, pagal SMK[62] 79 straipsnio 1 dalį dėl reikalavimų nesilaikymo atsiranda skola muitinei.

Svarbu, kad išvykimo muitinės įstaiga turėtų ankstesnio laikotarpio duomenų (pvz., apie anksčiau priimtas arba atmestas deklaracijas), kuriais remdamasi galėtų atlikti *a posteriori* patikras arba išsiaiškinti paskirties muitinės įstaigai kilusius klausimus.

VI.3.9.4.3. Procedūra paskirties muitinės įstaigoje

SMK 6 straipsnio 1 dalis ir 46 straipsnio 1 dalis

DA 199 straipsnio b punktas

ĮA 320 straipsnis

Išvykimo muitinės įstaiga ir paskirties muitinės įstaiga turi turėti tuos pačius kaip tranzito deklaracija naudojamo ETD duomenis. Paskirties muitinės įstaiga kaskart netikrina duomenų atitikties. Tačiau daro prielaidą, kad duomenys yra tie patys, nebent iš oro transporto bendrovės gauna pranešimą dėl neatitikčių arba nustato pažeidimų atlikdama patikrą.

Konvencijos I priedėlio 111b straipsnis

ETD duomenys turi būti prieinami paskirties muitinės įstaigai. Pagal šį teisės reikalavimą duomenų prieinamumas muitinei gali būti užtikrinamas tik vienu iš dviejų toliau nurodytų būdų.

1. Duomenys gali būti siunčiami į muitinės IT sistemą. Tai rekomenduojamas būdas. Muitinės IT sistemos įsidiegti neprivaloma, tačiau šalims būtų naudinga apsvarstyti galimybę ateityje sukurti tokią sistemą, jei jos dar nėra.

2. Muitinei gali būti suteikiama galimybė prie oro transporto bendrovės sistemos jungtis iš muitinės patalpų.

Kaip laikinas sprendimas muitinės pareigūnams gali būti suteikta prieiga prie duomenų naudojantis veiklos vykdytojo kompiuteriu, esančiu veiklos vykdytojo biure. Vis dėlto šis būdas gali būti taikomas tik tol, kol bus įgyvendinta viena iš dviejų pirmiau nurodytų

[62] Tik Sąjungoje.

galimybių. Kai naudojamas laikinas sprendimas, muitinei negali būti užtikrinama nepertraukiama nuolatinė prieiga prie duomenų, neužkraunant papildomos naštos ir darbo. Nepaisant to, muitinė turi pati nuspręsti, kiek laiko šis laikinas sprendimas gali būti naudojamas. Priimdama šį sprendimą, ji visų pirma turi atsižvelgti į bendradarbiavimo su oro transporto bendrove būdą, oro uosto dydį ir krovinių kiekį.

Duomenų teikimas e. paštu, pridedant „Excel“ lenteles arba PDF failus, neatitinka teisės reikalavimų.

Tranzito deklaracijos duomenys paskirties muitinės įstaigai turi būti pateikti ne vėliau kaip atvežus prekes į oro uostą. Tačiau paskirties muitinės įstaigai būtų naudinga tuos duomenis turėti jau tada, kai prekės išleidžiamos vežti tranzitu išvykimo oro uoste. Tada ta muitinės įstaiga galėtų iš anksto atlikti potencialios rizikos vertinimą.

Tranzito deklaracija identifikuojama pagal LRN.

Teisės aktuose nenustatytas laikas tranzito procedūrai užbaigti ir pripažinti įvykdyta. Juose taip pat nenustatyta, kokius veiksmus reikia atlikti tranzito procedūrai užbaigti ir pripažinti įvykdyta.

Todėl daroma prielaida, kad tranzito procedūra baigiama, kai oro transporto bendrovė praneša paskirties muitinės įstaigai, kad visos kaip tranzito deklaracija naudojamame ETD nurodytos prekės yra i) laikinojo saugojimo ar ii) kitoje vietoje, kurioje jos gali būti saugomos prižiūrint muitinei. Laikinojo saugojimo deklaracijoje arba kitoje atitinkamoje deklaracijoje turi būti nurodomas ETD, naudojamo kaip tranzito deklaracija, LRN.

Laikoma, kad tranzito procedūra pripažįstama įvykdyta iškart, kai tik ji baigiama, išskyrus atvejus, kai paskirties muitinė gauna informacijos arba nustato, kad procedūra tinkamai nebaigta (pvz., remdamasi oro transporto bendrovės pranešimu, patikrinusi prekes arba gavusi informacijos iš išvykimo muitinės įstaigos). Tokiais atvejais pradedamas tyrimas šiam klausimui išsiaiškinti.

Oro transporto bendrovė, i) atlikdama patikras arba ii) remdamasi galutine ataskaita (perteklius arba trūkumas), privalo paskirties oro uoste nustatyti visas neatitiktis arba pažeidimus ir apie juos pranešti muitinei, visų pirma nurodydama konkrečių prekių ETD.

Naudojantis elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis, paskirties vietoje pagal kiekvieną tranzito deklaracijos duomenų

elementą turėtų būti atliekama rizikos analizė, kuri i) padėtų nustatyti ir įvertinti galimą riziką ir ii) imtis tinkamų atsakomųjų priemonių. Taigi būtų labai naudinga, jei muitinės IT sistema suteiktų galimybę i) elektroniniu būdu perduoti ETD duomenis iš veiklos vykdytojo sistemos ir ii) paskui pagal tuos ETD duomenis atlikti automatinę rizikos analizę.

Tačiau dėl to, kad muitinės sistemos įdiegti neprivaloma, atlikti automatinę rizikos analizę ne visada įmanoma. Todėl automatizavimo trūkumą galėtų kompensuoti bent: i) išsamus išankstinis auditas, ii) atidi leidimo naudojimo stebėsena ir iii) reguliari tranzito operacijų priežiūra. Tai nereiškia, kad atsisakoma atsitiktine tvarka arba kilus poreikiui vykdomo fizinio prekių tikrinimo, kai jos atvežamos arba kai joms įforminama laikinojo saugojimo procedūra.

Šio tipo tikrinimo negali pakeisti *a posteriori* tikrinimo (išleidus tranzitines prekes) priemonės, kurios gali būti taikomos tik tam tikrais atvejais arba atsitiktine tvarka.

Kilus pagrįstų įtarimų dėl prekių rūšies ar kiekio, turėtų būti konsultuojamasi su išvykimo muitinės įstaiga. ETD duomenys turėtų būti tikrinami parengiant dokumentą TC21A (VII.8.6 priedas) ir jį e. paštu nusiunčiant VI.8.9 priede nurodytoms institucijoms.

Dokumentą TC21A rekomenduojama, jeigu įmanoma, parengti viena iš plačiai vartojamų kalbų.

Paskirties oro uosto muitinė apie visus pažeidimus ar neatitiktis turi kuo skubiau pranešti tiek išvykimo oro uosto muitinei, tiek leidimą išdavusiai institucijai. Teikdama šį pranešimą, paskirties oro uosto muitinė turi visų pirma nurodyti konkrečių prekių ETD.

Išvykimo muitinės įstaiga ir paskirties muitinės įstaiga turi bendradarbiauti tarpusavyje ir prireikus keistis aktualia tranzito operacijų informacija ir dokumentais.

Svarbu, kad paskirties muitinės įstaiga turėtų ankstesnio laikotarpio duomenų (pvz., apie anksčiau baigtas arba įvykdytomis pripažintas operacijas), kuriais remdamasi galėtų atlikti *a posteriori* patikras arba išsiaiškinti išvykimo muitinės įstaigai kilusius klausimus.

VI.3.10. Elektroninio transporto dokumento naudojimas kaip tranzito deklaracijos Sąjungos tranzito procedūrai jūrų transportu vežamoms prekėms įforminti

Šis punktas suskirstytas taip:

- įvadas (VI.3.10.1 punktas);
- bendroji informacija (VI.3.10.2 punktas);
- leidimas naudoti ETD (VI.3.10.3 punktas);
- ETD naudojimo procedūrinės taisyklės (VI.3.10.4 punktas).

VI.3.10.1. Įvadas

SMK 233 straipsnio 4 dalies e punktas

Šis supaprastinimas taikomas tik Sąjungos tranzito procedūrai.

ĮA 319 ir 320 straipsniai

Laivybos bendrovei gali būti leista prekėms įforminti Sąjungos tranzito procedūrą kaip tranzito deklaraciją naudojant ETD.

Leidimas naudoti ETD suteikiamas laivybos bendrovėms, atitinkančioms šio supaprastinimo taikymo kriterijus. Du svarbūs šio leidimo suteikimo kriterijai: i) užtikrinama, kad elektroniniame transporto dokumente būtų pateikti duomenys, privalomi tranzito deklaracijoje, ir ii) užtikrinama, kad tie duomenys išvykimo ir paskirties vietoje būtų prieinami muitinei, kad ji galėtų atlikti prekių priežiūrą ir procedūrą pripažinti įvykdyta. Tie duomenys nurodyti DA B priede ir ĮA B priede.

VI.3.10.2. Bendroji informacija

SMK 89 straipsnio 7 dalies d punktas

Garantijos nereikalaujama, nes pripažįstama, kad vežimas jūrų transportu yra saugus ir kad, išskyrus avarijų atvejus, vežimo sąlygos bus įvykdytos nuo išvykimo uosto iki paskirties uosto.

Procedūros vykdytoja yra laivybos bendrovė.

Leidime nurodomos pakrovimo ir iškrovimo uostų, kuriuose taikomas leidimas, muitinės įstaigos.

Pakrovimo uostas laikomas išvykimo uostu, o iškrovimo uostas –

paskirties uostu.

Sąjungos tranzito procedūrą privaloma taikyti ne Sąjungos prekėms, vežamoms reguliariosios laivybos linijos laivais (žr. II dalį).

Pažymėtina, kad jūrų transportu vežamų prekių tranzitas taip pat gali būti vykdomas pateikiant standartinę tranzito deklaraciją, naudojantis NCTS (IV dalis). Vis dėlto, jei taikytina, prekės gali būti gabenamos kitais būdais, nustatytais SMK 226 ir 227 straipsniuose.

VI.3.10.3. Leidimas naudoti ETD

SMK 22 straipsnis

Leidimų suteikimo tvarka aprašyta VI.2.2–VI.2.5 punktuose.

ĮA 319 straipsnis

DA A priedas

Prašymai teikiami muitinei, kurios kompetencijai priklauso priežiūra vietos, kurioje laikomi ar yra prieinami pagrindiniai muitinei reikalingi pareiškėjo apskaitos registrai ir kurioje bus vykdoma bent dalis leidime nurodytos veiklos.

VERSLININKAI

Laivybos bendrovės prašyme pateikiama visų pirma ši informacija:
1. pareiškėjo pavadinimas arba EORI kodas;
2. i) už muitinės reikalus ir prašymą atsakingo asmens ir ii) už prašymą teikiančią bendrovę atsakingo arba jos valdymą kontroliuojančio asmens vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys;
3. vieta, kurioje laikomi ar yra prieinami pagrindiniai muitinei reikalingi apskaitos registrai;
4. pagrindinių muitinei reikalingų pagrindinių apskaitos registrų rūšis;
5. vieta, kurioje vedama apskaita;
6. įrašų rūšis;
7. išvykimo ir paskirties muitinės įstaiga (-os);
8. reisų tarp ES uostų skaičius;
9. informacija apie tai, kaip kiekvieno išvykimo ir paskirties uosto muitinei bus suteikiama prieiga prie duomenų (jei skirtingoms muitinės įstaigoms arba skirtingose šalyse taikomi skirtingi būdai, kiekvienas iš jų turi būti nurodomas prašyme).

Pirmiau nurodyta informacija privaloma Sąjungoje (DA A priedas, 9f skiltis).

Kompetentinga muitinė patikrina atitiktį kriterijams (VI.2.2 punktas). Tuo metu vykdoma konsultavimosi su prašyme nurodytomis išvykimo ir paskirties muitinės įstaigomis procedūra. Konsultavimosi procedūra pradedama iškart, kai tik priimamas prašymas, ir gali trukti ne ilgiau kaip 45 dienas.

Konsultavimosi procedūra vykdoma naudojantis Muitinės sprendimų valdymo sistema (CDMS), kuri taikoma Sąjungoje. Jei nėra galimybės naudotis CDMS, konsultavimosi raštas kartu su prašymo kopija siunčiamas e. paštu. Kiekvienos šalies e. pašto adresų sąrašas ir konsultavimosi rašto pavyzdys pateikti atitinkamai VI.8.11 ir VI.8.10 prieduose.

Konsultavimosi procedūros metu institucija, į kurią kreipiamasi, turėtų patikrinti:

(i) ar pareiškėjas tenkina leidimo suteikimo kriterijus, o svarbiausia,

(ii) ar muitinės įstaigoms, į kurias kreipiamasi, gali būti suteikta prieiga prie privalomų kaip tranzito deklaracija naudojamo ETD duomenų ir kaip ji suteikiama.

Gavusi prašymą dėl konsultacijos, institucija, į kurią kreipiamasi, visų pirma patikrina:

(i) informaciją apie pareiškėją, remdamasi savo registrais arba

bendradarbiaudama su kitomis įstaigomis;

(ii) duomenų mainų sistemą;

(iii) prekių tikrinimo vietą;

(iv) laivybos bendrovės taikomų savo veiklos kontrolės priemonių lygį ir

(v) kas yra laivybos bendrovės atstovas, jei tai aktualu.

Jei prieštaraujama, per 45 dienas nuo prašymo gavimo apie tai per CDMS turi būti informuota prašančioji institucija. Jei nėra galimybės naudotis CDMS, prašančioji institucija informuojama e. paštu, nusiunčiant tą patį raštą (VI.8.10 priedas). Jei institucija, į kurią kreipiamasi, nustato, kad pareiškėjas nevykdo reguliarių reisų į tos šalies uostus, tos šalies uostai negali būti įtraukiami į leidimą. Tačiau jei prašymas yra susijęs su daugiau uostų, leidimas gali būti suteikiamas išbraukiant tuos uostus, kurių atžvilgiu, institucijos, į kurią kreipiamasi, nuomone, sąlygos nėra įvykdytos.

Jei institucija, į kurią kreipiamasi, atsisako patenkinti prašymą suteikti leidimą, nes neįvykdyta tam tikra sąlyga, o ypač dėl to, kad buvo padaryta sunkių arba kartotinių muitų teisės aktų ir mokesčių taisyklių pažeidimų, ji turi nurodyti tokio atsisakymo priežastis ir teisės nuostatas, kuriomis remiasi. Tokiu atveju šalies, kurioje buvo pateiktas prašymas, institucijos leidimo nesuteikia ir nurodo laivybos bendrovei atsisakymo priežastis.

Jei per numatytą laikotarpį negaunama jokių prieštaravimų, prašančioji institucija gali daryti prielaidą, kad kriterijai, dėl kurių konsultuotasi, yra tenkinami.

Jeigu konsultavimosi procesas baigiasi negavus prieštaravimų, kompetentinga muitinė patenkina prašymą ir suteikia leidimą, kuris taikomas reisams į šalį ir iš jos.

Leidimas taikomas tik tranzito operacijoms tarp leidime nurodytų išvykimo ir paskirties muitinės įstaigų. Jis galioja tik tose šalyse, kuriose yra tos įstaigos.

Leidimas nurodomas elektroniniame transporto dokumente kaskart, kai pradedama tranzito operacija. Šią informaciją pateikti būtina, nebent ją galima gauti iš kitų duomenų, pavyzdžiui, pagal leidimo turėtojo EORI kodą, arba naudojantis CDMS.

Dėl leidimo naudojimo stebėsenos žr. VI.2.3 punktą.

Leidimų pripažinimo negaliojančiais, atšaukimo arba dalinio keitimo tvarka pateikta VI.2.4 punkte. Jeigu laivybos bendrovė pageidauja į turimą leidimą įtraukti arba iš jo išbraukti vieną arba kelis uostus, ji turi pateikti prašymą iš dalies pakeisti tą leidimą.

Dėl leidimo galiojimo sustabdymo žr. VI.2.5 punktą.

Jei leidimas pripažįstamas negaliojančiu, atšaukiamas, iš dalies keičiamas, sustabdomas jo galiojimas arba baigiasi jo galiojimo sustabdymas, apie tai nedelsiant turi būti pranešama leidime nurodytų šalių kompetentingoms institucijoms.

Kadangi leidimas kaip tranzito deklaraciją naudoti ETD galioja daugiau nei vienoje šalyje, atliekant leidimo naudojimo stebėseną arba peržiūrint leidimą gali prireikti konsultuotis su kitų šalių muitinėmis. Toks konsultavimasis vykdomas naudojantis CDMS.

Jei nėra galimybės naudotis CDMS, pagal VI.8.10 priede pateiktą rašto pavyzdį parengti prašymai dėl konsultacijos e. paštu siunčiami VI.8.11 priede nurodytoms už konsultavimosi procedūrą atsakingoms institucijoms.

MUITINĖ

Leidime pateikiama visų pirma ši informacija:

1. numeris ir data;
2. leidimo turėtojo pavadinimas arba jo EORI kodas;
3. išvykimo ir paskirties muitinės įstaiga (-os);
4. priemonės, kuriomis kiekvieno išvykimo uosto ir kiekvieno paskirties uosto muitinei suteikiama prieiga prie duomenų. Jei skirtingoms muitinės įstaigoms arba skirtingose šalyse taikomos skirtingos priemonės, leidime nurodoma kiekviena iš jų;
5. laivybos bendrovės pareiga pranešti išvykimo ir paskirties muitinės įstaigoms i) apie pastebėtas neatitiktis, visų pirma susijusias su prekių, kurioms įforminama tranzito procedūra, rūšimi ir kiekiu, ir ii) apie pasikeitimus, galinčius turėti įtakos leidimui;
6. išvykimo ir paskirties muitinės įstaigos (-ų) ryšio su laivybos bendrove palaikymo priemonės.

Pirmiau nurodyta informacija privaloma Sąjungoje (DA A priedas, 9f skiltis).

Nors laiko, kuriuo išvykimo muitinės įstaigai suteikiama prieiga prie ETD duomenų prieš išleidžiant prekes vežti tranzitu, nustatyti nebūtina, leidime naudinga jį nurodyti.

Taikyti šią procedūrą gali būti leidžiama Sąjungoje įsisteigusioms arba nuolatinį verslo padalinį joje turinčioms tarptautinėms laivybos bendrovėms, atitinkančioms reikiamus kriterijus[63].

VI.3.10.4. ETD naudojimo procedūrinės taisyklės

VI.3.10.4.1. Privalomi ETD duomenys

ĮA 320 straipsnis

ĮA B priedas

ETD (pvz., elektroninis prekių manifestas ar kitas dokumentas) – dokumentas, kurį laivybos bendrovė parengia išvykstant laivui. Juo patvirtinama, kokios prekės faktiškai pakrautos į laivą. Taigi vykdant tranzitą ETD gali būti naudojamas kaip tranzito deklaracija, jei jame pateikiami DA B priede ir ĮA B priede nustatyti duomenys.

Kad muitinė galėtų nustatyti prekių statusą, elektroniniame transporto dokumente kiekvienos rūšies prekės pažymimos vienu iš toliau nurodytų kodų.

Kodas	Sąjungos tranzitas
T1	Prekės, kurioms įforminama išorinio tranzito procedūra T1
T2F	Prekės, kurioms įforminama vidinio Sąjungos tranzito procedūra, gabenamos iš specialiosios fiskalinės teritorijos į kitą Sąjungos muitų teritorijos dalį, kuri nėra specialioji fiskalinė teritorija, kaip nurodyta DA 188 straipsnio 1 dalyje. Šis kodas gali būti naudojamas Sąjungos prekėms, gabenamoms tarp specialiosios fiskalinės teritorijos ir kitos Sąjungos muitų

[63] SMK 5 straipsnio 31 ir 32 punktai.

	teritorijos dalies, kaip nurodyta DA 188 straipsnio 2 dalyje.
C	Sąjungos prekės, kurioms neįforminama tranzito procedūra
TD	Prekės, jau gabenamos įforminus Sąjungos tranzito procedūrą arba laikinojo įvežimo perdirbti, muitinio sandėliavimo ar laikinojo įvežimo procedūrą[64]
X	Sąjungos prekės, kurių eksporto procedūra baigta, išvežimas patvirtintas ir kurioms neįforminama tranzito procedūra

ETD laikomas tranzito deklaracija tik jei jame nurodytas bent vienas šių kodų – T1 arba T2F. Jei elektroniniame transporto dokumente nenurodytas nė vienas iš šių kodų, nepaisant to, kurie kiti iš pirmiau lentelėje pateiktų kodų jame buvo nurodyti, ETD negali būti naudojamas kaip tranzito deklaracija.

Kodų naudojimo pavyzdžiai

1 pavyzdys
Sąjungos prekės reguliariąja laivybos linija gabenamos iš Prancūzijos į Vokietiją.

Prancūzija–Vokietija → ETD turi būti nurodomas kodas C.

2 pavyzdys
Sąjungos prekės eksportuojamos iš Airijos į trečiąją šalį (Kiniją). Airijoje prekėms įforminama eksporto procedūra, ji baigiama ir patvirtinamas išvežimas. Prekės reguliariąja laivybos linija išgabenamos į Nyderlandus, ten jos išvežamos iš Sąjungos.

Airija–Nyderlandai–Kinija → vežant iš Airijos į Nyderlandus, ETD turi būti nurodomas kodas X.

3 pavyzdys

[64] Tokiais atvejais laivybos bendrovė i) atitinkamame laivo važtaraštyje (konosamente) arba kitame atitinkamame komerciniame dokumente taip pat įrašo kodą TD, ii) nurodo tranzito deklaracijos arba perdavimo dokumento registracijos numerį ir iii) ją (jį) išdavusios įstaigos pavadinimą.

Ne Sąjungos prekės iš trečiosios šalies (Kanados) atvežamos į Portugaliją ir reguliariąja laivybos linija išgabenamos į Ispaniją.

Kanada–Portugalija–Ispanija → vežant iš Portugalijos į Ispaniją, ETD turi būti nurodomas kodas T1.

4 pavyzdys
Sąjungos prekės reguliariąja laivybos linija išsiunčiamos iš Ispanijos į specialiąją fiskalinę teritoriją (Kanarų salas).

Galimi variantai:
1. Ispanija–Kanarų salos → kaip tranzito deklaracijoje naudojamame ETD turi būti nurodomas kodas T2F[65];
2. Ispanija–Kanarų salos → ETD turi būti nurodomas kodas C.

5 pavyzdys
Sąjungos prekės reguliariąja laivybos linija gabenamos iš tos pačios valstybės narės vienos specialiosios fiskalinės teritorijos į kitą tokią teritoriją (Prancūzija: Gvadelupa ir Majotas).

Galimi variantai:
1. Gvadelupa–Majotas → kaip tranzito deklaracijoje naudojamame ETD turi būti nurodomas kodas T2F[66];
2. Gvadelupa–Majotas → ETD turi būti nurodomas kodas C[67].

6 pavyzdys
Akcizais apmokestinamos Sąjungos prekės[68] iš Kroatijos eksportuojamos į trečiąją šalį (Japoniją). Kroatijoje prekėms įforminama eksporto procedūra, ji baigiama ir patvirtinamas išvežimas. Prekės reguliariąja laivybos linija išgabenamos į Graikiją, ten jos išvežamos iš Sąjungos.

Kroatija–Graikija–Japonija → vežant iš Kroatijos į Graikiją, ETD turi būti nurodomas kodas X.

7 pavyzdys

---

65 Pagal DA 188 straipsnio 2 dalį.

66 Pagal DA 188 straipsnio 1 dalį.

67 Pagal DA 188 straipsnio 2 dalį.

68 Nurodytos 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyvos 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, panaikinančios Direktyvą 92/12/EEB (OL L 9, 2009 1 14, p. 12), 1 straipsnio 1 dalyje.

Akcizais apmokestinamos Sąjungos prekės[69] iš Italijos eksportuojamos į trečiąją šalį (Indiją). Trieste (Italija) prekėms įforminama eksporto procedūra, ji baigiama ir patvirtinamas išvežimas. Prekės reguliariąja laivybos linija išgabenamos į Genują (Italija), ten jos išvežamos iš Sąjungos.

Triestas–Genuja–Indija → vežant iš Triesto į Genują, ETD turi būti nurodomas kodas X.

8 pavyzdys
Akcizais apmokestinamos Sąjungos prekės[70] reguliariąja laivybos linija vežamos iš Rumunijos į Bulgariją. Prekėms pagal EMCS taikomas akcizų mokėjimo atidėjimo režimas.

Rumunija–Bulgarija → ETD turi būti nurodomas kodas C.

9 pavyzdys
Sąjungos prekės eksportuojamos į trečiąją šalį (Baltarusiją). Danijoje prekėms įforminama eksporto procedūra, ji baigiama, patvirtinamas išvežimas ir pradedama TIR procedūra. Prekės reguliariąja laivybos linija išgabenamos į Lenkiją. Iš Lenkijos prekės toliau vežamos į trečiąją šalį kelių transportu, taikant TIR procedūrą.

Danija–Lenkija–Baltarusija → vežant iš Danijos į Lenkiją, ETD turi būti nurodomas kodas TD. Paskui, vežant į Baltarusiją, taikoma TIR procedūra.

10 pavyzdys
Sąjungos prekės eksportuojamos į trečiąją šalį (Rusiją). Nyderlanduose prekėms įforminama eksporto procedūra ir jos reguliariąja laivybos linija išgabenamos į Suomiją, o iš jos kelių transportu išvežamos iš Sąjungos.

Nyderlandai–Suomija–Rusija → vežant iš Nyderlandų į Suomiją, ETD turi būti įrašomas kodas C, o paskui prekės taikant eksporto procedūrą vežamos iki Sąjungos išorės sienos.

11 pavyzdys

[69] Nurodytos 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyvos 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, panaikinančios Direktyvą 92/12/EEB (OL L 9, 2009 1 14, p. 12), 1 straipsnio 1 dalyje.

[70] Nurodytos 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyvos 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, panaikinančios Direktyvą 92/12/EEB (OL L 9, 2009 1 14, p. 12), 1 straipsnio 1 dalyje.

Sąjungos prekės reguliariąja laivybos linija iš specialiosios fiskalinės teritorijos (Kanarų salų) gabenamos į Ispaniją, o paskui kelių transportu – į Portugaliją.

Galimi variantai:

1. Kanarų salos (specialioji fiskalinė teritorija)–Ispanija–Portugalija → gabenant iš Kanarų salų į Ispaniją, ETD nurodomas kodas C arba T2F, o gabenant iš Ispanijos į Portugaliją ETD įrašoma standartinė tranzito procedūra (T2F, naudojant NCTS ir pateikiant garantiją)[71].
2. Kanarų salos (specialioji fiskalinė teritorija)–Ispanija–Portugalija → gabenant iš Kanarų salų į Ispaniją, kaip tranzito deklaracija naudojamame ETD nurodomas kodas T2F, o gabenant iš Ispanijos į Portugaliją ETD įrašoma standartinė tranzito procedūra (T2F, naudojant NCTS ir pateikiant garantiją)[72].

12 pavyzdys

Sąjungos prekės reguliariąja laivybos linija iš specialiosios fiskalinės teritorijos (Kanarų salų) gabenamos į Ispaniją, o paskui reguliariąja laivybos linija – į Italiją.

Galimi variantai:

1. Kanarų salos (specialioji fiskalinė teritorija)–Ispanija–Italija → gabenant iš Kanarų salų į Ispaniją, ETD turi būti nurodomas kodas C, o gabenant iš Ispanijos į Italiją kaip tranzito deklaracija naudojamame ETD įrašomas kodas T2F[73].
2. Kanarų salos (specialioji fiskalinė teritorija)–Ispanija–Italija → gabenant iš Kanarų salų į Ispaniją, kaip tranzito deklaracija naudojamame ETD turi būti nurodomas kodas T2F ir gabenant iš Ispanijos į Italiją kaip tranzito deklaracija naudojamame ETD įrašomas kodas T2F[74].

13 pavyzdys

Sąjungos prekės reguliariąja laivybos linija iš specialiosios fiskalinės teritorijos (Kanarų salų) gabenamos į Ispaniją.

Galimi variantai:

1. Kanarų salos (specialioji fiskalinė teritorija)–Ispanija → ETD

[71] Pagal DA 188 straipsnio 2 dalį.
[72] Pagal DA 188 straipsnio 1 dalį.
[73] Pagal DA 188 straipsnio 2 dalį.
[74] Pagal DA 188 straipsnio 1 dalį.

turi būti nurodomas kodas C;

2. Kanarų salos (specialioji fiskalinė teritorija)–Ispanija → kaip tranzito deklaracijoje naudojamame ETD turi būti nurodomas kodas T2F[75].

Kad Sąjungos prekes gabenti būtų galima kuo laisviau ir netrukdomai, ETD įrašomas kodas C suteikia teisę prekes laisvai gabenti toliau į jų paskirties vietą Sąjungoje, jeigu i) išvykimo uostas turi procedūros vykdytojų atliekamų operacijų dokumentus su tokių prekių statuso įrodymu ir ii) nekyla pagrįstų įtarimų arba abejonių dėl prekių, atvežtų į paskirties uostą, statuso. Tačiau paskirties vietos muitinė turi galimybę deklaruotą Sąjungos prekių muitinį statusą patikrinti atlikdama tinkamas *a posteriori* patikras, pagrįstas rizikos vertinimu, prireikus konsultuodamasi su išvykimo uosto muitine.

Jeigu nacionalinėse taisyklėse nenustatytas ilgesnis laikotarpis, laivybos bendrovė visų prekių statuso duomenis savo verslo apskaitos registruose privalo saugoti trejus metus ir laikotarpį nuo einamųjų metų pradžios. Šie apskaitos registrai gali būti saugomi elektroniniu pavidalu.

VI.3.10.4.2. Procedūra išvykimo muitinės įstaigoje

SMK 6 straipsnio 1 dalis, 46 straipsnio 1 dalis ir 172–174 straipsniai

ĮA 320 straipsnis

Pagal SMK 6 straipsnio 1 dalį visi informacijos, pavyzdžiui, deklaracijų, mainai tarp muitinių tarpusavyje ir tarp ekonominės veiklos vykdytojų ir muitinių turi būti vykdomi naudojantis elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis. Ši taisyklė taip pat taikoma kaip tranzito deklaraciją naudojant ETD.

Prekės išleidžiamos vežti tranzitu, kai, prieš laivui išvykstant, išvykimo muitinės įstaigai suteikiama prieiga prie ETD duomenų. Pagal šį teisės reikalavimą duomenų prieinamumas muitinei gali būti užtikrinamas tik vienu iš dviejų toliau nurodytų būdų.

1. Duomenys gali būti siunčiami į muitinės IT sistemą. Tai rekomenduojamas būdas. Muitinės IT sistemos įsidiegti neprivaloma, tačiau šalims būtų naudinga apsvarstyti galimybę ateityje sukurti tokią sistemą, jei jos dar nėra.

2. Muitinei gali būti suteikiama galimybė prie laivybos bendrovės

[75] Pagal DA 188 straipsnio 2 dalį.

sistemos arba uosto valdytojo sistemos jungtis iš muitinės patalpų.

Kaip laikinas sprendimas muitinės pareigūnams gali būti suteikta prieiga prie duomenų naudojantis veiklos vykdytojo kompiuteriu, esančiu veiklos vykdytojo biure. Vis dėlto šis būdas gali būti taikomas tik tol, kol bus įgyvendinta viena iš dviejų pirmiau nurodytų galimybių. Kai naudojamas laikinas sprendimas, muitinei negali būti užtikrinama nepertraukiama nuolatinė prieiga prie duomenų, neužkraunant papildomos naštos ir darbo. Nepaisant to, muitinė turi pati nuspręsti, kiek laiko šis laikinas sprendimas gali būti naudojamas. Priimdama šį sprendimą, ji visų pirma turi atsižvelgti į bendradarbiavimo su laivybos bendrove būdą, uosto dydį ir krovinių kiekį.

Duomenų teikimas e. paštu, pridedant „Excel“ lenteles arba PDF failus, neatitinka teisės reikalavimų.

Visa ETD naudojimu pagrįsto supaprastinimo esmė yra tai, kaip ETD pavidalu pateikiama tranzito deklaracija. Visais kitais aspektais ETD turėtų būti traktuojamas kaip bet kuri kita muitinės deklaracija. Turėtų būti laikomasi išsamių teisinių nuostatų dėl muitinės deklaracijų, išdėstytų SMK bei susijusiuose teisės aktuose, nes teisės aktuose nėra nustatyta specialių ETD naudojimu pagrįstos supaprastintos tranzito procedūros taisyklių.

Išvykimo muitinės įstaiga turi turėti prieigą prie kaip tranzito deklaracija naudojamo ETD, kad, prieš išleisdama prekes vežti tranzitu, galėtų atlikti rizikos vertinimą arba prireikus patikrinti prekes.

Naudojantis elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis, pagal kiekvieną tranzito deklaracijos duomenų elementą turėtų būti atliekama rizikos analizė, kuri padėtų:

(i) nustatyti ir įvertinti galimą riziką ir

(ii) imtis tinkamų atsakomųjų priemonių.

Taigi būtų labai naudinga, jei muitinės IT sistema suteiktų galimybę:

(i) elektroniniu būdu perduoti ETD duomenis iš veiklos vykdytojo sistemos ir

(ii) paskui pagal tuos ETD duomenis atlikti automatinę rizikos

analizę.

Tačiau dėl to, kad muitinės sistemos įdiegti neprivaloma, atlikti automatinės rizikos analizės gali būti neįmanoma. Todėl automatizavimo trūkumą galėtų kompensuoti bent:

(i) išsamus išankstinis auditas,

(ii) atidi leidimo naudojimo stebėsena ir

(iii) reguliari tranzito operacijų priežiūra. Tai nereiškia, kad atsisakoma atsitiktine tvarka arba kilus poreikiui vykdomo fizinio prekių tikrinimo prieš išleidžiant jas vežti tranzitu.

Šio tipo tikrinimo negali pakeisti *a posteriori* tikrinimo (išvežus prekes) priemonės, kurios gali būti taikomos tik tam tikrais atvejais arba atsitiktine tvarka.

Gavėjas apibrėžiamas kaip asmuo, kuriam faktiškai siunčiamos prekės. Naudojant ETD, tai yra gavėjas paskirties uoste.

Muitinė priima deklaraciją, jei pateikiamos joje nurodytos prekės. Tai nereiškia, kad muitinė visada tikrina, ar prekės fiziškai yra uoste, tačiau ji bent jau turi žinoti, kad prekės saugomos su veiklos vykdytoju sutartoje vietoje.

Deklarantui, jei jis to paprašo pateikdamas prašymą, turi būti leidžiama patikslinti vieną ar daugiau deklaracijos duomenų elementų.

Kiekvienoje deklaracijoje turi būti nurodomas jos unikalus numeris, kurį priskiria laivybos bendrovė (LRN[76]). Tai gali būti reiso numeris ir data, taip pat papildomi ženklai, iš kurių atitinkamas veiklos vykdytojas sudaro unikalų numerį.

Pagal ĮA 299 straipsnį išvykimo uoste turi būti užplombuojama prekių laikymo vieta, jeigu išvykimo muitinės įstaiga pripažino, kad transporto priemonė arba konteineris yra tinkami plombuoti, arba kiekviena atskira pakuotė. Jeigu prekių aprašymas yra pakankamai tikslus, kad pagal jį būtų galima lengvai identifikuoti prekes, išvykimo muitinės įstaiga gali nuspręsti prekių neplombuoti.

Pačiame ETD nėra jokių konkrečių įrašų, kuriais būtų patvirtinama,

[76] ETD nurodomas LRN nėra toks pat kaip standartinei tranzito deklaracijai (NCTS) priskiriamas LRN.

kad muitinė priėmė ETD arba kad prekės buvo išleistos vežti tranzitu. Todėl gali būti laikoma, kad prekes gabenančio orlaivio išvykimo laikas yra:

(i) kaip tranzito deklaracija naudojamo ETD priėmimo laikas ir

(ii) prekių išleidimo vežti tranzitu laikas. Atmetusi deklaraciją, išvykimo muitinės įstaiga turi nedelsdama apie tai informuoti laivybos bendrovę, nurodydama atmetimo priežastis (pvz., nepakanka duomenų, yra klaidų).

Jei ne Sąjungos prekių vežimo operacija pradedama nepateikus ir nepriėmus tranzito deklaracijos, pagal SMK 79 straipsnio 1 dalį dėl reikalavimų nesilaikymo atsiranda skola muitinei.

Svarbu, kad išvykimo muitinės įstaiga turėtų ankstesnio laikotarpio duomenų (pvz., apie anksčiau priimtas arba atmestas deklaracijas), kuriais remdamasi galėtų atlikti *a posteriori* patikras arba išsiaiškinti paskirties muitinės įstaigai kilusius klausimus.

VI.3.10.4.3. Procedūra paskirties muitinės įstaigoje

SMK 6 straipsnio 1 dalis ir 46 straipsnio 1 dalis

DA 199 straipsnio b punktas

ĮA 320 straipsnis

Išvykimo muitinės įstaiga ir paskirties muitinės įstaiga turi turėti tuos pačius kaip tranzito deklaracija naudojamo ETD duomenis. Paskirties muitinės įstaiga kaskart netikrina duomenų atitikties. Tačiau daro prielaidą, kad duomenys yra tie patys, nebent iš laivybos bendrovės gauna pranešimą dėl neatitikčių arba nustato pažeidimų atlikdama patikrą.

ETD duomenys turi būti prieinami paskirties muitinės įstaigai. Pagal šį teisės reikalavimą duomenų prieinamumas muitinei gali būti užtikrinamas tik vienu iš dviejų toliau nurodytų būdų.

1. Duomenys gali būti siunčiami į muitinės IT sistemą. Tai rekomenduojamas būdas. Muitinės IT sistemos įsidiegti neprivaloma, tačiau šalims būtų naudinga apsvarstyti galimybę ateityje sukurti tokią sistemą, jei jos dar nėra.

2. Muitinei gali būti suteikiama galimybė prie oro transporto bendrovės sistemos jungtis iš muitinės patalpų.

Kaip laikinas sprendimas muitinės pareigūnams gali būti suteikta prieiga prie duomenų naudojantis veiklos vykdytojo kompiuteriu, esančiu veiklos vykdytojo biure. Vis dėlto šis būdas gali būti

taikomas tik tol, kol bus įgyvendinta viena iš dviejų pirmiau nurodytų galimybių. Kai naudojamas laikinas sprendimas, muitinei negali būti užtikrinama nepertraukiama nuolatinė prieiga prie duomenų, neužkraunant papildomos naštos ir darbo. Nepaisant to, muitinė turi pati nuspręsti, kiek laiko šis laikinas sprendimas gali būti naudojamas. Priimdama šį sprendimą, ji visų pirma turi atsižvelgti į bendradarbiavimo su oro transporto bendrove būdą, oro uosto dydį ir krovinių kiekį.

Duomenų teikimas e. paštu, pridedant „Excel“ lenteles arba PDF failus, neatitinka teisės reikalavimų.

Tranzito deklaracijos duomenys paskirties muitinės įstaigai turi būti pateikti ne vėliau kaip atvežus prekes į uostą. Tačiau paskirties muitinės įstaigai būtų naudinga tuos duomenis turėti jau tada, kai prekės išleidžiamos vežti tranzitu išvykimo uoste. Tada ta muitinės įstaiga galėtų iš anksto atlikti potencialios rizikos vertinimą.

Tranzito deklaracija identifikuojama pagal LRN.

Teisės aktuose nenustatytas laikas tranzito procedūrai užbaigti ir pripažinti įvykdyta. Juose taip pat nenustatyta, kokius veiksmus reikia atlikti tranzito procedūrai užbaigti ir pripažinti įvykdyta.

Todėl daroma prielaida, kad tranzito procedūra baigiama, kai laivybos bendrovė praneša paskirties muitinės įstaigai, kad visos kaip tranzito deklaracija naudojamame ETD nurodytos prekės yra:

(i) laikinojo saugojimo arba

(ii) kitoje vietoje, kurioje jos gali būti saugomos prižiūrint muitinei.

Laikinojo saugojimo deklaracijoje arba kitoje atitinkamoje deklaracijoje turi būti nurodomas ETD, naudojamo kaip tranzito deklaracija, LRN.

Laikoma, kad tranzito procedūra pripažįstama įvykdyta iškart, kai tik ji baigiama, išskyrus atvejus, kai paskirties muitinė gauna informacijos arba nustato, kad procedūra tinkamai nebaigta (pvz., remdamasi laivybos bendrovės pranešimu, patikrinusi prekes arba gavusi informacijos iš išvykimo muitinės įstaigos). Tokiais atvejais pradedamas tyrimas šiam klausimui išsiaiškinti.

Laivybos bendrovė apie visas paskirties uoste nustatytas neatitiktis arba pažeidimus privalo pranešti muitinei, juos ji nustato:

(i) atlikdama patikras arba

(ii) remdamasi galutine ataskaita (perteklius arba trūkumas) ir pranešdama apie juos visų pirma nurodo konkrečių prekių ETD.

Naudojantis elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis, pagal kiekvieną tranzito deklaracijos duomenų elementą paskirties vietoje turėtų būti atliekama rizikos analizė, kuri padėtų:

(i) nustatyti ir įvertinti galimą riziką ir

(ii) imtis tinkamų atsakomųjų priemonių.

Taigi būtų labai naudinga, jei muitinės IT sistema suteiktų galimybę:

(i) elektroniniu būdu perduoti ETD duomenis iš veiklos vykdytojo sistemos ir

(ii) paskui pagal tuos ETD duomenis atlikti automatinę rizikos analizę.

Tačiau dėl to, kad muitinės sistemos įdiegti neprivaloma, atlikti automatinę rizikos analizę ne visada įmanoma. Todėl automatizavimo trūkumą galėtų kompensuoti bent:

(i) išsamus išankstinis auditas,

(ii) atidi leidimo naudojimo stebėsena ir

(iii) reguliari tranzito operacijų priežiūra.

Tai nereiškia, kad atsisakoma atsitiktine tvarka arba kilus poreikiui vykdomo fizinio prekių tikrinimo, kai jos atvežamos arba kai joms įforminama laikinojo saugojimo procedūra.

Šio tipo tikrinimo negali pakeisti *a posteriori* tikrinimo (išleidus tranzitines prekes) priemonės, kurios gali būti taikomos tik tam tikrais atvejais arba atsitiktine tvarka.

Kilus pagrįstų įtarimų dėl prekių rūšies ar kiekio, turėtų būti konsultuojamasi su išvykimo muitinės įstaiga. ETD duomenys turėtų būti tikrinami parengiant dokumentą TC21A (VII.8.6 priedas) ir jį e. paštu nusiunčiant VI.8.9 priede nurodytoms institucijoms.

Dokumentą TC21A rekomenduojama, jeigu įmanoma, parengti viena iš plačiai vartojamų kalbų.

Paskirties uosto muitinė apie visus pažeidimus ar neatitiktis turi kuo skubiau pranešti tiek išvykimo uosto muitinei, tiek leidimą išdavusiai institucijai. Teikdama šį pranešimą, paskirties uosto muitinė turi visų pirma nurodyti konkrečių prekių ETD.

Išvykimo muitinės įstaiga ir paskirties muitinės įstaiga turi bendradarbiauti tarpusavyje ir prireikus keistis aktualia tranzito operacijų informacija ir dokumentais.

Svarbu, kad paskirties muitinės įstaiga turėtų ankstesnio laikotarpio duomenų (pvz., apie anksčiau baigtas arba įvykdytomis pripažintas operacijas), kuriais remdamasi galėtų atlikti *a posteriori* patikras arba išsiaiškinti išvykimo muitinės įstaigai kilusius klausimus.

VI.4. Konkrečios situacijos (*pro memoria*)

VI.5. Išimtys (*pro memoria*)

VI.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti)

VI.7. Tik muitinei skirta dalis

VI.8. Priedai

VI.8.1. Įgaliotojo siuntėjo naudojamo specialaus spaudo pavyzdys

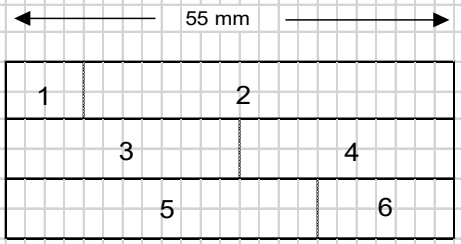

1. Coat of arms or any other signs or letters characterising the country
2. Reference number of the customs office of departure
3. Declaration number
4. Date
5. Authorised consignor
6 Authorisation number

VI.8.2. Leidžiančios nukrypti nuostatos dėl specialaus spaudo (IT)

Pagal i) Konvencijos I priedėlio II priedo 22.1 punktą ir ii) ĮA 72-04 priedo 22.1 punktą įgaliotieji siuntėjai naudoja muitinės patvirtintą specialų spaudą, kurio pavyzdys pateiktas Konvencijos III priedėlio B9 priede (ĮA 72-04 priedo II skyriuje).

Italijos įgaliotieji siuntėjai gali naudoti specialius spaudus, kurių pavyzdžiai pateikiami toliau.

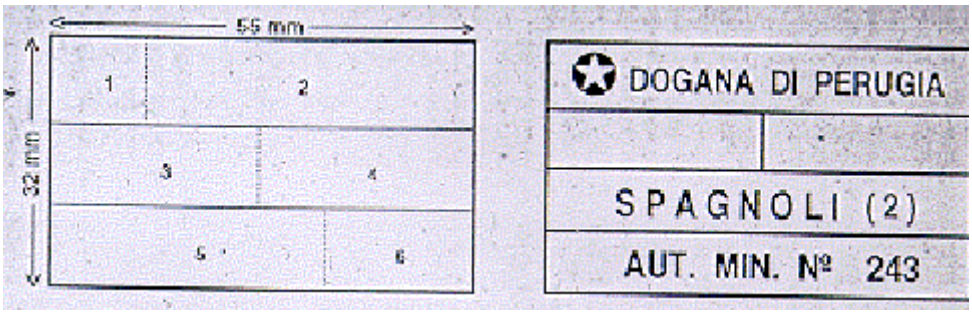

[Pavyzdys]

VI.8.3. Oro uostų ir prižiūrinčiųjų muitinės įstaigų sąrašas

Šis priedas nebeaktualus ir buvo išbrauktas.

VI.8.4. Leidimo oro transportu vežamoms prekėms taikyti elektroninio manifesto naudojimu pagrįstą bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą pavyzdys

Šis priedas nebeaktualus ir buvo išbrauktas.

VI.8.5. Grupinių siuntų vežimo oro transportu struktūrinė schema

Šis priedas nebeaktualus ir buvo išbrauktas.

VI.8.6. Leidimo jūrų transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstas Sąjungos tranzito procedūras pavyzdys

Toliau išdėstytos nuostatos yra susijusios su laivybos bendrovėms suteikiamu leidimu jūrų transportu vežamoms prekėms taikyti supaprastintą Sąjungos tranzito procedūrą.

Jūrų transportu vežamoms prekėms taikomos popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstos Sąjungos tranzito procedūros

Leidimo pagal PDA 26 straipsnį pavyzdys

Leidimo dalykas

1. Šis laivybos bendrovei ….....……...

   ….....…

   ….....

   pagal PDA 26 straipsnį išduotas leidimas, kurį galima bet kuriuo metu atšaukti, suteikia teisę jūrų transportu vežamoms prekėms taikyti popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstas Sąjungos tranzito procedūras (toliau – supaprastinta (popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta) jūrų tranzito procedūra).

Taikymo sritis

2. Supaprastinta (popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta) jūrų tranzito procedūra taikoma visoms prekėms, kurias laivybos bendrovė veža tarp Sąjungos valstybių narių jūrų uostų, nurodytų priede.

Siuntų dokumentai, kuriuos reikia pateikti

3. Jei Sąjungos tranzito procedūra yra privaloma, manifestas (pavyzdys pridedamas) laikomas lygiaverčiu tranzito deklaracijai, kuria įforminama Sąjungos tranzito procedūra, jeigu jame pateikiami PDA 50 straipsnyje išvardyti duomenys.

Procedūra pakrovimo uoste (išvykimo muitinės įstaigoje)

4. Manifestai pateikiami dviem egzemplioriais, pirmajame lape paryškintu šriftu įrašomas atitinkamas kodas (T1, T2F). Juose laivybos bendrovė nurodo datą ir pasirašo, taip identifikuodama juos kaip tranzito deklaracijas, kuriomis įforminama Sąjungos tranzito procedūra. Šie manifestai laikomi lygiaverčiais tranzito deklaracijai, kuria įforminama Sąjungos tranzito procedūra.

   Jeigu kartu vežamos prekės, kurios turi būti gabenamos įforminus išorinio Sąjungos tranzito procedūrą (T1), ir prekės, kurios turi būti gabenamos įforminus vidinio Sąjungos tranzito procedūrą (T2F), tokios prekės nurodomos atskiruose manifestuose.

   Vežamos grupinės siuntos identifikuojamos žodžiais „grupinė siunta“ ir įtraukiamos į Sąjungos tranzito manifestą pagal aukščiausią statusą, nurodytą grupinės siuntos manifeste

(pvz., jeigu grupinę siuntą sudaro Sąjungos prekės ir prekės, turinčios T1, T2F, TD statusą, ji deklaruojama T1 manifeste).

Jeigu laivybos bendrovė neturi įgaliotojo gavėjo statuso, nurodyto SMK 233 straipsnio 4 dalies a punkte, prieš išplaukiant laivui manifestą reikia pateikti tvirtinti kompetentingoms institucijoms.

Pagal ĮA 297 straipsnį prekių pateikimo paskirties muitinės įstaigai terminas yra […].

Manifeste nurodytas siuntas vežanti laivybos bendrovė turi šių vežimo operacijų procedūros vykdytojo statusą.

Procedūra iškrovimo uoste (paskirties muitinės įstaigoje)

5. Muitinio tikrinimo tikslais manifestai ir juose nurodytos prekės pateikiami paskirties uosto kompetentingoms institucijoms. Be to, kompetentingos institucijos gali pareikalauti tikrinti pateikti visus laivo važtaraščius (konosamentus), kuriuose nurodytos tuo laivu į uostą pristatytos prekės.

Kartą per mėnesį kiekvieno paskirties uosto muitinė patvirtina laivybos bendrovių arba jų atstovų sudaryto sąrašo autentiškumą ir jį perduoda kiekvieno išvykimo uosto muitinei. Šį sąrašą sudaro praėjusį mėnesį tai muitinei pateikti manifestai.

Šiame sąraše būtina nurodyti i) manifesto registracijos numerį, ii) kodą, kuriuo manifestas identifikuojamas kaip tranzito deklaracija, iii) prekes vežusios laivybos bendrovės pavadinimą, iv) laivo pavadinimą ir v) vežimo jūrų transportu operacijos datą.

Sąrašas pateikiamas dviem egzemplioriais ir turi būti tokio formato:

MĖNESIO TRANZITO PROCEDŪRŲ SĄRAŠAS			
Išvykimo uostas:		Paskirties uostas:	
Kaip tranzito deklaracija naudojamo manifesto registracijos numeris	Kaip tranzito deklaracija naudojamo manifesto data	Laivo pavadinimas	Skirta muitinės įrašams

Paskutiniame sąrašo lape įrašoma:

„(Laivybos bendrovė) patvirtina, kad šiame sąraše nurodyti visi prekių, kurios buvo vežamos jūrų transportu iš (išvykimo uostas) į (paskirties uostas), manifestai.“

Abu kiekvieno sąrašo egzempliorius turi pasirašyti laivybos bendrovės atstovas. Jie išsiunčiami paskirties muitinės įstaigai ne vėliau kaip penkioliktą mėnesio, einančio po tranzito procedūrų atlikimo mėnesio, dieną.

Pažeidimai ir (arba) neatitiktys

6. Paskirties uosto muitinė išvykimo uosto kompetentingoms institucijoms ir leidimą suteikusiai institucijai praneša apie visus pažeidimus arba neatitiktis, visų pirma nurodydama konkrečių prekių laivo važtaraščius (konosamentus).

Laivybos bendrovės pareigos

7. Laivybos bendrovė privalo:

– tinkamai tvarkyti apskaitą, kad muitinė galėtų patikrinti operacijas

išvykimo ir paskirties uostuose,

– muitinei pateikti visus svarbius dokumentus ir

– įsipareigoti padėti pašalinti visus neatitiktis ir pažeidimus.

Baigiamosios nuostatos

8. Šis leidimas neturi poveikio prekių išsiuntimo ir atvežimo formalumams, kuriuos laivybos bendrovė privalo atlikti išvykimo ir paskirties šalyse.

Leidimas įsigalioja ….....

Kompetentingos institucijos vardu

Data

Parašas

PRIEDAS

IŠVYKIMO UOSTAI	KOMPETENTINGOS MUITINĖS ĮSTAIGOS ADRESAS
PASKIRTIES UOSTAI	KOMPETENTINGOS MUITINĖS ĮSTAIGOS ADRESAS

VI.8.7. Grupinių siuntų vežimo jūrų transportu struktūrinė schema

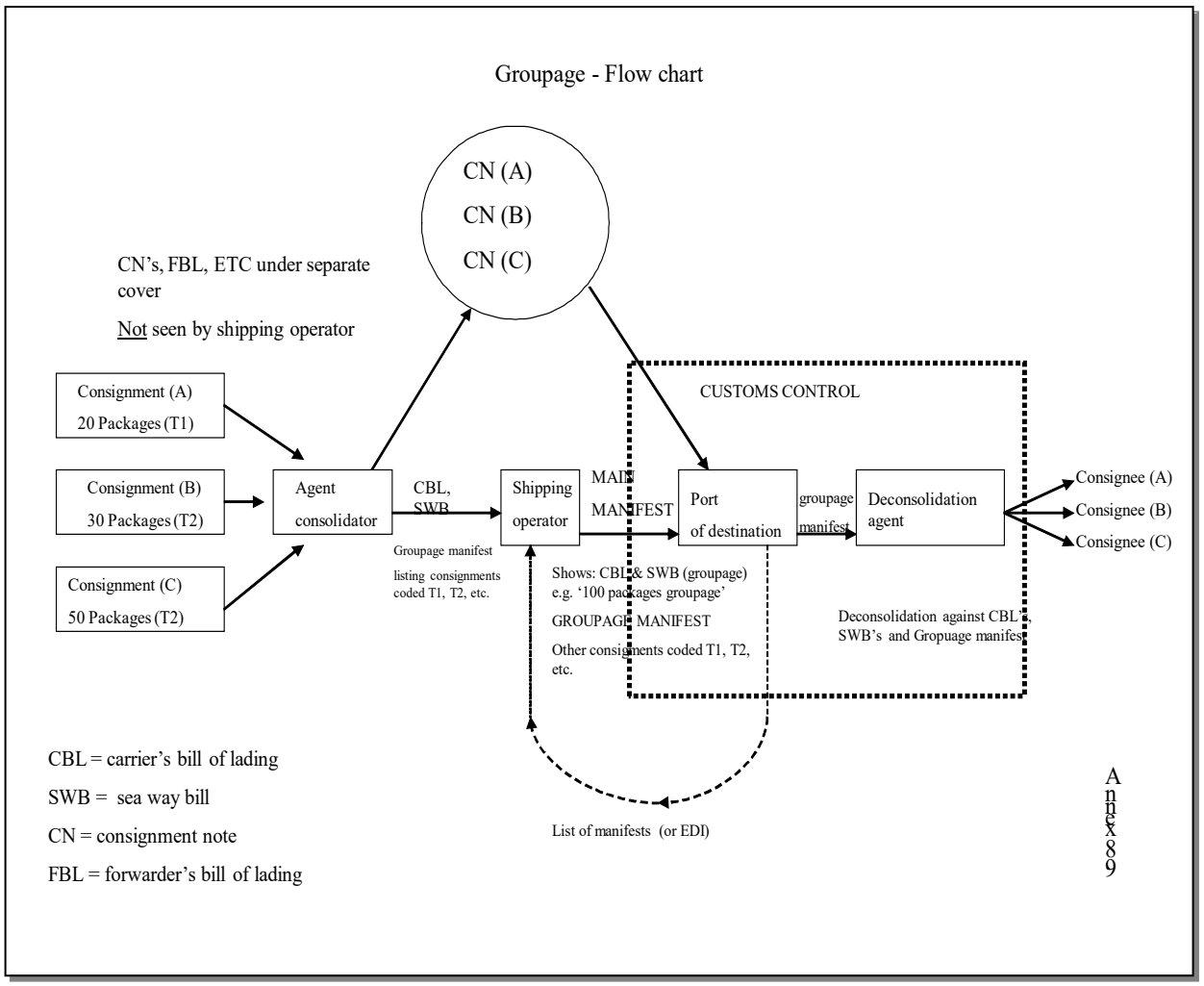

VI.8.8. Pranešimai dėl supaprastintų procedūrų

BENDRASIS TRANZITAS arba SĄJUNGOS TRANZITAS TAXUD/0925/2000-LT

<table>
<tr><td>PRANEŠIMO FORMA
Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros 6 straipsnis</td><td>SUPAPRASTINTOS PROCEDŪROS</td></tr>
<tr><td>GAVĖJAS
EUROPOS KOMISIJA
Mokesčių ir muitų sąjungos
generalinis direktoratas
Muitų teisės aktų skyrius
B-1049 BRUSSELS – BELGIUM</td><td>Teisinis pagrindas:
Konvencija dėl bendrosios tranzito procedūros 6 straipsnis (dvišalis ar daugiašalis susitarimas) ☐
☐
☐</td></tr>
<tr><td>SIUNTĖJAS
Šalis, leidžianti taikyti supaprastintą procedūrą:</td><td rowspan="2">Procedūros taikymo mastas:
Individualus supaprastinimas ☐
Leidimo turėtojo pavadinimas (vardas ir pavardė) / leidimo registracijos numeris:

Pridedama: leidimo kopija
Bendrasis supaprastinimas ☐
Procedūros pavadinimas / teisinio dokumento nuoroda:

Pridedama: teksto kopija (*)</td></tr>
<tr><td>Kitos suinteresuotosios šalys:
(jeigu sudarytas dvišalis ar daugiašalis susitarimas)</td></tr>
<tr><td colspan="2">Glaustas supaprastinimų apibūdinimas</td></tr>
</table>

Kontaktinis asmuo Perduodamo pranešimo nuoroda *(CC/YYYY/NNN)* Nr. ../…./…	Data ir parašas	Antspaudas

(*) Jei kiekvieno atskiro leidimo perduoti nereikalaujama.

VI.8.9. Už konsultavimosi dėl ETD naudojimo kaip oro transportu vežamų prekių tranzito deklaracijos procedūrą atsakingų institucijų sąrašas

Naujausią šių įstaigų sąrašą galima rasti šiuo adresu:

EUROPA

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en

VI.8.10. Konsultavimosi dėl ETD rašto pavyzdys

<table>
<tr><td colspan="2">TC26
KONSULTAVIMOSI DĖL SĄJUNGOS ARBA
BENDROJO TRANZITO FORMA</td></tr>
<tr><td>1. Prašančioji institucija

Pavadinimas
Adresas
Tel.
E. paštas

arba

Muitinės įstaigos kodas (COL) □□□□□□</td><td>2. Institucija, į kurią kreipiamasi

Pavadinimas
Adresas
Tel.
E. paštas

arba

Muitinės įstaigos kodas (COL) □□□□□□</td></tr>
<tr><td colspan="2">3. Pareiškėjas / leidimo turėtojas*
Pavadinimas (vardas ir pavardė)
Adresas
Tel.
E. paštas

Įgaliotojo ekonominės veiklos vykdytojo kodas (jei yra)</td></tr>
<tr><td colspan="2">4. Prašymo / leidimo numeris*
…….</td></tr>
<tr><td>5. Prašančioji institucija
Vieta
Data

Parašas:
Antspaudas</td><td>6. Institucija, į kurią kreipiamasi
Vieta
Data

Parašas:
Antspaudas</td></tr>
<tr><td colspan="2">I. KONSULTAVIMASIS SUTEIKIANT LEIDIMĄ**</td></tr>
<tr><td colspan="2">Uostų ir muitinės įstaigų kodų (COL) sąrašas
(pildo prašančioji institucija)</td></tr>
<tr><td>1. Išvykimo uostas
a)……
COL □□□□□□
b)……...
COL □□□□□□
c) ……...
COL □□□□□□
d)…….
COL □□□□□□</td><td>2. Paskirties uostas
a)……..
COL □□□□□□
b)……
COL □□□□□□
c)……
COL □□□□□□
d)…….
COL □□□□□□</td></tr>
<tr><td colspan="2">3. Jei neįvykdoma kuri nors sąlyga (-os), nurodykite priežastis ir susijusį (-ius) uostą (-us) (pildo institucija, į kurią kreipiamasi)
□ Leidimo turėtojas negali užtikrinti, kad muitinei būtų prieinami ETD duomenys.
Uostas (-ai):
□ Leidimo turėtojas nevykdo daug reisų tarp Sąjungos arba bendrojo tranzito šalių uostų.</td></tr>
</table>

Uostas (-ai):

- ☐ Leidimo turėtojas yra padaręs sunkių arba kartotinių muitų teisės aktų ir mokesčių taisyklių pažeidimų, yra duomenų apie sunkius nusikaltimus, susijusius su jo ekonomine veikla.
  Uostas (-ai):
- ☐ Leidimo turėtojas negali įrodyti, kad užtikrina aukštą savo veiklos ir prekių srautų valdymo lygį, taikydamas prekybos ir, kai tinkama, transporto registrų tvarkymo sistemą, kuri suteikia galimybę tinkamai atlikti muitinį tikrinimą.
  Uostas (-ai):
- ☐ Leidimo turėtojas negali įrodyti, kad laikosi su vykdoma veikla tiesiogiai susijusių praktinių kompetencijos arba profesinės kvalifikacijos standartų.
  Uostas (-ai):

Pastabos……
……

II. KONSULTAVIMASIS STEBINT LEIDIMO NAUDOJIMĄ IR PERŽIŪRINT LEIDIMĄ***

1. Pažymėkite tinkamus atsakymus į toliau pateiktus klausimus (pildo institucija, į kurią kreipiamasi)

a) Ar leidimo turėtojas vis dar užtikrina, kad muitinei būtų prieinami ETD duomenys?

- ☐ TAIP
- ☐ NE

Pastabos……..
……..,.

b) Ar veiklos vykdytojas vykdo daug reisų tarp Sąjungos arba bendrojo tranzito šalių uostų?

- ☐ TAIP
- ☐ NE

Pastabos……..
……

c) Ar leidimo turėtojas yra padaręs sunkių arba kartotinių muitų teisės aktų ir mokesčių taisyklių pažeidimų, taip pat ar yra duomenų apie sunkius nusikaltimus, susijusius su jo ekonomine veikla?

- ☐ TAIP
- ☐ NE

Pastabos……..
……

d) Ar veiklos vykdytojas gali įrodyti, kad užtikrina aukštą savo veiklos ir prekių srautų valdymo lygį, taikydamas prekybos ir, kai tinkama, transporto registrų tvarkymo sistemą, kuri suteikia galimybę tinkamai atlikti muitinį tikrinimą?

- ☐ TAIP
- ☐ NE

Pastabos……..
……

e) Ar veiklos vykdytojas gali įrodyti, kad laikosi su vykdoma veikla tiesiogiai susijusių praktinių kompetencijos arba profesinės kvalifikacijos standartų?

- ☐ TAIP
- ☐ NE

Pastabos……..
……

Kitos pastabos……....
……

* Nereikalinga išbraukti.

** Prie šios formos turi būti pridėta veiklos vykdytojo pateikto prašymo leisti naudoti ETD kaip tranzito deklaraciją kopija.

** Prie šios formos turi būti pridėta suteikto leidimo naudoti ETD kaip tranzito deklaraciją kopija.

VI.8.11. Už konsultavimosi dėl ETD naudojimo kaip jūrų transportu vežamų prekių tranzito deklaracijos procedūrą atsakingų institucijų sąrašas

Naujausią šių įstaigų sąrašą galima rasti šiuo adresu:

EUROPA

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en

VI.8.12. Atitikties lentelė CIM – CIM / SMGS

Formas galima rasti adresu https://cit-rail.org/en/freight-traffic/forms/

Langelis	CIM	CIM / SMGS
Pridedami dokumentai – priedai	9	9
Prekių aprašymas	21	20
NHM kodas	24	23
CIM važtaraštis	30	37
Kiti vežėjai	57	65
Sutartinis vežėjas	58a	66a
Geležinkelio transportu vežamoms prekėms taikoma supaprastinta procedūra, pagrindinio vežėjo* kodas	58b	66b
Siuntos numeris	62	69
Muitinės įrašai	99	26

* procedūros vykdytojo

VI.8.13. Geležinkelio įmonių deklaracijos

Darbinio dokumento TAXUD/A2/TRA/02/2019 ištrauka

Deklaracija

kurią pateikia geležinkelio įmonės, geležinkelių transportu vežamoms prekėms taikančios popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą tranzito procedūrą ir naudojančios CIM važtaraštį, mišriojo vežimo CIM važtaraštį ir CIM / SMGS važtaraštį

Toliau pasirašiusi geležinkelio įmonė:

- deklaruoja, kad, kai ji veikia kaip procedūros vykdytoja, kaip nurodyta Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2016/341 (dėl Sąjungos muitinės kodekso nuostatų taikymo pereinamuoju laikotarpiu) 31 straipsnyje ir Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros 1 priedėlio 93 straipsnyje, ji pateikia garantiją, apimančią visą maršrutą Sąjungos muitų teritorijoje ir bendrojo tranzito šalyse. Kaip procedūros vykdytoja, ji naudoja CIM važtaraštį, mišriojo vežimo CIM važtaraštį arba CIM / SMGS važtaraštį, kai priima arba perima siuntas kaip sutartinė vežėja arba sutinka tapti procedūros vykdytoja;
- sutinka, kad bet kokius nustatytus supaprastintos procedūros taikymo geležinkelių transportu vežamoms prekėms pažeidimus tarpusavyje aiškintųsi kompetentinga muitinė ir atsakinga geležinkelio įmonė, t. y. valstybės, kurioje, kaip manoma, įvykdytas pažeidimas, muitinė ir geležinkelio įmonė. Atsakinga geležinkelio įmonė prisiima atsakomybę ir sutinka pirmoji sumokėti bet kokią skolą muitinei. Ši deklaracija nedaro poveikio vykdant vežimą dalyvaujančių geležinkelio įmonių solidariajai atsakomybei ir procedūros vykdytojo atsakomybei už skolą muitinei;
- įsipareigoja pranešti savo šalies muitinės administracijai apie atskirai arba kartu su tarptautine įmonių grupe planuojamą prekių vežimą geležinkelių transportu per teritorijos, kurioje galioja 1987 m. gegužės 20 d. Konvencija dėl bendrosios tranzito procedūros, išorės sieną arba per Konvencijos susitariančiųjų šalių bendrą sieną.

  Tokia informacija pateikiama, jei įmanoma, likus 1 mėnesiui iki bet kokio naujo transporto maršruto naudojimo pradžios. Turi būti nurodoma: i) data, kai bus pradedama nauja vežimo operacija, ii) su paslauga susijusios šalys, iii) pradinė stotis, vykimo per sienas punktai ir galinė stotis ir, jei įmanoma, iv) tvarkaraštis. Šios informacijos nereikia pateikti apie vežimo operacijas, kurioms taikoma standartinė vidinio arba išorinio tranzito procedūra pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 (Sąjungos muitinės kodeksas) 226 straipsnio 3 dalies a punktą arba 227 straipsnio 2 dalies a punktą ir Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros 2 straipsnio 2 ir 3 dalis, kai naudojama elektroninė sistema, sukurta pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 16 straipsnio 1 dalį ir Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros I priedėlio 4 straipsnį, t. y. NCTS.

Įmonė

Adresas

Valstybė

Vieta ir data

Parašas

VII DALIS. TRANZITO PROCEDŪROS PRIPAŽINIMAS ĮVYKDYTA IR TYRIMO PROCEDŪRA

VII dalyje apibūdinamas tranzito procedūros pripažinimas įvykdyta ir tyrimo procedūra.

VII.1 punkte pateikiama bendroji informacija ir nurodomi teisės aktai, kuriais reglamentuojamas tranzito procedūros pripažinimas įvykdyta ir tyrimo procedūra.

VII.2 punkte aptariama tranzito procedūros pripažinimo įvykdyta tvarka ir prašymas informuoti apie statusą.

VII.3 punkte aptariama tyrimo procedūra.

VII.4 punkte aptariama veiklos tęstinumo procedūra.

VII.5 punkte aptariamos patikrinimo po muitinio įforminimo procedūros.

VII.6 punktas skirtas specialiems nacionaliniams nurodymams.

VII.7 punktas skirtas muitinės administracijoms.

VII.8 punkte pateikti priedai.

Vartojami šie terminai:

- **tranzito procedūra –** muitinės procedūra, kurią taikant muitinės prižiūrimos prekės vežamos iš vienos vietos į kitą vadovaujantis ES teisės aktais arba Konvencija dėl bendrosios tranzito procedūros;
- **tranzito operacija –** prekių vežimas nuo išvykimo muitinės įstaigos iki paskirties muitinės įstaigos taikant tranzito procedūrą;
- **veiklos tęstinumo procedūra –** procedūra, taikoma, jeigu pradedant tranzito operaciją laikinai neveikia NCTS arba procedūros vykdytojų naudojama kompiuterizuota sistema, arba elektroninis ryšys tarp procedūros vykdytojų naudojamos kompiuterizuotos sistemos ir NCTS;
- **supaprastintos procedūros –** supaprastintos tranzito procedūros, taikomos vežant prekes tam tikrų rūšių transportu.

VII.1. Įvadas, teisės aktai ir bendroji informacija

VII.1.1. Įvadas

Šiame punkte pateikiama bendroji informacija ir nurodomi susiję teisės aktai.

VII.1.2. Teisės aktai ir bendroji informacija

VII.1.2.1. Teisės šaltiniai

Teisės aktų nuostatos, kuriomis reglamentuojamas procedūros užbaigimo patikrinimas ir tyrimo procedūra:

- Konvencijos I priedėlio 48 ir 49 straipsniai,
- SMK 215 straipsnio 2 dalis,
- ĮA 310 straipsnis.

VII.1.2.2. Bendroji informacija

Kompetencijos atlikti tyrimų procedūrą teisinis pagrindas paremtas principu, pagal kurį už tyrimo procedūrą yra atsakinga išvykimo šalies kompetentinga institucija ir ji atlieka pagrindinį vaidmenį pradedant procedūrą ir stebint, kaip ji vykdoma.

VII.1.2.2.1. Tranzito procedūros užbaigimas ir pripažinimas įvykdyta

Konvencijos I priedėlio 48 straipsnis

Teisės šaltiniuose skiriamas Sąjungos ar bendrosios tranzito procedūros užbaigimas ir jos pripažinimas įvykdyta.

Tranzito procedūros užbaigimas reiškia, kad prekės ir dokumentai buvo pateikti paskirties muitinės įstaigai arba įgaliotajam gavėjui.

SMK 215 straipsnio 2 dalis

Tranzito procedūros pripažinimas įvykdyta reiškia, kad, palyginus paskirties muitinės įstaigos ir išvykimo muitinės įstaigos turimus duomenis, tranzito procedūra buvo užbaigta tinkamai.

Šis skyrimas ir šios teisinės apibrėžtys galioja neatsižvelgiant į tranzito operacijos rūšį (standartinė ar supaprastinta) ar taikytą sistemą (standartinė tranzito procedūra ar veiklos tęstinumo procedūra).

Procedūros pripažinimas įvykdyta priklauso nuo įrodymų, kad ji buvo užbaigta tinkamai.

Neturėdamos tokių įrodymų (nelygu procedūra, vertinimo forma, pobūdis ir metodai gali skirtis), kompetentingos institucijos turi imtis būtinų veiksmų tinkamam procedūros užbaigimui patvirtinti, jeigu tai įmanoma, alternatyviomis priemonėmis arba, jeigu to padaryti neįmanoma, remdamosi skolą ir išieškojimą reglamentuojančiomis nuostatomis, turi nustatyti:

- ar neatsirado skola (muitinei),
- kai aktualu, už skolą (muitinei) atsakingą asmenį (-is),
- faktinę arba numanomą skolos (muitinei) atsiradimo vietą ir
- prireikus instituciją, kompetentingą išieškoti skolą (muitinei),

taip pat tam tikrais atvejais skirti baudas.

VII.1.2.2.2. Tyrimo procedūra tranzito procedūros užbaigimui patikrinti

Konvencijos I priedėlio 49 straipsnio 2 dalis

Jei taikoma standartinė tranzito procedūra, prieš pradedant tyrimo procedūrą reikėtų nusiųsti prašymą informuoti apie statusą (žr. VII.2.5 punktą).

ĮA 310 straipsnio 2 dalis

Jeigu po to būtina pradėti tyrimo procedūrą, išvykimo šalies kompetentinga institucija priima sprendimą pradėti tyrimo procedūrą, išsiųsdama vieną iš šių pranešimų:

- išsiųsti procedūros vykdytojui užklausą dėl neatvežtų prekių (pranešimas IE140) arba
- deklaracijoje nurodytai paskirties muitinės įstaigai – prašymą atlikti tyrimą (pranešimas IE142).

Išvykimo šalies kompetentinga institucija gali pradėti tyrimo

procedūrą tiesiogiai dalyvaujant deklaracijoje nurodytai paskirties muitinės įstaigai, jeigu gavėjui (adresatui) nustatyti ir identifikuoti pakanka tranzito deklaracijos 8 langelyje pateiktos informacijos.

Deklaracijoje turėtų būti pateikti reikiami duomenys, kad joje nurodyta kompetentinga paskirties muitinės įstaiga galėtų kreiptis į atsakingą asmenį paskirties vietoje (gavėją ar adresatą).

Valstybės narės ir kitos susitariančiosios šalys turi informuoti procedūros vykdytojus, kodėl naudinga teisingai užpildyti tranzito deklaracijos 8 langelį nurodant aktualius ir išsamius gavėjo duomenis ir tikslų adresą. Tai padariusiems procedūros vykdytojams nebūtų be reikalo siunčiamas pranešimas IE140.

Į procedūros vykdytoją būtų kreipiamasi tik tuo atveju, jeigu išvykimo muitinės įstaiga neturėtų procedūros užbaigimo įrodymų, deklaracijoje nurodytai paskirties muitinės įstaigai išsiuntusi prašymą informuoti apie statusą (IE904) ir gavusi atsakymą dėl statuso (IE905) (daugiau informacijos pateikiama VII.2.5 punkte) ir išsiuntusi prašymą atlikti tyrimą (IE142) (daugiau informacijos pateikiama VII.3.4.4 punkte).
Pastaba. Atsižvelgdama į sąvokos „pakankama informacija“ aiškinimą, sprendimą, kaip ir kur pradėti tyrimo procedūrą, savo nuožiūra priima išvykimo šalies kompetentinga institucija.

VERSLININKAI

Kad kompetentinga muitinė be reikalo nesiųstų prašymų pateikti informaciją, turi būti tinkamai užpildytas tranzito deklaracijos 8 langelis – įrašyti aktualūs ir išsamūs gavėjo duomenys ir tikslus adresas.

VII.1.2.2.3. Keitimasis informacija

Norint pasikeisti papildoma informacija arba užduoti klausimų apie konkrečią prekių gabenimo operaciją, viso tyrimo ir skolos išieškojimo proceso metu galima siųsti pranešimus apie tyrimo ir skolos išieškojimo informaciją (IE144) ir prašymus suteikti informacijos apie tyrimą ir skolos išieškojimą (IE145).

Šį keitimąsi informacija gali pradėti išvykimo muitinės įstaiga arba paskirties muitinės įstaiga; norint tęsti procedūrą, nereikia sulaukti atsakymo (pranešimai nesusieti).

Pranešimą IE144 siunčia išvykimo muitinės įstaiga, o

pranešimą IE145 – paskirties muitinės įstaiga.

Jeigu būtina kartu pateikti tam tikrus papildomus popieriuje surašytus dokumentus, juos galima siųsti tiesiogiai pranešimuose nurodytam kontaktiniam asmeniui kitais būdais (faksu, e. paštu, paštu ir kt.), aiškiai nurodant tranzito operacijos, su kuria jie susiję, pagrindinį registracijos numerį (MRN). Tokie dokumentai surašomi naudojant TC20A formą, skirtą informacijai ar dokumentams, susijusiems su NCTS įformintu gabenimu, siųsti. TC20A formos pavyzdys pateiktas VII.8.4 priede.

VII.2. Tranzito procedūros pripažinimas įvykdyta ir prašymas informuoti apie statusą

VII.2.1. Įvadas

Šiame punkte pateikiama informacija apie tranzito procedūros pripažinimą įvykdyta ir prašymą informuoti apie statusą.

VII.2.2 punkte išdėstomos tranzito procedūros pripažinimo įvykdyta sąlygos.

VII.2.3 punkte aptariami tranzito procedūros pripažinimo įvykdyta padariniai.

VII.2.4 punkte aptariama tranzito procedūros pripažinimo įvykdyta forma.

VII.2.2. Procedūros pripažinimo įvykdyta sąlygos

Konvencijos I priedėlio 48 straipsnio 2 dalis

Tranzito procedūra pripažįstama įvykdyta, jeigu ji užbaigiama tinkamai, kaip nurodyta IV dalies 4 skyriuje.

SMK 215 straipsnio 2 dalis

Teisę pripažinti procedūrą įvykdyta turi išvykimo šalies muitinė.

Pripažinti procedūrą įvykdyta galima įvairiai, priklausomai nuo taikomos procedūros rūšies[77].

Paprastai tranzito procedūros pripažinimas įvykdyta grindžiamas tranzito procedūros duomenų, kurie pateikiami išvykimo vietoje ir

77 Gali būti lyginami duomenys, pateikti NCTS elektroniniuose pranešimuose (apie numatomą atvykimą ir apie tikrinimo rezultatus), arba sutikrinami dokumentai (orlaivio arba laivo manifestai su paskirties muitinės įstaigai pateiktu mėnesio sąrašu, kai oro arba jūrų transportu vežamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta tranzito procedūra).

užregistruojami bei patvirtinami paskirties vietoje, palyginimu.

VII.2.3. Tranzito procedūros pripažinimo įvykdyta padariniai

Netiesioginio arba formalaus tranzito procedūros pripažinimo įvykdyta faktas nedaro poveikio kompetentingos institucijos teisėms ir pareigoms pateikti ieškinį procedūros vykdytojui ir (arba) garantui, jeigu vėliau paaiškėja (laikantis teisės aktuose nustatytų skolos išieškojimo arba baudų skyrimo terminų), kad procedūra iš tikrųjų nebuvo užbaigta ir todėl neturėjo būti pripažinta įvykdyta, arba vėliau nustatoma pažeidimų, susijusių su konkrečiomis tranzito operacijomis.

VII.2.4. Tranzito procedūros pripažinimo įvykdyta forma

Kiekviena valstybė narė arba susitariančioji šalis procedūros vykdytoją apie procedūros pripažinimą įvykdyta informuoja išsiųsdama nurašymo pranešimą (IE045). Pažymėtina, kad tai informacinis pranešimas, neturintis teisinės galios.

Garantas gali laikyti procedūrą pripažinta įvykdyta, jeigu negauta tai paneigiančio pranešimo.

Kompetentinga institucija į procedūros vykdytoją, garantą ir kitas kompetentingas institucijas kreipiasi, jeigu nėra jokių įrodymų (arba jeigu yra abejonių), kad tranzito procedūra buvo užbaigta, ir dėl to išvykimo muitinės įstaiga negali pripažinti procedūros įvykdyta (žr. VII.1.2.2.1 ir VII.3.2 punktus).

Siekiant užtikrinti vienodą taikymą, nežiūrint į tai, kurios rūšies transportas naudojamas, prekėms vežti tam tikrų rūšių transportu taikomos supaprastintos procedūros turi būti vertinamos kuo panašiau.

VII.2.5. Prašymas informuoti apie statusą ir atsakymas

Prieš pradedant tyrimo procedūrą reikėtų pateikti prašymą informuoti apie statusą. Taip būtų galima išvengti be reikalo siunčiamų prašymų atlikti tyrimą dėl tranzito operacijų, kurios buvo faktiškai užbaigtos paskirties muitinės įstaigoje, bet dėl techninių priežasčių NCTS negalima rasti pranešimų apie jų užbaigimą.

Prašymas informuoti apie statusą (IE904) turėtų būti siunčiamas:

- paskirties muitinės įstaigai, jeigu pasibaigus prekių pateikimo paskirties muitinės įstaigai terminui negautas pranešimas apie atvykimą (IE006),
- paskirties muitinės įstaigai, jeigu, gavus pranešimą apie atvykimą (IE006), per šešias dienas negaunamas pranešimas apie tikrinimo rezultatus (IE018).

Paskirties šalies sistema automatiškai patikrina, ar paskirties vietoje nurodytas statusas sutampa su išvykimo šalyje nurodytu statusu, ir išsiunčia atsakymą dėl statuso (IE905).

Tiek paskirties, tiek išvykimo šalies nacionalinės pagalbos tarnybos arba kitos susijusios tarnybos turi nedelsdamos visomis įmanomomis priemonėmis pateikti trūkstamą informaciją (pvz., pakartotinai išsiųsti trūkstamus pranešimus IE006 ir IE018), kad išvykimo muitinės įstaiga galėtų užtikrinti tinkamą tranzito operacijos kontrolę.

Jei kiltų techninių problemų, jas reikia kuo skubiau ištirti ir pašalinti.

Retais išimtiniais atvejais, kai dėl techninių problemų neįmanoma (pakartotinai) išsiųsti trūkstamų pranešimų (IE006 ir IE018), paskirties šalies kompetentingos institucijos gali nusiųsti kitus įrodymus, kurie priimtini išvykimo šalies kompetentingoms institucijoms, kad šios galėtų pripažinti procedūrą įvykdyta (pvz., paskirties muitinės įstaigos patvirtintą tranzito lydimąjį dokumentą (TLD) kartu su TC20A forma).

Neturėdama procedūros užbaigimo įrodymo, išvykimo muitinės įstaiga negali pripažinti procedūros įvykdyta (daugiau informacijos pateikta VII.3.3 punkte).

Pastaba. Tik elektroniniu paštu paskirties šalies pagalbos tarnybos atsiųsta informacija neturėtų būti pripažinta operacijos užbaigimo įrodymu.

VII.3. Tyrimo procedūra

VII.3.1. Įvadas

Šiame punkte pateikiama informacija apie tyrimo procedūrą.

VII.3.2 punkte aptariama tyrimo procedūra, pradedama nuo procedūros vykdytojo.

VII.3.3 punkte aptariamas alternatyvusis įrodymas.

VII.3.4 punkte aptariama tyrimo procedūra, vykdoma dalyvaujant paskirties muitinės įstaigai.

Konvencijos I priedėlio 49 ir 51 straipsniai

Pagrindinis tyrimo procedūros tikslas – gauti tranzito procedūros užbaigimo įrodymą, kad ją būtų galima pripažinti įvykdyta.

ĮA 310 ir 312 straipsniai

Nesant tokio įrodymo arba vėliau paaiškėjus, kad pateiktas įrodymas suklastotas ar negalioja, išvykimo šalies kompetentingos institucijos turi nustatyti:

- sąlygas, kuriomis atsirado skola (muitinei),
- skolininką (-us) ir
- išieškoti skolą (muitinei) kompetentingas institucijas.

Tyrimo procedūra vykdoma remiantis kompetentingų institucijų administraciniu bendradarbiavimu ir atsižvelgiant į procedūros vykdytojo pateiktą informaciją.

Tyrimo procedūros veiksmingumas užtikrinamas, jei:

- pateikiamas pagal technines taisykles ir sąlygas visiškai užpildytas prašymas atlikti tyrimą (IE142),
- tranzito muitinės įstaiga (-os) tinkamai tvarko pranešimo apie numatomą tranzitą (IE050) duomenis,
- tranzito muitinės įstaiga (-os) tinkamai tvarko pranešimo apie vežimą per sieną (IE118) duomenis,
- paskirties muitinės įstaiga tinkamai tvarko pranešimo apie atvykimą (IE006) duomenis,
- institucijos, į kurias kreipiamasi, greitai (laiku ir nedelsdamos) pateikia aiškius atsakymus,
- institucijų ir muitinės įstaigų, kompetentingų atlikti tyrimo procedūrą, sąrašai nuolat atnaujinami.

Siekiant išvengti atvejų, kai tyrimo procedūra pradedama, jeigu išvykimo muitinės įstaiga, gavusi pranešimą IE006, per šešias

dienas negauna pranešimo IE018, ta muitinės įstaiga turėtų nedelsdama paprašyti paskirties muitinės įstaigos atsiųsti jai pranešimą IE018.
Paskirties muitinės įstaiga turi nedelsdama išsiųsti trūkstamą pranešimą IE018.

Jei išvykimo muitinės įstaiga dar nėra gavusi pranešimų IE006 ir IE018 arba kitos reikiamos informacijos, kad galėtų tranzito procedūrą pripažinti įvykdyta arba išieškoti skolą (muitinei), arba sužino, kad tie pranešimai buvo atsiųsti per klaidą, ji turi dėl reikiamos informacijos kreiptis į procedūros vykdytoją arba į paskirties muitinės įstaigą.

Negavusi pranešimo IE006 arba IE018, išvykimo šalies muitinė, kompetentinga pradėti tyrimą, per septynias dienas nuo termino, per kurį turėjo būti atsiųsti minėti pranešimai, pabaigos (terminas – ne daugiau kaip šešios dienos po prekių pateikimo paskirties vietoje) turėtų pradėti tyrimo procedūrą. Vadinasi, tyrimo procedūra turėtų būti pradėta 13-ą dieną po deklaruotos prekių pateikimo paskirties vietoje dienos.
Tačiau jei tam terminui dar nesibaigus išvykimo šalies muitinė, kompetentinga pradėti tyrimą, gauna informacijos, kad tranzito procedūra nebuvo tinkamai užbaigta, arba turi tokių įtarimų, ji turėtų tyrimo procedūrą pradėti anksčiau.

VII.3.2. Tyrimas, pradedamas nuo procedūros vykdytojo

Šiame punkte pateikiama informacija apie aplinkybes, kuriomis kompetentinga institucija gali prašyti procedūros vykdytojo pateikti informaciją, jeigu nėra įrodymų, kad tranzito procedūra buvo užbaigta.

VII.3.2.1. Prašymo pateikti informaciją tikslai

Konvencijos I priedėlio 49 straipsnio 2, 4, 5 ir 6 dalys

ĮA 310 straipsnio 2, 3, 4, 5 ir 6 dalys

Prašymu pateikti informaciją siekiama procedūros vykdytojui suteikti galimybę pateikti procedūros užbaigimo įrodymą.

VII.3.2.2. Bendroji prašymo pateikti informaciją teikimo procedūros vykdytojui tvarka

Procedūros vykdytojas turi būti informuotas, jei:

Konvencijos I priedėlio 49 straipsnio 2, 3, 4, 5 ir 6 dalys

ĮA 310 straipsnio 2, 3, 4, 5 ir 6 dalys

- baigėsi prekių pateikimo paskirties muitinės įstaigai terminas (iš paskirties šalies negautas pranešimas IE006)
  ir
- buvo išsiųsti pranešimai IE904 ir IE905, o gabenimo operacijos statutas abiejose muitinės įstaigose buvo toks pat (lygiavertis),
  ir
- laikoma, kad tranzito deklaracijos 8 langelyje pateiktų duomenų nepakanka, kad būtų įmanoma pradėti tyrimo procedūrą kreipiantis į deklaracijoje nurodytą paskirties muitinės įstaigą,
  arba
- išsiuntus prašymą atlikti tyrimą (IE142) per 28 dienas iš paskirties muitinės įstaigos, į kurią kreipiamasi, negaunama jokio atsakymo arba gaunamas neigiamas atsakymas – atsakymas dėl tyrimo (IE143), kuriame nurodytas kodas 1 arba 2 (žr. VII.3.4.4 punktą). Taip pat žr. VII.3.4.5 punktą.

Konvencijos I priedėlio 49 straipsnio 5 dalis

ĮA 310 straipsnio 5 dalis

Išvykimo šalies kompetentingos institucijos išsiunčia procedūros vykdytojui užklausą dėl neatvežtų prekių (pranešimas IE140), o šis per 28 dienas atsako, pateikdamas informaciją apie neatvežtas prekes (pranešimas IE141).

Konvencijos I priedėlio 49 straipsnio 6 dalis

ĮA 310 straipsnio 6 dalis

Jeigu procedūros vykdytojas pateikia nepakankamai informacijos, kad procedūrą būtų galima pripažinti įvykdyta, bet manoma, kad jos pakanka tyrimo procedūrai tęsti, išvykimo šalies kompetentinga institucija išsiunčia paskirties muitinės įstaigai pranešimą IE142 arba tęsia tyrimo procedūrą dalyvaujant paskirties muitinės įstaigai, kuriai jau buvo išsiųstas pranešimas IE142, išsiųsdama pranešimą apie tyrimo ir skolos išieškojimo informaciją (IE144), kad paskirties muitinės įstaiga būtų informuota apie turimą papildomą informaciją.

Konvencijos I priedėlio 114 straipsnis

DA 77 straipsnio b punktas

Pastaba. Jeigu:

- procedūros vykdytojas per 28 dienas nepateikia jokios informacijos arba
- pateikta informacija pagrindžia skolos išieškojimą,
  arba

- pateiktos informacijos nepakanka tyrimo procedūrai pradėti dalyvaujant paskirties muitinės įstaigai,

skolos išieškojimo procedūra pradedama praėjus vienam mėnesiui nuo 28 dienų termino pabaigos (žr. VII.3.4.5 punktą, jeigu tyrimo procedūra pradėta dalyvaujant paskirties muitinės įstaigai).

VERSLININKAI

Atsižvelgdamas į išvykimo šalies kompetentingos muitinės taikomą būdą, procedūros vykdytojas privalo per 28 dienas pateikti informaciją, nusiųsdamas pranešimą IE141.

Pastaba. Pateiktos informacijos gali nepakakti procedūrai pripažinti įvykdyta, tačiau jos gali pakakti tyrimo procedūrai tęsti.

VII.3.2.3. Prašymo pateikti informaciją tvarka, kai prekėms vežti tam tikrų rūšių transportu taikomos supaprastintos procedūros

Procedūros vykdytojas informuojamas:

Konvencijos I priedėlio 108 straipsnis

PDA 46, 48, 49 ir 51 straipsniai

- jeigu oro transportu vežamoms prekėms taikant popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą arba jūrų transportu vežamoms prekėms taikant popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą Sąjungos tranzito procedūrą:
  - išvykimo oro uosto arba jūrų uosto kompetentingai institucijai mėnesio manifestų sąrašas nebuvo išsiųstas per du mėnesius nuo mėnesio, per kurį minėti manifestai buvo pateikti išvykimo muitinės įstaigai, pabaigos arba
  - mėnesio sąraše nurodyti ne visi reikiami manifestai (nes procedūra, susijusi su sąraše nenurodytais manifestais, negali būti laikoma užbaigta);
- jeigu oro transportu vežamoms prekėms taikant elektroninio manifesto kaip tranzito deklaracijos naudojimu pagrįstą bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą arba jūrų transportu vežamoms prekėms taikant elektroninio manifesto kaip tranzito deklaracijos naudojimu pagrįstą Sąjungos tranzito procedūrą:
  - atliekamas oro transporto bendrovės arba laivybos bendrovės turimų manifestų ir (arba) dokumentų auditas arba
  - paskirties oro uosto arba jūrų uosto institucijų pranešime apie pažeidimą arba neatitiktį nurodoma, kad ETD nėra arba kad jis paskirties muitinės įstaigai nebuvo pateiktas.

Šiam tikslui gali būti naudojamas VII.8.2 priede pateikto pavyzdžio

raštas.

Jo naudoti neprivaloma, tačiau jame nurodyti būtiniausi duomenys.

Jeigu procedūros vykdytojas ryšį su kompetentingomis institucijomis palaiko elektroninėmis ryšio priemonėmis, raštą ir atsakymą galima pakeisti lygiaverčiais elektroniniais pranešimais.

Tačiau prašymas pateikti informaciją nebūtinas, jeigu pats procedūros vykdytojas (oro transporto ar laivybos bendrovė, geležinkelių ar transporto įmonė) nustato, kad procedūra nebaigta, ir apie tai praneša, vykdydamas savo pareigas pagal prekėms vežti atitinkamos rūšies transportu taikomą supaprastintą procedūrą.

Jeigu procedūros vykdytojas ryšį su kompetentingomis institucijomis palaiko elektroninėmis ryšio priemonėmis, šį pranešimą galima pakeisti lygiaverčiu elektroniniu pranešimu.

VII.3.3. Alternatyvusis procedūros užbaigimo įrodymas

Konvencijos I priedėlio 51 straipsnis

Jeigu nėra procedūros užbaigimo įrodymo, procedūros vykdytojo prašoma įrodymą (pvz., dokumentą, kuris būtų priimtinas kaip alternatyvusis įrodymas) pateikti per 28 dienas.

ĮA 312 straipsnis

Teisės aktuose nustatytos keturios dokumentų, kuriuos išvykimo šalies kompetentingos institucijos gali priimti kaip alternatyviuosius įrodymus, kad tranzito procedūra buvo užbaigta tinkamai arba apskritai buvo užbaigta, kategorijos. Bet kuris kitas dokumentas kaip alternatyvusis įrodymas nepriimtinas.

a) Paskirties valstybės narės arba bendrojo tranzito šalies muitinės patvirtintas dokumentas, kuriame identifikuojamos prekės ir kuriuo patvirtinama, kad jos buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai arba pristatytos įgaliotajam gavėjui.

b) Šalies muitinės, kuri nustato, kad prekės buvo fiziškai išvežtos iš susitariančiosios šalies muitų teritorijos, patvirtintas dokumentas arba muitinės išrašas.

c) Muitinės dokumentas, išduotas trečiojoje šalyje, kurioje prekėms įforminta muitinės procedūra.

d) Trečiojoje šalyje išduotas antspauduotas arba kitaip tos šalies muitinės patvirtintas dokumentas, kuriuo įrodoma, kad prekės

laikomos išleistomis į laisvą apyvartą toje trečiojoje šalyje.

Toks alternatyvusis įrodymas priimtinas tik tuo atveju, jeigu jį patvirtino muitinė ir jis priimtinas išvykimo šalies kompetentingoms institucijoms, t. y. jos iš tikrųjų gali įsitikinti, kad tas dokumentas susijęs su atitinkamomis prekėmis ir kad nėra jokių abejonių dėl jo autentiškumo ir patvirtinimo.

Bet kuriuo atveju įrodymo pareiga tenka procedūros vykdytojui.

VII.3.3.1. Alternatyvusis įrodymas, kad prekės buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai arba pristatytos įgaliotajam gavėjui

Konvencijos I priedėlio 51 straipsnis

ĮA 312 straipsnis

Toks alternatyvusis įrodymas gali būti bet koks paskirties valstybės narės arba bendrojo tranzito šalies muitinės patvirtintas dokumentas, kuriame nurodytas pagrindinis registracijos numeris (MRN), identifikuojamos atitinkamos prekės ir kuriuo patvirtinama, kad jos buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai arba pristatytos įgaliotajam gavėjui.

Visų pirma toks alternatyvusis įrodymas gali būti kuris nors iš šių muitinės patvirtintų dokumentų:

- tranzito lydimojo dokumento (TLD) (su MRN) egzempliorius;
- muitinės deklaracijos, kuria paskirties muitinės įstaigai pateiktoms arba įgaliotajam gavėjui pristatytoms prekėms įforminama kita muitinės procedūra, kopija;
- dokumentas, paskirties muitinės įstaigos patvirtintas remiantis jos turimais arba iš įgaliotojo gavėjo gautais dokumentais (pvz., TLD) ir (arba) duomenimis, arba
- su tranzito operacija susijusio ekonominės veiklos vykdytojo komercinio ar transporto dokumento kopija arba apskaitos registrų išrašas, kuriuo patvirtinama, kad atitinkamos prekės buvo pateiktos tai muitinės įstaigai arba pristatytos įgaliotajam gavėjui (pvz., iškrovimo arba patikrinimo ataskaitos, iškrovimo pažymėjimai, laivo važtaraščiai (konosamentai), orlaivio važtaraščiai, mokėjimo patvirtinimas, sąskaitos faktūros, vežimo paslaugos užsakymai).

Išvykimo šalies kompetentinga institucija alternatyvųjį procedūros užbaigimo įrodymą gali priimti tik tuo atveju, jeigu per nustatytą terminą nepateikiamas oficialus įrodymas.

Jeigu oficialus įrodymas gaunamas praėjus terminui, pvz., dėl to, kad

taikoma veiklos tęstinumo procedūra, jam teikiama pirmenybė alternatyviojo įrodymo atžvilgiu.

Konvencijos I priedėlio 45 straipsnio 4 dalis

Paskirties muitinės įstaiga TLD, kuris naudojamas kaip alternatyvusis įrodymas, patvirtina, kai pateikiamos prekės.

ĮA 308 straipsnio 2 dalis

VERSLININKAI

Kaip alternatyvųjį įrodymą, kad prekės buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai, procedūros vykdytojas gali pateikti šiuos dokumentus:

- TLD (su MRN) egzempliorių,
- deklaracijos, kuria prekėms įforminama kita muitinės procedūra, kopiją,
- dokumentą, paskirties muitinės įstaigos parengtą remiantis jos turimu arba iš įgaliotojo gavėjo gautu tranzito dokumentu ir (arba) duomenimis, arba
- komercinio arba transporto dokumento kopiją arba apskaitos registrų išrašą, kuriuo patvirtinama, kad prekės buvo pateiktos tai muitinės įstaigai arba pristatytos įgaliotajam gavėjui.

Pastaba. Alternatyvusis įrodymas turi būti patvirtintas muitinės, jame turi būti identifikuojamos atitinkamos prekės, patvirtinama, kad prekės buvo pateiktos, ir įrašytas tranzito deklaracijos registracijos numeris.

Jeigu alternatyvusis įrodymas išvykimo šalies kompetentingoms institucijoms yra priimtinas, t. y. jeigu jos iš tikrųjų gali įsitikinti, kad tas dokumentas susijęs su atitinkamomis prekėmis ir kad nėra jokių abejonių dėl jo autentiškumo ir dėl to, kad jį patvirtino kompetentingos institucijos, jos pripažįsta tranzito procedūrą įvykdyta.

Bet kuriuo atveju alternatyvųjį įrodymą būtina pateikti tikrinimui po muitinio įforminimo atlikti, naudojant TC21 formą „Prašymas atlikti tikrinimą“[78] (žr. VII dalies 5 punktą), jeigu kompetentinga institucija turi abejonių dėl jo autentiškumo arba jame nurodytų prekių identifikavimo duomenų. Tokiu atveju alternatyvusis įrodymas negali būti priimtas, kol jį tikrinanti institucija patvirtina, kad atitinkami duomenys yra autentiški ir tikslūs.

78 Pavyzdys pateiktas VII.8.5. priede.

VII.3.3.2. Alternatyvusis įrodymas, kad atitinkamoms prekėms muitinės procedūra buvo įforminta trečiojoje šalyje

Konvencijos I priedėlio 51 straipsnio 1 dalis

ĮA 312 straipsnio 1 dalis

Alternatyvusis įrodymas gali būti kuris nors iš toliau nurodytų dokumentų, pagal kurį išvykimo šalies kompetentingos institucijos gali nustatyti, kad jis susijęs su atitinkamomis prekėmis ir kad tos prekės iš tikrųjų buvo išvežtos iš susitariančiųjų šalių arba Sąjungos teritorijos:

i) trečiojoje šalyje, kurioje prekėms įforminta muitinės procedūra, išduotas originalus muitinės dokumentas.

Jeigu originalus muitinės dokumentas pateikiamas kaip elektroninis muitinės dokumentas, išvykimo šalies muitinė gali priimti jį kaip alternatyvųjį įrodymą, jeigu kilus abejonių:

a) turi galimybę pasinaudoti tiesiogine prieiga prie elektroninio muitinės dokumento atitinkamoje trečiosios šalies muitinės sistemoje arba

b) turi galimybę susisiekti su atitinkamos trečiosios šalies muitine oficialiais ryšio palaikymo kanalais, o ši patvirtina elektroninio muitinės dokumento autentiškumą arba suteikia prieigą prie jo;

ii) bet koks kitas dokumentas, kuriuo įrodoma, kad prekės išleistos į laisvą apyvartą atitinkamoje trečiojoje šalyje ir kurį tos trečiosios šalies muitinė patvirtino antspaudu, parašu ar kitomis priemonėmis (pvz., elektroniniu ar kitokiu sertifikatu, naudojamu toje šalyje) taip, kad jis yra priimtinas išvykimo šalies muitinei.

VERSLININKAI

Jeigu reikalingas alternatyvusis įrodymas, kad prekėms buvo įforminta muitinės procedūra trečiojoje šalyje, už minėtų dokumentų pateikimą atsakingas procedūros vykdytojas.

Pastaba. Vietoj šių alternatyviųjų įrodymų originalų gali būti pateiktos jų kopijos, kurių tikrumą patvirtino originalius dokumentus patvirtinusi įstaiga, atitinkamų trečiųjų šalių institucijos arba vienos iš valstybių narių ar bendrojo tranzito šalių institucijos.

Jeigu alternatyvusis įrodymas išvykimo šalies kompetentingoms institucijoms yra priimtinas, t. y. jeigu jos iš tikrųjų gali įsitikinti, kad tas dokumentas susijęs su atitinkamomis prekėmis ir kad nėra jokių abejonių dėl jo autentiškumo ir dėl to, kad jį patvirtino

kompetentingos institucijos, jos pripažįsta tranzito procedūrą įvykdyta.

1 pavyzdys. Priimtinas alternatyvusis įrodymas

Dokumentas iš Peru – išspausdinta elektroninė importo deklaracija, kurios autentiškumas nebuvo patvirtintas muitinės. Tačiau importo deklaracijos turinį galima patikrinti internetu Peru muitinės sistemoje adresu:

- http://www.sunat.gob.pe/aduanas/informli/ildua.htm.

2 pavyzdys. Nepriimtinas alternatyvusis įrodymas

Išspausdinta elektroninė importo deklaracija iš trečiosios šalies, kurios autentiškumas nebuvo patvirtintas muitinės. Nėra galimybės tiesiogiai patikrinti deklaracijos tos trečiosios šalies muitinės sistemoje, o prašymą patvirtinti autentiškumą pateikus naudojantis muitinės administracijai jau žinomais arba išspausdintoje elektroninėje importo deklaracijoje iš trečiosios šalies nurodytais kontaktiniais duomenims (e. paštu ar telefonu) negaunama reikiamo atsakymo.

VII.3.4. Tyrimas, kuriame dalyvauja paskirties muitinės įstaiga

Šiame punkte aptariamas paskirties muitinės įstaigai siunčiamas prašymas atlikti tyrimą ir jis suskirstytas taip:

1 punkte aptariama kompetentinga institucija ir prašymo atlikti tyrimą pateikimo terminas;

VII.3.4.2 punkte aprašoma, kaip siunčiamas prašymas atlikti tyrimą;

VII.3.4.3 punkte aprašoma, kaip atšaukiamas prašymas atlikti tyrimą;

VII.3.4.4 punkte aptariamas paskirties šalies atsakymas į prašymą atlikti tyrimą;

VII.3.4.5 punkte aprašomas prašymas, teikiamas procedūros vykdytojui pradėjus tyrimo procedūrą, kurioje dalyvauja paskirties muitinės įstaiga;

VII.3.4.6 punkte aptariama tyrimo procedūros rezultatų svarba.

VII.3.4.1. Kompetentinga institucija ir prašymo atlikti tyrimą pateikimo terminas

Prašymą atlikti tyrimą (IE142) išvykimo šalies kompetentingos institucijos turėtų pateikti:

Konvencijos I priedėlio 49 straipsnio 2, 3 ir 6 dalys

IA 310 straipsnio 2, 5 ir 6 dalys

- jei per nustatytą prekių pateikimo paskirties vietoje terminą negaunamas pranešimas IE006 ir laikoma, kad tranzito deklaracijos 8 langelyje pateiktų duomenų nepakanka, arba
- jei gavus pranešimą IE006 per šešias dienas negaunamas pranešimas IE018, arba
- iš karto, kai kompetentingoms institucijoms pranešama, kad tranzito procedūra buvo neužbaigta, arba jos turi tokių įtarimų, arba
- iš karto, kai kompetentinga institucija *a posteriori* nustato, kad pateiktas suklastotas įrodymas ir todėl procedūra nebuvo užbaigta. Tačiau tyrimai neinicijuojami, nebent jie būtų naudingi siekiant patvirtinti anksčiau pateiktus įrodymus ar pripažinti juos negaliojančiais ir (arba) nustatyti skolą, skolininką ir instituciją, kompetentingą išieškoti skolą (muitinei), arba
- jei laikoma, kad iš procedūros vykdytojo gautos informacijos nepakanka procedūrai pripažinti įvykdyta, bet pakanka tyrimo procedūrai tęsti.

VII.3.4.2. Prašymo atlikti tyrimą (IE142) siuntimas

Konvencijos I priedėlio 49 straipsnio 2 dalis

Išvykimo šalies kompetentinga institucija prašymą atlikti tyrimą (pranešimas IE142) siunčia paskirties šalies kompetentingai institucijai. Tas pranešimas siunčiamas:

ĮA 310 straipsnio 2 dalis

- deklaruotai paskirties muitinės įstaigai, jeigu tranzito deklaracijos 8 langelyje pateikta pakankamai duomenų, arba
- faktinei paskirties muitinės įstaigai, atsiuntusiai pranešimą IE006, arba
- paskirties muitinės įstaigai, jeigu procedūros vykdytojo pateiktos informacijos pakanka tyrimo procedūrai tęsti (žr. VII.3.2.2 ir VII.3.4.4.4 punktus).

Siekiant palengvinti muitinės pareigūnų darbą, reikėtų nurodyti kontaktinį asmenį išvykimo vietoje.

Paskirties muitinės įstaiga atsiunčia atsakymą dėl tyrimo (pranešimas IE143).

VII.3.4.2.1. Keitimosi informacija pranešimai

Be tyrimo procedūros pranešimų, informacija gali būti keičiamasi ir siunčiant pranešimus IE144 ir IE145 – nuo tyrimo procedūros pradžios (pranešimo IE140 arba IE142 išsiuntimo data) iki skolos (muitinei) išieškojimo (pranešimo IE152 išsiuntimo data). Dėl keitimosi informacija siunčiant šiuos pranešimus jau pradėta tyrimo procedūra, kurioje dalyvauja paskirties muitinės įstaiga (pranešimas IE142) arba procedūros vykdytojas (pranešimas IE140), nenutraukiama.

Jeigu išvykimo šalies kompetentingos institucijos pranešime IE142 pateiktos informacijos nepakanka, kad paskirties šalies kompetentinga institucija galėtų atlikti reikiamą paiešką, ši institucija gali paprašyti išvykimo šalies kompetentingos institucijos pateikti papildomos informacijos, išsiųsdama prašymą suteikti informacijos apie tyrimą ir skolos išieškojimą (IE145) ir nurodydama atitinkamus prašomos informacijos kodus.

Išvykimo šalies kompetentinga institucija stengiasi pateikti paskirties šalies kompetentingos institucijos prašomą papildomą informaciją, išsiųsdama pranešimą apie tyrimo ir skolos išieškojimo informaciją (IE144), kuriame nurodo atitinkamus informacijos kodus.

Prašomi popieriuje surašyti dokumentai turėtų būti siunčiami tiesiai pranešime nurodytam kontaktiniam asmeniui. Jeigu įmanoma, jie gali būti siunčiami alternatyviomis priemonėmis (paštu, e. paštu, faksu ir kt.), tačiau turėtų būti aiškiai identifikuojami nurodant MRN.

VII.3.4.3. Prašymo atlikti tyrimą (IE142) atšaukimas

Jeigu išvykimo šalies kompetentinga institucija dėl kokios nors priežasties nusprendžia atšaukti pranešimą IE142, paskirties muitinės įstaigai, į kurią kreiptasi, turėtų būti siunčiamas pranešimas apie nutraukiamą tyrimą (IE059), kad ji sustabdytų savo tyrimus.

VII.3.4.4. Paskirties šalies atsakymas

VII.3.4.4.1. Paieška registruose

Paskirties šalies kompetentinga institucija pirmiausia atlieka paiešką savo registruose arba prireikus įgaliotojo gavėjo registruose. Atlikus tokią paiešką, kartais gali būti tinkamai užbaigiama tranzito procedūra išaiškėjus, kad tiesiog trūko reikiamų pranešimų (IE006 ir IE018).

Jeigu paieška paskirties šalies kompetentingos institucijos registruose arba įgaliotojo gavėjo registruose neduoda rezultatų, minėta institucija kreipiasi į:

- gavėją, kuris galbūt tiesiogiai gavo prekes ir dokumentus nepateikus jų deklaracijoje nurodytai arba kitai paskirties muitinės įstaigai, arba
- kitą atsakingą asmenį, galintį suteikti papildomos informacijos.

VII.3.4.4.2. Paieškos registruose rezultatas

Atlikus 3.4.4.1 punkte aprašytus veiksmus, galimi toliau nurodyti hipotetiniai atvejai.

Konvencijos I priedėlio 47 straipsnis

ĮA 307 ir 309 straipsniai

- Tam tikros prekės iš tikrųjų buvo laiku pateiktos paskirties muitinės įstaigai arba įgaliotajam gavėjui, bet:
  - procedūros užbaigimo įrodymas (pranešimas IE006 ir (arba) IE018) nebuvo atsiųstas per nustatytą laiką. Tokiu atveju paskirties šalies kompetentinga institucija turėtų nedelsdama išsiųsti trūkstamus pranešimus prašančiajai išvykimo šalies kompetentingai institucijai; arba
  - įgaliotasis gavėjas, nors ir privalėjo, neišsiuntė paskirties muitinės įstaigai procedūros užbaigimo įrodymo (pranešimo apie atvykimą (IE007) ir (arba) pastabų dėl iškrovimo pranešimo (IE044)). Tokiu atveju paskirties šalies kompetentinga institucija pirmiausia turėtų paprašyti įgaliotojo gavėjo pateikti trūkstamą reikalingą informaciją ir paskui nedelsdama išsiųsti prašančiajai išvykimo šalies kompetentingai institucijai trūkstamus pranešimus IE006 ir (arba) IE018. Paskirties šalies kompetentinga institucija turi imtis reikiamų veiksmų, kad gautų įgaliotajam gavėjui suteiktą leidimą.

Pastaba. Siųsti pranešimus IE006 ir (arba) IE018 leidžiama tik tuo atveju, jeigu tranzito operacija buvo tinkamai užbaigta per nustatytą terminą ir prekės nebuvo paimtos iš muitinės priežiūros. Tai turi būti tinkamai užbaigta procedūra, t. y. ji užbaigta per nustatytą terminą (pvz., trūksta tik tranzito procedūros registracijos paskirties muitinės įstaigoje) arba leista prekes pateikti pavėluotai, vadovaujantis teisės aktų nuostatomis.

- Tranzitu atvežtos prekės nebuvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai, bet buvo pateiktos tranzito muitinės įstaigai.
  Paiešką savo registruose atlikusi paskirties šalies kompetentinga institucija neranda įrodymo, kad tranzitu atvežtos prekės būtų buvusios pateiktos paskirties muitinės įstaigai, bet randa savo šalies išsiųstą pranešimą IE118.

  Tokiu atveju paskirties šalies kompetentinga institucija turi išsiųsti:
  - atsakymą dėl tyrimo (pranešimas IE143), kuriame nurodo kodą 4 (prašymas dėl skolos išieškojimo paskirties vietoje) ir taip prisiima atsakomybę už išieškojimo procedūrą.

- Atitinkamos prekės pristatytos gavėjui, kuris nėra įgaliotasis gavėjas.
  Jeigu paskirties šalies kompetentinga institucija nustato, kad prekės buvo pristatytos tiesiai įgaliotojo gavėjo statuso neturinčiam gavėjui, kuris, nors ir privalėjo, nesusisiekė su savo paskirties muitinės įstaiga, paskirties šalies kompetentinga institucija turėtų išsiųsti atsakymą dėl tyrimo (pranešimas IE143), kuriame nurodomas kodas 4 (prašymas dėl skolos išieškojimo paskirties vietoje), kad jai būtų perduota atsakomybė už išieškojimą.
- Paskirties muitinės įstaiga neužbaigė atitinkamos tranzito procedūros NCTS, bet prekės buvo eksportuotos į trečiąją šalį.
  Jeigu paskirties šalies kompetentinga institucija nustato, kad prekės buvo eksportuotos į trečiąją šalį:

  - įrodžiusi pateikimo faktą, išsiunčia išvykimo šalies kompetentingai institucijai pranešimus IE006 ir IE018 arba
  - išsiunčia bet kokius kitus dokumentus arba duomenis, naudodama TC20A formą, kuriais patvirtinama, kad prekės buvo eksportuotos į trečiąją šalį, jeigu nėra nei alternatyviojo įrodymo, nei pranešimo, patvirtinančių prekių atvežimą arba pateikimą paskirties vietoje, kad išvykimo šalies kompetentingos institucijos galėtų

nustatyti, kad dokumentai iš tikrųjų susiję su atitinkamomis prekėmis ir kad tos prekės iš tikrųjų buvo išvežtos iš susitariančiosios šalies arba Sąjungos teritorijos.

VII.3.4.4.3. Atsakymo pateikimo terminas, kai pradėta tyrimo procedūra, kurioje dalyvauja paskirties muitinės įstaiga

Konvencijos I priedėlio 49 straipsnio 4 dalis

ĮA 310 straipsnio 4 ir 6 dalys

Paskirties šalies kompetentinga institucija, gavusi prašymą, atsako nedelsdama, ne vėliau kaip per 28 dienas, išsiųsdama arba papildomos informacijos prašymą (prašymas suteikti informacijos apie tyrimą ir skolos išieškojimą (pranešimas IE145)), arba atsakymą dėl tyrimo (pranešimas IE143) (dėl atsakymo kodų žr. VII.3.4.4.5 punktą).

Jeigu tyrimas pradėtas nuo procedūros vykdytojo ir jis pateikė pakankamai informacijos tai procedūrai tęsti, paskirties šalies kompetentinga institucija atsako nedelsdama, ne vėliau kaip per 40 dienų nuo prašymo atlikti tyrimą gavimo, išsiųsdama arba papildomos informacijos prašymą (pranešimas IE145), arba atsakymą (pranešimas IE143). Dėl atsakymo kodų žr. VII.3.4.4.5 punktą.

VII.3.4.4.4. Atsakymo į prašymą atlikti tyrimą kodai

Paskirties šalies kompetentinga institucija pranešime IE143 turėtų nurodyti vieną iš šių atsakymo kodų:

Kodas 1 – apie gabenimo operaciją paskirties vietoje nežinoma

- Prekės nebuvo pateiktos deklaracijoje nurodytai paskirties muitinės įstaigai. Išvykimo šalies kompetentinga institucija turėtų pabandyti, jeigu įmanoma, nustatyti faktinę paskirties muitinės įstaigą arba pateikti prašymą procedūros vykdytojui.

Kodas 2 – tariamas dubliavimas

- Prekės buvo pateiktos deklaracijoje nurodytai paskirties muitinės įstaigai, o ši įtaria, kad dėl tų pačių prekių buvo išsiųsti du deklaracijos duomenų pranešimai (IE015).

Kodas 3 – grąžinama kopija grąžinta (data)

- Prekės buvo pateiktos deklaracijoje nurodytai paskirties muitinės įstaigai, bet ji negalėjo užbaigti procedūros, išsiųsdama pranešimus IE006 ir IE018, ir todėl grąžino

alternatyvųjį įrodymą (pvz., TLD egzempliorių), o išvykimo muitinės įstaiga jo dar negavo.

Kodas 4 – prašymas dėl skolos išieškojimo paskirties vietoje

- Prekės nebuvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai, tačiau vėliau nustatyta, kad jos yra toje šalyje (t. y. nesilaikyta oficialios muitinės procedūros). Todėl kompetentinga paskirties muitinės įstaiga prašo perduoti jai atsakomybę už išieškojimą ir kompetentingai išvykimo muitinės įstaigai išsiunčia prašymą dėl išieškojimo (pranešimas IE150), kad galėtų išieškoti skolą, kai prekės bus pristatytos gavėjui arba pervežtos per sieną (pranešimas IE118)

VII.3.4.5. Prašymas procedūros vykdytojui, pradėjus tyrimą, kuriame dalyvauja paskirties muitinės įstaiga

Konvencijos I priedėlio 49 straipsnio 5 dalis

ĮA 310 straipsnio 5 dalis

Jeigu tyrimo procedūra pradėta išsiuntus paskirties muitinės įstaigai pranešimą IE142 ir negauta jokio atsakymo arba pranešime IE143 pateiktas neigiamas atsakymas, išvykimo šalies kompetentinga institucija turi susisiekti su procedūros vykdytoju, kad šis pateiktų informaciją, reikalingą procedūrai pripažinti įvykdyta (daugiau informacijos žr. VII.3.2 punktą).

Jeigu procedūros vykdytojas šiame tyrimo procedūros etape:

– per 28 dienas nepateikia jokios informacijos arba

– laikoma, kad jo pateiktos informacijos nepakanka tyrimo procedūrai tęsti,

Konvencijos I priedėlio 114 straipsnio 2 dalis

SMK 87 straipsnis

DA 77 straipsnis

išvykimo šalies kompetentinga institucija turi nuspręsti, kokių priemonių toliau reikia imtis procedūrai pripažinti įvykdyta per septynis mėnesius nuo prekių pateikimo paskirties vietoje termino pabaigos (žr. pastabą VII.3.2.2 punkte dėl šio termino išimčių).

VII.3.4.6. Tyrimo procedūros rezultatų svarba

Remdamasi gautais atsakymais, taip pat iš procedūros vykdytojo gauta informacija, išvykimo šalies kompetentinga institucija turi nustatyti, ar procedūra užbaigta ir ar ji gali būti pripažinta įvykdyta, arba kokių priemonių toliau reikia imtis.

Konvencijos I priedėlio 49 straipsnio 7 dalis ir 117 straipsnio 5 dalis

Kai įvykdžius tyrimo procedūrą tranzito operaciją galima tinkamai pripažinti įvykdyta, išvykimo šalies kompetentinga institucija nedelsdama praneša apie tai procedūros vykdytojui ir garantui, jeigu jie dalyvavo procese.

ĮA 310 straipsnio 7 dalis

Be to, kompetentingai institucijai gali reikėti informuoti kitas kompetentingas institucijas, dalyvaujančias tyrimo procedūroje, visų pirma garantijos muitinės įstaigą.

Jeigu išvykimo šalies kompetentinga institucija negali pripažinti tranzito procedūros įvykdyta, bet:

- buvo išsiųstas pranešimas IE006,
- buvo išsiųstas pranešimas IE118 arba
- procedūros vykdytojas pateikė įrodymą, kad prekės buvo pateiktos arba pristatytos kitoje valstybėje narėje ar susitariančiojoje šalyje,

išvykimo šalies kompetentinga institucija perduoda atsakomybę už išieškojimo procedūrą šaliai, kuri laikoma kompetentinga išieškoti skolą, – nedelsdama išsiunčia jai prašymą dėl išieškojimo (pranešimas IE150).

Jeigu buvo išsiųstas pranešimas IE006, institucija, į kurią kreipiamasi, turi išsiųsti pranešimą IE018. Jeigu atsiųstas pranešimas IE118 arba procedūros vykdytojas pateikė įrodymą, kad prekės buvo pateiktos ar pristatytos kitoje valstybėje narėje arba susitariančiojoje šalyje, išvykimo muitinės įstaiga turi prisiimti atsakomybę už išieškojimą ir išsiųsti pranešimą apie sutikimą atlikti išieškojimo procedūrą (IE151), kuriame nurodyta „taip“ (sutikimo kodas 1).

Jeigu institucija, į kurią kreiptasi, per 28 dienas neatsiunčia trūkstamų pranešimų (nors teisiškai privalo tai padaryti) arba neprisiima atsakomybės už išieškojimą (nepaisant minėto įrodymo), apie tai reikėtų pranešti šalies, į kurią kreiptasi, vietos tranzito ryšių palaikymo pareigūnams (žr. Europos Sąjungos portale pateiktą Tranzito tinklo adresų knygą), pateikiant reikiamą įrodymą, kad būtų imtasi veiksmų, nes atsakomybę turėtų prisiimti institucija, į kurią kreiptasi. Jeigu tai nepadaro reikiamo poveikio, apie tai reikėtų pranešti išvykimo šalies nacionalinei pagalbos tarnybai ir nacionaliniam tranzito koordinatoriui, kad jie galėtų imtis veiksmų.

Konvencijos I priedėlio 114

Išvykimo šalies kompetentinga institucija išvadas privalo padaryti per septynis mėnesius nuo prekių pateikimo paskirties vietoje

straipsnio 2 dalis

SMK 87 straipsnis

DA 77 straipsnis

termino pabaigos. Prireikus ji turėtų pati pradėti išieškojimo procedūrą (daugiau informacijos žr. VIII dalyje).

Visa kompetentingos institucijos gauta papildoma informacija arba jos pateiktos pastabos, susijusios su atitinkamomis prekėmis, gali daryti poveikį tyrimo procedūros rezultatams.

Taip yra visų pirma tuo atveju, kai tranzito operacijos metu nustatomas pažeidimas arba sukčiavimas (prekių išvežimas, pakeitimas ir kt.) ir (arba) nustatoma, kad muitinė visai arba iš dalies nekontroliavo atitinkamų prekių, arba tais atvejais, kai identifikuojami už sukčiavimą arba pažeidimus atsakingi asmenys.

Dėl to visą svarbią informaciją būtina nedelsiant pateikti išvykimo šalies kompetentingai institucijai.

VII.4. Veiklos tęstinumo procedūra

Šis punktas taikomas tik tais atvejais, kai tranzito operacija pradedama taikant veiklos tęstinumo procedūrą.

Jis suskirstytas taip:

VII.4.1 punkte pateikiamas įvadas.

VII.4.2 punkte aptariama kompetentinga institucija ir tyrimo procedūros pradėjimo terminas.

VII.4.3 punkte aptariamas pranešimo apie pradedamą tyrimą pateikimas.

VII.4.4 punkte aptariamas paskirties šalies atsakymas į pranešimą apie tyrimą.

VII.4.5 punkte aptariama tyrimo procedūros rezultatų svarba.

VII.4.1. Pranešimas apie tyrimą, kai taikoma veiklos tęstinumo procedūra arba prekėms vežti tam tikrų rūšių transportu taikoma supaprastinta procedūra

Šiame punkte vienas iš dokumentų, kurie taikant veiklos tęstinumo procedūrą atstoja tranzito deklaraciją, yra:

– bendrasis administracinis dokumentas (BAD) arba

– ekonominės veiklos vykdytojo kompiuterizuota sistema ant paprasto popieriaus atspausdintas BAD, kurio forma nustatyta Konvencijos III priedėlio B6 priede (TDA 9 priedo B1–B4 priedėliuose), arba
– tranzito lydimasis dokumentas (TLD), prie kurio prireikus pridedamas prekių sąrašas. Tokiu atveju TLD nėra pagrindinio registracijos numerio (MRN).

VII.4.1.1. Įvadas

Konvencijos I priedėlio II priedo 17 punktas

ĮA 72-04 priedo 17 punktas

Kai nėra įrodymo, kad tranzito procedūra buvo užbaigta, arba kai tik kompetentingoms institucijoms pranešama, kad procedūra nebuvo užbaigta, arba kai jos tai įtaria:

- pasibaigus prekių pateikimo paskirties muitinės įstaigai terminui susisiekiama su procedūros vykdytoju nusiunčiant VII.8.2 priede pateikto pavyzdžio raštą ir paprašoma pateikti įrodymą, kad procedūra buvo užbaigta, o

- praėjus dviem mėnesiams nuo prekių pateikimo paskirties muitinės įstaigai termino pabaigos pradedama tyrimo procedūra, kurioje dalyvauja deklaracijoje nurodyta paskirties muitinės įstaiga.

Pagrindinis tyrimo procedūros tikslas:

- gauti įrodymą, jog procedūra yra baigta, kad ją būtų galima pripažinti įvykdyta, arba

- jeigu tokio įrodymo nėra arba vėliau paaiškėja, kad pateiktas įrodymas suklastotas arba negalioja, nustatyti skolos (muitinei) atsiradimo sąlygas, identifikuoti skolininką (-us) ir paskirti kompetentingas institucijas, atsakingas už skolos (muitinei) išieškojimą.

Ši procedūra pagrįsta kompetentingų institucijų administraciniu bendradarbiavimu ir vykdoma atsižvelgiant į visą procedūros vykdytojo pateiktą informaciją (žr. VII.3 punktą).

Kompetentingų institucijų, atsakingų už tyrimo procedūrą, sąrašas pateikiamas VII.8.1 priede.

Tyrimo procedūros tinkamumas užtikrinamas, kai:

- pateikiami išsamūs pranešimai apie tyrimą,
- paskirties muitinės įstaiga veiksmingai ir tinkamai užregistruoja

atvežtas prekes,

- paskirties muitinės įstaiga nedelsdama, ne vėliau kaip per 8 kalendorines dienas, išsiunčia grąžinamąjį egzempliorių (BAD 5 egzempliorių arba TLD antrąjį egzempliorių),
- tranzito muitinės įstaiga (-os) tinkamai tvarko tranzito kontrolės lakštą (-us) (TC10),
- institucijos, į kurias kreipiamasi, greitai pateikia aiškius atsakymus,
- nuolat atnaujinamas kompetentingų institucijų ir muitinės įstaigų sąrašas.

VII.4.1.2. Tyrimas, pradedamas nuo procedūros vykdytojo

Jeigu BAD 5 egzempliorius arba TLD antrasis egzempliorius negrąžinamas per du mėnesius nuo prekių pateikimo paskirties muitinės įstaigai termino pabaigos, išvykimo šalies kompetentingos institucijos turi informuoti procedūros vykdytoją ir paprašyti jo pateikti įrodymą, kad procedūra užbaigta.

Procedūros vykdytojui suteikiama galimybė per 28 dienas pateikti procedūrai pripažinti įvykdyta reikiamą informaciją.

VII.4.1.3. Kompetentinga institucija ir pranešimo apie pradedamą tyrimą pateikimo terminas

Išvykimo šalies kompetentingos institucijos nedelsdamos pateikia pranešimą apie tyrimą:

- jeigu per du mėnesius nuo prekių pateikimo paskirties muitinės įstaigai termino pabaigos iš procedūros vykdytojo negaunama procedūros užbaigimo įrodymo;
- iš karto, kai kompetentingos institucijos anksčiau (dar nesibaigus pirmiau nurodytiems laikotarpiams) yra informuojamos arba įtaria, kad visų atitinkamų prekių arba dalies jų tranzito procedūra dar nebaigta, arba jeigu iš pateikto įrodymo matyti neatitikčių ar paaiškėja, kad jis buvo suklastotas. Kilus įtarimų, išvykimo šalies kompetentinga institucija, atsižvelgdama į aplinkybes, sprendžia, ar patikrinimas po muitinio įforminimo turėtų būti vykdomas prieš tyrimo procedūrą, ar vienu metu, kad būtų įmanoma patikrinti įrodymų galiojimą;
- iš karto, kai kompetentinga institucija *a posteriori* (pasibaigus pirmiau nurodytiems laikotarpiams) nustato, kad pateiktas suklastotas įrodymas ir kad procedūra neužbaigta. Tačiau tyrimai neinicijuojami, nebent jie būtų naudingi siekiant patvirtinti

anksčiau pateiktus įrodymus ar pripažinti juos negaliojančiais ir (arba) nustatyti skolą, skolininką ir instituciją, kompetentingą išieškoti skolą.

Pranešimas apie tyrimą nesiunčiamas, jeigu dar nesibaigus dviejų mėnesių terminui, per kurį turi būti pradėtas tyrimas, procedūros vykdytojas sugeba pateikti tinkamą alternatyvųjį procedūros užbaigimo įrodymą (daugiau informacijos žr. VII.3.2.1 punkte).

VII.4.1.4. TC20 pranešimas apie tyrimą

Išvykimo šalies kompetentinga institucija tęsia tyrimo procedūrą, išsiųsdama paskirties šalies kompetentingai institucijai pranešimą apie tyrimą, atitinkantį VII.8.3 priede pateiktą TC20 pavyzdį.

Jį galima siųsti registruotu paštu (jo pristatymas patvirtinamas kvitu).

Bet kuriuo atveju išvykimo šalies kompetentinga institucija turi saugoti TC20 išsiuntimą patvirtinantį dokumentą.

TC20 turėtų būti pateikiama visa turima informacija, taip pat iš procedūros vykdytojo gauti papildomi duomenys, visų pirma susiję su pasikeitusiu prekių gavėju. Kartu su TC20 turėtų būti pateikiama dokumento (-ų), kuriuo prekėms įforminta procedūra, kopija (BAD 1 egzempliorius, TLD pirmasis egzempliorius, krovinio aprašai, orlaivio arba laivo manifestas ir kt.).

TC20 turėtų būti siunčiamas tik tuo atveju, kai procedūros vykdytojo atsakymo į prašymą pateikti informaciją nepakanka, kad būtų galima tranzito procedūrą pripažinti įvykdyta.

VII.4.1.5. Paskirties šalies atsakymas į pranešimą apie tyrimą

Paskirties šalies kompetentinga institucija, gavusi pranešimą apie tyrimą, turi kuo skubiau tinkamai į jį atsakyti, remdamasi informacija, kuri jai prieinama arba kurią ji gali gauti.

Pirmiausia ji atlieka paiešką savo registruose (ieško BAD 4 ir 5 egzempliorių, TLD antrojo egzemplioriaus arba pateiktų manifestų ir kt. registracijos įrašų) arba įgaliotojo gavėjo registruose. Atliekant šią paiešką kartais surandamas dar negrąžintas arba netinkamai įregistruotas pirminis procedūros užbaigimo įrodymas.

Jeigu tokia paieška neduoda rezultatų, paskirties šalies kompetentinga institucija kreipiasi į gavėją (nurodytą tranzito

deklaracijoje) arba į asmenį, kuris išvykimo šalies kompetentingos institucijos gali būti nurodytas TC20 formoje ir kuris, kaip manoma, tiesiogiai gavo prekes ir dokumentus nepateikus jų paskirties muitinės įstaigai.

Jeigu informacijos, kurią TC20 formoje arba pridedamuose dokumentuose pateikia išvykimo šalies kompetentinga institucija, nepakanka, kad paskirties šalies kompetentinga institucija galėtų atlikti reikiamus tyrimus, ši, užpildžiusi TC20 formos II dalį, grąžina ją išvykimo šalies kompetentingai institucijai, prašydama pateikti daugiau informacijos. Tada išvykimo šalies kompetentinga institucija užpildo III dalį, prideda prašomą papildomą informaciją (surašytą popieriuje) ir grąžina TC20 formą prašančiajai paskirties šalies kompetentingai institucijai.

Pasibaigus šiems tyrimo procedūros etapams, galimi toliau nurodyti hipotetiniai atvejai.

1. Tam tikros prekės iš tikrųjų buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai arba įgaliotajam gavėjui, bet:
   - per nustatytą laiką neatsiunčiamas procedūros užbaigimo įrodymas (pavyzdžiui, grąžintinas BAD 5 egzempliorius arba TLD antrasis egzempliorius, pateiktinas mėnesio sąrašas, kai oro arba jūrų transportu gabenamoms prekėms taikoma popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįsta tranzito procedūra).
     Tokiu atveju paskirties šalies kompetentinga institucija, tinkamai užpildžiusi TC20 formos IV dalį, įrodymą nedelsdama grąžina TC20 formą atsiuntusiai išvykimo šalies kompetentingai institucijai;

   - įgaliotasis gavėjas paskirties muitinės įstaigai negrąžino procedūros užbaigimo įrodymo, nors privalėjo tai padaryti.
     Tokiu atveju, suradus šį įrodymą, paskirties šalies kompetentinga institucija nedelsdama jį kartu su tinkamai užpildyta TC20 forma grąžina išvykimo šalies kompetentingai institucijai, prieš tai patikrinusi, ar įgaliotasis gavėjas pateikė reikiamą informaciją apie prekių atvežimo datą ir plombų būklę, ir užregistravusi bei patvirtinusi įrodymą. Paskirties šalies kompetentinga institucija įgaliotojo gavėjo atžvilgiu turi imtis visų reikiamų priemonių;

   - procedūros užbaigimo įrodymas buvo išsiųstas, tačiau išvykimo šalies kompetentinga institucija jo negavo.

Tokiu atveju paskirties šalies kompetentinga institucija įrodymą kartu su TC20 forma, tinkamai užpildžiusi jos IV dalį, grąžina išvykimo šalies kompetentingai institucijai. Toks įrodymas gali būti dokumentas, gautas iš išvykimo šalies kompetentingos institucijos (BAD 1 egzempliorius, TLD pirmasis egzempliorius, išvykimo muitinės įstaigai pateikiamas manifestas ir kt.), arba paskirties šalies kompetentingos institucijos turimo dokumento kopija (BAD 4 egzempliorius, TLD antrasis egzempliorius, paskirties muitinės įstaigai pateikiamas manifestas arba saugoma mėnesio sąrašo kopija ir kt.). Ši institucija kopijoje įrašo prekių atvežimo datą, bet kokio atlikto tikrinimo rezultatus ir ją patvirtina.

2. Tam tikros prekės nebuvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai arba pristatytos įgaliotajam gavėjui:
   - pasikeitė paskirties muitinės įstaiga. Tokiu atveju procedūros užbaigimo įrodymą išvykimo šalies kompetentingai institucijai privalo grąžinti faktinė paskirties muitinės įstaiga:
     – jeigu šalies, kurioje yra deklaracijoje nurodyta paskirties muitinės įstaiga, kompetentingai institucijai pavyksta nustatyti faktinę paskirties muitinės įstaigą, ji tai įstaigai persiunčia TC20, IV dalyje įrašiusi faktinės paskirties muitinės įstaigos duomenis, ir praneša apie tai išvykimo šalies kompetentingai institucijai, išsiųsdama jai TC20 kopiją;
     – jeigu šalies, kurioje yra deklaracijoje nurodyta paskirties muitinės įstaiga, kompetentingai institucijai nepavyksta nustatyti faktinės paskirties muitinės įstaigos, deklaracijoje nurodyta paskirties muitinės įstaiga TC20 formą su paaiškinimu persiunčia paskutinei numatytai tranzito muitinės įstaigai, įrašiusi duomenis į IV dalį. Jeigu tranzito muitinės įstaigos nėra, TC20 formą reikia grąžinti tiesiai išvykimo šalies kompetentingai institucijai;
   - paskirties muitinės įstaiga nesikeitė (arba apie tai nepranešta):
     – tokiu atveju, jeigu paskirties šalies kompetentinga institucija nustato, kad prekės buvo tiesiai pristatytos įgaliotojo gavėjo statuso neturinčiam gavėjui, nurodytam TC20 formoje, arba bet kuriam kitam asmeniui, paskirties šalies kompetentinga institucija TC20 formą ir tranzito deklaracijos kopiją grąžina išvykimo šalies kompetentingai institucijai. Prireikus papildomame dokumente ji turi pateikti visą svarbią informaciją, nurodydama:
       – gavėjo arba kitų asmenų, kurie galėtų būti susiję, tapatybę,

– tiesioginio prekių pristatymo datą ir sąlygas, prekių pobūdį bei kiekį ir

– kai aktualu, muitinės procedūrą, kuri buvo įforminta prekėms;

– jeigu paskirties šalies kompetentinga institucija negali atsekti atitinkamų prekių, TC20 formą su paaiškinimu ji išsiunčia paskutinei numatytai tranzito muitinės įstaigai, nurodytai tranzito deklaracijoje. Jeigu tranzito muitinės įstaigos nėra, TC20 formą reikia grąžinti tiesiai išvykimo šalies kompetentingai institucijai (taip pat, kaip pagal 2 punkto antrą įtrauką).

Jeigu paskirties šalies kompetentinga institucija TC20 formą išsiunčia paskutinei numatytai tranzito muitinės įstaigai, ji šios formos kopiją išsiunčia ir išvykimo šalies kompetentingai institucijai, kad ją informuotų apie tyrimo procedūros eigą.

VII.4.1.6. Tranzito muitinės įstaigos atsakymas į pranešimą apie tyrimą

Paskutinė numatyta tranzito muitinės įstaiga, kuriai persiunčiama TC20 forma, turi nedelsdama atlikti nurodytos siuntos tranzito kontrolės lakšto TC10 paiešką.

Atlikus šią paiešką, galimi toliau nurodyti hipotetiniai atvejai.

1. Siunta buvo iš tikrųjų pateikta paskutinei numatytai tranzito muitinės įstaigai ir randamas tranzito kontrolės lakštas.
   Tokiu atveju tranzito muitinės įstaiga tranzito kontrolės lakštą prideda prie TC20 formos ir grąžina tiesiai išvykimo šalies kompetentingai institucijai.

2. Paskutinėje numatytoje tranzito muitinės įstaigoje tranzito kontrolės lakštas (arba kitoks tranzito įrodymas) nerandamas.
   Tokiu atveju paskutinė numatyta tranzito muitinės įstaiga šia informacija papildo TC20 formą ir grąžina ją pirmesnei numatytai tranzito įstaigai, nurodytai tranzito deklaracijoje, arba, jeigu kitos numatytos tranzito muitinės įstaigos nėra, – išvykimo šalies kompetentingai institucijai.

Kiekviena tranzito muitinės įstaiga, iš eilės gavusi pranešimą apie tyrimą, atlieka šiuos veiksmus ir užtikrina, kad tinkamai patvirtinta TC20 forma būtų nedelsiant persiunčiama pirmesnei numatytai tranzito muitinės įstaigai, nurodytai tranzito deklaracijoje, arba, jeigu kitos numatytos tranzito muitinės įstaigos nėra – tiesiogiai išvykimo šalies kompetentingai institucijai, kuri, remdamasi gauta informacija,

padaro reikiamas išvadas.

Jeigu tranzito muitinės įstaiga siunčia TC20 formą pirmesnei numatytai tranzito muitinės įstaigai, jos kopiją ji taip pat nusiunčia išvykimo šalies kompetentingai institucijai, kad informuotų ją apie tyrimo procedūros eigą. Numatyta tranzito muitinės įstaiga taip pat turi informuoti išvykimo šalies kompetentingą instituciją, jeigu, pirmesnei numatytai tranzito muitinės įstaigai jau išsiuntusi pranešimą apie tyrimą, iš faktinės tranzito įstaigos gauna tranzito kontrolės lakštą (pirmiau 1 punkte apibūdinta situacija).

VII.4.1.7. Tyrimo procedūros svarba

Priklausomai nuo to, kokie atsakymai gauti vykdant tyrimo procedūrą, įskaitant visą informaciją, gautą iš procedūros vykdytojo, išvykimo šalies kompetentinga institucija nustato, ar procedūra užbaigta ir ar ji gali būti pripažinta įvykdyta.

Remdamasi nuostatomis dėl skolos (muitinei) ir jos išieškojimo, išvykimo šalies kompetentinga institucija nustato:

- ar neatsirado skola (muitinei),
- kai aktualu, už skolą (muitinei) atsakingą asmenį (-is),
- faktinę arba numanomą skolos (muitinei) atsiradimo vietą ir prireikus instituciją, kompetentingą išieškoti skolą (muitinei).

Konvencijos I priedėlio 114 straipsnio 2 dalis

Išvykimo šalies kompetentinga institucija išvadas privalo padaryti per septynis mėnesius nuo prekių pateikimo paskirties vietoje termino pabaigos.

SMK 87 straipsnis

DA 77 straipsnis

Tai taikoma ir tuo atveju, kai, vykdydama tyrimo procedūrą, institucija negauna jokio atsakymo.

Visa kompetentingos institucijos gauta papildoma informacija arba jos pastabos, susijusios su prekėmis, gali daryti poveikį tyrimo procedūros rezultatams. Taip yra visų pirma tuo atveju, kai tranzito operacijos metu yra nustatomas pažeidimas arba sukčiavimas (prekių išvežimas, pakeitimas ir kt.) ir (arba) nustatoma, kad muitinė visai arba iš dalies nekontroliavo atitinkamų prekių, arba tais atvejais, kai identifikuojami už sukčiavimą arba pažeidimus atsakingi asmenys. Todėl visa svarbi informacija turi būti nedelsiant pateikta išvykimo šalies kompetentingai institucijai ir, jeigu reikia, siunčiamas TC24 pranešimas prašant perduoti atsakomybę už išieškojimą. TC24 formos pavyzdys pateiktas VIII.8.2 priede.

Konvencijos I priedėlio 49 straipsnio 7 dalis ir 117 straipsnio 5 dalis

ĮA 310 straipsnio 7 dalis

Kita vertus, jei įvykdžius tyrimo procedūrą tranzito procedūrą galima pripažinti įvykdyta, išvykimo šalies kompetentinga institucija nedelsdama apie tai informuoja procedūros vykdytoją ir garantą, kurie galbūt dalyvavo tyrimo procedūroje. Be to, kompetentingai institucijai gali reikėti informuoti kitas tuo metu tyrimo procedūroje dalyvaujančias kompetentingas institucijas, visų pirma garantijos muitinės įstaigą.

Daugiau tyrimo procedūros atvejų pavyzdžių pateikti VII.8.5 priede.

VII.5. Tikrinimo po muitinio įforminimo procedūra

Šiame punkte pateikiama toliau nurodyta informacija.

VII.5.1 punkte aptariami tikrinimo tikslai ir metodai.

VII.5.2 punkte aptariami tikrintini dokumentai.

VII.5.3 punkte aptariama rezultatų svarba.

VII.5.1. Tikrinimo po muitinio įforminimo tikslai ir metodai

Konvencijos I priedėlio 52 straipsnis

ĮA 292 straipsnis

Kompetentinga muitinė po prekių išleidimo gali tikrinti pateiktą informaciją ir bet kuriuos dokumentus, formas, leidimus ar duomenis, susijusius su bendrojo arba Sąjungos tranzito operacija, kad įsitikintų, jog įrašai, informacija, kuria apsikeista, ir spaudai yra autentiški ir tikslūs.

Tikrinimas po muitinio įforminimo turėtų būti atliekamas remiantis rizikos analizės rezultatais arba atsitiktinės atrankos būdu. Tačiau tokį tikrinimą būtina atlikti, jei kyla abejonių, įtariama esant pažeidimų arba neatitikčių.

Kompetentinga muitinė, gavusi prašymą atlikti tikrinimą po prekių išleidimo, turi nedelsdama į jį reaguoti.

Jei išvykimo šalies kompetentinga muitinė pateikia prašymą kompetentingai muitinei atlikti su bendrojo arba Sąjungos tranzito operacija susijusios informacijos tikrinimą po prekių išleidimo, laikoma, kad tranzito procedūros pripažinimo įvykdyta sąlygos nėra įvykdytos, kol nepatvirtintas duomenų autentiškumas ir tikslumas.

VII.5.2. Tikrintini dokumentai

VII.5.2.1. Tranzito deklaracijos (veiklos tęstinumo procedūra)

Jeigu padaryta akivaizdi klaida arba yra priežastis suabejoti duomenų teisingumu, deklaraciją ir žymas turi patikrinti išvykimo, tranzito ir paskirties šalies kompetentinga institucija, siekdama užkirsti kelią sukčiavimui ir nustatyti jo atvejus.

Tokiam tikrinimui naudojama TC21 forma. Jos pavyzdys pateiktas VII.8.5 priede. Kompetentingos institucijos, į kurias kreipiamasi, grąžina TC21 formą prašančiosioms kompetentingoms institucijoms per du mėnesius nuo jos pateikimo datos. Formoje reikia nurodyti tikrinimo priežastį. Be to, kiekviena išvykimo muitinės įstaiga turi atlikti grąžintų tranzito deklaracijų atsitiktinę patikrą, prašydama patikrinti ne mažiau kaip po du dokumentus iš tūkstančio.

VII.5.2.2. Kaip tranzito deklaracija naudojamas elektroninis transporto dokumentas

Kai prekės vežamos kaip tranzito deklaraciją naudojant elektroninį transporto dokumentą (ETD), oro transportu vežamoms prekėms taikant bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą arba jūrų transportu vežamoms prekėms taikant Sąjungos tranzito procedūrą, paskirties oro uosto arba jūrų uosto kompetentingos institucijos atlieka muitinį tikrinimą atgaline data. Šis tikrinimas – sistemų audito patikros, atliekamos atsižvelgiant į galimos rizikos lygį. Prireikus paskirties oro uosto arba jūrų uosto kompetentingos institucijos ETD duomenis gali išsiųsti išvykimo oro uosto arba jūrų uosto kompetentingoms institucijoms patikrinti.

Tokiam tikrinimui naudojama TC21(A) forma. Jos pavyzdys pateiktas VII.8.6 priede. Kiekvienoje formoje reikia nurodyti ETD duomenis, susijusius tik su vienu orlaiviu arba laivu ir su vienu įgaliotuoju veiklos vykdytoju.

TC21(A) formos 1, 2 ir 3 dalis pildo paskirties oro uosto arba jūrų uosto kompetentingos institucijos. Prireikus prie formos pridedami orlaivio arba laivo ETD išrašai, susiję su tikrinti atrinktomis siuntomis.

Tikrinimo formas išvykimo oro uosto arba jūrų uosto kompetentingoms institucijoms galima siųsti per atitinkamų šalių

centrines bendrojo arba Sąjungos tranzito operacijų įstaigas.

Išvykimo oro uosto arba jūrų uosto kompetentingos institucijos TC21(A) formoje pateiktus ETD duomenis patikrina pagal įgaliotojo veiklos vykdytojo tvarkomų komercinės apskaitos registrų duomenis. Tikrinimo rezultatai įrašomi formos 4 ir 5 dalyse. Visos neatitiktys turi būti nurodomos 4 dalyje.

VII.5.2.3. Alternatyvusis įrodymas

Kilus abejonių arba įtarimų, išvykimo šalies kompetentinga institucija paprašo patikrinti pateiktą alternatyvųjį įrodymą. Be to, ji turi paprašyti patikrinti ne mažiau kaip po dešimt dokumentų iš tūkstančio.

VII.5.2.4. T2L dokumentai

Prašymą patikrinti T2L dokumentą patartina pateikti tuo atveju, kai toks dokumentas buvo išduotas atgaline data vien tik siekiant ištaisyti T1 tranzito deklaracijos poveikį.

Prašymas turėtų būti pateikiamas savaime, kai T2L dokumentas pateikiamas atlikus kelias tranzito operacijas, kurių tranzito deklaracijos surašytos skirtingose šalyse.

Be to, atsitiktinės atrankos būdu būtina patikrinti po du T2L dokumentus iš tūkstančio tokių dokumentų, pateiktų tam tikrai muitinės įstaigai.

VII.5.2.5. T2L dokumentui lygiaverčiai komerciniai dokumentai

Tikrinimą patartina atlikti tuo atveju, kai yra įtarimų, kad vietoj T2L dokumento naudojant komercinį dokumentą gali būti piktnaudžiaujama arba daroma pažeidimų.

Piktnaudžiavimą arba pažeidimą galima įtarti, jei suinteresuotasis asmuo akivaizdžiai padalija siuntas taip, kad kiekvienos jų vertė būtų ne didesnė kaip 15 000 EUR.

Be to, atsitiktinės atrankos būdu būtina patikrinti po du komercinius dokumentus iš tūkstančio tokių dokumentų, kurie pateikiami atitinkamai įstaigai kaip T2L dokumentai.

VII.5.3. Tikrinimo padariniai

Kompetentinga institucija, prašanti atlikti tikrinimą, remdamasi gauta informacija imasi tinkamų priemonių.

Jei atliekant tranzito operaciją atsirado skola (muitinei), išvykimo šalies kompetentinga institucija prireikus turi inicijuoti tyrimus ir nustatyti esminius faktus, susijusius su skola (muitinei), skolininku ir institucija, kompetentinga išieškoti skolą vadovaujantis nuostatomis dėl skolos ir jos išieškojimo (žr. VIII dalį).

VII.6. Išimtys (*pro memoria*)

VII.7. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti)

VII.8. Priedai

VII.8.1. Kompetentingų institucijų sąrašas

Naujausią šių įstaigų sąrašą galima rasti šiuo adresu:

EUROPA

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en

VII.8.2. Procedūros vykdytojui siunčiamo informacinio rašto pavyzdys

[Išvykimo šalies kompetentingos institucijos pavadinimas]

[Vieta ir data]

[Procedūros vykdytojo pavadinimas (vardas, pavardė) ir adresas]

Dėl bendrosios (Sąjungos) tranzito procedūros užbaigimo įrodymo nepateikimo

Gerb. pone (-ia),
Jūs esate šios bendrosios (Sąjungos) tranzito procedūros (-ų) vykdytojas (-a):

[tranzito deklaracijos (-ų) registracijos numeris (-iai) ir data (-os)]
iš išvykimo muitinės įstaigos *[išvykimo muitinės įstaigos pavadinimas]*.

Remdamiesi 1987 m. gegužės 20 d. Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros I priedėlio 49 straipsnio 2 ir 5 dalimis ir II priedu (2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės, 310 straipsnio 2 ir 5 dalimis ir 72-04 priedu) pranešame, kad negavome pagal pirmiau nurodytą deklaraciją (-as) vykdomos tranzito procedūros užbaigimo įrodymų.

Prašome atsiųsti duomenis ir dokumentus, kuriais įrodoma, kad procedūra užbaigta. Be to, turėtumėte nurodyti visus pasikeitimus, susijusius su paskirties muitinės įstaiga ir (arba) tranzito muitinės įstaigomis. Prašome šią informaciją pateikti per 28 dienas nuo šio rašto datos.

- [Jeigu nepateiksite jokios informacijos arba Jūsų pateiktos informacijos nepakaks, kad galėtume atlikti tyrimus dalyvaujant paskirties muitinės įstaigai, praėjus vienam mėnesiui nuo minėto 28 dienų laikotarpio pabaigos atsiras skola muitinei.]
- [Mes privalome inicijuoti tyrimo procedūrą praėjus dviem mėnesiams nuo prekių pateikimo paskirties muitinės įstaigai termino pabaigos.]
- Tai atitinka 1987 m. gegužės 20 d. Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros I priedėlio114 straipsnio 2 dalį ir II priedą (2015 m. liepos 28 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/2446, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013 papildomas išsamiomis taisyklėmis, kuriomis patikslinamos kai kurios Sąjungos muitinės kodekso nuostatos, 77 straipsnį ir 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės, 72-04 priedą).

Kaip įrodymas gali būti naudojamas:

– paskirties valstybės narės arba bendrojo tranzito šalies muitinės patvirtintas dokumentas, kuriame identifikuojamos prekės ir kuriuo patvirtinama, kad jos buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai arba pristatytos įgaliotajam gavėjui;
– šalies muitinės, kuri nustato, kad prekės buvo fiziškai išvežtos iš susitariančiosios šalies muitų teritorijos, patvirtintas dokumentas arba muitinės išrašas;
- muitinės dokumentas, išduotas trečiojoje šalyje, kurioje prekėms įforminta muitinės procedūra;
– trečiojoje šalyje išduotas antspauduotas arba kitaip tos šalies muitinės patvirtintas dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad prekės laikomos išleistomis į laisvą apyvartą toje šalyje.

Visi Jūsų pateikti įrodymai turi atitikti 1987 m. gegužės 20 d. Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros I priedėlio 51 straipsnio nuostatas (2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės, 312 straipsnio nuostatas).

Jeigu neįmanoma nustatyti, kad pagal nurodytą deklaraciją (-as) vykdoma procedūra užbaigta, pagal 1987 m. gegužės 20 d. Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros I priedėlio 112 ir 113 straipsnius (2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 79 straipsnį) Jūs atsakote už skolą, susijusią su šioje deklaracijoje (-ose) nurodytomis prekėmis (importo arba eksporto muitus ir kitus privalomuosius mokėjimus).

Jeigu negalite įrodyti, kad atitinkama tranzito procedūra užbaigta, prašome kartu su patvirtinamaisiais dokumentais pateikti visą turimą informaciją, visų pirma apie vietą (valstybę), kurioje, Jūsų nuomone, įvykdyti skolos atsiradimą lėmę veiksmai, vadovaudamiesi 1987 m. gegužės 20 d. Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros I priedėlio 114 straipsniu (2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 87 straipsniu).

Pagarbiai

VII.8.3. TC20 pranešimo apie tyrimą pavyzdys ir aiškinamosios pastabos

TC20. PRANEŠIMAS APIE TYRIMĄ

I. PILDO IŠVYKIMO ŠALIES KOMPETENTINGA INSTITUCIJA

A. Tranzito deklaracija Nr. B. Paskirties muitinės įstaiga (pavadinimas ir šalis)

Kopija (…) pridedama.

C. Išvykimo šalies kompetentinga institucija (pavadinimas ir adresas) D. Numatomos tranzito muitinės įstaigos (pavadinimas ir šalis)

1.
2.
3.
4.

E. Transporto priemonės identifikavimo duomenys:

F. Gavėjas (pavadinimas ir tikslus adresas)

G. Remiantis procedūros vykdytojo pateikta informacija, siunta buvo:

☐ 1. Pateikta jūsų įstaigai |__|__|__| M M D ☐ 2. Pristatyta gavėjui |__|__|__| M M D

☐ 3. Pristatyta ..... |__|__|__| (asmens vardas, pavardė arba įmonės pavadinimas ir adresas) M M D

H. Aš gavau dokumento, kurį jūsų įstaiga išdavė |__|__|__|, kvitą. M M D

I. Procedūros vykdytojas nepateikė jokios informacijos apie siuntos buvimo vietą.

Vieta ir data Parašas Antspaudas

II. PILDO PASKIRTIES ŠALIES KOMPETENTINGA INSTITUCIJA: PRAŠYMAS

Tolesniems tyrimams atlikti išvykimo muitinės įstaiga turi išsiųsti arba perduoti:

☐☐ 1. Tikslų prekių aprašymą

☐☐ 2. Sąskaitos faktūros kopiją

☐☐ 3. Manifesto, laivo važtaraščio (konosamento) arba orlaivio važtaraščio kopiją

☐☐ 4. Asmens, atsakingo už formalumus paskirties muitinės įstaigoje, vardą ir pavardę

☐☐ 5. Šiuos dokumentus arba informaciją (nurodyti):

Vieta ir data Parašas Antspaudas

III. PILDO IŠVYKIMO MUITINĖS ĮSTAIGA: ATSAKYMAS Į PRAŠYMĄ

☐☐ 1. Informacija, pridedamos kopijos arba dokumentai

1 2 3 4 5

☐☐ 2. Informacijos, kopijų arba dokumentų, nurodytų prašymo ☐☐☐☐☐ langelyje, pateikti negalime.

Vieta ir data | Parašas | Antspaudas

IV. PILDO PASKIRTIES ŠALIES KOMPETENTINGA INSTITUCIJA

☐☐ 1. Įrodymas, kad procedūra užbaigta, buvo grąžintas |__|__|__| Kaip patvirtinimas pridedama
M M D

☐ a) gauto dokumento patvirtinta kopija ☐☐ b) grąžinto dokumento

☐☐ 2. Patvirtintas įrodymas, kad procedūra užbaigta, pridedamas prie šio pranešimo apie tyrimą.

☐☐ 3. Mokesčiai išieškoti.

☐☐ 4. Atliekami tyrimai, ir įrodymas, kad procedūra užbaigta, bus grąžintas kuo greičiau.

☐☐ 5. Siunta buvo pateikta be atitinkamo dokumento.

☐☐ 6. Dokumentai mums buvo pateikti be siuntos.

☐☐ 7. Nepateikta nei siunta, nei atitinkamas dokumentas ir

☐☐ a) apie juos neįmanoma gauti jokios informacijos.

☐☐ b) TC20 išsiųstas faktinei paskirties muitinės įstaigai …….. (pavadinimas ir šalis).

☐☐ c) TC20 išsiųstas paskutinei numatytai tranzito muitinės įstaigai, nurodytai I dalies D punkte.

Vieta ir data Parašas Antspaudas

V. PILDO PASKUTINĖ NUMATYTA TRANZITO MUITINĖS ĮSTAIGA

☐☐ 1. Tranzito kontrolės lakštas pateiktas |__|__|__|
M M D

☐☐ 2. Tranzito kontrolės lakštą atsiuntė faktinė tranzito muitinės įstaiga .....(pavadinimas), kuriai jis buvo pateiktas |__|__|__|
M M D

☐☐ 3. Tranzito kontrolės lakštas nebuvo pateiktas. TC20 išsiųstas pirmesnei numatytai tranzito muitinės įstaigai.

Vieta ir data Parašas Antspaudas

VI. PILDO PIRMESNĖ NUMATYTA TRANZITO MUITINĖS ĮSTAIGA

1. Tranzito kontrolės lakštas pateiktas |__|__|__|
M M D

2. Tranzito kontrolės lakštą atsiuntė faktinė tranzito muitinės įstaiga .....(pavadinimas), kuriai jis buvo pateiktas|__|__|__|
M M D

3. Tranzito kontrolės lakštas nebuvo pateiktas. TC20 išsiųstas pirmesnei numatytai tranzito muitinės įstaigai.

Vieta ir data Parašas Antspaudas

VII. PILDO PIRMESNĖ NUMATYTA TRANZITO MUITINĖS ĮSTAIGA

☐ 1. Tranzito kontrolės lakštas pateiktas |__|__|__| M M D ☐ 2. Tranzito kontrolės lakštą atsiuntė faktinė tranzito muitinės įstaiga .....(pavadinimas), kuriai jis buvo pateiktas |__|__|__| M M D ☐ 3. Tranzito kontrolės lakštas nebuvo pateiktas. TC20 išsiųstas pirmesnei numatytai tranzito muitinės įstaigai. Vieta ir data Parašas Antspaudas

VIII. PILDO PIRMESNĖ NUMATYTA TRANZITO MUITINĖS ĮSTAIGA
☐ 1. Tranzito kontrolės lakštas pateiktas |__|__|__| M M D ☐ 2. Tranzito kontrolės lakštą atsiuntė faktinė tranzito muitinės įstaiga .....(pavadinimas), kuriai jis buvo pateiktas |__|__|__| M M D ☐ 3. Tranzito kontrolės lakštas nebuvo pateiktas. TC20 išsiųstas pirmesnei numatytai tranzito muitinės įstaigai. Vieta ir data Parašas Antspaudas

TC20. Pranešimas apie tyrimą. Aiškinamosios pastabos

1. Pateikiant informaciją arba atsakymus, atitinkamas langelis pažymimas kryželiu.

2. Pranešimo apie tyrimą forma naudojama visoms – ir supaprastintoms, ir nesupaprastintoms – tranzito procedūroms, kurias vykdant išvykimo šalies kompetentingai institucijai turi būti pateiktas įrodymas, kad procedūra užbaigta.

3. Prašančioji kompetentinga institucija I dalies A punkte nurodo registracijos numerį tranzito deklaracijos (BAD, TLD arba kaip deklaracija naudojamo transporto dokumento), dėl kurios nėra pateiktas įrodymas, kad procedūra užbaigta. Turi būti pridėta deklaracijos kopija.

4. I dalies E punkte nurodoma naudojama transporto priemonė, jeigu šiuos duomenis reikėjo pateikti deklaracijoje, o jei ne, reikia nurodyti, ar ji žinoma kompetentingai institucijai (visų pirma pagal informaciją, gautą iš procedūros vykdytojo).

5. Prašančioji kompetentinga institucija I dalies F punkte nurodo deklaracijoje įrašytą įgaliotąjį gavėją arba tokio statuso neturintį gavėją (-us), jeigu šiuos duomenis reikėjo pateikti deklaracijoje, arba kitais atvejais – numanomą gavėją (-us), kuris remiantis minėtos institucijos turima informacija galėjo gauti prekes.

6. I dalies G punkto 3 papunktyje reikia įrašyti procedūros vykdytojo nurodytus faktinius gavėjus.

7. II dalies 3 punkte kompetentinga institucija, į kurią kreipiamasi, prašo atsiųsti transporto dokumentus, jeigu jie nėra naudojami kaip tranzito deklaracijos (antraip juos reikėtų nurodyti I dalies A punkte).

8. IV dalyje kompetentinga institucija, į kurią kreipiamasi, informuoja išvykimo šalies kompetentingą instituciją apie savo tyrimų rezultatą, kuris šiai muitinės įstaigai neprivalomas.

9. IV dalies 1 punkte kompetentinga institucija, į kurią kreipiamasi, varnele pažymi a langelį, jeigu ji grąžina iš prašančiosios kompetentingos institucijos gauto BAD 1 egzemplioriaus arba TLD pirmojo egzemplioriaus patvirtintą kopiją su antspaudu. Kitais atvejais ji pažymi b langelį (BAD 4 egzemplioriaus, TLD antrojo egzemplioriaus arba kito dokumento, pvz., oro arba jūrų transportu vežamoms prekėms taikant popieriuje surašytų dokumentų naudojimu pagrįstą tranzito procedūrą sudaromo mėnesio sąrašo, kopija, kuria įrodoma, kad procedūra užbaigta).

Jeigu institucija, į kurią kreipiamasi, persiunčia TC20, ji varnele pažymi atitinkamą 7 punkto langelį ir prireikus įrašo reikiamus duomenis. Išvykimo šalies kompetentingą instituciją ji informuoja išsiųsdama pranešimo apie tyrimą kopiją.

Tuos pačius veiksmus atlieka kiekviena tranzito muitinės įstaiga, neradusi tranzito kontrolės lakšto.

10. Kiekvienai tranzito deklaracijai naudojama atskira TC20 forma.

VII.8.4. Informacijai pateikti skirto TC20A pavyzdys

TC20A

BENDROJI (SĄJUNGOS) TRANZITO PROCEDŪRA SU NCTS ĮREGISTRUOTA OPERACIJA SUSIJUSIOS INFORMACIJOS (DOKUMENTŲ) SIUNTIMAS

1. DEKLARACIJA

MRN: ……..

Tyrimo procedūra (nuoroda):

Išieškojimo procedūra (nuoroda):

2. IŠVYKIMO ŠALIES KOMPETENTINGA INSTITUCIJA	**3. PASKIRTIES ŠALIES KOMPETENTINGA INSTITUCIJA**
Pavadinimas ir adresas: Kontaktiniai duomenys Vardas, pavardė: Tel. Faksas E. paštas	Pavadinimas ir adresas: Kontaktiniai duomenys Vardas, pavardė: Tel. Faksas E. paštas

4. PRIDEDAMI DOKUMENTAI

□□ 1.

□□ 2.

□□ 3. ……

...……...

5. PRIEDAS (-AI) …… (iš viso)

6. KOMPETENTINGA INSTITUCIJA

□□ IŠVYKIMO ŠALIES **□□ PASKIRTIES ŠALIES**

Vieta ir data | Parašas | Antspaudas

VII.8.5. TC21 prašymo atlikti tikrinimą po muitinio įforminimo pavyzdys

TC21. PRAŠYMAS ATLIKTI TIKRINIMĄ

I. PRAŠANČIOJI INSTITUCIJA KURIĄ KREIPIAMASI
(pavadinimas ir tikslus adresas)

II. KOMPETENTINGA INSTITUCIJA, Į
(pavadinimas ir tikslus adresas)

III. PRAŠYMAS ATLIKTI TIKRINIMĄ atrankinė patikra dėl priežasties, nurodytos C arba D punkte
Prašome patikrinti

A. Antspaudo ir parašo autentiškumą

- ☐ 1. Pridedamo BAD arba TLD grąžinamojo egzemplioriaus langelyje „Paskirties įstaigos tikrinimas“ (I langelis)
- ☐ 2. Pridedamo BAD arba TLD grąžinamojo egzemplioriaus F ir (arba) G langelyje
- ☐ 3. Pridedamo BAD 4 egzemplioriaus arba TLD antrojo egzemplioriaus langelyje „Išvykimo įstaiga“ (C langelis)
- ☐ 4. Pridedamo BAD 4 egzemplioriaus arba TLD antrojo egzemplioriaus langelyje „Išvykimo įstaigos tikrinimas“ (D langelis)
- ☐ 5. Pridedamo BAD 4 egzemplioriaus arba TLD antrojo egzemplioriaus langelyje „Krovinio vietos ir prekių aprašymas“ (31 langelis)
- ☐ 6. Pridedamoje ..... sąskaitoje faktūroje Nr. ..... (..... transporto dokumente Nr. .....)

B. Padarytų žymų tikslumą

- ☐ 1. ..... langelyje (-iuose) (1)
- ☐ 2. ..... komerciniame dokumente Nr. ..... (pridedamas)

C. Pridedamo alternatyviojo įrodymo autentiškumą ir tikslumą.

D. Prašymo atlikti tikrinimą priežastys

- ☐ 1. Nėra spaudo
- ☐ 2. Nėra parašo
- ☐ 3. Spaudo atspaudas neįskaitomas
- ☐ 4. Langelyje pateikti ne visi duomenys
- ☐ 5. Išbrauktose vietose nenurodyti inicialai padarytų įrašų
- ☐ 6. Formoje yra ištrintų / ant viršaus ir nepatvirtintas jų autentiškumas
- ☐ 7. Spaudas neatpažįstamas
- ☐ 8. Nenurodyta panaudojimo arba paskirties data
- ☐ 9. Kitos priežastys (nurodyti)

Vieta ..... Data .....
Parašas ..... (Antspaudas)

(1) nurodyti langelių, kuriuos prašoma patikrinti, skaičių __

IV. TIKRINIMO REZULTATAI

- ☐ A. Spaudas ir parašas yra autentiški
- ☐ B. Forma nebuvo pateikta kompetentingoms institucijoms ir
  - ☐ 1. Paaiškėjo, kad spaudas buvo padirbtas arba suklastotas
  - ☐ 2. Paaiškėjo, kad spaudas buvo naudojamas netinkamai
  - ☐ 3. Pasirašė ne kompetentingų institucijų atsakingas pareigūnas
- ☐ C. Padarytos žymos tikslios
- ☐ D. Padarytos žymos netikslios: jos turėtų būti tokios, kaip nurodyta toliau:
- ☐ E. Pastabos
  - ☐ 1. Spaudo atspaudas įskaitomas
  - ☐ 2. Pasirašyta
  - ☐ 3. Langelis užpildytas
  - ☐ 4. Išbrauktose vietose nurodyti inicialai ir patvirtintas jų autentiškumas

☐ 5. Ištrinta ir (arba) įrašai ant viršaus padaryti dėl: ☐ 6. Spaudas autentiškas ir priimtinas

☐ 7. Data įrašyta ☐ 8. Alternatyvusis įrodymas atitinka reikalavimus ir yra priimtinas

☐ 9. Kitos priežastys (nurodyti)

Vieta ..... Data .....

Parašas .... (Antspaudas)__

Pastabos 1. Kiekvienai tikrintinai formai pateikiamas atskiras prašymas.

2. Pateikiant informaciją ir atsakymą, atitinkamas langelis pažymimas kryželiu.

3. Kompetentinga institucija, į kurią kreipiamasi, užtikrina, kad prašymas būtų nagrinėjamas pirmumo tvarka.

VII.8.6. TC21A prašymo atlikti tikrinimą po muitinio įforminimo pavyzdys

TC21(A). PRAŠYMAS ATLIKTI TIKRINIMĄ

1. Prašančioji institucija (pavadinimas ir tikslus adresas)	2. Kompetentinga institucija, į kurią kreipiamasi (pavadinimas ir tikslus adresas)
3. PRAŠYMAS PATIKRINTI TOLIAU NURODYTŲ SIUNTŲ, SU KURIOMIS SUSIJĘ TOLIAU PATEIKIAMI (PRIDEDAMI)* ORLAIVIO (LAIVO) ELEKTRONINIO TRANSPORTO DOKUMENTO* IŠRAŠAI, STATUSĄ	
Leidimo turėtojo pavadinimas (vardas, pavardė) ir adresas	Orlaivis (laivas)* ir išvykimo data
	Išvykimo oro (jūrų)* uostas

Prekė	**Kaip tranzito deklaracija naudojamo orlaivio (laivo) elektroninis transporto dokumento numeris**	**Konteinerių numeriai (arba ženklai ir numeriai)**	**Krovinio aprašymas**	**Pakuočių skaičius**	**Masė (kg) arba tūris**	**Deklaruotas statusas (T1, T2, TF, TD, C, F, X)**
(1)						
(2)						
(3)						
(4)						
(5)						

4. TIKRINIMO REZULTATAI
   Visos siuntos atitinka reikalavimus, **išskyrus** šias prekes:
   (Pridedami patvirtinamieji dokumentai)

5. PATIKRINIMĄ ATLIEKANTI INSTITUCIJA

Pavadinimas .....

Parašas .....

Data ..... Antspaudas .....

* Kas nereikalinga, išbraukti.

Šis prašymas skirtas tik vienai bendrovei, vienam orlaiviui arba laivui tikrinti.

Atlikus patikrinimą, prašymas grąžinamas 1 punkte nurodytai įstaigai.

VII.8.7. Tyrimo procedūros taikymo atvejų pavyzdžiai

Jeigu baigus tyrimo procedūrą tranzito procedūros vis tiek negalima pripažinti įvykdyta, toliau pateikti procedūros taikymo atvejų pavyzdžiai gali padėti išvykimo šalies kompetentingai institucijai nustatyti instituciją, kompetentingą išieškoti skolą.

a) Tranzito operacija, kurioje nedalyvauja jokia tranzito muitinės įstaiga (tik vidaus operacija, kurioje dalyvauja Konvencijos susitariančioji šalis)

Toks atvejis gali būti susijęs tik su Sąjungos tranzito operacija, vykdoma Europos Sąjungoje, arba tranzito operacija, vykdoma tik vienos iš kitų susitariančiųjų šalių teritorijoje (su bendruoju tranzitu nesusijusi operacija).

Pavyzdys

[Danija–Vokietija–Prancūzija–Ispanija]

Paskirties šalies kompetentinga institucija (t. y. tos pačios susitariančiosios šalies (valstybės) institucija) negali pateikti jokio prekių pateikimo paskirties vietoje įrodymo.

Siunta dingo kažkur toje susitariančiojoje šalyje (valstybėje).

b) Tranzito operacija, kurioje dalyvauja tos pačios susitariančiosios šalies tranzito muitinės įstaigos išvežant ir paskui įvežant prekes (vykstant per vieną ar kelias trečiąsias šalis, kurios nėra bendrojo tranzito šalys)

Praktiškai toks atvejis galimas tik Europos Sąjungoje.

Pavyzdys

[Lenkija–*Ukraina*–Rumunija]

Paskirties šalies kompetentinga institucija negali pateikti jokio prekių pateikimo paskirties vietoje įrodymo ir

I. įvežimo (pakartotinio įvežimo) į atitinkamą susitariančiąją šalį (Rumunija) muitinės įstaiga išsiuntė pranešimą IE118:

siunta buvo pakartotinai įvežta į atitinkamą susitariančiąją šalį ir tada dingo;

II. išvežimo iš atitinkamos susitariančiosios šalies (Lenkija) muitinės įstaiga išsiuntė pranešimą IE118, o įvežimo (pakartotinio įvežimo) į tą pačią susitariančiąją šalį (Rumunija) muitinės įstaiga jo neišsiuntė:

siunta dingo trečiojoje šalyje (Ukraina), pakeliui iš vienos tranzito įstaigos į kitą;

III. pranešimo IE118 neišsiuntė nei išvežimo iš atitinkamos susitariančiosios šalies (Lenkija) muitinės įstaiga, nei įvežimo (pakartotinio įvežimo) į tą pačią susitariančiąją šalį (Rumunija) muitinės įstaiga:

siunta nebuvo išvežta iš atitinkamos susitariančiosios šalies ir dingo išvežant, pakeliui iš išvykimo muitinės įstaigos į pirmąją tranzito įstaigą.

c) Tranzito operacija, kurioje (įvežant prekes) dalyvauja tik susitariančiųjų šalių pasienyje esančios tranzito muitinės įstaigos

Pavyzdys

[Lenkija–Čekija–Vokietija–Šveicarija–Prancūzija]

I. Pranešimo IE118 neišsiuntė paskutinė tranzito muitinės įstaiga (įvežant prekes į Prancūziją), tačiau jį išsiuntė ankstesnė tranzito muitinė (įvežant prekes į Šveicariją):

siunta buvo atvežta į Šveicariją, bet dingo pakeliui iš įvežimo į Šveicariją tranzito muitinės įstaigos ir įvežimo į Prancūziją tranzito muitinės įstaigos.

II. Pranešimas IE118 iš viso nebuvo išsiųstas.

Siunta nebuvo išvežta iš išvykimo susitariančiosios šalies ir dingo.

d) Tranzito operacija, kurioje dalyvauja tranzito muitinės įstaigos, esančios susitariančiųjų šalių ir trečiųjų šalių pasienyje

Pavyzdys

[Graikija, Bulgarija, Rumunija–*Ukraina*–Slovakija–Lenkija]

Šis atvejis aprašytas b punkte. Dėl to jis aiškinamas panašiai, taikant reikiamus pakeitimus (*mutatis mutandis*).

VIII DALIS. SKOLA MUITINEI IR JOS IŠIEŠKOJIMAS

VIII.1. Nuostatų taikymo sritis

Konvencijos I priedėlio IV antraštinė dalis

Šiame skyriuje nagrinėjama nuostatų dėl vykdant bendrąją arba Sąjungos tranzito procedūrą atsiradusios skolos muitinei ir jos išieškojimo taikymo sritis.

SMK 79, 84 ir 87 straipsniai

DA 77 straipsnis ir 85 straipsnio 1 dalis, ĮA 165 ir 311 straipsniai

VIII dalies tikslas – pateikti suderintą atvejų, kai skola atsiranda atliekant tik bendrojo tranzito arba tik Sąjungos tranzito operacijas, aprašymą, aprašyti, kaip nustatomi skolininkai, ir aiškiai nurodyti, kurios šalys atsako už skolos išieškojimą iš skolininkų ir garantų. Tačiau šių nuostatų taikymo sritis tuo ir apsiriboja. Pagal jas kiekvienai Konvencijos susitariančiajai šaliai paliekama atsakomybė už faktinį skolos išieškojimą pagal jos pačios taisykles, kurias ji taiko tokiais atvejais, išskyrus terminus, iki kurių būtina pradėti išieškojimą. ES taikytinos suderintos taisyklės dėl skolos muitinei išdėstytos Sąjungos muitinės kodekse.

VIII.1.1. Apibrėžtys

Skola

Konvencijos I priedėlio 3 straipsnio 1 dalis

Konvencijoje dėl bendrosios tranzito procedūros skola apibrėžiama kaip asmens pareiga sumokėti importo ar eksporto muito ir kitų privalomųjų mokėjimų, taikomų prekėms, kurioms įforminta bendroji tranzito procedūra, sumą.

Skola muitinei

SMK 5 straipsnio 18 punktas

ES teisėje skola muitinei yra asmens pareiga sumokėti importo arba eksporto muito sumą, o muitai nustatyti SMK 56 straipsnyje. Kadangi Sąjungos tranzito taisyklėse taip pat yra numatytas kitų muitų (kitų privalomųjų mokėjimų) mokėjimo sustabdymas, Sąjungos muitinės kodekse išplečiama tam tikrų jo nuostatų taikymo sritis, įtraukiant kitus privalomuosius mokėjimus garantijų, skolos muitinei ir išieškojimo tikslais (pvz., SMK 89 straipsnio 2 dalis).

Šiame dokumente terminas „skola“ vartojamas pagal abi pirmiau pateiktas apibrėžtis.

Skolos išieškojimas

Bendroji skolos išieškojimo sąvoka čia vartojama kalbant tiek apie bendrąjį, tiek apie Sąjungos tranzitą ir ją reikėtų suprasti kaip visus visų mokėtinų sumų surinkimo veiksmus.

VIII.1.2. Finansinių ir baudžiamųjų nuostatų atskyrimas

Konvencijos I priedėlio 112 straipsnis

SMK 79 straipsnis

Atliekant tranzito operaciją, skola, kurios mokėjimas buvo sustabdytas, kol prekėms buvo taikoma procedūra, turi būti išieškota, jeigu tranzito procedūra nebuvo pripažinta įvykdyta, kaip reikalaujama, nustačius, kad skola atsirado dėl neteisėto prekių paėmimo arba dėl procedūros įforminimo prekėms ar procedūros taikymo reikalavimų nesilaikymo.

Atvejai, kai atsiranda skola, dažnai yra panašūs į pažeidimus arba nusižengimus, kurie yra susiję ne su objektyviai mokėtinos sumos surinkimu, o su administracinės ir (arba) baudžiamosios sankcijos taikymu. Šio vadovo VIII dalyje nagrinėjami tik tie atvejai, kai atsiranda objektyvi skola; joje nenagrinėjamas baudžiamasis aspektas, už kurį yra atsakinga kiekviena valstybė narė arba bendrojo tranzito šalis skyrium.

VIII.2. Skolos atsiradimas arba neatsiradimas, reikalavimų nesilaikymas, skolininkų ir garantų nustatymas

Šiame skyriuje aptariami tokie klausimai:

- skolos atsiradimas ir neatsiradimas,
- procedūros reikalavimų nesilaikymas,
- kiti procedūros nesilaikymo atvejai ir
- skolininkų ir garantų nustatymas.

VIII.2.1. Skolos atsiradimas arba neatsiradimas

VIII.2.1.1. Kada atsiranda skola

VIII.2.1.1.1. Neteisėtas prekių paėmimas nebaigus procedūros

Konvencijos I priedėlio 112 straipsnio 1 dalies a punktas

SMK 79 straipsnio 1 dalies a punktas ir 2 dalies a punktas

Skola atsiranda tada, kai nesilaikant pareigų prekės paimamos iš muitinės priežiūros nebaigus muitinės procedūros arba, kaip nurodoma Konvencijoje, nebaigus bendrosios tranzito procedūros. Jeigu prekės paimtos nesilaikant pareigų, skola atsiranda nuo prekių paėmimo nebaigus procedūros momento.

Konvencijos I priedėlio 112 straipsnio 3 dalies a punktas ir 114

Išskyrus atvejus, kai prekės akivaizdžiai pavagiamos iš transporto priemonės, tikslų prekių paėmimo momentą dažnai sunku nustatyti, lygiai kaip ir jo vietą, nes laikas ir vieta, be abejonės, yra susiję. Vis

straipsnis

SMK 79 straipsnis

dėlto prekių paėmimo momentas svarbus tik iš dalies, nes procedūra prekėms taikoma palyginti trumpai, ir dėl to veiksniai, į kuriuos atsižvelgiama skaičiuojant skolos sumą, per tą laikotarpį neturėtų labai pasikeisti. Kai tikslios vietos ir laiko nustatyti neįmanoma, prekių paėmimo vieta turėtų būti laikoma šalis, atsakinga už paskutinę tranzito muitinės įstaigą, kuri apie prekių pervežimą per sieną informavo išvykimo muitinės įstaigą, o jeigu tokios muitinės įstaigos nėra, šalis, atsakinga už išvykimo muitinės įstaigą. Paėmimo laikas turėtų būti pirma darbo diena po prekių pateikimo paskirties muitinės įstaigai termino pabaigos.

Paskutinėje tranzito muitinės įstaigoje pateiktas pranešimas apie vežimą per sieną (IE118) padeda nustatyti bent jau šalį, kurioje prekės buvo neteisėtai paimtos.

VIII.2.1.1.2. Sąlygų nesilaikymas

Konvencijos I priedėlio 122 straipsnio 1 dalis
SMK 79 straipsnio 1 dalis

Skola atsiranda, jeigu neįvykdoma tranzito procedūros įforminimo prekėms arba tos procedūros taikymo sąlyga.

VIII.2.2. Procedūros reikalavimų nesilaikymas

VIII.2.2.1. Neteisėto prekių paėmimo atvejai

Neteisėto prekių paėmimo sąvoka iš esmės galėtų apimti visus atvejus, kai muitinė nebegali užtikrinti muitinės taisyklių ir tam tikrais atvejais kitų prekėms taikomų nuostatų laikymosi (žr. VIII.2.1.1.1 punktą).

Neteisėto prekių paėmimo nebaigus tranzito procedūros (iš muitinės priežiūros) atvejai visų pirma yra toliau nurodyti atvejai.

1. Prekės nepateikiamos paskirties muitinės įstaigai arba nepristatomos įgaliotam gavėjui, įskaitant atvejus, kai:

- visos prekės arba dalis jų pavagiama arba dingsta vežant (dingusios prekės)[79];

79 Sąjungoje pagal SMK 124 straipsnį ir DA 103 straipsnį skola laikoma išnykusia, kai pavagiamos ne Sąjungos prekės, kurioms buvo įforminta tranzito procedūra, jeigu minėtos prekės netrukus susigrąžinamos ir vėl pateikiamos tai pačiai tranzito procedūrai tokios pat būklės, kokios jos buvo vagystės metu.

- suklastojami prekių pateikimo paskirties muitinės įstaigai įrodymai;
- vežėjas prekes pristato tiesiai gavėjui, kuris nėra įgaliotasis gavėjas;
- visos deklaruotos prekės arba dalis jų pakeičiama kitomis prekėmis.

2. Pakeičiama tranzito operacija ir (arba) prekių muitinis statusas (pvz., bendrojo arba Sąjungos tranzito deklaracija T1 pakeičiama bendrojo arba Sąjungos tranzito deklaracija T2 arba Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymo dokumentu T2L arba T2LF, arba lygiaverčiu būdu, pvz., orlaivio arba laivo dokumentuose įrašomas kodas C arba T2F).

VIII.2.2.2. Neteisėtam prekių paėmimui nepriskiriami atvejai

Tam tikri atvejai nelaikomi neteisėto prekių paėmimo atvejais. Taip gali būti, pavyzdžiui, kai pažeista plomba, nors siunta tinkamai pateikta paskirties muitinės įstaigai. Dar vienas pavyzdys (vykdant Sąjungos tranzito procedūrą) yra oro transportu vežamoms prekėms taikant Sąjungos tranzito procedūrą kaip tranzito deklaracija naudojamame elektroniniame dokumente padaryta klaida nurodant ne Sąjungos prekių muitinį statusą (vietoj kodo T1 įrašytas kodas C). Tai nelaikoma neteisėtu paėmimu, jei oro transporto bendrovė, atvežusi prekes į paskirties vietą ir įformindama jas muitinėje, nurodo reikiamą prekių muitinį statusą.

Tačiau tai, kad prekės nebuvo neteisėtai paimtos, nereiškia, kad buvo laikomasi kitų pareigų, susijusių su tranzito procedūra, ir kad dėl to neatsirado skola muitinei (žr. VIII.2.3 punktą).

VIII.2.2.3. Padėtis, kai neįvykdoma viena arba kelios procedūros įforminimo prekėms sąlygos

Konvencijos I priedėlio 122 straipsnio 1 dalis

SMK 79 straipsnio 1 dalis

Tokia situacija gali susidaryti tranzito procedūros įforminimo metu arba prieš ją įforminant prekėms, kai faktai, dėl kurių būtų buvę neleista jos įforminti, paaiškėja tik išleidus prekes vežti tranzitu. Minėto reikalavimų nesilaikymo pavyzdžiai gali būti tokie atvejai:

- tranzito procedūra prekėms įforminama nepateikus galiojančios garantijos (nes ji atšaukta, panaikinta arba baigėsi jos galiojimas) arba garantija negalioja atitinkamoje teritorijoje (prekės buvo tranzitu vežamos per valstybės narės arba susitariančiosios šalies, kurioje garantija negalioja, teritoriją), arba viršijamas bendrosios

garantijos referencinis dydis ar netaikomas atleidimas nuo pareigos pateikti garantiją;

- tranzito procedūrą prekėms įformina įgaliotasis siuntėjas, tačiau nesilaikoma taisyklių arba leidimo reikalavimų:
  - ✓ krovinys neužplombuojamas;
  - ✓ nenustatomas siuntos pateikimo paskirties vietoje terminas;
- tranzito procedūrą prekėms įformina asmuo, turintis leidimą naudotis supaprastinimu, suteiktą remiantis neteisinga arba neišsamia informacija;
- tranzito procedūra prekėms įforminama po to, kai leidimas naudotis supaprastinimu buvo panaikintas, atšauktas arba sustabdytas jo galiojimas;
- vėliau nustatoma, kad nebuvo laikomasi kurios nors iš nustatytų naudojimosi supaprastinimu sąlygų (pavyzdžiui, nepranešta, kad leidimo suteikimo metu pasikeitė nuosavybės teisės).

VIII.2.2.4. Skola, atsiradusi vykdant tranzito procedūrą

Bendrajai arba Sąjungos tranzito procedūrai taikomos nuostatos neapima atvejų, dėl kurių atsiranda skola ir atliekamas išieškojimas, kai šie atvejai nėra tranzito procedūros dalis, net jeigu jie atrodo susiję su tranzito operacija. Tokios skolos atsiradimo pavyzdžiai:

- pagal muitinės deklaraciją skola turi būti sumokama tada, kai prekės importuojamos arba baigiama tranzito procedūra (pvz., prekės išleidžiamos į laisvą apyvartą), arba
- prekės, kurioms taikomi importo mokesčiai, į šalį įvežamos neteisėtai (pvz., kontrabanda);

a) nepateikus tranzito deklaracijos (nedeklaruotos prekės) arba

b) pateikus tranzito deklaraciją įvežama daugiau prekių, negu deklaruota, ir joms tranzito procedūra neįforminta.

Atvejis, aprašytas b punkte, paprastai neturi įtakos atitinkamos tranzito procedūros pripažinimui įvykdyta.

Jeigu įvyksta toks su tranzitu susijęs įvykis ir dėl to atsiranda skola, tai nustačiusi institucija turėtų pranešti išvykimo šalies kompetentingai institucijai apie veiksmus, kurių imasi. Tai daroma tam, kad išvykimo šalies kompetentinga institucija galėtų nustatyti galimus pažeidimus, susijusius su prekėmis, kurioms turėjo būti įforminta tranzito procedūra.

VIII.2.3. Skolos išnykimas

Konvencijos I priedėlio 112 straipsnio 2 dalis

SMK 124 straipsnio 1 dalies g ir h punktai

DA 103 straipsnio c punktas

Skola išnyksta, jeigu:

- prekių tranzito procedūra nutraukiama arba tranzito procedūros įforminimo prekėms arba tranzito procedūros taikymo sąlygų nesilaikoma dėl visiško tų prekių sunaikinimo arba negrąžinamo praradimo (t. y. prekių nebeįmanoma naudoti), nulemto prekių pobūdžio (pvz., įprasto išgaravimo), nenumatytų aplinkybių, *force majeure* arba muitinės duotų nurodymų;
- reikalavimų nesilaikymas, dėl kurio atsirado skola, neturėjo didelės įtakos teisingam tranzito procedūros taikymui ir jo nėra pagrindo laikyti bandymu apgauti. Pagal tą nuostatą kiekviena susitariančioji šalis pati gali nustatyti taikymo atvejus ir taip apriboti jos taikymo sritį.

  Apgavystė yra veiksmo, dėl kurio gali būti iškelta baudžiamoji byla, įvykdymas arba bandymas atlikti tokį veiksmą;
- vėliau atliekami visi formalumai, būtini su atitinkamomis prekėmis susijusiai situacijai sureguliuoti.

Toks sureguliavimas priklauso nuo konkrečios pareigos arba sąlygos. DA 103 straipsnio c punkte nurodyta, kad vienas iš reikalavimų nesilaikymo atvejų yra situacija, kai muitinės priežiūra vėl pradedama taikyti prekėms, kurios tranzito deklaracijoje nenurodytos, tačiau joms anksčiau buvo įformintas laikinasis saugojimas arba specialioji procedūra kartu su prekėmis, kurioms buvo faktiškai įforminta tranzito procedūra[80].

VIII.2.4. Skolininkų ir garantų nustatymas

VIII.2.4.1. Kas yra skolininkai

Konvencijos I priedėlio 113 straipsnis

SMK 79 straipsnio 3 ir 4 dalys

Pagal Konvencijos I priedėlio 113 straipsnio 2 dalį (SMK 79 straipsnio 3 ir 4 dalis):

- jei neįvykdoma kuri nors su prekių paėmimu iš muitinės priežiūros susijusi pareiga, skolininku laikomas asmuo, kuris turi vykdyti pareigas.

  Vadovaujantis Konvencijos I priedėlio 8 straipsnio 1 dalimi (SMK 233 straipsniu), šis asmuo yra procedūros vykdytojas. Jis besąlygiškai ir visiškai atsakingas už skolos sumokėjimą. Nustatant, ar procedūros vykdytojas yra skolininkas, į

[80] Tik Sąjungos tranzito procedūra.

tyčinės veikos aspektą neatsižvelgiama. Tačiau skolininkas gali būti ir prekių vežėjas arba gavėjas (Konvencijos I priedėlio 8 straipsnio 2 dalis (SMK 233 straipsnio 3 dalis)). Bet kuriuo atveju skolininko nustatymas priklauso nuo to, kuri pareiga nebuvo įvykdyta, ir nuo nuostatos, kuria nustatoma pareiga, formuluotės.

Be to, visi asmenys, kurie dalyvavo paimant prekes (bendrininkai), jas įsigijo arba laikė (gavėjai arba laikytojai), tampa skolininkais tik tuo atveju, jeigu jie žinojo arba, yra pagrindo manyti, turėjo žinoti, kad prekės buvo paimtos iš muitinės priežiūros. Šiuo atveju dėl to, ar atitinkami asmenys gali būti laikomi skolininkais, sprendžiama pagal tyčinės veikos aspektą;

- jei neįvykdomos procedūros įforminimo prekėms sąlygos, skolininkas yra asmuo, kuris turi vykdyti procedūros įforminimo prekėms sąlygas.

Tokiais atvejais skolininku laikomas procedūros vykdytojas, nes jis yra asmuo, privalantis laikytis tranzito procedūros, taip pat ir supaprastintos procedūros, įforminimo prekėms reikalavimų. Jeigu procedūros įforminimas prekėms buvo susijęs su trečiuoju asmeniu, kuris turėjo laikytis minėtų reikalavimų, laikoma, kad tas asmuo taip pat yra skolininkas kartu su procedūros vykdytoju.

VIII.2.4.2. Reikalavimai skolininkams

Konvencijos I priedėlio 116 straipsnio 1 dalis

SMK 101 straipsnis

Kompetentingos institucijos turi inicijuoti skolos muitinei išieškojimo procesą iš karto, kai tik gali apskaičiuoti skolos sumą ir nustatyti skolininką (arba skolininkus).

VIII.2.4.3. Skirtingi skolininkai ir jų solidarioji atsakomybė

Konvencijos I priedėlio 113 straipsnio 4 dalis

SMK 84 straipsnis

Jeigu nustatoma, kad už tą pačią skolą atsako keli skolininkai, jie laikomi solidariai atsakingais už tokios skolos sumokėjimą. Tai reiškia, kad už skolos išieškojimą atsakinga institucija gali pareikalauti, kad skolą sumokėtų bet kuris skolininkas ir kad vienas iš skolininkų, sumokėdamas visą sumą arba jos dalį, padengtų visų kitų skolininkų skolą arba jos dalį. Daugiau informacijos apie tai

pateikiama atitinkamos susitariančiosios šalies taisyklėse[81].

SMK 108 straipsnio 3 dalis

DA 91 straipsnis

Valstybės narės

Muitinė sustabdo pareigos sumokėti muitus vykdymą, jeigu nustatomas dar bent vienas skolininkas ir jam pranešama skolos suma. Šis pareigos vykdymo sustabdymas negali būti ilgesnis kaip vieni metai ir gali būti taikomas tik tada, jeigu garantas pateikia galiojančią garantiją, kuria užtikrinamas visos muitų sumos sumokėjimas (atitinkamo referencinio dydžio rezervavimas tam tikrai tranzito operacijai nelaikomas tokia garantija). Kai skolininkas yra asmuo, nurodytas Kodekso 79 straipsnio 3 dalies a punkte, šis pareigos vykdymo sustabdymas netaikomas, jei šis asmuo laikomas skolininku pagal SMK 79 straipsnio 3 dalies b arba c punktą arba jo veiksmuose pastebėta apgavystės ar akivaizdaus aplaidumo požymių.

VIII.2.4.4. Skolininko informavimas

Konvencijos I priedėlio 116 straipsnio 2 ir 3 dalys

SMK 102 ir 108–112 straipsniai

Skolininkas informuojamas apie skolos sumą ir turi ją sumokėti atitinkamoje susitariančiojoje šalyje nustatytais būdais per privalomą terminą.

Paprastai toks pranešimas siunčiamas visiškai pasirengus pradėti skolos išieškojimo procedūrą[82].

VIII.2.4.5. Reikalavimai garantui

VIII.2.4.5.1. Garanto atsakomybė ir atleidimas nuo jos

Konvencijos I priedėlio 117 straipsnio 1 dalis

SMK 98 straipsnio

Garantas išlieka solidariai atsakingas už bet kokias savo kliento – procedūros vykdytojo – skolas, kol yra tikimybė, kad tas skolas reikės sumokėti, jeigu:

81 Sąjungoje taikomos SMK 108 straipsnio 3 dalies c punkto ir DA 91 straipsnio nuostatos, kuriomis nustatomi skolininko pareigos sumokėti muitą vykdymo sustabdymo atvejai ir sąlygos, kai skola atsiranda pagal SMK 79 straipsnį ir kai yra daugiau kaip vienas skolininkas. Susitariančiosios šalys sprendžia savo nuožiūra, ar jų teritorijoje atsiradusiai skolai turi būti taikomos panašios nuostatos.

82 Jei tai skola ES muitinei, pranešimas siunčiamas, kai tik muitinė gali apskaičiuoti mokėtiną importo ar eksporto muito sumą ir priimti sprendimą (SMK 102 straipsnio 3 dalis).

1 dalis

- procedūros vykdytojas yra faktinis skolininkas, turintis sumokėti skolą, atsiradusią atliekant tranzito operaciją, dėl kurios garantas pateikė garantiją;
- skola muitinei dar neišnyko, t. y. nebuvo sumokėta, arba dar gali atsirasti;
- mokėtina skolos suma neviršija garanto garantuotos didžiausios sumos[83];
- garantas nebuvo atleistas nuo pareigų dėl to, kad kompetentinga institucija per nustatytą laikotarpį neišsiuntė pranešimo.

Konvencijos I priedėlio 117 straipsnio 3 dalis

SMK 98 straipsnis

DA 85 straipsnio 3 dalis

Todėl garanto negalima atleisti nuo pareigų, nes, kaip minėta pirmiau, gali būti pareikalauta jas įvykdyti.

VIII.2.4.5.2. Garanto atsakomybės apribojimas

Konvencijos II priedėlio C4 priedas, garantijos dokumento 2 punktas

DA 32-03 priedas

Bendrosios garantijos atveju, kai vienas po kito pateikiami keli mokėjimo reikalavimai, garantas gali apriboti savo atsakomybę didžiausia suma, kurią jis pats nustato. Tačiau toks apribojimas taikomas tik toms tranzito operacijoms, kurios pradedamos vykdyti ne vėliau kaip trisdešimtą dieną nuo paskutinio mokėjimo reikalavimo pateikimo. Taip daroma tam, kad būtų užtikrinta priimtina finansinė garanto rizika. Tačiau tokiu būdu dėl operacijų, kurios pradedamos vykdyti per mėnesį nuo reikalavimo pateikimo, pateikta garantija gali būti nepakankama.

Pavyzdys

> Garantijos dokumente nurodyta didžiausia suma – 50 000 EUR. Sausio 15 d. garantas gauna pirmąjį reikalavimą sumokėti 40 000 EUR sumą ir ją sumoka.
>
> Savo atsakomybę už bet kurią tranzito operaciją, pradėtą vykdyti iki vasario 14 d., garantas gali apriboti likusia 10 000 EUR suma. Kada operacija pradėta, t. y. iki sausio 15 d. ar vėliau, ir kada gautas mokėjimo reikalavimas, neturi jokios reikšmės.

Konvencijos I

Jeigu garantui pateikiamas dar vienas ne didesnės kaip 50 000

83 Garantas yra solidariai atsakingas už sumų, neviršijančių didžiausios garantijos sumos, kuri gali sudaryti 100 proc., 50 proc. arba 30 proc. referencinio dydžio, sumokėjimą. Daugiau informacijos pateikta III dalyje „Garantijos“.

priedėlio 2 straipsnis

ĮA 151 straipsnis

DA 82 straipsnis

EUR sumos mokėjimo reikalavimas, susijęs su tranzito operacija, kuri pradėta vasario 14 d. arba vėliau, garantas privalo šią sumą sumokėti. Tačiau garantas bet kada gali panaikinti savo įsipareigojimą ir šis panaikinimas įsigalioja 16-ą dieną nuo dienos, kai informuojama garantijos muitinės įstaiga.

VIII.2.4.5.3. Garanto informavimas

Jeigu procedūra nebuvo pripažinta įvykdyta, garantas apie tai turi būti informuotas šia tvarka:

Konvencijos I priedėlio 117 straipsnio 2 dalis

DA 85 straipsnio 1 dalis

- per 9 mėnesius nuo dienos, kurią prekės turėjo būti pateiktos paskirties muitinės įstaigai, išvykimo šalies kompetentingos institucijos nusiunčia pranešimą garantui (IE023) arba lygiavertį raštą;

Konvencijos I priedėlio 117 straipsnio 3 dalis

- per 3 metus nuo dienos, kai priimta tranzito deklaracija, už skolos išieškojimą atsakingos kompetentingos institucijos praneša garantui apie tai, kad jis tebėra arba gali būti atsakingas už bet kurias garantuotas sumas, susijusias su atitinkama bendrojo arba Sąjungos tranzito operacija.

DA 85 straipsnio 2 dalis

Pirmajame pranešime[84] būtina nurodyti tranzito deklaracijos numerį ir priėmimo datą, išvykimo muitinės įstaigos pavadinimą, procedūros vykdytoją ir pateikti pranešimo tekstą. Jeigu vietoj pranešimo IE023 siunčiamas lygiavertis raštas, rekomenduojama tokia pati struktūra.

Antrajame pranešime būtina nurodyti tranzito deklaracijos numerį ir priėmimo datą, išvykimo muitinės įstaigos pavadinimą, procedūros vykdytojo pavadinimą (vardą ir pavardę) ir susijusią sumą.

Konvencijos I priedėlio 10 straipsnio 1 dalis

Kad būtų lengviau pareikšti reikalavimus garantui, jis turi būti įsisteigęs susitariančiojoje šalyje, kurioje pateikiama garantija, susijusi su atitinkama bendrojo tranzito operacija, ir nurodyti kiekvienoje iš susitariančiųjų šalių, kuriose atliekama minėta operacija, adresą dokumentams įteikti arba paskirti atstovą.

DA 82 straipsnio 1 dalis

Jeigu viena iš susitariančiųjų šalių yra Sąjunga, garantas nurodyti adresą dokumentams įteikti arba paskirti atstovą turi kiekvienoje valstybėje narėje. Kadangi už skolos išieškojimą atsakinga institucija ne visada yra toje šalyje, kurioje pateikiama garantija, už skolos išieškojimą atsakinga institucija ne visada turi informacijos (pavadinimą ir adresą) apie garantą arba jo atstovą toje šalyje.

84 Ši informacija pateikiama atskirame pranešime garantui (IE023).

Tokiais atvejais turi būti siunčiama garantijų užklausa (pranešimas IE034), o atsakoma pateikiant atsakymą į garantijų užklausą (pranešimas IE037)[85].

Išvykimo muitinės įstaiga, siųsdama prašymą išieškoti skolą (pranešimas IE150), taip pat gali pateikti informaciją apie garantą ir jo adresą dokumentams įteikti šalyje, kurios institucija yra atsakinga už skolos išieškojimą.

Konvencijos I priedėlio 117 straipsnio 4 dalis

DA 85 straipsnio 3 dalis

Pastaba.

Garantas atleidžiamas nuo pareigų, jeigu iki nustatyto termino jam nebuvo pateiktas kuris nors iš minėtų pranešimų.

MUITINĖ

Jeigu garantas neatsako į pranešimus, jam išsiųstus adresu dokumentams įteikti, už skolos išieškojimą atsakinga kompetentinga institucija turėtų tiesiogiai susisiekti su garantijos muitinės įstaiga.

VIII.2.4.6. Skolos sumos apskaičiavimas

Skolos suma priklauso nuo:

- muitų ir kitų privalomųjų mokėjimų, iš kurių susidaro skola ir kurie savo ruožtu priklauso nuo atitinkamos tranzito procedūros, ir
- kitų apmokestinamųjų įvykių, į kuriuos reikia atsižvelgti.

Muitų ir (arba) kitų privalomųjų mokėjimų suma priklauso nuo taikomos tranzito tvarkos ir skolos atsiradimo sąlygų (skolos atsiradimo vietos). Toliau pateikiami tipinių atvejų pavyzdžiai (išskyrus lengvatinio importo tvarką).

Bendrasis tranzitas

1 atvejis

Bendrojo tranzito operacija, susijusi su prekėmis, išleistomis į laisvą apyvartą susitariančiojoje šalyje[86].

85 Kai taikoma veiklos tęstinumo procedūra, tokiais atvejais siunčiamas TC30 raštas, kuriuo prašoma nurodyti adresus (pavyzdys pateiktas 8.3 priede).

1A pavyzdys

T2 procedūra ir pristatymas Sąjungoje [Sąjunga–Šveicarija–Sąjunga][87] (Konvencijos 2 straipsnio 3 dalis):

- jeigu skolos atsiradimą lėmę įvykiai įvyko Sąjungoje, muitai nemokami (nes tai Sąjungos prekės), o kitus privalomuosius mokėjimus gali reikėti mokėti pagal toms prekėms taikomas nacionalines mokesčių taisykles;
- jeigu skola atsirado Šveicarijoje, tokia skola (muitai ir kiti privalomieji mokėjimai) išieškoma Šveicarijoje.

1B pavyzdys

T2 procedūra ir eksportas [Sąjunga–Norvegija]:

- jeigu skolos atsiradimą lėmę įvykiai įvyko Sąjungoje, muitai nemokami (nes tai Sąjungos prekės – prekių statusas nesikeičia), o kitus privalomuosius mokėjimus gali reikėti mokėti pagal toms prekėms taikomas nacionalines mokesčių taisykles. Ankstesnė eksporto procedūra ir susijusios priemonės turi būti paskelbtos negaliojančiomis;
- jeigu skola atsirado Norvegijoje, tokia skola (muitai ir kiti privalomieji mokėjimai) išieškoma Norvegijoje.

DA 148 straipsnio 5 dalis

ĮA 340 straipsnis

1C pavyzdys

T1 procedūra ir prekių, kurioms taikomos tam tikros eksporto priemonės[88], eksportas [Sąjunga–Šveicarija] (Konvencijos 2 straipsnio 2 dalis):

- jeigu skolos atsiradimą lėmę įvykiai įvyko Sąjungoje, muitai nemokami (nes tai Sąjungos prekės), o kitus privalomuosius mokėjimus gali reikėti mokėti pagal toms prekėms taikomas nacionalines mokesčių taisykles. Ankstesnė eksporto procedūra ir susijusios priemonės turi būti paskelbtos negaliojančiomis;
- jeigu skola atsirado Šveicarijoje, tokia skola (muitai ir kiti

86 Laikoma, kad prekės išleistos į laisvą apyvartą susitariančiojoje šalyje, kai pradedama bendrojo tranzito operacija, o atvežtos į kitą susitariančiąją šalį jos laikomos T2 prekėmis (t. y. Sąjungos prekėmis, gabenamomis taikant T2 bendrąją tranzito procedūrą).

87 Ši procedūra kartu yra SMK 227 straipsnio 2 dalies a punkte ir ĮA 293 straipsnyje nurodytos rūšies T2 vidinio Sąjungos tranzito procedūra.

88 Ši situacija susijusi su SMK 226 straipsnio 2 dalimi ir DA 189 straipsniu ir apima prekes, kurioms taikomos tam tikros eksporto priemonės.

privalomieji mokėjimai) išieškoma Šveicarijoje.

2 atvejis

Bendrojo tranzito operacija, susijusi su prekėmis iš trečiųjų šalių arba kitų susitariančiųjų šalių[89]:

- muitai ir kiti privalomieji mokėjimai mokami šalyje, kurioje atsirado skola.

Sąjungos ir (arba) bendrasis tranzitas

SMK 226 straipsnio 1 dalis

1 atvejis

T1 išorinio Sąjungos tranzito operacija, susijusi su ne Sąjungos prekėmis:

- muitai (skola muitinei) ir kiti privalomieji mokėjimai mokami valstybėje narėje, kurioje atsiranda skola (arba laikoma, kad ji atsirado).

SMK 227 straipsnis

2 atvejis

T2 vidinio Sąjungos tranzito operacija

Tai T2 vidinio Sąjungos tranzito operacija, kai prekės vežamos iš vienos Sąjungos vietos į kitą jos vietą per trečiąją šalį, kuri nėra bendrojo tranzito šalis. Atliekant tokią operaciją, prekės išlaiko Sąjungos statusą, nesustabdant Sąjungoje arba jos valstybėse narėse taikomų muitų ir kitų privalomųjų mokėjimų mokėjimo.

- Sąjungoje muitai nemokami, tačiau kitus privalomuosius mokėjimus gali reikėti mokėti pagal toms prekėms taikomas nacionalines mokesčių taisykles.

SMK 227 straipsnis

3 atvejis

DA 1 straipsnio 35 dalis

T2F vidinio Sąjungos tranzito operacija

- Muitai (skola muitinei) nemokami, tačiau kiti privalomieji mokėjimai turi būti sumokėti valstybėje narėje, kurioje atsirado skola.

Apmokestinimo elementai, į kuriuos reikia atsižvelgti, yra susiję su prekėmis, nurodytomis tranzito deklaracijoje. Mokėtinos sumos nustatomos pagal tarifus, skolos atsiradimo metu galiojančius šalyje, kurioje atsiranda skola. Jos skaičiuojamos pagal deklaracijoje nurodytus duomenis ir kitą informaciją, kurią pateikia, pavyzdžiui,

89 Sąjungoje: ne Sąjungos prekės, gabenamos taikant T1 bendrąją tranzito procedūrą (SMK 226 straipsnio 1 dalis).

susijusios institucijos ir procedūros vykdytojas, arba pagal kitus vėliau gautus dokumentus.

VIII.3. Skolos išieškojimas

Šiame skyriuje aptariami šie klausimai:

- institucijos, atsakingos už skolos išieškojimą, nustatymas,
- skolos išieškojimo procedūra ir
- vėlesnis skolos atsiradimo vietos nustatymas.

VIII.3.1. Bendroji analizė

Teisinis pagrindas, pagal kurį reglamentuojama kompetencija vykdyti skolos išieškojimo procedūrą, grindžiamas principu, kad išvykimo šalies kompetentinga institucija atsako už skolos išieškojimo procedūros inicijavimą, šalies, kompetentingos atlikti šias užduotis, nustatymą ir, jei taikytina, prašymo perduoti kompetenciją patenkinimą ir šiuose procesuose atlieka pagrindinį vaidmenį.

VIII.3.2. Už skolos išieškojimą atsakingos institucijos nustatymas

VIII.3.2.1. Už išieškojimą atsakinga institucija

Konvencijos I priedėlio 114 straipsnio 3 dalis

SMK 101 straipsnio 1 dalis

Norint užtikrinti tinkamą procedūros valdymą ir jo finansinį poveikį, svarbu nustatyti instituciją, atsakingą už skolos išieškojimą. Už skolos išieškojimą atsako šalies, kurioje atsirado (arba laikoma, kad atsirado) skola, institucija.

Minėtoji institucija atsako ir už skolos, ir už kitų privalomųjų mokėjimų išieškojimą. Jeigu tiksli skolos atsiradimo vieta nežinoma (tada paprastai būna atsakinga išvykimo šalies kompetentinga institucija), ši institucija paprasčiausiai yra pirmoji pagal sąrašą, o jeigu vėliau tiksliai nustatoma faktinė skolos atsiradimo vieta, atsakomybė gali būti perduodama kitai institucijai. Jeigu taip atsitinka, kiti etapai priklauso nuo to, ar dalyvauja daugiau nei viena susitariančioji šalis, ar tik ES valstybės narės (žr. VIII.3.3 punktą).

VIII.3.2.2. Skolos atsiradimo vieta

Nėra konkrečios taisyklės, kaip nustatyti skolos atsiradimo vietą. Tai reiškia, kad galima taikyti bet kokį būdą (muitinės registrus, procedūros vykdytojo pateiktus dokumentus ir t. t.), jeigu jis yra

priimtinas atitinkamos šalies institucijai.

VIII.3.2.2.1. Vieta, kurioje įvykdomi skolos atsiradimą lemiantys veiksmai

Konvencijos I priedėlio 114 straipsnio 1 dalies a punktas

Iš esmės skola muitinei atsiranda toje vietoje, kurioje įvykdomi skolos atsiradimą lemiantys veiksmai.

SMK 87 straipsnio 1 dalies antra pastraipa

Atsižvelgiant į veiksmą, lėmusį skolos atsiradimą, laikoma, kad skolos atsiradimo vieta yra neteisėto prekių paėmimo nebaigus procedūros, jeigu nebuvo įvykdyta pareiga arba viena iš procedūros įforminimo prekėms sąlygų, vieta.

Konvencijos I priedėlio 114 straipsnio 1 dalies b punktas

Tačiau tą vietą ne visada įmanoma nustatyti. Jeigu faktinės skolos atsiradimo vietos nustatyti neįmanoma, pagal teisės aktus skolos atsiradimo vietą leidžiama nustatyti remiantis prielaida. Galima tarti, kad tokia vieta yra:

SMK 87 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa

Konvencijos I priedėlio 114 straipsnio 2 dalis

SMK 87 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa

- vieta, kurioje kompetentinga institucija pripažįsta, kad dėl situacijos, kurioje yra atitinkamos prekės, atsirado skola muitinei, arba
- blogiausiu atveju tokia vieta gali būti šalyje, atsakingoje už paskutinę įvežimo muitinės įstaigą, kurios tranzito muitinės įstaigoje, kaip nustatyta, išsiųstas pranešimas apie vežimą per sieną (IE118), arba jeigu tokios įstaigos nėra, šalyje, atsakingoje už išvykimo muitinės įstaigą.

VIII.3.2.2.2. Vieta, kurioje kompetentinga institucija pripažįsta, kad dėl situacijos, kurioje yra atitinkamos prekės, atsirado skola muitinei

Konvencijos I priedėlio 114 straipsnio 1 dalies b punktas

SMK 87 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa

Toks pripažinimas reiškia, kad muitinė turi žinoti apytikrę prekių buvimo vietą. Norint nustatyti šalį, kuri yra atsakinga už skolos muitinei išieškojimą, nepakanka tik pripažinti, kad skola atsirado, jei nežinoma, kur yra prekės. Taip galima išvengti padėties, kai kelios institucijos pripažįsta, kad atitinkama skola atsirado jų jurisdikcijos teritorijoje.

VIII.3.2.2.3. Vieta, nustatoma pagal išankstinį susitarimą

Konvencijos I priedėlio 114

Kompetentinga institucija skolos atsiradimo vietos nustatymo taisyklę

straipsnio 2 dalis

pradeda taikyti:

SMK 87 straipsnio 2 dalis

DA 77 straipsnis

- ne vėliau kaip praėjus septyniems mėnesiams nuo paskutinės dienos, kurią prekės turėjo būti pateiktos paskirties muitinės įstaigai, arba
- ne vėliau kaip praėjus vienam mėnesiui nuo nustatyto 28 dienų termino, per kurį procedūros vykdytojas turi pateikti informaciją (pradėjus tyrimo procedūrą), pabaigos, jeigu procedūros vykdytojas, prašomas išvykimo šalies kompetentingos institucijos, pateikė nepakankamai informacijos arba iš viso jos nepateikė,

jeigu paaiškėja, kad skolos atsiradimo vietos negalima nustatyti – nenustatoma nei faktinė veiksmų vieta, nei institucijos pripažįsta, kad dėl situacijos, kurioje yra atitinkamos prekės, atsirado skola muitinei.

Šios taisyklės taikymas tiesiogiai priklauso nuo tyrimo procedūros rezultato (arba jo nebuvimo). Vis dėlto, atsižvelgiant į pirmiau pateiktas pastabas dėl faktinės vietos nustatymo arba prekių padėties, daugeliu atvejų šis metodas yra paskutinė taikytina priemonė.

Jeigu pasibaigus septynių mėnesių laikotarpiui nenustatoma jokia kita vieta, laikoma, kad skola atsirado taip, kaip nurodyta toliau.

<u>Bendrasis tranzitas:</u>

- šalyje, kuri yra atsakinga už įvežant prekes paskutinę tranzito muitinės įstaigą, kurioje pateiktas pranešimas apie vežimą per sieną (IE118) (taikant veiklos tęstinumo procedūrą – tranzito kontrolės lakštas TC10);
- arba, jeigu jos neįmanoma nustatyti, šalyje, atsakingoje už išvykimo muitinės įstaigą.

Pavyzdys

– *Bendrojo tranzito operacija (dalyvauja bendrojo tranzito šalis)*

[Sąjunga (Vokietija)–Šveicarija–Sąjunga (Prancūzija)]

I atvejis

Jeigu paskutinis pranešimas apie vežimą per sieną (IE118) (taikant veiklos tęstinumo procedūrą – tranzito kontrolės lakštas TC10) išsiųstas tranzito muitinės įstaigoje įvežant prekes į Šveicariją, laikoma, kad skolos atsiradimo vieta yra Šveicarija.

II atvejis

Jeigu paskutinis pranešimas apie vežimą per sieną (IE118) (taikant

veiklos tęstinumo procedūrą – tranzito kontrolės lakštas TC10) išsiųstas tranzito muitinės įstaigoje įvežant prekes į Sąjungą per Prancūziją, laikoma, kad skolos atsiradimo vieta yra Prancūzija.

III atvejis

Jeigu pranešimo apie vežimą per sieną (IE118) (taikant veiklos tęstinumo procedūrą – tranzito kontrolės lakšto TC10) nėra, laikoma, kad skolos atsiradimo vieta yra Vokietija, nes ji yra išvykimo šalis.

Sąjungos tranzitas:

- vieta, kurioje prekėms įforminta procedūra (išvykimo valstybė narė), arba
- vieta, per kurią prekės įvežtos į Sąjungos muitų teritoriją taikant procedūrą, kurios vykdymas sustabdomas trečiosios šalies teritorijoje.

Pavyzdžiai
– *Sąjungos tranzito operacija nevykstant per trečiąją arba bendrojo tranzito šalį*
[Danija–Vokietija–Prancūzija–Ispanija]

Nedalyvauja nė viena tranzito muitinės įstaiga. Laikoma, kad skolos atsiradimo vieta yra Danija, nes ji yra išvykimo šalis.

– *Sąjungos tranzito operacija, atliekama vykstant per vieną arba kelias trečiąsias šalis, išskyrus bendrojo tranzito šalis, ir dalyvaujant tranzito įstaigoms išvykstant iš Sąjungos ir atvykstant į ją*
[Sąjunga (Rumunija)–Ukraina–Sąjunga[90] (Lenkija)]

I atvejis

Jeigu pranešimas apie vežimą per sieną (IE118) (taikant veiklos tęstinumo procedūrą – tranzito kontrolės lakštas TC10) išsiųstas tranzito muitinės įstaigoje, per kurią taikant šią procedūrą atitinkamos prekės įvežtos į Lenkiją, laikoma, kad skolos atsiradimo vieta yra Lenkija.

II atvejis

90 Tai kartu ir Konvencijos 5 straipsnyje nurodytos rūšies išorinio bendrojo tranzito procedūra.

Jeigu pranešimo apie vežimą per sieną (IE118) (taikant veiklos tęstinumo procedūrą – tranzito kontrolės lakšto TC10) nėra, laikoma, kad skolos atsiradimo vieta yra Rumunija (išvykimo šalis).

Konvencijos 5 straipsnis

NB. Jeigu pranešimas apie vežimą per sieną (IE118) (taikant veiklos tęstinumo procedūrą – tranzito kontrolės lakštas TC10) išsiųstas tranzito muitinės įstaigoje išvežant prekes iš Sąjungos (Graikijos), bet neišsiųstas įvežant prekes į Turkiją, laikoma, kad jokia skola neatsirado, nes prekės nebuvo neteisėtai paimtos, kai joms buvo taikoma Sąjungos tranzito procedūra. Jos buvo paimtos trečiojoje šalyje, kurios teritorijoje šios procedūros vykdymas (ir susijusių šalių kompetentingų institucijų vykdoma muitinės priežiūra) sustabdyta. Tokia padėtis gali susidaryti baigus tyrimo procedūrą (daugiau informacijos apie tyrimo procedūrą pateikta VII dalyje).

VIII.3.3. Išieškojimo procedūra

Konvencijos I priedėlio 114 straipsnis

Išvykimo šalies kompetentinga institucija išvadas turi pateikti iki nustatyto termino (žr. VIII.3.2.2.3 punktą).

SMK 87 straipsnis

Valstybės narės:

DA 77 straipsnis

pasibaigus septynių mėnesių prekių atvežimo į paskirties vietą terminui, skola muitinei per 14 dienų turi būti įregistruota apskaitos sistemoje.

SMK 105 straipsnis

VIII.3.3.1. Keitimosi informacija pranešimai

Norint pasikeisti papildoma informacija arba užduoti klausimų apie konkrečią prekių gabenimo operaciją, bet kuriuo tyrimo ir skolos išieškojimo procedūros etapu galima siųsti pranešimus apie tyrimo ir skolos išieškojimo informaciją (IE144) ir prašymus suteikti informacijos apie tyrimą ir skolos išieškojimą (IE145).

Šį keitimąsi informacija gali pradėti išvykimo muitinės įstaiga arba paskirties muitinės įstaiga; norint tęsti procedūrą, nereikia sulaukti atsakymo (pranešimai nesusieti).

Pranešimą IE144 siunčia išvykimo muitinės įstaiga, o pranešimą IE145 – paskirties muitinės įstaiga.

Jeigu būtina kartu pateikti tam tikrus papildomus popieriuje surašytus dokumentus, juos galima siųsti tiesiogiai pranešimuose nurodytam kontaktiniam asmeniui kitais būdais (faksu, e. paštu, paštu ir kt.), aiškiai nurodant tranzito

operacijos, su kuria jie susiję, MRN, o dokumentams surašyti naudojama TC20A forma (jos pavyzdys pateiktas VII.8.4 priede).

VIII.3.3.2. Keitimasis informacija ir bendradarbiavimas išieškant skolą

Konvencijos 13a straipsnis

Konvencijos IV priedėlis

Tarybos direktyva 2010/24/ES

Išskyrus atvejus, kai galima iš karto tiksliai nustatyti faktinę skolos atsiradimą lėmusio veiksmo (neteisėto prekių paėmimo, pareigos nevykdymo arba reikalavimo nesilaikymo) vietą, kompetentinga institucija nustatoma remiantis prielaidomis.

Konvencijos I priedėlio 118 straipsnio pirma pastraipa

ĮA 165 straipsnio 2 dalis

Šalys privalo viena kitai padėti ne tik faktinio skolos išieškojimo etapu, bet ir anksčiau, nustatant už skolos išieškojimą atsakingą instituciją. Tai reiškia, kad būtina veiksmingai taikyti procedūros vykdytojo informavimo apie tai, kad jo procedūra nebuvo užbaigta, taisykles ir tyrimo procedūros nuostatas (žr. VII dalį).

Konvencijos I priedėlio 118 straipsnio antra pastraipa

ĮA 165 straipsnis

Be to, tokią savitarpio pagalbą būtina teikti ir po to, kai nustatoma už skolos išieškojimą atsakinga institucija. Tokia institucija, išsiųsdama pranešimą apie skolos išieškojimą (IE152), privalo informuoti išvykimo muitinės įstaigą ir garantijos muitinės įstaigą apie priemones, kurių ėmėsi skolai išieškoti. Vykdydama šį reikalavimą, minėtoji institucija privalo pranešti apie visas teisiniu požiūriu svarbias taikytas priemones, turinčias įtakos skolos išieškojimui (baudžiamąjį persekiojimą, vykdymo užtikrinimą, apmokėjimą).

Kiekvienos šalies institucijų, atsakingų už skolos išieškojimą, sąrašas pateiktas Europos Sąjungos portalo Tranzito muitinės įstaigų sąrašo svetainėje (http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/col/col_home.jsp?Lang=en) (gabenimo operacijos, įregistruotos NCTS) ir VIII.8.1 priede (gabenimo operacijos, pradėtos taikant veiklos tęstinumo procedūrą).

Keitimasis informacija dar svarbesnis tuo atveju, kai institucija, kuri, kaip nustatyta, yra atsakinga už skolos išieškojimą, nėra išvykimo šalies institucija, atsakinga už tyrimo procedūros inicijavimą ir stebėseną. Kai dalyvauja įvairios institucijos, svarbu, kad tyrimo procedūrą inicijuojanti institucija galėtų būti tikra, kad į visus jos gautus rezultatus bus atsižvelgta, nustatant instituciją, atsakingą už skolos išieškojimą. Šis būdas padeda išvengti tos pačios skolos išieškojimo procedūros keleriopo inicijavimo ir pavėluoto skolininko bei garanto informavimo, taigi – ir išteklių švaistymo. Tai svarbu ir tuo atveju, kai paskirties šalies arba tranzito šalies institucija, net ir

negavusi arba dar negavusi pranešimo apie tyrimą, mano, kad turi informacijos (apie skolos atsiradimą lėmusius veiksmus arba situaciją, kurioje yra prekės), kuria remiantis galima tarti, kad tam tikra šalis yra atsakinga už skolos išieškojimą.

VIII.3.3.3. Išvykimo šalies kompetentingos institucijos prašymas išieškoti skolą

Siekdama aiškiai nustatyti, kuri institucija yra atsakinga už skolos išieškojimą, išvykimo šalies kompetentinga institucija privalo inicijuoti tyrimo procedūrą, išskyrus tuos atvejus, kai galima nustatyti, kad atliekant tranzito operaciją jokios kitos šalys nedalyvavo.

Konvencijos I priedėlio 50 straipsnio 1 dalis

ĮA 311 straipsnio 1 dalis

Konvencijos I priedėlio 114 straipsnis

DA 77 straipsnis

Jeigu išvykimo šalies kompetentinga institucija kokiu nors būdu iki nustatyto termino, per kurį išvykimo šalyje turi būti pradėta skolos išieškojimo procedūra, pabaigos gauna informacijos apie skolos muitinei atsiradimo vietą ir atrodo, kad ši vieta yra kitoje valstybėje narėje arba susitariančiojoje šalyje, jos institucijai nedelsiant turi būti išsiųstas prašymas išieškoti skolą (IE150) dėl galimo kompetencijos išieškoti skolą perdavimo (taip pat žr. VIII.3.2.2.3 punktą). Paskirties šalies kompetentingos institucijos gali patenkinti arba atmesti prašymą (žr. VIII.3.3.5 punktą).

VIII.3.3.4. Kitos kompetentingos institucijos prašymas išieškoti skolą

Bet kuri su tranzito operacija susijusios šalies institucija, nustačiusi padėtį, dėl kurios, taikant procedūrą, jos šalyje neabejotinai atsiranda skola (pvz., neteisėtai paimamos vežamos prekės, nesilaikoma reikalavimo), išvykimo šalies kompetentingai institucijai turi pateikti prašymą perduoti kompetenciją inicijuoti skolos ieškojimo procedūrą.

Išvada, kad prekės dingo vežant arba kad jos nepristatytos į paskirties vietą, nepateikiant informacijos apie jų neteisėto paėmimo vietą arba vietą, kurioje jas būtų galima rasti, nėra pakankama norint nustatyti, kad už skolos išieškojimą atsakinga tokią išvadą padariusios šalies institucija. Tokiu atveju minėtą išvadą padariusios šalies kompetentinga institucija privalo kreiptis į išvykimo šalies kompetentingą instituciją, išsiųsdama:

- atsakymą dėl tyrimo (pranešimas IE143), nurodydama kodą 4 (prašymas išieškoti skolą paskirties šalyje), jeigu ji pranešė apie savo atsakomybę vykdant tyrimo procedūrą, arba
- prašymą išieškoti skolą (pranešimas IE150), prašydama perduoti kompetenciją, jeigu ji nustatė, kad dėl situacijos, kurioje yra

atitinkamos prekės, atsirado skola muitinei jos pačios šalyje. Pranešimą IE150 gali siųsti bet kuri muitinės įstaiga, mananti turinti kompetenciją išieškoti skolą, bet kuriuo procedūros momentu (išleidus prekes vežti tranzitu ir tol, kol gabenimo operacijai taikoma skolos išieškojimo procedūra).

Veiklos tęstinumo procedūra

Kai taikoma veiklos tęstinumo procedūra, bet kuri dalyvaujančios šalies institucija, nustačiusi, kad susidarė padėtis, dėl kurios skola atsiranda jos pačios šalyje, išsiųsdama informacinį pranešimą (TC24), parengtą pagal VIII.8.2 priede pateiktą pavyzdį, turi pranešti išvykimo šalies institucijai, kad nori perimti atsakomybę už skolos išieškojimą. Išvykimo šalies kompetentinga institucija šią informaciją turi gauti nesibaigus nustatytam terminui. Ši institucija privalo nedelsdama patvirtinti, kad gavo tokį pranešimą ir, grąžindama užpildytą TC24 pranešimo formą, nurodyti, ar prašančioji institucija yra atsakinga už skolos išieškojimą.

VIII.3.3.5. Institucijos, į kurią kreipiamasi, sutikimas išieškoti skolą

Konvencijos I priedėlio 115 straipsnis

SMK 87 straipsnio 4 dalis

ĮA 311 straipsnis

Kompetentinga institucija, kuriai pateiktas prašymas išieškoti skolą arba perduoti kompetenciją išieškoti skolą, atsakymą į jį pateikia išsiųsdama pranešimą apie sutikimą atlikti išieškojimo procedūrą (IE151), kuriame įrašydama „Taip“ arba „Ne“ nurodo, ar sutinka perduoti kompetenciją (jeigu nepateiktas pranešimas IE118 arba IE006). Jeigu nurodoma „Ne“, kompetencija paliekama išvykimo šaliai. Jeigu nurodoma „Taip“, kompetencija perduodama prašymą patenkinusiai šaliai, ši šalis ir turėtų inicijuoti skolos išieškojimo procedūrą. Išvykimo šalis turėtų apie tai pranešti procedūros vykdytojui.
Pranešimas apie sutikimą atlikti išieškojimo procedūrą (IE151) turi būti išsiųstas per 28 dienas.

Jeigu skola muitinei yra mažesnė nei 10 000 EUR, net jeigu išvykimo muitinės įstaiga nėra už skolos išieškojimą atsakinga muitinės įstaiga (t. y. už tai atsakinga paskirties arba tranzito muitinės įstaiga), ta muitinės įstaiga pranešimą IE150 pirmiausia išsiunčia išvykimo muitinės įstaigai, o ši visada atsako išsiųsdama pranešimą IE151, kuriame nurodyta „taip“. Tada už skolos išieškojimą atsakinga muitinės įstaiga į pranešimą IE150 įrašo nuorodą į Kodekso 87 straipsnio 4 dalį[91]. Išvykimo muitinės įstaiga negali pakeisti kompetencijos, tačiau ta muitinės įstaiga turi būti informuojama, kad

[91] Tik Sąjungos tranzito procedūra.

galėtų tinkamai prižiūrėti visą išieškojimo procedūrą.

Pastaba
Bendrojo tranzito operacijos (pvz., Italija–Šveicarija–Vokietija)
Jei nustatoma, kad pranešimas apie vežimą per sieną (IE118) išsiųstas tranzito muitinės įstaigoje įvežant prekes į kitą susitariančiąją šalį (Šveicariją, o įvežant prekes į Vokietiją pranešimas IE118 neišsiųstas), ta institucija turėtų patenkinti prašymą išieškoti skolą ir nedelsdama (ne vėliau kaip per 28 dienas) išsiųsti pranešimą apie sutikimą atlikti išieškojimo procedūrą (IE151), kuriame nurodo sutinkanti perduoti kompetenciją, įrašydama „Taip“. Tada atsakomybę prisiėmusi šalis pradės skolos išieškojimo procedūrą.

Sąjungos tranzito operacijos iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą jos vietą per trečiąją šalį (pvz., Sąjunga (Lenkija) – Ukraina–Sąjunga (Rumunija))
Jei nustatoma, kad pranešimas apie vežimą per sieną (IE118) išsiųstas kitos valstybės narės (Rumunijos) tranzito muitinės įstaigoje, ir išvykimo šalies kompetentinga institucija padaro išvadą, kad ta valstybė narė yra atsakinga už skolos išieškojimą, institucija, gavusi prašymą išieškoti skolą (pranešimas IE150), turi jį patenkinti ir nedelsdama (ne vėliau kaip per 28 dienas) išsiųsti pranešimą apie sutikimą atlikti išieškojimo procedūrą (IE151), kuriame nurodo sutinkanti perduoti kompetenciją, įrašydama „Taip“. Tada atsakomybę prisiėmusi valstybė narė pradės skolos išieškojimo procedūrą.

Sąjungos tranzito operacijos iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą jos vietą
(pvz., Lietuva–Prancūzija)
Jeigu paskirties šalies muitinė nustatė, kad atsirado skola muitinei, bet ji yra mažesnė nei 10 000 EUR, ta muitinė išvykimo šalies muitinei išsiunčia prašymą išieškoti skolą (pranešimas IE150), kuriame pateikta nuoroda į Kodekso 87 straipsnio 4 dalį, ir paprašo perduoti kompetenciją. Tą prašymą gavusi muitinė turi jį patenkinti ir nedelsdama (ne vėliau kaip per 28 dienas) išsiųsti pranešimą apie sutikimą atlikti išieškojimo procedūrą (IE151), kuriame nurodo sutinkanti perduoti kompetenciją, įrašydama „Taip“. Tada atsakomybę prisiėmusi valstybė narė pradės skolos išieškojimo procedūrą.

MUITINĖ

Neatsakoma į prašymą išieškoti skolą
Jeigu paskirties šalies kompetentinga institucija nesureaguoja, t. y. per sutartą laikotarpį (ne vėliau kaip per 28 dienas) neišsiunčia atsakymo dėl tyrimo (pranešimas IE143) arba neperima atsakomybės už skolos išieškojimą išsiųsdama pranešimą apie sutikimą atlikti išieškojimo procedūrą (IE151), apie tai reikėtų pranešti šalies, į kurią kreiptasi, vietos tranzito ryšių palaikymo pareigūnams (žr. Europos Sąjungos portale pateiktą Tranzito tinklo adresų knygą), pateikiant reikiamą įrodymą, kad būtų imtasi veiksmų, nes atsakomybę turėtų perimti institucija, į kurią kreiptasi. Jeigu tai nepadaro reikiamo poveikio, apie tai reikėtų pranešti išvykimo šalies nacionalinei pagalbos tarnybai ir nacionaliniam tranzito koordinatoriui, kad būtų imtasi veiksmų. Bet kuriuo atveju išvykimo šalies kompetentinga institucija turi užtikrinti, kad kompetencija būtų perduota prieš atšaukiant skolos išieškojimo priemones.
Tokia pati tvarka taikoma, jei už skolos išieškojimą atsakinga institucija yra tranzito šalyje (t. y. pranešimas apie vežimą per sieną (IE118) buvo išsiųstas išvykimo muitinės įstaigai, bet prekės neatvežtos į paskirties vietą).
Reikėtų atminti, kad atsakyti į minėtus pranešimus yra teisiškai privaloma.

VIII.3.3.6. Pranešimas apie skolos išieškojimo procedūros pradžią

Jeigu pateikus prašymą išieškoti skolą (IE150) ir gavus pranešimą apie sutikimą atlikti išieškojimo procedūrą (IE151) buvo nustatyta, kam priklauso kompetencija išieškoti skolą, išvykimo šalies institucija visoms muitinės įstaigoms, gavusioms pranešimus IE001, IE003, IE050 arba IE115, susijusius su ta gabenimo operacija, turi išsiųsti pranešimą apie skolos išieškojimą (IE063), kuriuo jos informuojamos, kad prekės, kurioms priskirtas tas MRN, nebus atvežtos. Šiuo pranešimu atitinkamos muitinės įstaigos informuojamos, kad prekės nebus atvežtos ir dėl jų pradėta skolos išieškojimo procedūra ir kad blokuojamas pranešimo apie atvykimą (IE006), pranešimo apie tikrinimo rezultatus (IE018), prašymo išieškoti skolą (IE150) ir pranešimo apie sutikimą atlikti išieškojimo procedūrą (IE151) siuntimas. Tačiau iki skolos išieškojimo procedūros pabaigos galima keistis pranešimais IE144 ir IE145 (žr. VIII.3.3.1 punktą).

Turi būti informuojamas:

- procedūros vykdytojas – pranešimu apie skolos išieškojimą (IE035) arba lygiaverčiu raštu

ir

- garantas – pranešimu garantui (IE023) arba lygiaverčiu raštu (daugiau informacijos pateikta VIII.2.4.5.3 punkte).

Procedūros vykdytojui siunčiamame pranešime apie skolos

išieškojimą (IE035) būtina nurodyti tranzito deklaracijos numerį ir priėmimo datą, išvykimo muitinės įstaigos pavadinimą, procedūros vykdytojo pavadinimą (vardą, pavardę) ir išieškomą pinigų sumą atitinkama valiuta.

Be to, išvykimo šalies kompetentinga institucija, atsižvelgdama į savo išvadas arba atsakydama į gautą prašymą pateikti atsakymą dėl tyrimo (pranešimas IE143), kuriame nurodytas kodas 4, prašymą išieškoti skolą (IE150), arba turėdama pakankamai informacijos, turi perduoti atsakomybę kitai valstybei narei ar susitariančiajai šaliai arba pati prisiimti atsakomybę.

Baigusi procedūrą (išieškojusi visus muitus ir mokesčius), už išieškojimą atsakinga institucija (jeigu tai nėra išvykimo šalies institucija) turi pranešti išvykimo šalies kompetentingai institucijai apie išieškotą skolą išsiųsdama atitinkamą pranešimą (IE152). Išvykimo šalies kompetentinga institucija pranešimą IE152 persiunčia visoms muitinės įstaigoms, susijusioms su gabenimo operacija (išskyrus šį pranešimą atsiuntusią įstaigą).

VIII.3.4. Vėlesnis skolos atsiradimo vietos nustatymas

Konvencijos I priedėlio 114 straipsnio 1 dalis

SMK 87 straipsnis

Pagal susitarimą kompetentinga institucija gali būti nustatoma preliminariai, tačiau tai nepanaikina atitinkamos skolos išieškojimo priemonių, kurių jau imtasi.

VIII.3.4.1. Nauji įrodymai, gauti pradėjus skolos išieškojimo procedūrą

Kartais skolos atsiradimo vieta nustatoma tik praėjus tam tikram laikui ir tada paaiškėja, kad už skolos išieškojimą turėjo būti atsakinga kita institucija.

Konvencijos I priedėlio 115 straipsnis

ĮA 311 straipsnis ir 167 straipsnio 1 dalis

Institucijai, kuri iš pradžių buvo nustatyta kaip atsakinga už skolos išieškojimą, faktinės skolos atsiradimo vietos įrodymai gali būti teikiami bet kokiomis priemonėmis.

Jeigu pateikiami tokie įrodymai, o siekiant perduoti kompetenciją išieškoti skolą jau buvo pateiktas prašymas išieškoti skolą (IE150) ir gautas pranešimas apie sutikimą atlikti išieškojimo procedūrą (IE151), institucija, kuri iš pradžių buvo nustatyta kaip atsakinga už

išieškojimą, ir toliau lieka atsakinga, kai naudojama NCTS (pranešimo IE151 atšaukti neįmanoma), ir tinkamai dokumentuoja šį atvejį NCTS, jei vėliau reikėtų atsakyti į klausimus arba pateikti įrodymų. Tuo tikslu gali būti siunčiamas pranešimas apie tyrimo ir skolos išieškojimo informaciją (IE144) ir prašymas suteikti informacijos apie tyrimą ir skolos išieškojimą (IE145).

Institucija, kuri iš pradžių buvo nustatyta kaip atsakinga už skolos išieškojimą, institucijai, kuri laikoma atsakinga už skolos išieškojimą, privalo nedelsdama pateikti visus svarbius dokumentus, įskaitant įrodytus faktus patvirtinančių dokumentų kopijas, išsiųsdama TC25 pranešimą apie skolos išieškojimą, parengtą pagal VIII.8.2 priede pateiktą pavyzdį. Naujoji institucija privalo patvirtinti, kad gavo tokį pranešimą, ir per tris mėnesius nuo TC25 formos išsiuntimo grąžindama užpildytą TC25 formą institucijai, kuri iš pradžių buvo nustatyta kaip atsakinga už skolos išieškojimą, pranešti, ar ji prisiima atsakomybę už skolos išieškojimą. Jeigu per tris mėnesius tokio atsakymo negaunama, skolos išieškojimą privalo tęsti institucija, kuri iš pradžių buvo nustatyta kaip atsakinga už skolos išieškojimą.

Išieškojusi skolą, ši naujoji muitinės įstaiga praneša institucijai, kuri iš pradžių buvo nustatyta kaip atsakinga už išieškojimą, apie skolos išieškojimo procedūros pabaigą, kad ši galėtų išsiųsti pranešimą apie išieškotą skolą (IE152) išvykimo muitinės įstaigai, kuri jį persiųs visoms susijusioms muitinės įstaigoms, kad prekių gabenimo procedūra būtų uždaryta visose sistemose.

VIII.3.4.2. Naujoji kompetentinga institucija ir naujos skolos išieškojimo priemonės

Konvencijos I priedėlio 115 straipsnis

Jeigu naujoji institucija sutinka, kad jai būtų perduota atsakomybė, ji pati privalo inicijuoti skolos išieškojimo priemonių taikymą.

ĮA 311 straipsnis ir 167 straipsnio 1 ir 3 dalys

Sutikusi, kad jai būtų perduota atsakomybė, naujoji institucija privalo iš karto (net jei minėtas trijų mėnesių laikotarpis jau pasibaigęs) informuoti instituciją, kuri iš pradžių buvo nustatyta kaip atsakinga už išieškojimą, kad ši sustabdytų jos inicijuotą skolos išieškojimo priemonių taikymą, jeigu jas taikant dar nebuvo sumokėtos reikiamos sumos. Tuo tikslu gali būti siunčiamas pranešimas apie tyrimo ir skolos išieškojimo informaciją (IE144) ir prašymas suteikti

informacijos apie tyrimą ir skolos išieškojimą (IE145).

Jeigu iš pradžių nustatytoji ir naujoji institucijos yra skirtingų ES valstybių narių institucijos, taikant naujas skolos išieškojimo priemones bus išieškomi tik kiti privalomieji mokėjimai (nes yra dvi skirtingos mokesčių teritorijos), o skola muitinei neišieškoma, nes abi valstybės priklauso tai pačiai muitų teritorijai.

Kita vertus, jeigu pirmiau nurodytos institucijos ir skolos atsiradimo vietos yra dviejose skirtingose susitariančiosiose šalyse, turi būti išieškotas ir muitas (nes yra dvi skirtingos muitų teritorijos), ir kiti privalomieji mokėjimai (nes yra dvi skirtingos mokesčių teritorijos).

VIII.3.4.3. Poveikis pirminiam išieškojimui

Konvencijos I priedėlio 118 straipsnis

ĮA 165 straipsnis

Kai naujoji institucija, atsakinga už skolos išieškojimą, užbaigia skolos išieškojimo procedūras ir išsiunčia pranešimą apie išieškotą skolą (IE152), iš pradžių kaip atsakinga už skolos išieškojimą nustatyta institucija:

- anuliuoja skolos išieškojimo priemones, kurias ji pradėjo ir nebaigė taikyti (sustabdė jų taikymą), arba
- skolininkui (arba garantui) grąžina jau išieškotas sumas.

Pastaba.

Jeigu institucijos ir skolos atsiradimo vietos yra toje pačioje susitariančiojoje šalyje, grąžinami tik išieškoti kiti privalomieji mokėjimai, o ne muito mokesčiai.

VIII.3.4.4. Poveikis skolos išieškojimui

VIII.3.4.4.1. Išvykimo muitinės įstaigos ir garantijos įstaigos informavimas apie skolos išieškojimą arba procedūros pripažinimą įvykdyta

Konvencijos I priedėlio 118 straipsnis

ĮA 165 straipsnis

Už skolos išieškojimą atsakinga institucija privalo išvykimo muitinės įstaigai pranešti apie tai, kad muitai ir kiti privalomieji mokėjimai buvo išieškoti, išsiųsdama pranešimą apie išieškotą skolą (IE152), kad išvykimo muitinės įstaiga pranešimą apie išieškotą skolą (IE152) galėtų išsiųsti visoms su prekių gabenimo operacija susijusioms muitinės įstaigoms. Išvykimo muitinės įstaigai išsiuntus pranešimą IE152, sistemoje gabenimo operacija pripažįstama įvykdyta.

Be to, išvykimo muitinės įstaiga informuoja garantijos muitinės

įstaigą pranešimu apie kredito referencinį dydį (IE209), o procedūros vykdytoją – pranešimu apie skolos išieškojimą (IE035) ir nurašymo pranešimu (IE045), jeigu tai nebuvo padaryta anksčiau.

VIII.3.4.4.2. Garanto informavimas apie skolos išieškojimą arba procedūros pripažinimą įvykdyta

Konvencijos I priedėlio 117 straipsnio 4 dalis

DA 85 straipsnis

Jeigu garantui pranešta, kad viena iš jo kliento prekių gabenimo procedūrų nebuvo pripažinta įvykdyta, už skolos išieškojimą atsakinga kompetentinga institucija vėliau nurašymo pranešimu (IE045) arba lygiaverčiu raštu privalo jam pranešti, jeigu skola išieškota (iš skolininko) arba procedūra pripažinta įvykdyta.

VIII.4. Konkrečios situacijos (*pro memoria*)

VIII.5. Išimtys (*pro memoria*)

VIII.6. Specialūs nacionaliniai nurodymai (pateikti)

VIII.7. Tik muitinei skirta dalis

VIII.8. Priedai

VIII.8.1. Institucijų, atsakingų už skolos išieškojimą, kai taikoma veiklos tęstinumo procedūra, sąrašas

Naujausią šių įstaigų sąrašą galima rasti šiuo adresu:

EUROPA

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en

VIII.8.2. TC24 informacinis pranešimas ir TC25 pranešimas apie skolos išieškojimą

TC24
SĄJUNGOS (BENDRASIS) TRANZITAS

INFORMACINIS PRANEŠIMAS

UŽ SKOLOS IŠIEŠKOJIMĄ ATSAKINGOS INSTITUCIJOS NUSTATYMAS
pagal ĮA 311 ir 167 straipsnius (Konvencijos I priedėlio 115 straipsnį)

1. Prašančioji institucija	**2. Institucija, į kurią kreipiamasi**
(pavadinimas ir tikslus adresas) Kodas Faksas E. paštas	(pavadinimas ir tikslus adresas)

3. Tranzito deklaracija

Nr.
Išvykimo muitinės įstaiga
Data

Pradėta tyrimo procedūra: □ Taip
Data
Nuoroda
□ Ne

4a. Prašymas

☐ Išvykimo šalies prašančioji institucija praneša, kad institucija, į kurią kreipiamasi, atsakinga už skolos, susijusios su pirmiau nurodyta tranzito operacija, išieškojimą. Tai pagrindžiama šiais faktais:
……
…….
Pridedami dokumentai:
……
……
Informacija apie garantą:
……
……

4b. Prašymas

☐ Šalies, kuri nėra išvykimo šalis, prašančioji institucija praneša, kad ji atsakinga už skolos, susijusios su pirmiau nurodyta tranzito operacija, išieškojimą. Tai pagrindžiama šiais faktais:

……
……

Pridedami dokumentai:

……
……

5. Prašančioji institucija

Vieta

Data

Parašas **Antspaudas**

6a. 4a langelyje nurodyto prašymo gavimo patvirtinimas ir atsakymas į šį prašymą (grąžinamas prašančiajai institucijai)

☐ Šalies, kuri nėra išvykimo šalis, institucija, į kurią kreipiamasi, patvirtina, kad gavo pranešimą, ir

☐ patvirtina, kad ji yra atsakinga už skolos, susijusios su pirmiau nurodyta tranzito operacija, išieškojimą;

☐ praneša, kad ji nėra atsakinga už skolos, susijusios su pirmiau nurodyta tranzito operacija, išieškojimą. Tai pagrindžiama šiais faktais:

……
…….....

6b. 4b langelyje nurodyto prašymo gavimo patvirtinimas ir atsakymas į šį prašymą (grąžinamas prašančiajai institucijai)

☐ Išvykimo šalies institucija, į kurią kreipiamasi, patvirtina, kad gavo pranešimą, ir

☐ patvirtina, kad prašančioji institucija yra atsakinga už skolos, susijusios su pirmiau nurodyta tranzito operacija, išieškojimą;

☐ praneša, kad prašančioji institucija nėra atsakinga už skolos, susijusios su pirmiau nurodyta tranzito operacija, išieškojimą. Tai pagrindžiama šiais faktais:

……
…….....

Informacija apie garantą:

7. Institucija, į kurią kreipiamasi

Vieta
Data

Parašas **Antspaudas**

TC25.
SĄJUNGOS (BENDRASIS) TRANZITAS

PRANEŠIMAS APIE SKOLOS IŠIEŠKOJIMĄ

UŽ SKOLOS IŠIEŠKOJIMĄ ATSAKINGOS INSTITUCIJOS NUSTATYMAS
pagal ĮA 311 ir 167 straipsnius (Konvencijos I priedėlio 115 straipsnį)

1. Prašančioji institucija	**2. Institucija, į kurią kreipiamasi**
(pavadinimas ir tikslus adresas) Kodas Faksas E. paštas	(pavadinimas ir tikslus adresas)

3. Tranzito deklaracija

Nr.
Išvykimo muitinės įstaiga
Data

Pradėta tyrimo procedūra: □ Taip
Data
Nuoroda
□ Ne

4. Prašymas

Prašančioji institucija praneša, kad institucija, į kurią kreipiamasi, atsakinga už skolos, susijusios su pirmiau nurodyta tranzito operacija, išieškojimą. Tai pagrindžiama šiais faktais:
……
…….
Pridedami dokumentai:
……
……...

5. Informacija apie garantą

6. Prašančioji institucija

Vieta
Data
Parašas **Antspaudas**

7. Gavimo patvirtinimas (grąžinamas prašančiajai institucijai)

Institucija, į kurią kreipiamasi, patvirtina, kad gavo pranešimą, ir praneša, kad:

☐ yra atsakinga už skolos, susijusios su pirmiau nurodyta tranzito operacija, išieškojimą;

☐ nėra atsakinga už skolos, susijusios su pirmiau nurodyta tranzito operacija, išieškojimą. Tai pagrindžiama šiais faktais:

……
……

8. Institucija, į kurią kreipiamasi

Vieta
Data

Parašas **Antspaudas**

VIII.8.3. TC30 prašymas nurodyti adresą (-us)

<table>
<tr><td colspan="2">TC30
Sąjungos (bendrojo) tranzito garantija: prašymas nurodyti adresą (-us)</td></tr>
<tr><td>1. Prašančioji institucija
Pavadinimas ir tikslus adresas</td><td>2. Institucija, į kurią kreipiamasi
Pavadinimas ir tikslus adresas</td></tr>
<tr><td colspan="2">3. □ Bendrosios garantijos sertifikatas Nr.
□ Vienkartinės garantijos lakštas Nr.

Procedūros vykdytojo pavadinimas (vardas, pavardė) ir adresas

…….
……
……...</td></tr>
<tr><td colspan="2">4. Prašome pateikti toliau nurodytą informaciją ir atsiųsti atgal šį blanką.

a) Garanto pavadinimas (vardas, pavardė) ir adresas
.....……
……..……..
b) Garanto korespondento pavadinimas (vardas, pavardė) ir adresas
...……
……
(šalyje, kurioje yra informacijos prašanti įstaiga)
…….....
c) Nuorodos (jeigu jų yra), kurias reikia pateikti rašte garanto korespondentui
.....
.....……</td></tr>
<tr><td>5. Prašančioji institucija

Vieta
Data

Parašas

Antspaudas</td><td>6. Institucija, į kurią kreipiamasi

Vieta
Data

Parašas

Antspaudas</td></tr>
</table>

IX DALIS. TIR PROCEDŪRA (TAIKOMA SĄJUNGOJE)

IX dalyje aptariamas prekių gabenimas su TIR knygele.

IX.2 punkte aptariami garantuojančiosios asociacijos ir TIR knygelės turėtojų leidimai.

IX.3 punkte apibūdinama TIR garantijų sistema – kaip ji taikoma Sąjungoje.

IX.4 punkte apibūdinami veiksmai, kurių turi būti imtasi išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigoje, ir neatitiktys.

IX.5 punkte apibūdinami veiksmai, kurių turi būti imtasi paskirties arba išvežimo muitinės įstaigoje, incidentai, pažeidimai ir TIR operacijos pripažinimas įvykdyta.

IX.6 punkte apibūdinamos tyrimo ir išieškojimo procedūros.

IX.7 punkte apibūdinamos nuostatos, susijusios su įgaliotojo gavėjo statusu.

IX.8 punkte pateikiami IX dalies priedai.

IX.1. TIR (*Transport Internationaux Routiers*) procedūra

Šis punktas suskirstytas taip:
– pagrindinė informacija ir teisės aktai (IX.1.1 punktas);
– TIR sistemos principai (IX.1.2 punktas).

IX.1.1. Pagrindinė informacija ir teisės aktai

SMK 226 straipsnio 3 dalies b punktas ir 227 straipsnio 2 dalies b punktas

Pagrindiniai teisės aktai, kuriais reglamentuojama TIR procedūra, yra Muitinės konvencija dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis (1975 m. TIR konvencija), parengta remiant Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijai (UNECE). TIR konvencija Europos Sąjungos vardu buvo patvirtinta 1978 m. liepos 25 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2112/78 ir Sąjungoje įsigaliojo 1983 m. birželio 20 d. Suvestinė TIR konvencijos redakcija paskelbta 2009 m. gegužės 28 d. Tarybos sprendimo 2009/477/EB priede. Konvencija reguliariai atnaujinama, o pakeitimus Komisija skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, nurodydama jų įsigaliojimo datą.

Sąjungos vidaus taisyklės, kuriomis reglamentuojamas prekių gabenimas Sąjungoje taikant TIR procedūrą, nustatytos SMK, jo įgyvendinimo akte (163, 164, 167, 168, 274–282 straipsniuose) ir deleguotajame akte (184, 186 ir 187 straipsniuose).

2020 m. liepos 17 d. duomenimis, prie TIR konvencijos yra prisijungusios 76 susitariančiosios šalys, įskaitant Europos Sąjungą ir 27 jos valstybes nares. Tačiau TIR procedūra galima tik tose šalyse, kuriose veikia įgaliotoji garantuojančioji asociacija (2020 m. sausio 23 d. tokių šalių buvo 63).

Pagal Sąjungos teisės aktus TIR procedūra Sąjungoje gali būti taikoma tik gabenimui tranzitu, kuris pradedamas arba baigiamas ne Sąjungos muitų teritorijoje arba vykdomas vykstant iš vienos Sąjungos muitų teritorijos vietos į kitą jos vietą per trečiosios šalies teritoriją.

IX.1.2. TIR sistemos principai

TIR sistemos pagrindą sudaro penki pagrindiniai principai:

- prekės gabenamos patvirtintomis transporto priemonėmis, prie kurių pritvirtintos TIR lentelės, arba konteineriuose su muitinės plombomis;

- TIR operacijos metu sustabdomas už prekes mokėtinų muitų ir mokesčių mokėjimas ir jų sumokėjimas užtikrinamas keliomis tarptautiniu mastu galiojančiomis garantijomis. Kiekvienos susitariančiosios šalies nacionalinė garantuojančioji asociacija garantuoja, kad bus sumokėta garantija užtikrinta skola muitinei ir kiti privalomieji mokėjimai, kuriuos gali tekti sumokėti už TIR operacijos metu atitinkamoje šalyje padarytą pažeidimą. Kiekviena susitariančioji šalis nustato savo garantijos ribą, bet rekomenduojama maksimali suma, kurios galima pareikalauti iš kiekvienos nacionalinės asociacijos, jei padaromas pažeidimas, yra 100 000 EUR (Sąjungoje – 100 000 EUR suma arba jos atitikmuo nacionaline valiuta);

- TIR knygelė – muitinės deklaracija, skirta prekėms vežti. Ja patvirtinamas garantijos buvimas. TIR knygeles nacionalinėms garantuojančiosioms asociacijoms skirsto TIR administracinio komiteto įgaliota tarptautinė organizacija (šiuo metu – Tarptautinė kelių transporto sąjunga (IRU)). TIR knygelė galioja tik vienai TIR vežimo operacijai. Ji pradedama naudoti išvykimo

šalyje, o išvykimo, tranzito ir paskirties susitariančiosiose šalyse leidžia atlikti muitinį tikrinimą;

- tranzito ir paskirties šalys pripažįsta išvykimo šalyje taikomas muitinio tikrinimo priemones. Dėl to muitinės įstaigos tranzito šalyse paprastai netikrina prekių, taikant TIR procedūrą vežamų užplombuotose transporto priemonėse arba konteineriuose;

- siekiant užtikrinti TIR procedūros taikymo kontrolę, nacionalinės asociacijos, pageidaujančios išduoti TIR knygeles, ir jomis naudotis ketinantys asmenys privalo įvykdyti būtiniausias sąlygas bei reikalavimus ir gauti šalies, kurioje jie įsisteigę, kompetentingų institucijų (dažniausiai muitinės) leidimą.

IX.2. Leidimai

Šiame punkte aptariamas:

– leidimų garantuojančiosioms asociacijoms suteikimas (IX.2.1 punktas);

– leidimų TIR knygelės turėtojams suteikimas (IX.2.2 punktas).

IX.2.1. Leidimų garantuojančiosioms asociacijoms suteikimas

SMK 228 straipsnis

TIR konvencijos 6 straipsnio 1 dalis ir 9 priedo I dalis

TIR konvencijoje Europos Sąjunga laikoma viena teritorija. Pagal vieną iš būtinų TIR sistemos sąlygų kiekvienoje ją naudojančioje šalyje ar teritorijoje turi būti taikoma tarptautinė garantijų sistema. Taigi tuo tikslu pagal TIR konvenciją įgaliojamos nacionalinės garantuojančiosios asociacijos.

TIR konvencijoje nustatytos būtiniausios sąlygos ir reikalavimai, kuriuos turi įvykdyti garantuojančioji asociacija, kad gautų leidimą išduoti TIR knygeles.

IX.2.1.1. Leidimo suteikimo tvarka

TIR konvencijos 9 priedo I dalies 1 punktas

Leidimo suteikimo tvarkai būdingi du elementai: taikomi pagrindiniai leidimo suteikimo kriterijai, o garantuojančioji asociacija ir muitinė sudaro rašytinį susitarimą arba priimama kita teisinė priemonė.

IX.2.1.2. Leidimo suteikimo kriterijai

TIR konvencijos 9 priedo I dalies 1 punkto a–d papunkčiai

Leidimo suteikimo kriterijai apima tam tikrus techninius ir faktinius klausimus, įskaitant patirties ir žinių įrodymą, gerą finansinę būklę ir deramą nustatytų reikalavimų laikymąsi. Apskritai šie kriterijai labai panašūs į tuos, kurie taikomi pagal Sąjungos arba bendrąją tranzito procedūras leidimui naudoti bendrąją garantiją (žr. informaciją apie garantijas III dalyje).

IX.2.1.3. Rašytinis susitarimas

TIR konvencijos 9 priedo I dalies 1 punkto e papunktis

Rašytinis susitarimas ar kita teisinė priemonė apima įsipareigojimą, kurį sudaro keletas pareigų, kurias turi įvykdyti garantuojančioji asociacija.

Siekiant užtikrinti aukštą suderinimo lygį, IX.8.7 priede pateiktas rašytinio susitarimo, kuriame nurodytos būtiniausios sąlygos ir reikalavimai, pavyzdys, kurį gali naudoti Sąjungos muitinės ir jų nacionalinės garantuojančiosios asociacijos.

IX.2.1.4. Leidimo naudojimo stebėsena

Siekiant užtikrinti gerą valdymą, būtina įsitikinti, ar garantuojančioji asociacija tebeatitinka leidimo suteikimo reikalavimus ir užtikrina, kad leidimo sąlygos ir reikalavimai tebėra tinkami ir būtini, atitinkamai atsižvelgiant į visus aplinkybių pokyčius, apie kuriuos pranešė garantuojančioji asociacija.

IX.2.2. Leidimų TIR knygelės turėtojams suteikimas

TIR sistemos taikymo kontrolė yra vienas iš TIR sistemos principų.

TIR konvencijos 1 straipsnio o punktas

DA 184 straipsnis

ĮA 273 ir 276 straipsniai

TIR knygelės turėtojas – asmuo, kuriam suteiktas leidimas veikti TIR sistemoje ir kurio vardu pateikiama TIR knygelė. TIR knygelės turėtojas atsakingas už transporto priemonės ir prekių pateikimą kartu su TIR knygele išvykimo muitinės įstaigai, tarpinei muitinės įstaigai ir paskirties muitinės įstaigai. Sąjungos muitų teritorijoje TIR knygelės turėtojas taip pat atsakingas už TIR operacijai reikalingų TIR knygelės duomenų pateikimą išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigai (-oms).

TIR konvencijos 6 straipsnio 4 dalis ir 9 priedo II dalis

TIR konvencijoje, apibrėžiant teisinę TIR knygelės turėtojo sąvoką, nustatytos būtiniausios sąlygos ir reikalavimai, kurie turi būti įvykdyti prieš duodant TIR knygelės turėtojui leidimą naudotis TIR

sistema.

IX.2.2.1. Leidimo suteikimo tvarka

TIR konvencijos 9 priedo II dalies 3 punktas

Praktikoje atitikties TIR konvencijoje nustatytiems kriterijams vertinimas yra užduotis, kurią kartu atlieka šalies, kurioje registruotas pareiškėjas, įgaliotoji garantuojančioji asociacija ir kompetentingos institucijos. TIR konvencijoje neskiriamos konkrečios užduotys garantuojančiajai asociacijai arba kompetentingoms institucijoms ir procedūrą paliekama įgyvendinti pagal nacionalinę teisę, taisykles ir praktiką.

IX.2.2.2. Bendras leidimo suteikimo tvarkos įgyvendinimas

Sąjungos lygmeniu Sąjungos muitinės kodekse ir jo įgyvendinimo bei deleguotuosiuose aktuose šis klausimas neaptartas, todėl taikytina leidimo suteikimo tvarka yra nacionalinės kompetencijos klausimas.

Garantuojančioji asociacija visų pirma bent jau apsvarsto visus prašymus suteikti leidimą. Garantuojančiajai asociacijai atlikus patikras, prašymas, jeigu garantuojančioji asociacija jį patvirtina, turėtų būti perduotas kompetentingoms institucijoms. Tada muitinė, jeigu ją tenkina jos pačios ir garantuojančiosios asociacijos atliktos patikros, gali pareiškėjui suteikti leidimą.

Kompetentinga muitinė ir garantuojančioji asociacija tarpusavyje konsultuojasi naudodamosi Tarptautine TIR duomenų baze (TTDB)

IX.2.2.2.1. Muitinės patikros

Nedarant poveikio patikroms, kurias galėtų atlikti garantuojančioji asociacija, atitiktį paskutiniam – reikšmingų ar kartotinių muitų teisės aktų ir mokesčių taisyklių pažeidimų nebuvimo – kriterijui turi įvertinti kompetentinga institucija.

Apibūdinimas „reikšmingas“ be abejonės būtų taikomas baudžiamosios teisės pažeidimams, tačiau tai neturėtų neleisti įvykdytų administracinės ir civilinės teisės pažeidimų pagal nacionalinę praktiką taip pat laikyti reikšmingais.

TIR konvencijos 9 priedo II dalies 1 punkto d papunktis

Lygiai taip pat apibūdinimas „kartotinis“ turėtų būti siejamas ne tik su padarytų pažeidimų skaičiumi, bet ir su tam tikru laikotarpiu. Siūloma kartotiniais laikyti tris arba daugiau pažeidimų, padarytų

per penkerių metų laikotarpį.

IX.2.2.2.2. Leidimo naudojimo stebėsena

TIR konvencijos 9.II.4 ir 9.II.5 aiškinamosios pastabos

Atsižvelgiant į lemiamą TIR knygelės turėtojo vaidmenį TIR sistemoje ir visų pirma į jo, kaip deklaranto, vaidmenį, svarbu nuolat atnaujinti Tarptautinėje TIR duomenų bazėje (TTDB) saugomą TIR knygelės turėtojų, turinčių leidimą, sąrašą. Kompetentingos institucijos privalo laiku teikti TIR vykdomajai tarybai naujausią informaciją apie TIR knygelės turėtojų, kuriems jos suteikė leidimus, statusą. Kompetentinga muitinė informaciją apie suteiktus ir atimtus leidimus naudoti TIR knygeles registruoja tiesiai TTDB.

TIR konvencijos 9 priedo II dalies 4 ir 5 punktai

Tai reiškia, kad turėtų būti nuolat stebima, kaip naudojami suteikti leidimai, siekiant įsitikinti, ar TIR knygelės turėtojas tebeatitinka leidimo suteikimo reikalavimus, ir užtikrinti, kad su leidimu susijusios sąlygos ir reikalavimai tebėra tinkami ir būtini.

Be to, rekomenduojama atšaukti nenaudojamus leidimus visais atvejais, kai paaiškėja, kad TIR knygelės turėtojui per tam tikrą laikotarpį (pvz., per vienus metus) nebuvo išduota nė viena TIR knygelė. Kompetentinga institucija tai, kad leidimas nenaudojamas, nedelsdama turi užregistruoti TTDB.

Leidimo naudojimo stebėsena turėtų būti atliekama kartu su garantuojančiąja asociacija. Jeigu vykdant stebėseną išaiškėtų leidimo sąlygų nevykdymo atvejis, kompetentingos institucijos turėtų apsvarstyti galimybę atimti leidimą.

Garantuojančiosios asociacijos su kompetentingomis muitinėmis bendradarbiauja ir prašymus atlikti pakeitimus (atnaujinti informaciją apie įgaliotuosius TIR knygelės turėtojus) teikia naudodamosi TTDB. Tokius prašymus patvirtina kompetentinga muitinė.

IX.2.2.3. Leidimo atėmimas

TIR konvencijos 9 priedo II dalies 6 punktas

Garantuojančioji asociacija gali atsisakyti leisti TIR knygelės turėtojui naudotis TIR garantija. Be to, yra dar du būdai, kaip TIR knygelės turėtojui galima neleisti naudotis TIR sistema:

- teisė naudotis TIR sistema iš jo gali būti atimta pagal TIR konvencijos 38 straipsnį arba

- jo leidimas naudoti TIR knygeles gali būti panaikintas pagal TIR konvencijos 6 straipsnio 4 dalį.

Be to, kompetentinga institucija leidimą gali panaikinti TIR knygelės turėtojo prašymu.

SMK 229 straipsnis

Valstybės narės muitinės priimtas sprendimas Sąjungos muitų teritorijoje taikomas visoms TIR operacijoms, kurias TIR knygelės turėtojas nori įforminti muitinės įstaigoje.

IX.2.2.3.1. 38 straipsnio arba 6 straipsnio 4 dalies taikymas

TIR konvencijos 38 straipsnio ir 9 priedo II dalies pastabos

6 straipsnio 4 dalyje nustatyta alternatyvi sankcija, ir daugeliu atžvilgių pirmenybę reikėtų teikti jai, o ne 38 straipsniui. Iš pirmo žvilgsnio dėl bet kurios aplinkybės, dėl kurios pagal 38 straipsnį būtų atimta teisė naudotis sistema, leidimas lygiai taip pat būtų panaikintas ir pagal 6 straipsnio 4 dalį ir 9 priedo II dalį.

TIR konvencijos 38 straipsnis

Sąjungoje įsisteigusiems TIR knygelės turėtojams taikoma leidimo panaikinimo tvarka pagal 6 straipsnio 4 dalį ir 9 priedo II dalį, jeigu nacionaliniam veiklos vykdytojui išduotas leidimas panaikinamas visam laikui. TIR knygelės turėtojams, iš kurių teisė naudotis sistema atimta laikinai arba kuriems leidimus suteikė kita valstybė narė arba Sąjungai nepriklausančios susitariančiosios šalys, galima taikyti tik 38 straipsnį.

IX.2.2.3.2. TIR konvencijos 38 straipsnio taikymas

38 straipsnyje numatytas teisės naudotis sistema atėmimas visam laikui arba laikinai. Šios sąvokos TIR konvencijoje neapibrėžtos. Laikinas teisės atėmimas turėtų reikšti, kad leidimo galiojimas sustabdytas konkrečiam laikotarpiui. Susitariančiosioms šalims, kurioms reikės labai atidžiai stebėti galiojimo sustabdymo laikotarpį, tai gali sudaryti praktinių sunkumų.

Sprendimas iš veiklos vykdytojo atimti teisę naudotis TIR sistema yra labai rimtas klausimas ir visada turi būti visiškai pagrįstas. Jeigu manoma, kad pažeidimas arba nusižengimas yra gana sunkus ir yra pagrindas atimti teisę, pageidautina, kad iš tokio veiklos vykdytojo teisė būtų atimta visam laikui. Be to, įmanoma, kad veiklos vykdytojas, iš kurio teisė buvo atimta visam laikui, galėtų vėl gauti leidimą ateityje, jeigu pasikeistų aplinkybės.

Tačiau dėl tam tikrų aplinkybių, pvz., kai pažeidimas, kuriuo

pagrįstas sprendimas, gali būti pašalintas per trumpą laikotarpį (t. y. pasibaigęs patvirtinimo liudijimų terminas, techninės problemos krovinių skyriuose), teisė naudotis sistema gali būti atimta laikinai.

IX.2.2.3.3. TIR konvencijos 6 straipsnio 4 dalies taikymas

TIR konvencijos 9 priedo II dalis ir 9.II.4 aiškinamoji pastaba

Jeigu kuris nors TIR knygelės turėtojas nebeatitinka leidimo suteikimo reikalavimų (pvz., nebeatitinka pagrindinių leidimo suteikimo reikalavimų) arba nebegalėtų gauti leidimo (nes, pvz., padarė reikšmingų arba kartotinių pažeidimų), jam suteiktas leidimas turėtų būti panaikintas.

Leidimą panaikinanti valstybė narė turi nedelsdama ne tik apie tai pranešti TIR knygelės turėtojui, bet ir užregistruoti šią informaciją tiesiai TTDB.

IX.2.2.3.4. Pranešimas Europos Komisijai ir valstybėms narėms

SMK 229 straipsnis

Kompetentinga muitinė teisės naudotis sistema atėmimą pagal TIR konvencijos 38 straipsnį nedelsdama turi užregistruoti TTDB. Užregistravus teisės atėmimą, laikoma, kad apie jį pranešta Europos Komisijai ir kitoms valstybėms narėms, kaip nustatyta SMK 229 straipsnio 2 dalyje.

Šių duomenų tikslumo Europos Komisija nekontroliuoja, ir valstybės narės, atsisakydamos suteikti veiklos vykdytojui galimybę naudotis TIR sistema, turėtų elgtis apdairiai. Kilus abejonių, informacijai patvirtinti reikėtų kreiptis į valstybės narės, pranešusios apie teisės atėmimą, pagrindinį TIR centrą.

IX.2.2.4. Pranešimas apie sprendimus vėl leisti naudotis TIR sistema

Gali būti atvejų, kai valstybė narė turi atšaukti savo sprendimą atimti iš TIR knygelės naudotojo teisę naudotis sistema arba kai ji nusprendžia vėl suteikti leidimą. Pranešti visoms valstybėms narėms apie šiuos sprendimus lygiai taip pat svarbu. Tuo tikslu apie šiuos sprendimus turi būti pranešama IX.2.2.3 punkte nurodyta tvarka.

IX.3. Garantijos

Šis punktas suskirstytas taip:

- įvadas (IX.3.1 punktas);
- garantijos dydis (IX.3.2 punktas);
- garantijos taikymo sritis (IX.3.3 punktas);
- Sąjungos garantuojančiųjų asociacijų atsakomybė (IX.3.4 punktas).

IX.3.1. Įvadas

TIR konvencijos 3 straipsnio b punktas, 6 straipsnio 1 dalis, 8 straipsnio 3 ir 4 dalys ir 11 straipsnis

Tarptautinė garantijų sistema yra vienas iš TIR muitinio tranzito sistemos ramsčių. Garantija skirta užtikrinti, kad muitų ir mokesčių, kuriuos gali tekti sumokėti atliekant TIR vežimo operacijas, mokėjimas būtų nuolat užtikrintas.

IX.3.2. Garantijos dydis

IX.3.2.1. Didžiausia garantijos suma

TIR konvencijos 8 straipsnio 3 dalis ir 0.8.3 aiškinamoji pastaba

Piniginę garantijos už kiekvieną TIR knygelę ribą nustato kiekviena susitariančioji šalis.

ĮA 163 straipsnis

Sąjungos mastu sutarta šią sumą nustatyti eurais. Atitinkamai Sąjunga yra patvirtinusi didžiausią 100 000 EUR sumą.

IX.3.2.2. Taisyklės dėl valiutos kurso

Valstybėms narėms, neįsivedusioms euro kaip bendros valiutos, taikomos toliau nurodytos taisyklės.

SMK 53 straipsnio 2 dalis

ĮA 48 straipsnio 2 ir 3 dalys

a) Taikant susitarimą (vykdant įsipareigojimą), didžiausia suma, mokėtina pagal vieną TIR knygelę, lygi 100 000 EUR sumai, konvertuotai į nacionalinę valiutą. Konvertavimo kursą kartą per metus, pirmąją spalio mėnesio darbo dieną, nustato Europos Centrinis Bankas ir paskelbia Sąjungos oficialiajame leidinyje. Šis kursas taikomas nuo kitų metų sausio 1 d.

SMK 53 straipsnio 1 dalies b punktas;

ĮA 48 straipsnio 1

b) Jeigu pateikiamas reikalavimas mokėti pagal garantiją, naudotinas valiutos kursas, galiojęs TIR knygelės priėmimo išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigoje dieną. Šie kursai

dalis

nustatomi kartą per mėnesį ir skelbiami Sąjungos oficialiajame leidinyje.

IX.3.3. Garantijos taikymo sritis

TIR konvencijos 2 straipsnis

TIR konvencijoje neišskiriama, kurios prekės gali būti vežamos su TIR knygele. Tačiau tarptautinė garantijų grandinė nesuteikia garantijos vežant toliau išvardytus alkoholio ir tabako gaminius. Šis apribojimas taikomas neatsižvelgiant į atitinkamų prekių kiekius. Taigi IX.3.2.1 punkte nurodyta didžiausia garantijos suma taikoma visų prekių, išskyrus toliau nurodytus alkoholio ir tabako gaminius, vežimui.

SS kodas	**Aprašymas**
2207 10	Nedenatūruotas etilo alkoholis, kurio alkoholio koncentracija ne mažesnė kaip 80 % tūrio
2208	Nedenatūruotas etilo alkoholis, kurio koncentracija mažesnė kaip 80 % tūrio
2402 10	Cigarai, įskaitant cigarus su apipjaustytais galais, ir cigarilės, kurių sudėtyje yra tabako
2402 20	Cigaretės, kurių sudėtyje yra tabako
2403 11 ir 2403 19	Rūkomasis tabakas, kurio sudėtyje nėra tabako pakaitalų arba yra bet koks jų kiekis

IX.3.4. Sąjungos garantuojančiųjų asociacijų atsakomybė

SMK 228 straipsnis

Taikant TIR procedūrą, Sąjunga laikoma viena teritorija. Tačiau kiekviena valstybė narė turi bent vieną įgaliotąją nacionalinę garantuojančiąją asociaciją.

ĮA 164 straipsnis

TIR konvencijos 11 straipsnio 1 dalis

Galiojantis pranešimas apie operacijos nepripažinimą įvykdyta, kurį atitinkama muitinė pateikia savo garantuojančiajai asociacijai pagal TIR konvenciją, turi tokią pat teisinę galią, kaip ir tuo atveju, jei pranešimą kitai garantuojančiajai asociacijai pateiktų jos šalies muitinė.

IX.4. Formalumai išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigoje

Šis punktas suskirstytas taip:

- įvadas (IX.4.1 punktas);
- TIR knygelės duomenų priėmimas (IX.4.2 punktas);
- transporto priemonės (konteinerio) saugumas (IX.4.3 punktas);
- veiksmai, atliekami išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigoje (IX.4.4 punktas);
- tarpinis pakrovimas (IX.4.5 punktas);
- neatitiktys (IX.4.6 punktas).

IX.4.1. Įvadas

TIR konvencijos 1 straipsnio k punktas

TIR vadovo 1.2 skirsnis

Išvykimo muitinės įstaiga atlieka dvi skirtingas esmines funkcijas. Šios funkcijos atitinka tris iš penkių TIR sistemos principų. Pirmoji funkcija – TIR knygelės priėmimas, fizinio kelių transporto priemonės (konteinerio) saugumo užtikrinimas ir muitinis tikrinimas.

SMK 228 straipsnis

Kita lygiai tokia pat svarbi funkcija susijusi su TIR operacijos pripažinimu įvykdyta (žr. IX.5.2 punktą) ir, jeigu reikia, mokėtinų muitų ir mokesčių išieškojimu (žr. IX.6.4 punktą). Kadangi taikant TIR knygelės naudojimo taisykles Sąjunga laikoma viena teritorija, Sąjungos išvykimo muitinės įstaigos vaidmuo ir atsakomybė ypač svarbūs.

ĮA 273 straipsnio 1 dalis

Keitimuisi pranešimais apie TIR operacijas naudotina Sąjungos elektroninė tranzito sistema – Naujoji kompiuterizuota tranzito sistema (NCTS), naudojama Sąjungos tranzitui.

ĮA 276 straipsnis

Sąjungos muitų teritorijoje išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigos ir paskirties arba išvežimo muitinės įstaigos tarpusavyje TIR operaciją gali užbaigti (pripažinti įvykdyta) sparčiau – užuot grąžinus atitinkamą išplėšiamo lapo Nr. 2 dalį, siunčiami pranešimai apie atvykimą (IE006) ir tikrinimo rezultatus (IE018).

Pastaba.

NCTS naudojama tik Sąjungoje atliekamoms TIR operacijoms (t. y. ne bendrojo tranzito šalyse). Jeigu vežant krovinį pagal TIR konvenciją į Sąjungą įvažiuojama iš trečiosios šalies ir kelionės dalis, prieš vėl įvažiuojant į Sąjungą, vyksta Sąjungai nepriklausančioje šalyje, TIR knygelės turėtojas (arba jo atstovas) TIR operacijai pradėti turi pateikti TIR knygelės duomenis kiekvienoje įvežimo į Sąjungą muitinės įstaigoje.

Pavyzdžių pateikta IX.8.9 priede.

IX.4.2. TIR knygelės duomenų priėmimas

ĮA 273 straipsnis

TIR knygelės duomenimis vykdant TIR operacijas ir **Sąjungos tranzito procedūrų formalumams atlikti** naudojama NCTS.

TIR knygelės duomenimis keičiasi siųsdami elektroninius pranešimus (trimis lygmenimis):

- TIR knygelės turėtojas ir muitinė (išorinis lygmuo),
- vienos šalies muitinės įstaigos tarpusavyje (nacionalinis lygmuo) ir
- nacionalinės muitinės administracijos tarpusavyje ir su Europos Komisija (bendrasis lygmuo).

Priklausomai nuo valstybės narės, TIR knygelės turėtojas apskritai gali naudotis šiomis galimybėmis pateikti elektroninius TIR knygelės duomenis:

- naudojantis tiesiogine verslininko sąsaja (taip pat pateikti duomenis muitinės interneto svetainėje),
- vykdant elektroninius duomenų mainus,
- duomenis pateikiant muitinės įstaigoje (terminale, kuriuo gali naudotis veiklos vykdytojai),
- naudojantis tarptautinės organizacijos sukurta sąsaja (pvz., IRU sukurta EPD taikomąja programa).

TIR knygelės naudojimas, kai laikinai sutrikus elektroninių sistemų veikimui TIR operacijai reikalingais TIR knygelės duomenimis nesikeičiama, aprašytas IX.8.4 priede (grįžtamoji procedūra).

Nors TIR knygelės turėtojui yra privaloma pateikti TIR knygelės

duomenis išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigoje naudojantis NCTS, siekiant išvengti bet kokių teisinių padarinių dėl elektroninio pranešimo ir TIR knygelės duomenų neatitikties, Sąjungos muitinės įpareigotos toliau pildyti TIR knygelę laikydamosi TIR konvencijos.

ĮA 274 straipsnis

TIR konvencijos 1 priedas

Jeigu nustatoma NCTS pateiktų duomenų ir TIR knygelės neatitiktis, TIR knygelėje pateikta informacija yra tikresnė ir TIR knygelės turėtojas turi pataisyti elektroninius duomenis, kad šie atitiktų TIR knygelės informaciją.

TIR konvencijos 10 priedo 4 punktas

Kiekviena TIR knygelė turi unikalų registracijos numerį. TIR knygelėje gali būti 4, 6, 14 arba 20 išplėšiamų lapų. Viena išplėšiamų lapų pora naudojama vienai susitariančiajai šaliai; išplėšiamų lapų skaičius rodo susitariančiųjų šalių, per kurias galima važiuoti tranzitu, skaičių, įskaitant išvykimo ir paskirties susitariančiąsias šalis.

Svarbu užtikrinti, kad būtų priimtos tik galiojančios TIR knygelės. TIR knygelių, kurias tarptautinė organizacija užregistravo kaip negaliojančias, sąrašą galima parsisiųsti iš jos elektroninės duomenų bazės.

Už TIR knygelių spausdinimą ir platinimą atsakinga IRU nustatė tam tikras saugumo priemones, siekdama užtikrinti, kad būtų galima atpažinti netikrą arba suklastotą TIR knygelę. Šios priemonės yra tokios:

- įspaustas sunkvežimio logotipas ant priekinės pusės viršelio;
- termochrominio spausdinimo rašalo naudojimas;
- brūkšninis kodas, atitinkantis raidinį skaitinį TIR knygelės numerį.

TIR konvencijos 12 straipsnis

Tačiau net ir tikra TIR knygelė gali negalioti, jeigu, pavyzdžiui, ją išdavusi asociacija jos nepasirašė ir nepatvirtino spaudu arba jeigu pasibaigė TIR knygelės viršelio 1 langelyje nurodytas galiojimo terminas.

Kaip ir atliekant bet kokį muitinį tikrinimą, prieš priimant TIR knygelę atliktinų patikrų mastas ir intensyvumas nustatomas remiantis rizikos analize. Atliekant šias patikras, įsitikinama, ar pakrautoms prekėms taikoma garantija (žr. IX.3.3 punktą).

IX.4.3. Transporto priemonės ir konteinerio saugumas

TIR konvencijos 2 priedas

Atsižvelgiant į muitinio tikrinimo savitarpio pripažinimą, ypač svarbu, kad išvykimo muitinės įstaiga įsitikintų, ar patvirtintas transporto priemonės arba konteinerio tinkamumas prekėms vežti su TIR knygele. Daugeliu atvejų, remiantis rizikos analize, apsiribojama transporto priemonės tinkamumo liudijimo tikrinimu. Tačiau taip pat reikėtų atminti, kad šiuos liudijimus galima lengvai suklastoti arba padirbti. Jeigu nėra tinkamumo liudijimo arba jis negalioja, TIR operacijos negalima pradėti.

IX.4.3.1. Rekomendacija naudoti gedimo kodų, įrašomų tinkamumo liudijime, sistemą

TIR konvencijos 2, 3 ir 4 priedai

2015 m. birželio 11 d. TIR konvencijos administracinis komitetas nusprendė rekomenduoti, kad muitinės, įrašydamos pastabas apie gedimus tinkamumo liudijimo 10 langelyje, ranka įrašomus gedimus papildytų kodais defekto rūšiai ir vietai žymėti. Toje rekomendacijoje nustatytą vienodą kodų sistemą turi naudoti visos Sąjungos muitinės. Tačiau tai, kad tinkamumo liudijimo 10 langelyje neįrašytas joks kodas, nėra kliūtis priimti tinkamumo liudijimą, jei įvykdytos TIR konvencijos 3 priedo sąlygos.

IX.4.4. Veiksmai, atliekami išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigoje

ĮA 276 straipsnis

TIR knygelės turėtojas arba jo atstovas turi net tik pateikti TIR knygelę, visus būtinus prie jos pridedamus dokumentus, transporto priemonę ir prekes, bet taip pat privalo pateikti TIR knygelės duomenis išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigai, įrašydamas juos į NCTS – išsiųsdamas deklaracijos duomenų pranešimą (IE015), vadovaudamasis elektroninėms tranzito deklaracijoms nustatytomis taisyklėmis ir kodais.

PDA C2 priedėlis

DA B priedas

TIR knygelės duomenų elementai, atitinkantys NCTS duomenų atributus, nurodyti IX.8.2 priede.

ĮA B priedas

Sąjungos paskirties arba išvežimo muitinės įstaigos, kurioms turi būti pateiktos prekės TIR operacijai užbaigti, nurodytos ES muitinės įstaigų duomenų bazėje. Svetainės adresas:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds2/col/col_search_home.jsp?Lang=en.

NCTS deklaraciją patvirtina automatiškai. Tvirtinant deklaraciją, per TTDB gali būti patikrinami ir TIR knygelės turėtojo

identifikavimo duomenys. Neteisingai arba nevisiškai užpildyta arba nesuderinama deklaracija atmetama pateikiant pranešimą apie deklaracijos atmetimą (IE016).

Jeigu muitinė deklaraciją priima, sistema sugeneruoja pagrindinį registracijos numerį (MRN), kuris priskiriamas TIR operacijai ir perduodamas TIR knygelės turėtojui ar jo atstovui pranešimu apie suteiktą MRN (IE028).

Deklaracijai suteikiamas statusas „priimta“. Išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga nustato terminą, per kurį prekės turi būti pateiktos paskirties arba išvežimo muitinės įstaigai (žr. IX.4.4.6 punktą), ir nusprendžia, ar tikrinti prekes ir (arba) transporto priemonę, įskaitant jos plombas.

Išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga patikrinti, ar TIR knygelės turėtojo identifikacinis numeris galioja, gali šiais būdais:

ĮA 276 straipsnis

- automatiškai, kai priima deklaraciją, per savo nacionalinę tranzito sistemą prisijungdama prie TTDB;
- rankiniu būdu per TTDB, prieš išleisdama prekes TIR operacijai atlikti;
- rankiniu būdu per TTDB, kai taikoma grįžtamoji procedūra, apibūdinta IX.8.4 priede.

Apie elektroninės deklaracijos taisymą, panaikinimą ir tikrinimą žr. šio vadovo IV dalies 2 skyrių.

IX.4.4.1. Tinkamas TIR knygelės naudojimas

Naudojant TIR knygelę, reikėtų vadovautis tinkamai užpildytos TIR knygelės pavyzdžiu. Nuoseklūs nurodymai, kaip pildyti TIR knygelę ir tvarkyti išplėšiamuosius lapus įvairiose muitinės įstaigose (išvykimo, tarpinėse ir paskirties), pateikiami IX.8.3 priede.

Išvykimo muitinės įstaiga taip pat turėtų skirti daug dėmesio ir tam, ar tinkamai užpildytas TIR knygelės viršelis.

IX.4.4.2. Rekomendacija naudoti SS kodą

TIR vadovo rezoliucijos ir rekomendacijos

1975 m. TIR konvencijos administracinis komitetas 2008 m. sausio 31 d. nusprendė rekomenduoti, kad TIR knygelės turėtojai, be prekių aprašymo, prekių manifesto TIR knygelės geltonajame išplėšiamajame lape (skirtame ne muitinei) 10 langelyje nurodytų ir

šešiaženklį SS kodą.

Sąjungos išvykimo muitinės įstaigos sutinka, kad SS kodas būtų įtrauktas ir į muitinei naudoti skirtus išplėšiamuosius TIR knygelės lapus, ir į elektroninius TIR knygelės duomenis.

Pažymėtina, kad TIR knygelės turėtojas SS kodo nurodyti neprivalo.

Jeigu SS kodas nurodytas, išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga turėtų patikrinti, ar nurodytas SS kodas sutampa su kodu, nurodytu kituose muitinės, komerciniuose arba transporto dokumentuose.

IX.4.4.3. Sąjungos prekių muitinio statuso įrodymas

DA 119 ir 127 straipsniai

ĮA 207 straipsnis

Jeigu su TIR knygele, kaip valstybėje narėje surašytu vienu transporto dokumentu, prekės atvežamos iš kitos valstybės narės per trečiosios šalies teritoriją, TIR knygelės turėtojas šalia savo parašo (10 langelis) ant visų atitinkamų išplėšiamųjų TIR knygelės prekių manifesto lapų gali nurodyti kodą T2L (arba T2LF, jeigu Sąjungos prekės siunčiamos į specialiąsias fiskalines teritorijas, iš tokių teritorijų arba iš vienos tokios teritorijos į kitą), kad įrodytų Sąjungos prekių muitinį statusą.

Jeigu TIR knygelėje nurodomos ir ne Sąjungos prekės, kodas T2L arba T2LF ir parašas įrašomi taip, kad būtų aiškiai matoma, kad jie susiję tik su Sąjungos prekėmis.

Išvykimo muitinės įstaiga patvirtina kodo T2L arba T2LF ant visų atitinkamų išplėšiamųjų TIR knygelės lapų tikrumą spaudu ir kompetentingo pareigūno parašu.

IX.4.4.4. Garantijos pateikimas

Norint, kad prekės būtų išleistos TIR operacijai atlikti, reikalinga garantija. TIR operacijų garantija yra galiojanti TIR knygelė. NCTS nurodomas garantijos tipas B ir TIR knygelės numeris. Daugiau informacijos apie garantijas pateikta IX.3 punkte.

IX.4.4.5. Transporto priemonių ir konteinerių plombavimas

TIR konvencijos 19 straipsnis

TIR konvencijos 2

Taip pat reikėtų atkreipti dėmesį į transporto priemonių ir konteinerių plombavimą. Itin svarbu patikrinti, kiek muitinės plombų turi būti uždėta ir tikslią jų vietą pagal tinkamumo liudijimą

priedas

(5 punktas) ir prie jo pridėtas nuotraukas (arba brėžinius). Išvykimo muitinės įstaiga, jeigu mano, kad tai būtina, gali uždėti daugiau plombų, kad užkirstų kelią bet kokiam neleidžiamam krovinių skyriaus atidarymui.

Išvykimo muitinės įstaiga plombas turi uždėti tinkamai, o įvežimo muitinės įstaiga turėtų kruopščiai patikrinti jau uždėtas plombas, kad nustatytų, ar būta kokių nors neteisėtų veiksmų. TIR sistemoje vietoje muitinės plombų naudoti eksportuotojo arba vežėjo plombas neleidžiama.

IX.4.4.6. Terminas

ĮA 276 ir 278 straipsniai

Išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga nustato terminą, per kurį prekes reikia pateikti paskirties arba išvežimo muitinės įstaigai.

Tos įstaigos nustatyto termino privalo laikytis valstybių narių, į kurių teritoriją prekės įvežamos atliekant tranzito operaciją, muitinės. Valstybės narės nustatyto termino pakeisti negali.

Jei prekės paskirties arba išvežimo muitinės įstaigai pateikiamos pasibaigus išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigos nustatytam terminui, laikoma, kad TIR knygelės turėtojas vykdytojas laikėsi šio termino, jei jis arba vežėjas paskirties arba išvežimo muitinės įstaigai priimtinu būdu įrodo, kad vėluojama ne dėl jo kaltės.

Nustatydama terminą, išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga atsižvelgia į:

- tai, kokia transporto priemonė bus naudojama;
- maršrutą;
- transporto ar kitų sričių teisės aktus, kurie gali turėti įtakos termino nustatymui (pavyzdžiui, socialinės arba aplinkos teisės aktai, darantys poveikį transporto rūšiai, transporto taisyklės, kuriomis reglamentuojamas vairuotojų darbo ir privalomo poilsio laikas);
- kai tinkama, visą informaciją, kurią pateikė TIR knygelės turėtojas.

IX.4.4.7. Prekių gabenimo atliekant TIR operaciją maršrutas

ĮA 275 straipsnis

Išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga, jeigu mano esant reikalinga (pavyzdžiui, vežamos didesnę riziką keliančios prekės), nustato vežimo maršrutą, atsižvelgdama į visą TIR knygelės turėtojo

pateiktą svarbią informaciją.

Nustatyti tikslų maršrutą, kurio turi būti laikomasi, neįmanoma, bet TIR knygelės 22 langelyje ir NCTS turėtų būti bent nurodytos valstybės narės, per kurias bus važiuojama tranzitu.

Apskritai tikėtina, kad prekės, ypač kai tokios prekės yra gyvi gyvūnai arba greitai gendančios prekės, atliekant TIR operaciją į paskirties vietą bus vežamos ekonomiškiausiu maršrutu.

IX.4.4.8. Prekių išleidimas TIR operacijai atlikti

ĮA 276 straipsnis

Prekės TIR operacijai atlikti išleidžiamos priėmus TIR knygelę ir atlikus reikiamas patikras. Išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga informuoja TIR knygelės turėtoją apie tai, kad prekės išleidžiamos TIR operacijai atlikti.

Išvykimo muitinės įstaiga TIR operacijos MRN įrašo į TIR knygelės šaknelės Nr. 1 2 langelį (po numeriu) ir grąžina ją TIR knygelės turėtojui arba jo atstovui.

DA 184 straipsnis

Nėra privaloma su prekėmis, kurios vežamos su TIR knygele, vežtis tranzito lydimąjį dokumentą (TLD) arba tranzito / saugumo lydimąjį dokumentą (TSLD), jeigu TIR knygelėje yra aiškiai įskaitomas MRN arba MRN muitinei pateikiamas kitu būdu (pavyzdžiui, kaip brūkšninis kodas arba rodomas elektroninio arba mobiliojo įrenginio ekrane).

Tačiau TIR knygelės turėtojas gali paprašyti išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigos pateikti jam TLD arba TSLD tos muitinės įstaigos nustatyta forma (išspausdintą arba elektroninį).

Išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga nuplėšia TIR knygelės išplėšiamąjį lapą Nr. 1, kuriame įrašytas MRN, ir jį pasilieka.

ĮA 276 straipsnis

Išleidžiant prekes, NCTS paskirties arba išvežimo muitinės įstaigai automatiškai išsiunčia pranešimą apie numatomą atvykimą (IE001). Be to, TIR knygelės turėtojui arba jo atstovui gali būti išsiųstas išorinio lygmens pranešimas apie išleidimą vežti tranzitu (IE029).

IX.4.5. Tarpinis pakrovimas

TIR konvencijos 18 straipsnis

Vežant prekes taikant TIR procedūrą, išvykimo ir paskirties muitinės įstaigų gali būti ne daugiau kaip keturios[92].

Jeigu pakeliui tarpinėje muitinės įstaigoje pakraunama papildomų prekių, TIR knygelės ir jos duomenų naudojimo atžvilgiu ta įstaiga turi veikti ir kaip paskirties arba išvežimo muitinės įstaiga, ir kaip išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga.

Turi būti laikomasi pirmiau IX.4.4 punkte apibūdintų procedūrų. Visų pirma NCTS užbaigiama ankstesnė operacija ir išsiunčiami pranešimai IE06 ir IE018 (žr. IX.5.3 punktą).

Pakrovus papildomų prekių, TIR knygelės turėtojas privalo NCTS pateikti naują deklaraciją, nurodydamas TIR knygelės duomenis, įskaitant visus ankstesnių siuntų duomenis (kaip antai pirminio dokumento registracijos numerį (MRN)). Pavyzdžių pateikta IX.8.9 priede.

IX.4.5.1. Laikinas TIR procedūros taikymo sustabdymas

TIR konvencijos 26 straipsnis

TIR konvencijos 2 ir 26 straipsnių pastabos

TIR konvencijos 26 straipsnio 2 dalis

TIR procedūros taikymo sustabdymas, net ir laikinas, reiškia, kad tai kelionės daliai netaikoma TIR garantija. TIR procedūros taikymas turi būti sustabdomas, kai prekės vežamos valstybės, kuri nėra TIR konvencijos susitariančioji šalis, teritorija. Jeigu TIR operacijos dalis atliekama vežant prekes ne keliais (pvz., plukdoma jūra taikant paprastesnę tranzito procedūrą arba ne tranzito procedūrą), TIR knygelės turėtojas gali prašyti muitinės sustabdyti TIR procedūros taikymą tai kelionės daliai ir atnaujinti jį užbaigus vežimo ne keliais dalį.

TIR konvencijos 26 straipsnio 3 dalis

Tokiais atvejais turi būti atliktos atitinkamai išvežimo ir įvežimo muitinės įstaigų patikros ir formalumai. Žr. IX.4.4 ir IX.5.3 punktus.

TIR konvencijos 2 ir 26 straipsnių pastabos

Tačiau vienos susitariančiosios šalies teritorijoje kelionės ne keliais (pvz., geležinkeliu) daliai TIR procedūra gali būti taikoma tais atvejais, jeigu muitinė turi galimybę atlikti tikrinimą ir formalumus, reikalingus procedūrai tinkamai pradėti ir užbaigti įvežimo ir išvežimo (ir prireikus paskirties) muitinės įstaigose.

[92] Jų galėtų būti ne daugiau kaip aštuonios, jeigu 2022 m. kovo mėn. įsigalios depozitaro pranešimu C.N.99.2021.TREATIES-XI.A.16 pateikti pakeitimai.

IX.4.6. Neatitiktys

IX.4.6.1. Neatitikčių vertinimas

Iš esmės yra trys su prekėmis susijusių neatitikčių ar pažeidimų rūšys, į kurias reikia atsižvelgti:

- prekių trūkumas,
- prekių perteklius,
- netinkamas prekių aprašymas.

Kokių priemonių bus imtasi nustačius neatitikčių, priklauso nuo to, ar pažeidimą nustato išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga ir ar pažeidimas susijęs ir su eksporto deklaracija.

IX.4.6.2. Išvykimo muitinės įstaigos nustatytos neatitiktys

TIR konvencijos 40 straipsnis

Pažeidimas, kurį išvykimo muitinės įstaiga nustato prieš priimdama TIR knygelę ir pateiktus TIR knygelės duomenis, laikomas pažeidimu, susijusiu su ankstesne muitinės procedūra, pvz., muitinio sandėliavimo, laikinojo saugojimo arba prekių išleidimo eksportuoti procedūra. Tai gali būti atvejis, kai neatitiktis yra susijusi su prekių aprašymu ir kiekiu, su ankstesne muitinės procedūra susijusią informaciją paprasčiausiai perkėlus į TIR knygelę ir jos duomenis.

Tačiau gali būti aplinkybių, kai pažeidimas laikytinas sukčiavimu ir buvo siekiama netinkamai pasinaudoti arba piktnaudžiauti TIR ir tranzito sistemomis, pvz., apibūdinus didesnę riziką keliančias prekes kaip kitas prekes. Tokiais atvejais būtų tinkama atsakingus asmenis nubausti pagal nacionalines taisykles.

IX.4.6.3. Įvežimo muitinės įstaigos nustatytos neatitiktys

TIR konvencijos 23 straipsnis

TIR konvencijos 24 straipsnis

Įvežimo muitinės įstaiga prekes, taikant TIR procedūrą vežamas užplombuotoje transporto priemonėje ar konteineryje, kelionės metu tikrina tik ypatingais atvejais. Jeigu atliekamas patikrinimas, ta muitinė likusiuose išplėšiamuosiuose TIR knygelės lapuose bei atitinkamose šaknelėse ir NCTS užregistruoja naujas uždėtas plombas ir prireikus nurodo tikrinimo rezultatus.

TIR konvencijos 8

Pažeidimą, kurį nustato įvežimo muitinės įstaiga, reikia vertinti pagal jo esmę. Jeigu užplombuotame kelių transporto priemonės

straipsnio 5 dalis

TIR konvencijos 8 straipsnio 7 dalis

SMK 79 straipsnis

krovinių skyriuje aptinkama nedeklaruotų prekių, TIR knygelės turėtojas yra pagrindinis tiesiogiai atsakingas asmuo, muitinės skolininkas. Dėl fiskalinių priežasčių užtikrinta suma padengiama pagal TIR knygelės garantiją ir atsakomybę prisiima garantuojančioji asociacija.

Jeigu dėl kokios nors priežasties negalima leisti tęsti TIR operacijos, nes, pvz., prekių importas uždraustas arba apribotas, tas prekes reikia sulaikyti pasienyje.

TIR konvencijos 8 straipsnio 5 dalis

Jeigu, kita vertus, TIR operacija gali būti tęsiama, likusiuose išplėšiamuosiuose TIR knygelės lapuose (langeliuose „Tarnybinės žymos“) turėtų būti įrašyti aptiktų prekių duomenys. Langelyje „Tarnybinės žymos“ turėtų būti įrašytas įrašas „Prekių perteklius: TIR konvencijos 8 straipsnio 5 dalis“, o po juo pateikiamas aptiktų prekių aprašymas ir nurodomas jų kiekis.

TIR knygelės turėtojas turi atitinkamai pataisyti duomenis NCTS, kad juos galėtų priimti įvežimo muitinės įstaiga.

Jeigu perteklinių prekių aptinkama ne užplombuotame krovinių skyriuje, jos laikomos kontrabandinėmis prekėmis, neteisėtai įvežtomis į Sąjungą, ir turi būti imtasi atitinkamų veiksmų. Tokiomis aplinkybėmis garantuojančioji asociacija neatsako už jokius muitus ir mokesčius, kurie gali būti priskaičiuoti, net jei vairuotojas ir TIR knygelės turėtojas ir gali būti laikomi muitinės skolininkais.

IX.5. Formalumai paskirties arba išvežimo muitinės įstaigoje

Šis punktas suskirstytas taip:

- įvadas (IX.5.1 punktas);
- TIR operacijos pripažinimas įvykdyta išvykimo muitinės įstaigoje (IX.5.2 punktas);
- veiksmai, atliekami paskirties arba išvežimo muitinės įstaigoje (IX.5.3 punktas);
- paskirties arba išvežimo muitinės įstaigos pasikeitimas (IX.5.4 punktas);
- incidentai kelionės metu ir protokolo naudojimas (IX.5.5

punktas);

- pažeidimai (IX.5.6 punktas);
- TIR knygelių kontrolės sistema (IX.5.7 punktas);
- tarpinis iškrovimas (IX.5.8 punktas);
- TIR knygelės naudojimas grąžinamoms prekėms (IX.5.9 punktas).

IX.5.1. Įvadas

Pagrindinė paskirties arba išvežimo muitinės įstaigų pareiga – užtikrinti greitą TIR operacijos užbaigimą.

IX.5.2. TIR operacijos pripažinimas įvykdyta išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigoje

TIR operacijos pripažinimas įvykdyta – labai svarbus išvykimo arba įvežimo šalies kompetentingų institucijų veiksmas, nes juo iš esmės baigiasi garantuojančiosios asociacijos atsakomybė.

TIR konvencijos 10 straipsnio 2 dalis

SMK 215 straipsnio 2 dalis

Tik tinkamai užbaigta TIR operacija gali būti pripažinta įvykdyta.

TIR konvencijos 1 straipsnio e punktas

TIR operacijos pripažinimas įvykdyta yra numanomas, nes išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga nepriima jokio oficialaus sprendimo ir nesiima jokių oficialių veiksmų. Be to, garantuojančiajai asociacijai nesiunčiama jokio oficialaus pranešimo operacijos pripažinimui įvykdyta patvirtinti. TIR knygelės turėtojas ir garantuojančioji asociacija gali manyti, kad TIR operacija pripažinta įvykdyta, jeigu negauna priešingo pranešimo.

IX.5.3. Paskirties arba išvežimo muitinės įstaigos atliekami veiksmai

ĮA 278–279 straipsniai

Per išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigos nustatytą terminą pateikus prekes, transporto priemonę, TIR knygelę ir TIR operacijos MRN, paskirties arba išvežimo muitinės įstaiga patikrina uždėtas plombas ir pagal MRN suranda duomenis NCTS ir juos užregistruoja.

Išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigai pranešama, kad siunta atvežta, – išsiunčiamas pranešimas apie atvykimą (IE006).

ĮA 277 straipsnis

Atlikusi visas reikiamas patikras remdamasi pranešime apie numatomą atvykimą (IE001) pateikta informacija, paskirties arba išvežimo muitinės įstaiga išsiunčia išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigai pranešimą apie tikrinimo rezultatus (IE018), kuriame nurodo atitinkamus kodus. Šiame pranešime taip pat pateikiama visa informacija, vežimo metu įrašyta į protokolą ir TIR knygelės šaknelėje Nr. 1. Tai gali būti informacija apie perkrovimą, naujas plombas arba incidentus arba nelaimingas atsitikimus (IX.5.5 punktas).

Paskirties muitinės įstaiga nuplėšia ir pasilieka abi TIR knygelės išplėšiamojo lapo Nr. 2 dalis, atitinkamai pažymi TIR knygelės šaknelę ir grąžina TIR knygelę TIR knygelės turėtojui.

ĮA 274 straipsnis

Jeigu išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigoje prekių išleidimas TIR operacijai atlikti užregistruotas NCTS, o atvežus prekes sistema paskirties arba išvežimo muitinės įstaigoje pasinaudoti negalima, paskirties arba išvežimo muitinės įstaiga atlieka reikiamas patikras ir užbaigia procedūrą, remdamasi TIR knygelės išplėšiamuoju lapu Nr. 2.

Paskirties arba išvežimo muitinės įstaiga duomenis į NCTS įveda vėliau, kai ši sistema vėl veikia, kad išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga galėtų NCTS užregistruoti operacijos pripažinimą įvykdyta.

ĮA 274 straipsnis

Jeigu prekės išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigoje išleistos TIR operacijai atlikti remiantis tik TIR knygele, bet neišsiuntus TIR operacijai reikalingų TIR knygelės duomenų, nes laikinai neveikia sistema, paskirties arba išvežimo muitinės įstaiga užbaigia procedūrą remdamasi TIR knygelės išplėšiamuoju lapu Nr. 2 ir grąžina atitinkamą jo dalį išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigai.

ĮA 279 straipsnio 4 dalis

Paskirties muitinės įstaiga turi patvirtinti TIR knygelę, užpildydama šaknelę Nr. 2 ir pasilikdama išplėšiamąjį lapą Nr. 2. Patvirtinusi TIR knygelę, paskirties muitinės įstaiga turi ją grąžinti TIR knygelės turėtojui. Jeigu TIR knygelės turėtojo nėra vietoje, TIR knygelė grąžinama asmeniui, kuris ją pateikė, laikant, kad jis veikia TIR knygelės turėtojo vardu.

IX.5.4. Paskirties arba išvežimo muitinės įstaigos pasikeitimas

TIR konvencijos 1 straipsnio l punktas

ĮA 278 straipsnio 3 dalis

Pagal TIR konvenciją TIR knygelės turėtojas prekes ir TIR knygelę gali pateikti kitai, nei deklaruota, paskirties arba išvežimo muitinės įstaigai ir joje užbaigti TIR operaciją. Tada ta įstaiga tampa paskirties arba išvežimo muitinės įstaiga.

NCTS rodoma, kad faktinė paskirties arba išvežimo muitinės įstaiga negavo su pateiktu MRN susijusio pranešimo apie numatomą atvykimą (IE001), tad ta muitinės įstaiga išsiunčia prašymą atsiųsti pranešimą apie numatomą atvykimą (IE002).

Išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga išsiunčia atsakymą dėl pranešimo apie numatomą atvykimą (IE003) ir perduoda duomenis pranešime apie numatomą atvykimą (IE001). Tada paskirties arba išvežimo muitinės įstaiga gali išsiųsti pranešimą apie atvykimą (IE006) ir atlikti tolesnius veiksmus (žr. IX.5.3 punktą).

Gavusi pranešimą apie atvykimą (IE006) išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga, persiųsdama pranešimą apie atvykimą (IE024), informuoja deklaruotą paskirties arba išvežimo muitinės įstaigą, kad prekės buvo atvežtos į kitą paskirties arba išvežimo muitinės įstaigą.

Išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga, neradusi operacijos pagal MRN, atsakyme dėl pranešimo apie numatomą atvykimą (IE003) nurodo priežastis (žymimas kodais 1–4), dėl kurių negali išsiųsti pranešimo apie numatomą atvykimą (IE001).

Tos priežastys gali būti šios:

kodas 1 – atliekant TIR operaciją vežama siunta jau buvo pateikta kitai paskirties arba išvežimo muitinės įstaigai;

kodas 2 – išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga nutraukė TIR operaciją;

kodas 3 – MRN nežinomas (dėl techninių priežasčių arba dėl pažeidimų);

kodas 4 – kitos priežastys.

(Kodų paaiškinimą žr. I.4.4.5 punkte.)

Paskirties arba išvežimo muitinės įstaiga išnagrinėja atmetimo priežastį ir, jeigu tai įmanoma atsižvelgiant į atmetimo priežastį, užbaigia TIR operaciją, nuplėšia ir pasilieka abi TIR knygelės išplėšiamojo lapo Nr. 2 dalis, atitinkamai pažymi TIR knygelės

šaknelę Nr. 2, atitinkamą išplėšiamojo lapo Nr. 2 dalį grąžina išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigai, o TIR knygelę – jos turėtojui

IX.5.5. Incidentai gabenant prekes ir protokolo naudojimas

TIR konvencijos 25 straipsnis

Jeigu dėl kelių eismo įvykio kelionės metu pažeidžiamos muitinės plombos arba sunaikinamos arba apgadinamos prekės, vežėjas turi nedelsdamas susisiekti su muitine arba, jeigu tai neįmanoma, su kitomis kompetentingomis šalies, kurioje yra siunta, institucijomis.

ĮA 277 straipsnis

Jei vežėjas buvo priverstas nukrypti nuo išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigos nustatyto maršruto dėl jam nepavaldžių aplinkybių arba jeigu incidentas arba kelių eismo įvykis, apibrėžtas TIR konvencijos 25 straipsnyje, įvyko Sąjungos muitų teritorijoje, vežėjas prekes, transporto priemonę, TIR knygelę ir MRN turi pateikti artimiausiai valstybės narės, kurios teritorijoje yra transporto priemonė, muitinei.

Atitinkamos institucijos per kuo trumpesnį laiką užpildo TIR knygelėje esančią protokolo formą.

Jeigu dėl kelių eismo įvykio būtina perkelti krovinį į kitą transporto priemonę, tai galima atlikti tik dalyvaujant atitinkamos institucijos atstovui. Ši institucija surašo protokolą.

TIR konvencijos 29 straipsnio aiškinamoji pastaba

Pakaitinės transporto priemonės arba konteinerio tinkamumas prekėms vežti su muitinės plombomis taip pat turi būti patvirtintas, nebent TIR knygelėje būtų įrašas „sunkiasvoris arba didelių gabaritų krovinys“.

Be to, ta transporto priemonė arba konteineris turi būti užplombuotas, o protokole turi būti pateikta informacija apie uždėtas plombas.

Jeigu negalima pasinaudoti patvirtinta transporto priemone arba konteineriu, prekės gali būti perkeltos į nepatvirtintą transporto priemonę arba konteinerį, jeigu užtikrinama derama apsauga. Pastaruoju atveju muitinė sprendžia, ar galima leisti toliau vežti prekes su TIR knygele toje transporto priemonėje arba konteineryje.

Gresiant pavojui, dėl kurio būtina tučtuojau iškrauti visą krovinį arba jo dalį, vežėjas gali imtis veiksmų savo iniciatyva, nelaukdamas, kol veiksmų imsis institucijos. Tokiu atveju vežėjas turi pateikti muitinei įrodymų, kad buvo priverstas imtis tokių

veiksmų, kad apsaugotų transporto priemonę arba konteinerį, arba krovinį. Įgyvendinus prevencines priemones ir išnykus pavojui, vežėjas nedelsdamas praneša apie tai muitinei, kad ji galėtų patikrinti faktus ir krovinį, užplombuoti transporto priemonę arba konteinerį ir užpildyti protokolą.

Paskirties arba išvežimo muitinės įstaiga išsiunčia pranešimą apie tikrinimo rezultatus (IE018), kuriame pateikia turimą informaciją apie incidentą, įrašytą protokole ir TIR knygelėje.

Protokolas nenuplėšiamas ir lieka TIR knygelėje.

IX.5.6. Paskirties arba išvežimo muitinės įstaigoje nustatyti pažeidimai

IX.5.6.1. Su prekėmis susiję pažeidimai

TIR konvencijos 8 straipsnio 5 dalis

Paskirties arba išvežimo muitinės įstaigos nustatytas pažeidimas turi būti vertinamas pagal jo esmę. Jeigu užplombuotame kelių transporto priemonės krovinių skyriuje rasta nedeklaruotų prekių, dėl fiskalinių priežasčių joms yra taikoma TIR knygelės garantija ir atsakomybę prisiima garantuojančioji asociacija. TIR knygelėje reikia padaryti atitinkamus įrašus išplėšiamojo lapo Nr. 2 27 langelyje ir šaknelės Nr. 2 5 langelyje.

Įrašomas įrašas „Prekių perteklius: TIR konvencijos 8 straipsnio 5 dalis“, po juo pateikiamas prekių aprašymas ir nurodomas jų kiekis. Naudodamasi NCTS, paskirties arba išvežimo muitinės įstaiga išsiunčia pranešimą apie tikrinimo rezultatus (IE018), kuriame nurodo kodą B, įrašo pastabą „laukiama, kol bus pašalintos neatitiktys“ ir paprašo išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigos atlikti tyrimą.

Tada išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigoje operacijai priskiriamas statusas „laukiama, kol bus pašalintos neatitiktys“.

Išsprendus klausimą, išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga praneša apie tai paskirties arba išvežimo muitinės įstaigai, išsiųsdama pranešimą apie pašalintas neatitiktis (IE020). Tada prekės išleidžiamos, o išvykimo muitinės įstaiga pripažįsta operaciją įvykdyta.

Jeigu pažeidimas susijęs su prekių trūkumu arba netinkamu jų aprašymu, reikia imtis panašių veiksmų dėl įrašų TIR knygelėje ir NCTS pranešimų siuntimo.

IX.5.6.2. Su plombomis susiję pažeidimai

Paskirties arba išvežimo muitinės įstaiga patikrina, ar uždėtos plombos tebėra nepažeistos. Jeigu plombos pažeistos arba jas bandyta nuimti, paskirties arba išvežimo muitinės įstaiga nurodo tai pranešime apie tikrinimo rezultatus (IE018), kurį išsiunčia išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigai.

Tokiais atvejais prieš informuodama išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigą, ta muitinės įstaiga, remdamasi pateiktais faktais, nustato, kokių priemonių reikėtų imtis (pvz., gali būti patikrintos prekės).

IX.5.6.3. Kiti pažeidimai

Jeigu pažeidimas laikytinas sukčiavimu ir buvo siekiama netinkamai pasinaudoti arba piktnaudžiauti TIR sistema, tikslinga imtis teisinių veiksmų atsakingų asmenų atžvilgiu.

IX.5.7. TIR knygelių kontrolės sistema

TIR konvencijos 6 straipsnio 2a dalis

TIR konvencijos 10 priedas

Administracinis komitetas yra įgaliojęs tarptautinę organizaciją sukurti TIR knygelių kontrolės sistemą, kuri užtikrintų veiksmingą tarptautinės garantijų sistemos organizavimą ir veikimą. Šiuo metu ši įgaliotoji organizacija yra Tarptautinė kelių transporto sąjunga (IRU); ji naudoja elektroninę kontrolės sistemą („SafeTIR“).

Paskirties muitinės įstaiga turi pasirūpinti, kad informacija apie TIR operacijos užbaigimą arba dalinį užbaigimą būtų pateikta NCTS.

Ši informacija perduodama, jeigu įmanoma, kasdien, naudojantis greičiausiomis turimomis ryšio priemonėmis. Apie visas paskirties muitinės įstaigai pateiktas TIR knygeles turi būti siunčiama bent ši informacija:

a) TIR knygelės numeris;

b) muitinės registre (apskaitoje) nurodyta data ir įrašo numeris;

c) paskirties muitinės įstaigos pavadinimas arba kodas;

d) data ir registracijos numeris, nurodytas TIR operacijos užbaigimo (išplėšiamojo lapo Nr. 2 24–28 langeliai) paskirties muitinės įstaigoje liudijime (jeigu skiriasi nuo nurodytų b

punkte);

e) ar operacija užbaigta visiškai, ar iš dalies;

f) užbaigimas patvirtintas su išlygomis arba be jų, nepažeidžiant TIR konvencijos 8 ir 11 straipsnių;

g) kita informacija arba dokumentai (neprivaloma);

TIR knygelės puslapio, kuriame patvirtintas operacijos užbaigimas, numeris.

IX.5.8. Tarpinis iškrovimas

TIR konvencijos 18 straipsnis

Vežant prekes taikant TIR procedūrą, išvykimo ir paskirties muitinės įstaigų gali būti ne daugiau kaip keturios[93].

Jeigu pakeliui tarpinėje muitinės įstaigoje dalis prekių iškraunama, TIR knygelės ir jos duomenų naudojimo atžvilgiu ta įstaiga turi veikti ir kaip paskirties muitinės įstaiga, ir kaip išvykimo muitinės įstaiga.

Turi būti laikomasi IX.5.3 punkte apibūdintų procedūrų. Visų pirma NCTS turėtų būti užbaigta ankstesnė operacija ir išsiunčiami pranešimai IE006 ir IE018.

Iškrovus dalį prekių, TIR knygelės turėtojas turi įkelti į NCTS naują deklaraciją, kurioje nurodomos likusios prekės. Pavyzdžių pateikta IX.8.9 priedo c punkte.

IX.5.9. Nepriimamiems TIR kroviniams taikoma tvarka

2 straipsnio aiškinamoji pastaba (0.2-1)

TIR vežimo operacija gali būti pradėta ir baigta toje pačioje šalyje, jeigu dalį kelio krovinys vežamas kitos susitariančiosios šalies teritorija.

TIR vadovo Geriausios patirties dalis

Tai taip pat gali būti taikoma ir tais atvejais, kai kita susitariančioji šalis neleidžia tęsti TIR vežimo operacijos savo teritorija (pvz., vežti tam tikras prekes draudžiama). Tokiais atvejais galimi du alternatyvūs scenarijai:

- įvežimo muitinės įstaiga atitinkamoje susitariančiojoje šalyje turėtų pradėti TIR operaciją ir nedelsdama patvirtinti, kad

[93] Nuo 2022 m. kovo mėn. jų galėtų būti iki aštuonių (žr. 90 išnašą).

operacija užbaigta, visų likusių išplėšiamų lapų langelyje „Tarnybinės žymos“ nurodydama tikslią atsisakymo priežastį. Tada TIR knygelės turėtojas grįžta į pirmesnės šalies išvežimo muitinės įstaigą ir prašo pakeisti TIR vežimo operacijos paskirties šalį ir muitinės įstaigą. Tuo tikslu TIR knygelės turėtojas paprašo, kad muitinė patvirtintų viršelio 1 puslapio 7 langelyje ir visų likusių išplėšiamųjų lapų 6 ir 12 langeliuose padarytus pakeitimus;

- įvežimo muitinės įstaiga toje susitariančiojoje šalyje atsisako patvirtinti TIR knygelę, kaip apibūdinta pirmiau. Tada TIR knygelės turėtojas grįžta į pirmesnės šalies išvežimo muitinės įstaigą ir prašo pakeisti TIR vežimo operacijos paskirties šalį ir muitinės įstaigą. Tuo tikslu TIR knygelės turėtojas paprašo, kad muitinė patvirtintų viršelio 1 puslapio 7 langelyje ir visų likusių išplėšiamųjų lapų 6 ir 12 langeliuose padarytus pakeitimus, ir dar paprašo, kad muitinė visų likusių išplėšiamųjų lapų langelyje „Tarnybinės žymos“ nurodytų, jog kitos šalies muitinė atsisakė priimti TIR knygelę.

TIR vežimo operacijai tęsti gali būti naudojama ta pati TIR knygelė (likusieji lapai).

IX.6. Tyrimo procedūra

Šis punktas suskirstytas taip:

- veiksmai, atliekami prieš pradedant tyrimą (IX.6.1 punktas);
- tyrimo procedūra (IX.6.2 punktas);
- alternatyvusis procedūros užbaigimo įrodymas (IX.6.3 punktas);
- skola ir jos išieškojimas (IX.6.4 punktas);
- reikalavimas garantuojančiajai asociacijai (IX.6.5 punktas);
- ĮA 163 ir 164 straipsnių taikymas (IX.6.6 punktas).

IX.6.1. Veiksmai, atliekami prieš pradedant tyrimą

Jeigu išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga iki termino, per kurį prekės turi būti pateiktos paskirties arba išvežimo muitinės įstaigai, pabaigos negauna pranešimo apie atvykimą (IE006), ji išsiunčia

prašymą informuoti apie statusą (IE904), kad patikrintų, ar įrašas paskirties arba išvežimo valstybės narės NCTS atitinka tą statusą. Sistema paskirties šalyje automatiškai patikrina statusą ir išsiunčia atsakymo dėl statuso pranešimą (IE905). Daugiau informacijos pateikta VII.2.5 punkte.

IX.6.2. Tyrimo procedūra

ĮA 280 straipsnis

Jeigu patikrintas, kaip nurodyta IX.6.1 punkte, statusas abiejose įstaigose sutampa ir netrūksta jokių pranešimų, išvykimo arba įvežimo valstybės narės kompetentingos institucijos arba pradeda tyrimo procedūrą, kad gautų TIR operacijai pripažinti įvykdyta reikalingą informaciją, arba, jeigu tai neįmanoma, nustato, ar atsirado skola muitinei, nustato skolininką ir valstybę narę, kuri atsakinga išieškoti skolą muitinei.

Daugiau informacijos apie elektroninę tyrimo procedūrą ir skolos išieškojimą pateikiama VII ir VIII dalyse.

Tačiau patartina, kad išvykimo arba įvežimo valstybės narės kompetentinga institucija, norinti pradėti tyrimo procedūrą kreipiantis į deklaruotą paskirties arba išvežimo muitinės įstaigą, patikrintų, ar elektroninėje kontrolės sistemoje, kurią tvarko tarptautinė organizacija pagal TIR konvencijos 10 priedą, yra įrašas apie operacijos užbaigimą.

Jeigu TIR operacija negali būti pripažinta įvykdyta ne vėliau kaip po 28 dienų nuo prašymo atlikti tyrimą išsiuntimo deklaruotai paskirties arba išvežimo muitinės įstaigai, išvykimo arba įvežimo valstybės narės muitinė paprašo, kad TIR knygelės turėtojas pateiktų įrodymą, kad TIR operacija buvo užbaigta, arba įrodymą dėl faktinės vietos, kurioje buvo padarytas nusižengimas arba pažeidimas, ir praneša apie tai garantuojančiajai asociacijai. Kaip prašymas TIR knygelės turėtojui arba jo atstovui gali būti siunčiama užklausa dėl neatvežtų prekių (IE140), o kaip atsakymas į jį – pranešimas, kuriame pateikiama informacija apie neatvežtas prekes (IE141).

Abiem atvejais TIR knygelės turėtojas turi pateikti įrodymą (operacijos užbaigimo arba vietos, kurioje padarytas pažeidimas) per 28 dienas nuo prašymo pateikimo dienos. TIR knygelės turėtojo prašymu šis laikotarpis gali būti pratęstas dar 28 dienoms.

Jeigu pasibaigus tam laikotarpiui:

- iš paskirties arba išvežimo muitinės įstaigos negaunama jokio atsakymo,
- paskirties muitinės įstaiga patvirtina arba paaiškėja, kad TIR knygelė nebuvo pateikta,
- nepateikiamas joks alternatyvusis įrodymas, kuris būtų priimtinas muitinei,
- nėra jokių įrodymų, kad TIR operacija buvo užbaigta arba
- jokia kita valstybė narė nepaprašė perduoti atsakomybės už skolos išieškojimą,

išvykimo arba įvežimo valstybės narės muitinė turi oficialiai pranešti garantuojančiajai asociacijai ir TIR knygelės turėtojui apie TIR operacijos nepripažinimą įvykdyta. Pranešimas gali būti išsiųstas tuo pat metu, jis turėtų būti siunčiamas paštu imantis visų įmanomų priemonių užtikrinti, kad adresatas gautų pranešimą.

Pranešimas bet kuriuo atveju turi būti pateiktas per vienus metus nuo TIR knygelės priėmimo dienos.

TIR konvencijos 11 straipsnio 1 dalis

ĮA 280 straipsnio 8 dalis

Jeigu kuriuo nors tyrimo procedūros etapu nustatoma, kad TIR operacija buvo užbaigta tinkamai, išvykimo arba įvežimo valstybės narės muitinė pripažįsta TIR operaciją įvykdyta ir nedelsdama informuoja apie tai garantuojančiąją asociaciją bei TIR knygelės turėtoją ir, jei aktualu, visas muitines, kurios galėjo inicijuoti skolos išieškojimo procedūrą.

IX.6.3. Alternatyvusis operacijos užbaigimo įrodymas

ĮA 281 straipsnis

Kaip alternatyvųjį TIR operacijos užbaigimo įrodymą išvykimo arba įvežimo valstybės narės muitinė gali priimti dokumentą, kurį patvirtino paskirties arba išvežimo valstybės narės, kurioje buvo pateiktos prekės, muitinė.

Šiame alternatyviojo įrodymo dokumente turi būti identifikuotos prekės ir patvirtinama, kad jos buvo pateiktos paskirties arba išvežimo muitinės įstaigai arba pristatytos įgaliotajam gavėjui.

TIR knygelės turėtojas arba garantuojančioji asociacija kaip alternatyvųjį įrodymą, kuris būtų priimtinas išvykimo arba įvežimo valstybės narės muitinei, taip pat gali pateikti vieną iš šių

dokumentų, kuriuose identifikuojamos prekės:

- valstybės narės muitinės, kuri nustato, kad prekės buvo fiziškai išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos, patvirtintą dokumentą arba išrašą;
- muitinės dokumentą, išduotą trečiojoje šalyje, kurioje prekėms įforminta muitinės procedūra;
- trečiojoje šalyje išduotą ir tos šalies muitinės patvirtintą dokumentą, kuriuo patvirtinama, kad prekės laikomos išleistomis į laisvą apyvartą toje šalyje.

Kaip įrodymą galima pateikti minėtų dokumentų kopiją, kurios tikrumą patvirtino institucijos.

ĮA 280 straipsnio 8 dalis

Už tyrimą atsakinga įstaiga turėtų pranešti TIR knygelės turėtojui ir garantuojančiajai asociacijai, ar pateiktas alternatyvusis įrodymas yra jai priimtinas TIR procedūros užbaigimo įrodymas. Už tyrimą atsakinga įstaiga taip pat turėtų pranešti TIR knygelės turėtojui apie visus procedūros pripažinimą įvykdyta pagrindžiančius įrodymus, kuriuos ta įstaiga nustatė vykdydama tyrimo procedūrą.

IX.6.4. Skola ir jos išieškojimas

Jeigu padarytas koks nors pažeidimas, dėl kurio atsiranda skola muitinei ir (arba) turi būti sumokėti kiti privalomieji mokėjimai, už skolos išieškojimo inicijavimą visų pirma yra atsakinga išvykimo arba įvežimo valstybės narės muitinė.

IX.6.4.1. Tiesiogiai atsakingo asmens (-ų) nustatymas

DA 78 straipsnis

Nesant TIR operacijos užbaigimo įrodymų, išvykimo arba įvežimo valstybės narės muitinė privalo per septynis mėnesius nuo paskutinės dienos, kurią prekės turėjo būti pateiktos paskirties arba išvežimo muitinės įstaigai, nustatyti vietą, kurioje atsirado skola muitinei. Taip pat ji privalo nustatyti skolininką ir už skolos išieškojimą atsakingą valstybę narę.

SMK 105 straipsnis

Praėjus tam septynių mėnesių laikotarpiui, skola muitinei per 14 dienų įregistruojama apskaitos sistemoje.

Tuo tikslu išvykimo arba įvežimo valstybės narės muitinė gali pasinaudoti bet kokia turima informacija, įskaitant informaciją, kurią pateikė garantuojančioji asociacija ir TIR knygelės turėtojas.

TIR konvencijos 11

Atsakingas asmuo arba asmenys nustatomi vadovaujantis

straipsnio 1 dalis

SMK 79, 84 ir 87 straipsniai

DA 77 straipsnis ir 78 straipsnis, ĮA 163 ir 311 straipsniai

bendrosiomis SMK, ĮA ir DA nuostatomis. Daugeliu atvejų tikėtina, kad skola muitinei atsirado arba dėl to, kad prekės buvo paimtos iš muitinės priežiūros, arba dėl pareigų, susijusių su TIR procedūros taikymu, nevykdymo. Už prekių pateikimą paskirties arba išvežimo muitinės įstaigai atsakingas TIR knygelės turėtojas, todėl numanoma, kad pirmiausia jis arba jo atstovas yra tiesiogiai atsakingas asmuo (asmenys).

Daugiau informacijos apie elektroninę skolos išieškojimo procedūrą pateikiama VIII dalyje.

IX.6.4.2. Skolos ir (arba) kitų privalomųjų mokėjimų išieškojimas

TIR konvencijos 11 straipsnio 2 dalis

Išieškant skolą iš atsakingo asmens arba asmenų, laikomasi standartinių procedūrų (žr. VIII dalį). Pagal TIR konvenciją kompetentingos institucijos turi pareikalauti, kad atsakingas asmuo arba asmenys sumokėtų mokėtinus muitus ir mokesčius. Tačiau tais atvejais, kai TIR knygelės turėtojas yra trečiosios šalies rezidentas, ne visada įmanoma sėkmingai užtikrinti mokėtinų mokesčių sumokėjimą. TIR konvencijoje tai pripažinta, nurodant, jog jos reikalauja, jei įmanoma, kad juos sumokėtų atsakingas asmuo.

Žodžių junginiu „jei įmanoma“ norima pasakyti, kad kompetentingos institucijos turi stengtis išreikalauti skolą. Dedant šias pastangas, turėtų būti bent pateiktas oficialus reikalavimas sumokėti. Reikalavimas turėtų būti adresuotas asmeniui.

Jeigu nesumokama per vieną mėnesį nuo pranešimo skolininkui apie skolą dienos, reikalaujama, kad sumą, neviršijančią garantijos ribos, sumokėtų garantuojančioji asociacija.

IX.6.5. Reikalavimas garantuojančiajai asociacijai

TIR konvencijos 11 straipsnio 3 dalis

Reikalavimas garantuojančiajai asociacijai gali būti pateiktas ne anksčiau kaip po vieno mėnesio nuo pranešimo apie operacijos nepripažinimą įvykdyta dienos ir per dvejus metus nuo pranešimo dienos. Reikėtų pasirūpinti, kad reikalavimas nebūtų pateiktas pirma laiko (tai yra prieš pasibaigiant vieno mėnesių terminui), nes tai gali pakenkti reikalavimo galiojimui.

Jeigu nėra jokios perspektyvos išieškoti skolą iš atsakingo asmens arba asmenų ir jeigu faktinė nusižengimo arba pažeidimo padarymo vieta nežinoma, taikomas ankstesnis iš šių dviejų terminų. Vėlesnis terminas taikomas, jeigu yra reali perspektyva išieškoti skolą iš

atsakingo asmens arba asmenų.

Žinoma, kad apie visus reikalavimus, pateiktus nacionalinei garantuojančiajai asociacijai, informuojama IRU. Tai IRU suteikia galimybę patikrinti reikalavimų pagrįstumą. Todėl svarbu, kad visi reikalavimai būtų pagrįsti patvirtinamaisiais dokumentais, kuriuose bent būtų įrodyta, kad dėl pažeidimo susidarė mokėtina importo muitų ir mokesčių suma, kad skolininkas nustatytas, kad skolininko atžvilgiu imtasi veiksmų, kad jis sumokėtų mokėtinus mokesčius, ir kad pranešimai nusiųsti tinkamai ir laiku.

IX.6.6. ĮA 163 ir 164 straipsnių taikymas

Taikant TIR procedūrą, Sąjungos muitų teritorija laikoma viena teritorija, todėl ne visada lengva nustatyti, kuri valstybė narė kompetentinga spręsti klausimus dėl pažeidimų, padarytų vykdant procedūrą, ir kitus klausimus. Todėl laikoma, kad IX.6.2 punkte nurodyti pranešimai apie operacijos nepripažinimą įvykdyta taip pat išsiųsti visoms Sąjungos garantuojančiosioms asociacijoms.

IX.6.6.1. Atsakomybės už skolos išieškojimą perdavimas

ĮA 167 straipsnio 1 dalis

TIR konvencijos 1 straipsnio o punktas

TIR konvencijos 11 straipsnio 2 dalis

TIR konvencijos 11 straipsnio 1 dalis

Jeigu paaiškėja, kad atsakomybę už skolos išieškojimą reikia perduoti kitai valstybei narei, išieškojimo procedūrą pradėjusi, arba prašančioji, valstybė narė turi nusiųsti valstybei narei, kuriai adresuojamas prašymas dėl išieškojimo, visus reikiamus dokumentus. Reikiamų dokumentų sąvoka apima visą išieškojimo procedūrą pradėjusios valstybės narės ir jos nacionalinės garantuojančiosios asociacijos tarpusavio korespondenciją.

TIR konvencijos 11 straipsnio 2 dalis

TIR konvencijos 11 straipsnio 3 dalis

Jeigu šis susirašinėjimas susijęs su svarbia informacija, kurią pirminė garantuojančioji asociacija pateikė dėl pranešimo galiojimo, valstybė narė, kuriai adresuotas prašymas, turi nuspręsti, ar ji gali pareikšti reikalavimą savo garantuojančiajai asociacijai. Jeigu reikalavimas sumokėti apskundžiamas, valstybės narės, kuriai adresuotas prašymas, garantuojančioji asociacija gali panaudoti šią korespondenciją, kad paremtų savo argumentus dėl reikalavimo, kurį valstybė narė, kuriai adresuotas prašymas, pateikė pagal tos šalies civilinę teisę, apskundimo.

IX.7. Įgaliotasis gavėjas

Šis punktas suskirstytas taip:

- įvadas (IX.7.1 punktas);
- įgaliojimas pažeisti ir nuimti muitinės plombas (IX.7.2 punktas);
- prekių atvežimas (IX.7.3 punktas);
- TIR knygelės pateikimas (IX.7.4 punktas);
- TIR knygelės patvirtinimas ir grąžinimas turėtojui (IX.7.5 punktas).

IX.7.1. Įvadas

Pagal bendrąją taisyklę prekės, kurioms įforminta TIR procedūra, turi būti pateiktos paskirties muitinės įstaigai, kartu pateikiama transporto priemonė, TIR knygelė ir TIR operacijos MRN.

Tačiau įgaliotasis gavėjas gali priimti prekes savo patalpose arba kitoje patvirtintoje vietoje ir nereikia jų, transporto priemonės, TIR knygelės ir TIR operacijos MRN pateikti paskirties muitinės įstaigai.

SMK 230 straipsnis

DA 186–187 straipsniai

Įgaliotajam gavėjui taikomos TIR procedūros grindžiamos galiojančiomis Sąjungos arba bendrąja tranzito procedūromis. Taigi turi būti laikomasi VI dalyje apibūdintų procedūrų.

ĮA 282 straipsnis

Palyginti su standartine TIR operacija, leidimas naudotis įgaliotojo gavėjo statusu vykdant TIR operacijas taikomas tik toms TIR operacijoms, kurių galutinė iškrovimo vieta yra tame leidime nurodytos patalpos.

IX.7.2. Įgaliojimas pažeisti ir nuimti muitinės plombas

ĮA 282 straipsnis

Muitinio tikrinimo savitarpio pripažinimas yra vienas iš TIR procedūros taikymo principų, o muitinės plombų uždėjimas ir nuėmimas yra esminis jo elementas. Todėl leidime turėtų būti aiškiai nurodyta, kad atitinkamam TIR knygelės turėtojui arba jo atstovui leidžiama pažeisti ir nuimti muitinės plombas.

Jokiomis aplinkybėmis įgaliotasis gavėjas negali nuimti muitinės plombų, negavęs paskirties muitinės įstaigos leidimo, t. y. leidimo iškrauti pranešimo (IE043).

IX.7.3. Prekių atvežimas

ĮA 282 straipsnis

Įgaliotasis gavėjas, išsiųsdamas pranešimą apie atvykimą (IE007), apie prekių atvežimą informuoja paskirties muitinės įstaigą pagal leidime nustatytas sąlygas. Taigi prireikus kompetentingos institucijos turi galimybę atlikti tikrinimą prieš gavėjui iškraunant prekes.

Išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigai pranešama, kad siunta atvežta, siunčiant pranešimą apie atvykimą (IE006).

Paskirties muitinės įstaiga leidžia iškrauti prekes, išsiųsdama leidimo iškrauti pranešimą (IE043), jeigu neketina patikrinti krovinio prieš iškrovimą. Įgaliotasis gavėjas nuima plombas, patikrina ir iškrauna prekes, lygindamas jas su TIR knygelėje ir leidimo iškrauti pranešime pateikta informacija, įrašo duomenis apie iškrautas prekes į savo registrus ir ne vėliau kaip trečią dieną nuo prekių atvežimo išsiunčia paskirties muitinės įstaigai pastabų dėl iškrovimo pranešimą (IE044). Šiame pranešime pateikiama informacija apie visus pastebėtus pažeidimus.

IX.7.4. TIR knygelės pateikimas

ĮA 282 straipsnis

TIR knygelė ir TIR operacijos MRN turi būti pateikti paskirties muitinės įstaigai per leidime nurodytą terminą, kad TIR operacija būtų patvirtinta ir užbaigta.

IX.7.5. TIR knygelės patvirtinimas ir grąžinimas jos turėtojui

ĮA 279 straipsnio 4 dalis

Paskirties muitinės įstaiga turi patvirtinti TIR knygelę, užpildydama šaknelę Nr. 2 ir pasilikdama išplėšiamąjį lapą Nr. 2. Patvirtinusi TIR knygelę, paskirties muitinės įstaiga turi ją grąžinti TIR knygelės turėtojui arba jo atstovui.

TIR konvencijos 28 straipsnio pastaba

Paskirties muitinės įstaiga įrašo pranešimą apie tikrinimo rezultatus (IE018) į NCTS ir perduoda duomenis, kaip nurodyta IX.5.7 punkte.

IX.8. IX dalies priedai

IX.8.1. Pagrindiniai centrai Sąjungoje[94]

Naujausią šių centrų sąrašą galima rasti šiuo adresu:

EUROPA **https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-procedures/what-is-customs-transit/common-union-transit_en**

94 Visas TIR centrų sąrašas skelbiamas adresu http://www.unece.org/tir/focalpoints/login.html.

IX.8.2. Atitikties lentelė

TIR langelio turinys	NCTS laukelio pavadinimas
Išvykimo šalis (-ys) (viršelio 6 langelis)	Išsiuntimo šalis (15 langelis)
Paskirties šalis (-ys) (viršelio 7 langelis)	Paskirties šalis (17 langelis)
Transporto priemonių registracijos Nr. (viršelio 8 langelis)	Išvykstanti transporto priemonė (18 langelis)
Transporto priemonių tinkamumo liudijimas (-ai) (viršelio 9 langelis)	Pateikiami dokumentai / sertifikatai (44 langelis)
Konteinerio (-ių) Nr. (viršelio 10 langelis)	Konteineris (19 langelis), Konteinerio Nr. (31 langelis)
TIR knygelės Nr. (lakšto 1 langelis)	Pateikiamo dokumento nuoroda (44 langelis)
TIR knygelės turėtojas (lakšto 4 langelis)	Verslininkas procedūros vykdytojas (50 langelis), EORI kodas, TIR knygelės turėtojo identifikacinis numeris, kaip nustatyta pagal TIR knygelės viršelio 3 langelio pildymo reikalavimus (žr. IX.8.3 priedą).
Išvykimo šalis (-ys) (lakšto 5 langelis)	Išsiuntimo šalis (15 langelis)
Paskirties šalis (-ys) (lakšto 6 langelis)	Paskirties šalis (17 langelis)
Transporto priemonių registracijos Nr. (lakšto 7 langelis)	Išvykstanti transporto priemonė (18 langelis)
Pridedami dokumentai (lakšto 8 langelis)	Pateikiami dokumentai / sertifikatai (44 langelis)
Konteineriai, pakuočių žymos ir numeriai (lakšto 9 langelis)	Konteinerio Nr. (31 langelis), pakuočių ženklai ir numeriai (31 langelis)
Pakuočių ir prekių kiekis ir rūšis, prekių aprašymas (lakšto 10 langelis)*	Pakuočių rūšis (31 langelis), pakuočių skaičius (31 langelis), prekės Nr. (32 langelis), žodinis aprašas (31 langelis), SS kodas (33 langelis)
Bruto masė (lakšto 11 langelis)	Bruto masė (35 langelis)
Deklaracijos pateikimo vieta ir data (lakšto 14 langelis)	Deklaracijos pateikimo data (C langelis)
Plombų skaičius ir identifikavimo duomenys (lakšto 16 langelis)	Plombų skaičius, plombų identifikavimo duomenys (D langelis)

* Pagal TIR knygelės naudojimo taisykles šiame langelyje įrašoma „sunkiasvoris arba didelių gabaritų krovinys“ pagal TIR konvencijos 1 straipsnio p punktą. Tas pats taikoma ir tais atvejais, kai pagal KĮN 319 straipsnį naudojamas kodas T2L.

TIR langelio turinys	NCTS laukelio pavadinimas
Išvykimo arba įvežimo įstaiga (lakšto 18 langelis)	Išvykimo įstaigos kodas (C langelis)
Tranzito terminas (lakšto 20 langelis)	Terminas (D langelis)
Registracijos išvykimo muitinės įstaigoje Nr. (lakšto 21 langelis)	Pagrindinis registracijos numeris (MRN)
Paskirties įstaiga (lakšto 22 langelis)	Paskirties muitinės įstaiga (53 langelis), pranešimo IE001 adresatas
Gavėjas (pateikti dokumentai)	Verslininkas gavėjas (8 langelis)

IX.8.3. TIR knygelės pildymas

TIR knygelės langelių pildymas

7.2 dalis. Geriausia TIR knygelių naudojimo patirtis, TIR vadovo I priedas

Viršelio 1 puslapį pildo asociacija arba TIR knygelės turėtojas

1 langelis Galiojimo pabaigos data (dd/mm/mmmm formatu), po kurios TIR knygelė negali būti pateikta ir priimta išvykimo muitinės įstaigoje. Jeigu išvykimo muitinės įstaiga priėmė TIR knygelę paskutinę galiojimo termino dieną arba anksčiau, knygelė galioja iki TIR operacijos užbaigimo paskirties muitinės įstaigoje. [Pastaba. Šiame langelyje neleidžiama daryti jokių taisymų]

2 langelis Knygelę išdavusios nacionalinės asociacijos pavadinimas.

3 langelis TIR knygelės turėtojo identifikacinis numeris, pavadinimas (vardas ir pavardė), adresas ir šalis. Garantuojančioji asociacija TIR knygelės turėtojui suteikia individualų unikalų toliau nurodyto suderinto formato identifikacinį numerį: AAA/BBB/XX…X, čia AAA – triraidis šalies, kurioje asmeniui suteiktas leidimas naudoti TIR knygelę, kodas, BBB – triženklis nacionalinės asociacijos, suteikiančios leidimą TIR knygelės turėtojui, kodas, o XX…X – eilės numeris (ne daugiau kaip 10 skaitmenų) asmeniui, kuriam suteiktas leidimas naudoti TIR knygelę, identifikuoti.

4 langelis Knygelę išdavusios asociacijos spaudas ir parašas.

5 langelis Tarptautinės organizacijos sekretoriaus parašas (patvirtintas spaudu).

6 langelis Šalis (-ys), kurioje pradedama prekių krovinio arba krovinio dalies TIR vežimo operacija.

7 langelis Šalis (-ys), kurioje baigiama prekių krovinio arba krovinio dalies TIR vežimo operacija.

8 langelis Kelių transporto priemonės (-ių) – ne tik motorinės transporto priemonės (pvz., vilkiko), bet ir priekabos ar puspriekabės, kurią velka tokia transporto priemonė, – registracijos numeris. Jeigu nacionalinės teisės aktuose nenumatyta priekabų ir puspriekabių registracija, vietoj registracijos numerio nurodomas identifikacinis arba gamintojo numeris.

9 langelis TIR tinkamumo liudijimo (-ų) Nr. ir data.

10 langelis Konteinerio (-ių) Nr., jeigu taikoma.

11 langelis Įvairios pastabos, pvz., įrašas „sunkiasvoris arba didelių gabaritų krovinys“.

12 langelis TIR knygelės turėtojo arba jo atstovo parašas.

Išplėšiamasis lapas Nr. 1 / Nr. 2 (geltonas), skirtas ne muitinei

TIR knygelės turėtojas turi užpildyti geltonąjį išplėšiamąjį lapą. Lakšto turinys turi sutapti su 1–20 išplėšiamųjų lapų, t. y. baltų ir žalių lakštų, turiniu. Paprastai muitinė savo pastabų šiame lakšte neįrašo, išskyrus atvejus, kai TIR knygelės turėtojas prašo patvirtinti pakeitimus.

TIR vadovo rezoliucijos ir rekomendacijos TIR konvencijos administracinis komitetas 2008 m. sausio 31 d. nusprendė rekomenduoti, kad TIR knygelės turėtojai, be prekių aprašymo, prekių manifesto TIR knygelės geltonajame išplėšiamajame lape (skirtame ne muitinei) 10 langelyje nurodytų ir šešiaženklį SS kodą.

Sąjungos išvykimo muitinės įstaigos sutinka, kad SS kodas būtų įtrauktas ir į muitinei naudoti skirtus išplėšiamuosius TIR knygelės lapus.

Pažymėtina, kad TIR knygelės turėtojas SS kodo nurodyti neprivalo.

Jeigu SS kodas nurodytas, išvykimo arba įvežimo (tarpinė) muitinės įstaiga turėtų patikrinti, ar nurodytas SS kodas sutampa su kodu, nurodytu kituose muitinės, komerciniuose arba transporto dokumentuose.

Išplėšiamasis lapas Nr. 1 (baltas), pildo TIR knygelės turėtojas

1 langelis TIR knygelės numeris.

2 langelis Įstaiga (-os), kurioje pradedama prekių krovinio arba krovinio dalies TIR vežimo operacija. Išvykimo muitinės įstaigų gali būti nuo vienos iki trijų, priklausomai nuo to, kiek yra paskirties muitinės įstaigų (12 langelis). Išvykimo ir paskirties muitinės įstaigų iš viso turi būti ne daugiau kaip keturios.

3 langelis Tarptautinės organizacijos pavadinimas ir (arba) logotipas.

4 langelis TIR knygelės turėtojo identifikacinis numeris, pavadinimas (vardas ir pavardė), adresas ir šalis. Daugiau informacijos žr. viršelio 3

langelį.

5 langelis Šalis (-ys), kurioje pradedama prekių krovinio arba krovinio dalies TIR vežimo operacija.

6 langelis Šalis (-ys), kurioje baigiama prekių krovinio arba krovinio dalies TIR vežimo operacija.

7 langelis Kelių transporto priemonės (-ių) – ne tik motorinės transporto priemonės, bet ir priekabos ar puspriekabės, kurią velka tokia transporto priemonė, – registracijos numeris. Jeigu nacionalinės teisės aktuose nenumatyta priekabų ir puspriekabių registracija, vietoj registracijos numerio nurodomas identifikacinis arba gamintojo numeris.

8 langelis Pagal TIR knygelių naudojimo taisyklių 10 punkto c papunktį arba 11 punktą prie TIR knygelės gali būti pridedami papildomi dokumentai. Tokiu atveju išvykimo muitinės įstaiga turėtų prisegti juos prie TIR knygelės segikliu arba kitu įtaisu ir patvirtinti juos spaudu taip, kad juos nuėmus ant TIR knygelės liktų pastebimų pėdsakų. Kad šių dokumentų nebūtų galima pakeisti kitais, išvykimo muitinės įstaiga turėtų spaudu pažymėti kiekvieną pridėtų dokumentų lapą. Dokumentai turėtų būti prisegami prie viršelio (arba geltonojo lapo) ir prie kiekvieno TIR knygelės išplėšiamojo lapo. Tų dokumentų duomenys nurodomi šiame langelyje.

9 langelis a) Krovinių skyriaus (-ių) arba konteinerio (-ių) (jeigu taikoma) identifikacinis (-iai) numeris (-iai).

b) Pakuočių arba prekių identifikacinės žymos arba numeriai.

10 langelis Pakuočių arba prekių kiekis ir rūšis, prekių aprašymas. Prekių aprašyme turėtų būti nurodytas jų prekinis pavadinimas (televizoriai, vaizdo grotuvai, kompaktinių plokštelių grotuvai ir pan.) ir pagal jį turi būti įmanoma jas aiškiai identifikuoti. Bendrieji pavadinimai, kaip antai elektronikos prekės, buities prietaisai, drabužiai, interjero prekės, kaip prekių aprašymas nepriimtini. Čia taip pat gali būti įrašytas, kaip rekomenduojama, SS kodas (iš geltonojo lapo). Be to, prekių manifeste turi būti nurodytas pakuočių, susijusių su kiekvienu prekių aprašymu, skaičius. Jei vežamos nesupakuotos prekės, turi būti deklaruotas prekių kiekis.

11 langelis Bruto masė kilogramais (kg).

12 langelis Pakuočių, kurias numatyta pristatyti įvairiose paskirties muitinės įstaigose, numeriai, bendras pakuočių skaičius ir minėtų įstaigų

pavadinimai (vietos). Paskirties muitinės įstaigų gali būti nuo vienos iki trijų, priklausomai nuo to, kiek yra išvykimo muitinės įstaigų (2 langelis). Išvykimo ir paskirties muitinės įstaigų iš viso turi būti ne daugiau kaip keturios.

13–15 langeliai Vieta ir data, TIR knygelės turėtojo arba jo atstovo parašas. Užpildydamas šį langelį, TIR knygelės turėtojas prisiima atsakomybę už TIR knygelėje nurodytos informacijos tikrumą. Šie įrašai turėtų būti padaryti visuose išplėšiamuosiuose TIR knygelės lapuose.

Išplėšiamasis lapas Nr. 1 (baltas), pildo muitinė

Tarnybinės žymos Visa informacija, galinti palengvinti muitinį tikrinimą, pvz., ankstesnio muitinės dokumento numeris ir kt.

16 langelis Uždėtų plombų arba identifikacinių ženklų skaičius ir identifikaciniai duomenys. Paskutinė išvykimo muitinės įstaiga nurodo šią informaciją visuose likusiuose išplėšiamuosiuose lapuose.

17 langelis Data (dd/mm/mmmm formatu), kompetentingo išvykimo muitinės įstaigos pareigūno spaudas ir parašas. Paskutinės išvykimo muitinės įstaigos pareigūnas pasirašo 17 langelyje po manifestu visuose likusiuose išplėšiamuosiuose lapuose ir uždeda spaudą su data.

18 langelis Išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigos pavadinimas.

19 langelis Jeigu pradėjus TIR operaciją nustatoma, kad plombos arba kiti identifikaciniai ženklai nepažeisti, atitinkamame langelyje turėtų būti įrašytas simbolis X. Pirmoji išvykimo muitinės įstaiga šio langelio nepildo.

20 langelis Tranzito terminas (data dd/mm/mmmm formatu ir atitinkamais atvejais laikas), per kurį TIR knygelė kartu su kelių transporto priemone, transporto priemonių junginiu arba konteineriu turi būti pateikta išvežimo arba paskirties muitinės įstaigai.

21 langelis Išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigos identifikaciniai duomenys ir muitinės registre TIR operacijai priskirtas registracijos numeris.

22 langelis Įvairi informacija, pvz., tarpinė muitinės įstaiga arba paskirties muitinės įstaiga, kuriai turi būti pateiktos prekės. Jeigu reikia, čia gali būti nurodytas nustatytas maršrutas.

23 langelis Data (dd/mm/mmmm formatu), išvykimo arba įvežimo muitinės

įstaigos kompetentingo pareigūno spaudas ir parašas.

Šaknelė Nr. 1 (balta), pildo muitinė

1 langelis Išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigos identifikaciniai duomenys.

2 langelis Pagrindinis registracijos numeris (MRN) ar kitas registracijos numeris, suteiktas TIR operacijai.

3 langelis Jei taikoma, uždėtų plombų arba identifikacinių ženklų skaičius ir identifikaciniai duomenys.

4 langelis Jeigu pradėjus TIR operaciją nustatoma, kad plombos arba kiti identifikaciniai ženklai nepažeisti, atitinkamame langelyje turėtų būti įrašytas simbolis X. Pirmoji išvykimo muitinės įstaiga šio langelio nepildo.

5 langelis Įvairi informacija, pvz., tarpinė muitinės įstaiga arba paskirties muitinės įstaiga, kuriai turi būti pateiktos prekės. Jeigu reikia, čia gali būti nurodytas nustatytas maršrutas.

6 langelis Data (dd/mm/mmmm formatu), išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigos kompetentingo pareigūno spaudas ir parašas.

1 šaknelė Jeigu TIR operacija pradedama neišsiuntus TIR knygelės duomenų (grįžtamoji procedūra (veiklos tęstinumo procedūra), IX.8.4 priedas), spaudas (pavyzdys pateiktas IX.8.6 priede) uždedamas ant šaknelės Nr. 1 taip, kad būtų aiškiai matomas.

Išplėšiamasis lapas Nr. 2 (žalias), pildo TIR knygelės turėtojas

Išplėšiamojo lapo Nr. 2 1–23 langeliai pildomi taip, kaip ir atitinkami išplėšiamojo lapo Nr. 1 langeliai.

Išplėšiamasis lapas Nr. 2 (žalias), pildo muitinė

24 langelis Paskirties arba išvežimo muitinės įstaigos identifikaciniai duomenys.

25 langelis Jeigu nustatoma, kad plombos ar kiti identifikaciniai ženklai nepažeisti, atitinkamame langelyje turėtų būti įrašytas simbolis X.

26 langelis Iškrautų pakuočių skaičius. Pildo tik paskirties muitinės įstaigos, o ne išvežimo įstaigos.

27 langelis Šis langelis turėtų būti pildomas tik tais atvejais, jeigu nustatyta su

TIR vežimu susijusių pažeidimų, nelaimingų atsitikimų arba incidentų. Tokiais atvejais turėtų būti įrašyta raidė R ir aiškiai apibūdinta išlyga. Jeigu muitinė tvirtina TIR operacijų, kurioms daromos sistemingos nenurodytos išlygos, užbaigimą, ji turėtų nurodyti priežastis.

28 langelis Data (dd/mm/mmmm formatu), paskirties arba išvežimo muitinės įstaigos kompetentingo pareigūno spaudas ir parašas.

Jeigu TIR operacija pradėta neišsiuntus TIR knygelės duomenų (grįžtamoji procedūra (veiklos tęstinumo procedūra), IX.8.4 priedas), grąžinama atitinkama išplėšiamojo lapo Nr. 2 dalis – kitoje išplėšiamojo lapo pusėje įrašomas išvykimo arba įvežimo (tarpinės) valstybės narės muitinės atgalinis adresas, o langelyje „Tarnybinės žymos“ uždedamas NCTS grįžtamosios procedūros spaudas (pavyzdys pateiktas IX.8.6 priede).

Šaknelė Nr. 2 (žalia), pildo muitinė

1 langelis Paskirties arba išvežimo muitinės įstaigos identifikaciniai duomenys.

2 langelis Jeigu nustatoma, kad plombos ar kiti identifikaciniai ženklai nepažeisti, atitinkamame langelyje turėtų būti įrašytas simbolis X.

3 langelis Iškrautų pakuočių skaičius. Pildo tik paskirties muitinės įstaigos, o ne išvežimo muitinės įstaigos.

4 langelis Jeigu taikoma, naujų uždėtų plombų arba naujų identifikacinių ženklų skaičius ir identifikaciniai duomenys.

5 langelis Kaip ir išplėšiamojo lapo Nr. 2 27 langelis, šis langelis turėtų būti pildomas tik tais atvejais, jeigu nustatyta su TIR vežimu susijusių pažeidimų, nelaimingų atsitikimų arba incidentų. Tokiais atvejais turėtų būti įrašyta raidė R ir aiškiai apibūdinta išlyga. Jeigu muitinė tvirtina TIR operacijų, kurioms daromos sistemingos nenurodytos išlygos, užbaigimą, ji turėtų nurodyti priežastis.

6 langelis Data (dd/mm/mmmm formatu), paskirties arba išvežimo muitinės įstaigos kompetentingo pareigūno spaudas ir parašas.

TIR knygelės protokolo pildymas

1 langelis Išvykimo muitinės įstaiga (-os)

2 langelis TIR knygelės numeris.

3 langelis Tarptautinės organizacijos pavadinimas.

4 langelis Kelių transporto priemonės (-ių) registracijos Nr.

5 langelis TIR knygelės turėtojas ir jo identifikacinis numeris.

6 langelis Muitinės plombų būklė; atitinkamas langelis žymimas simboliu X:

– kairysis langelis: plombos nepažeistos;

– dešinysis langelis: plombos pažeistos.

7 langelis Krovinių skyriaus, konteinerio (-ių) būklė:

– kairysis langelis: krovinių skyrius nepaliestas;

– dešinysis langelis: krovinių skyrius buvo atidarytas.

8 langelis Pastabos ir išvados.

9 langelis Langelis „Atrodo, kad netrūksta jokių prekių“ turi būti pildomas įrašant simbolį X:

– kairysis langelis: netrūksta jokių prekių;

– dešinysis langelis: trūksta prekių. Pastaruoju atveju turi būti užpildyti 10–13 langeliai, nurodant, kurių prekių trūksta arba kurios prekės sunaikintos.

10 langelis a) Krovinių skyrius (-iai) arba konteineris (-iai): įrašomi identifikaciniai duomenys.

b) Pakuočių arba prekių žymos arba numeriai: įrašomi identifikaciniai duomenys.

11 langelis Pakuočių arba prekių kiekis ir rūšis, prekių aprašymas.

12 langelis Raidė M įrašoma, kai prekių trūksta.

Raidė D įrašoma, kai prekės sunaikintos.

13 langelis Pastabos, informacija apie trūkstamų arba sunaikintų prekių kiekius.

14 langelis Nelaimingo atsitikimo data (dd/mm/mmmm formatu), laikas ir vieta.

15 langelis Priemonės, kurių imtasi, kad TIR operacija galėtų būti tęsiama; atitinkamame langelyje turėtų būti įrašytas simbolis X ir tam

tikrais atvejais reikėtų užpildyti kitus punktus:

– viršutinis langelis: uždėtos naujos plombos: skaičius ir aprašymas;

– vidurinis langelis: krovinys perkrautas, žr. 16 langelį;

– apatinis langelis: kita.

16 langelis Jeigu prekės perkrautos, pildomas punktas „Kiekvienos pakeistos kelių transporto priemonės (konteinerio) aprašymas“:

a) transporto priemonės registracijos numeris; jeigu patvirtintas transporto priemonės tinkamumas TIR vežimui, simboliu X žymimas kairysis langelis. Jeigu ne, simboliu X žymimas dešinysis langelis;

b) konteinerio (-ių) identifikacinis numeris (-iai); jeigu patvirtintas konteinerio tinkamumas TIR vežimui, simboliu X žymimas kairysis langelis. Jeigu ne, simboliu X žymimas dešinysis langelis.

Tinkamumo liudijimo numeris, kai tinkama, įrašomas dešinėje dešiniojo langelio pusėje, o toje pat eilutėje dešiniau nurodomas uždėtų plombų skaičius ir jų duomenys.

17 langelis Protokolą užpildžiusios institucijos pavadinimas ir duomenys, vieta, data (dd/mm/mmmm formatu), pareigūno spaudas ir parašas.

18 langelis Data (dd/mm/mmmm formatu), kitos muitinės įstaigos, į kurią atliekant TIR vežimo operaciją atvežtos prekės, pareigūno spaudas ir parašas.

Atplėšiamasis lapelis Jeigu kompetentingos institucijos perima TIR knygelę tyrimui atlikti, nuplėšiamas atplėšiamasis numeruotas paskutinio TIR knygelės lakšto kampas ir grąžinamas TIR knygelės turėtojui. TIR knygelę paėmusi institucija patvirtina jį spaudu ir parašu ir pateikia paaiškinimą.

IX.8.4. TIR operacijos ypatingomis aplinkybėmis (grįžtamoji (veiklos tęstinumo) procedūra))

TIR knygelės naudojimas

ĮA 274 straipsnis Jeigu išvykimo arba įvežimo muitinės įstaigoje neveikia NCTS arba kompiuterizuota sistema, kuria naudodamasis TIR knygelės

turėtojas pateikia TIR knygelės duomenis, taikoma grįžtamoji procedūra (veiklos tęstinumo procedūra) ir TIR operaciją leidžiama vykdyti remiantis TIR knygele. Apie grįžtamosios procedūros (veiklos tęstinumo procedūros) taikymą įrašoma šaknelėje Nr. 1, o išplėšiamojo lapo Nr. 2 langelyje „Tarnybinės žymos“ uždedamas spaudas, atitinkantis IX.8.6 priede pateiktą pavyzdį.

Kad būtų grąžinta atitinkama išplėšiamojo lapo Nr. 2 dalis, taikant grįžtamąją procedūrą (veiklos tęstinumo procedūrą) kitoje išplėšiamojo lapo pusėje nurodomas išvykimo arba įvežimo valstybės narės muitinės atgalinis adresas.

ĮA 279 straipsnio 5 dalis

Tokiais atvejais NCTS negali būti naudojama TIR operacijai Sąjungos muitų teritorijoje užbaigti arba pripažinti įvykdyta.

Paskirties arba išvežimo muitinės įstaiga TIR procedūrą užbaigia remdamasi TIR knygelės išplėšiamuoju lapu Nr. 2 ir išsiunčia atitinkamą to lapo dalį išvykimo arba įvežimo valstybės narės muitinei. Tai reikia padaryti per aštuonias dienas nuo operacijos užbaigimo dienos. Išvykimo arba įvežimo muitinės įstaiga palygina paskirties arba išvežimo muitinės įstaigos pateiktą informaciją, kad galėtų procedūrą pripažinti įvykdyta.

Veiksmai, atliekami prieš pradedant tyrimą, kai taikoma grįžtamoji procedūra (veiklos tęstinumo procedūra)

TIR vadovo Geriausios patirties dalis

Jeigu taikoma grįžtamoji procedūra (veiklos tęstinumo procedūra) ir išvykimo arba įvežimo valstybės narės muitinė pasibaigus aštuonių dienų terminui negavo TIR knygelės išplėšiamojo lapo Nr. 2 atitinkamos dalies, ji gali pateikti užklausą IRU elektroninėje kontrolės sistemoje „SafeTIR“, kad sužinotų, ar joje pranešta apie TIR knygelės pateikimą paskirties arba išvežimo vietoje. Taigi gali padėti muitinei sužinoti, kam siųsti pranešimą apie tyrimą dėl TIR knygelės – ar faktinei, ar paskutinei paskirties arba išvežimo muitinės įstaigai Sąjungoje.

Jeigu užklausa rodo, kad TIR knygelė nebuvo pateikta paskirties muitinės įstaigai, išvykimo arba įvežimo valstybės narės muitinė gali nuspręsti nedelsdama pradėti tyrimo procedūrą, kreipdamasi į deklaruotą Sąjungos paskirties arba išvežimo muitinės įstaigą.

Tyrimo procedūra, kai taikoma grįžtamoji procedūra (veiklos tęstinumo procedūra)

ĮA 280 straipsnio 6

Kaskart negavusi įrodymo, kad TIR operacija buvo užbaigta per du mėnesius nuo TIR knygelės priėmimo dienos, arba anksčiau įtarusi,

dalis

kad operacija nebuvo užbaigta, išvykimo arba įvežimo valstybės narės muitinė išsiunčia pranešimą apie tyrimą dėl TIR knygelės (pavyzdys pateiktas toliau) paskirties arba išvežimo muitinės įstaigai. Tai daroma ir tuo atveju, kai vėliau paaiškėja, kad TIR operacijos užbaigimo įrodymas buvo suklastotas.

VII dalies 4 skyriuje (Tyrimo procedūra) nustatyta procedūra taikoma *mutatis mutandis*.

TIR vadovo Geriausios patirties dalis

Taikant grįžtamąją procedūrą (veiklos tęstinumo procedūrą) siunčiamo informacinio rašto ir pranešimo apie tyrimą pavyzdžiai pateikti toliau.

IX.8.5. Rašytinis pranešimas

Informacinis raštas, siunčiamas TIR garantuojančiajai asociacijai ir TIR knygelės turėtojui

…… …….

(tikslus atitinkamos muitinės įstaigos (administracijos) pavadinimas) (vieta ir data)

Dėl informacijos apie TIR knygelę Nr. …

išduotą…..……

(TIR knygelės turėtojo pavadinimas (vardas, pavardė) ir tikslus adresas)

……

(tikslus garantuojančiosios asociacijos pavadinimas)

Gerb. pone (-ia),

pranešame, kad mūsų muitinės administracija negavo patvirtinimo, kad TIR operacija Europos Sąjungoje, kuri buvo atliekama pagal TIR knygelę Nr. ……., tinkamai užbaigta.

Be to, patikrinome šios TIR knygelės statusą TIR knygelių kontrolės sistemoje ir:

1) nėra jokios informacijos, patvirtinančios šios TIR operacijos užbaigimą Sąjungoje,

2) yra su šia TIR operacija susijęs įrašas ir mes jau kreipėmės į …… paskirties muitinės įstaigą šiai „SafeTIR“ informacijai patvirtinti, bet kol kas jokio patvirtinimo negavome[951].

Todėl pagal 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės, 280 straipsnio 7 dalį ir nedarant poveikio pranešimui, kuris turi būti pateiktas pagal TIR konvencijos 11 straipsnio 1 dalį, prašome per 28 dienas nuo šio rašto gavimo dienos pateikti mums atitinkamus dokumentus, įrodančius, kad ši TIR operacija tinkamai užbaigta Europos Sąjungoje.

1 Susijusi muitinės administracija turi pasirinkti 1 arba 2 galimybę.

Kaip įrodymas turėtų būti pateiktas vienas iš toliau nurodytų dokumentų, kuriame identifikuojamos prekės:

– paskirties arba išvežimo valstybės narės muitinės patvirtintas dokumentas, kuriame identifikuojamos prekės ir kuriuo patvirtinama, kad jos buvo pateiktos paskirties arba išvežimo muitinės įstaigai arba pristatytos įgaliotajam gavėjui;

– valstybės narės muitinės, kuri nustato, kad prekės buvo fiziškai išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos, patvirtintas dokumentas arba išrašas;

– muitinės dokumentas, išduotas trečiojoje šalyje, kurioje prekėms įforminta muitinės procedūra;

– trečiojoje šalyje išduotas antspauduotas arba kitaip tos šalies muitinės patvirtintas dokumentas, kuriuo įrodoma, kad prekės laikomos išleistomis į laisvą apyvartą toje šalyje.

Vietoj pirmiau nurodytų dokumentų kaip įrodymas gali būti pateiktos jų kopijos, kurių tikrumą patvirtino ta pati įstaiga, kuri patvirtino originalius dokumentus, atitinkamos trečiosios šalies institucija arba valstybės narės institucija.

……..

(muitinės įstaigos antspaudas / atsakingo asmens parašas)

Pridedama: TIR knygelės išplėšiamojo lapo Nr. 1 kopija

IX.8.6. Pranešimo apie tyrimą pavyzdys

TIR knygelė. Pranešimas apie tyrimą

I. Pildo išvykimo arba įvežimo į Sąjungą muitinės įstaiga
A. TIR knygelė Nr. B. Paskirties arba išvežimo iš Sąjungos įstaiga Pridedama išplėšiamojo lapo Nr. 1 kopija (pavadinimas ir valstybė narė) C. Išvykimo arba įvežimo į Sąjungą muitinės įstaiga (pavadinimas, adresas, valstybė narė) D. Transporto priemonės registracijos numeris arba laivo pavadinimas, jeigu žinomas E. Remiantis šios įstaigos turima informacija, siunta buvo □ 1. pateikta…… …./…./…. (muitinės įstaiga arba įgaliotasis gavėjas) DD / MM / MM □ 2. pristatyta …… …./…./…. (asmens vardas ir pavardė arba įmonės pavadinimas ir adresas) DD / MM / MM □ 3. Neturima jokios informacijos apie prekių buvimo vietą. Vieta ir data Parašas Antspaudas
II. Pildo paskirties arba išvežimo iš Sąjungos muitinės įstaiga Prašymas pateikti papildomos informacijos
Tyrimui atlikti išvykimo arba įvežimo į Sąjungą įstaigos prašoma atsiųsti: □ 1. Tikslų prekių aprašymą □ 2. Sąskaitos faktūros kopiją □ 3. CMR važtaraščio kopiją □ 4. Šiuos dokumentus arba informaciją: Vieta ir data Parašas Antspaudas

III. Pildo išvykimo arba įvežimo į Sąjungą įstaiga Atsakymas į prašymą suteikti papildomos informacijos
□ 1. Prašoma informacija, kopijos arba dokumentai pridedami. □2. Informacijos, kopijų arba dokumentų, nurodytų 1, 2, 3 ir 4 punktuose, neturima □ □ □ □ Vieta ir data Parašas Antspaudas
IV. Pildo paskirties arba išvežimo iš Sąjungos įstaiga
□ 1. Atitinkama išplėšiamojo lapo Nr. 2 dalis grąžinta …./…./….; pridedama tinkamai patvirtinta išplėšiamojo lapo Nr. 1 kopija. □ 2. Atitinkama išplėšiamojo lapo Nr. 2 dalis tinkamai patvirtinta ir pridėta prie šio pranešimo apie tyrimą. □ 3. Atliekamas tyrimas, o išplėšiamojo lapo Nr. 2 kopija arba išplėšiamojo lapo Nr. 1 kopija bus grąžinta kuo skubiau. □ 4. Siunta pateikta be atitinkamo dokumento. □5. Nebuvo pateikta nei siunta, nei TIR knygelė, apie jas negalima gauti jokios informacijos. Vieta ir data Parašas Antspaudas

IX.8.7. ES susitarimo (įsipareigojimo) pavyzdys

ES VALSTYBIŲ NARIŲ MUITINĖS ADMINISTRACIJŲ IR JŲ NACIONALINIŲ GARANTUOJANČIŲJŲ ASOCIACIJŲ STANDARTINIO SUSITARIMO DĖL TIR PROCEDŪROS PAVYZDYS‡

Remiantis 1975 m. lapkričio 14 d. Ženevoje priimtos Muitinės konvencijos dėl tarptautinio krovinių gabenimo su TIR knygelėmis su paskesniais pakeitimais (toliau – TIR konvencija) 6 ir 8 straipsniais bei 9 priedo I dalies 1 punkto e papunkčiu, [*muitinės administracijos pavadinimas*] ir [*nacionalinės garantuojančiosios asociacijos pavadinimas*], kaip asociacija, kurią minėtoji muitinė įgaliojo veikti kaip asmenų, naudojančių TIR procedūrą§, garantą, susitaria:

Įsipareigojimas

Pagal TIR konvencijos 8 straipsnį ir 9 priedo I dalies 3 punkto iv papunktį [*nacionalinės garantuojančiosios asociacijos pavadinimas*] įsipareigoja sumokėti [*muitinės administracijos pavadinimas*] garantija užtikrintą skolos muitinei ir kitų privalomųjų mokėjimų sumą kartu su visais delspinigiais, kuri mokėtina pagal Europos Sąjungos reglamentus ir tam tikrais atvejais pagal [*valstybės narės pavadinimas*] nacionalinę teisę, jeigu buvo pastebėtas su TIR operacija susijęs pažeidimas.

Šis įsipareigojimas taikomas prekėms vežti su bet kuria TIR knygele, kurią išdavė [*nacionalinės garantuojančiosios asociacijos pavadinimas*] arba bet kuri kita garantuojančioji asociacija, kuri yra TIR konvencijos 6 straipsnio 2 dalyje nurodytos tarptautinės organizacijos narė.

Pagal TIR konvencijos 8 straipsnio nuostatas [*nacionalinės garantuojančiosios asociacijos pavadinimas*] atsakinga už tokių sumų mokėjimą solidariai su asmenimis, kurie turi sumokėti minėtas sumas.

Pagal 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės, 163 straipsnį didžiausia suma, kurios [*muitinės administracijos pavadinimas*] gali reikalauti iš [*nacionalinės garantuojančiosios asociacijos pavadinimas*] už vieną TIR knygelę, neviršija 100 000 EUR (šimto tūkstančių) arba tai sumai lygiavertės sumos, nustatytos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 53 straipsnio 2 dalį.

‡ Administracinė tvarka, TAXUD/1958/2003 galutinis.

§ 1975 m. TIR konvencijos 1 straipsnio q punktas. Šis susitarimas ir įsipareigojimas netaikomi TIR konvencijos 0.8.3 aiškinamojoje pastaboje apibūdintų alkoholio ir tabako gaminių vežimui.

[*Nacionalinės garantuojančiosios asociacijos pavadinimas*] įsipareigoja sumokėti gavusi pirmąjį rašytinį [*muitinės administracijos pavadinimas*] prašymą per TIR konvencijoje nustatytus terminus ir pagal nacionalinės teisės aktus.

Šis įsipareigojimas netaikomas jokioms baudoms ar nuobaudoms, kurias gali nustatyti atitinkama valstybė narė.

Pranešimas ir mokėjimo reikalavimai

Siekiant nustatyti, kuri Europos Sąjungos muitinės administracija kompetentinga išieškoti minėtas sumas, taikomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, 87 straipsnio nuostatos. Atitinkamai [*nacionalinės garantuojančiosios asociacijos pavadinimas*] taip pat privalo sumokėti minėtas sumas, jeigu taikomos 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės, 167 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos.

[*Nacionalinės garantuojančiosios asociacijos pavadinimas*] atsakomybė grindžiama TIR konvencijos nuostatomis. Visų pirma atsakomybė prasideda nuo TIR konvencijos 8 straipsnio 4 dalyje nustatytų terminų.

Kitos nuostatos

[*Nacionalinės garantuojančiosios asociacijos pavadinimas*] taip pat įsipareigoja laikytis specialiųjų TIR konvencijos 9 priedo I dalies 3 punkto i–iii ir v–x papunkčių nuostatų ir vykdyti pareigą teikti duomenis pagal 9 priedo II dalies nuostatas.

Susitarimo nutraukimas

Šiam susitarimui nenustatytas galiojimo terminas. Kiekviena šalis gali vienašališkai nutraukti susitarimą, ne mažiau kaip prieš tris (3) mėnesius raštu įspėjusi apie tai kitą šalį.

Šio susitarimo nutraukimas nedaro poveikio [*nacionalinės garantuojančiosios asociacijos pavadinimas*] pareigoms ir įsipareigojimams pagal TIR konvenciją. Tai reiškia, kad [*nacionalinės garantuojančiosios asociacijos pavadinimas*] lieka atsakinga už bet kokį galiojantį reikalavimą dėl garantija užtikrintos sumos mokėjimo, susijusį su TIR operacijomis, kurioms taikomas šis susitarimas ir kurios pradėtos prieš šio susitarimo nutraukimo įsigaliojimo dieną, net jeigu mokėjimo reikalavimas išsiunčiamas po tos dienos.

Jurisdikcija

Esant kokiems nors ginčams, kylantiems iš šio susitarimo taikymo, taikoma valstybės narės, kurioje yra [*nacionalinės garantuojančiosios asociacijos pavadinimas*] registruota buveinė, jurisdikcija ir taikytina nacionalinė teisė.

Įsigaliojimas

Šis susitarimas galioja nuo…

Pasirašė	Pasirašė
Nacionalinės garantuojančiosios asociacijos vardu	Muitinės administracijos vardu
Data	Data

IX.8.8. Grįžtamosios procedūros (veiklos tęstinumo procedūros) spaudas

NCTS VEIKLOS TĘSTINUMO PROCEDŪRA

SISTEMOJE DUOMENŲ NĖRA

*PRADĖTA*_____

(data/valanda)

(matmenys: 26 x 59 mm, raudonas rašalas)

Spaudas visomis kalbomis pateiktas V.8.1 priede.

IX.8.9. Elektroninių TIR knygelės duomenų teikimo atvejų pavyzdžiai

a) TIR vežimas pradedamas trečiojoje šalyje ir vykstama per Sąjungai nepriklausančią šalį

Pavyzdys

[Turkija–Kapitan Andrejevas (Bulgarija)–Siretas (Rumunija)–Ukraina–Medyka ir Krokuva (Lenkija)]

TIR knygelės turėtojas turi pateikti TIR knygelės duomenis įvežimo muitinės įstaigai Kapitan Andrejeve (Bulgarija). Išvežimo iš Sąjungos muitinės įstaiga Sirete (Rumunija) užbaigia TIR operaciją ir išsiunčia pranešimus IE006 ir IE018 įvežimo muitinės įstaigai Kapitan Andrejeve (Bulgarija). Kai atliekant TIR operaciją vėl įvažiuojama į Sąjungą, TIR knygelės turėtojas vėl turi pateikti TIR knygelės duomenis įvežimo muitinės įstaigai Medykoje (Lenkija). NCTS įregistruojama nauja TIR operacija, kuriai priskiriamas naujas MRN. Paskirties muitinės įstaiga (Krokuvoje) užbaigia TIR operaciją, išsiųsdama pranešimus IE006 ir IE018 į Medyką, nuplėšdama ir pasilikdama abi TIR knygelės išplėšiamojo lapo Nr. 2 dalis ir atitinkamai pažymėdama TIR knygelės šaknelę.

b) TIR vežimas pradedamas Sąjungoje ir apima tarpinio krovimo vietą

Pavyzdys

[Turku (Suomija)–Kotka (Suomija)–Rusija]

TIR knygelės turėtojas turi pateikti TIR knygelės duomenis ir TIR knygelę išvykimo muitinės įstaigai (Turku). Tarpinio krovimo vietoje (Kotkoje) ankstesnė TIR operacija (vežimas iš Turku) užbaigiama, išsiunčiant į Turku pranešimus IE006 ir IE018, nuplėšiant ir pasiliekant abi TIR knygelės išplėšiamojo lapo Nr. 2 dalis ir atitinkamai pažymint TIR knygelės šaknelę. TIR knygelės turėtojas pateikia TIR knygelės duomenis, įskaitant ankstesnės – vežimo iš Turku – operacijos duomenis ir duomenis apie Kotkoje pakrautas prekes, ir pateikia TIR knygelę Kotkoje, kad būtų pradėta nauja TIR operacija. Išvežimo iš Sąjungos muitinės įstaiga (Valimoje) užbaigia TIR operaciją, išsiųsdama pranešimus IE006 ir IE018 į Kotką, atplėšdama ir pasilikdama abi TIR knygelės išplėšiamojo lapo Nr. 2 dalis ir atitinkamai pažymėdama TIR knygelės šaknelę.

c) TIR vežimas pradedamas trečiojoje šalyje (Rusijoje) ir apima dvi iškrovimo vietas Sąjungoje

Pavyzdys

[Murmanskas (Rusija)–Oulu (Suomija)–Turku (Suomija)]

TIR knygelės turėtojas turi pateikti TIR knygelės duomenis ir TIR knygelę įvežimo muitinės įstaigai (Raja-Jooseppi). Tarpinio iškrovimo vietoje (Oulu) ankstesnė (vežimo iš Raja-Jooseppi) TIR operacija užbaigiama, išsiunčiant į Raja-Jooseppi pranešimus IE006 ir IE018, nuplėšiant ir pasiliekant abi TIR knygelės išplėšiamojo lapo Nr. 2 dalis ir atitinkamai pažymint TIR knygelės šaknelę. TIR knygelės turėtojas pateikia TIR knygelės duomenis, įskaitant likusių iš Raja-Jooseppi atvežtų prekių duomenis, ir pateikia TIR knygelę Oulu, kad būtų pradėta nauja TIR operacija. Paskirties muitinės įstaiga (Turku) užbaigia TIR operaciją, išsiųsdama pranešimus IE006 ir IE018 į Oulu, nuplėšdama ir pasilikdama abi TIR knygelės išplėšiamojo lapo Nr. 2 dalis ir atitinkamai pažymėdama TIR knygelės šaknelę.

IX.9.1. Vežimo, susijusio su Šiaurės Airija Jungtinei Karalystei išstojus iš ES, pavyzdys

TIR vežimas vykdomas iš Vokietijos į Šiaurės Airiją per Belgiją ir Didžiąją Britaniją.

Kelių transporto priemonę arba konteinerį kartu su TIR knygele reikia pateikti patikrinti išvykimo muitinės įstaigai Vokietijoje. Kai Vokietijos muitinės įstaiga priima TIR knygelę, **pradedama pirmoji TIR operacija – iš tos muitinės įstaigos į išvežimo (tarpinę) muitinės įstaigą, kuri yra Belgijoje**. Transporto priemonę arba konteinerį kartu su TIR knygele reikia pateikti Belgijos išvežimo (tarpinei) muitinės įstaigai – joje TIR operacija užbaigiama.

Pažymėtina, kad laikomasi ne tik TIR konvencijos (t. y. TIR knygelės naudojimo) reikalavimų, bet ir abi muitinės įstaigos TIR knygelės duomenimis keičiasi **NCTS – TIR operacija įregistruojama** Vokietijos muitinės įstaigoje ir užbaigiama Belgijos muitinės įstaigoje, kaip nustatyta SMK ĮA.

Tada kelių transporto priemonė arba konteineris keltu išplukdomi į Didžiąją Britaniją, t. y. išvežami iš ES muitų teritorijos. Transporto priemonę arba konteinerį kartu su TIR knygele reikia pateikti patikrinti įvežimo (tarpinei) muitinės įstaigai Didžiojoje Britanijoje. **Čia**

pradedama antroji TIR operacija. Transporto priemonės kelionė Didžiojoje Britanijoje baigiasi išvežimo iš Didžiosios Britanijos (tarpinėje) muitinės įstaigoje, jai patikrinti pateikiama transporto priemonė kartu su TIR knygele, kad operacija būtų užbaigta.

Įvažiuojant į Šiaurės Airiją, kur taikoma SMK teisės aktų sistema, transporto priemonę arba konteinerį reikia pateikti patikrinti Šiaurės Airijos įvežimo (tarpinei) muitinės įstaigai. **Taip pradedama trečioji ir paskutinė šio TIR vežimo operacija – iš Šiaurės Airijos įvežimo (tarpinės) muitinės įstaigos į jos paskirties muitinės įstaigą**. Transporto priemonė arba konteineris turi būti pateikti patikrinti paskirties muitinės įstaigai, kad TIR operacija būtų užbaigta ir pripažinta įvykdyta. Kaip nustatyta SMK ĮA, Šiaurės Airijos įvežimo (tarpinė) muitinės įstaiga ir jos paskirties muitinės įstaiga TIR knygelės duomenimis keičiasi NCTS – TIR operacija įregistruojama Šiaurės Airijos įvežimo muitinės įstaigoje ir užbaigiama jos paskirties muitinės įstaigoje.